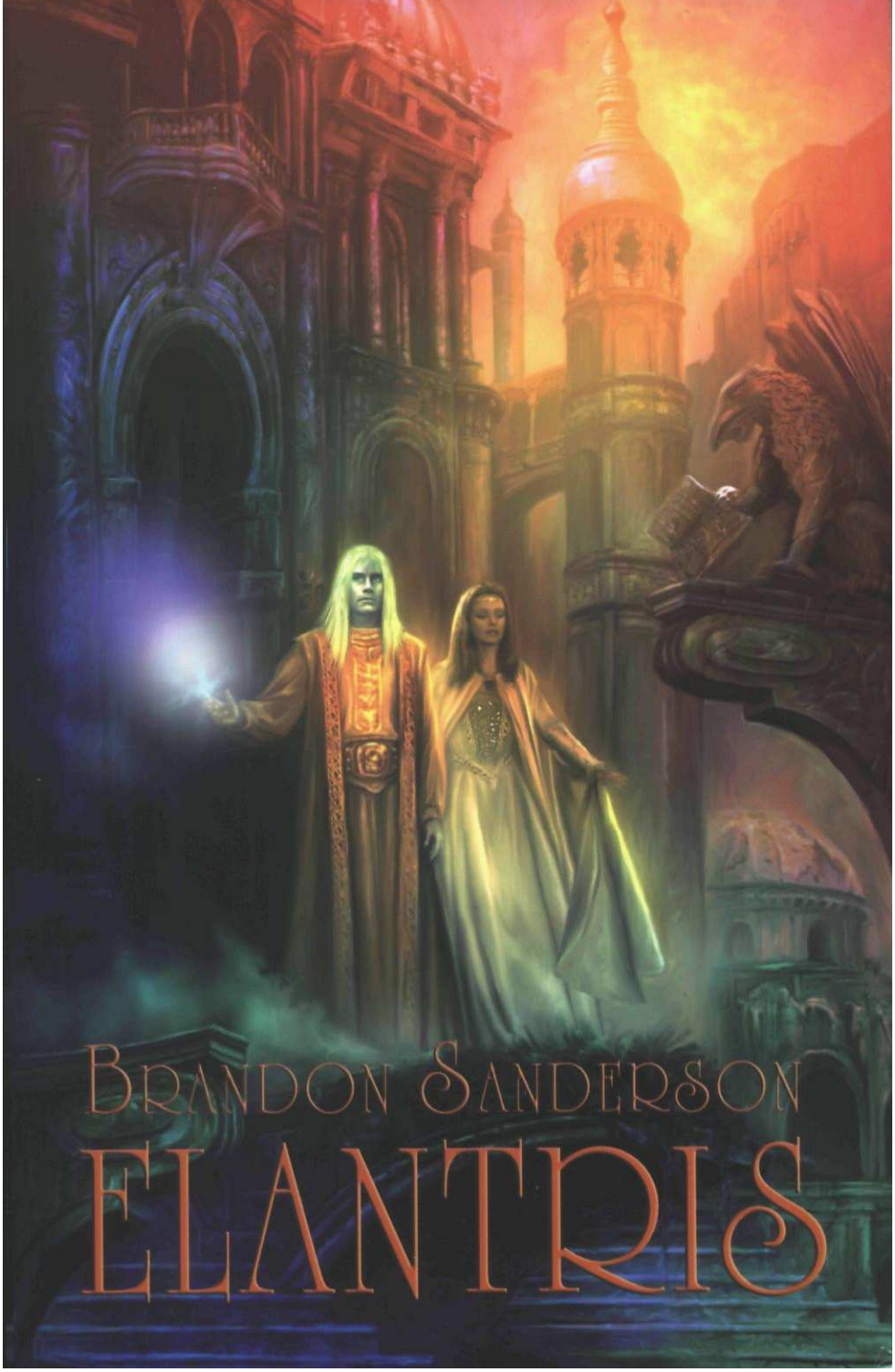
BRANDON SANDERSON
ELANTRIS

BRANDON SANDERSON

ELANTRIS

TALPRESS

2

Copyright © 2005 by Brandon Sanderson
Translation © 2006 by Milena Poláčková
Cover © 2006 by Jan Patrik Krásný

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 80-7197-290-8

Věnováno mamince,

která chtěla mít doma lékaře
a skončila se spisovatelem,
ale milovala ho natolik, že si nikdy nestěžovala
(příliš)

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych poděkoval především svému agentovi Joshuovi Bilmesovi a svému redaktorovi Moshe Federovi za to, že mi pomohli dostat z rukopisu maximum. Kdyby nebylo jejich redaktorského mistrovství, měli byste teď v ruce úplně jinou knihu, než právě držíte.

Dále bych rád vyjádřil poděkování a uznání členům svých literárních skupin – Alanu Laytonovi, Janette Laytonové, Kaylynn ZoBellové a Ethanu Skarstedtovi, Danielu Wellsovi, Benjaminu R. Olsenovi, Nathanu Goodrichovi a Peteru Ahlstromovi, Ryanu Dreherovi, Micah Demouxové, Annii Gorringeové a Tomu Conradovi. (Vy jste, přátelé, byli literární skupinou, aniž jste to tušili!) Všem vám mnohokrát děkuji za vaši práci a vaše připomínky.

Kromě toho mnoho lidí četlo tuto knihu během doby, než se mi podařilo ji vydat. Jsem jim vděčný za jejich nadšení, kritiky i chvály. Mezi ně patří Kristina Kuglerová, Megan Kauffmanová, Izzy Whiting, Eric Ehlers, Greg Creer, Ethan Sproat, Robert ZoBell, Deborah Andersonová, Laura Bellamyová, pan M., Kraig Hausmann, Nate Hatfield, Steve Frandson, Robinson E. Wells a Krista Olsenová. Jestli jsem na někoho zapomněl, budu ho jmenovat určitě v příští knize!

Rád bych také vyslovil zvláštní dík učitelům, kteří mě vedli za mých univerzitních studií – profesorce Sally Taylorové, profesoru Dennisi Perrymu a profesoru Johnu Bennionovi (vedoucímu mé diplomové práce), dále profesorce Jacqueline Thursbyové za to, že mi věřila, Daveu Wolvertonovi, který mě vyslal do světa, a profesoru Douglasi Thayerovi, jehož snad jednou přesvědčím, aby si přečetl nějakou knihu fantasy (tuhle dostane, ať chce nebo nechce!)

A nakonec bych rád poděkoval své rodině – tatínkovi za to, že mi kupoval knihy, když jsem byl malý kluk, mamince za to, že mě

přiměla ke studiu, sestrám za to, že byly usměvavé, a Jordanovi za to, že se smířil s dominantním starším bratrem. Můžete se přesvědčit o jeho programátorských schopnostech – a o úžasných grafických návrzích Jeffa Creera – na mých internetových stránkách www.brandonsanderson.com

Všem vám moc děkuji za důvěru.

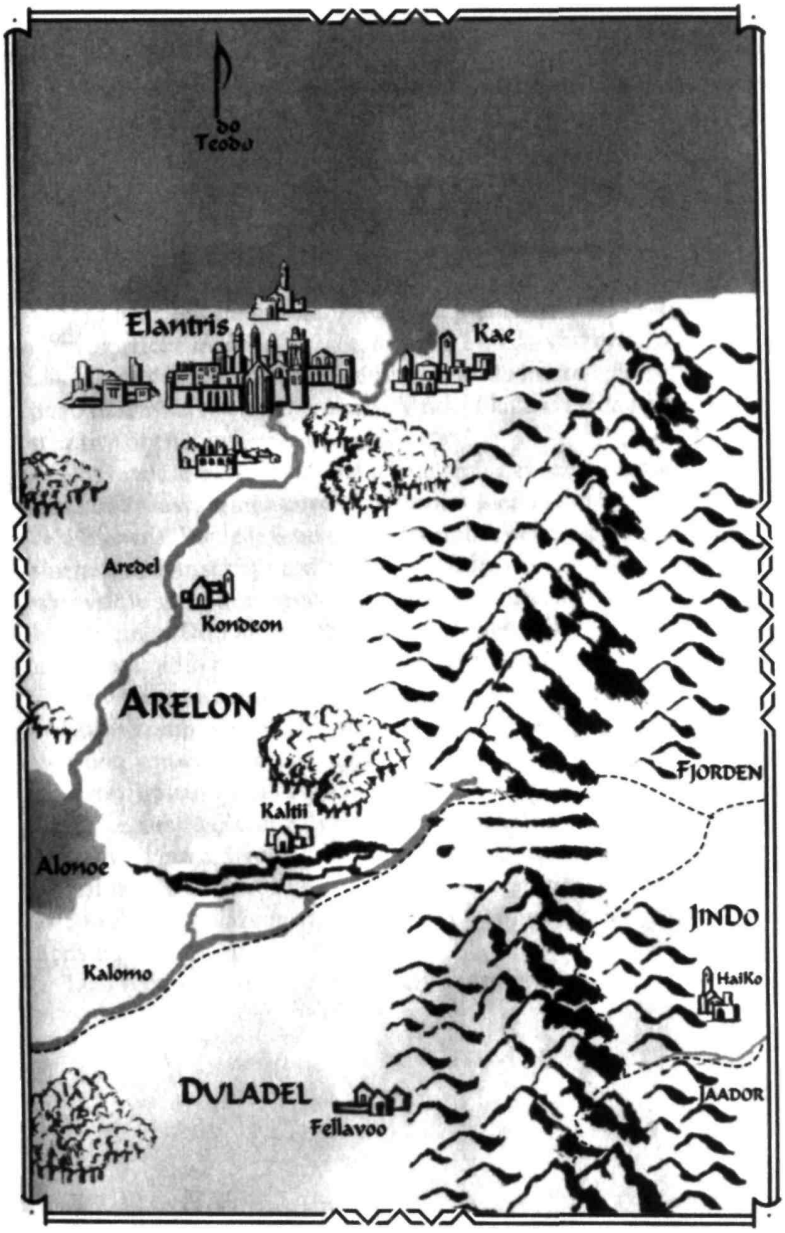
do
Teodo
Elantris
Kae
Aredel
Kondeon
ARELON
FJORDEN
Kaltii
Alonoe
JINDO
Kalomo
HaiKo
DULADEL
JAADOR
Fellavoo

PROLOG

ELANTRIS bývala krásná. Přezdívali jí „město bohů“ – bylo to magické město síly, záře, kouzel. Ti, kdo v ní byli, říkají, že každý kámen měl své vnitřní světlo, že město bylo prostoupeno úžasnými tajemnými úkazy. V noci Elantris zářila jako velký stříbřitý oheň a byla vidět z velké dálky.

Obyvatelé Elantris byli ještě zázračnější než město samo. Měli jasně bílé vlasy, téměř kovově stříbrnou pleť a jako by zářili jako celá Elantris. Podle legend byli nesmrtelní, nebo aspoň skoro nesmrtelní. Měli schopnosti rychle se uzdravovat a byli obdařeni obrovskou silou, inteligencí a rychlostí. Uměli kouzlit pouhým pohybem ruky. Do Elantris chodili lidé z celého Opelonu pro léky, uzdravení, jídlo a moudrost. Elantriané byli v podstatě bohové.

Elantrianem se mohl stát kdokoli.

Říkali tomu Shaod. Transformace. Přicházelo to znenadání, většinou v noci, v těch tajemných hodinách, kdy jako by se život pozastavil. Shaod mohl postihnout kohokoli – žebráka, řemeslníka, šlechtice nebo vojáka. Když přišel, znamenalo to pro dotyčného šťastlivce konec života a začátek nového. Opustil svou starou pozemskou existenci a přestěhoval se do Elantris. Do té Elantris, kde mohl žít v blaženosti, rozhodovat s moudrostí a být navěky uctíván.

Tato věčnost však před deseti lety skončila.

ČÁST PRVNÍ

STÍN ELANTRIS

KAPITOLA 1

PRINC Raoden se to ráno vzbudil brzy, aniž tušil, že je navěky zatracen. Rozespale si sedl a mžoural očima do ranního rozbřesku. Otevřenými balkonovými okny byla v dálce vidět Elantris, jejíž holé zdi vrhaly na menší město Kae, kde Raoden bydlel, hluboký stín. Hradby kolem Elantris byly neuvěřitelně vysoké, Raoden však přes ně i tak viděl vrcholky černých věží s polámanými špičkami, které byly němým svědectvím o zašlé slávě ukryté uvnitř.

Opuštěné město se zdálo temnější než obvykle. Raoden se na ně chvíli upřeně díval a potom odvrátil zrak. Tyto obrovské elantrijské hradby nešlo přehlédnout, i když se o to lidé z Kae usilovně snažili. Vzpomínky na dřívější nádheru města i na to, jak se před deseti lety Shaod proměnil v prokletí, byly bolestné…

Raoden zakroutil hlavou a vstal z postele. Na časné ráno bylo neobvykle teplo. Když si oblékal župan, nepocítil vůbec chlad. Potom zatáhl za provázek u postele na znamení služebné, že chce snídani.

To byla další zvláštní věc – měl hlad – *obrovský* hlad. Až svíravý hlad. Neměl rád velké snídaně, ale toto ráno už netrpělivě čekal, až mu přinesou jídlo. Nakonec se rozhodl, že někoho pošle, aby se podíval, proč to tak dlouho trvá.

„Iene?“ zavolal do šerého pokoje.

Nikdo neodpověděl. Raoden se zamračil, že tu seon není. Kde může Ien být?

Raoden vstal a opět spočinul zrakem na Elantris. Kae v jejím stínu vypadalo jako zapadlá vesnice. Elantris. Obrovský ebenový masiv – už to však nebylo město, bylo to jen mrtvé torzo. Raoden se zachvěl.

Ozvalo se zaklepání na dveře.

„Konečně," řekl si Raoden a šel otevřít. Za dveřmi stála stará Elao s mísou ovoce a teplým chlebem.

Mísa však s hlasitým řinčením dopadla na zem, vypadla ohromené služebné z rukou, jakmile se jí Raoden chtěl dotknout. Raoden ztuhl a řinčení nádoby se rozlehlo celou halou.

„Milostivý Domi!" šeptala Elao s výrazem hrůzy v očích a třesoucí se rukou si nahmatala na krku přívěšek se symbolem Korathu.

Raoden k ní vztáhl ruce, služebná však potácivým krokem ustoupila dozadu a ve spěchu uklouzla po kousku melounu.

„Co se děje?" zeptal se Raoden. Potom si všiml své ruky. To, co zůstalo skryto v šeru potemnělého pokoje, teď bylo pod blikajícím světlem lampy patrné.

Raoden se otočil a klopýtal přes nábytek k vysokému zrcadlu po straně ložnice. Světlo už bylo dost silné, aby viděl odraz, který se na něho díval ze zrcadla. Byl to cizí člověk.

Modré oči byly jeho, i když byly rozšířené hrůzou. Vlasy však měl místo pískově hnědých vybledle šedé. A nejhorší byla kůže. Tvář v zrcadle byla posetá temně černými skvrnami, které vypadaly jako černé modřiny. Ty mohly znamenat jen jednu jedinou věc.

Postihl ho Shaod.

BRÁNA Elantris za ním zapadla s hlasitým třísknutím. Byl to šokující výkřik nemilosrdné konečnosti. Raoden se na ni zhroutil pod tíhou událostí onoho dne.

Jeho vzpomínky jako by patřily někomu jinému. Otec, král Iadon, se mu ani nepodíval do očí, když nařizoval kněžím, aby syna připravili a odvedli do Elantris. Proběhlo to tiše a rychle. Iadon si nemohl dovolit, aby se rozkřiklo, že se z jeho syna stal Elantrian. Před deseti lety by byl Shaod udělal z Raodena boha. Ale nyní, místo aby měnil lidi na zářící božské bytosti se stříbrnou pletí, měnil své oběti na mátožná monstra.

Raoden nevěřícně kroutil hlavou. Shaod přece vždycky postihoval cizí lidi – neznámé a vzdálené. Ne korunního prince Arelonu. Ne Raodena.

Před ním ležela celá Elantris. Její vysoké hradby byly lemované vojenskými hlídkami – tito muži neměli zabránit nepřátelům vstoupit do města, měli naopak zabránit obyvatelům Elantris odejít z města ven. Od Reodu byli lidé stížení Shaodem posíláni do Elantris na pomalou smrt. Padlé město se stalo obrovským pohřebištěm pro ty, jejichž těla jako by zapomněla, jak se umírá.

Raoden si pamatoval, jak stával na těch zdech a díval se dolů na elantrijské zatracence, stejně jako se teď vojáci dívají na něj. Tenkrát mu město připadalo vzdálené, i když stál těsně u něj. Tenkrát si představoval, jaké by to bylo, procházet se po těch černých ulicích.

Teď bude mít příležitost to vyzkoušet.

Raoden chvilku tlačil na bránu, jako by chtěl za každou cenu prolézt ven a sedřít si z kůže ty černé skvrny. Sklonil hlavu a tiše si povzdechl. Připadal si, jako když strká na špinavé kluzké dlažbě do puku a krátí si čas, než se probudí z tohohle snu. Jenže věděl, že se neprobudí. Kněží předpovídali, že tenhle zlý sen je bez konce.

Cosi uvnitř ho však nutilo jít dál. Cítil, že se musí hýbat – protože kdyby se zastavil, dostal by strach, že to vzdá. Shaod mu vzal tělo. Nemůže mu vzít ještě ducha.

A tak se zaštítil svou pýchou proti zoufalství, sklíčenosti a především sebelítosti a zvedl hlavu, aby svému zatracení pohlédl do očí.

KDYŽ dřív Raoden stával na elantrijských hradbách a díval se dolů – doslova i v představách – viděl špínu, která pokrývala celé město. Teď v ní stál.

Všechno – od zdí budov až po praskliny v dlažebních kostkách – bylo pokryté souvislou vrstvou bahna a zažrané špíny. Slizká mastná vrstva sjednotila všechny barvy do jediného deprimujícího odstínu – do barvy, v níž se mísila bezvýchodnost černé s hnědozelenavými splašky.

Dříve Raoden vídával pár obyvatel města. Teď je i slyšel. Asi desítka Elantrianů ležela na nádvoří na páchnoucí dlažbě. Někteří nepřítomně seděli v kalužích černé vody, které tu zůstaly po noční bouřce. Všichni sténali. Většinou tiše, cosi si pro sebe mumlali nebo tiše naříkali na bolest, která nebyla vidět. Jedna žena na protější straně však z posledních sil hlasitě křičela svá muka – až po chvíli ustala, došel jí dech nebo síla.

Většina z nich na sobě měla cosi, co vypadalo jako hadr – tmavé volné oblečení stejně špinavé jako ulice okolo. Když se však Raoden podíval zblízka, poznal, co to je. Podíval se dolů na svůj pohřební rubáš. Byl volný a splývavý, složený z pruhů látky. Na rukávech a dole už měl skvrny od vrat a od kamenných sloupů. Obával se, že za chvíli bude mít oblečení stejné jako všichni ostatní.

Tak tohle se ze mě stane, pomyslel si Raoden. *Vlastně už to začalo. Za pár týdnů ze mě bude jen zdecimované tělo, mrtvola, která živoří kdesi v koutě.*

Ze sebelítosti ho vytrhl nepatrný pohyb, který zaregistroval na protější straně nádvoří. Ve stínu za bránou naproti němu se krčili jacísi Elantriané. Neviděl je zřetelně, ale patrně něco chtěli.

Raoden si rukou zastínil oči a v tu chvíli si uvědomil, že drží košíček. Byly to obětní dary podle korathského rituálu. Mrtví si je odnášeli do nového života – respektive, v jeho případě, do Elantris. V košíčku byl bochník chleba, pár kousků zeleniny, hrst zrní a malá láhev vína. Obětní dary normálních zemřelých byly mnohem bohatší, ale i oběť Shaodu musela dostat aspoň něco málo.

Raoden se ohlédl za postavami u brány a hlavou se mu honily vzpomínky na to, co slýchával venku o brutalitě v Elantris. Postavy ve stínu se ještě pohnuly, ale způsob, jak ho sledovaly, ho znervózňoval.

Raoden se zhluboka nadechl a posunul se podél hradební zdi směrem k východnímu konci dvorany. Zdálo se, že ho postavy stále pozorují, nikdo se však za ním nevydal. Potom na chvilku už za bránu neviděl a o vteřinu později se mu podařilo vklouznout do postranní uličky.

Oddechl si. Měl pocit, že něčemu unikl, i když sám nevěděl čemu. Po chvíli se zdálo, že už ho nikdo nesleduje. Zastyděl se, že

se tak polekal. Zatím neviděl nic, co by fámy o Elantris potvrzovalo. Zakroutil hlavou a šel dál.

Všudypřítomný zápach ho zmáhal. Všechno bylo pokryté bahnem, které páchlo plesnivinou a hnilobou jako rozkládající se houba. Raoden se na zápach tak soustředil, že málem šlápl na pokroucenou figuru starého muže schouleného u zdi. Stařík žalostně zasténal a natáhl k němu vyhublou ruku. Raoden se na něho podíval a zamrazilo ho. Tomu „staříkovi“ nebylo víc než šestnáct. Jeho špinavá tvář byla tmavá a posetá skvrnami, ale byla to tvář dítěte, ne muže. Raoden udělal bezděky krok dozadu.

Chlapec jako by si uvědomil, že jeho příležitost brzy pomine, náhle silou zoufalství ještě více natáhl ruku před sebe. „Jídlo?“ procedil přes prořídlé zuby. „Prosím…“

Potom mu paže klesla dolů, protože vyčerpal všechnu sílu, která mu v ní zbývala. Znovu se schoulil ke kamenné zdi. Očima však stále lpěl na Raodenovi. Smutnýma očima plnýma bolesti. Raoden byl zvyklý občas venku žebráky potkávat a nejednou pravděpodobně naletěl podvodníkům. Tenhle chlapec ale podvodník nebyl.

Raoden sáhl do košíčku, vytáhl ze svého obětního daru bochník chleba a podal jej chlapci. Z nevěřícného pohledu, který se chlapci rozhostil ve tváři, ho mrazilo ještě víc než z výrazu zoufalství, který vystřídal. Tento tvor se dávno vzdal naděje, žebral spíš ze zvyku, než že by skutečně něco čekal.

Raoden nechal chlapce za sebou a šel dál úzkou ulicí. Snad doufal, že město nebude tak hrozné, až dojde dál od hlavního nádvoří – snad si myslel, že špína je tu jen proto, že je v těchto místech poměrně velký provoz. Mýlil se. Postranní ulice byla stejně špinavá a plná bahna jako vstupní dvorana – ne-li víc.

Zezadu se ozval tlumený náraz. Raoden se překvapeně ohlédl. Na konci boční ulice stála skupinka tmavých postav shromážděná kolem jakéhosi předmětu. Žebráka. Raoden rozechvěle pozoroval, jak se pět lidí vrhlo na jeho bochník chleba, zápasilo o něj a zcela ignorovalo chlapcovy zoufalé výkřiky. Nakonec jeden ze skupiny – zjevně rozčilený – uhodil chlapce palicí do hlavy, až to zadunělo po celé ulici.

Skupina dojedla chleba a obrátila se k Raodenovi. Ten znepokojeně couvl. Přesvědčení, že ho nikdo nesleduje, bylo

patrně unáhlené. Skupina se začala pomalu plížit dopředu a Raoden se obrátil a utíkal pryč.

Podle zvuků věděl, že ho honí. Dal se na zděšený útěk – to jako princ dosud nikdy nezažil. Řítil se bláznivě dál a čekal, kdy mu dojde dech nebo kdy ho začne píchat v boku jako vždycky, když se vyčerpal. Nestalo se ale nic. Jen cítil obrovskou únavu, myslel si, že se brzy zhroutí. Byl to trýznivý pocit, jako by z něho pomalu prchal život.

Raoden zoufale hodil košík s obětními dary za hlavu. Prudkým pohybem však ztratil rovnováhu, klopýtl o prasklinu v dlažbě a jakýmsi bizarním skokem dopadl na hromadu trouchnivějícího dřeva – pravděpodobně někdejší stoh laťových beden – a o ni zabrzdil.

Rychle se posadil a přitom rozhodil po mokré uličce úlomky shnilé dřevěné drti. Oněch pět postav se krčilo v blátě na ulici a sbíralo z dlažby a z černých louží rozházenou zeleninu a obilí. Raodenovi se zvedl žaludek, když jeden z mužů projel prstem štěrbinu v dlažbě, vyškrábl z ní hrst bahna s několika zrnky obilí a celý obsah si vstrčil do nedočkavých úst. Po bradě mu stékala černá slina a jeho ústa připomínala hrnec kypícího bláta na plotně.

Jeden z mužů si všiml, že se Raoden dívá. Zavrčel a popadl palici, na niž už málem zapomněli. Raoden se horečně prohledával ve snaze najít nějakou zbraň, ale nalezl jen kus dřeva, který byl o něco méně shnilý než ostatní. Nejistě jej svíral v rukou a snažil se vypadat nebezpečně.

Útočník se náhle zastavil. O chvilku později se za ním ozval nadšený výkřik. Jeden z mužů objevil lahvičku vína. Okamžitě se strhla bitka, která odpoutala od Raodena veškerou pozornost. Za chvíli byla celá pětka pryč – čtyři honili prvního, který měl to štěstí nebo byl tak hloupý a s lahvičkou cenné tekutiny utekl.

Raoden vyčerpán seděl na shnilé hromadě. *Tak takhle skončím…*

„Vypadá to, že ti dali pokoj, sulo," ozvalo se za ním.

Raoden vyskočil a otočil se za hlasem. Nedaleko seděl na schůdcích muž s holou hlavou, která se leskla v ranním slunci. Byl to na první pohled Elantrian, ale před transformací byl patrně jiné rasy než Raoden – určitě nebyl z Arelonu. Ve tváři měl černé

skvrny, neklamné znamení Shaodu, místa beze skvrn však nebyla bílá, ale tmavě hnědá.

Raoden si instinktivně uvědomil možné nebezpečí, tenhle člověk však nevykazoval žádné známky agresivity ani vyčerpání, které Raoden pozoroval u ostatních. Byl vysoký a statný, měl široké ruce a vlídný pohled. Raodena pozorně sledoval.

Raoden si oddechl. „Ať jste kdokoli, rád vás vidím. Už jsem se začínal bát, že jsou tu všichni buď těsně před smrtí nebo šílení."

„My nemůžeme být těsně před smrtí," odpověděl muž s úšklebkem. „My už jsme mrtví. Komo?"

„Komo." To cizí slovo mu bylo stejně povědomé jako akcent tohoto muže. „Vy nejste z Arelonu, že ne?"

Muž zakroutil hlavou. „Jsem Galladon, z Duladelu. Teď jsem tedy z Elantris, ze země bahna, bláznovství a věčné zkázy. Těší mě."

„Duladel?" řekl Raoden. „Ale Shaod přece postihuje jen lidi z Arelonu." Napřímil se, oprášil ze sebe dřevěné piliny a třísky v různých stadiích rozkladu a zašklebil se bolestí. Při pádu si málem ukopl palec. Byl samé bláto a teď už i on zapáchal elantrijskou hnilobou.

„Duladel má smíšené obyvatelstvo, sulo. Žijou tam Areloňané, Fjordenové, Teové – všichni pohromadě. Já –"

Raoden tiše zaklel a muž se odmlčel.

Galladon zvedl obočí. „Co je, sulo? Vrazil sis třísku na špatný místo? No, na třísku asi není žádný místo dost dobrý."

„To ne," řekl Raoden a kulhal po kluzkých dlaždicích. „Spíš mám něco s palcem – narazil jsem si ho, když jsem upadl, ale pořád to nepřestává bolet."

Galladon soucitně pokýval hlavou. „Tak tě vítám v Elantris, sulo. Jsi mrtvý – tělo už se ti nebude samo hojit jako dřív."

„Cože?" Raoden se sesunul vedle Galladonových schodů. Palec ho bolel stejně prudce, jako když si ho čerstvě narazil.

„Každá bolest, sulo," šeptal Galladon, „každý škrábnutí, oděrka, každá modřina ti zůstane a bude tě bolet – napořád, dokud se z toho nezblázníš. Jak jsem říkal, vítám tě v Elantris."

„A jak to vydržíte?" zeptal se Raoden a třel si palec, přestože mu to nepomáhalo. Taková hloupá maličkost, a musí se držet, aby neměl slzy bolesti v očích.

„Nevydržíme. Buď jsme *hrozně* opatrní, nebo skončíme jako ti rulové, co jsi viděl tam ve dvoraně.“

„Ve dvoraně… Idos Domi!“ Raoden namáhavě vstal a odkulhal ke dvoraně. Na stejném místě jako před chvílí, u boční ulice, našel žebrajícího chlapce. Byl ještě naživu… svým způsobem.

Jeho oči tupě zíraly na oblohu, zornice se mu chvěly. Tiše pohyboval rty, ale žádný zvuk z nich nevycházel. Měl úplně rozdrcenou šíji a ze strany měl obrovskou ránu, která obnažovala obratle a hrdlo. Marně se snažil tím, co mu zbylo, dýchat.

Raodenovi náhle jeho palec nepřipadal tak hrozný. „Idos Domi…“ zašeptal a odvrátil zrak, protože se mu zvedl žaludek. Opřel se o stěnu domu, aby neztratil rovnováhu, a ze všech sil se snažil nepozvracet.

„Z tohohle už toho moc nezbylo,“ řekl Galladon věcně a sklonil se vedle žebráka.

„Jak…?“ začal Raoden, ale utichl, protože se mu opět vzbouřil žaludek. S hlasitým žbluňknutím si sedl do bláta, párkrát se zhluboka nadechl a pokračoval: „Jak dlouho bude ještě takhle žít?“

„Ty jsi to nepochopil, sulo,“ řekl Galladon lítostně. „On nežije, nikdo z nás nežije. Komo? Ten kluk takhle zůstane navždycky. Takhle prostě vypadá věčný zatracení.“

„A to s tím nemůžeme nic udělat?“

Galladon pokrčil rameny. „Mohli bychom ho zkusit spálit, kdybychom ale mohli rozdělat oheň. Elantriané prý dobře hoří, líp než normální lidi, a existuje názor, že je to pro nás nejvhodnější smrt.“

„A…“ pokračoval Raoden s očima odvrácenýma od chlapce, „a kdybychom to udělali, co se s ním stane – jako s duší?“

„On duši nemá,“ odpověděl Galladon. „Aspoň to tak říkají kněží. Korath, Dereth, Jesker – všichni tvrdí to samý. My jsme zatracení.“

„Ale to jsi mi neodpověděl. Přestane trpět, když ho spálíme?“

Galladon se podíval na chlapce. Nakonec jen pokrčil rameny. „Někdo říká, že když nás spálí nebo nám setnou hlavu nebo prostě nějak jinak úplně zničí tělo, tak přestaneme existovat. Ale jiní zase říkají, že bolest trvá dál – že se *proměníme* v bolest, splyneme s ní.

Že zůstaneme navěky v agónii. Nelíbí se mi ani jedna možnost, tak se snažím udržet pohromadě. Komo?“

„Ano,“ šeptal Raoden. „Komo.“ Vrátil se, sebral odvahu a znovu se podíval na zraněného chlapce. Znovu na něho zírala ta obrovská rána. Pomalu z ní prosakovala krev, jako by celé krevní řečiště připomínalo stojatou vodu.

S mrazením natáhl ruku a sáhl si na hruď. „Já nemám tep!“ uvědomil si najednou.

Galladon se na něho podíval, jako by řekl naprostou hloupost. „Sulo, jsi prostě *mrtvý*. Komo?“

CHLAPCE nespálili. Nejenže neměli čím založit oheň, ale Galladon to přímo zakázal. Co když opravdu nemá duši? Co kdyby opravdu přestal existovat, kdybychom ho spálili? Pro někoho je existence v agónii pořád cennější než žádná existence.

Tak chlapce nechali, kde byl, Galladon po zralé úvaze a Raoden s ním, protože ho nic jiného nenapadalo. Bolest z pocitu viny teď pociťoval silněji než bolest v palci.

Galladonovi bylo očividně jedno, co dělá Raoden. Vydal se jiným směrem, zastavoval se a prohlížel si špinavé skvrny na zdech. Potom šel zpátky směrem, odkud přišli, míjel sténající těla v blátě, otočený zády k Raodenovi, s výrazem absolutní lhostejnosti.

Jak Raoden Dulu pozoroval, snažil se vžít do jeho myšlenek. Raoden byl vychováván pro politickou kariéru a uměl se rychle rozhodovat. Rozhodl se tedy i teď. Bude Galladonovi věřit.

Na tomhle Dulovi bylo něco přirozeně milého, něco, čím byl Raodenovi nevysvětlitelně sympatický, i když to bylo ukryto pod nánosem pesimismu stejně silným jako bahno všude okolo. Bylo to něco víc než jeho otevřenost, víc než jeho klidný přístup. Raoden mu viděl do očí, když se díval na trpícího chlapce. Galladon tvrdil, že se smiřuje s nevyhnutelným, ale Raoden cítil, že je z toho smutný.

Dula se vrátil zpátky na zápraží a sedl si znovu na schody. Raoden se odhodlaně nadechl a postavil se přímo proti němu.

Galladon zvedl oči. „Copak?“

„Potřeboval bych od tebe pomoct, Galladone,“ odpověděl Raoden a dřepl si na zem vedle schodů.

Galladon se zašklebil. „Ale jsi v Elantris, sulo. Tady si nikdo nepomáhá. Tady je jenom bolest, šílenství a mraky bláta a špíny.“

„Říkáš to, skoro jako bys tomu věřil.“

„Žádáš o pomoc na špatným místě, sulo.“

„Jsi jediný člověk při smyslech, kterého jsem tu potkal a který mě nenapadl,“ řekl Raoden. „Tvoje činy jsou totiž mnohem přesvědčivější než slova.“

„Třeba jsem tě prostě nenapadl jen proto, že vím, že si na tobě nemám co vzít.“

„Tomu nevěřím.“

Galladon pokrčil rameny. „Mně je jedno, čemu věříš,“ řekl a otočil se, opřel se o stěnu domu a zavřel oči.

„Máš hlad, Galladone?“ zeptal se Raoden tiše,

Galladonovy oči se široce otevřely.

„Vždycky mi vrtalo hlavou, kdy posílá král Iadon do Elantris jídlo,“ přemítal Raoden. „Nikdy jsem o zásilkách do Elantris neslyšel, ale předpokládal jsem, že je posílá. *Elantriané přece žijí*, myslel jsem si. Nikdy jsem to nepochopil. Ale jestli tu lidi můžou žít bez pulsu, tak asi můžou žít i bez jídla. Jistě, neznamená to, že nemají hlad. Když jsem se dnes ráno probudil, měl jsem hlad jako vlk. A mám ho pořád. A z pohledů těch lidí, co na mě zaútočili, bych řekl, že postupem času je to horší a horší.“

Raoden sáhl pod špinavý rubáš, vyndal cosi tenkého a držel to před Galladonem. Kousek sušeného masa. Galladon široce otevřel oči a znuděný výraz jeho tváře byl ten tam. V očích se mu zalesklo, až to Raodenovi trochu připomnělo divokou partu, s níž měl tu čest před chvílí. Byla to jakási pudová živočišnost, byla sice pod kontrolou, ale byla tam. Raoden si najednou uvědomil, že možná riskoval, když dal na první dojem z tohoto Duly.

„Kdes to vzal?“ zeptal se Galladon pomalu.

„Vypadlo to z košíku, když mě sem vedli, tak jsem to sebral a strčil pod rubáš. Chceš to, nebo ne?“

Galladon chvilku mlčel. „Jak si můžeš být jistý, že tě teď prostě nenapadnu a nevezmu ti to?“ To nebyla jen holá teorie. Raoden by se vsadil, že Galladon ve skrytu duše ani tuto možnost nevyloučil. Jak moc mu připadala reálná, to nemohl posoudit.

„Říkáš mi ‚sulo‘, Galladone. Jak bys mohl napadnout někoho, koho jsi nazval přítelem?“

Galladon seděl a pohledem hypnotizoval kousek masa. U koutku úst se mu bezděky objevila slina. Díval se na Raodena, který byl stále neklidnější. Když se setkali očima, cosi na Galladonovi se náhle změnilo a napětí opadlo. „Ty umíš duladelsky, sulo?“

„Jen pár slov,“ přiznal Raoden skromně.

„Takže vzdělanec? No, to je tedy do Elantris dnes přínos! No jo, přesvědčil jsi mě, tak co chceš, sulo?“

„Třicet dní,“ řekl Raoden. „Třicet dní budeš se mnou, všechno mi ukážeš a vysvětlíš.“

„Třicet dní? Sulo, ty jsi kayana.“

„Jak to vidím já,“ řekl Raoden a začal strkat maso zpátky pod rubáš, „tak jediný zdroj potravy jsou nově příchozí Elantriané. To musí člověk pěkně vyhládnout, když je toho tak málo a tady tolik krků k nakrmení. Člověk by řekl, že se z hladu dá i zešílet.“

„Dvacet dní,“ řekl Galladon a opět se u něho objevil ten neklid.

„Třicet, Galladone. Když mi nepomůžeš ty, pomůže mi někdo jiný.“

Galladon krátce zaskřípal zuby. „Tedy sulo,“ zadrmolil a vztáhl k Raodenovi ruku, „tak třicet. Naštěstí jsem zrovna neplánoval nejbližší měsíc nikam cestovat.“

Raoden se rozesmál a hodil mu maso.

Galladon po něm chňapl. Potom, i když mu ruka bezděčně směřovala k ústům, se zastavil. Pečlivým pohybem vsunul maso do kapsy a postavil se. „Tak jak ti mám říkat?“

Raoden se zarazil. *Asi by bylo lepší, kdyby lidé nevěděli, že jsem Z královské rodiny, aspoň teď ne.* „Říkej mi dál sulo, mně to vyhovuje.“

Galladon se pousmál. „Hlídáš si soukromí, co? No tak dobře. Tak jdeme. Je čas na okružní jízdu.“

KAPITOLA 2

SOTVA Sarene vystoupila z lodě, dověděla se, že je vdova. Byla to šokující zpráva, ale nezdrtila ji tak, jak by se čekalo. Vždyť se nakonec s manželem osobně nikdy nesetkala. Když odjížděla z domova, byli s Raodenem jen zasnoubeni. Předpokládala, že Arelonské království se svatbou počká, až tam dorazí. Alespoň u nich doma bylo obvyklé, aby byli oba snoubenci při svatebním obřadu přítomni.

„Mně se tahle věta v té předmanželské smlouvě nikdy nelíbila, paní," prohodil Sarenin společník – světélkující koule veliká asi jako míč – nad její hlavou.

Sarene netrpělivě poklepávala nohou a sledovala, jak nosiči vynášejí její zavazadla do kočáru. Předmanželská smlouva byla padesátistránková kniha a v jednom z jejích ustanovení stálo, že zasnoubení je právně závazné a stává se manželstvím v případě smrti jednoho ze snoubenců před vlastním svatebním obřadem.

„To je ale normální ustanovení, Ashi," řekla. „Je to politický sňatek, musí platit i v případě, že se jednomu z účastníků něco stane. Jen jsem nikdy nezažila, že by na to došlo."

„Až dnes," odpověděla světelná koule hlubokým hlasem se zřetelnou artikulací.

„Až dnes," připustila Sarene. „Copak jsem mohla tušit, že princ Raoden nevydrží těch pět dní, co nám zbývalo do přeplutí Fjordenského moře?" Odmlčela se a zamyslela, až se začala mračit. „Přečti mi tu větu, Ashi, potřebuju vědět, jak přesně zní."

„Jestliže se stane, že bude jeden z příslušníků výše zmíněného páru povolán domů k Milostivému Domimu před stanoveným termínem svatby," četl Ashe, „bude zasnoubení považováno za rovné manželství se všemi právními a společenskými důsledky."

„No, s tím se tedy moc polemizovat nedá, co?"

„Obávám se, že ne, paní.“

Sarene se polekaně zamračila, založila ruce a ukazováčkem si poklepávala na tvář a přitom sledovala nosiče. Velel jim vysoký vyzáblý muž se znuděným pohledem a odevzdaným výrazem. Tento člověk, Ketol, administrátor u dvora, byl jedinou delegací, kterou král Iadon uznal za vhodné jí poslat. Ketol jí přišel „s politováním oznámit“, že její snoubenec „neočekávaně zemřel na následky náhlé nemoci“ během její cesty do Arelonu. Toto oznámení pronesl stejně znuděným hlasem, jakým vydával příkazy nosičům.

„Takže,“ vyjasnila si Sarene, „ze zákona jsem teď arelonská princezna.“

„Správně, paní.“

„A vdova po člověku, kterého jsem nikdy neviděla.“

„Opět správně.“

Sarene zakroutila hlavou. Táta se umlátí smíchy, až se tohle doví. Já to snad nepřežiju.

Ashe rozmrzele poblikával. „Paní, král by přece nikdy nevzal tak pochmurnou záležitost na lehkou váhu. Smrt prince Raodena nepochybně uvrhla královskou rodinu do nesmírného žalu.“

„Ano. Takového, že ani neměli sílu přijít se pozdravit se svou novou dcerou.“

„Možná by byl král Iadon přišel osobně, kdyby byl lépe upozorněn na váš příjezd…“

Sarene se zamračila, ale seon mohl mít pravdu. Přijela několik dní před plánovanou svatbou. Chtěla prince Raodena překvapit. Chtěla s ním strávit pár dní v soukromí. A nakonec se to obrátilo proti ní.

„Řekni mi, Ashi,“ zeptala se, „jak dlouho v Arelonu obvykle trvá, než je mrtvý pohřben?“

„Nejsem si jistý, paní,“ přiznal Ashe. „Dlouho jsem v Arelonu nebyl a předtím jsem tu tak byl krátce, že si žádné velké zvláštnosti nepamatuju. Ale podle toho, co jsem nastudoval, bych soudil, že arelonské zvyklosti jsou zhruba stejné jako u vás doma.“

Sarene přikývla a potom pokynula na královského administrátora.

„Ano, paní?“ ozval se Ketol líně.

„Bude mít princ pohřeb?“ zeptala se Sarene.

„Ano, paní," odpověděl administrátor. „Před korathskou kaplí. Dnes večer."

„Chtěla bych vidět ostatky."

Ketol se zarazil. „No… Jeho veličenstvo si přeje, abyste k němu byla hned přivedena…"

„Já u té rakve nebudu dlouho," řekla Sarene a odešla ke kočáru.

SARENE kriticky sledovala přípravy na pohřeb a čekala, až jí Ketol s několika dalšími muži uvolní cestu k rakvi. Musela přiznat, že se ničemu nedá nic vytknout – květiny, dary, modlící se korathští kněží. Jediné, co jí nešlo do hlavy, bylo, proč je tu tolik lidí.

„Je tu hodně lidí, viď?" poznamenala směrem k seonovi.

„Princ byl velmi oblíbený, paní," odpověděl seon a vznášel se vedle ní. „Podle toho, co jsem slyšel, byl jednou z nejoblíbenějších postav v zemi."

Sarene přikývla a vydala se k rakvi cestou, kterou jí Ketol vyklidil. Raodenova rakev byla umístěna uprostřed a kolem ní stál kruh vojáků, kteří k ní pouštěli příchozí jen na určitou vzdálenost. Jak procházela kolem nich, všimla si v jejich tvářích skutečného smutku.

Tak je to pravda, pomyslela si, *lidi ho opravdu měli rádi.*

Vojáci jí ustoupili z cesty. Došla k rakvi. Byly na ní vyryté aony – většinou symboly naděje a míru – tak, jak je to v Korathu zvykem. Celá rakev byla kolem dokola obložená potravinami – byly to dary obětované jménem zemřelého.

„Můžu ho vidět?" zeptala se jednoho z kněží – malého muže s vlídnou tváří.

„Je mi líto, dítě," odpověděl kněz. „Princ byl nemocí znetvořen. Král by si přál, aby mohl být pohřben ve vší důstojnosti."

Sarene přikývla a vrátila se k rakvi. Najednou nevěděla, co má vlastně cítit, když tu stojí před rakví muže, kterého si měla brát. Cítila kupodivu spíš zlost.

Na chvíli ten pocit potlačila a rozhlédla se kolem sebe. Vypadalo to tu *příliš* oficiálně. I když byli příchozí skutečně smutní, všechno tu působilo příliš sterilně.

Muž Raodenova věku a síly, pomyslela si. *A najednou je zničehonic mrtvý – to přece vypadá podezřele.*

„Paní?“ ozval se Ashe tlumeně. „Děje se něco?“

Sarene na něho kývla a odešli ke kočáru. „Já nevím,“ řekla tiše. „Něco mi na tom prostě nesedí, Ashi.“

„Vy jste příliš podezíravá, paní,“ podotkl Ashe.

„Proč nedá Iadon k rakvi čestnou stráž? Ketol říkal, že se chová, jako by se ho synova smrt ani nedotkla.“ Sarene zakroutila hlavou. „Mluvila jsem s Raodenem, než jsem vyjížděla z Teodu, a vypadal v pořádku. Něco tu nehraje, Ashi, a já bych tomu ráda přišla na kloub.“

„Ale ne…“ povzdechl Ashe. „Víte, paní, tatínek mi kladl na srdce, abych vás hlídal, abyste se nedostala do nepříjemností.“

Sarene se usmála. „To tady ale nejde. Pojď, musíme za mým novým tatíčkem.“

SARENE se vykláněla z okna kočáru a dívala se na město, když jeli k paláci. Potom chvíli seděla mlčky a celou mysl jí zaměstnávala jediná myšlenka.

Co tu vlastně dělám?

S Ashem mluvila upřímně, ale jinak se jí vždycky dařilo skrývat své obavy. Jistě, zajímaly ji okolnosti princovy smrti, ale přece se dobře znala. Ten zájem, to byla spíš obrana před pocitem podřadnosti a trapnosti. Obrana, aby si nemusela připustit, co vlastně ve skutečnosti je: vytáhlá hubená žena, které už začalo utíkat mládí, bylo jí pětadvacet a měla se vdávat už před dvěma roky. Raoden byl její poslední šance.

Jak sis mohl dovolit mi umřít, princi z Arelonu! pomyslela si Sarene rozhořčeně. I přesto ji však neopouštěla její ironie. To je přece příznačné, že tenhle člověk, jakmile si ona začne myslet, že by ho mohla mít ráda, zemře ještě předtím, než ona dorazí. Takže teď je sama v cizí zemi a politicky je vázaná na krále, kterému nevěří. Ta představa naháněla hrůzu a vzbuzovala pocit samoty.

Vždyť jsi byla už tolikrát sama, Sarene, připomínala si. *To zvládneš. Jen musíš něčím zaměstnat mysl. Musíš prozkoumat celý dvůr. Uvidíš, bude se ti to líbit.*

Povzdechla si a opět se zadívala na město. Přestože sloužila u tatínka v diplomatickém sboru a měla mnoho zkušeností, v

Arelonu zatím nikdy nebyla. Po pádu Elantris byl Arelon v diplomatické izolaci. Nikdo nevěděl, proč bylo to mystické město zatracené, a všichni se báli, aby se nemoc Elantrianů nešířila dál.

Sarene ale v Kae překvapilo bohatství. Všechny cesty ve městě byly široké a udržované. Lidé byli dobře oblečení a nikde se nepotuloval jediný žebrák. Na protější straně viděla skupinu korathských kněží v modrých hábitech, jak se tiše prodírají davem a vedou podivnou postavu v bílém rubáši. Chvíli ten podivný průvod pozorovala a přemýšlela, co to asi znamená. Potom skupinka zmizela za rohem.

Z jejího pohledu se v Kae neprojevoval žádný z ekonomických problémů, které se daly v Arelonu předpokládat. Kočár míjel desítky oplocených usedlostí, z nichž každá byla postavena v jiném architektonickém stylu. Některé byly rozsáhlé, s velkými křídly a špičatými střechami v duladelském stylu, jiné připomínaly spíše pevnost, jako by sem byly přímo přeneseny z militaristického fjordenského venkova. Všechny však měly jedno společné – luxus. Možná lidé v této zemi nemají co jíst, ale v Kae, sídlu arelonské aristokracie, to nebylo znát.

Jistě, na celé město padal znepokojivý stín. V dálce se tyčily obrovské hradby Elantris. Sarene se při pohledu na jejich chladné impozantní kameny zachvěla. O Elantris slýchala historky už dlouhá léta – o kouzlech, jichž byla Elantris schopná, i o hrůzách, které nyní obývaly její temné ulice. I kdyby byly domy sebeluxusnější a ulice sebekrásnější, tyto zdi byly svědectvím, že v Arelonu není všechno v pořádku.

„Proč tu ti lidé vůbec bydlí?“ zeptala se Sarene.

„Paní,“ ozval se Ashe.

„Proč si král Iadon postavil palác v Kae? Proč si vybral místo tak blízko Elantris?“

„Myslím, že hlavně z ekonomických důvodů, paní,“ odpověděl Ashe. „V severním Arelonu není mnoho použitelných přístavů a tenhle je nejlepší.“

Sarene přikývla. Záliv vzniklý propojením řeky Aredel s mořem skutečně skýtal nejvhodnější místo pro přístav. Ale i tak…

„Třeba má politické důvody,“ přemítala Sarene. „Iadon se dostal k moci v bouřlivé době – třeba si myslí, že když zůstane co nejblíž starého hlavního města, bude mít větší autoritu.“

„Možná máte pravdu, paní," řekl Ashe.

Nakonec na tom zase tolik nezáleží, pomyslela si. Evidentně blízkost Elantris – nebo Elantrianů – nezvyšuje pravděpodobnost, že člověka postihne Shaod.

Odvrátila se od okénka a podívala se na Asheho, který se vznášel nad sedadlem vedle ní. Ještě neviděla v ulicích Kae žádného seona, i když předpokládala, že se tato stvoření – prý vytvořená kouzly právě v Elantris – v Arelonu vyskytují mnohem víc než v její zemi. Kdyby se byla dívala pozorněji, mohla by rozluštit sotva viditelný aon uprostřed Asheova světla.

„Ta smlouva aspoň znamená jistotu," řekla Sarene po chvíli.

„Za předpokladu, že zůstanete v Arelonu, paní," odpověděl Ashe hlubokým hlasem. „Aspoň tak je to v předmanželské smlouvě napsáno. Pokud zůstanete tady a ‚zůstanete věrná manželovi', musí král Iadon ctít spojenectví s Teodem."

„Věrná mrtvému," povzdechla si Sarene. „To znamená, že tu musím zůstat, ať mám manžela nebo ne."

„Když myslíte, paní."

„My tu smlouvu potřebujeme, Ashi," řekla Sarene. „Fjorden je stále expanzivnější. Ještě před pěti lety bych byla řekla, že není důvod k obavám, že by fjordenští kněží někdy měli nějaký vliv v Arelonu. Ale teď…" Sarene zakroutila hlavou. Pádem Duladelské republiky se všechno změnilo.

„Neměli jsme se těch posledních deset let držet tak stranou od Arelonu," řekla. „Asi bych se nebyla dostala do těchhle problémů, kdybychom před deseti lety navázali těsnější vztahy s novou arelonskou vládou."

„Váš tatínek se bál, aby se zdejší politické zmatky nerozšířily i na Teod," namítl Ashe. „Nemluvě o Reodu – nikdo nemohl vědět, jestli to, co postihlo Elantriany, nepostihne i obyčejné lidi." Kočár zpomalil a Sarene se s povzdechem začala zabývat jinými věcmi. Její otec věděl, že Fjorden je hrozbou, a pochopil, že staré dobré styky je třeba udržovat, a proto ji poslal do Arelonu. Za chvíli se před nimi otevřela brána paláce. Ať má přátele nebo nemá, závisí na ní celý Teod. Musí připravit Arelon na blížící se válku – na válku, která se stala nevyhnutelností v momentě, kdy padla Elantris.

SARENIN nový otec, Král Iadon z Arelonu, byl štíhlý muž s vychytralým výrazem ve tváři. Když Sarene vstoupila do trůnního sálu, radil se právě s několika administrátory. Dobrých patnáct minut si jí vůbec nevšímal, potom na ni kývl. To čekání jí nevadilo – mohla alespoň nerušené pozorovat člověka, kterému přislíbila loajalitu a poslušnost – přezíravé chování však přece její důstojnost uráželo. V jejím postavení arelonské princezny jí příslušelo, ne-li velkolepé přivítání, tak alespoň přiměřené.

Když čekala, okamžitě si všimla jedné věci. Iadon vůbec nepůsobil jako člověk, který truchlí nad ztrátou syna a dědice. Neměl v očích ani náznak lítosti, ani vyčerpání, které ztrátu blízkého člověka provází. Celý dvůr vlastně vypadal, jako by se tu smutek vůbec nedržel.

Copak Iadon nemá srdce? Přemítala Sarene zvědavě. *Nebo se umí tak dobře ovládat?*

Léta strávená v diplomatických službách u otcova dvora naučila Sarene vyznat se v lidech. I když neslyšela, o čem Iadon mluví, byla poučena, že má zůstat vzadu v místnosti a počkat, až dostane povolení, že smí předstoupit – udělala si o králi z jeho gest a způsobu jednání představu. Iadon mluvil energicky, dával přesné pokyny, chvílemi ukázal cosi prstem na mapě. Je to nepochybně silná osobnost, usoudila Sarene – člověk, který má v hlavě jasno o tom, co chce. To nebyla špatná známka. Zatím měla Sarene dojem, že by s tímto člověkem mohla spolupracovat.

Brzy však přišla na to, že musí tento názor přehodnotit.

Král Iadon jí pokynul, aby přistoupila. Pečlivě zastírala svou rozmrzelost z dlouhého čekání a přistoupila ke králi s ušlechtilou poddaností. Přerušil ji uprostřed poklony.

„Nikdo mi neřekl, že jste tak velká," prohlásil.

„Pane?" řekla a zvedla hlavu.

„No, asi jediný člověk, kterého by to zajímalo, tu není. Eshen!" vyštěkl a vzadu poslušně vyskočila jakási nenápadná žena.

„Odveďte ji do jejích pokojů a postarejte se, aby měla co dělat. Dejte jí vyšívání nebo čím se vy ženské bavíte."

Sarene ztuhla zprostřed poklony údivem nad Iadonovou nezdvořilostí. Jen léta výchovy u dvora jí zabránila otevřít ústa překvapením. Rychle a plaše přicupitala žena, kterou Iadon povolal – *královna* Eshen, králova manželka – a vzala Sarene za

ruku. Eshen byla malá a drobná, zlatohnědé aonské vlasy jí pomalu začínaly šedivět.

„Pojďte, dítě," řekla Eshen vysokým hlasem. „Nesmíme plýtvat královým časem."

Sarene se nechala odtáhnout bočním východem ze sálu. „Milostivý Domi," mumlala si. „Do čeho jsem se to zapletla?"

„…A až rozkvetou růže, bude se vám tu moc líbit. Zahradníci mi je pěstují tak, že si můžete přivonět a ani se nemusíte nahýbat z okna. Jen kdyby byly menší."

Sarene se zmateně zachmuřila. „Ty růže?"

„Ne, drahá," pokračovala královna bez přerušení, „ta okna. To si neumíte představit, jak ostré sluneční světlo sem celé ráno dopadá. Řekla jsem jim – tedy zahradníkům – aby mi sehnali oranžové, já mám *tak* ráda oranžovou, ale oni sehnali jen kanárkově žlutou. Povídám, kdybych chtěla žluté, tak vám řeknu rovnou o abertinky. To jste měla vidět, jak se omlouvali – ale jsem si jistá, že do konce příštího roku budeme mít i oranžové. Že to bude krásné, drahá Sarene? Ta okna jsou ale velká. Možná jich nechám pár zazdít."

Sarene přikývla, fascinovaná – ne konverzací, ale královnou. Sarene si vždycky myslela, jak mají učitelé na tatínkově akademii mimořádnou schopnost sdělit minimum informací maximem slov, ale na královnu Eshen v tomto směru neměli. Královna přelétala z jednoho tématu na druhé jako motýl, když neví, kde usednout, a nikde se mu nechce pobýt dlouho. Každé z témat by vystačilo na samostatný rozhovor, ale královna nedala Sarene příležitost je využít.

Sarene se zhluboka nadechla a řekla si, že bude trpělivá. Nemohla královnu vinit z toho, jaká je – Domi přece učí, že osobnost člověka je dar, z něhož se máme radovat. Královna byla vlastně okouzlující, avšak po svém. Ovšem Sarene se bohužel potom, co se seznámila s králem i královnou, začala obávat, že v Arelonu politické spojence nenajde. Navíc ji trápila ještě jedna věc – na chování královny Eshen bylo cosi divného. Člověk přece nemůže být tak upovídaný – královna nepřipustila jedinou chvilku ticha. Působilo to, jako by se v Sarenině přítomnosti necítila dobře. A potom si náhle Sarene uvědomila, co to je. Eshen stále

mluvila o hypotetických věcech, aby se vyhnula té nejdůležitější realitě, princově smrti. Sarene podezíravě přimhouřila oči. Jistá si tím tedy být nemůže – Eshen je taková nestálá osoba. Ale přece jen byla příliš veselá na ženu, která právě ztratila syna.

„Tady je váš pokoj, drahá. Vybalili jsme vám věci a ještě něco jsme přidali. Máte tu oblečení všech možných barev, i žluté – já tedy nechápu, proč to nosíte, takovou hroznou barvu. Tedy vaše vlasy nejsou hrozné, to ne. Blond a žlutá, to je rozdíl. Jako mezi koněm a zeleninou. Koně pro vás zatím nemáme, ale můžete si vzít kteréhokoli z královy stáje. Máme krásná zvířata, v tuto dobu je v Duladelu nádherně."

„Jistě," souhlasila Sarene a rozhlédla se po místnosti. Nebyla velká, ale líbila se jí. V menší by se cítila stísněná a ve větší by se sama bála.

„Teď budete potřebovat tohle, drahá," řekla Eshen a ukázala malou rukou na hromádku šatů, které nevisely jako ostatní – jako by je sem někdo přinesl dodatečně. Všechny měly jedno společné.

„Černé?" zeptala se Sarene.

„Jistě. Jste… máte…" Eshen bojovala se slovy.

„Mám smutek," uvědomila si Sarene. Nespokojeně poklepávala nohou – černou *nemá* ráda.

Eshen přikývla. „Tyhle byste si mohla vzít dnes večer na pohřeb. Bude to hezký obřad – sama jsem ho připravila." Opět se rozhovořila o svých oblíbených květinách a její monolog později degeneroval na vyprávění o tom, jak nenávidí fjordenskou kuchyni. Sarene mile přikyvovala a jemně, ale rázně, vedla královnu ke dveřím. Když došly k hale, vymluvila se na únavu z cesty a zavřela dveře, čímž zastavila vodopád královniných slov.

„Tady teda zestárnu *hodně* rychle," řekla si Sarene.

„Královna je dobrá vypravěčka, paní," ozval se souhlasně hluboký hlas.

„Tak co jsi zjistil?" zeptala se Sarene a začala se probírat hromádkou černých šatů. Ashe vletěl do místnosti otevřeným oknem.

„Nenašel jsem tolik seonů, kolik jsem jich tu čekal. Vzpomínám si, že se to tu seony jen hemžilo, bylo nás tu plno."

„Taky jsem si toho všimla," řekla Sarene a prohlížela si jedny šaty v zrcadle. Potom zakroutila hlavou a odhodila je. „Myslím, že je tu teď všechno jinak."

„Opravdu. Jak jste si přála, ptal jsem se ostatních seonů, co vědí o náhlé smrti prince Raodena. Bohužel, paní, nechtěli o té věci mluvit – pokládají to za zlý osud, že musel princ zemřít tak krátce před svatbou."

„Hlavně pro něho?" mumlala Sarene a začala se svlékat, aby mohla vyzkoušet šaty. „Ashi, tady se děje něco divného. Mám podezření, že třeba prince někdo zabil."

„Zabil, paní?" Asheův hluboký hlas zněl nesouhlasně a jeho svítící koule se při těch slovech zachvěla. „Kdo by to chtěl udělat?"

„Já nevím, ale… je to celý divný. Tohle přece není královský dvůr ve smutku. Vezmi si třeba královnu. Když se mnou mluvila, nebyla ani trochu rozrušená – přece bys čekal, že bude aspoň trochu skleslá, když jí včera umřel syn."

„Tohle má ale snadné vysvětlení, paní. Královna Eshen není Raodenova matka. Raoden se narodil Iadonově první ženě. Ta zemřela před dvanácti lety."

„Kdy se znova oženil?"

„Hned po Reodu," odpověděl Ashe. „Pár měsíců potom, co nastoupil na trůn."

Sarene se zamračila. „Ale stejně mi to nejde do hlavy," usoudila a nemotorně si začala zapínat černé šaty. Potom se na sebe kriticky podívala do zrcadla. „No, aspoň to sedí – i když jsem v tom moc bledá. Ale bála jsem se, že mi to bude končit u kolen. Arelonské ženy jsou hrozně malé."

„Když myslíte, paní," odpověděl Ashe. Věděl stejně dobře jako ona, že arelonské ženy zase tak malé nejsou. Sarene byla i v Teodu o hlavu větší než většina ostatních žen. Tatínek jí přezdíval legbalová tyčka, když byla malá – podle vysoké tenké tyče, která vymezovala branku v jeho oblíbeném sportu. I když se jí v dospívání zaoblila postava, byla Sarene stále velmi vysoká a štíhlá.

„Paní," vyrušil ji Ashe z rozjímání.

„Ano, Ashi?"

„Chce s vámi mluvit tatínek. Myslím, že pro něho máte dost novinek.“

Sarene přikývla, zadržela povzdech a Ashe začal jasně blikat. Po chvíli se světelná koule, která tvořila jeho tělo, přeměnila v jakousi obdobu busty krále Eventea z Teodu.

„Ene?“ oslovil Sarene. Rty busty se začaly pohybovat. Byl to robustní muž s velkým oválným obličejem a oblou bradou.

„Ano, tati, jsem tady.“ Sarenin otec stál vedle podobného seona – pravděpodobně Dia – který se stejným způsobem proměnil v zářící pohyblivou Sareninu bustu.

„Tak co, jsi nervózní ze svatby?“ zeptal se Eventeo nedočkavě.

„No, ona ta svatba…“ začala Sarene pomalu. „Asi změníš plány a příští týden sem nepojedeš. Ono tu nebude nic k vidění.“

„Cože?“

Ashe měl pravdu – král se do smíchu nedal, když slyšel o Raodenově smrti. Naopak. Mluvil starostlivým hlasem a ve tváři měl vrásky. Ty se ještě prohloubily, když Sarene vysvětlovala, jak se úmrtím jednoho z partnerů změnilo zasnoubení ve sňatek.

„Ene, to je mi tě líto,“ řekl otec. „Vím, jak moc jsi od toho manželství čekala.“

„To je nesmysl, tati.“ Eventeo ji ovšem znal příliš dobře. „Vždyť jsem se s tím člověkem vůbec nesetkala – jak jsem od toho mohla něco čekat?“

„Nesetkala, ale mluvila jsi s ním přes seona a psali jste si. Já tě přece znám, Ene – ty jsi taková romantická. Ty bys do toho nikdy nešla, kdybys nebyla přesvědčená, že bys Raodena mohla milovat.“

Znělo to tak přesvědčivě, že Sarene opět přemohl pocit osamění. Celou cestu přes Fjordenské moře byla nervózní – bála se a těšila zároveň – těšila o něco víc, než bála – že potká muže, který se má stát jejím manželem.

Sarene mnohokrát pobývala mimo Teod, ale vždycky s sebou měla někoho z domova. Tentokrát tu však byla sama, protože jela dřív než ostatní svatebčané, aby Raodena překvapila. Tolikrát četla znovu a znovu princovy dopisy, že začínala mít pocit, že ho zná, že člověk, kterého si vykonstruovala z těch listů papíru, je skutečný citlivý muž, kterého ráda pozná.

Ale teď věděla, že už k tomu nikdy nedojde. Cítila se víc než opuštěná, cítila se odmítnutá – znovu. Nechtěná. Celá ta léta čekala trpěná shovívavým tatínkem, který neměl tušení, jak se jí muži v Teodu vyhýbají, jak se bojí její přímé a někdy až trochu arogantní povahy. Konečně našla muže, který si ji chtěl vzít, a Domi jí ho na poslední chvíli vzal.

Sarene dala konečně průchod emocím, které držela na uzdě od chvíle, kdy vstoupila na loď. Byla ráda, že seon odráží jen její rysy, protože by jí bylo hanba, kdyby tatínek viděl, že se jí po tváři koulejí slzy.

„To je hloupost, tati," řekla. „Byl to prostě politický sňatek, to jsme všichni věděli. Teď mají naše země společný nejen jazyk, ale i královský rod."

„Ty má malá…" šeptal Eventeo. „Moje malá Sarene. Já jsem doufal, že to tentokrát vyjde. Ty nevíš, jak jsme se s maminkou modlili, abys tam byla šťastná. Idos Domi! Nikdy jsme do toho neměli jít!"

„Já bych tě k tomu stejně byla donutila, tati," řekla Sarene. „Tu dohodu s Arelonem moc potřebujeme. Naše armáda už neudrží dlouho Fjorden za hranicemi – vrchním velitelem svordenského námořnictva je sám Wyrn."

„Moje malá Sarene, najednou tak dospělá," posteskl si otec přes seona.

„Dospělá a svéprávná, aby se provdala za mrtvolu," zasmála se Sarene slabě. „A možná je to tak dobře. Stejně by se nakonec ukázalo, že princ Raoden je jiný, než jsem si představovala – měl bys vidět jeho otce."

„Já jsem o něm slyšel. Doufal jsem, že to není pravda."

„Je to pravda," řekla Sarene a nespokojeností s arelonským monarchou zapudila lítost. „Král Iadon je snad nejnesympatičtější člověk, jakého jsem kdy potkala. Málem mě ani nevzal na vědomí, než mě poslal ‚vyšívat, nebo čím se to vy ženské bavíte', jak to nazval. Jestli byl Raoden jako jeho otec, tak jsem o nic nepřišla."

Na chvilku se rozhostilo ticho, než otec odpověděl. „Sarene, chceš se vrátit domů? Já tu smlouvu můžu zrušit, když budu chtít, bez ohledu na zákon."

Byla to lákavá nabídka – lákavější, než by si byla ochotná připustit. Odmlčela se. „Ne, tati," řekla nakonec a bezděky

zakroutila hlavou. „Já tu musím zůstat. Moje představa je, že Raodenova smrt nic nemění na tom, že potřebujeme spojence – Iadon je teď můj otec. Nehodilo by se, aby sis mě odvezl zpátky.“

„Já jsem ale přece tvůj táta pořád, Ene. Čert vezmi konvence. Teod máš pořád otevřený.“

„Děkuju, tati,“ řekla Sarene tiše. „Tohle jsem potřebovala slyšet. Ale i tak si myslím, že bych tu měla zůstat. Aspoň zatím. Krom toho to může být zajímavé. Mám tu úplně nový dvůr plný lidí a můžu si s nimi hrát.“

„Ene…“ řekl otec káravě. „Tenhle tón já znám. Co máš zase za lubem?“

„Nic,“ odpověděla. „Jen chci strčit nos do pár věcí, než to s tímhle manželstvím definitivně vzdám.“

Následovalo ticho a potom se Eventeo rozesmál. „To je teda chraň Domi – oni netuší, co jsme jim tam tou lodí poslali. Buď na ně hodná, legbalová tyčko. Ne abych za měsíc dostal dopis od ministra Naolena, že král Iadon uprchl do korathského kláštera a Areloňané tě místo něho jmenovali panovnicí.“

„No jo,“ řekla Sarene s pousmáním. „Tak teda počkám dva měsíce.“

Eventeo se znovu dal do svého typického smíchu. Jeho zvuk jí pomohl více než otcova útěcha i rady.

„Počkej chvilku, Ene,“ řekl Eventeo, když se dosmál. „Já dojdu pro maminku, ona s tebou bude chtít mluvit.“ Potom se znovu rozesmál a pokračoval. „Ta omdlí, až jí řeknu, že už jsi tam stačila oddělat chudáka Raodena.“

„Tati!“ okřikla ho Sarene, ale už byl pryč.

KAPITOLA 3

NIKDO z Arelonu nepřišel přivítat spasitele, když dorazil. Přijel samozřejmě dřív, ale dalo se to čekat. Lidé v Arelonu – hlavně ti, co bydleli v blízkosti nechvalně známého města Elantris, byli proslulí svou bezbožností až kacířstvím. To přijel Hrathen změnit. Má tři měsíce na to, aby obrátil celé arelonské království na pravou víru. Jinak je Svatý Jaddeth, Bůh všeho stvoření, zničí. Nastal čas, aby Arelon přijal pravdu derethské víry.

Hrathen se procházel po můstku. Za rušnými doky, kde se nepřetržitě nakládalo a vykládalo, leželo město Kae. A blízko za Kae se tyčily vysoké kamenné hradby, staré město Elantris. Z druhé strany Kae, po Hrathenově levici, se země prudce svažovala a znovu zvedala do táhlého kopce – tady začínalo pohoří Dathreki. Za Hrathenem bylo moře.

Velký dojem to na Hrathena neudělalo. Za starých časů ležela okolo Elantris čtyři malá města – nyní bylo obydlené pouze Kae, nové hlavní město Arelonu. Kae bylo příliš neuspořádané, příliš rozlehlé a nedalo se dobře bránit. Jeho jediným opevněním byla půldruhého metru vysoká kamenná zeď – to byla spíš hranice než pevnost.

Ústup do Elantris by byl obtížný a málo efektivní. V budovách v Kae by se útočníci dobře ukryli a několik staveb po obvodu Kae vypadalo spíš, jako kdyby byly postaveny přímo proti elantrijským zdem. Ne, tenhle národ nebyl zvyklý bojovat. A přesto ze všech království na kontinentě Syclan – na území, kterému v Arelonu říkali Opelon – se jediný Arelon vyhnul fjordenské nadvládě. To ale samozřejmě Hrathen také brzy změní.

Hrathen kráčel od lodě a jeho přítomnost budila pozornost okolí. Dělníci odkládali práci a ohromeně si ho prohlíželi. Když procházel kolem nich, přestali se bavit a jenom ho užasle

pozorovali. Hrathen nikdy nezpomalil, nemusel, protože mu lidé sami rychle uhýbali z cesty. Možná je ohromil jeho pohled, ale spíše to byla jeho výzbroj. Křiklavě červené nablýskané brnění, které měl tento nejvyšší představitel derethského kněžstva na sobě, bylo impozantní i pro člověka, který je znal.

Už si začínal myslet, že si bude muset najít cestu do kaple sám, když zahlédl cosi červeného, co si k němu prodíralo cestu davem. Brzy se ukázalo, že je to zavalitý, skoro holohlavý muž v červeném derethském hábitu. „Pane Hrathene!“ volal.

Hrathen se zastavil, aby se k němu Fjon, vrchní arteth derethské církve v Kae, dostal. Fjon se vydýchal a otřel si čelo hedvábným kapesníkem. „Hluboce se omlouvám, Vaše Eminence. V registru bylo ohlášeno, že přijedete jinou lodí. Zjistil jsem, že nejste na palubě, až když jste byl už tady. Kočár zůstal vzadu. Neprojel by davem.“

Hrathen nespokojeně přimhouřil oči, ale nic neřekl. Fjon ještě chvíli klábosil a potom vedl Hrathena do kaple a přitom se znovu omlouval. Hrathen následoval svého zavalitého vůdce odměřeným krokem a sledoval ho s nespokojeným pohledem. Fjon pobíhal vedle něho s úsměvem, občas mával na lidi na ulici a pokřikoval vtípky. Lidé mu odpovídali – aspoň dokud si nevšimli Hrathena, za nímž vlál jeho rudý plášť a na němž se lesklo jeho nápadné brnění s ostrými úhly a hrubými liniemi. V tu chvíli utichli a očima sledovali Hrathena, dokud jim nezmizel z dohledu. Tak to má být.

Derethská kaple byla vysoká kamenná stavba s jasně červenými tapiseriemi a vysokými věžemi. Až tady Hrathen našel alespoň kousek majestátnosti, na niž byl zvyklý. Uvnitř ho však čekalo nepříjemné překvapení – našel tu skupinu lidí, která provozovala jakousi společenskou aktivitu. Bloumali sem a tam, jako by nebyli ve svatostánku, smáli se a žertovali. To bylo příliš. Hrathen slyšel varovné zvěsti a věřil jim. A teď měl i důkazy.

„Artethe Fjone, svolejte kněze,“ přikázal Hrathen. To byla první slova, která pronesl od chvíle, kdy vstoupil na arelonskou půdu.

Arteth nadskočil, jako by se lekl, že konečně slyší z těchto urozených úst zvuk.

Trvalo to velmi dlouho, ale Hrathen postupoval s ledovým klidem. Když lidé odešli, oslovil kněze. Jeho okované boty klapaly na kamenné podlaze chrámu. Když konečně promluvil, byla jeho slova adresována Fjonovi.

„Artethe," oslovil Fjona podle derethských předpisů, „loď, která mne sem přivezla, za hodinu odplouvá. Poplujete s ní."

Fjon zůstal jako omráčený. „Ccco –"

„Mluvte fjordensky, člověče!" vyštěkl Hrathen. „Těch deset let, co jste strávil mezi arelonskými pohany, vám přece nezatemnilo mozek natolik, abyste zapomněl svou mateřštinu!"

„Ne, ne, Vaše Eminence," odpověděl Fjon fjordensky. „Ale já –"

„Dost!" přerušil ho znovu Hrathen. „Mám pokyny od samotného Wyrna. Už jste tady v Arelonu moc dlouho – zapomněl jste na své svaté poslání, nedokážete dohlížet na postup Jaddethova království. Tihle lidi nepotřebují přítele, ale kněze. Skutečnou derethskou víru. Člověk by řekl, že jste Korathi, když vás vidí, jak se s nimi bratříčkujete. My tu nejsme proto, abychom lidi milovali, my jim máme pomáhat. Půjdete."

Fjon se zřítil k jednomu ze sloupů, zornice se mu rozšířily a ztratil sílu v rukou i nohou. „Ale kdo bude hlavní arteth v kapli, když tu nebudu, pane? Ostatní jsou příliš nezkušení."

„Žijeme v revoluční éře, artethe," řekl Hrathen. „Já zůstávám v Arelonu a osobně tu budu naši církev řídit. Dejž mi Pán Jaddeth požehnání."

DOUFAL, že bude pracovat v budově s hezčím výhledem. Kaple, i když byla impozantní, neměla patro. Byl tu však naštěstí pořádek a jeho kancelář, bývalá Fjonova pracovna, měla výhled na úhledně sestřihané keře a pečlivě upravené záhony. Když sundal ze stěn obrazy – většinou různé přírodní scenerie – a vyhodil Fjonovy osobní věci, začala se místnost blížit důstojné pracovně přiměřené pro derethského gyorna. Už to chtělo jen pár tapiserií a jeden nebo dva štíty.

Hrathen spokojeně obrátil pozornost zpět ke svitku na stole. Jeho pokyny. Připadalo mu troufalé jen je vzít do svých světských rukou. V duchu si ta slova opakoval stále dokola a snažil se vtisknout si do duše jejich fyzickou podobu i teologický význam.

„Pane… Vaše Eminence?“ ozval se tichý hlas fjordensky.

Hrathen zvedl hlavu. Vstoupil Fjon a poníženě se poklonil, až narazil čelem do podlahy. Hrathen si dovolil se pousmát, protože věděl, že mu kajícný arteth nevidí do tváře. Možná si ještě dělá naději.

„Mluvte,“ řekl.

„Já jsem pochybil, pane. Jednal jsem proti úmyslu našeho pána Jaddetha.“

„Vaším hříchem je samolibost, artethe. Ta už zničila celé národy, nejen mou armádu, a vzala si duše více lidí než jen kacířů z Elantris.“

„Ano, pane.“

„Vy ale stejně musíte odjet,“ řekl Hrathen.

Fjonovi klesla ramena. „Tak tedy už nemám naději, pane?“

„Mluví z vás arelonská hloupost, artethe, ne fjordenská hrdost.“ Hrathen vzal Fjona za rameno. „Povstaň, bratře!“ přikázal mu.

Fjon zvedl zrak a do očí se mu vrátila naděje.

„Vaše mysl je pošpiněna arelonským myšlením, ale vaše duše je stále fjordenská. Patříte k Jaddethovým vyvoleným – všichni Fjordenové slouží Jeho království. Vraťte se do našeho domova, dejte se do kláštera, vraťte se k pravé víře, osvěžte si, co jste zapomněl, a dostanete novou příležitost sloužit říši.“

„Ano, pane.“

Hrathen ho pevně svíral. „Než odjedete, pochopte jednu věc, artethe. Já jsem sem přijel jako požehnání. Vy tomu možná nerozumíte, protože nechápete Jaddethovo dílo v celé jeho šíři a hloubce.“ Odmlčel se a promýšlel si, jak bude pokračovat. Po chvíli usoudil, že tenhle člověk ještě má cenu. Hrathen má unikátní příležitost obrátit jedním aktem arelonskou perverzi Fjonovy duše. „Podívejte se na stůl, artethe. Přečtěte ten svitek.“

Fjon se podíval na svitek ležící na stole. Hrathen ho pustil, aby mohl dojít ke stolu a číst.

„To je originální pečeť samotného Wyrna!“ řekl Fjon a vzal svitek do ruky.

„Nejen pečeť, artethe,“ řekl Hrathen. „Tady je i jeho podpis. Ten dokument, co držíte v ruce, Jeho Svatost osobně podepsala. To není jen dopis, to je svatý list.“

Fjon doširoka otevřel oči a roztřásly se mu prsty. „Sám Wyrn?“ V tu chvíli si plně uvědomil, co drží ve svých nečistých rukou, a s tichým vyjeknutím upustil svitek na stůl. Nespustil z něj však pohled. Fascinoval ho – hltal očima slova, jako hladový hltá kousek chleba. Pár lidí už mělo příležitost číst slova, která napsal vlastní rukou prorok a Svatý vládce Jaddeth.

Hrathen ho nechal přečíst svitek, potom ještě jednou a ještě znovu. Když Fjon odlepil oči od svitku, bylo v nich pochopení a vděčnost. Byl to inteligentní člověk. Věděl, co by se od něho čekalo, kdyby zůstal v Kae.

„Děkuju,“ zamumlal.

Hrathen shovívavě přikývl. „Byl byste to dokázal? Byl byste schopen plnit Wyrnovy příkazy?“

Fjon zakroutil hlavou a pohled mu opět sklouzl ke svitku. „Ne, Vaše Eminence. Nemohl bych… Nemohl bych na sebe vzít ten úkol – ani pomyslet. Nezávidím vám vaše poslání, pane. Už ne.“

„Tak se vrať do Fjordenu s mým požehnáním, bratře,“ řekl Hrathen a vzal malou obálku z vaku na stole. „Tohle tam odevzdej. Je to dopis ode mě, že přijímáš obnovu své víry jako Jaddethův služebník. Oni už dohlédnou na to, aby ses dostal do kláštera. Možná se jednou zase staneš správcem kaple – ve Fjordenu.“

„Ano, pane. Děkuji, pane.“

Fjon odešel a zavřel za sebou dveře. Hrathen došel ke stolu a vyndal z vaku ještě jednu obálku, stejnou jako byla ta, co dal Fjonovi. Chvíli ji držel v ruce a potom ji přiložil nad svíčku. Její obsah – zavržení artetha Fjona jako zrádce a odpadlíka – nikdy nikdo nebude číst a chudák šťastlivec arteth Fjon se nikdy nedoví, v jakém byl ohrožení.

„ŠŤASTNOU cestu, pane,“ řekl uklánějící se kněz, nižší dorven, který pod Fjonem sloužil už deset let. Hrathen zamával rukou a vyzval Fjona k odchodu. Ten vycouval z místnosti a dveře se za ním tiše zavřely.

Fjon své podřízené poškodil. I malá slabost za dvě desetiletí povede k dalekosáhlým následkům, a Fjonovy problémy malé nebyly. Byl příliš mírný, až nápadně mírný. Vedl kapli bez systému a řádu, ustupoval před arelonskou kulturou, místo aby

vedl lidi k síle a disciplíně. Kněží v Kae byli z poloviny beznadějně zkorumpovaní – včetně těch, kteří tu nebyli ani celých šest měsíců. Během několika příštích týdnů jich Hrathen pošle do Fjordenu pěknou řádku. A z těch, co zůstanou, i když jich bude málo, si musí vybrat hlavního artetha.

Ozvalo se zaklepání na dveře. „Vstupte," řekl Hrathen. Přijímal kněze po jednom a hodnotil, nakolik jsou zkažení. Zatím na něho nikdo příliš nezapůsobil.

„Arteth Dilaf," představil se kněz, když vešel dovnitř.

Hrathen zvedl oči. Jméno měl fjordenské, mluvil fjordensky, ale s cizím přízvukem. Znělo to skoro jako… „Vy pocházíte z Arelonu?" zeptal se Hrathen překvapeně.

Kněz se poklonil s přiměřenou dávkou úslužnosti, v očích však měl vzdor.

„Jak jste se stal derethským knězem?" zeptal se Hrathen.

„Chtěl jsem sloužit Jaddethově říši," odpověděl kněz tiše, ale pevně. „Jaddeth mi dal příležitost."

Ne, uvědomil si Hrathen. *To neni vzdor, ten jeho výraz v očích – to je náboženská horlivost.* Dereth mnoho fanatiků nemá. Když je někdo fanatik, přitahuje ho spíš bláznivá bezbřehá sekta Tajemství Jeskeri než militaristická církev Dereth. Tenhle člověk ale má ve tváři vášnivý zaujatý výraz. To není špatné. Hrathen sám se přísně ovládal, ale fanatici jsou často užitečným nástrojem.

„Jaddeth dává příležitost všem, artethe," řekl Hrathen opatrně. „Řekněte mi podrobnosti."

„Před dvanácti lety jsem v Duladelu potkal derethského artetha. Oslovil mě a já jsem uvěřil. Dal mi výtisky *Do-Keseg* a *Do-Dereth* a já jsem je přečetl jedním dechem, oba za jednu noc. Svatý arteth mě potom poslal do Arelonu, abych pomáhal obrátit lidi v mé zemi, a já jsem se usadil v Rainu. Tam jsem byl sedm let, dokud jsem se nedoslechl, že se staví kaple tady v Kae. Překonal jsem nenávist k Elantrianům, svatý Jaddeth je stejně srazil k zemi věčným trestem, a tak jsem se tady připojil k fjordenským bratřím.

Vzal jsem si s sebou ty, koho jsem obrátil – polovina věřících v Kae přišla se mnou z Rainu. Fjonovi se líbila má přičinlivost. Udělil mi titul artetha a nechal mě kázat."

Hrathen si zamyšleně mnul bradu a přemýšlel o arelonském knězi. „Vy víte, že Fjon udělal chybu."

„Ano, pane. Arteth nemůže nikoho jmenovat do svého postavení. Taky když mluvím k lidem, neříkám si kněz, ale kazatel.“

Velmi dobrý kazatel, prozrazoval Dilafův tón. „Co si myslíte o artethu Fjonovi?“ zeptal se Hrathen.

„Byl to nedisciplinovaný hlupák, pane. Jeho laxnost bránila Jaddethovu království růst v Arelonu a zesměšňovala naši víru.“

Hrathen se usmál. Dilaf, i když nepatřil k vyvolené rase, byl evidentně člověk, který doktríně svého náboženství rozumí. Jen ta jeho horlivost by mohla být nebezpečná. Divoká naléhavost v jeho očích byla neovladatelná. Buď by musel být pod stálou kontrolou, nebo odejít.

„Zdá se, že arteth Fjon udělal jednu věc správně, i když k tomu neměl pravomoc,“ řekl Hrathen. Dilafovi zasvítily oči ještě bouřlivěji. „Jmenuji vás plnohodnotným artethem, Dilafe.“

Dilaf se uklonil a dotkl se hlavou země. Jeho chování dokonale odpovídalo fjordenským konvencím. Hrathen nikdy neslyšel cizince mluvit tak dobře svatým jazykem. Tenhle člověk by se mu skutečně mohl hodit. Koneckonců jedna všeobecná výtka na adresu Derethu byla, že tato víra preferovala rodilé Fjordeny. Arelonský kněz by ji mohl pomoci vyvrátit a dokázat, že Jaddethovo království vítá kohokoliv – i když Fjordenové jsou nejžádanější.

Hrathen si gratuloval, že se mu podařilo najít si tak užitečný nástroj, a byl dokonale uspokojen, dokud Dilaf nevstal. Stále měl v očích tu dychtivost – ale teď ještě něco jiného. Ambice. Hrathen se zamračil a přemýšlel, jestli se náhodou nenechal zmanipulovat.

Zbývala ještě jedna věc. „Artethe, složil jste někomu přísahu jako jeho odev?“

Dilaf zůstal jako omráčený. Oči měl široce otevřené, a jak je upíral na Hrathena, objevila se v nich nejistota. „Ne, pane.“

„Dobře. Budete můj odev.“

„Můj bože… Samozřejmě jsem váš ponížený služebník.“

„Budete víc než to, artethe,“ řekl Hrathen. „Když vy budete můj odev, budu já váš hroden. Budete mi patřit tělem i duší. Jestliže následujete Jaddetha, následujete ho *skrze mne*. Když sloužíte říši, děláte to mým prostřednictvím. I když si budete

myslet cokoli, budete mluvit a jednat podle mých instrukcí. Rozumíte?“

V Dilafových očích vzplál oheň. „Ano,“ sykl. Horlivost by mu nedovolila takovou nabídku odmítnout. I když se tím na jeho nízkém postavení artetha nic nezmění, když bude odev u gyorna, velmi se zvýší jeho pravomoc a vážnost. *Bude* Hrathenovým otrokem, má-li ho otroctví vynést výš. To je velmi fjordenský přístup – ambice Jaddeth cení stejně vysoko jako oddanost.

„Dobrá,“ řekl Hrathen. „Takže váš první úkol je následovat kněze Fjona. V tuhle chvíli asi nastupuje do lodě do Fjordenu, chtěl bych, abyste se přesvědčil, že to tak je. Jestli Fjon z jakéhokoli důvodu z lodě vystoupí, zabijte ho.“

„Ano, gyorne.“ Dilaf vyběhl z místnosti. Konečně mohl dát průchod své horlivosti. Hrathenovi teď už zbývalo jediné – orientovat ji správným směrem.

Když Dilaf odešel, Hrathen se na chvilku zamyslel, potom zakroutil hlavou a vrátil se ke stolu. Svitek ležel tam, kam vypadl z Fjonových nehodných rukou. Hrathen se usmál a s úctou jej zvedl. Neliboval si nijak ve vlastnictví – jeho cíl byl úplně jinde, mnohem výš než u pouhého shromažďování bezcenných cetek. Příležitostně se ovšem naskytl nějaký zajímavý objekt, který byl tak unikátní, že se Hrathen dokázal těšit z pouhého vědomí, že jej má. To nebylo vlastnictví věci proto, že je užitečná, ani proto, aby to udělalo dojem na okolí, ale prostě proto, že vlastnit takovou věc je určité privilegium. Takovou věcí byl právě tento svitek.

Přímo před Hrathenovýma očima jej vlastní rukou napsal sám Wyrn. Bylo to přímo poselství od Jaddetha, posvátný vzkaz napsaný pro jednoho člověka. Málokdo měl kdy příležitost setkat se s Jaddethovými vyvolenými a i mezi gyorny byly soukromé audience velmi vzácné. A dostat příkaz přímo z Wyrnovy ruky, to bylo něco zcela výlučného.

Hrathen znovu přejel očima posvátná slova, i když už je dávno znal zpaměti.

Poslyš slova Jaddetbova skrze Jeho služebníka Wyrna Wulfdena Čtvrtého, císaře a krále.

Veleknězi a synu, tvoje žádost byla vyslyšena. Jdi mezi pohany na západ a ohlas jim mé poslední varování, neboť přestože mé

království je nekonečné, má trpělivost pozvolna dochází. Zanedlouho budu spát v kamenném hrobě. Den Království se blíží a má sláva brzy vzplane jasným světlem jako druhé slunce zářící z Fjordenu.

Už dlouhou dobu jsou temnou skvrnou na mé zemi pohanské národy Arelonu a Teodu. Tři sta let posílám sloužit své kněze mezi lid poskvrněný špínou z Elantris, a jen pár z nich dostálo svému úkolu. Věz tedy, velekněži: Mí věrní bojovníci jsou připraveni a čekají jen na výzvu Wyrnovu. Máš tři měsíce na to, abys to zvěstoval lidu z Arelonu. Na konci teto lhůty sestoupí na tento národ svatá armáda Fjordenských a jako predátor uštve, rozdrásá a roztrhá nehodné životy těch, kdo nedbají mých slov. Pouze tři měsíce zbývají do destrukce všech, kteří stojí proti mému Království.

Den mého nanebevstoupení je blízko, můj synu. Buď silný a vytrvalý.

Slova Jaddethova, Pána všeho Stvoření, skrze jeho služebníka Wyrna Wulfdena Čtvrtého, císaře fjordenského, zvěstovatele Derethu, vládce Jaddethova Svatého království a vladaře všeho stvoření.

Tak tedy nadešel čas. Už odolávaly jen dva národy. Fjorden znovu získal svou někdejší slávu, slávu ztracenou před mnoha sty lety, když se zhroutila První Říše. Tehdy byly také Arelon s Teodem jediná dvě království, která se postavila proti fjordenské vládě. Tentokrát však Fjorden zvítězí, protože má za sebou Jaddethova svatá slova. A potom, až bude všechno lidstvo sjednoceno pod Wyrnovou vládou, vystoupí Jaddeth ze svého trůnu pod zemí a bude vládnout s božskou velebností.

A Hrathen k tomu bude nápomocen. Jeho první povinností teď bylo obrácení Arelonu a Teodu. Měl tři měsíce na to, aby změnil jejich víru a celou kulturu. Byl to úkol monumentální, ale Hrathen se rozhodl, že to dokáže. Kdyby to nedokázal, zničila by fjordenská armáda každičkou živou bytost v Arelonu a potom v Teodu. Protože tyto dva národy, i když byly odděleny vodou, byly téže rasy, náboženství a byly stejně svéhlavé.

Lidé to pravděpodobně ještě netušili, ale Hrathen byl jedinou překážkou stojící mezi nimi a absolutní zkázou. Vzdorovali

Jaddethovi a Jeho lidem svou arogantní svéhlavostí už příliš dlouho. Hrathen byl jejich poslední šance.

Jednou ho budou nazývat spasitelem.

KAPITOLA 4

ŽENA křičela, volala o pomoc, o smilování, o boží milosrdenství, dokud se zcela nevyčerpala. Bušila na široká vrata a zanechávala na nich na nánosu slizké špíny stopy po nehtech. Nakonec se zhroutila na zem a jen se chvílemi otřásala vzlyky. Když Raoden viděl její utrpení, vzpomněl si na vlastní bolest – na bodavou bolest v palci a na bolest ze ztráty života tam venku.

„Oni moc dlouho čekat nebudou," pošeptal mu Galladon, pevně mu stiskl rameno a postrkoval jej pryč.

Žena se nakonec namáhavě postavila na nohy a vypadala jako omámená, jako by zapomněla, kde je. Udělala nejistý krok doleva, dlaní narazila na zeď, jako by se chtěla opřít – ta zeď byla jediným spojením s okolním světem a zároveň bariérou, která ji od něj oddělovala.

„A je to," řekl Galladon.

„Co jako?" zeptal se Raoden.

Galladon pokýval hlavou. „Udělala to dobře – tedy v rámci možností. Dívej."

V uličce přímo proti dvoraně se mihl stín. Raoden s Galladonem jej sledovali z polorozpadlého stavení, jednoho z mnoha, která lemovala elantrijskou vstupní dvoranu. Stíny se proměnily ve skupinu mužů. Blížila se k ženě odhodlanými, přesně vypočítanými kroky a potom ji obklíčila. Jeden k ní vztáhl

ruku a vzal jí košík s dary. Žena neměla sílu se bránit. Znovu se zhroutila. Raoden cítil, jak se mu Galladonovy prsty zarývají do ramene, když se bezděky pohnul dopředu, jako by chtěl vyběhnout ženě na pomoc.

„To není dobrý nápad! Komo?“ šeptal Galladon. „Potlač svou odvahu a zachráníš si život. Jestli tě ukopnutý palec skoro vyřadil z činnosti, tak co teprve, kdyby ti přistála na hlavě jedna z těch sukovic?“

Raoden přikývl a ustoupil. Ženu okradli, ale dál ji neohrožovali. Raoden trpěl jen při pohledu na ni. Nebyla to žádná mladá dívka. Měla statnou postavu ženy, jejíž přirozeností bylo rodit děti a vést domácnost. Matka, žádná slečinka. Ostré rysy její tváře prozrazovaly její těžce nabytou moudrost a odvahu a jaksi činily pohled na ni ještě těžším. Jestli takovouhle ženu pokoří Elantris, tak kde potom zbývá nějaká naděje pro Raodena?

„Říkal jsem ti, že to udělala dobře,“ navázal Galladon na přerušený hovor. „Je možná o pár deka jídla lehčí, ale nemá žádnou ránu. To kdyby byla šla doprava – jako ty, sulo – tak by se vydala na milost Shaorovcům. Kdyby šla rovně, tak by jí sebral jídlo Aanden. Doleva je to jednoznačně nejlepší – lidi od Karaty berou jídlo, ale nikomu neublíží. Ono je lepší být o hladu, než žít pár let se zlomenou rukou.“

„Pár let?“ zeptal se Raoden a otočil se za svým vysokým tmavým průvodcem. „Já jsem myslel, že jsi říkal, že nám rány vydrží věčně.“

„To si tak myslíme, sulo. Ukaž mi Elantriana, který má všech pět pohromadě ještě na věčnosti – ten ti to potom potvrdí.“

„Jak dlouho tu lidi většinou vydrží?“

„Tak rok. Možná dva,“ řekl Galladon.

„Cože?“

„Ty sis myslel, že jsme nesmrtelný, co? Že když nám nepřibývají roky, tak vydržíme věčně, co?“

„Já nevím,“ řekl Raoden. „Já jsem myslel, že jsi říkal, že nemůžeme umřít.“

„To nemůžeme,“ odpověděl Galladon. „Ale všechny ty oděrky, modřiny a ukopnutý palce… ono se to hromadí a člověk tolik nevydrží.“

„Tak se zabijou?“ zeptal se Raoden tiše.

„To nejde. Ne, většina z nich prostě jen leží a kňourá. Chudáci.“

„A jak dlouho jsi tady ty?“

„Pár měsíců.“

To byla pro Raodena další kapka. Myslel si, že Galladon je v Elantris už několik let. Vždyť o ní mluvil, jako by tu byl odjakživa, a v celém velkém městě se dokonale orientoval.

Raoden se otočil zpátky ke dvoraně, ale žena už byla pryč. Možná to byla služebná v paláci jeho otce, žena bohatého obchodníka nebo prostě jen obyčejná žena v domácnosti. Shaod si nevybíral. Bral ze všech společenských vrstev. Prostě už byla pryč, zmizela kdesi v zející díře Elantris. Snad jí přece měl pomoci.

„A to všechno pro jeden bochník chleba a pár uválených kousků zeleniny,“ mumlal si Raoden pro sebe.

„Ono to vypadá jako nic moc, ale počkej za pár dní. Jediný jídlo, který se do Elantris dostane, jsou dary v košíčkách těch, co sem nově přicházejí. Počkej, sulo. Ty tu touhu pocítíš taky. Člověk musí mít hodně síly, aby se udržel, když přijde hlad.“

„Ty se udržíš,“ namítl Raoden.

„Moc ne – a jsem tu jen pár měsíců. Nedokážu si představit, co se mnou hlad udělá ode dneška za rok.“

Raoden se pousmál: „Jen počkej, až uplyne moje třicetidenní lhůta, a hladovou šelmou se staň podle libosti až potom. Naštvalo by mě, kdybych z tebe nedostal protihodnotu toho hovězího.“

Galladon se na chvilku zastavil a potom se rozesmál. „Sulo, ty opravdu nemáš z ničeho strach?“

„No, tady mám strach vlastně ze všeho, akorát se to snažím nedávat najevo. Kdybych si připustil, jak se třesu hrůzou, tak bych se musel schovat někam tady pod tu dlažbu. Ale radši mi řekni, co jsou zač ty gangy.“

Galladon pokrčil rameny, poodešel od rozbitých dveří a odsunul židli ode zdi. Kriticky se jí podíval na nohy a potom si opatrně sedl. Pohyboval se tak pomalu, že stačil vstát, když se pod ním začala bortit. Znechuceně jí mrštil pryč a sedl si na zem.

„Elantris má tři čtvrti, sulo, a tři gangy. V obchodní čtvrti vládne Shaor. S těmi jsi měl tu čest včera, i když neměli čas se ti představit, protože museli olizovat bahno z tý tvý zeleniny. Tam,

co je palác, sídlí Karata – to je ta, co tak zdvořile zbavila jídla tu paní dnes. A poslední je Aanden. Ten se potlouká hlavně kolem univerzity.“

„Vzdělaný člověk?“

„Ne, jen využil příležitosti. On si totiž jako první uvědomil, že spousta starých knih v knihovně je psaná na pergamenech. No, včera klasici, zítra oběd. Komo?“

„Idos Domi!“ vykřikl Raoden. „To je barbarství! Staré elantrijské svitky jsou většinou originály! Mají nevyčíslitelnou hodnotu!“

Galladon se na něho útrpně podíval: „Sulo, mám ti opakovat, co jsem řekl o hladu? K čemu je ti literatura, když se ti tak svírá žaludek, že máš v očích slzy?“

„To je strašné. Dvě století staré svitky z jehněčí kůže jsou asi dost chutné.“

Galladon pokrčil rameny. „Lepší než bahno. Nicméně, Aandenovi patrně svitky před pár měsíci došly. Zkoušeli vařit knihy, ale moc to nešlo.“

„Nedivil bych se, kdyby zkusili vařit jeden druhého.“

„No, to už se taky zkusilo,“ pokračoval Galladon. „Naštěstí s náma Shaod udělá něco – no, maso z mrtvoly asi není dobrý. Komo? Je to tak hořký, že se to nedá udržet v žaludku.“

„To je hezké, slyšet, že kanibalismus byl jako možnost logicky vyloučen,“ podotkl Raoden suše.

„Jak jsem ti říkal, sulo. Hlad s člověkem dělá divy.“

„A to ho k něčemu opravňuje?“

Galladon moudře mlčel.

Raoden pokračoval. „Ty mluvíš o hladu a o bolesti jako o něčem, co se nedá vydržet. Z hladu je ospravedlnitelné všechno – vezměte nám pohodlí a stanou se z nás zvířata.“

Galladon zakroutil hlavou. „Je mi líto, sulo, ale ono to tak funguje.“

„Ale nemuselo by.“

DESET let není tak dlouhá doba. I v Arelonu, kde byla vysoká vlhkost, by trvalo déle, než by se město rozpadlo. Elantris však vypadala, jako by byla opuštěná celá staletí. Dřevo hnilo, zdivo a cihly se drolily, dokonce i kamenné budovy začínaly praskat. A

všechno pokrývala všudypřítomná vrstva hnědého bahna. Raoden si pomalu zvykal chodit po kluzkém povrchu i na nerovném dláždění. Snažil se příliš od bahna neušpinit, ale to bylo nemožné. Každá zeď, které se dotkl, a každá římsa, které se chytil, na něm zanechaly stopu.

Oba muži šli pomalu po široké ulici. Byla to dopravní tepna mnohem širší než cokoli podobného v Kae. Elantris byla postavena ve velkém duchu, a i když vypadala zvenčí obrovská, až teď si Raoden začal uvědomovat, jak je to mimořádně rozlehlé město. Chodili tu s Galladonem celé hodiny a Galladon tvrdil, že jsou pořád nedaleko místa, odkud vyšli.

Nijak však nespěchali. To byla jedna z prvních věcí, které Galladon Raodena naučil. V Elantris má všechno svůj čas. Tento Dula dělal všechno s naprostou přesností, klidně a pečlivě. Sebemenší oděrka, byť zanedbatelná, zbytečně způsobovala každému z Elantris další bolest. Čím byl člověk opatrnější, tím déle se udržel při smyslech. Raoden tedy Galladona následoval a pečlivě napodoboval jeho opatrnou chůzi. Pokaždé, když se mu zazdálo, že to s opatrností přehání, se podíval na schoulená těla ležící v příkopech a v rozích ulic, a hned se mu pozornost vrátila.

Galladon jim říkal Hoedi. To byli u něho Elantriané, kteří podlehli bolesti. Přišli o zdravý rozum a ze života se jim stalo nepřetržité nekonečné utrpení. Téměř se nehýbali, i když některým zůstal jakýsi pud sebezáchovy a drželi se schoulení ve stínu. Většinou byli tiší, i když málokterý byl úplně zticha. Když je Raoden míjel, slyšel jejich vzlyky, kňourání a sténání. Většina si stále opakovala stejná slova, jakousi mantru doprovázející jejich utrpení.

„Domi, Domi, Domi…“

„Tak krásný, kdysi tak krásný…“

„Konec, konec, konec. Ať už to skončí…“

Raoden se donutil jejich slova neposlouchat. Vždycky se mu stáhlo hrdlo, jako by trpěl s nimi, s nešťastníky. Kdyby jim příliš věnoval pozornost, zbláznil by se mnohem dříve, než sám podlehne bolesti.

Když však nechal myšlenkám volný průběh, vracel se vždycky ven, do svého bývalého života. Pokračují jeho přátelé v tajných schůzkách? Udrží Roial s Kiinem skupinu pohromadě? A co dělá

jeho nejlepší přítel Lukel? Raoden se sotva seznámil s jeho novou manželkou. Teď už ani neuvidí jejich prvního potomka.

Ještě horší bylo pomyšlení na jeho vlastní svatbu. Ženu, kterou si měl vzít, nikdy neviděl, i když s ní mnohokrát mluvil přes seona. Byla opravdu tak bystrá a zajímavá, jak působila? To už se nikdy nedoví. Iadon pravděpodobně jeho transformaci utajil a předstíral, že zemřel. Sarene teď do Arelonu nepřijede. Jakmile se to doví, zůstane v Teodu a bude si hledat jiného manžela.

Kdybych se tak s ní mohl setkat aspoň jednou. Ale takové myšlenky nebyly k ničemu. Teď patřil do Elantris.

Raději se tedy soustředí na toto město. Bylo těžké uvěřit, že Elantris bývala pravděpodobně nejkrásnější město v Opelonu a možná na celém světě. Raoden viděl jenom bahno, hnilobu a zkázu, i když pod nánosem špíny byly ještě pozůstatky někdejší elantrijské krásy tu a tam vidět. Věž, zbytky jemného nástěnného reliéfu, obrovské kaple a velkolepá sídla, sloupy a klenby. Před deseti lety toto město zářilo svým vlastním mystickým světlem. Bylo to město jasně bílé a zlaté záře.

Nikdo nevěděl, co způsobilo Reod. Někteří – hlavně derethští kněží – rozvíjeli teorie, že pád Elantris způsobil Bůh. Elantriané před Reodem žili jako bohové a rozšířili v Arelonu i jiná náboženství a trpěli je, jako pán strpí, když mu pes slízne z podlahy spadlé jídlo. Krása Elantris a moc, kterou její obyvatelé měli, bránila lidem, aby se obrátili na derethskou víru. Proč by měli hledat neviditelnou moc boží, když měli živé bohy přímo před sebou?

Přišlo to jednou za bouře – to si Raoden pamatoval. Země se chvěla, otřásal se celý Arelon a na jihu se objevila obrovská rokle. S touto zkázou přišla Elantris o svou slávu. Elantriané se změnili ze zářících bělovlasých bytostí na tvory bez vlasů poseté černými skvrnami – jako by trpěli nějakou hroznou nemocí v pokročilém stadiu rozkladu. Elantris přestala zářit a zahalila se do šera.

To bylo teprve před deseti lety. Deset let není dlouhá doba. Kámen by se po deseti letech bez údržby nezačal sám rozpadat. Špína by tak rychle nepřibývala – zvlášť když tu bylo tak málo obyvatel a většina z nich se navíc nepohybovala. Bylo to spíš, jako by se sama Elantris rozhodla zemřít, spáchat sebevraždu.

„TOHLE je obchodní čtvrť," řekl Galladon. „Bývalo to jedno z nejlepších tržišť na světě – sjížděli se tu obchodníci z celého Opelonu a prodávali Elantrianům své exotické zboží. Dala se tu koupit i zvláštní elantrijská kouzla. Elantriané nedělali všechna kouzla zadarmo. Komo?"

Stáli na ploché střeše budovy. Bylo patrné, že někteří obyvatelé Elantris dávali přednost plochým střechám před špičkami nebo kupolemi, protože na nich mohli vybudovat střešní zahradu. Před nimi se rozprostírala čtvrť Elantris, která vypadala stejně jako všechny ostatní – tmavá a rozpadající se. Raoden si dovedl představit, že její ulice bývaly lemované barevnými roletami u krámků, z nich tu však zůstaly jen tu a tam potrhané špinavé cáry.

„Můžeme jít blíž?" zeptal se Raoden a opíral se o římsu, aby viděl dál do obchodní čtvrti.

„Můžeš, jestli chceš, sulo," odpověděl Galladon hloubavě, „ale já zůstávám tady. Shaorovci rádi honí lidi, to je asi jedna z mála radostí, který jim zbyly."

„A co víš přímo o Shaorovi?"

Galladon pokrčil rameny. „Na takovým místě, jako je tohle, spousta lidí hledá vůdce – aby je vyvedl z chaosu. Stejně jako v každém jiném společenství vyhraje ten, kdo je nejsilnější. Shaorovi dělá dobře vládnout ostatním a z nějakýho důvodu se k němu přidávají ti nejdivočejší a nejzkaženější z lidí, co sem přijdou."

„A on bere dary třetině z nově příchozích?" zeptal se Raoden.

„No, Shaor osobně s tím čas neztrácí – ale jo, jeho následovníci se většinou dostanou jako první ke třetině darů, co sem přijdou."

„A proč ten kompromis?" zeptal se Raoden. „Pokud jsou Shaorovci tak silní, jak říkáš, tak proč dobrovolně dodržujou třetinu?"

„Ty ostatní gangy jsou stejně silný, sulo," vysvětloval Galladon. „Venku lidi věří ve svou nesmrtelnost. Ale my jsme realističtější. Člověk málokdy vyhraje bitvu, aniž by utržil nějakou tu ránu, a tady může být pár oděrek horší, než když ti rychle setnou hlavu. Shaorovci jsou zlí, ale úplný idioti to nejsou. Nebudou bojovat, když jim to nestojí za to. Myslíš, že je včera odradila tvoje fyzička?"

„Nevím," přiznal Raoden.

„Sebemenší náznak, že se budeš bránit, tyhle muže odradí, sulo," řekl Galladon. „Potěšení z toho, že by tě mučili, jim nestojí za to riziko, že bys jim mohl nějakou ubalit."

Raoden se při té myšlence zachvěl. „Ukaž mi, kde bydlí ty ostatní gangy."

UNIVERZITA a palác spolu sousedily. Podle Galladona měli Karata s Aandenem velmi podivné příměří a jejich území z obou stran hlídaly stráže. Galladon znovu vyvedl Raodena po nedůvěryhodném schodišti na plochou střechu.

Když Raoden vyšel nahoru – a málem spadl, když se mu jeden schod pod nohama zřítil – musel uznat, že ten výhled za tu námahu stál. Elantrijský palác byl navzdory nevyhnutelnému rozkladu nádherný. Na pěti křídlech měl kupole a na nich majestátní věžičky. Už jen jedna z nich – prostřední – nebyla zničená. Palác byl vysoký, byla to zdaleka nejvyšší budova, jakou kdy Raoden viděl.

„Tohle je prý přesný střed Elantris," řekl Galladon a kývl směrem k věžičce. „Kdysi se tam dalo vylézt až nahoru po točitých schodech, ale dnes bych tomu nevěřil. Komo?"

Univerzita byla rozlehlá, ale ne tak majestátní. Tvořilo ji pět nebo šest dlouhých plochých budov a volný prostor – patrně někdejší hřiště nebo zahrady, obojí zřejmě už dávno snědlo včetně kořenů hladovějící elantrijské obyvatelstvo.

„Karata je ze všech vůdců gangů nejtvrdší a zároveň nejmírnější," řekl Galladon a díval se dolů na univerzitu. V očích měl zvláštní výraz, jako by viděl něco, co Raoden nevidí. Pokračoval svým typicky nesouvislým způsobem, jako by jeho řeč byla někde úplně jinde než mysl.

„Ona většinou nepřibírá do gangu nové lidi a přísně dodržuje své teritorium. Shaorovci by tě honili, kdybys jim vstoupil na pozemek, kdyby se jim chtělo. Karata vetřelce nestrpí. Ale když ji necháš na pokoji, ona tě nechá taky, a když bere novým lidem jídlo, většinou jim neublíží. Viděl jsi ji dnes ráno – vždycky chodí pro jídlo osobně. Možná svým lidem nevěří."

„Možná," přikývl Raoden. „Co o ní ještě víš?"

„Nic moc – s lidma, co vedou zlodějský gangy, člověk většinou na lavičce v parku nevysedává."

„A potom kdo si dělá srandičky…“ řekl Raoden a pousmál se.

„Máš na mě špatný vliv, sulo. Mrtví přece mají být vážní. No, jediný, co vím o Karatě, je, že se jí v Elantris nelíbí.“

Raoden se zamračil: „A komu se líbí?“

„Všichni to tu nenávidíme, ale občas se najde někdo, kdo má odvahu pokusit se o útěk. Karatu v poslední době třikrát chytili v Kae – vždycky někde u královskýho paláce. Jestli ji chytí ještě jednou, kněz ji nechá upálit.“

„Co tam chce?“

„Ani mi to neříkala,“ odpověděl Galladon. „Lidi si myslí, že chce zabít krále Iadona.“

„Krále?“ podivil se Raoden. „A proč by to dělala?“

„Pomsta, neshody, krvežíznivost. To všechno je důvod, když jsi zatracený. Komo?“

Raoden se zamračil. Možná ztratil soudnost, když žil s otcem, posedlým představou, že na něj má spadeno nějaký atentátník, ale zavraždit krále mu nepřipadalo smysluplné. „A co ten druhý?“

„Aanden?“ zeptal se Galladon a rozhlédl se po městě. „Ten tvrdí, že byl šlechtic, než se dostal sem – baron, myslím. Snažil se prosadit jako vládce Elantris a štve ho, že Karata okupuje palác. Je středem pozornosti, tvrdí, že nakrmí všechny, kdo se k němu připojí – i když zatím dostali akorát pár uvařených knih – a osnuje plány, jak zaútočí na Kae.“

„Cože?“ zeptal se Raoden překvapeně. „Zaútočí na Kae?“

„On to nemyslí vážně,“ řekl Galladon. „Ale má dobrou propagandu. Tvrdí, že má plán svobodné Elantris, a nachytal na to spoustu lidí. Ovšem krutý je taky. Karata ze zásady ublíží jen tomu, kdo jí leze do paláce, ale Aanden, ten mění názor jako ponožky. Já si osobně myslím, že to nemá v hlavě v pořádku, sulo.“

Raoden se zamračil. Jestli ten Aanden opravdu býval baron, měl by ho znát. Ale to jméno mu nic neříkalo. Buď o své minulosti lhal, nebo si v Elantris vzal jiné jméno.

Raoden studoval prostor mezi univerzitou a palácem. Zaujala ho jedna věc. Byla tak obyčejná, že by si jí ani nevšiml. V Elantris však něco takového ještě neviděl.

„Tamhleto je studna?“ zeptal se nejistě.

Galladon přikývl. „Jediná ve městě.“

„Jak to?“

„Měli tu rozvody v domech, sulo. Kouzlo Aon-Dor. Studny nepotřebovali.“

„Tak proč vybudovali tuhle?“

„Myslím, že ji používali při náboženských obřadech. Několik úkonů vyžadovalo vodu přímo z řeky.“

„Takže ona pod městem neteče řeka Aredel?“ optal se Raoden,

„Jistěže teče. Kde by jinde měla být? Komo?“

Raoden zamyšleně přimhouřil oči, ale nic neřekl. Jak stál a pozoroval město, všiml si nad ulicí malé světelné koule. Bezcílně tu poletoval seon. Občas se točil v kruzích. Byl příliš daleko na to, aby se dal přečíst aon v jeho středu.

Galladon si toho všiml.

„To je seon,“ poznamenal. „To tady není nic vzácného.“

„Takže je to pravda?“ zeptal se Raoden.

Galladon přikývl. „Když seonova pána stihne Shaod, seon se zblázní. Po městě se jich takhle potuluje mnoho. Nemluví, jen tu bezcílně poletují.“

Raoden odvrátil pohled. Od chvíle, co se ocitl v Elantris, se vyhýbal pomyšlení na svého seona Iena. Slyšel už dřív, co se stane seonům, jejichž pánové se stanou obyvateli Elantris.

Galladon se podíval na oblohu. „Bude pršet.“

Raoden zvedl oči k obloze bez mráčku. „Když myslíš.“

„Věř mi. Měli bychom se schovat, pokud nechceš pár dní chodit v mokrých šatech. Oheň se v Elantris rozdělat skoro nedá – dřevo je moc mokrý a shnilý, nehoří.“

„A kam bychom měli jít?“

Galladon pokrčil rameny. „Vyber si dům, sulo. Je dost velká šance, že bude prázdný.“

Minulou noc spali v prázdném domě – teď ale Raodena něco napadlo. „A kde bydlíš ty, Galladone?“

„V Duladelu,“ odpověděl Galladon pohotově.

„Já myslím teď.“

Galladon se na chvíli zamyslel a nejistě si Raodena prohlížel. Potom na něho kývl a Raoden ho následoval po vratkém schodišti. „Tak pojď.“

„KNIHY!“ vykřikl Raoden vzrušeně.

„Že jsem tě sem bral!“ mumlal Galladon. „Teď se tě nezbavím!“

Galladon odvedl Raodena do jakéhosi opuštěného vinného sklípku. Bylo to však něco docela jiného. Byl tu sušší vzduch, i když to byl podzemní prostor, a bylo tu také mnohem chladněji. Jako by chtěl Galladon odvolat svůj předchozí výrok o ohni, vytáhl z výklenku lampu a pazourkem a kouskem oceli ji zapálil. Světlo odhalilo velké překvapení.

Místnost vypadala jako studovna. Po stěnách byly namalované aony, mystické staré znaky aonského jazyka, a stálo tu několik polic knih.

„Jak jsi to tu našel?“ zeptal se Raoden nadšeně.

„Prostě jsem na to narazil,“ pokrčil rameny Galladon.

„Takových knih,“ poznamenal Raoden a vzal jednu z police. Byla plesnivá, ale ještě čitelná. „Možná by nás mohly dovést k tajemství aonů, Galladone! Napadlo tě to?“

„Aonů?“

„Elantrijských kouzel,“ vysvětloval Raoden. „Před Reodem se prý v Elantris děly zázraky magickou mocí aonů. Kreslili aony.“

„Jo, ty myslíš jako tohle?“ Galladon zvedl ruku a namaloval ve vzduchu symbol, aon Deo. Za jeho prstem zůstávala svítící bílá stopa.

Raoden široce otevřel oči a kniha mu vypadla z ruky. Aony. Podle historie uměli síly, která je v nich ukryta, využít jen lidé z Elantris. A tato síla se ztratila. Ta pohasla se zánikem Elantris.

Galladon se na něho usmíval přes zářící symbol, který svítil ve vzduchu mezi nimi.

KAPITOLA 5

„MILOSRDNÝ Domi,“ zarazila se Sarene překvapeně, „kde se tu vzal *tenhle*?“ Gyorn kráčel ke královskému trůnu s arogancí příznačnou pro lidi jeho typu a postavení. Na sobě měl lesklé tmavě červené brnění vrchního derethského kněze a za ním vlál karmínový plášť. Zbraň neměl. Byla to výzbroj jen na ozdobu, jen aby udělala dojem. Přes to, co si Sarene o Derethu myslela, musela uznat, že jejich oblečení je efektní. Samozřejmě to všechno bylo jen pro oko. Ve Fjordenu se nemohl kdekdo pohybovat jen tak v plné výzbroji po ulici. Brnění bylo pravděpodobně z tenkého kovu, naprosto nevhodného pro boj.

Gyorn prošel kolem Sarene a nehnul brvou, oči měl upřené na krále. Byl na gyorna mladý, mohlo mu být tak kolem čtyřicítky, šediny měl v krátkých, pečlivě upravených vlasech jen tu a tam.

„Vždyť jste věděla, že v Elantris je zastoupen i Dereth, paní,“ namítl Ashe, který se vznášel vedle ní jako obvykle. V místnosti byl kromě něho ještě jeden seon. „Proč byste tu nemohla vidět kněze z Fjordenu?“

„Ale tohle je samotný *gyorn*, Ashi. Těch je v celém Fjordenu jen dvacet. Třeba má Dereth v Kae své věřící, ale určitě ne tolik, aby sem za nimi jezdil jejich velekněz. Gyornové nemají na nic čas.“

Sarene sledovala Hrathena, jak kráčí sálem a prodírá si cestu davem jako pták hejnem komárů. „Pojď,“ pošeptala Ashovi a prošla koncem davu do přední části místnosti. Chtěla slyšet, co gyorn řekne.

Nemusela se však obávat, že by nerozuměla. Když gyorn promluvil, jeho hlas hřměl celým trůnním sálem. „Králi Iadone,“ zahřímal s nepatrným pokývnutím hlavy místo poklony. „Já,

gyorn Hrathen přináším vzkaz od Wyrna Wulfdena Čtvrtého. Domnívá se, že je na čase, aby naše národy měly více společného než jen hranice.“ Mluvil se silným melodickým přízvukem typickým pro obyvatele Fjordenu.

Iadon zvedl hlavu od písemností, aniž se nějak výrazně snažil skrýt zachmuřený výraz. „A co víc by Wyrn chtěl sdílet? Vždyť už máme z Fjordenem smlouvu.“

„Jeho Svatost má obavu o duše vašich lidí, Vaše Veličenstvo,“ řekl Hrathen.

„No, tak ať je obrátí na svou víru. Já jsem vždycky dával v Arelonu vašim kněžím naprostou volnost.“

„Lidé reagují pomalu, Vaše Veličenstvo. Potřebovali by vzpruhu – posilu. Wyrn se domnívá, že nadešel čas, abyste vy sám přešel k Derethu.“

Tentokrát už nechal Iadon rozmrzelosti volný průběh. „Já jsem Korathi, Otče. My sloužíme stejnému Bohu.“

„Shu-Keseg má ale jedinou pravou podobu, a tou je Dereth,“ řekl Hrathen temným hlasem.

Iadon odmítavě mávl rukou. „Mě ale nějaké handrkování mezi sektami nezajímá, pane. Jděte si obracet nevěřící – v Arelonu je ještě dost pohanů.“

„Neměl byste odmítat Wyrnovu nabídku tak unáhleně,“ varoval ho gyorn.

„Upřímně, Otče, máme tohle oba zapotřebí? Vaše hrozby jsou plané – Fjorden byl bez vašeho vlivu dvě stě let. To mě chcete opravdu strašit tím, co bývávalo?“

Hrathen měl ve tváři zlostný výraz. „Fjorden je teď silnější než kdy předtím.“

„Opravdu?“ namítl Iadon. „A kde je vaše obrovská říše? Kde jsou vaše vojska? Kolik území jste za posledních sto let dobyli? Možná si jednou vaši lidé uvědomí, že se vaše říše zhroutila jednou provždy před třemi sty lety.“

Hrathen se na chvilku odmlčel. Potom znovu pokynul hlavou místo poklony a odplul. Jak se vztyčenou hlavou procházel dveřmi, plášť za ním dramaticky vlál. Bohužel nebyly vyslyšeny Sareniny prosby – nešlápl si na něj a neupadl. Ještě než odešel z místnosti, otočil se, aby si naposledy zklamaným pohledem změřil krále. Očima se však místo s králem setkal se Sarene. Chvíli se na

sebe dívali a z jeho výrazu bylo patrné jisté zaváhání při pohledu na její nezvyklou výšku a světlé vlasy, jaké mívají Teové. Potom odešel a v místnosti to začalo šumět tlumeným hovorem.

Král Iadon se za ním přezíravě podíval a vrátil se ke svým spisům.

„On to nechápe," šeptala Sarene. „On tomu nerozumí."

„Čemu nerozumí, paní?" zeptal se Ashe.

„Jak je ten gyorn nebezpečný."

„Jeho Veličenstvo je obchodník, paní, ne pravý politik. On se dívá na věci jinak než vy."

„I tak," namítla Sarene tiše, aby ji slyšel jen Ashe. „Král Iadon by měl mít tolik zkušeností, aby poznal, že Hrathen má pravdu aspoň o Fjordenu. Wyrnovci jsou skutečně mnohem silnější, než bývali, dokonce i než za První Říše."

„Ono je těžké vidět až za vojenskou sílu, zvlášť když je to relativně mladý panovník," namítl Ashe. „Král Iadon nedokáže pochopit, že by mohla být armáda fjordenských kněží vlivnější než jeho vojsko."

Sarene si zamyšleně klepala na tvář. „No tak, Ashi, aspoň nebudeš muset mít starost, že bych dělala rozruch mezi kaeskou vrchností."

„O tom vážně pochybuju, paní. Jak jinak byste tu krátila čas?"

„No, Ashi!" napomenula ho sladce. „Proč bych se měla zabývat takovou sebrankou neschopných rádoby šlechticů, když se můžu vtipem utkat rovnou s gyornem?" Potom vážněji pokračovala. „Wyrn si své velekněze vybírá pečlivě. Jestli si Iadon na toho člověka nedá pozor – a nezdá se, že by si chtěl dát – Hrathen mu obrátí na svou víru celé město přímo pod jeho rukama. A k čemu potom bude moje svatba, kterou jsem se obětovala Teodu, když se Arelon spojí s nepřítelem?"

„Možná to přeháníte, paní," řekl Ashe a rozechvěl se. Byla to jeho známá slova – často je Sarene říkával.

Sarene zakroutila hlavou. „Tentokrát ne. Dnes to byla zkouška, Ashi. Teď se Hrathen bude cítit oprávněn cokoli proti králi podniknout – protože se přesvědčil, že Arelonu vládne kacíř. Bude se snažit Iadona svrhnout a v Arelonu nastane podruhé během deseti let vládní krize. A tentokrát se moci nechopí obchodníci jako posledně – ale chopí se jí derethská církev."

„Tak vy chcete pomoct Iadonovi?“ zeptal se Ashe pobaveně.

„Je to můj král.“

„Přestože vám připadá nesnesitelný?“

„Cokoliv je lepší než Fjorden. A krom toho jsem se třeba spletla.“ Vztahy mezi nimi nebyly tak špatné, jak se zdálo z jejich prvního setkání. Na Raodenově pohřbu ji Iadon prakticky ignoroval, což Sarene vyhovovalo. Chtěla se zaměřit na nesrovnalosti v obřadu. Ten však probíhal zcela ortodoxně a nikdo ze šlechticů nevypadal nijak podezřele ani provinile.

„Ano…“ dodala. „Když se s Iadonem budeme vzájemně ignorovat, budeme spolu vycházet.“

„Co k čertu děláš u mého dvora, děvče!“ zaklel král Sarene za zády.

Sarene zvedla oči v odevzdaném výrazu a Ashe se zachvěl a tiše se zasmál, když se otočila ke králi Iadonovi.

„Cože?“ zeptala se a snažila se působit co nejnevinněji.

„No ty!“ vyštěkl Iadon a ukázal na ni. Pochopitelně měl špatnou náladu, Iadon měl málokdy dobrou. „Nechápeš, že ženy mají ke dvora přístup, jen když je někdo pozve?“

Sarene překvapeně zamrkala. „To mi ale nikdo neřekl, Vaše Veličenstvo,“ řekla záměrně velmi naivním tónem.

Iadon zabručel cosi o ženské hlouposti a kroutil hlavou nad jejím zřejmým nedostatkem vtipu.

„Já jsem se jen chtěla podívat na obrázky,“ řekla Sarene a rozechvěla hlas, jako by měla pláč na krajíčku.

Iadon zvedl ruku dlaní k ní, aby učinil přítrž dalšímu blábolení. Potom se vrátil ke svým spisům. Sarene se držela, aby se nerozesmála, otřela si oči a předstírala, že studuje obraz na stěně za sebou.

„To bylo nečekané,“ poznamenal Ashe tiše.

„Já budu s Iadonem jednat později,“ mumlala Sarene. „Teď mi dělá starost jiná věc.“

„Já jsem jen nečekal, že někdy uvidím, jak se přizpůsobíte ženskému stereotypu – i když třeba jen naoko.“

„Cože?“ zeptala se Sarene a zamžourala. „Já, naoko?“

Ashe se zašklebil.

„Víš, nikdy jsem nemohla přijít na to, jak vy seoni umíte dělat tyhle obličeje," řekla Sarene. „Vždyť nemáte tvář – tak jak se můžete šklebit?"

„To jsou léta praxe, paní," odpověděl Ashe. „To budete vždycky takhle skuhrat, když budete mluvit s králem?"

Sarene pokrčila rameny. „On si myslí, že jsou všechny ženské hloupé. No tak budu hloupá. Ono se vždycky dá líp manipulovat s lidmi, když si o tobě myslí, že nemáš všech pět pohromadě."

„Ene?" ozval se náhle zvláštně povědomý hluboký hlas. „Jsi to ty?" Byl to hrubý hlas, jako by jeho majitel měl chrapot, ale Sarene ještě nikdy neslyšela člověka s chrapotem takhle křičet.

Váhavě se otočila. Prodíral si k ní cestu obrovský člověk – vyšší, statnější, svalnatější a zavalitější, než by se zdálo vůbec možné. Na sobě měl kabát z modrého hedvábí – otřásla se při pomyšlení, kolik bourců se na něj muselo nadřít – a typické pumpky, jaké se nosily v Arelonu u dvora.

„No jsi to ty!" vykřikl. „My jsme tě čekali až za týden!"

„Ashi?" zamumlala Sarene, „co je to za blázna a co mi chce?"

„Je mi povědomý, paní. Ale už mi taky bohužel přestává sloužit paměť."

„Páni!" vykřikl muž a popadl Sarene do náruče. Byl to zvláštní pocit – téměř se zabořila do jeho obrovského břicha a hlavou narazila na jeho tvrdou svalnatou hruď. Ovládla se a nehekla v naději, že ji muž pustí, než se udusí. Až začne brunátnět, tak snad Ashe sežene pomoc.

Muž ji naštěstí pustil dřív, než se jí začalo nedostávat kyslíku, a držel ji rukama za ramena. „Ty ses změnila. Když jsem tě viděl naposled, tak jsi mi byla ke kolenům." Díval se na její vysokou postavu. „No, ke kolenům asi ne, ale určitě ne výš než do pasu. Tvoje maminka vždycky říkávala, že z tebe vyroste čahoun!"

Sarene zakroutila hlavou. Ten hlas jí byl opravdu povědomý, ale tvář si neuměla nikam zařadit. Vždyť má na tváře paměť… Leda…

„Téda Ký?" zeptala se váhavě. „Dobrý Domi! Kde máš vousy?"

„V Arelonu se u dvora nenosí, maličká. Nemám je už celou věčnost."

Byl to on. Hlas měl trochu pozměněný, tvář úplně jinou, ale ty oči byly jeho. Vzpomněla si, jak se do těchhle hnědých vždycky rozesmátých očí dívala jako malé děvče. „Téda Ký," mumlala ustrašeně. „Co jsi mi přivezl?"

Její strýc Kiin se rozesmál. Byl to hrubý sípavý smích. Tohle mu vždycky říkávala, když přijel na návštěvu. Vozil jí exotické dárky, zvláštní a neobvyklé i pro královskou dceru.

„Tentokrát jsem bohužel zapomněl, maličká."

Sarene se začervenala. Než však stačila říci slovo na omluvu, Téda Ký ji objal okolo ramen a odváděl ji z trůnního sálu.

„Pojď, představím tě manželce."

„*Manželce?*" zeptala se Sarene překvapeně. Neviděla Kiina víc než deset let, ale jedno si dobře pamatovala – strýc byl zapřísáhlý starý mládenec a dobrodruh. „Téda Ký má *manželku?*"

„No, nejsi jediná, kdo za posledních deset let dospěl," zaskřehotal Kiin. „Je to roztomilý, když mi pořád říkáš Téda Ký, ale teď už pro tebe asi budu spíš strýček Kiin."

Sarene se znovu začervenala. Téda Ký byl její dětský výmysl místo strejda Kiin, což ještě neuměla vyslovit.

„Tak jak se má táta?" zeptal se. „Jako král, předpokládám."

„Má se dobře, strýčku," odpověděla. „Asi by ho překvapilo, kdyby věděl, že žiješ v Arelonu."

„On to ví."

„Neví. On si myslí, že ses na jedné cestě usadil někde na ostrovech."

„Sarene, jestli jsi tak chytrá, jako jsi byla jako dítě, tak určitě umíš rozlišit pravdu od falešných řečí."

Bylo to, jako by ji polil studenou vodou. Neurčitě si pamatovala, jak strýc někam odplouvá lodí, a jak se ptala otce, kdy se vrátí. Eventeo jí zasmušile odpověděl, že odjíždí na dlouho.

„Ale proč?" zeptala se. „Proč ses nikdy nezastavil, když celou dobu bydlíš kousek od domova?"

„To je na dlouhý povídání, maličká," řekl Kiin a zakroutil hlavou. „Teď se pojď seznámit s tou hroznou ženskou, co polapila strýčka do svých tenat!"

KIINOVA manželka nebyla žádná „hrozná ženská". Naopak, byla to jedna z nejpohlednějších žen, jaké Sarene kdy viděla.

Daora měla nápadnou tvář s ostrými ušlechtilými rysy a upravené kaštanové vlasy. Byla úplně jiná, než jakou partnerku by si Sarene vedle Kiina představovala – samozřejmě, znala ho takového, jaký byl před více než deseti lety.

Kiinův obrovský dům, který vypadal jako hrad, ji ani nepřekvapil. Pamatovala si, že strýc býval obchodník a že jí vozíval drahé dárky a exotické oblečení. Byl nejen mladším synem tehdejšího krále, ale také velmi úspěšným podnikatelem. To mu evidentně zůstalo. Až do dnešního dne byl mimo město – proto ho také neviděla na pohřbu.

Největším překvapením byly děti. Přestože Sarene už věděla, že je Kiin ženatý, podle toho, jak si ho pamatovala, si ho nedovedla představit jako otce. O to větší bylo její překvapení, když Kiin a Daora otevřeli dveře do jídelny.

„Táta je doma!“ ozval se dívčí hlas.

„Ano, táta je doma,“ řekl Kiin útrpně. „A ne, nic jsem ti nepřinesl, vždyť jsem byl venku jen pár minut.“

„Ale mně je jedno, jestli jsi mi něco přinesl nebo nepřinesl, já mám *hlad*,“ prohlásila asi desetiletá dívka velmi rozhodně. Měla na sobě růžové šaty převázané bílou stuhou a světle plavé vlasy měla stažené do ohonu.

„A kdy *nemáš hlad*, Kaise?“ opáčil téměř stejný chlapec kysele.

„Děti, nehádejte se,“ okřikla je Daora. „Máme návštěvu.“

„Sarene,“ uvedl ji Kiin, „tohle jsou tvůj bratranec a sestřenice, Daorn a Kaise, dvě velké koule na strýčkově noze.“

„Ale tati, vždyť by ses bez nich už dávno ukousal nudou,“ prohlásil mladý muž ve dveřích. Byl to průměrně vysoký Areloňan, tedy asi o deset centimetrů menší než Sarene, štíhlý, s velmi pohlednou bystrou tváří. Vlasy měl učesané na pěšinku uprostřed. Vedle něho stála černovlasá žena a s lehce sevřenými rty sledovala Sarene.

Mladík se před Sarene mírně uklonil. „Vaše Výsosti,“ řekl s náznakem úsměvu.

„Můj syn Lukel,“ vysvětloval Kiin.

„Syn?“ podivila se Sarene. Malé děti si představit už dovedla, ale Lukel byl o pár let starší než ona. To by znamenalo…

„No,“ zatřásl Kiin hlavou, „Daořin syn z prvního manželství.“

„No to ale neznamená, že bych byl o to míň jeho syn," řekl Lukel se širokým úsměvem. „Takhle snadno se zodpovědnosti za mě nezbavíš."

„Zodpovědnost za tebe by si snad nevzal ani samotný Domi," řekl Kiin. „No, ta dáma vedle něho je Jalla."

„Tvoje dcera?" zeptala se Sarene, když se Jalla poklonila.

„Snacha," řekla Jalla na vysvětlenou se silným akcentem.

„Vy jste z Fjordenu?" zeptala se Sarene. Hádala podle vlasů, ale mátlo ji jméno a přízvuk.

„Ze Svordenu," opravila ji Jalla. Nebyl v tom velký rozdíl. Malé království Svorden bylo jen fjordenskou provincií.

„Studovali jsme s Jallou ve Svordenu na univerzitě," vysvětloval Lukel. „Vzali jsme se před měsícem."

„Tak to gratuluji," řekla Sarene. „To ráda slyším, že tu nejsem jediná novomanželka." Sarene mínila tu narážku jako vtip, ale nemohla skrýt hořkost v hlase. Cítila, jak ji vzal Kiin za rameno.

„Mrzíme to, Ene," řekl tiše. „Nechtěl jsem o tom začínat, ale… Zasloužila sis lepší osud. Byla jsi vždycky tak šťastný dítě."

„Pro mě to není taková ztráta," řekla Sarene s lhostejností, kterou musela předstírat. „To není, jako kdybych ho znala, strýčku."

„Ale i tak," namítla Daora, „to musel být šok."

„To ano," souhlasila Sarene.

„Jestli tě to potěší," řekl Kiin, „Raoden byl vynikající člověk. Jeden z nejlepších, které jsem kdy potkal. Kdybys věděla trochu víc o zdejších politických poměrech, tak bys pochopila, že nemluvím do větru."

Sarene přikývla. Na jednu stranu byla ráda, že Raodena podle dopisů odhadla dobře, a na druhou stranu měla pocit, že kdyby si mohla dál myslet, že byl stejný jako jeho otec, bylo by to pro ni jednodušší.

„Tak už dost o mrtvém princi," ozval se od stolu vysoký, ale naléhavý hlas. „Jestli už nebudeme jíst, tak si na mě, tati, brzy přestaneš stěžovat, protože budu *mrtvá já*."

„Ano, Kiine," souhlasila Daora. „Měl by ses jít podívat do kuchyně, jestli se ti nepálí hostina."

Kiin se na ni významně podíval. „Já vařím vždycky přesně podle plánu, takže nepřichází v úvahu, aby…“ Potom čichl do vzduchu, znovu několikrát nasál, zaklel a utíkal do kuchyně.

„Strejda Kiin vaří?“ zeptala se Sarene překvapeně.

„Tvůj strejda je jeden z nejlepších kuchařů ve městě, má drahá,“ řekla Daora.

„Strejda Kiin a *kuchař?*“ divila se Sarene.

Daora přikývla, jako by na tom nebylo nic divného. „Kiin zcestoval větší kus světa než kdokoli jiný tady v Arelonu a ze všech koutů si přivezl předpisy. Dnes, myslím, vaří něco, co se naučil v Jindu.“

„To jako, že snad taky budeme jíst?“ poznamenala Kaise pichlavě.

„Nenávidím jindský jídla,“ stěžoval si Daorn téměř nerozeznatelným hlasem od sestry. „Jsou pálivý.“

„Ty nenávidíš všechno, v čem není půl pytle cukru,“ pozlobil ho Lukel a hrábl mu do vlasů.

„Daorne, dojdi pro Adiena.“

„Další?“ zeptala se Sarene.

Daora přikývla. „Poslední. Lukelův vlastní bratr.“

„Ten nejspíš spí,“ řekla Kaise. „Adien furt spí, proto mu funguje mozek jen napůl.“

„Kaise, malé holky, které říkají takovéhle věci o bratrech, chodí spát bez večeře,“ oznámila jí Daora. „Daorne, dělej!“

„TY nevypadáš jako princezna,“ namítla Kaise. Seděla vedle Sarene. Jídelna byla útulná, byla obložená dřevem a suvenýry z Kiinových cest.

„Jak to?“ zeptala se Sarene a přitom se snažila přijít na to, jak se jí tradičním jindským náčiním. Mělo dva kusy – jeden s ostrým koncem a druhý s tupým lopatkovitým koncem. Všichni s tím jedli naprosto přirozeně a Sarene byla odhodlaná, že se nezeptá. Buď si na to přijde sama, nebo se zkrátka moc nenají. Ta druhá možnost ovšem vypadala pravděpodobněji.

„No, jednak jsi moc velká,“ řekla Kaise.

„Kaise!“ napomenula ji Daora.

„No, vždyť je to pravda. Ve všech knížkách se princezny popisujou jako útlé. Já teda nevím, co to přesně znamená, ale myslím, že ona to není.“

„Já jsem z Teodu,“ řekla Sarene, které se úspěšně podařilo oddělit cosi, co vypadalo jako marinovaný kus mořského raka. „My jsme všichni tak velcí.“

„Ale táta je taky z Teodu,“ namítl Daorn, „a podívej se, jak je velký.“

„Ale táta je tlustý,“ podotkla Kaise. „Jak to, že nejsi taky tlustá, Sarene?“

Kiin, který se právě objevil v kuchyňských dveřích, prošel kolem Kaise a klepl ji podnosem po hlavě. „Jak jsem si myslel,“ řekl, když kovový podnos zaduněl, „máš úplně prázdnou hlavu. No, tím se hodně vysvětluje.“

Kaise si uraženě třela hlavu a potom se vrátila k jídlu a přitom mumlala: „Stejně si myslím, že by princezna měla být menší. A vůbec, princezny se mají umět chovat u stolu. Sestřenice Sarene vybryndala půl talíře na zem. Kdo to kdy slyšel, aby princezna nevěděla, jak se jí maiponskými hůlkami?“

Sarene se začervenala a podívala se na neznámý příbor.

„Neposlouchej ji, Ene,“ smál se Kiin a položil na stůl další zvláštně vonící talíř. „Tohle je jindské jídlo – je v něm tolik tuku, že se *musí* vybryndat, i kdyby člověk nechtěl. S těmi hůlkami se za chvilku naučíš.“

„Tak si vezmi lžíci, jestli chceš,“ ozval se Daorn ochotně. „Adien jí všechno lžící.“

To obrátilo Sareninu pozornost ke čtvrtému dítěti. Adien byl štíhlý, asi osmnáctiletý mladík. Měl světlou pleť a zvláštní výraz ve tváři. Jedl nemotorně a přitom si stále něco mumlal – Sarene se zdálo, že si opakuje čísla. Sarene už se s takovými lidmi setkala, byli to lidé s lehkým mentálním postižením.

„Tati, to je moc dobrý,“ řekl Lukel a odvedl tak pozornost od bratra. „To jsi ještě nikdy nevařil.“

„Jmenuje se to Hai-Ko,“ odpověděl Kiin chraplavě. „To jsem se naučil loni od jednoho obchodního cestujícího, když jsi ty studoval ve Svordenu.“

„Šestnáct milionů čtyři sta tisíc sedm set sedmdesát dva,“ mumlal Adien. „Tolik je schodů do Svordenu.“

Sarene se zarazila, co to Adien řekl, ale ostatní mu nevěnovali pozornost. „Je to opravdu vynikající, strejdo," řekla. „Nikdy by mě nenapadlo, že bys mohl být kuchař."

„Mě to vždycky bavilo," odpověděl Kiin a sedl si na židli. „Býval bych ti něco uvařil, když jsem jezdil do Teodu, ale maminčin vrchní kuchař trpěl takovou tou přihlouplou představou, že vrchnost do kuchyně nepatří. Snažil jsem se mu vysvětlit, že to je částečně i moje kuchyň, ale on mě tam vařit stejně nepustil."

„No, to je ale škoda," řekla Sarene. „Ale nevaříš pořád, že ne?"

Kiin zakroutil hlavou: „Naštěstí nemusím. Daora je výborná kuchařka."

Sarene překvapeně zamrkala: „Ty nemáš kuchaře? To si musíte vařit sami?"

Kiin a Daora současně přikývli.

„Náš kuchař je *táta*," řekla Kaise.

„Ani jiné služebnictvo, komorníky a tak?" zeptala se Sarene. Předpokládala, že je to proto, že si Kiin odjakživa přál vařit si sám.

„Ne, nikoho," odpověděl Kiin.

„Ale proč?"

Kiin se podíval na svou ženu a potom na Sarene. „Sarene, víš, co se tu stalo před deseti lety?"

„Reod?" zeptala se Sarene. „Trest?"

„Ano, ale víš, co to znamená?"

Sarene se na chvilku zamyslela a potom pokrčila rameny. „Konec Elantris."

Kiin přikývl. „Ty jsi asi nikdy neviděla žádného Elantriana – ty jsi byla ještě malá, když uhodil Reod. Ono se těžko vysvětluje, jak moc se tahle zem změnila po té katastrofě. Elantris bývala nejhezčím městem na světě – věř mi, já jsem toho zcestoval hodně. Byl to jeden velký monolit zářícího kamene a třpytivého kovu – i její obyvatelé vypadali jako vytesaní ze stejného materiálu. A ti… ti padli."

„Já jsem o tom četla," řekla Sarene a přikývla. „Pleť jim zčernala a vlasy vypadaly."

„Takhle to můžeš říct, když jsi to četla v knihách," řekl Kiin, „ale nebyla jsi tady, když se to stalo. Ty si neumíš představit tu

hrůzu, když se ti před očima promění bozi ve špinavou lůzu. Jejich pád smetl arelonskou vládu a uvrhl zemi do obrovského zmatku.“

Na chvilku se odmlčel a potom pokračoval. „Služebnictvo zahájilo revoluci, Sarene. Jakmile jejich pánové padli, vrhli se na ně. Někteří – hlavně současná arelonská šlechta – tvrdí, že se vzbouřili proto, že se s nimi v Elantris zacházelo příliš dobře – že byli zhýčkaní a při první příležitosti zneužili slabosti svých bývalých pánů. Já si myslím, že to bylo prostě ze strachu – ze strachu nebo z neznalosti. Báli se, že v Elantris řádí nemoc, a zároveň před sebou viděli své bývalé pány, které uctívali, sražené na zem.

No, zkrátka, ať je to, jak je to, nejvíc zla spáchalo služebnictvo. Nejdřív v menších skupinkách a potom v obrovském ničivém povstání. To už zabíjeli Elantriany na potkání. Ty nejmocnější napřed, ale potom i ty slabé.

A neskončilo to u Elantrianů – vrhli se na jejich příbuzné, na přátele i na ty, co díky Elantrianům získali nějaké postavení. My jsme to s Daorou celé sledovali – s hrůzou a s vděčností, že nemáme v příbuzenstvu nikoho z Elantris. A ta jediná noc nám navždycky vzala chuť najmout si služebnictvo.“

„My je vlastně ani nepotřebujeme,“ řekla Daora. „Člověk ani netuší, kolik toho stačí sám.“

„Zvlášť když má dost dětí na špinavou práci,“ řekl Kiin se šibalským úsměvem.

„To nás máš jen na to, jo, tati?“ rozesmál se Lukel. „Na drhnutí podlahy a tak, jo?“

„Na jiný důvod, proč mít děti, jsem zatím nepřišel,“ řekl Kiin. „My jsme s maminkou měli Daorna, když jsme viděli, že potřebujeme další dvě ruce na mytí nočníků.“

„Tati, *prosím tě!*“ protestovala Kaise. „Já jím.“

„Milosrdný Domi, smiluj se nad bídákem, který vyrušuje Kaise při jídle,“ smál se Lukel.

„*Princeznu* Kaise,“ opravila ho sestra.

„Tak ona je má maličká teď princezna?“ podivil se Kiin.

„Když může být Sarene, tak já taky. Nakonec jsi její strejda, to znamená, že jsi princ. Ne, tati?“

„Teoreticky ano,“ řekl Kiin. „I když myslím, že mi oficiálně titul už nepatří.“

„Oni tě vyhodili, že jo, protože jsi mluvil při večeři o mytí nočníků," namítla Kaise. „To víš, to princové nemůžou. Takový způsoby!"

„No, to jistě," řekl Kiin s úsměvem. „To se divím, že jsem na to nepřišel sám už dávno."

„Takže," pokračovala Kaise, „když ty jsi princ, tak já jsem princezna."

„Obávám se, že to není takhle jednoduchý, Kaise," namítl Lukel. „Táta není král, takže jeho děti jsou baroni nebo hrabata, ale ne princové."

„Fakt?" zeptala se Kaise zklamaně.

„Obávám se, že jo," potvrdil to Kiin. „Ale věř mi, kdo tvrdí, že nejsi princezna, ten tě neslyšel kňourat, když máš jít spát."

Kaise chvíli přemýšlela, protože si nebyla jistá, jak má té poznámce rozumět, a tak se raději vrátila k jídlu. Sarene v tu chvíli neposlouchala, protože stále přemýšlela o jedné Kiinově větě: „…myslím, že mi oficiálně titul už nepatří." Zavánělo to politikou. Sarene si myslela, že ví o všech politických událostech, k nimž u dvora v Teodu došlo za posledních padesát let, a přitom jí uteklo, že byl Kiin oficiálně zbaven titulu.

Než se ale mohla do nesrovnalostí více zahloubat, oknem přiletěl Ashe. Sarene při večeři málem zapomněla, že ho poslala za gyornem Hrathenem.

Světelná koule se váhavě zastavila u okna. „Paní, neruším?"

„Ne, Ashi, pojď se pozdravit s mou rodinou."

„Ty máš seona!" vykřikl překvapeně Daorn. Jeho sestra byla tentokrát tak ohromena, že se nezmohla na slovo.

„To je Ashe," vysvětlovala Sarene. „Slouží u nás už přes dvě stě let a je to nejchytřejší seon, jakého jsem kdy viděla."

„Přeháníte, paní," poznamenal Ashe skromně, ale zazářil přitom jasněji.

„Seon…" zašeptala Kaise v tichém údivu a zapomněla dokonce i na večeři.

„Ti byli vždycky vzácní," řekl Kiin, „a teď jsou ještě víc."

„Jak jsi ho dostala?" zeptala se Kaise.

„Od maminky," řekla Sarene. „Předala mi ho, když jsem se narodila." Předání seona, to byl jeden z největších darů, které člověk mohl dostat. Jednou bude muset i Sarene předat Asheho a

najít mu další objekt, nad nímž bude Ashe bdít. Počítala s tím, že to budou její děti nebo vnoučata. Teď bylo velmi nepravděpodobné, že by někdy měla nějaké mít…

„Seon," vzdechla si Kaise. Obrátila se k Sarene a oči se jí rozzářily. „Mohla bych si s ním po večeři hrát?"

„*Hrát?*" polekal se Ashe.

„Můžu? Sarene, prosím!" naléhala Kaise

„No, já nevím," odpověděla Sarene s úsměvem. „Vzpomínám si na nějaké poznámky o něčí výšce."

Kaise vrhla na Sarene nespokojený zlostný pohled, který všechny pobavil. A v tuto chvíli, když se všichni dali do smíchu, poprvé od svého odjezdu z domova Sarene cítila, že z ní padá tíseň.

KAPITOLA 6

„KRÁL nemá naději, obávám se." Hrathen si pečlivě založil ruce přes brnění a rozhlédl se po trůnním sále.

„Důstojnosti?" vybídl jej Dilaf.

„Král Iadon," vysvětloval Hrathen, „doufal jsem, že ho zachráním – i když jsem nikdy opravdu nevěřil, že mě bude šlechta následovat dobrovolně bez boje. Mají v sobě příliš zakořeněné své zvyky. Snad kdybychom je byli podchytili hned po Reodu. Jenže to jsme si nebyli jistí, jestli ta nemoc, co napadla celou Elantris, nenapadne taky nás."

„Elantris pokořil Jaddeth," řekl Dilaf důrazně.

„Ano," souhlasil s ním Hrathen, aniž by se obtěžoval na něho podívat. „Ale Jaddeth často k uskutečnění své vůle používá

přírodních procesů. Může seslat mor na Fjorden stejně jako na Arelon.“

„Své vyvolené by Jaddeth ochránil.“

„Jistě,“ řekl Hrathen neklidně a znovu se nespokojeně ohlédl halou směrem k trůnnímu sálu. Udělal tu nabídku z povinnosti, protože věděl, že nejjednodušší cesta, jak zachránit Arelon, je obrátit jeho panovníka na Dereth, ale ani neočekával, že by Iadon nabídku přijal. Kdyby jen král věděl, jakému utrpení by mohl předejít pouhým uznáním víry!

Teď už je ale pozdě. Iadon formálně Jaddetha zavrhl. Byl by se musel stát příkladem. Nicméně Hrathen bude muset být opatrný. Stále se mu vracely vzpomínky na revoluci v Duladelu – smrt, krev a zmatek. Takové zkáze se musí předejít. Hrathen je přísný a odhodlaný muž, ale není příznivcem krveprolití.

Jistě, má na to jen tři měsíce, možná nebude mít na vybranou. Když to nepůjde jinak, nezbude mu, než zvítězit jedině tím, že vyvolá revoluci. Další smrt a další zmatky – to je hrozný osud pro národ, který se ještě nevzpamatoval z poslední revoluce. Nicméně Jaddethova říše nebude sedět se založenýma rukama a čekat, až pár ignorantů přestane odmítat pravdu.

„Obávám se, že jsem od nich čekal příliš,“ mumlal Hrathen. „Vždyť to jsou koneckonců jen Areloňané.“

Dilaf nereagoval.

„Všiml jsem si v trůnním sále jedné ženy, artethe,“ řekl Hrathen, když odcházeli z paláce a míjeli sochy a služebné, aniž by jim věnovali jediný pohled. „Možná mi řeknete, kdo to je. Měla aonské rysy, ale byla vyšší než většina Areloňanů. Vypadala, jako by sem nepatřila.“

„Co měla na sobě, Vaše Svatosti?“

„Byla celá v černém. Jen se žlutou šerpou.“

„To je nová princezna, Velebnosti,“ sykl Dilaf náhle nenávistným hlasem.

„Nová princezna?“

„Přijela včera stejně jako vy. Měla si vzít Iadonova syna Raodena.“

Hrathen přikývl. Na princově pohřbu nebyl, ale slyšel o tom. O chystané svatbě však nic nevěděl. Zásnuby se musely konat nedávno. „A to ona tu pořád je, i když princ zemřel?“

Dilaf přikývl. „Bohužel, podle královské svatební smlouvy se v momentě, kdy zemřel, stala jeho ženou.“

„Ale,“ podivil se Hrathen. „Odkud je?“

„Z Teodu, Důstojnosti,“ řekl Dilaf.

Hrathen přikývl a pochopil nenávist v Dilafově hlase. Arelon, navzdory bezbožné Elantris, aspoň občas vykazuje jisté známky možné záchrany. Ale Teod, to je domov Korathu. Shu-Korath je vlastně degenerovanou sektou náboženství Shu-Keseg, které dalo vznik i víře Shu-Dereth. Až jednou Teod podlehne fjordenské slávě, tak to bude skutečně velký den.

„Princezna z Teodu by mohla představovat problém,“ přemítal Hrathen.

„Jaddethovo království nemůže nic ohrozit.“

„Kdyby ho nemohlo nic ohrozit, artethe, tak už by bylo všude na celé planetě. Jaddeth má potěšení z toho, když mu jeho věrní slouží, a oslavuje nás, když obrátíme hlupáky na svou stranu. Ze všech hlupáků na světě jsou nejhorší v Teodu.“

„Jak by mohla jedna žena znamenat nebezpečí pro vás, Důstojnosti?“

„No, za prvé, její sňatek znamená, že Teod a Arelon utvořily formální svazek. Takže když si nedáme pozor, půjdou proti nám společně. Člověk si daleko snáz připadá jako hrdina, když má za sebou spojence.“

„Rozumím, Důstojnosti.“

Hrathen pokývl a vyšel ven. „Dávejte pozor, artethe, já vás naučím jednu velmi důležitou věc, kterou zná jen pár lidí, a ještě zdaleka ne všichni ji umějí využít.“

„A co to je?“ zeptal se Dilaf. Šel těsně za Hrathenem.

Hrathen se pousmál. „Já vám ukážu, jak zničit národ – prostředky, jimiž Jaddethovi lidé svrhují království a ujímají se vlády nad lidskými dušemi.“

„Jsem… dychtivý se učit, Velebnosti.“

„Dobře,“ řekl Hrathen a díval se přes Kae na vysoké hradby Elantris. Tyčily se nad městem jako hora. „Vezmi mě tam. Chci vidět padlé božstvo Arelonu.“

KDYŽ Hrathen poprvé viděl okolí města Kae, všiml si, jak je neschopné obrany. Stál na elantrijských hradbách a uvědomil si,

jak jsou ta opevnění ubohá. Po vnější straně elentrijských obvodových zdí vedlo až nahoru krásné terasovité schodiště. Byly to bytelné kamenné schody, které by se v případě potřeby nedaly tak snadno zničit. Kdyby se lidé z Kae uchýlili do Elantris, byli by tu spíše uvězněni než chráněni.

Nestáli tu žádní lukostřelci. Městská stráž v Elantris měla velká nešikovná kopí. Vypadala příliš těžká na to, aby se dala házet. Strážci stáli hrdě v nepancéřovaných žlutohnědých uniformách. Evidentně se pokládali za mnohem víc než jen běžnou městskou milici. Avšak podle toho, co Hrathen slyšel, tato stráž, která měla bránit odchodu obyvatel Elantris z města, vlastně ani nebyla nutná. Zbědovaní Elantriané se ani nepokoušeli utíkat a městské hradby byly příliš rozsáhlé, aby je takováto stráž uhlídala. Byla to spíš věc veřejné prezentace než skutečné obrany. Lidem se v Kae žilo vedle Elantris bezpečněji, když věděli, že je hlídá stráž. Hrathen však měl podezření, že v případě války by stráž měla co dělat sama se sebou, natož aby hájila ještě někoho jiného.

Arelon byl jako šperk, který čeká na ukradení. Hrathen slyšel o zmatcích, které přišly po pádu Elantris, a o plundrování a ničení. Ukradené poklady z Elantris byly teď v Kae prakticky nechráněné. Hrathen slyšel i o tom, že navzdory loupežím zůstalo mnoho uměleckých děl, příliš velkých pro snadný transport nebo nepovšimnutých do doby, než král Iadon město izoloval, ještě v zakázaném prostoru Elantris.

Jenom předsudky a strach chránily Elantris a Kae před zloději. Menší skupinky zlodějů se bály pověsti Elantris a velké byly buď řízeny z Fjordenu – takže by nezaútočily, pokud by k tomu nedostaly příkaz – nebo byly podplaceny kaeskou šlechtou. Situace však nebyla udržitelná na dlouho.

A to byl zásadní důvod, proč se Hrathen cítil oprávněný podniknout i extrémní akci, aby dostal Arelon pod fjordenskou nadvládu – a ochranu. Arelon pro něho byl jako vejce, které balancuje na špičce hory a čeká, až odněkud zavane první větřík, aby se svalilo na tvrdou zem. Jestliže Arelon nebude dřív dobyt Fjordenem, brzy se zhroutí sám pod tíhou tuctu nejrůznějších problémů a pod vládou neschopnou je vyřešit. Arelon trpěl neúměrně vysokými daněmi, náboženskou nestabilitou a strachem

z ubývajících zdrojů. Kterýkoli z těchto faktorů mohl zasadit smrtelnou ránu.

Hrathena vyrušilo z myšlenek hlasité supění. Dilaf stál na druhé straně zdi a díval se dolů na Elantris. Měl široce otevřené oči, jako by byl právě dostal ránu do břicha, a sevřené zuby. Hrathen měl pocit, že má i pěnu u úst.

„Nenávidím je," šeptal sveřepým, téměř nesrozumitelným tónem.

Hrathen přešel cestu k Dilafovi. Zeď nebyla vybudována jako ochranné opevnění, neměla cimbuří, ale zvýšené boční hrazení proti pádu dolů. Hrathen se o ně opřel a díval se na Elantris.

Nebylo tam ale nic k vidění. Dostal se už do horších chudinských čtvrtí. Domy byly tak rozpadlé, že byl zázrak, že některé ještě měly střechu. Všechno zahaloval odpudivý zápach. Nejdřív měl Hrathen pochybnosti, že by tu byla živá bytost, ale potom zahlédl postavy, jak bláznivě utíkají podél zdi. Měly natažené ruce, jako by se chystaly utíkat po čtyřech. Jeden se zastavil a podíval se nahoru. Tehdy Hrathen viděl prvního Elantriana.

Měl holou hlavu a tmavou pleť, jakou mají někteří jindští šlechtici. Ale byly na ní rozeznatelné šedé skvrny – velké, nerovnoměrné, jako lišejník na kamenech. Hrathen přimhouřil oči a opřel se ještě dál o hrazení. Neviděl tomu člověku do očí, ale nějak tušil, že jsou divoké a brutální a že připomínají oči štvané zvěře.

Měl kolem sebe společníky, svou smečku. *Tak tohle dělá Reod,* přemítal Hrathen, *mění bohy na zvěř.* Jaddeth prostě vzal to, co měli v srdcích, a ukázal to světu, aby viděl. Podle Derethu je jedinou věcí, která odlišuje člověka od zvířat, víra. Člověk slouží Jaddethovu království, zvíře slouží jen svému pudu. Obyvatelé Elantris byli ztělesněním lidské arogance – cítili se bohy. A tato arogance jim zpečetila osud. V jiné situaci by se Hrathen spokojil s tím, že je nechá osudu.

Ale teď je potřeboval.

Obrátil se k Dilafovi: „První krok, jak se zmocnit vlády nad národem, artethe, je jednoduchý. Najdete si někoho, koho budete nenávidět."

„ŘEKNĚTE mi o nich něco, artethe,“ žádal Hrathen, když vešel do své pracovny v kapli. „Chci slyšet všechno, co o nich víte.“

„Jsou to nečistá a odpudivá stvoření,“ sykl Dilaf, který vstoupil za Hrathenem. „Když na ně myslím, chřadne mi srdce a zatmívá se mi mysl. Denně se modlím za jejich zkázu.“

Hrathen nespokojeně zavřel dveře své pracovny. Někteří lidé jsou až příliš horliví. „Artethe, chápu, že vaše city jsou velmi vyhraněné,“ řekl Hrathen pevně, „ale jestli chcete být mým odevem, budete muset umět odložit své předsudky. Jaddeth nám tyhle lidi dal na oči s určitým úmyslem, a mně se tento úmysl nepodaří odhalit, když mi neřeknete nic užitečného.“

Dilaf udiveně zamrkal. Potom se mu – poprvé od chvíle, co se vrátili z Elantris – vrátila do očí soudnost. „Ano, Velebnosti.“

Hrathen přikývl. „Viděl jste Elantris před jejím pádem?“

„Ano.“

„Byla tak krásná, jak lidi říkají?“

Dilaf mrzutě přikývl. „Jako z alabastru. Udržovaná rukama otroků.“

„Otroci?“

„Celý Arelon sloužil jako otroci Elantris, Velebnosti. To byli falešní bohové, slibovali spasení výměnou za pot a dřinu.“

„A co ty jejich legendární schopnosti?“

„To jsou lži, zrovna jako to jejich božství. Pečlivě vykonstruovaná propaganda, aby jim zajistila úctu a strach.“

„A po Reodu nastal zmatek, je to tak?“

„Zmatek, vraždění, vzpoury a panika, Velebnosti. A potom se chopili moci obchodníci.“

„A Elantris?“ zeptal se Hrathen a odešel si sednout ke stolu.

„Tam moc lidí nezbylo,“ odpověděl Dilaf. „Většinu jich zabili při vzpourách. Ti, co tam zbyli, tam byli izolováni, a od té doby potom i všichni další, koho stihl Shaod. Vypadali jako dnes, zbídačení a jako zvířata. Na těle měli tmavé skvrny, jako by jim někdo odebral maso a ukázal na tu černotu, co je pod ním.“

„A transformace? Ubylo jich od Reodu?“ zeptal se Hrathen.

„Pokračujou pořád, Velebnosti. Po celém Arelonu.“

„Proč je tak nenávidíte, artethe?“

Byla to nečekaná otázka a Dilaf se na chvíli odmlčel. „Protože jsou pohani.“

„A?“

„Lhali nám, Velebnosti. Slibovali věčnost, ale neudrželi si ani své postavení. Poslouchali jsme je celá staletí, ale oni nás odměnili jen smečkou neschopných divokých zvířat.“

„Nenávidíte je, protože vás zklamali,“ řekl Hrathen.

„Mě ne, moje lidi. Já už jsem se dávno před Reodem hlásil k Derethu.“

Hrathen se zamračil. „Takže vy jste přesvědčený, že na Elantris není nic nadpřirozeného než to, že ji Jaddeth zatratil?“

„Přesně tak, Velebnosti. Jak jsem řekl, aby vytvořili iluzi božství, tak nás podváděli.“

Hrathen zakroutil hlavou a potom se šel svléknout z brnění. Dilaf přiskočil, že mu pomůže, ale Hrathen ho odmítl. „A jak tedy vysvětlíte transformaci obyčejných lidí na Elantriany, artethe?“

Na to Dilaf neměl odpověď.

„Zaslepila vás nenávist, artethe,“ řekl Hrathen, pověsil si štít na zeď u pracovního stolu a usmál se. Právě na něco přišel. „Vy předpokládáte, že nemají moc, protože jim Jaddeth žádnou nedal.“

Dilaf zbledl. „Vy ale říkáte –“

„To není rouhání, artethe, to je doktrína. Kromě našeho Pána je ještě jedna nadpřirozená síla.“

„Svrakiss,“ řekl Dilaf tiše.

„Ano.“ Svrakiss. Zatracené duše. Duše zemřelých, kteří nenáviděli Jaddetha, duše oponentů všeho svatého. Podle Derethu nebylo nic horšího než lidská duše, která dostala příležitost a zahodila ji.

„Vy myslíte, že Elantriané jsou Svrakiss?“ zeptal se Dilaf.

„Je přijatou doktrínou, že Svrakiss ovládají těla zlých lidí,“ řekl Hrathen a odepnul si další část brnění. „Je tak těžké uvěřit, že celou dobu vládnou těly Elantrianů, dávají jim božský vzhled, aby obelstili hlupáky a pohany?“

Dilafovi se zablýsklo v očích. Tohle pojetí pro něho není ničím novým, uvědomil si Hrathen. Náhle mu jeho nápad přestal připadat tak geniální.

Dilaf se chvíli díval na Hrathena. „Vy tomu ale ve skutečnosti nevěříte, že ne?“ zeptal se tónem příliš podezíravým na člověka, který mluví se svým hrodenem.

Hrathen si dal pozor, aby neprojevil svou rozmrzelost. „Na tom nezáleží, artethe. Má to jasnou logiku, lidé to přijmou. Teď jen vidí ty zbídačené zbytky tehdejších aristokratů – k tomuhle lidi obvykle necítí nenávist, ale spíš lítost. Ale démoni, ty každý nenávidí. Když prohlásíme Elantriany za démony, budeme mít úspěch. Vy je nenávidíte už teď, to je dobře. Ale aby se k vám připojili i ostatní, budete jim k tomu muset dát pádnější důvod než jen to, že nás zklamali.“

„Ano, Velebnosti.“

„Jste zbožný muž, artethe, musíte mít náboženské nepřátele. Elantriané jsou pro nás Svrakiss, ať už v sobě mají duše živých, nebo mrtvých.“

„Jistě, Velebnosti. Takže je zničíme?“ Dilafova tvář zářila nadšením.

„Nakonec ano. Teď jich využijeme. Uvidíte, že nenávist spojuje lidi rychleji a pevněji než oddanost.“

KAPITOLA 7

RAODEN vztyčil prst do prostoru a maloval. Ve vzduchu prosvítalo světlo. Za Raodenovým prstem zůstávala bílá Stopa, jako by maloval barvou na zeď. Maloval pečlivě, pevnou rukou, aby se mu prst ani trochu nezachvěl. Namaloval čáru zleva doprava dlouhou asi jako dlaň, potom posunul prst níž a namaloval dole v rohu další, zahnutou čáru. Potom zvedl prst z

neviditelného plátna a namaloval uprostřed tečku. Tyto tři prvky – dvě čáry a tečka – byly výchozím obrazcem každého aonu.

Pokračoval a kreslil stejný vzorec ze tří čar pootočený v různých úhlech. Potom doplnil několik diagonálních čar. Hotový obrazec připomínal přesýpací hodiny nebo dvě krabičky postavené jedna na druhou a dotýkající se jen uprostřed. To byl aon Ashe, starý symbol světla. Obrazec se na chvíli rozjasnil a začal pulsovat, jako by ožil. A potom pohasl jako člověk, když vydechne naposled. Aon nakonec zmizel a jeho světlo se vytratilo – od jasu přes mlhu až do nicoty.

„Ty jsi mnohem lepší než já, sulo," řekl Galladon. „Mně se většinou povede jedna čára trochu větší nebo křivá a potom mi to celý zmizí, ještě než to dokreslím."

„Ale takhle to vypadat nemá," stěžoval si Raoden. Galladon mu předchozí den ukázal, jak se kreslí aony, a Raoden téměř nepřetržitě trénoval. Každý aon, který se mu podařilo nakreslit správně, se choval stejně – zmizel a nic se nestalo. Jeho první seznámení s legendárními elantrijskými kouzly bylo skutečně zklamání.

Nejzajímavější na tom bylo, jak je to jednoduché. V nevědomosti předpokládal, že vytvořit Aon-Dor, základ magické síly aonů, vyžadovalo nějaký rituál. Za deset let, co aony přestaly existovat, se rozšířilo mnoho fám. Někteří lidé, zvláště derethští kněží, tvrdili, že je to všechno jenom podvod, zatímco jiní, také zvláště derethští kněží, zavrhovali umění kresby aonů jako pohanské rituály založené na spojení se zlými silami. Skutečnost ovšem byla taková, že nikdo, ani derethští kněží, přesně nevěděl, co vlastně Aon-Dor byl. Nikdo z lidí, kteří ho uměli vyvolat, totiž nepřežil Reod.

Galladon přesto tvrdil, že Aon-Dor nevyžaduje nic víc než jen pevnou ruku a dokonalou znalost aonů. Protože kreslit světelné symboly uměli pouze lidé v Elantris, mohli vyvolat Aon-Dor pouze oni a nikdo mimo Elantris neměl možnost se dovědět, jak je to jednoduché. Nebyly u toho žádné oběti ani zaříkávání, nepoužívaly se žádné byliny ani koření – kdokoli, koho zasáhl Shaod, uměl Aon-Dor, pokud znal potřebné obrazce.

Jenže to nefungovalo. Aony měly něco dělat – tedy něco víc než jen slabě zablikat a zhasnout. Raoden vzpomínal, co zažil v

Elantris jako dítě – obrazy lidí vznášejících se ve vzduchu, skutky neuvěřitelné síly a uzdravení nemocných. Jednou si zlomil nohu, a přestože otec protestoval, vzala ho matka do Elantris na léčení. Jakási světlovlasá bytost spravila Raodenovi kosti pouhým pohybem ruky. Nakreslila aon stejně jako teď on, ale obrazec uvolnil tajemnou sílu.

„Ty aony měly něco dělat," řekl Raoden znovu, tentokrát nahlas.

„Dělaly, ale jen do Reodu. To, co vzalo život Elantris, vzalo taky moc aonům. Teď můžeme leda kreslit hezký obrázky do vzduchu."

Raoden přikývl a nakreslil svůj vlastní aon, aon Rao – čtyři kruhy s jedním velkým čtvercem uprostřed, všechno spojené čarami. Aon se však zachoval stejně jako všechny předchozí – jako by se chystal uvolnit sílu, ale potom najednou pohasl.

„Zklamání, co? Komo?"

„Zklamání," přiznal Raoden, přitáhl si židli a sedl si. Byli v Galladonově malé suterénní pracovně. „Přiznám se ti, Galladone. Když jsem viděl ve vzduchu nad tebou první aon, zapomněl jsem na všechno – na špínu, na depresi i na ten palec."

Galladon se smál. „Kdyby Aon-Dor fungoval, tak by nad Arelonem pořád vládla Elantris – Reod Nereod."

„Já vím. Jen bych rád věděl, co se to vlastně stalo. Co se změnilo?"

„To by rádi věděli všichni, sulo," odpověděl Galladon a pokrčil rameny.

„To spolu určitě souvisí," přemítal Raoden. „To, jak se změnila Elantris, to, jak Shaod začal měnit lidi v monstra místo v bohy, a to, jak přestal fungovat Aon-Dor…"

„Na to jsi nepřišel první. Zdaleka ne. Ale nikdo na to neumí odpovědět – mocným v Arelonu vyhovuje Elantris taková, jaká je."

„To vím, věř mi," řekl Raoden. „Jestli se má to tajemství odhalit, musíme to udělat my." Raoden se rozhlédl po malé laboratoři. Byla obdivuhodně čistá a nebylo v ní žádné bahno, které pokrývalo celou Elantris. Bylo to v ní skoro jako doma – v pokojíčku nebo v pracovně ve velkém domě.

„Možná je odpověď někde tady, Galladone,“ řekl Raoden. „Někde tady v těch knihách.“

„Snad,“ odpověděl Galladon vyhýbavě.

„Proč jsi mě sem nechtěl vzít hned?“

„Protože je to tu jiný než všude jinde v Elantris, sulo – to vidíš, ne? Kdyby se to provalilo, nemohl bych vytáhnout paty ze strachu, že mi to tu vyrabujou, než se vrátím.“

Raoden přikývl a obešel místnost. „Tak proč jsi mě sem teda vzal?“

Galladon pokrčil rameny, jako by si sám nebyl jistý. Nakonec odpověděl: „Nejsi první, koho napadlo, že by někde v těch knihách mohla být odpověď. Dva dokážou číst rychleji než jeden.“

„To jo, dvakrát rychleji,“ souhlasil Raoden s úsměvem. „Proč tu máš takovou tmu?“

„Jsme v *Elantris*, sulo. Tady si nemůžeš dojít do drogerie pro olej do lampy, kdykoli ti dojde.“

„Já vím, ale určitě je ho tu dost. Elantris musela mít před Reodem zásoby.“

„Ale sulo,“ řekl Galladon a kroutil přitom hlavou. „Ty to pořád nechápeš, že jo? Tohle je Elantris, město bohů. K čemu by bohům byly takový obyčejný věci jako olej do lamp? Podívej se na stěnu za sebou.“

Raoden se otočil. Na stěně za ním visel kovový talíř. I když byl zašlý, Raoden si všiml vyleptaného obrazce – aon Ashe, obrazec, který sám před chvílí namaloval.

„Tyhle talíře svítily víc než všechny lampy dohromady, sulo,“ vysvětloval Galladon. „A zhasnout se daly jediným pohybem prstu. V Elantris nebyl potřeba olej – ta měla svoje světlo, daleko lepší. A ze stejnýho důvodu tu nenajdeš ani uhlí, ani pece nebo krby, není tu ani moc studní – voda tekla sama z trubek ve zdech – jako kdyby tam byla uvězněná řeka. Když nefunguje Aon-Dor, tak je tohle město téměř neobyvatelný.“

Raoden přejel talíř prstem a cítil linie obrazce aonu Ashe. Musela se stát nějaká katastrofa – něco, co se stačilo skrýt za pouhých deset let. Něco, co otřáslo zemí a smetlo bohy. Ovšem když nepochopí, jak Aon-Dor fungoval, nebude vůbec schopen domyslet, co ho mohlo zničit. Obrátil pozornost od talíře ke dvěma nízkým knihovničkám. Není pravděpodobné, že by některá

z knih přímo popisovala podstatu kouzla Aon-Doru. Ale napsali je lidé z Elantris, tak možná budou na kouzlo aspoň nějak odkazovat. Snad.

Jeho myšlenky přerušila náhlá bolest v břiše. Bylo to jiné než normální hlad, který znal z dřívějška. Nekručelo mu v žaludku. Přesto ale cítil bolest – jakousi naléhavější. Byl už tři dny bez jídla a hlad byl stále silnější. Už začínal chápat, proč hlad a bolest dokázaly udělat z lidí takovou dravou zvěř, jaká ho napadla první den.

„Pojď," řekl Galladonovi. „Musíme něco udělat."

DVORANA byla stejná jako první den – bahno, sténající nešťastníci a vysoká neúprosná vrata. Blížil se čas, kdy do Elantris přicházeli noví obyvatelé.

Raoden sledoval dvoranu ze střechy budovy. Stál vedle Galladona. Nahoře na hradbách stál hlouček lidí.

„Kdo to je?" zeptal se Raoden se zájmem a ukazoval na vytáhlou postavu stojící vysoko na hradbách nad bránou do města. Byl to muž s nataženýma rukama, v rudém plášti, který vlál ve větru. Na tu dálku nebylo slyšet, co říká, ale bylo zřejmé, že cosi křičí.

Galladon překvapeně zavrčel: „Derethský gyorn. Nevěděl jsem, že v Arelonu nějaký je."

„Gyorn? To je jako velekněz?" Raoden mhouřil oči, aby viděl na muže vysoko nad nimi.

„To se divím, že přijel tak daleko na západ," řekl Galladon. „Před Reodem Arelon nenáviděli."

„Kvůli Elantris?"

Galladon přikývl. „Ani ne tak kvůli tomu, že jste Elantris uctívali, i když to tvrdí. Dereth vaši zem nenávidí hlavně proto, že se jejich armádě nikdy nepodařilo dostat se přes hory a zaútočit na vás."

„Co myslíš, že tam dělá?" zeptal se Raoden.

„Káže. Co jiného by tam kněz dělal. Nejspíš se rozhodl, že Elantris zatratí jako nějaký trest od toho jejich Boha. Divím se, že jim to trvalo tak dlouho."

„Lidi si to šuškají už dávno," řekl Raoden, „ale nikdo neměl tu kuráž prohlásit to oficiálně. Oni se vlastně ve skrytu bojí, že je

Elantris jen zkouší – že se jednou vrátí její sláva a všichni, kdo jí nevěřili, budou potrestáni.“

„Ještě pořád?“ podivil se Galladon. „Byl bych řekl, že po deseti letech už se tomu věřit nebude.“

Raoden zakroutil hlavou. „Dnes se ještě hodně lidí modlí za návrat Elantris. Nebo se ho bojí. Bylo to město s obrovským vlivem, Galladone. Nedokážeš si představit, jak bylo nádherné.“

„Já vím, sulo,“ řekl Galladon. „Nežil jsem celý život jen v Duladelu.“

Kněz zvýšil hlas a zesílil do velkého crescenda, potom na závěr několikrát vykřikl, otočil se a zmizel z dohledu. I na tu dálku Raoden z jeho hlasu cítil nenávist a vztek. Galladon měl pravdu. Nebylo to žádné požehnání ani přímluva.

Raoden zavrtěl hlavou a podíval se od zdi k bráně. „Galladone,“ zeptal se, „jaká je šance, že sem někoho přivedou dnes?“

Galladon pokrčil rameny. „Těžko říct, sulo. Někdy sem celý týdny nikdo nepřijde, ale jednou jsem jich viděl pět najednou. Ty jsi přišel předevčírem, potom včera ta žena – kdoví, třeba bude mít Elantris třetí přírůstek do řady. Komo?“

Raoden přikývl a s nadějí sledoval bránu.

„Sulo, co máš za lubem?“ zeptal se Galladon znepokojeně.

„Čekat.“

NOVÝ příchozí byl starší muž, tak kolem padesátky, s hubeným obličejem a nervózním pohledem. Když se brána zavřela, Raoden sešplhal ze střechy a postavil se přímo do středu dvorany. Galladon ho se znepokojeným výrazem následoval. Tušil, že by Raoden mohl udělat nějakou hloupost.

A měl pravdu.

Nešťastný nováček se zasmušile díval na vrata. Raoden čekal, kam udělá první krok, čímž rozhodne, kdo bude mít právo ho okrást. Muž stál na místě a nervózně sledoval stráž a halil se do rubáše, jako by se v něm chtěl ukrýt. Po několika minutách čekání nakonec váhavě udělal první krok – doprava, stejně jako před dvěma dny Raoden.

„Jdeme,“ prohlásil Raoden a vyšel z uličky. Galladon zavrčel a broukl cosi v duladelštině.

„Teorene?“ zavolal Raoden na příchozího běžným aonským jménem. Vytáhlý muž se překvapeně rozhlédl.

„Teorene, *jsi* to ty!“ řekl Raoden a dal muži ruku kolem ramen. Potom polohlasně pokračoval. „Tak, teď máš dvě možnosti, kamaráde. Buď uděláš, co ti řeknu, nebo tě tamhleta parta, co se skrývá tam ve stínu, zbije do němoty.“

Muž se otočil a díval se pátravě do stínu. Naštěstí se právě v tu chvíli Shaorovci pohnuli, vynořili se na světlo a hladovýma očima si prohlíželi novou kořist. Víc už nováček nepotřeboval.

„Co mám udělat?“ zeptal se třesoucím se hlasem.

„Utíkej,“ přikázal mu Raoden a sám se rozeběhl do jedné z uliček.

Nemusel mu to říkat dvakrát. Uháněl jako střela, až se Raoden bál, že uteče do nějaké postranní uličky a ztratí se mu. Za Raodenem se ozval tlumený výkřik překvapení – to když si Galladon uvědomil, co Raoden dělá. Velký Dula jistě neměl problém je dohonit. I když byl v Elantris už nějakou dobu, byl rozhodně v lepší kondici než Raoden.

„Co to pro Dolokena živýho děláš, ty idiote?“ klel Galladon.

„Hned ti to řeknu,“ odpověděl Raoden ve snaze šetřit síly při běhu. Opět si uvědomil, že mu nedochází dech, i když je stále unavenější. Únava ho zmáhala čím dál víc a brzy se ukázalo, že je ze všech tří nejhorší běžec. Ovšem jako jediný z nich věděl, co dělá.

„Dobrý,“ křičel na Galladona a nováčka, potom vběhl do postranní ulice. Oba ho následovali a za nimi banda gangsterů, kteří je zvolna začali dobíhat. Naštěstí místo, kam Raoden mířil, už nebylo daleko.

„Ty rulo,“ zaklel Galladon, když si uvědomil, kam utíkají. Byl to jeden z domů, které Raodenovi ukázal den předtím – ten s nebezpečným schodištěm. Raoden vběhl do domu a utíkal po schodech. Dvakrát málem upadl, když se pod ním schod prolomil. Jakmile byli na střeše, sebral poslední zbytky sil a shodil dolů hromadu cihel, zbytek někdejší střešní zahrádky. Ta se vysypala na schodiště těsně poté, co se Galladon a jejich nový společník dostali na střechu. Slabé schodiště se pod tíhou cihel za hlasitého rachotu zhroutilo.

Galladon obešel střechu a kritickým okem zhodnotil díru. Shaorovci se shromáždili dole pod zborceným schodištěm a pomalu si uvědomovali, že jim nezbude, než si nechat zajít chuť.

Galladon zvedl obočí: „A co nám génius navrhne teď?“

Raoden došel až k nováčkovi, který odpočíval potom, co vyběhl nahoru. Raoden mu opatrně vzal jídlo, kousek si vsunul za pásek a zbytek hodil mezi dravou zvěř dolů. Okamžitě se odtud ozvaly rány, jak se prali o jídlo.

Raoden odstoupil od díry. „Doufejme, že si teď uvědomí, že už od nás nic víc nedostanou a že odejdou.“

„A když ne?“ zeptal se Galladon jízlivě.

Raoden pokrčil rameny. „My přece můžeme žít bez jídla a vody, ne?“

„To jo, ale i tak bych nerad strávil zbytek věčnosti na téhle střeše.“ Potom se podíval na jejich nového společníka, zatáhl Raodena ke straně a řekl mu tiše: „Sulo, k čemu je tohle dobrý? To jsi jim to jídlo mohl hodit hned ve dvoraně. Proč jsi ho vůbec zachraňoval? Přece víme, že by mu Shaorovci nejspíš neublížili.“

„To nevíme. A krom toho, takhle si myslí, že nám vděčí za život.“

Galladon se ušklíbl. „Takže máš dalšího následovníka – jen za tu drobnou cenu, že tě bude nenávidět celá třetina elantrijskýho podsvětí.“

„A to je teprve začátek,“ řekl Raoden s úsměvem. Přes veškerá hrdinská slova si však vůbec nebyl jistý, jak to všechno dopadne. Stále ho ještě vyvádělo z míry, jak ho bolí naražený palec, a navíc si při manipulaci s cihlami odřel ruce, takže ho kromě palce ještě pálily ruce a to všechno odvádělo jeho pozornost od jeho plánů.

Musím pořád něco dělat, opakoval si Raoden. *Neustále vyvíjet aktivitu. Abych si nepřipouštěl bolest.*

„JSEM zlatník,“ vysvětloval muž. „Jmenuju se Maresh.“

„Zlatník,“ opakoval Raoden nespokojeně, stál se založenýma rukama a sledoval Mareshe. „To se nám tu moc nehodí. Co ještě umíš?“

Maresh se na něho rozhořčeně podíval, jako by zapomněl, že se ještě před chvílí celý třásl strachy. „Výroba šperků je nesmírně důležitá práce, pane.“

„Ale ne v Elantris, sulo," namítl Galladon a dírou sledoval, jestli už gangsteři odcházejí. Zjevně neodešli, protože se na Raodena skepticky podíval.

Raoden ho sarkasticky ignoroval a obrátil se k Mareshovi. „Co teda ještě umíš?"

„Všechno."

„To je trochu moc široký pojem, příteli," namítl Raoden. „Zkus být trochu konkrétnější."

Maresh si dal ruku ze strany na hlavu a udělal dramatické gesto. „No… já jsem řemeslník. Umělecké řemeslo. Umím udělat cokoli, protože mě Domi obdařil uměleckým nadáním."

Galladon seděl na kraji u schodiště a ušklíbl se.

„A co takhle boty?" zeptal se Raoden.

„Boty?" opakoval Maresh trochu uraženě.

„Jo, boty."

„No, myslím, že bych to zvládl," odpověděl Maresh, i když se v tom jako řádný umělecký řemeslník moc neuplatním."

„Spíš řádný id–" začal Galladon, ale Raoden ho přerušil.

„Umělecký řemeslníku Mareshi," pokračoval Raoden co nejdiplomatičtěji, „noví Elantriané sem přicházejí jen v rubáši. Člověka, který umí vyrobit boty, bychom tu moc potřebovali."

„A jaké boty?" zeptal se Maresh.

„Kožené," odpověděl Raoden. „Bude to těžká práce, Mareshi. Viděl jsi, že Elantriané nemají ten luxus, že by mohli něco vyzkoušet a zjistit, jestli to vyhovuje. Jestli si v prvním páru bot udělají puchýře, zůstanou jim navěky. Už nikdy se jich nezbaví."

„Jak to myslíš, nikdy se jich nezbaví?" zeptal se Maresh neklidně.

„My jsme Elantriané, Mareshi, nám se žádné rány nehojí."

„Nehojí…?"

„Tak chceš ukázat konkrétní příklad, umělecký řemeslníku?" přišel na pomoc Galladon. „Klidně ti to zařídím. Komo?"

Maresh zbledl a otočil se k Raodenovi. „On mě nemá moc rád, že ne?" řekl tiše.

„Blbost," řekl Raoden, dal Mareshovi ruku kolem ramen a otočil ho od Galladonovy šklebící se tváře. „To on takhle dává najevo přízeň."

„Když to říkáte vy, pane…"

Raoden se odmlčel. „Říkej mi Spirit,“ rozhodl se. Spirit byl přesný překlad aonu Rao, Duch.

„Pane Spirite.“ Maresh přimhouřil oči. „Stejně jste mi nějak povědomý.“

„Nikdy v životě jsi mě neviděl. A teď k těm botám…“

„Musejí přesně sedět a nesmějí tlačit ani dřít?“ zeptal se Maresh.

„Já vím, že je to těžké. Jestli je to nad tvoje schopnosti…“

„Nic není nad *moje* schopnosti,“ řekl Maresh. „Já to zvládnu, pane Spirite.“

„Výborně.“

„Oni ne a ne odejít,“ ozval se Galladon za nimi.

Raoden se k němu otočil. „A to vadí? Vždyť nás nic nehoní. Nakonec je tady nahoře docela příjemně – tak tu můžeme jen tak sedět a užívat si to.“

Nad nimi se na obloze ozvala rána z mraků a Raodenovi se rozplácla o hlavu obrovská kapka vody.

„Je to fantastický,“ bručel Galladon. „Já už si to užívám.“

KAPITOLA 8

SARENE se rozhodla, že nepřijme strýcovu nabídku a nezůstane u nich. I když to bylo lákavé, bála se, že by přišla o svou pozici u dvora. Dvůr byl zdrojem informací a arelonská šlechta byla studnicí drbů a intrik. Jestli se chce utkat s Hrathenem, musí zůstat informovaná.

A tak druhý den po večeři u Kiina Sarene přišla se štětcem a barvami a usadila se s nimi rovnou uprostřed Iadonova trůnního sálu.

„Milosrdný Domi, co to tu děláš, děvče?“ vykřikl král, když ráno vstoupil po boku skupiny pozorných rádců do místnosti.

Sarene zvedla oči od plátna s předstíraným překvapením. „Maluju, tatínku,“ řekla a zvedla štětec – a přitom postříkala obličej ministra obrany červenou barvou.

Iadon vzdechl. „To vidím, že maluješ, ale proč maluješ zrovna *tady?*“

„No,“ řekla Sarene nevinně, „já maluju vaše obrazy, tatínku. Mně se moc líbí.“

„Ty maluješ moje…?“ zeptal se Iadon vyjeveně. „Ale…“

Sarene obrátila plátno a s hrdým úsměvem a ukázala králi obraz, který velmi vzdáleně připomínal jakési květiny.

„Milosrdný Domi!“ vykřikl Iadon. „Maluj si, když chceš, děvče. Ale ne *uprostřed mého trůnního sálu!*“

Sarene široce otevřela oči, několikrát mrkla a potom odtáhla stativ a židli na stranu ke sloupu, sedla si a pokračovala.

Iadon zařval: „Ale já jsem myslel… Ale, vem to čert! Nestojí to za námahu.“ Po těch slovech se král otočil a kráčel k trůnu. Potom přikázal sekretáři, aby ohlásil první bod jednání – spor mezi dvěma nižšími šlechtici o jakýsi majetek.

Ashe, který se vznášel nad Sareniným obrazem, řekl tiše: „Myslel jsem, že vás vyhodí rovnou, paní.“

Sarene zakroutila hlavou a na rtech se jí rozprostřel vítězný úsměv. „Iadon je zbrklý a snadno se nechá znechutit. Čím víc ho budu přesvědčovat o své hlouposti, tím méně mi bude dávat rozkazů. Uvidí, že bych ho stejně nepochopila, a vzdá to.“

„Začínám přemýšlet o tom, jak mohl někdo takový jako on získat trůn,“ podotkl Ashe.

„Dobrý postřeh,“ přiznala Sarene a klepala si prstem na tvář. „Ale třeba ho jen podceňujeme. Možná není moc dobrý král, ale určitě je dobrý obchodník. Já jsem pro něj prostě spotřebovaný zdroj – má na to smlouvu – a tudíž ho víc nezajímám.“

„Já o tom nejsem přesvědčený, paní,“ řekl Ashe. „Mně připadá příliš krátkozraký na to, aby se dlouho udržel na trůně.“

„Taky o něj pravděpodobně brzy přijde,“ řekla Sarene. „Myslím, že to je důvod, proč je tady ten gyorn.“

„Dobrý postřeh, paní," poznamenal Ashe hlubokým hlasem. Chvíli poletoval před jejím obrazem a studoval její tahy štětcem a nerovné čáry. „Lepšíte se, paní."

„Nementoruj!"

„Ne, opravdu, Vaše Veličenstvo. Když jste před pěti lety začala malovat, nikdy jsem nepoznal, co to má být."

„A tohle je…?"

Ashe se zarazil. „Mísa ovoce?" zeptal se s nadějí.

Sarene povzdechla s pocitem marnosti. Obvykle se jí dařilo všechno, za co vzala, ale tajemství malířského umění před ní zůstávalo stále skryto. Nejdřív ji vyvádělo z míry, že nemá talent, ale potom se rozhodla, že se zlepší. Technika kreslení se ovšem před její královskou vůlí odmítala sklonit. Sarene byla mistrem v politice, vynikajícím vůdcem a snadno pochopila dokonce i jindskou matematiku. Ale malířka byla špatná. To ji ovšem neodradilo – byla totiž také velmi tvrdohlavá.

„Jednou, Ashi, někde něco přeskočí a já najednou budu vědět, jak dostat obrazy, co mám v hlavě, na plátno."

„Jistě, paní."

Sarene se usmála. „A do té doby budeme předstírat, že jsem absolvovala studium u mistra svordenské školy extrémního abstrakcionismu."

„Ano. Školy kreativní mystifikace. Velmi dobře, paní."

Do trůnního sálu vstoupili dva muži, aby přednesli králi svůj spor. Vypadali oba stejně. Na sobě měli módní vesty na barevných nabíraných košilích a kalhoty se širokými manžetami. Sarene však více zaujal třetí muž, kterého přivedla do sálu stráž. Byl to nevýrazný muž aonského typu se světlými vlasy, oblečený do jednoduchého hnědého pláště. Bylo patrné, že je velmi podvyživený. Sarene vyděsil beznadějně zoufalý výraz v jeho očích.

Tento rolník byl objektem sporu. Evidentně před třemi lety utekl jednomu ze šlechticů a ten druhý ho chytil a dal mu práci. Spor se však netýkal rolníka, ale jeho dětí. Před dvěma lety se totiž oženil a za pobytu u druhého šlechtice se mu narodily dvě děti. Na ty si potom oba šlechtici činili nárok.

„Já jsem myslela, že v Arelonu je otroctví zakázáno," řekla Sarene tiše.

„Je, paní," souhlasil Ashe zmateně. „Nerozumím tomu."

„Oni mluví o pomyslném vlastnictví, sestřenko," ozvalo se před Sarene. Vedle jejího stativu stál Lukel, Kiinův nejstarší syn.

„Lukele! Co tady děláš?"

„Já jsem jeden z nejúspěšnějších obchodníků ve městě, sestřenko," vysvětloval a přitom se zvednutým obočím obcházel plátno, aby si prohlédl obraz. „Mám trvalý přístup ke dvoru. Divím se, že jsi mě neviděla, když jsi přišla."

„Ty jsi tu byl?"

Lukel přikývl. „Stál jsem vzadu. Potkal jsem se tam se starými známými – byl jsem nějakou dobu mimo město."

„Proč jsi nic neřekl?"

„Byl jsem příliš zaujat tím, co děláš," řekl s úsměvem. „Myslím, že ještě nikdy nikoho nenapadlo usadit se uprostřed Iadonova trůnního sálu a udělat si tam malířský ateliér."

Sarene cítila, jak se červená. „Ale fungovalo to, ne?"

„Dokonale – o tom obrazu se to říct nedá." Na chvíli se odmlčel. „Je to kůň, ne?"

Sarene se zamračila.

„Tak dům?" zeptal se.

„Není to ani mísa ovoce, pane," podotkl Ashe. „To už jsem zkoušel."

„No, říkala, že je to jeden z obrazů tady," řekl Lukel. „Takže nám nezbývá než hádat který, až se trefíme."

„Skvělá dedukce, mistře," řekl Ashe uznale.

„Tak už dost, vy dva," rozzlobila se Sarene. „Je to ten naproti. Co jsem proti němu stála, když jsem malovala."

„Ten?" podivil se Lukel. „Ale to jsou kytky."

„No a?"

„A co je to tmavý uprostřed?"

„No květiny," řekla Sarene dotčeně.

„Aha." Lukel se ještě jednou podíval na Sarenin obraz a potom na model. „Jak myslíš, sestřenko."

„Možná bys mi mohl vysvětlit ten Iadonův případ, než se rozčílím, bratránku," odpověděla Sarene se sladkým sarkasmem.

„Dobře. Co chceš vědět?"

„U nás se učí, že je v Arelonu otroctví zakázáno, ale tihle muži mluví o tom rolníkovi jako o svém majetku."

Lukel se zamračil a podíval se na oba šlechtice. „Otroctví je protizákonné, ale asi už dlouho nebude. Před deseti lety v Arelonu nebyli ani šlechtici, ani rolníci – ale Elantriané a ostatní. Během posledních deseti let se lidi z rodin, které měly svou vlastní půdu, změnili na rolníky, kteří slouží u pánů. Je to vázaná služba, něco jako fjordenští serfové. Je jen otázkou času, kdy se z nich stane majetek."

Sarene se zamračila. Pouhá skutečnost, že je král ochoten vyslechnout takovýto případ a vzít v úvahu možnost, že by někomu byly odebrány děti jen pro záchranu cti jakéhosi šlechtice, byla surovost. To nesvědčilo o vysokém stupni rozvoje společnosti. Zúčastněný rolník sledoval celý proces prázdným pohledem, pohledem, z něhož byla systematicky a záměrně vybita jiskra.

„To je horší, než jsem si myslela," řekla Sarene.

Lukel přikývl. „Jakmile Iadon nastoupil na trůn, jeho první rozhodnutí bylo omezit vlastnická práva na půdu. Arelon neměl armádu, která by stála za řeč, ale mohl si dovolit najmout žoldnéře, čímž nutil lidi do svých služeb. Prohlásil, že veškerá půda patří koruně, a potom odměnil všechny obchodníky, kteří podporovali jeho povýšení, tituly a pozemky. Zůstalo jen pár lidí, jako můj otec, kteří měli tolik půdy, že si ji Iadon netroufl vzít."

Sarene byla svým novým otcem stále více znechucená. Kdysi se Arelon chlubil tím, že je nejspokojenějším a nejvyspělejším společenstvím na světě. Iadon toto společenství rozdrtil a přeměnil na systém, který dnes už není ani ve Fjordenu.

Sarene se podívala na Iadona a potom se obrátila k Lukelovi. „Pojď," řekla a vedla ho na stranu, aby si mohli pohovořit více v soukromí. Byli dost blízko Iadona, aby mohli sledovat, co udělá, ale daleko od ostatních hloučků, aby je nebylo slyšet.

„Už jsme o tom s Ashem mluvili," řekla Sarene. „Jak se ten člověk dostal na trůn?"

Lukel pokrčil rameny. „Iadon je… složitá osobnost, sestřenko. V některých oblastech je neuvěřitelně krátkozraký, ale umí velice obratně jednat s lidmi – proto je tak dobrý obchodník. Před Reodem stál v čele místního cechu obchodníků – byl to asi nejvlivnější člověk tady v okolí a nebyl nijak spojený s Elantris.

Obchodnický cech byl autonomní – mnoho z jeho členů s Elantriany nevycházelo. Víš, Elantris zajišťovala zdarma potraviny pro všechny v okolí, takže lidi byli spokojení a obchodníci zuřili.“

„A proč teda neobchodovali s jinými věcmi, proč s jídlem?“ zeptala se Sarene.

„Elantriané měli skoro všechno, sestřenko,“ řekl Lukel. „A i když nedávali všechno zadarmo, měli všechno levnější než obchodníci – když vezmeš taxy za lodní přepravu, tak to jinak ani nešlo. Obchodnický cech s Elantris nakonec uzavřel smlouvu a donutil je, aby poskytovali zdarma jen ‚základní‘ prostředky. Takže oni mohli dovážet luxusnější zboží pro bohatší – což, shodou okolností, byli právě zase obchodníci.“

„A potom přišel Reod,“ řekla Sarene, která už všechno začínala chápat.

Lukel přikývl. „Elantris padla a obchodnický cech – jehož byl Iadon předsedou – byl nejvlivnější organizací v okolí. Jeho členové byli bohatí a znali se s bohatými ze širšího okolí. Navíc pomohlo to, že cech neměl už v minulosti dobré vztahy s Elantris. Tak byl Iadon nejpravděpodobnějším adeptem na královský trůn. To ovšem neznamená, že je to dobrý panovník.“

Sarene přikývla. Iadon mezitím dospěl k rozhodnutí v případu sporu. Silným hlasem oznámil, že uprchlý rolník patří skutečně prvnímu šlechtici, ale jeho děti zůstanou u druhého šlechtice. „Protože,“ zdůraznil Iadon, „je jejich nynější pán až dosud živil.“

Rolník po tomto výroku nic neřekl, jen sklopil oči k zemi. Sarene cítila lítost. Když však muž opět zvedl zrak, v jeho pohledu bylo něco nového – za jeho nucenou služebností teď byla navíc ještě nenávist. Ještě mu na ni zbyl kousek ducha.

„Tohle dlouho nevydrží,“ namítla tiše. „Lidi to nestrpí.“

„Pracující žili dlouho pod fjordenským feudálním systémem,“ zdůraznil Lukel. „Zacházelo se s nimi hůř než se zvířaty.“

„To ano, ale k tomu byli vedení,“ řekla Sarene. „Ve starém Fjordenu lidi nic jiného neznali – feudální systém pro ně byl jediný. Tady je to ale něco jiného. Deset let zas není tak dlouhá doba – obyčejní lidé pamatují časy, kdy byli dnešní šlechtici jen obyčejní obchodníci a prodavači. Znají lepší život. A navíc zažili,

že vládu lze svrhnout a vládnout můžou bývalí otroci. Iadon na ně naložil příliš za moc krátkou dobu.“

Lukel se dal do smíchu. „Ty mluvíš jako princ Raoden.“

Sarene se odmlčela: „Znal jsi ho dobře?“

„Byl to můj nejlepší přítel,“ řekl Lukel smutně. „Největší muž, jakého jsem kdy poznal.“

„Řekni mi o něm něco, Lukele,“ požádala Sarene tiše.

Lukel se na chvilku zamyslel a potom začal vzpomínat. „Raoden uměl potěšit. Když na člověka přišly chmury a objevil se Raoden se svým optimismem, stačilo pár slov, aby člověka povzbudil. Raoden byl chytrý. Znal všechny aony a uměl je přesně kreslit. Každou chvíli přišel s nějakou novou filozofií, kterou pochopil jen můj táta. Ani já se svou svordenskou univerzitou jsem na víc než polovinu jeho teorií neměl.“

„To zní, jako kdyby byl bez chyb.“

Lukel se usmál. „Málokde dělal chyby, zato si to vynahradil v kartách. Vždycky prohrával v toledu. Ale pak mě vždycky přemluvil, abych zaplatil večeři. Raoden by byl příšerný obchodník! Peníze mu nic neříkaly. Býval by prohrál v toledu jen proto, že viděl, jak se těším na vítězství. Nikdy jsem ho neviděl smutného nebo rozzlobeného – snad jenom když chodil mezi lidi na plantáže. To dělal často. Potom se vrátil ke dvoru a mluvil o tom naplno.“

„Vsadím se, že se to králi moc nelíbilo,“ pousmála se Sarene.

„Ten to nesnášel. Dělal, co mohl, aby Raodena umlčel, ale nic nefungovalo. Princ si vždycky našel způsob, jak vyjádřit svůj názor na cokoliv, co se týkalo vlády. Protože byl korunní princ, měl právo se ke všemu vyjadřovat veřejně před králem. A věř mi, princezno, to si neumíš představit, jak ten uměl nadávat, když o něco šlo. Ten dokázal někdy být tak neústupný, že by ukecal i skálu.“

Sarene se opřela a kochala se představou, jak Iadonovi spílá vlastní syn před celým dvorem.

„Chybí mi,“ řekl Lukel tiše. „Tahle země ho potřebovala. Začínal prosazovat skutečné změny. Našel si své následovníky. Teď se celá skupina bez jeho vedení rozpadá. My se je s tátou snažíme udržet pohromadě, ale já jsem byl dlouho pryč a tátovi oni tolik nevěří.“

„Cože? A proč?“

„On má trochu pověst lumpa. A krom toho nemá titul. Všechny, co mu král nabízel, odmítl.“

Sarene svraštěla čelo. „Moment – já myslela, že strýc Kiin je proti králi. Tak jak mu může král nabízet titul?“

Lukel se usmál. „Iadon tomu nemůže zabránit. Celá jeho vláda je postavená na tom, že kdo má momentálně úspěch, má i moc. Táta má úspěchy obrovské a zákon praví, že kdo má peníze, je urozený. Víš, král si naivně myslel, že každý, kdo má peníze, smýšlí stejně jako on, a že když bude bohatým lidem dávat tituly, nebude mít opozici. Když táta tituly odmítá, podkopává vlastně Iadonovu suverenitu. A král to dobře ví. Jestliže jediný bohatý není oficiálně šlechtic, je to díra do systému aristokracie. A kdykoli se taky táta objeví u dvora, je z toho Iadon na mrtvici.“

„Tak to by měl zajít častěji,“ řekla Sarene potměšile.

„On sem chodí poměrně často. S Raoclenem se tu scházeli každé odpoledne a hráli takovou hru, jmenuje se Shin-Da. Když hráli v trůnním sále, Iadon zuřil, ale nemohl nic dělat, protože v jeho vlastních zákonech stálo, že dvůr je otevřený komukoli, koho si jeho syn pozve.“

„Takže princ měl talent obracet králova rozhodnutí proti němu.“

„To byla jedna taková jeho roztomilá slabost,“ usmál se Lukel. „Raoden vždycky nějak otočil každý Iadonův nový dekret, aby krále přímo zasáhl. A Iadon se celých posledních pět let snažil najít způsob, jak prince vydědit. A nakonec Domi rozhodl v jeho prospěch.“

Buď Domi, pomyslela si Sarene s rostoucím podezřením, *nebo nějaký Iadonův vrah.*… „Kdo je dědicem teď?“ zeptala se.

„To není úplně jisté,“ odpověděl Lukel. „Iadon patrně plánuje dalšího syna – Eshen je ještě mladá. Jinak by byl další v pořadí některý z vlivnějších vévodů – lord Telrii nebo lord Roial.“

„Jsou tady?“ zeptala se Sarene a dívala se do davu.

„Roial tu není,“ řekl Lukel, „ale lord Telrii je tamhle.“ Kývl směrem k poněkud sebevědomě vyhlížejícímu muži stojícímu u zadní stěny. Byl štíhlý, s výraznými rysy, byl by býval hezký, kdyby nevypadal tak požitkářsky. Oděv měl pošitý drahými kameny a na prstech se mu lesklo zlato a stříbro. Když se otočil,

všimla si Sarene velkého červeného mateřského znaménka na levé tváři.

„Doufejme, že tenhle trůn nedostane," řekl Lukel. „Iadon je špatný, ale aspoň má pořádek v daních. Je to lakomec. Ale Telrii rozhazuje, kudy chodí. Miluje peníze a miluje lidi, kteří mu je dávají. Kdyby tak neutrácel, byl by asi nejbohatším člověkem v Arelonu. Takhle je až třetí – za králem a lordem Roialem."

Sarene se zamračila. „Král by byl schopen vydědit Raodena a nechat zemi bez jednoznačného dědice? To neví nic o válkách o trůn?"

Lukel pokrčil rameny. „Evidentně by radši žádného dědice neměl, než by riskoval Raodena."

„Aby jeho malou dokonalou monarchii náhodou neohrozila svoboda a soucit," řekla Sarene.

„Přesně."

„A ti šlechtici, co následovali Raodena – scházejí se ještě?"

„Ne," odpověděl Lukel zamračeně. „Bojí se pokračovat, když je princ nechrání. Přesvědčili jsme ty nejvěrnější, aby se ještě naposled sešli zítra, ale pochybuju, že to k něčemu bude."

„Já bych u toho chtěla být," řekla Sarene.

„Tihle lidi mezi sebe nikoho nového nechtějí, sestřenko," upozornil ji Lukel. „Jsou nervózní, aby ty jejich schůzky někdo neoznačil za zradu."

„Stejně je to naposled, co se chtějí sejít. Co se stane, když se tam objevím? Nepustí mě tam?"

Lukel se odmlčel, potom se usmál. „Tak dobře, řeknu tátovi a on tě tam nějak dostane."

„Můžeme mu to říct spolu u oběda," navrhla Sarene a naposledy se nespokojeně podívala na plátno. Potom si odešla sebrat štětce.

„Tak ty nakonec přijdeš na oběd?"

„No, strejda slíbil, že udělá nějakou fjordenskou specialitu. A krom toho, jak jsem dnes viděla, tak tady stejně nemůžu sedět a poslouchat, jak Iadon rozhoduje spory. Jestli mě ještě jednou takhle rozzlobí, tak bych na něho taky mohla hodit barvy."

Lukel se dal do smíchu. „To by asi nebyl nejlepší nápad, bez ohledu na to, že jsi princezna. Pojď, Kaise z toho bude celá vedle, že jsi přišla. Táta vždycky vaří lepší jídla, když máme návštěvu."

LUKEL měl pravdu.

„Je *tady!*“ křičela Kaise nadšeně, když viděla Sarene vstoupit. „Tati, můžeš servírovat!“

Ve vedlejších dveřích se objevila Jalla, přivítala se s manželem, objala ho a políbila. Něco mu pošeptala fjordensky a on se usmál a pohladil ji po rameni. Sarene je závistivě sledovala, ale potom zatnula zuby a ovládla se. Je přece královská dcera z Teodu a není namístě, aby si stěžovala na nezbytnost státních sňatků. Jestliže jí Domi vzal manžela ještě dřív, než ho stačila poznat, tak patrně chtěl, aby si zachovala čistou mysl na jiné věci.

Strýc Kiin se objevil v zástěře v kuchyňských dveřích a objal Sarene, div ji nerozmáčkl. „Takže jsi nám na dlouho neutekla. Kouzlu Kiinovy magické kuchyně se nedalo odolat, že ne?“

„Kdepak, tati, ona má normální *hlad*,“ oznámila Kaise.

„Aha. No, tak si sedni, Sarene. Hned přinesu jídlo.“

Oběd probíhal v podstatě stejně jako večeře předchozí den. Kaise si stěžovala, že to dlouho trvá, Daorn jí dával najevo, jak je proti němu ještě malá, a Lukel si je oba nemilosrdně dobíral, což bylo svatou povinností každého staršího bratra. Adien se objevil pozdě, vypadal nepřítomně a stále si mumlal čísla. Kiin přinesl několik kouřících talířů jídla a omluvil manželku, že má jakési důležitější povinnosti.

Byl to skvělý oběd – dobré jídlo a příjemná konverzace. Tedy do chvíle, než se Lukel ujal úkolu informovat rodinu o Sarenině výtvarném nadání.

„Ona je představitelkou neoabstrakcionismu,“ pronesl vážně.

„Opravdu?“ zeptal se Kiin.

„Ano,“ přisvědčil Lukel. „I když jsem zcela nepochopil poselství jejího obrazu, když na něm byl květinový záhon znázorněn hnědou šmouhou, která vzdáleně připomínala koně.“

Všichni se rozesmáli a Sarene se začervenala. To ovšem ještě nemělo být všechno – protože v tu chvíli ji zradil i Ashe.

„Ona tomu říká škola kreativní mystifikace,“ vysvětlil seon slavnostně hlubokým majestátním hlasem. „Já myslím, že princezna je talentovanou představitelkou uměleckého směru, který zcela mystifikuje naši schopnost rozlišit zobrazený předmět.“

To už bylo na Kiina příliš. Málem se zhroutil smíchy. Sarenino utrpení však brzy skončilo, protože se pozměnilo téma hovoru v její prospěch.

„Žádná škola kreativní mystifikace neexistuje," oznámila všem Kaise.

„Neexistuje?" podivil se tatínek.

„Ne. Je jenom impresionismus, neoreprezentativismus, abstraktní derivacionismus a revivacionismus. To je všechno."

„Opravdu?" zeptal se Lukel pobaveně.

„Ano," řekla stroze Kaise. „Bylo taky realistické hnutí, ale to je totéž jako neoreprezentativismus. To si jen vybrali jiné jméno, aby to znělo honosně."

„Přestaň se před princeznou vytahovat," broukl Daorn.

„Já se nevytahuju," obořila se na něho Kaise. „*Vzdělávám* se."

„Jo, předvádíš se," řekl Daorn. „A navíc realismus a neoreprezentativismus *není* totéž."

„Daorne, přestaňte se hádat," nařídil Kiin. „Kaise, a ty se nepředváděj."

Kaise se zamračila, rozmrzele si sedla a cosi blábolila.

„Co to dělá?" ptala se Sarene zmateně.

„Nadává jindsky," odpověděl Daorn pohotově. „To dělá vždycky, když jí chybějí argumenty."

„Myslí si, že si zachrání reputaci, když bude mluvit cizím jazykem," řekl Lukel. „Jako kdyby to dokazovalo, že je chytřejší než zbytek světa."

Po těchto slovech dostal verbální projev blonďaté holčičky jinou podobu. Sarene si udiveně uvědomila, že Kaise mumlá fjordensky. Kaise však ještě nebyla hotová. Završila tirádu krátkým uštěpačným zaklením, které znělo duladelsky.

„Kolik jazyků umí?" zeptala se Sarene ohromeně.

„Ale, asi čtyři nebo pět, jestli se mezitím nenaučila další, když jsem se nedíval," řekl Lukel. „Ale bude muset brzy skončit. Svordenští vědci tvrdí, že lidský mozek zvládne jen šest jazyků, aniž by se začaly vzájemně plést."

„Ona se to malá Kaise chystá vyvrátit," namítl Kiin hlubokým chraplavým hlasem. „A krom toho taky vyjíst každé sousto v Arelonu."

Kaise zvedla bradu, pohrdavě se zašklebila a začala se věnovat jídlu. „Oni jsou oba tak… sečtělí," poznamenala Sarene překvapeně.

„Jen z nich nebuď tak nadšená," namítl Lukel. „Oni se to zrovna učili ve škole a tihle dva spolu soupeřili, kdo bude lepší."

„I tak," namítla Sarene.

Kaise stále ještě něco uraženě mumlala.

„Prosím?" zeptal se jí Kiin rázně.

„Říkala jsem, že kdyby tu byl princ, tak *ten* by mě poslouchal. Ten stál vždycky při mně."

„On to jen tak říkal," namítl Daorn. „Tomu se říká sarkasmus, Kaise."

Kaise na bratra vyplázla jazyk. „Líbila jsem se mu a měl mě rád. Čekal, až budu velká, aby si mě mohl vzít. Potom bych byla královna a všechny bych vás zavřela do hladomorny, dokud byste neuznali, že mám pravdu."

„On by si tě nevzal, ty troubo," ušklíbl se Daorn. „Vždyť si vzal Sarene."

Kiin si všiml, jak Sarene zbledla, když se začalo mluvit o princi. Proto obě děti přísným pohledem rychle umlčel. Už se však stalo. Čím víc se o princi Sarene dovídala, tím víc se jí vybavoval jeho klidný povzbudivý hlas, který k ní cestoval stovky mil přes seona. Vzpomínala na jeho dopisy, v nichž se nesouvisle dovídala o životě v Arelonu a o tom, jak pro ni princ připravuje místo u dvora. Tolik se na něho těšila, že se rozhodla odjet z Teodu o týden dřív. Týden však byl bohužel málo.

Snad měla poslechnout tatínka. Váhal, jestli má k té svatbě svolit, přestože věděl, že Teod potřebuje spojenectví s novou arelonskou vládou. I když měly obě země společné sociální a kulturní zázemí, za posledních deset let udržovaly malý kontakt. Každému, kdo byl jakkoli spojen s Elantris, tedy i teodskému královskému rodu, hrozila povstání. Jakmile však Fjorden opět posílil svůj vliv – tentokrát to mělo za následek pád duladelské republiky – bylo zřejmé, že se Teod buď musí znovu spojit se svým bývalým spojencem, nebo čelit Wyrnovým zástupům sám.

A tak přišla Sarene s návrhem politického sňatku. Otec zprvu nesouhlasil, ale později se sklonil před její praktičností. Pokrevní pouto bylo to nejsilnější, zvláště když šlo o sňatek korunního

prince. Co na tom, že svatební smlouva zakazovala Sarene provdat se znovu. Raoden byl mladý a silný. Všichni předpokládali, že bude živ dlouho.

Kiin jí něco říkal. „Co jsi říkal, strýčku?“ zeptala se.

„Jen jsem se chtěl zeptat, co bys chtěla vidět v Kae. Jsi tu už pár dní, už je na čase, aby tě někdo vzal na prohlídku města. Myslím, že Lukel se toho rád ujme.“

Lukel zvedl ruce. „Nezlob se, tati. Rád bych svou krásnou sestřenku po městě provedl, ale nemůžu. Musíme s Jallou nakoupit hedvábí pro obchod s Teodem.“

„Oba?“ zeptala se Sarene překvapeně.

„Jistě,“ přisvědčil Lukel. „Jalla je náruživá obchodnice.“

„To je taky jediný důvod, proč si mě vzal,“ řekla Jalla s úsměvem se svým silným akcentem. „Lukel je obchodník. Ten jde po zisku, i v manželství.“

„Přesně tak,“ smál se Lukel, vstal a vzal ženu za ruku. „Ani jsem nevzal v úvahu, že je chytrá a krásná. Díky za oběd, tati. Byl vynikající. Ahoj, všichni!“

Potom oba odešli a přitom se dívali jeden druhému do očí. Daorn se celou dobu hihňal. „Tati, měl bys jim něco říct. Oni na sebe tak připitoměle koukají, že člověk až ztrácí chuť k jídlu.“

„Náš drahý bratříček má v hlavě řezanku,“ přidala se Kaise.

„No tak, děti,“ okřikl je Kiin. „Jsou spolu teprve měsíc. Tak jim dopřejte chvíli času a oni potom zase budou normální.“

„To doufám,“ podotkla Kaise. „Mně je z něj špatně.“ Jako člověk, kterému je právě špatně, však nevypadala, protože se stále vehementně cpala jídlem.

Adien vedle Sarene dál mumlal svá čísla. Moc nemluvil, jen občas řekl nějaké číslo nahlas. A krom čísel nějaké slovo, které znělo jako „Elantris“.

„Do města bych se podívala ráda, strejdo,“ řekla Sarene, protože jí Adienovy poznámky připomněly Elantris. „Hlavně na Elantris – chtěla bych o ní vědět všechno, když je kolem toho takový poprask.“

Kiin se chytl za bradu. „No,“ řekl, „tak ať s tebou jdou dvojčata. Ukážou ti cestu do Elantris a já je budu mít na chvíli z krku.“

„Dvojčata?“

Kiin se usmál.

„To jim tak říká Lukel.“

„A my to nesnášíme,“ podotkl Daorn. „Žádná dvojčata nejsme, ani si nejsme podobný!“

Sarene si prohlížela obě děti s podobnou blonďatou kšticí a naprosto stejně odhodlaným výrazem a usmála se. „Ne, nejste, ani trochu!“ přisvědčila.

HRADBY kolem Elantris se tyčily nad Kae jako neúprosné strážné věže. Když se Sarene procházela dole pod nimi, uvědomila si, jak jsou impozantní. Jednou byla ve Fjordenu a udělala na ni obrovský dojem opevněná města, ale to se s Elantris nedalo srovnat. Tady byly zdi tak vysoké a hladké, že to nemohlo být dílo obyčejných lidských rukou. Na zdech byly vyryty obrovské aony, z nichž mnoho Sarene neznala, a to měla pocit, že je v této oblasti dost vzdělaná.

Děti ji odvedly k masivnímu kamennému schodišti, které vedlo až nahoru na hradby. Bylo mistrně vytesané, mělo klenuté brány a mnoho odpočívadel. Působilo majestátně, byla v něm však i jakási ironie. Evidentně původně tvořilo s celou Elantris jediný architektonický celek a dokazovalo, že masivní zdi sloužily ne k obraně, ale k separaci. Takové impozantní opevnění se schodištěm vedoucím až nahoru mohli postavit jen velmi sebevědomí lidé.

Jejich sebevědomí však nebylo oprávněné, jak ukázal pád Elantris. Přesto, jak Sarene věděla, nepadla Elantris za oběť útočníkům, ale čemusi jinému. Něčemu, co bylo nad Sarenino chápání. Reodu.

Sarene se zastavila u kamenného cimbuří asi v polovině cesty nahoru a dívala se dolů na Kae. Menší město stálo jako mladší bratr velké Elantris – snažilo se ze všech sil zdůraznit svou důležitost, vedle tohoto kolosu však nemohlo vypadat jinak než druhořadě. Někde jinde by byly jeho budovy impozantní, tady se však ve srovnání s majestátností Elantris zdály roztomile maličké.

I kdyby bylo sebemenší, pomyslela si Sarene, *musím se teď soustředit na Kae. Elantris je už minulost.*

Po vnější straně zdi se zatřpytilo několik letících světelných koulí – byli to první seoni, které tu Sarene viděla. Nejdřív byla okouzlena, ale potom si vzpomněla na historky, které o Elantris

kolovaly. Kdysi na seony neměl Shaod vliv, ale po pádu Elantris se všechno změnilo. Jestliže někoho postihl Shaod, jeho seon – pokud ho měl – propadl jakémusi šílenství. Seoni se potloukali kolem zdí jako ztracené děti. Viděla sama i bez ptaní, že se seoni soustřeďují v centru města.

Zvedla oči, kývla na děti a pokračovali v cestě po obrovitém schodišti nahoru. Ano, musí se soustředit na Kae, ale přesto chce Elantris vidět. Bylo na ní cosi přitažlivého – její velikost, aony, pověst – musela to vidět na vlastní oči.

Cestou se jí podařilo dosáhnout na zeď a přejet rukou křivky vytesaného aonu. Jeho linie byly široké jako její ruka. Tam, kde se jedna vrstva kamene stýkala s druhou, nebyly žádné rýhy a hrubá místa. Bylo to přesně tak, jak o tom četla: celá zeď je jeden hladký kus kamene.

Až na to, že už nebyla tak nedotčená. Kusy tohoto obrovského monolitu, hlavně nahoře u vrcholu zdí, pukaly a drolily se. Když se blížili k cíli cesty, viděli velké kusy kamene odpadlé. Ve zdech po nich zůstávaly hluboké krátery, jako kdyby někdo kus zdi vykousl. I přesto byly elantrijské hradby impozantní, hlavně když stáli nahoře a dívali se dolů.

„Páni," řekla Sarene ohromeně a pocítila závrať.

Daorn ji zezadu zatahal za šaty. „Nechoď tak blízko, Sarene."

„To je dobrý," řekla nejistě. Nechala se však stáhnout raději dozadu.

Kolem ní kroužil Ashe, celý rozzářený napětím. „To asi nebyl dobrý nápad, paní. Víte, že nemáte ráda výšky."

„Nesmysl," namítla Sarene. Pomalu se jí dělalo lépe. Potom zpozorovala skupinku lidí nahoře na hradbách kousek od nich. Kdosi jim pronikavým hlasem cosi kázal – nebylo to na tu dálku vidět. „Co to je?"

Obě děti pokrčily zmateně rameny. „Nevím," řekl Daorn.

„Většinou je to tu prázdné, jsou tu jen hlídky," dodala Kaise.

„Tak se podíváme," řekla Sarene. Nebyla si jistá, ale ten přízvuk v hlase jí byl povědomý. Když se zezadu přiblížili ke skupince, její podezření se potvrdilo.

„To je gyorn!" vykřikla Kaise vzrušeně. „Já jsem ho chtěla vidět." A v tu chvíli zmizela ve skupině. Sarene slyšela tlumené výkřiky překvapení a odsouzení. Dívka se vmísila do skupiny.

Daorn vrhl na sestru toužebný pohled a udělal krok dopředu, ale potom se ohlédl na Sarene a rozhodl se raději zůstat jako správný průvodce s ní.

Nemusel se však obávat, že by gyorna neviděl. Sarene byla rezervovanější než její malá sestřenice, ale byla neméně odhodlaná se k Hrathenovi dostat, aby ho slyšela. A tak se se svým malým průvodcem po boku zdvořile, avšak odhodlaně, přiblížila ke skupině, až se dostala dopředu.

Hrathen stál na malé vyhlídce vybudované v hradební zdi. Stál zády k lidem, ale byl natočený tak, aby ho slyšeli. Jeho řeč byla evidentně určena právě jim, ne těm dole. Sarene se podívala jen letmo na Elantris, tu si prostuduje podrobně později.

„Podívejte se na ně!“ vyzýval Hrathen a gestem ukazoval k Elantris. „Ztratili právo na lidství. Jsou z nich zvířata, nemají vlastní vůli ani touhu sloužit Pánu Jaddethovi. Neznají Boha, žijí v zajetí svých pudů.“

Sarene se zamračila. Dereth učí, že jediným rozdílem mezi zvířetem a člověkem je to, že člověk je schopný uctívat Boha, respektive ve Fjordenu Jaddetha. To nebylo pro Sarene nic nového. Otec se postaral o to, aby dostala vzdělání ve věcech derethské víry. Nechápala ale jednu věc – proč gyorn ztrácí čas v Elantris? Co získá tím, že bude zatracovat skupinu lidí, která už zatracena byla?

Jedno však bylo jisté – jestli má gyorn důvod kázat proti Elantris, tak ji ona musí bránit. Člověk přece může blokovat plán nepřítele, aniž by ho dopodrobna chápal.

„…jak víte, v očích Pána Jaddetha jsou zvířata hluboko pod člověkem,“ kázal Hrathen a jeho řeč spěla ke konci.

Sarene se chopila příležitosti. Široce otevřela oči, nasadila přihlouplý výraz a zeptala se tím nejvyšším hlasem, jakého byla schopna, jediným slovem.

„Proč?“

Hrathen se zarazil. Sarene se svou otázkou trefila přesně do okamžiku mezi dvěma Hrathenovými větami. Gyorna tento náhlý dotaz na chvíli vykolejil. Zjevně ztratil souvislost. Otočil se s nevlídným pohledem, aby zjistil, kdo ho to tak hloupě vyrušuje. Viděl ale jen plachou popletenou Sarene.

„Proč co?“ zeptal se Hrathen.

„Proč jsou v očích pana Jaddetha zvířata hluboko pod člověkem?“ zeptala se Sarene.

Hrathen zaskřípal zuby nad výrazem „pan Jaddeth“. „Protože na rozdíl od člověka nejsou schopna dělat nic jiného než hnát se za svými pudy.“

Normální námitka na tento argument by byla – „ale lidé také následují svoje pudy“ – a na to by Hrathen mohl vysvětlit rozdíl mezi člověkem Božím a člověkem živočišným a hříšným. Sarene se rozhodla jinak.

„Ale já jsem slyšela, že pan Jaddeth odměňuje, když se někdo za něčím žene,“ namítla Sarene zmateně.

Gyornovi se tahle debata nelíbila. Byl to příliš dobrý argument na to, aby vzešel z hlavy někoho tak naivního a prostého, za koho se Sarene vydávala. Podezíral ji, že ho chce vyprovokovat. Odpovědět však musí – když ne kvůli ní, tak kvůli lidem, kteří ho poslouchali.

„*Pááán* Jaddeth odměňuje ctižádost, ne když se někdo za něčím žene,“ odpověděl Hrathen opatrně.

„Já to ale nechápu,“ namítla Sarene. „Ctižádost je přece taky pud, ne? Tak proč to pan Jaddeth odměňuje?“

Hrathen začínal ztrácet posluchače a byl si toho vědom. Sarenina otázka byl prastarý teologický argument proti Derethu, lidé ovšem o náboženských disputacích nic nevěděli. Viděli jen to, že se někdo Hrathena na něco ptá a on neumí odpovědět natolik pohotově nebo zajímavě, aby jim stálo za to poslouchat.

„Ctižádost a pud jsou dvě naprosto odlišné věci,“ vyštěkl Hrathen panovačně, aby změnil směr hovoru. „Služba lidí Jaddethovu království je odměňována tady na zemi i po smrti.“

Byl to mistrovský tah. Podařilo se mu tím nejen změnit téma hovoru, ale upoutat pozornost posluchačů na jinou myšlenku. Odměňování je pro každého přitažlivé téma.

Sarene se však nehodlala jen tak vzdát.

„Takže když sloužíme Jaddethovi, tak tím uspokojujeme své pudy?“

„Nesloužíme Jaddethovi, ale Wyrnovi,“ řekl Hrathen pohotově, zatímco hledal nejlepší odpověď na její otázku.

Sarene se usmála. Doufala, že tuhle chybu udělá. Bylo totiž základním dogmatem Derethu, že přímo Jaddethovi může sloužit

jen jediný člověk. Dereth byl velmi dogmatický a silně zakotvený ve feudalismu, který kdysi ve Fjordenu vládl. Člověk slouží těm, kdo jsou nad ním, ti zase slouží svým nadřízeným a tak dále až k Wyrnovi, který slouží přímo Jaddethovi. Jaddethovu království slouží všichni, ale pouze jeden člověk je oprávněn sloužit přímo Bohu. Kolem této distinkce bylo mnoho zmatků a derethští kněží ji běžně opravovali, jako to teď udělal Hrathen.

Tím však dal Sarene další příležitost.

„Jaddethovi nesloužíme?“ zeptala se popleteně. „Ani vy ne?“

Byl to hloupý argument – pouhá interpretace Hrathenových slov, ne skutečný útok na Dereth. Ve skutečné náboženské debatě by Sarene nikdy nebyla schopná gyornovi oponovat. Jí však nešlo o to, napadnout jeho učení, jen mu chtěla zkazit kázání.

Hrathen se na ni podíval a okamžitě si uvědomil svou chybu. Celá jeho naplánovaná řeč teď byla k ničemu – jeho posluchači teď přemýšleli o nové otázce.

Gyorn se pokusil svou chybu elegantně zakrýt a vrátit směr hovoru zpátky na bezpečnou půdu, jeho posluchači však už patřili Sarene. Aby si je udržela, nasadila téměř hysterický tón.

„Co budeme dělat?“ ptala se a kroutila hlavou. „Já mám strach, že kněží mluví moc složitě a lidi jako já tomu nemůžou rozumět.“ A bylo po všem. Lidi si začínali povídat mezi sebou a postupně odcházeli. Mnozí se přitom smáli excentričnosti knězů a diskutovali o nesrozumitelnosti teologických argumentací. Sarene si všimla, že jsou to většinou šlechtici. Dostat je až nahoru nad Elantris muselo stát Hrathena obrovské úsilí. Zlomyslně se rozesmála nad tím, jak je zmařila.

Hrathen sledoval, jak se jeho pečlivě připravované shromáždění rozpadá. Už se nesnažil mluvit. Uvědomil si, že kdyby teď začal křičet, spáchal by víc škody než užitku.

Kupodivu se obrátil od rozcházejících se lidí k Sarene a uznale na ni pokynul. Bylo to cosi jako úklona, to nejúctyhodnější gesto, jakého se jí kdy od derethského kněze dostalo. Bylo to uznání vyhrané bitvy, pocta silnějšímu soupeři.

„Hrajete nebezpečnou hru, princezno,“ řekl klidně se svým mírným akcentem.

„Uvidíte, že já hrát hry umím, gyorne,“ odpověděla Sarene.

„Tak tedy do příštího kola," řekl a kývl na menšího světlovlasého kněze, který ho doprovázel. Ten však neměl v očích ani trochu respektu, ani tolerance. Jeho oči plály nenávistí a Sarene se zachvěla, když se do nich podívala. Muž měl pevně stisknuté zuby a Sarene měla pocit, že nechybí moc k tomu, aby ji popadl za krk a shodil ze zdi dolů. Z té představy se jí udělalo špatně.

„Z tohohle mám strach," podotkl Ashe nad jejím ramenem. „S takovými lidmi už jsem se setkal a nemám s nimi dobré zkušenosti. Taková chabá konstrukce se dřív nebo později zřítí."

Sarene přikývla. „Vypadal aonsky, ne fjordensky. Něco jako Hrathenův asistent nebo pomocník."

„No, doufejme, že si Hrathen svého domácího mazlíčka udrží pod kontrolou, paní."

Přikývla, ale její odpověď přehlušil náhlý výbuch smíchu vedle ní. Podívala se dolů a viděla, jak se tam Kaise válí smíchy. Evidentně bojovala, aby zachovala vážnou tvář, dokud kněz neodejde.

„Sarene," řekla mezi záchvaty smíchu, „to bylo *úžasný!* Ty jsi byla tak krásně hloupá. A jak se on koukal… ten byl červenější než táta, když zjistí, že jsem snědla všechny bonbony. Ten byl rudý jako to jeho brnění!"

„Mně se tedy vůbec nelíbil," řekl Daorn vážně vedle Kaise. Stál u hrazení a díval se dolů na Hrathena, jak schází po obrovském schodišti do města. „Byl moc… strohý. Nepoznal, že jen *hraješ*, že jsi hloupá?"

„Asi ano," odpověděla Sarene a kývla na Kaise, aby vstala, a potom jí oprášila růžové šaty. „Ale nemohl to nijak dokázat, takže mu nezbývalo než mě brát vážně."

„Táta říká, že je tu proto, aby nás všechny obrátil na Dereth," řekl Daorn.

„On to ví?" zeptala se Sarene.

Daorn přikývl. „A taky říká, že má strach, že se mu to povede. Že byla vloni špatná úroda a hodně lidí nemá co jíst. Jestli tenhle měsíc nevzejde obilí, tak bude příští zima ještě horší, a za špatných časů lidi vždycky přijmou toho, kdo jim slibuje, že se to změní."

„Tvůj tatínek je moudrý člověk, Daorne," řekla Sarene. Její dnešní konfrontace s Hrathenem byla jen malá epizodka. Lidská mysl je přelétavá, lidi na dnešní debatu rychle zapomenou. Každopadne to, co tam Hrathen dělal, bylo jen součástí něčeho mnohem většího – něčeho, co má co dělat s Elantris – a Sarene musí jeho záměr odhalit. Nakonec si uvědomila, proč sem vlastně přišla, a poprvé se důkladněji podívala na město pod sebou.

Kdysi bývalo krásné. Z celkového dojmu – jak spolu ladily budovy, jak se křižovaly ulice – bylo patrné, že bylo město vybudováno jako jeden celek, jako umělecké dílo grandiózního rozsahu. Většina kleneb už se propadla, věže popadaly a i některé zdi už vypadaly, že dlouho nevydrží. Přesto bylo zřejmé, jak bývala Elantris krásná.

„Jsou tak smutní," řekla Kaise vedle ní. Stála na špičkách, aby viděla dolů přes hrazení.

„Kdo?"

„Oni," řekla Kaise a ukázala dolů.

Na ulicích tam byli lidé – schoulené hromádky, které se sotva hýbaly. V temných ulicích je téměř nebylo vidět. Sarene neslyšela jejich sténání, ale cítila je.

„Nikdo se o ně nestará," řekla Kaise.

„A jak jedí?" zeptala se Sarene. „Někdo je přece musí krmit." Neviděla mnoho detailů, jen bylo dole rozeznat, že jsou to lidé. Nebo aspoň že mají lidskou podobu. Četla o Elantrianech mnoho podivných věcí.

„Nikdo," ozval se Daorn na druhé straně. „Nikdo je nekrmí. Oni by vlastně měli být všichni mrtví – nemají co jíst."

„Tak to někde musejí shánět," namítla Sarene.

Kaise zakroutila hlavou. „Oni jsou mrtví, Sarene, oni nemusí jíst."

„Moc se nehýbou," řekla Sarene nesouhlasně, „ale mrtví evidentně nejsou. Podívej, tamhleti stojí."

„Ne, Sarene. Ti jsou mrtví taky. Nemusí jíst a nemusí spát a nestárnou. Ale jsou všichni mrtví." Kaise měla najednou zvláštně vážný hlas.

„Jak to všechno víš?" zeptala se Sarene. Brala její slova jako produkt dětské představivosti, ale uvědomila si, že tyhle děti jsou mimořádně informované.

„No, vím to," řekla Kaise. „Věř mi, jsou mrtví."

Sarene cítila, jak jí nabíhá na rukou husí kůže. Tvrdě se držela zásady, že nepodlehne jen tak nějaké mystice. Elantriané jsou zvláštní, to je pravda, ale mrtví nejsou. Na to musí být nějaké vysvětlení.

Ještě jednou přejela očima město a snažila se vyhnat z hlavy Kaisina znepokojivá slova. Přitom zpozorovala zvláštní pár. Nebyl tak zubožený jako ostatní. Byli oba Elantriané, ale jeden měl tmavší pleť. Krčili se na střeše budovy a na rozdíl od ostatních vypadali, že jsou normálně pohybliví. Bylo na nich cosi… jiného.

„Paní?" ozval se jí do ucha Ashe. Uvědomila si, že se naklání přes kamenné hrazení.

Lekla se, podívala se dolů a uvědomila si, jak jsou vysoko. Před očima se jí zamlžilo a začala ztrácet rovnováhu, jako přitahovaná vlnící se zemí dole…

„Paní!" vyrušil ji z letargie znovu Asheho hlas.

Sarene se odpotácela od zdi, dřepla si na schodišti a držela se rukama za kolena. Chvilku zhluboka dýchala. „To bude dobrý, Ashi."

„Jakmile vám bude zase dobře, jdeme odtud," nařídil seon přísným hlasem.

Sarene nepřítomně přikývla.

Kaise se ušklíbla. „No, když člověk uváží, jak je dlouhá, tak by na výšky měla být zvyklá."

KAPITOLA 9

KDYBY byl Dilaf pes, byl by vrčel. A měl by u tlamy pěnu, uvažoval Hrathen. Arteth byl po návštěvě Elantris vždycky ještě horší než on.

Hrathen se otočil a podíval se na město. Byli už skoro u kaple, ale obrovské hradby lemující Elantris bylo ještě vidět. A někde tam nahoře byla ta hrozná ženská, která ho dnes opravdu dostala.

„Byla skvělá," řekl si Hrathen navzdory svým záměrům. Stejně jako jiní z Fjordenu měl vůči lidem z Teodu předsudky. Před padesáti lety vyhnali ze země derethské ministry a už je nikdy nepustili zpátky a král neměl daleko ke zrušení fjordenského vyslanectví. Neznal jediného věřícího derethské církve, který by byl z Teodu, a královská rodina bylo známé centrum silného odporu vůči všemu derethskému.

Bylo k vzteku potkat člověka, který mu tak snadno zruší kázání. Hrathen kázal Dereth tak dlouho a měl takovou schopnost manipulovat s lidmi, že ho téměř nikdo nemohl ohrozit. Jeho úspěch v Duladelu před šesti měsíci dokázal, že je-li člověk schopný, dokáže si podrobit celý národ.

V Duladelu bohužel téměř nebyla opozice. Jeho obyvatelé byli příliš otevření a přizpůsobiví na to, aby kladli velký odpor. A tak byl nakonec Hrathen, jemuž ležela u nohou mrtvá celá vláda, nespokojen. Bylo to moc jednoduché.

„Ano, je zajímavá," řekl.

„Je ještě zkaženější než ti ostatní," sykl Dilaf. „Jediná rasa, kterou Pán Jaddeth nenávidí."

Tak tohle mu dělalo starost. Mnoho lidí ve Fjordenu předpokládalo, že Teod nemá naději. To byla samozřejmě hloupost, prosté ztotožnění historických nepřátel Fjordenu s

náboženskou nenávistí. Mnoho lidí tomu však stále věřilo – a Dilaf k nim evidentně patřil.

„Jaddeth nenávidí jen ty, kteří nenávidí jeho," řekl Hrathen.

„Oni ho nenávidí."

„Většina z nich o něm vůbec neví, artethe," řekl Hrathen. „Král, ano, ten je velmi pravděpodobně zatracen za podněcování odporu proti derethským knězům. Ale obyčejní lidé, ti zatím nedostali příležitost. Jakmile padne Pánu Jaddethovi Arelon, můžeme se začít zabývat tím, jak proniknout do Teodu. Ta země nevydrží dlouho, když bude zbytek civilizovaného světa proti ní."

„Bude zničena," věštil Dilaf se zuřivým výrazem. „Jaddeth nebude čekat, než naši kněží začnou kázat Jeho jménem pro zabedněná srdce v Teodu."

„Pán Jaddeth nemůže přijít dřív, než budou všichni lidé spojeni pod fjordenskou vládou, artethe," řekl Hrathen a obrátil se od Elantris ke kapli. „To znamená i Teod."

Dilaf odpověděl tiše, ale každé slovo zdůraznil Hrathenovi do uší. „Možná. Ale je ještě jiná cesta. Pán Jaddeth přijde, až budou všichni *živí* lidé spojeni – Teod přestane být překážkou, jestli ho zlikvidujeme. Až poslední z Teodu vydechne naposled, až budou Elantriané ohněm smeteni z povrchu Sycly, potom půjdou všichni za Wyrnem. A potom přijde Jaddeth."

Byla to znepokojivá slova. Hrathen přišel Arelon zachránit, ne spálit. Bude nezbytné podkopat monarchii a možná bude nutné prolít šlechtickou krev, ale povede to k vykoupení celého národa. Pro Hrathena znamenalo spojení celého lidstva obrácení všech lidí na Dereth, ne vyvraždění těch, kdo nevěří.

Jedině, že by jeho cesta nebyla správná. Wyrn nebyl o mnoho trpělivější než Dilaf – o tom svědčila tříměsíční lhůta, kterou Hrathen dostal. Najednou Hrathen pocítil obrovskou naléhavost. Wyrn to tak myslel – pokud Hrathen neobrátí Arelon na Dereth, země bude zničena.

„Velký Jaddethe tam dole…" obracel se Hrathen na svého Boha, což dělal jen v nejposvátnějších chvílích. Ať je jeho cesta správná nebo není, nechce mít na rukou krev celého království, stačí mu šlechta. *Musí* se to podařit.

NAŠTĚSTÍ vítězství princezny nad Hrathenem nebylo tak kompletní, jak se mu zprvu zdálo. Když přijel Hrathen na shromaždiště – do velkého salonu v jednom z nejlepších penzionů v Kae – čekalo tam na něho mnoho ze šlechticů, které pozval. Řeč na elantrihských hradbách byla jenom součástí jeho plánu přimět tyto lidi konvertovat.

„Buďte pozdraveni, pánové," řekl Hrathen a kývl hlavou.

„Nepředstírejte, že mezi námi všechno klape, otče," řekl Idan, jeden z mladších a průbojnějších šlechticů. „Slíbil jste, že nám vaše slova přinesou sílu. Ale přinesla jen silné zmatky."

Hrathen zamítavě mávl rukou. „Moje řeč popletla jedno prostoduché děvče. Říká se, že princezna má potíž rozeznat, kterou ruku má pravou a kterou levou. Nepředpokládal jsem, že pochopí mé kázání. Neříkejte mi, lorde Idane, že jste je taky nepochopil."

Idan se začervenal. „Jistěže pochopil, pane. Ale… Neumím si představit, jak nám konvertování může přinést moc."

„Ta moc, lorde, je v tom, jak vidíte své nepřátele." Hrathen prošel místností, všudypřítomný Dilaf po jeho boku, a vybral si místo. Někteří gyornové raději stáli, protože to budilo větší respekt, ale Hrathenovi připadalo praktičtější sedět. Obvykle to jeho posluchače – hlavně ty, kteří stáli – rozčilovalo. Člověk se cítí mocnější, když zaujme posluchače, aniž by se nad nimi musel tyčit jako věž.

Idan a ostatní si brzy také sedli. Hrathen si opřel ruce o područky na židli, sepjal je a tiše se díval do publika. Zachmuřil se, když si všiml jedné tváře vzadu v místnosti. Byl to starší muž, asi tak k padesátce, v bohatém oblečení. Nejvýraznějším rysem jeho zevnějšku však bylo velké růžové mateřské znaménko na levé straně krku a obličeje.

Vévodu Telriiho Hrathen na schůzi nepozval. Vévoda byl jeden z nejvlivnějších mužů v Arelonu a Hrathen pozval spíše mladší šlechtice. Předpokládal, že nemá velkou šanci přesvědčit vlivné muže. S mladými, dychtivými postoupit po aristokratickém žebříčku, se manipuluje snadněji. Hrathen tedy bude muset mluvit opatrně – a odměnou by mu mohlo být vlivné spojenectví.

„No?" zeptal se nakonec Idan, neklidný pod Hrathenovým pohledem. „A kdo to teda je? V kom vidíte *vy* naše nepřátele?"

„Elantriané," odpověděl Hrathen prostě. Cítil Dilafovo napětí, jakmile to vyslovil.

Z Idana spadla zvědavost, rozesmál se a vrhal pohledy na své kolegy. „Elantriané jsou už deset let mrtví, pane. Ti nám sotva něco udělají."

„Ne, můj mladý lorde," řekl Hrathen. „Elantriané žijí."

„Tomu se tak nedá říkat."

„Já nemyslím ty ubohé trosky ve městě," řekl Hrathen. „Já myslím ty Elantriany, kteří žijí v lidských myslích. Řekněte mi, Idane, potkal jste někdy člověka, který věří, že se Elantriané jednou vrátí?"

Idan se přestal smát a přemýšlel nad otázkou.

„Iadonova vláda zdaleka není absolutní," podotkl Hrathen. „On je spíš správce než král. Lidé ho už dlouho za monarchu brát nebudou – ti čekají, až se jim vrátí jejich posvátní Elantriané. Mnozí pokládají Reod za podvod, za jakousi ‚zkoušku', aby se poznalo, kdo zůstane věrný starému pohanskému náboženství. Všichni jste slyšeli, jak se o Elantris šeptá."

Hrathenova slova měla váhu. Byl v Kae teprve pár dní, ale celou tu dobu poslouchal a sledoval. Teď přeháněl, ale jeho slova se zakládala na pravdě.

„Iadon žádné nebezpečí nevidí," pokračoval tiše. „On nevidí, že jeho vláda je trpěna a ne přijímána. Dokud budou mít lidé fyzickou upomínku na silnou Elantris, budou se bát. A dokud se budou bát něčeho silnějšího než krále, žádný z vás nedostane moc. Vy jste dostali tituly od krále, vaše moc je spojena s ním. Jestliže je on neschopný, potom vy jste taky."

Teď všichni poslouchali. Každý z nich nosil v srdci všudypřítomnou nejistotu. Hrathen ještě nepotkal aristokrata, který by nebyl aspoň částečně přesvědčen, že se mu poddaní za zády smějí.

„Korath to nebezpečí nevidí," pokračoval Hrathen. „Nedělá nic, Elantris z ničeho neobviňuje, a tím podněcuje u veřejnosti naději na její návrat. I když je to nesmyslné, mnoho lidí *chce* věřit, že se Elantris vrátí. Vzpomínají, jaká byla úžasná, a jejich vzpomínky umocňují historky, které vznikaly celých deset let. Je to lidská přirozenost věřit, že jinde a v jinou dobu je to lepší než tady a teď. Jestli někdy chcete vládnout Arelonu, přátelé, tak

musíte nejdřív zlikvidovat falešné naděje svých lidí. Musíte najít způsob, jak je osvobodit od elantrijského jařma.“

Mladý Idan nadšeně přikyvoval. Hrathen nespokojeně sevřel rty. Toho chlapce je příliš snadné zviklat. Jako obvykle, ten nejvýmluvnější je také nejméně soudný. Hrathen ignoroval Idana a sledoval tváře ostatních. Byly zamyšlené, ale ne přesvědčené. Starší Telrii seděl tiše vzadu, třel si velký rubín na jednom z prstenů a zamyšleně Hrathena sledoval.

Nejistota byla dobrá. Muži tak nestálí jako Idan jsou mu nanic, ty, které tak snadno získá, stejně snadno ztratí. „Řekněte mi, lidé z Arelonu,“ řekl Hrathen a změnil téma hovoru, „cestovali jste někdy na východ?“

Několik lidí přikývlo. Za posledních deset let zaznamenal východ velký příliv turistů z Arelonu. Jezdili přes Fjorden. Hrathen měl silné podezření, že nová arelonská aristokracie, byť velmi nejistá, cítila potřebu ověřit si své kulturní zázemí cestami do takových království, jako byl Svorden, kulturní centrum východu.

„Jestliže jste navštívili mocné země východu, přátelé, tak víte, jaký vliv má člověk, který se spojí s derethskou vírou. A vliv je možná slabé slovo. Východně od Dathrekských hor nevládl žádný král, který by neprojevil spojení s Derethem a ty nejžádanější a nejlukrativnější mocenské pozice vždycky připadly těm, kteří Dereth poctivě vyznávali.“

Hrathenova slova obsahovala slib – i kdyby Hrathen už nemluvil o ničem jiném, i kdyby nepředložil žádné argumenty – tohle si mělo získat jejich důvěru. Nebylo žádným tajemstvím, že derethští kněží se angažovali v politice a většina lidí věděla, že souhlas církve byl základem jistého politického vítězství. Tento slib si mladí šlechtici přišli poslechnout a to byl důvod, proč na ně dnešní princeznin výstup neměl vliv. Myšlenky těchhle lidí byly daleko od teologických disputací. Shu-Dereth a Shu-Korath, to jim bylo jedno. Potřebovali jedině potvrzení, že vyznání Derethu jim přinese dočasné požehnání – velmi hmatatelné a konkrétní.

„Tak už dost slovíčkaření, otče,“ řekl Ramear, jeden z mladších šlechticů. Byl to druhý syn jakéhosi bezvýznamného barona, muž s ostrým aonským orlím nosem a pověstí přímočarého člověka. Tu

si zjevně zasloužil. „Já chci slib. Říkáte, že když se dáme na Dereth, zajistíte nám větší majetek?“

„Jaddeth své stoupence odměňuje,“ odpověděl Hrathen vyhýbavě.

„A jak odmění nás?“ zeptal se Ramear. „V *tomhle* království Dereth žádnou moc nemá.“

„Lord Jaddeth má moc všude, příteli,“ řekl Hrathen. Potom pokračoval dalšími argumenty. „Je pravda, že má zatím v Arelonu jen málo následovníků. Svět se ale vyvíjí a proti Jaddethovu království nic neobstojí. Vzpomeňte si na Duladel, přátelé. Arelon zůstal tak dlouho nedotčený, protože nám nestálo za to vyvíjet tak obrovské úsilí, jaké by jeho obrácení vyžadovalo.“ Byla to lež. Taková skromná. „Tady je prvním problémem Elantris. Odejměte ji z myslí lidí a oni se obrátí k Derethu, protože Korath je příliš pokojný a lhostejný. V povědomí lidí vzroste Jaddeth a oni začnou hledat v řadách aristokracie, kdo smýšlí stejně jako oni.“

„A potom budeme odměněni?“ zeptal se Ramear jízlivě.

„Lidi nikdy nestrpí vůdce, kteří nevyznávají stejnou víru jako oni. Jak ukázala nedávná minulost, mí přátelé, králové a monarchové, nejsou nesmrtelní.“

Ramear se posadil a přemýšlel o Hrathenových slovech. Hrathen ale stejně zůstal opatrný. Je možné, že ze všech těch mužů bude jen několik málo jeho stoupenců. A těm ostatním nemůže dát do ruky argumenty proti sobě. I když je Iadon ve vztahu k náboženství shovívavý, netrpěl by Hrathenovo kázání dlouho, kdyby zjistil, že nabádá ke zradě.

Později, až pocítí u těchto šlechticů silnější přesvědčení, dá jim konkrétnější sliby. A bez ohledu na to, co by tomu řekli jeho oponenti, byly Hrathenovy sliby důvěryhodné. I když nerad pracoval s lidmi, jejichž oddanost lze koupit, bylo pevným dogmatem derethské víry, že ctižádost musí být odměněna. Navíc je žádoucí mít pověst poctivého člověka i za cenu drobné lži v klíčové situaci.

„Bude to chvíli trvat, než se vykoření jedno náboženství a na jeho místo zasadí jiné,“ přemítal Waren, hubený mladík s téměř bílými blond vlasy. Waren byl známý svou zbožností. Hrathena překvapilo, že přišel s bratrancem Idanem na schůzi. Ukázalo se

však, že jeho pověstná zbožnost je spíše otázkou politické taktiky než skutečné víry. Získat ho by byla pro Hrathena velká výhra.

„Divil byste se, mladý pane Warene," řekl Hrathen. „Až donedávna byl Duladel centrem jednoho z nejstarších náboženství na světě. A teď, aspoň podle údajů, které máme ve Fjordenu, je toto náboženství úplně vymýceno – alespoň ve své ortodoxní podobě."

„Ano," namítl Waren, „ale kolaps jeskerské víry a duladelské republiky se připravoval celá léta, možná i staletí."

„Ovšem nemůžete popřít, že když k té změně fakticky došlo, proběhlo to rychle," řekl Hrathen.

Waren se odmlčel. „To je pravda."

„Stejně rychlý byl i pád Elantris," pokračoval Hrathen. „Změna může proběhnout rychlostí blesku, lorde Warene – ale profitovat z ní mohou jen ti, kteří jsou připraveni. Vy říkáte, že pád Jeskeru se připravoval léta… no, mohl bych stejně tak říci, že Korath je ve stadiu úpadku stejně dlouhou dobu. Míval velký vliv na východě. Ale teď je omezen jen na Teod a Arelon."

Waren se zamyslel. Byl to na první pohled bystrý a inteligentní člověk a Hrathenova logika jej zviklala. Možná Hrathen arelonskou šlechtu neodhadl dobře. Většina z nich byla stejně beznadějná jako král, ale překvapující počet dává naději. Možná si uvědomují, v jak ošidném jsou postavení – lidé hladoví, aristokracie nezkušená a Fjorden na ně upírá veškerou svou pozornost. Až dojde k zásahu, většina Arelonu bude překvapená jako krtci, když vylezou na světlo. Ale těch několik lordů by stálo za záchranu.

„Milí páni, doufám, že přijmete mé nabídky s větší rozvahou než váš král," řekl Hrathen. „Máme teď těžké časy a ty, kteří nebudou mít za sebou podporu církve, čeká v příštích měsících svízelný život. Nezapomeňte, koho a co tu zastupuji."

„Nezapomeňte na Elantris," sykl za Hrathenem Dilafův hlas. „Nezapomeňte na tu studnici bezbožnosti, která znečišťuje naši zem. Oni spí a čekají, chytře číhají. Číhají, aby vás mohli polapit – všechny – a zatáhnout do svého objetí. Musíte od nich očistit svět, než ho oni očistí *od vás*."

Rozhostilo se nepříjemné ticho, v němž rezonoval Dilafův poslední výkřik. Hrathen se opřel a zkřížil před sebou prsty na

znamení, že je konec shromáždění. Šlechtici odcházeli a na jejich zamyšlených tvářích bylo vidět, že pochopili složitost rozhodnutí, které před ně Hrathen postavil. Hrathen je sledoval a přemýšlel, které z nich bude moci znovu oslovit. Idan už je jeho a s ním nevyhnutelně přijde několik jeho přátel. Pravděpodobně má i Rameara – za předpokladu, že se s ním sejde mezi čtyřma očima a nabídne mu solidní podporu. Bylo tu ještě několik takových jako Ramear a potom Waren, který měl v očích cosi jako respekt. Ano, s tím půjdou dělat velké věci.

Všichni jsou politicky slabí a relativně bezvýznamní – ale jsou teprve na začátku. Jak bude Dereth získávat přívržence, bezvýznamní šlechtici stojící za Hrathenem se stanou významnými. A až se nakonec zhroutí vláda a nastane politický nepokoj, hospodářská nejistota a hrozba války, odmění Hrathen své následovníky pozicemi v nové vládě.

Klíč k tomuto úspěchu zatím seděl vzadu na shromáždění a tiše sledoval. Vévoda Telrii byl úctyhodný a klidný člověk, jeho pověst výstředního živlu však slibovala velký potenciál.

„Milý lorde Telrii, počkejte moment, prosím," řekl Hrathen a vstal. „Mám pro vás speciální návrh."

KAPITOLA 10

„SULO, tenhle nápad se mi nezdá dobrý," šeptal Galladon nespokojeně a krčil se vedle Raodena.

„Pssst," nařídil mu Raoden a vyhlížel za roh ke dvoraně. Gangy se doslechly o tom, jak Raoden získal Mareshe, a nabyly dojmu, že si chce založit vlastní nepřátelský gang. Když Raoden s Galladonem další den přišli shánět nováčky, čekali na ně

Aandenovi muži. Nebylo to přátelské přijetí. Naštěstí se jim podařilo vyváznout bez zlomených kostí a ukopnutých palců, tentokrát se však Raoden rozhodl postupovat opatrněji.

„Co když tam na nás zase čekají?“ zeptal se Galladon.

„To asi čekají,“ odpověděl Raoden. „Proto bys neměl mluvit nahlas. Pojď.“

Raoden zahnul za roh do postranní ulice. Při pohybu ho bolel palec a poškrábané ruce a modřina, kterou si udělal na paži. K tomu se ještě přidal hlad.

Galladon si povzdechl. „Já nejsem tak otrávený smrtí, abych ji chtěl vyměnit za věčnou bolest. Komo?“

Raoden na něho vrhl smířlivý pohled. „Galladone, až se ty jednou zbavíš toho svého věčného pesimismu, tak se celá Elantris zhroutí, jaký z toho bude mít šok.“

„Pesimismu?“ divil se Galladon, když se Raoden plížil uličkou. „Já a pesimismus? Dulové jsou nejveselejší a nejžoviálnější národ v celým Opelonu! My se jeden na druhýho díváme s – sulo? Neopovažuj se utíkat, když se obhajuju!“

Raoden mu nevěnoval pozornost. Snažil se nevěnovat pozornost ani svým bolestem, i když byly pronikavé. Velmi mu pomohly nové kožené boty. Navzdory Galladonovým výhradám se Maresh opravdu překonal. Byly masivní, se silnou izolační podrážkou z desek z Galladonových knih a perfektně seděly a nedřely.

Raoden opatrně nahlédl za roh a sledoval dvoranu. Shaorovce neviděl, ale pravděpodobně tam někde byli schovaní. Najednou viděl, že se otevírá brána, a ožil. Přichází nový přírůstek. Šokovalo ho, když se v bráně objevila ne jedna, ale tři postavy v bílých rubáších.

„*Tři?*“ podivil se Raoden.

„Shaod je nevyzpytatelný, sulo,“ řekl Galladon a plížil se za ním.

„Tím se ale všechno mění,“ poznamenal Raoden znechuceně.

„Dobře. Tak jdeme – ať si dnešní kořist užijou ostatní. Komo?“

„Cože? Nechat si ujít takovou příležitost? Galladone, ty jsi mě zklamal.“

Galladon zamumlal cosi, čemu Raoden nerozuměl, a Raoden ho povzbudivě poklepal po rameni. „Neboj, mám plán.“

„Už?“

„Musíme rychle – nebo jeden z nich udělá první krok a my přijdeme o oběť.“

„Doloken,“ mumlal Galladon. „Co chceš dělat?“

„Nic. Ale ty se hezky půjdeš projít po dvoraně.“

„*Cože?*“ zeptal se Galladon. „Sulo, ty už jsi zase kayana. Když tam půjdu, tak mě ty gangy uvidí!“

„Přesně tak,“ přisvědčil Raoden s úsměvem. „Jenom musíš rychle běžet, příteli. Nechceme, aby tě chytili.“

„To myslíš vážně?“ namítl Galladon s rostoucím odporem.

„Bohužel. Tak pojď – zaveď je doleva a já se postarám o zbytek. Setkáme se tam, co zůstal Maresh.“

Galladon bručel cosi, že „to nestojí za všechno sušený maso na světě“, ale nechal se Raodenem vystrčit do dvorany. O chvíli později se ozvala z budovy, kde se obvykle skrývali Shaorovci, série vyděšených výkřiků. Gangsteři vyběhli a v záchvatu nenávisti k člověku, který je před několika dny oklamal, zapomněli na tři nováčky.

Galladon se ještě jednou s beznadějným výrazem ohlédl za Raodenem a zmizel v nejbližší ulici, aby odvedl Shaorův gang. Raoden mu nechal chvilku náskok a potom vyběhl na dvoranu a předstíral, že je vyčerpaný a nemůže popadnout dech.

„Kam utíkal?“ zeptal se ostře tří zmatených nováčků.

„Kdo?“ odvážil se nakonec zeptat jeden z nich.

„Ten velký Dula! Tak rychle! Kam utíkal? On má lék!“

„Lék?“ zeptal se muž udiveně.

„No jistě. Je to vzácnost, ale bylo by dost pro nás pro všechny, kdybyste mi řekli, kam zmizel. Copak se odtud nechcete dostat?“

Jeden z nováčků váhavě zvedl ruku a ukázal, kudy Galladon utekl.

„Pojďte!“ vyzval je Raoden. „Když sebou nehodíme, tak nám upláchne!“ A dal se do běhu.

Tři nováčci chvíli stáli. Potom je Raoden přesvědčil a dali se také do běhu. Všichni tři vyrazili na sever, tam, kde by se byli stali obětí Shaorova gangu. Ostatní dva gangy jen zklamaně sledovaly, kudy zmizeli.

„CO umíte?“ zeptal se Raoden.

„Jmenuju se Maare, pane. Byla jsem jen obyčejná ženská v domácnosti. Nic zvláštního neumím.“

Raoden se na ni podíval. „Jestli jste normální žena v domácnosti, tak toho umíte dost. Umíte tkát?“

„Jistě, pane.“

Raoden uznale přikývl. „A vy?“ zeptal se muže vedle sebe.

„Riil, dělník, pane. Většinu života jsem stavěl pánovi na plantáži.“

„Zvedal jste cihly?“

„Ze začátku, pane,“ odpověděl muž. Měl velké ruce a vynalézavou tvář dělníka, v očích laskavý a inteligentní výraz. „Léta jsem trávil s cestáři. Doufal jsem, že mě pán nechá vyučit.“

„Vy už jste na učení starý,“ namítl Raoden.

„Já vím, pane, ale stejně jsem doufal. Našinec moc prostoru pro naději nemá.“

Raoden znovu přikývl. Ten muž nemluvil jako dělník, ale v Arelonu tak mluvil málokdo. Před deseti lety byl Arelon zemí zaslíbenou a většina obyvatel měla alespoň minimální vzdělání. Mnoho lidí si stěžovalo otci u dvora, že vzdělání likviduje dělníky. Jako by zapomněli, že před deseti lety byli oni sami dělníci.

„Dobře, a vy?“ Raoden se obrátil ke třetímu příchozímu.

Třetí nováček byl svalnatý muž s nosem, který měl evidentně v minulosti několikrát zlomený. Váhavě se podíval na Raodena. „Než odpovím, tak by mě zajímalo, proč bych vás měl poslouchat.“

„Protože jsem vám právě zachránil život,“ řekl Raoden.

„Tomu nerozumím. Co se stalo tamtomu člověku?“

„Za chvíli tu bude.“

„Ale –“

„Já jsem ho ve skutečnosti nehonil. Chtěl jsem jen vás tři dostat z nebezpečí. Mareshi, vysvětli jim to.“

Umělecký řemeslník se chopil příležitosti. S divokými gesty vyprávěl, jak sám Raodenovou zásluhou unikl o vlásek jisté smrti před dvěma dny. Raoden se usmíval. Maresh byl herec. Jeho hlas stoupal a klesal jako v melodramatu, takže i Raoden málem uvěřil, že se dopustil šlechetného hrdinského činu.

Maresh skončil ubezpečením, že Raoden je důvěryhodný a všechny vyzval, aby ho poslouchali. Nakonec jeho vyprávění pozorně poslouchal i svalovec s křivým nosem.

„Jmenuju se Saolin, lorde Spirite," řekl. „Byl jsem voják v osobní legii hraběte Eondela."

„Eondela znám," řekl Raoden a pokýval hlavou. „To je dobrý muž – a sám voják, než dostal šlechtický titul. Asi máte dobrý výcvik."

„My jsme nejlepší vojáci v zemi, pane," řekl Saolin hrdě.

Raoden se usmál. „V téhle naší chudé zemičce nebude těžké být nejlepší voják, Saoline. Nicméně, když jsem srovnával Eondelovy muže s jakýmkoli vojskem – vždycky byli čestní, ukáznění a obratní. Stejně jako jejich velitel. Když mu dal Iadon titul, byla to jedna z mála inteligentních věcí, které v poslední době udělal."

„Jak jsem pochopil, pane, neměl král moc na vybranou," usmál se Saolin a odhalil chybějící zuby. „Eondel si přišel na pěkné jmění, když pronajímal své osobní ozbrojené síly dvoru."

„To je pravda," souhlasil Raoden s úsměvem. „No, Saoline, jsem rád, že vás mám. S profesionálním vojákem vašich kvalit se tu budeme cítit mnohem bezpečněji."

„Jak si Vaše Lordstvo přeje," řekl Saolin s vážnou tváří. „Skládám vám přísahu na svůj meč, pane. Moc toho nevím o náboženství, umím se jen modlit a nechápu tak docela, co se tu děje, ale člověk, který tak hezky mluví o lordu Eondelovi, nemůže být špatný."

Raoden poklepal Saolinovi na rameno a přešel skutečnost, že tento prošedivělý voják už nemá meč, aby na něj mohl přísahat. „Cením si toho a přijímám tvou ochranu, příteli. Ale varuji tě, nebereš na sebe lehký úkol. Mám tu stále víc nepřátel a bude vyžadovat velkou ostražitost, aby nás nepřekvapil nějaký útok."

„Rozumím, pane," řekl Saolin vroucně. „Ale – jak je Domi nade mnou – já vás neopustím."

„A co my, pane?" zeptal se Riil.

„Pro vás dva mám taky připravenou práci," odpověděl Raoden. „Podívej se nahoru a řekni, co vidíš."

Riil zvedl oči a potom se podíval zmateně na Raodena. „Nevidím nic, pane. Měl bych něco vidět?"

Raoden se smál. „Nic, Riile. To je ten problém. Tenhle dům už asi léta nemá střechu. Ale jinak je to jeden z největších a nejméně poničených domů, co jsem tu našel. Ty jsi asi střechy nikdy nestavěl, že ne?“

Riil se usmál. „Jistěže stavěl, pane. Máte materiál?“

„To bude právě ten oříšek, Riile. Všechno dřevo v Elantris je buď polámané, nebo mokré.“

„To je tedy problém,“ přiznal Riil. „Možná kdybychom ho vysušili a potom smíchali s hlínou…“

„Není to jednoduchý úkol, Riile a Maare,“ řekl Raoden.

„Pokusíme se o to, pane,“ ujišťovala Maare.

„Dobrá,“ řekl Raoden a souhlasně přikývl. Jeho panské vystupování a jejich strach byly zárukou, že budou poslouchat. Snad časem získá kromě jejich slova i jejich důvěru.

„Tak Mareshi,“ pokračoval Raoden, „prosím, vysvětli našim novým přátelům, co to znamená, být v Elantris. Nechci, aby Riil spadl ze střechy, ještě než si stačí uvědomit, že zlomit si vaz neznamená nutně konec utrpení.“

„Ano, pane,“ řekl Maresh a po očku sledoval jídlo, které nováčci přinesli. Leželo na relativně čistém kousku podlahy.

Raoden pečlivě vybral pár kousků z jejich košíčků a potom kývl na ostatní. „Rozdělte si to a snězte to. Schovávat to nemá smysl, hlad přijde hned a vy to můžete dostat do žaludku, ještě než vás začne svírat.“

Přikývli a Maresh začal vysvětlovat omezení, která s sebou nese život v Elantris, a přitom rozděloval jídlo. Raoden je chvíli sledoval a potom se otočil a přemýšlel.

„Sulo, moje hama by tě milovala. Vždycky si stěžovala, že jsem nepoučitelný.“ Raoden se otočil, když vešel Galladon.

„Vítej doma, příteli,“ řekl Raoden s úsměvem. „Už jsem začínal mít starost.“

Galladon se ušklíbl. „Když jsi mě strkal tam na dvoranu, tak jsi mi moc ustaraný nepřipadal. Už jsem viděl na háčku návnadu, která měla větší pohodlí. Komo?“

„Ty jsi byl ale senzační návnada,“ řekl Raoden. „A fungovalo to. My máme nováčky a ty vypadáš bez škrábnutí.“

„Tím jsem ty Shaorovy psy ještě víc dopálil.“

„Jak jsi jim utekl?“ zeptal se Raoden a podával Galladonovi bochník chleba, který mu schoval. Galladon se na něho podíval, potom bochník rozlomil napůl a jednu polovinu podal Raodenovi. Ten odmítavě zvedl ruku.

Galladon pokrčil rameny s výrazem „dobře, hladověj si, když chceš“ a začal žvýkat bochník.

„Utíkal jsem do toho baráku se zbořeným schodištěm a vyšel jsem ven zadem,“ vysvětloval s plnou pusou. „Když vešli dovnitř, házel jsem po nich kameny. Z toho, jak jsme jim tuhle utekli na střechu, asi usoudili, že jsem nahoře. Možná tam ještě sedí a čekají na mě.“

„To bylo o fous,“ řekl Raoden.

„Někdo mi nedal na vybranou.“

Galladon potom jedl mlčky a poslouchal, jak se nováčci baví o svých důležitých úkolech. „To budeš říkat všem to samý?“ zeptal se tiše.

„Jak všem?“

„Nováčkům, sulo. Ty jsi jim všem vsugeroval, že jsou hrozně důležitý. Vezmi si Mareshe. Boty jsou dobrá věc, ale není to otázka života a smrti.“

Raoden pokrčil rameny. „Lidi víc dělají, když se cítí důležití.“

Galladon se opět na chvilku odmlčel a potom pokračoval. „Oni mají pravdu.“

„Kdo?“

„Ty ostatní gangy. Ty si zakládáš vlastní gang.“

Raoden zakroutil hlavou. „Galladone, to je jen malá část toho všeho. V Elantris nikdo nic nedělá. Lidi se buď jen handrkujou o jídlo, nebo kňourají nad tou mizérií. Tohle město potřebuje nějaký smysl, cíl.“

„Jsme mrtvoly, sulo,“ namítl Galladon. „Jaký jiný cíl můžeme mít než utrpení?“

„To je právě ono. Každý si myslí, že když mu netluče srdce, tak má život za sebou.“

„Ono je to obvykle neklamná známka, sulo,“ odpověděl Galladon suše.

„Ale ne v našem případě, kamaráde. My musíme sami sebe přesvědčit, že můžeme jít dál. Všechnu tu bolest tady nezpůsobuje Shaod. Já jsem viděl venku lidi, kteří ztratili naději, a jejich duše

byla stejně vyprahlá jako ty ubohé trosky tady ve dvoraně. Kdybychom v těch lidech zachovali aspoň jiskřičku naděje, strašně by jim to zlepšilo život.“ Zdůraznil slovo život a díval se Galladonovi zpříma do očí.

„Ostatní gangy se ale nebudou dívat na to, jak jim bereš jídlo, sulo,“ řekl Galladon. „Oni se tě rychle zbaví.“

„Tak se na ně prostě musím připravit.“ Raoden kývl směrem k vysoké budově, která se prostírala kolem nich. „Tamhle budeme mít další operační zázemí, co říkáš? Má to atrium a ještě dvorky.“

Galladon přimhouřil oči a podíval se nahoru. „Taky sis mohl vybrat barák se střechou.“

„Já vím,“ odpověděl Raoden. „Ale tenhle mi vyhovuje. Zajímalo by mě, co to původně bylo.“

„Kostel,“ odpověděl Galladon. „Korathský.“

„Jak to víš?“

„Působí to tak, sulo.“

„K čemu by byl v Elantris korathský kostel?“ namítl Raoden. „Elantriané byli sami božstvo.“

„Ale hodně tolerantní. Měl tu někde být velký korathský kostel, nejkrásnější kostel vůbec. Postavili ho na znamení přátelství s lidem Teodu.“

„To je zvláštní,“ řekl Raoden a kroutil hlavou. „Bohové jedné víry postaví kostel Domimu.“

„Jak jsem říkal. Elantriané byli takoví divní bozi. Bylo jim jedno, jestli je lidi uctívají nebo ne – oni si byli jistí sami sebou. Komo?“

„Ty toho nějak moc víš, Galladone,“ poznamenal Raoden.

„A to se nesmí?“ obořil se na něho Galladon. „Ty jsi přece prožil celý život v Kae, sulo. Neměl by ses ptát, proč já toho tolik vím, ale spíš proč ty to *nevíš*.“

„Jedna nula,“ řekl Raoden a odvrátil pohled. Maresh stále ještě vysvětloval úskalí života v Elantris. „Ten ještě hned tak neskončí. Pojď, mám něco v plánu.“

„Bude se u toho běhat?“ zeptal se Galladon trpitelsky.

„Jenom když nás uvidí.“

RAODEN poznal Aandena. Nebylo to snadné – změnil ho Shaod – ale Raoden měl paměť na obličeje. Takzvaný Baron von

Elantris byl muž menší postavy s nápadně velkým břichem a dlouhými zplihlými vousy, evidentně nalepenými. Aanden nevypadal jako šlechtic – z lidí, které Raoden znal, měl jen skutečně málokdo aristokratické vzezření.

Krom toho Aanden nebyl žádný baron. Muži před Raodenem, který seděl na zlatém trůnu a předsedal družině zbídačených Elantrianů, říkali Taan. Než ho postihl Shaod, byl jedním z nejlepších sochařů v Kae. Nebyl to ale aristokrat. Ovšem ani Raodenův otec nebyl nic víc než jen obyčejný obchodník, dokud z něho příležitost neudělala krále. Stejné příležitosti se v Elantris chopil Taan.

Léta v Elantris však Taanovi neprospěla. Cosi nesouvisle mumlal svým zdecimovaným dvořanům.

„On je blázen?“ zeptal se Raoden skrčený pod oknem, kterým špehovali Aandenovu družinu.

„Každý z nás se se smrtí vyrovnává jinak, sulo,“ šeptal Galladon. „Říká se, že Aanden zešílel dobrovolně. Když ho strčili do Elantris, rozhlédl se kolem sebe a řekl, ‚tohle se nedá vydržet, z toho se musím nevyhnutelně zbláznit‘, prohlásil se za barona Aandena von Elantris a začal dávat příkazy.“

„A lidi je plní?“

„Někteří ano,“ řekl Galladon šeptem a pokrčil rameny. „On je blázen, ale ti ostatní taky – aspoň v očích těch, co sem přicházejí. Komo? Aanden je pro ně autorita. A krom toho, třeba byl venku opravdu baron.“

„Nebyl. Byl to sochař.“

„Ty jsi ho znal?“

„Jednou jsem se s ním setkal,“ přikývl Raoden. Potom se tázavě podíval na Galladona. „Kde ses ty řeči o něm dověděl?“

„Nemůžeme se nejdřív vrátit, sulo?“ dožadoval se Galladon. „Já bych nerad skončil jako účastník Aandenových fiktivních soudních procesů a poprav.“

„Fiktivních?“

„Všechno je tu fiktivní, až na tu sekeru.“

„Aha. Dobrý nápad – stejně jsem už viděl všechno, co jsem potřeboval.“

Vydali se zpátky, a když byli několik ulic od univerzity, odpověděl Galladon na Raodenovu otázku. „Mluvím s lidma, sulo,

vím to od nich. Je fakt, že většina obyvatel jsou Hoedi, ale i tak jich ještě zbývá dost natolik při smyslech, aby se s nima dalo mluvit. Jo, kdybych nebyl tak ukecaný, nebyl bych se dostal do problémů s tebou. Kdybych byl držel zobák, mohl jsem ještě teď klidně sedět tam na těch schodech, místo abych slídil za nejnebezpečnějšíma lidma z Elantris."

„Možná," řekl Raoden. „Ale neužil by sis. Nudil by ses."

„No, to jsem rád, že jsi mě z toho vysvobodil, sulo."

„K službám."

Raoden cestou přemýšlel o plánu, co udělat, kdyby ho Aanden začal hledat. Netrvalo mu dlouho, aby si zvykl pohybovat se po elantrijských kluzkých ulicích pokrytých bahnem. Motivoval ho k tomu především jeho naražený palec. Postupně začínal brát šedohnědé zdi a bahno jako normální věc a to mu dělalo těžší hlavu než špína sama.

„Sulo," oslovil ho nakonec Galladon. „Proč jsi chtěl vidět Aandena? Přece jsi nemohl tušit, že ho znáš."

Raoden zakroutil hlavou. „Kdyby byl Aanden baron venku, znal bych ho určitě."

„Opravdu?"

Raoden nepřítomně přikývl.

Galladon několik dalších ulic mlčel a potom začal mluvit, jako by cosi pochopil. „Hele, sulo, já se moc nevyznám v těch aonech, kterých si vy Areloňané tak ceníte, ale pokud se nepletu, tak aon pro ducha je Rao."

„Ano," přisvědčil Raoden váhavě.

„A nemá arelonský král syna Raodena?"

„Měl."

„A jsme u toho, sulo. Ty znáš barony v Arelonu. Jsi na první pohled vzdělaný a umíš rozkazovat."

„Dejme tomu," přikývl Raoden.

„A krom toho si říkáš Spirit, což znamená duch. Není to podezřelý? Komo?"

Raoden vzdechl. „Tak jsem si měl vybrat jiné jméno?"

„Doloken! Sulo, ty chceš říct, že jsi opravdu arelonský korunní princ?"

„*Byl jsem* arelonský korunní princ, Galladone," opravil ho Raoden. „Po smrti jsem o titul přišel."

„No tak to se nedivím, že mám z tebe věčně husí kůži. Vždycky jsem se snažil vyhýbat královský rodině a teď tady skončím s tebou! Doloken!“

„Uklidni se!“ řekl Raoden. „Já ani nejsem ze skutečného královského rodu – my nemáme královský titul ani celou generaci!“

„To stačí, sulo,“ řekl Galladon mrzutě.

„Jestli ti to pomůže, tak táta nechtěl, abych po něm vládl. Dělal, co mohl, aby mi trůn nepřipadl.“

Galladon se ušklíbl. „No, člověka, kterýho by Iadon rád viděl na trůnu, bych se bál. Tvůj otec je idiot – teda nechci tě urazit.“

„Mě to neuráží,“ odpověděl Raoden. „A důvěřuju ti, že mě neprozradíš.“

Galladon si povzdechl. „Když chceš…“

„Chci. Jestli mám udělat něco dobrýho pro Elantris, tak potřebuju, aby za mnou šli lidi proto, že chtějí, a ne z nějakého vlastenectví.“

Galladon přikývl. „Mohl jsi mi to aspoň říct, sulo.“

„Ty jsi řekl, že o minulosti nebudeme mluvit.“

„No jo.“

Raoden se odmlčel. „Ale víš, co to znamená.“

Galladon se na něho podezíravě podíval. „Co?“

„No, když víš, kdo jsem byl já, tak mi musíš říct, kdo jsi byl ty. Aby to bylo fér.“

Galladon dlouho otálel s odpovědí. Než promluvil, došli téměř až ke kostelu. Raoden zpomalil, aby ho příchod na místo nepřerušil. Nemusel však mít strach – Galladon byl stručný.

„Byl jsem zemědělec, farmář,“ řekl stroze.

„Farmář?“ Raoden čekal něco víc.

„A sadař. Prodal jsem pole a koupil ovocný sad, protože jsem si myslel, že to bude jednodušší – stromy se nemusejí každý rok sázet znovu.“

„A bylo?“ zeptal se Raoden. „Myslím jednodušší…“

Galladon pokrčil rameny. „Zdálo se mi, že ano, i když znám spoustu obilnářů, kteří by se se mnou hádali až do krve. Komo?“ Velký Dula vrhl na Raodena pronikavý pohled. „Věříš mi, že ti říkám o své minulosti pravdu, viď?“

Raoden se usmál a roztáhl před sebou ruce: „Nezlob se, Galladone, ale ty mně vůbec jako zemědělec nepřipadáš. Postavu na to máš, ale připadáš mi moc…“

„Inteligentní?“ doplnil ho Galladon. „Sulo, já jsem viděl tak chytrý farmáře a tak bystrý, ti měli logiku ostrou jak meč, že bys s ní mohl kosit pole.“

„Nepochybuju o tom, že ty ji máš taky,“ řekl Raoden. „Ale i když jsou tihle lidi inteligentní, tak je to spíš přirozená inteligence a ne vzdělání. Ale ty jsi vzdělaný, Galladone.“

„Sulo, knihy jsou bezvadná věc. Moudrý farmář má dost času studovat, když žije v zemi jako Duladel, kde jsou lidi svobodní.“

Raoden zvedl obočí. „Takže ty na té farmářské verzi trváš?“

„Je to pravda, sulo,“ řekl Galladon. „Než jsem se stal Elantrianem, byl jsem farmář.“

Raoden pokrčil rameny. Snad. Galladon uměl předpovídat déšť a dělat spoustu praktických věcí. Přesto měl Raoden pocit, že je tu ještě něco jiného, něco, co mu Galladon zatím nechce říci.

„Tak jo,“ řekl souhlasně. „Věřím ti.“

Galladon stroze přikývl a z jeho výrazu bylo patrné, že je rád, že má tuhle záležitost za sebou. Ať už skrývá cokoliv, dnes to najevo nevyjde. A tak se místo toho Raoden zeptal na to, co ho zajímalo od prvního dne, kdy byl v Elantris.

„Galladone, kde jsou děti?“

„Děti, sulo?“

„Ano. Jestliže si Shaod vybírá namátkou, tak musí brát dospělé i děti.“

Galladon přikývl. „Je to tak. Přicházejí sem i děti, které ještě skoro neumějí chodit.“

„A kde teda jsou? Já tu vidím jen dospělé.“

„Elantris je krutá, sulo,“ řekl Galladon tiše, když procházeli dveřmi Raodenova polorozpadlého kostela. „Děti tu dlouho nevydrží.“

„Ano, ale –“ Raoden se zarazil, protože koutkem oka zaregistroval cosi blýskavého. Překvapeně se ohlédl.

„Seon,“ řekl Galladon a kývl směrem ke světélkující kouli.

„Ano,“ řekl Raoden a sledoval seona, jak vletěl rozbitou střechou do budovy a začal je oba obletovat v bláznivých kruzích. „Je to tak smutný, že se jen tak potloukají po městě. Já…“

Odmlčel se a snažil se vysledovat, jaký aon svítivé středu tohoto podivného tichého seona.

„Sulo?“ oslovil ho Galladon.

„Idos Domi,“ šeptal Raoden, „to je Ien.“

„Ten seon? Ty ho znáš?“

Raoden přikývl a vztáhl ruku s dlaní nahoru. Seon poletoval okolo a na chvilku se zastavil u jeho natažené dlaně. Potom odletěl a znovu poletoval po místnosti jako motýl.

„Ien byl můj seon,“ řekl Raoden, „než mě šoupli sem. Teď jsem viděl aon v jeho středu. Ale byl takový… bledý. Svítil nerovnoměrně, kusy měl tmavé jako…“

Jako skvrny ve tvářích Elantrianů, uvědomil si Raoden, když sledoval, jak seon odlétá. Seon letěl ke zdi kostela, dokud do ní nenarazil. Malý světelný míč na chvilku poskakoval na místě, zkoumal zeď a potom odletěl jiným směrem. Pohyboval se nemotorně, jako by se nemohl udržet ve vzduchu. Tu a tam poskočil a neustále se točil do pomalých vratkých smyček.

Když si Raoden uvědomil, co zbylo z jeho přítele, zachvěl se mu žaludek. Až dosud se v Elantris snažil na Iena nemyslet – věděl, co se stává seonům, jejichž pána postihl Shaod. Předpokládal – nebo spíš doufal, že Iena Shaod zničil. I to se někdy stávalo.

Raoden zakroutil hlavou. „Ien býval tak moudrý. Nikdy jsem neviděl tak pozornou bytost – seona ani člověka.“

„Je mi to líto, sulo,“ řekl Galladon vážně.

Raoden opět natáhl ruku a seon se poslušně přiblížil, jako to kdysi dělával malému chlapci Raodenovi – chlapci, který se teprve musel naučit, že seoni jsou mnohem prospěšnější jako přátelé než jako sluhové.

Poznal mě? přemítal Raoden, když se nad ním seon třepotal. *Nebo poznává jen to gesto?*

To se Raoden asi nikdy nedoví. Seon mu ještě chvíli poletoval nad vztyčenou rukou a potom opět uletěl.

„Můj dobrý přítel,“ šeptal Raoden. „A já myslel, že byl Shaod krutý *ke mně.*“

KAPITOLA 11

NA KIINOVU výzvu zareagovalo jen pět mužů. Lukel se nad tímto skrovným počtem rozčiloval. „Raodenovi chodilo na shromáždění třicet lidí, než umřel," řekl na vysvětlenou. „Já jsem nečekal, že přiběhnou všichni, ale *pět?* To snad ani nestojí za ten čas."

„To stačí, hochu," řekl Kiin uvážlivě a nahlížel do pokoje kuchyňskými dveřmi. „Třeba jich je co do počtu málo, ale máme ty nejlepší. Je to pět nejvlivnějších mužů v tomhle městě, nemluvě o tom, že nejchytřejších. Raoden uměl přitáhnout chytré lidi na svou stranu."

„Kiine, ty starej medvěde," ozval se kdosi z obývacího pokoje. Byla to majestátní postava s prošedivělými vlasy, oblečená do padnoucí vojenské uniformy. „Dáš nám najíst, nebo ne? Vždyť já přišel jenom kvůli tomu, že se říkalo, že dnes děláš ketathum na grilu!"

„No vždyť už se tam prase točí, Eondele," odpověděl Kiin z kuchyně. „A ty máš rezervovanou dvojitou porci. Tak si ještě chvíli hýčkej žaludek, za chvilku to bude."

Muž se srdečně zasmál a poplácal si břicho, které Sarene připadalo stejně ploché a tvrdé jako břicho jeho o mnoho let mladšího souseda. „Kdo to je?" zeptala se.

„Hrabě z Eonských plantáží," odpověděl Kiin. „Lukele, jdi se kouknout na to maso, než tady se sestřenkou prodrbeme všechny hosty."

„Ano, tati," řekl Lukel, vzal pohrabáč a odešel k ohništi.

„Eondel je kromě Raodena jediný člověk, kterého jsem viděl otevřeně kritizovat krále. Je to vojenský génius, má vlastní malou armádu. Má jenom několik set mužů, ale jsou vynikající."

Potom Kiin ukázal pootevřenými dveřmi na muže tmavé pleti a velmi jemných rysů. „Ten vedle Eondela je baron Shuden.“

„Z Jinda?“ zeptala se Sarene.

Kiin přikývl. „Jeho rodina se usadila v Arelonu asi před sto lety a nashromáždili obrovské jmění obchodem s jindskými kupci. Zprostředkovávali jim cesty přes Arelon. Když se dostal k moci Iadon, nabídl jim šlechtický titul, aby pokračovali dál. Shudenův tatínek umřel asi před pěti lety a jeho syn má daleko větší respekt k tradicím, než měl otec. Tvrdí, že Iadonův způsob vlády je proti duchu víry, a proto se s námi chce sejít.“

Sarene se zamyšleně klepala prstem na tvář a studovala Shudena. „Jestli má srdce stejně jindské jako pleť, strejdo, tak to bude silný spojenec.“

„To si myslel i tvůj manžel,“ řekl Kiin.

Sarene sevřela rty. „Proč mluvíš o Raodenovi jako o mém manželovi? Já vím, že jsem vdaná. Nemusíš mi to zdůrazňovat.“

„Ty to víš,“ řekl Kiin hlubokým chraplavým hlasem, „ale ještě tomu nevěříš.“

Kiin buď neviděl tázavý výraz v její tváři, nebo jej prostě ignoroval, protože pokračoval dál, jako by tuhle nespravedlivou poznámku nevyslovil.

„Vedle Shudena je vévoda Roial z Ialdských plantáží,“ řekl Kiin a kývl směrem k nejstaršímu muži v místnosti. „Patří mu přístav Iald, druhé nejbohatší město po Kae. Je to ze všech přítomných nejmocnější člověk a asi taky nejmoudřejší. Ale proti králi se postavit nechtěl. Před Reodem byli Roial s Iadonem přátelé.“

Sarene zvedla obočí. „Tak proč přišel?“

„Roial je dobrý člověk,“ vysvětloval Kiin. „I když byl Iadon jeho přítel, uvědomuje si, že jeho vláda vede zemi do záhuby. A potom mám taky trochu pocit, že se nudí, a tak přišel.“

„To by se účastnil vzbouřeneckého shromáždění jen z nudy?“ zeptala se Sarene, jako by tomu nechtěla uvěřit.

Strýc pokrčil rameny. „Až budeš tak stará jako Roial, budeš taky těžko hledat věci, které tě opravdu zaujmou. Tenhle člověk má natolik politiku v krvi, že kdyby nebyl zapletený aspoň do pěti afér, nebude v noci spát. Před Reodem byl ialdským guvernérem a byl to jediný šlechtic jmenovaný z Elantris, který zůstal u moci i

po povstání. Je nepředstavitelně bohatý – Iadon má víc jen proto, že si započítává do vlastních příjmů i státní daně.“

Sarene sledovala, jak se společnost směje nějakému Roialovu vtipu. Roial jí připadal jiný než ostatní. Byl nespoutaný a působil spíš uličnicky než vznešeně a uhlazeně. Navzdory svému drobnému vzezření určoval konverzaci, a když se smál, poskakovaly mu kolem tváře kadeře sněhobílých vlasů. Jednoho z mužů však vévodova společnost nikterak neuchvacovala.

„Kdo je ten, co sedí vedle vévody Roiala?“

„Ten silnější pán?“

„Silnější?“ opakovala Sarene ironicky a zvedla obočí. Byl to obézní muž a břicho se mu přelévalo přes boční opěradla židle.

„No, my tlustý si tak říkáme,“ odpověděl Kiin s úsměvem.

„Ale strejdo,“ řekla Sarene s úsměvem, „ty nejsi tlustý. Ty jsi… robustní.“

Kiin se dal do smíchu, až se rozkašlal. „No tak jo. Ten robustní pán vedle Roiala je hrabě Ahan. Takhle to není vidět, ale jsou s vévodou dobří kamarádi. Nebo naopak dávní nepřátelé. Já teď nevím, jedno z toho.“

„No, to je trochu rozdíl, strýčku,“ podotkla Sarene.

„Ale ani ne. Oni se spolu už takový léta handrkujou a pošťuchujou, že by jeden bez druhého ani nevydržel. To jsi měla vidět ty jejich obličeje, když zjistili, že jsou v tomhle sporu oba na stejný straně – Raoden se tomu smál ještě za několik dní. Určitě za nima šel jednotlivě, oba souhlasili a potom se tu sešli s tím, že se budou zase handrkovat.“

„Tak proč sem chodí?“

„No, oni s námi oba souhlasí – nemluvě o tom, že jeden bez druhýho nemůžou být. A taky chtějí jeden na druhýho trochu dohlídnout.“ Kiin pokrčil rameny. „No, každopádně nám pomáhají, takže jsme rádi, že tu jsou.“

„A ten poslední?“ zeptala se Sarene a prohlížela si posledního účastníka sešlosti. Byl to hubený muž s prořídlými vlasy a těkavýma očima. Ostatní na sobě nedali nervozitu znát. Smáli se a mluvili spolu, jako kdyby se tu sešli na honu a ne na přípravě vlastizrady. Tento muž se však neklidně vrtěl na židli a neustále těkal očima z místa na místo – jako by hledal nejbližší únikovou cestu.

„Edan," řekl Kiin a zatvářil se nepřívětivě. „Baron z Tiiských plantáží na jihu. Já jsem ho nikdy neměl rád, ale asi je to jeden z našich nejsilnějších přívrženců."

„A proč je tak nervózní?"

„Iadonův systém vlády podporuje v lidech chamtivost – čím lépe si šlechtic vede finančně, tím větší má šanci na lepší šlechtický titul. Takže se drobná šlechta handrkuje jako děti na písku, každý se snaží najít cestu, jak vydolovat co nejvíc peněz a zvětšit svůj majetek.

Tenhle systém taky podporuje hráčství. Edan nikdy neměl nijak oslnivé jmění. Jeho pozemky hraničí se Stržemi a tam v okolí není úrodná půda. Aby si Edan přišel na své, pustil se do riskantního podnikání a přišel o investice. Teď nemá peníze, aby si udržel titul."

„On by o něj mohl přijít?"

„Nejen mohl, ale přijde o něj, jakmile budou daně a Iadon si uvědomí, jak zchudl. Edan má tři měsíce na to, aby buď objevil zlatý důl, nebo svrhl Iadona." Kiin se škrábal na bradě, jako by si hledal vousy, aby se za ně mohl zamyšleně tahat. Sarene se smála – od doby, kdy tahle statná tvář nosila vousy, mohlo uplynout už tak deset let – ale navyklé gesto se tak snadno neoholí.

„Edan je zoufalec," pokračoval Kiin, „a zoufalci dělají naprosto nepředvídatelné věci. Já mu moc nevěřím, ale ze všech lidí tady v té místnosti má asi největší zájem na tom, abychom vyhráli."

„A co by to znamenalo?" zeptala se Sarene. „Čeho přesně vlastně chtějí tihle lidi dosáhnout?"

Kiin pokrčil rameny. „Asi udělají cokoliv, aby se zbavili tohohle absurdního systému, kde musí dokládat své jmění. Šlechtici jsou šlechtici, Ene, jim jde o to, udržet si místo ve společnosti."

Další rozhovor přerušil hlas z jídelny. „Kiine," podotkl vévoda Roial důrazně, „kdybychom si nechali zapíchnout vlastní prase, tak by to asi bylo rychlejší."

„Dobré jídlo se vaří dlouho, Roiale," zabrblal Kiin a vystrčil na to hlavu kuchyňskými dveřmi. „Jestli si myslíš, že to zvládneš líp, tak jsi vítán v kuchyni a já ti to přenechám."

Vévoda ho ubezpečil, že to nebude nutné. Naštěstí však už nemusel čekat dlouho. Kiin za chvíli prohlásil, že prase je už měkké, a požádal Lukela, aby ho začal porcovat. Hned následovalo další jídlo – byly to hody tak bohaté, že by byly uspokojily i Kaise, kdyby ji i ostatní děti tatínek nebyl poslal na večer k tetě.

„Pořád se k nám chceš přidat?“ zeptal se Kiin Sarene, když se vrátil do kuchyně pro poslední podnos.

„Ano,“ odpověděla Sarene rozhodně.

„Tohle není Teod, Sarene,“ varoval ji Kiin. „Tady jsou lidi mnohem… konzervativnější. Nepokládají za vhodné, aby se žena angažovala v politice.“

„A když muž vaří večeři…?“ zeptala se Sarene.

Kiin se usmál. „Trefa,“ odpověděl Kiin chraplavě. Jednou si bude muset nechat vyšetřit hlasivky.

„Já se umím chovat, strýčku,“ řekla Sarene. „Roial není jediný, kdo má rád hozenou rukavici.“

„No tak dobře,“ řekl Kiin a vzal podnos s kouřícími fazolemi. „Jdeme,“ Kiin šel před ní do kuchyně, postavil podnos na stůl a obrátil se k ní. „Určitě už jste měli příležitost seznámit se s mou neteří Sarene, naší princeznou.“

Sarene se uklonila vévodovi Roialovi a potom pokynula ostatním a posadila se.

„Já jsem přemýšlel, pro koho to místo tady je,“ mumlal starý Roial. „Neteř, Kiine? Ty máš spojení s teodským dvorem?“

„Ale jdi!“ rozesmál se tlustý Ahan. „Neříkej mi, že nevíš, že Kiin je bratr starýho Eventea? To mně už to špehové vyslídili dávno.“

„Já jsem se chtěl zachovat slušně, Ahane,“ odpověděl Roial. „Přece mu nezkazím překvapení jen proto, že máš výkonný špehy.“

„No, ono přivést na takovouhle schůzku cizího člověka taky zrovna není slušný,“ podotkl Ahan. Jeho hlas zněl stále vesele, ale v očích měl vážný výraz.

Všichni se otočili na Kiina, ale odpovědi se chopila Sarene. „Dalo by se předpokládat, že při takovém poklesu počtu vašich členů, lorde, přivítáte další stoupence – třeba i cizí nebo ženského pohlaví.“

Celý stůl při těchto slovech ztichl a skrz páru stoupající z několika Kiinových mistrovských výrobků ji pozorovalo deset očí. Sarene byla pod tlakem těchto málem nepřátelských pohledů nesvá. Tihle muži vědí, jak rychle je může zničit jediná chyba. Ve státě, kde patří k nedávné minulosti série povstání, není lehké zahrávat si s vlastizradou.

Nakonec se vévoda Roial rozesmál a řekl: „Já to věděl! Má drahá, ono snad ani není možné, aby byl někdo tak hloupý, jak jste předstírala – ani sama královna nemá tak prázdnou hlavu.“

Sarene zastírala nervozitu úsměvem. „Věřím, že se v případě královny Eshen mýlíte, milosti. Ona je jen… výmluvná.“

Ahan se ušklíbl. „No, jestli tomu chcete říkat takhle.“ Když se zdálo, že nikdo jiný nezačne, pokrčil rameny a dal se do jídla. Roial se však nepřidal. Nezastíral veselostí své skutečné zájmy. Seděl se založenýma rukama a s praktickým pohledem sledoval Sarene.

„Vy byste byla dobrá herečka, má drahá,“ řekl, když se před ním Ahan natáhl pro košík rohlíků. „Ale nevidím důvod, proč byste měla být na téhle večeři. I když vám to nepřičítám za chybu, protože jste mladá a nezkušená. To, o čem dnes večer budeme mluvit, je velmi nebezpečné – pro každého, kdo to uslyší, a ještě víc pro toho, kdo si to zapamatuje. A pár nepovolaných uší – byť patří překrásné hlavě – nám neprospěje.“

Sarene přimhouřila oči a přemýšlela o tom, jestli se ji vévoda snaží vyprovokovat, nebo ne. Roial se těžko odhadoval – hůř než ostatní. „Zjistíte, že nezkušená nejsem, pane. V Teodu totiž neukrýváme ženy za oponou tkaní a vyšívání. Já jsem strávila mnoho let v diplomatických službách.“

„Dobře,“ namítl Roial, „ale určitě nejste obeznámena se složitou politickou situací v Arelonu.“

Sarene zvedla obočí. „Mnohokrát jsem se přesvědčila, lorde, že svěží nezaujatý názor je v jakékoli debatě neocenitelným nástrojem.“

„Nebuďte naivní, děvčátko,“ utrousil nervózní Edan, když si naplnil talíř. „Já nebudu riskovat svobodu jen proto, že si chcete dokázat, jak jste liberální.“

Sarene napadaly desítky uštěpačných odpovědí. Když však zavrhla i tu nejvtipnější, vstoupil do debaty nový hlas.

„Prosím vás, pánové," ozval se s jindským přízvukem Shuden. Mluvil tiše, ale důrazně. „Teď mi odpovězte. Je ‚děvčátko' odpovídající titul pro osobu, která – kdyby se události nezvrtly jinam – mohla být naší královnou?"

Vidličky se zastavily na cestě do úst a Sarene se znovu ocitla v centru pozornosti. Tentokrát byly ovšem pohledy, které na ni všichni upírali, poněkud shovívavější. Kiin přikývl a Lukel se na ni povzbudivě usmál.

„Varuji vás, pánové," pokračoval Shuden, „nepovolte jí vstup mezi nás, chcete-li, ale jednejte s ní s respektem. Její arelonský titul je stejně silný a zároveň stejně chatrný jako náš. Pokud bychom ignorovali jeden titul, musíme ignorovat všechny."

Sarene se začervenala a zlobila se sama na sebe. Vždyť opomněla na své nejcennější pozitivum – manželství s Raodenem. Teodskou princeznou je od narození. To k ní neodmyslitelně patří. Ale tenhle pohled na sebe samu už je zastaralý. Už to není jen Sarene, dcera teodského krále. Je to Sarene, manželka korunního prince Arelonu.

„Cením si vaší opatrnosti, pánové," řekla. „Máte k ní pádný důvod. Ztratili jste svého patrona, jediného člověka, který vám mohl zajistit ochranu. Pamatujte však na to, že jsem jeho žena. Nejsem náhrada za prince, ale jsem stále spojení s královským dvorem. Celým."

„To je všechno hezké, Sarene," řekl Roial, „ale spojení a sliby nám tváří v tvář rozzuřenému králi moc nepomůžou."

„Moc nepomůžou není totéž jako vůbec nepomůžou, pane," odpověděla Sarene. Potom pokračovala tišším, klidnějším tónem. „Pane vévodo, já už nikdy nepoznám muže, kterého tu jmenuji jako svého manžela. Všichni jste Raodena respektovali, a pokud můžu věřit strýci, tak i milovali – jen já, která bych ho měla milovat nejvíc, už nikdy nebudu mít příležitost se s ním vůbec setkat. Dílo, do kterého jste se zapojili, bylo jeho posláním. Já bych ráda byla jeho součástí. Když už nemůžu poznat Raodena, dovolte mi aspoň sdílet jeho sny."

Roial ji chvilku sledoval a Sarene cítila, že zkoumá, do jaké míry mluví upřímně. Vévoda by se nenechal oklamat falešnou sentimentalitou. Nakonec přikývl a začal si krájet kousek vepřového. „Já nevidím problém v tom, aby zůstala."

„Já taky ne,“ přidal se Shuden.

Sarene se podívala na ostatní. Lukel se při její řeči usmíval a majestátní vojenský velitel lord Eondel měl téměř na krajíčku slzy. „Já s dámou souhlasím.“

„No jo, tak když ji tu Roial chce, tak já musím protestovat z principu,“ řekl Ahan a smál se. „Ale naštěstí to vypadá, že jste mě přehlasovali.“ Mrkl na ni a široce se usmál. „Stejně mě nebaví dívat se pořád na ty samé obličeje.“

„Takže zůstává?“ zeptal se Edan překvapeně.

„Zůstává,“ odpověděl Kiin. Dosud se nedotkl jídla. Nebyl jediný – ani Shuden a Eondel ještě nezačali jíst. Jakmile skončila debata, sklonil Shuden hlavu ke krátké modlitbě a potom se pustil do jídla. Eondel však čekal, dokud si nevzal Kiin. Sarene to pozorovala se zaujetím. I když má Roial vyšší postavení, setkání se koná v Kiinově domě. Podle starých tradic má Kiin přednost. Ostatní byli patrně natolik zvyklí být tou nejdůležitější osobou, že se vůbec nezabývali tím, kdy mají začít jíst.

Když utichla debata o tom, jestli má Sarene zůstat nebo ne, soustředili se lordi na méně kontroverzní záležitost.

„Kiine,“ prohlásil Roial, „takhle dobrý jídlo jsem nejedl snad několik desetiletí.“

„Ty mi lichotíš, Roiale,“ řekl Kiin. Evidentně se vyhýbal titulům v oslovení ostatních – ale nikomu to zřejmě nevadilo.

„Já s lordem Roialem souhlasím, Kiine,“ přidal se Eondel. „Na tebe žádný kuchař ve městě nemá.“

„Arelon je velký, Eondele,“ řekl Kiin. „Tak mě tak moc nepovzbuzuj, nebo najdeš někoho lepšího a já budu zklamaný.“

„Nesmysl,“ řekl Eondel.

„Já si neumím představit, že to všechno můžeš dělat sám,“ řekl Ahan a zakroutil velkou kulatou hlavou. „Ty máš určitě někde tamhle pod pultem schovanou četu jaadorských kuchařů.“

Roial se ušklíbl: „No, aby nakrmil tebe, Ahane, na to tu četu užije, ale nám ostatním jeden kuchař stačí.“ Potom se obrátil na Kiina. „Ale stejně, Kiine, je to zvláštní, že tak striktně děláš všechno sám. Proč si nenajmeš aspoň pomocníka?“

„Mě to baví, Roiale. Proč bych měl někomu přenechávat to, co dělám rád?“

„A krom toho, lorde," připojil se k hovoru Lukel, „má král ujímání z toho, když slyší, že někdo tak bohatý jako táta dělá tak obyčejnou práci jako kuchařinu."

„To je dobrý," přidal se Ahan. „Protest prostřednictvím poslušnosti."

Kiin nevinně zvedl ruce. „Já vím jen to, pánové, že se člověk může postarat o sebe i o rodinu bez posluhy a nezáleží na tom, jak je bohatý."

„Hele, příteli," smál se Eondel, „to málo, co jsme zatím viděli, by ti z místa vyneslo aspoň titul barona. Kdoví, kdybys rozšířil po veřejnosti, co všechno opravdu umíš, tak bychom si nemuseli dělat hlavu s Iadonem – byl bys král."

„No, to trochu přeháníš, Eondele," namítl Kiin. „Já jsem jen obyčejný muž, který rád vaří."

Roial se smál. „Obyčejný muž, který rád vaří a za bratra má krále z Teodu a jeho neteř je teď dcera *dvou* králů a jeho žena dvorní dámou."

„Co můžu dělat proti tomu, že jsem spřízněný s důležitými lidmi?" namítl Kiin. „Milostivý Domi sesílá na každého jiné zkoušky a trápení."

„Když už jsme u trápení," řekl Eondel a obrátil se k Sarene, „rozhodla se už Vaše Výsost, jak vyřídí akt vdovské piety?"

Sarene zmateně svraštěla obočí. „Akt vdovské piety, pane?"

„No, ano, ehm…" ctihodný lord vypadal jako v rozpacích.

„Lord mluví o pietním aktu, který uskuteční vdova po smrti svého manžela," vysvětloval Roial.

Kiin zakroutil hlavou: „Neříkejte mi, že od ní tohle čekáte, Roiale? Vždyť Raodena ani neviděla. Vždyť je absurdní, aby držela i obyčejný smutek, natož pak vdovskou pietu."

Sarene byla stále rozzlobenější. I když tvrdila, že má překvapení ráda, směr, kterým se ubíral tenhle hovor, se jí nelíbil. „Mohli byste mi, prosím, někdo vysvětlit, co to ten akt vdovské piety je?" zeptala se rázně.

„Když dáma v Arelonu ovdoví, paní," ujal se slova Shuden, „předpokládá se, že vykoná akt vdovské piety."

„Co se ode mě tedy čeká?" zeptala se Sarene zamračeně. Neměla ráda nesplněné povinnosti.

„No, rozdat nějaké jídlo a přikrývky chudým," mávl rukou Ahan. „Ale nikdo od vás nečeká nějaké opravdové zaujetí, je to jen jedna z tradic ze starých časů, které Iadon udržel. Dělalo se to i v Elantris. Mně osobně se to nelíbí. Vlastně se lidi těší, až někdo umře. Není nic pozitivního, když má aristokrat největší oblibu u veřejnosti těsně po smrti."

„Ale je to pěkná tradice, lorde Ahane," namítl Eondel.

Ahan se dal do smíchu. „Já vím, Eondele. Vy jste tak konzervativní, že nosíte i ponožky podle starých tradic."

„Nechce se mi věřit, že by mi o tom nikdo neřekl," divila se Sarene.

„No," poznamenal Ahan, „on by vám to možná někdo byl řekl, kdybyste netrávila veškerý svůj čas zašitá v téhle díře u Kiina."

„A kde jinde mám teda být?"

„Arelon má hezký královský dvůr, princezno," řekl Eondel. „Myslím, že od vašeho příjezdu byly už dva plesy a dnes se koná další."

„Tak proč mě nikdo nepozval?" zeptala se.

„Protože máte smutek," odpověděl Roial. „A krom toho, zvou se jen muži a ti s sebou přivedou sestru nebo manželku."

Sarene se zamračila. „Tady jsou lidi tak zaostalí."

„Ne zaostalí, Výsosti," opravil ji Ahan. „Jen konzervativní. Jestli máte zájem, tak zařídíme, aby vás nějaký muž pozval."

„A nevypadalo by to divně?" zeptala se Sarene. „Abych já, ani ne týden vdova, šla na ples s nějakým mladíkem?"

„Má pravdu," poznamenal Kiin.

„A proč mě nevezmete vy?" zeptala se Sarene.

„My?" zarazil se Roial.

„Ano, vy," odpověděla Sarene. „Vaše Lordstva mají věk na to, aby lidé nepomlouvali – prostě jen ukážete své mladší přítelkyni radosti dvorského života."

„Mnozí z nás jsou ženatí, Vaše Výsosti," řekl Shuden.

Sarene se usmála. „Já jsem vdaná."

„Nemusíš se strachovat o svou čest, Shudene," řekl Roial. „Já oznámím princeznin záměr, a pokud se nebude s někým z nás vyskytovat příliš často, nikdo z toho nebude nic vyvozovat."

„Tak jsme domluveni," rozhodla Sarene s úsměvem. „Doufám, že mě provedete všichni, pánové. Je nezbytné, abych se na ty

večírky dostala – pokud mám do Arelonu zapadnout, musím poznat jeho aristokracii.“

Všichni souhlasili a hovor se stočil na jiná témata, například na blížící se zatmění měsíce. Když konverzovali, uvědomila si Sarene, že se ještě nedověděla mnoho o onom tajuplném aktu vdovské piety. Bude se muset později zeptat Kiina.

Jen jediný z mužů se nebavil a patrně ho nenadchlo ani jídlo. Lord Edan si naplnil talíř, ale téměř nic z něho nesnědl. Znechuceně se do něho díval, smíchal různé pokrmy do podivné kaše, která jen velmi vzdáleně připomínala delikatesy, které Kiin přichystal.

„Myslel jsem, že jsme se rozhodli, že už se nebudeme scházet,“ vychrlil nakonec Edan. Jeho komentář vstoupil do konverzace jako sob doprostřed smečky vlků.

„Rozhodli jsme se, že se nějaký čas nebudeme scházet, ale ne že přestaneme natrvalo.“

„Měl bys být rád, Edane,“ řekl Ahan a gestikuloval vidličkou s napíchnutým vepřovým. „Ty bys měl mít největší zájem na tom, abychom se scházeli. Jak dlouho zbývá do daní?“

„Doufám, že daně jsou první den Eosteku, lorde Ahane,“ řekl Eondel, „takže zbývají tři měsíce.“

Ahan se usmál. „Díky, Eondele – tebe je radost mít po ruce. Ty jsi studnice informací, které jsou zrovna potřeba. Takže tři měsíce, Edane. A co tvoje pokladna? Víš, jak jsou královští auditoři nesmlouvaví…“

Edan byl pod tou brutální ironií ještě neklidnější. Jako by věděl o tom, jak ho tlačí čas, ale současně se snažil zapomenout na své potíže v jakési naději, že samy zmizí. V jeho tváři byl ten konflikt patrný a Ahan jej s potěšením sledoval.

„Pánové,“ ozval se Kiin, „nejsme tu proto, abychom se hádali. Uvědomme si, že pro nás pro všechny by měla svoboda obrovský přínos – nemluvě o stabilitě v naší zemi a svobodě pro naše lidi.“

„Baronovy obavy jsou ale zcela namístě,“ řekl vévoda Roial a poposedl si na židli. „I přesto, že nám tato mladá dáma slibuje pomoc, jsme bez Raodena naprosto nechráněni. Prince měli rádi lidé – a i když Iadon naše tajné schůzky odhalil, nemohl proti Raodenovi nic udělat.“

Ahan přikývl. „Už nejsme tak silní, abychom se mohli postavit králi. Předtím jsme získávali přívržence, možná by nebylo trvalo dlouho a měli bychom na své straně tolik aristokracie, abychom s tím mohli vyjít na veřejnost. Ale teď nemáme nic.“

„Ale máte stále ještě svůj sen, lorde,“ vmísila se Sarene tiše do hovoru. „To je přece moc.“

„Sen?“ rozesmál se Ahan. „Ten sen byl Raodenův, paní. My jsme ho jen slepě následovali.“

„Tomu nevěřím, lorde Ahane,“ řekla Sarene zamračeně.

„Že by nám Vaše Výsost tedy řekla, jaký to byl sen?“ požádal Shuden klidně.

„Vy jste přece inteligentní pánové, Vaše Lordstva,“ odpověděla Sarene. „Máte přece dostatek důvtipu i zkušeností, abyste viděli, že tahle země nemůže vydržet tlak, který na ni Iadon vyvíjí. Arelon není obchod, který se vede železnou rukou – to je víc než příjmy minus výdaje. Ten sen, pánové, je Arelon, jehož lidé půjdou s králem místo proti němu.“

„Dobrý postřeh, princezno,“ řekl Roial, ale poněkud pohrdavě. Obrátil se k ostatním a pokračovali v hovoru. Sarene všichni zdvořile ignorovali. Dovolili jí, aby se zúčastnila schůzky, ale nestojí o to, aby se zapojovala do debaty.

„…mít cíl a mít prostředek, jak ho dosáhnout, to jsou dvě různé věci,“ říkal Roial. „Věřím, že bychom měli počkat – nechat starouše, až se sám zažene do kouta, a potom teprve přijít na pomoc.“

„Ale Iadon mezitím Arelon zničí, vévodo,“ namítal Lukel. „Čím víc času mu dáme, tím složitější bude potom napravit škody.“

„Já nevidím jinou možnost,“ řekl Roial se zdviženýma rukama. „Nemůžeme jít proti králi stejným způsobem jako dřív.“

Edan nadskočil a na čele mu vyrazil pot. Postupně si uvědomoval, že bez ohledu na to, jak je to riskantní, je pro něj mnohem lepší volba jít proti králi, než se jím nechat připravit o šlechtický titul.

„Máš pravdu, Roiale,“ přiznal Ahan a pokrčil rameny. „Princův původní plán teď nemá význam. Nemůžeme tlačit na krále, dokud za sebou nebudeme mít aspoň polovinu aristokracie a jejího majetku.“

„Ještě je jedna cesta, pánové,“ řekl Eondel váhavě.

„A jaká, Eondele?“ zeptal se vévoda.

„Netrvalo by mi ani dva týdny, abych ze strážců státních dálnic dal dohromady legii. Peníze nejsou jediná hybná síla.“

„Tví dobrovolníci by nikdy proti arelonské armádě neobstáli,“ uchechtl se Ahan. „Iadonova armáda je ve srovnání s armádami jiných zemí malá, ale je i tak mnohem větší než těch tvých pár stovek mužů – zvlášť, když král povolá městské hlídky z Elantris.“

„Ano, lorde Ahane, to máš jistě pravdu,“ připustil Eondel. „Ale kdybychom udeřili rychle – dokud Iadon o našich záměrech neví – mohli bychom dostat mou legii na místo a vzít krále jako rukojmí.“

„Tví muži by se museli ke králi probojovat,“ namítl Shuden. „Tvoje nová vláda by vyrostla z krve té staré tak, jako vyrostla Iadonova vláda ze smrti Elantris. To bys jen zahájil nový cyklus a vedlo by to k dalšímu pádu, Eondele. Jakmile vyhraje jedna revoluce, začne se chystat druhá. Bude nové krveprolití, nový puč a zmatky. Přece musí existovat způsob, jak přesvědčit Iadona pokojnou cestou.“

„Existuje,“ řekla Sarene. Obrátilo se k ní několik párů pobouřených očí. Měla tu přece být jen jako posluchač. Kdyby tohle byli tušili dřív…

„Souhlasím,“ řekl Roial a otočil se od Sarene, „a to je čekat.“

„Ne, pane,“ oponovala mu Sarene. „Nezlobte se, ale já mám na mysli jinou odpověď. Viděla jsem lidi z Arelonu. Mají sice stále ještě v očích naději, ale ta slábne. Když dáte Iadonovi čas, vytvoří si takový národ malomyslných poddaných, jaký si přeje.“

Roialovi klesly koutky. Chtěl si zachovat hlavní slovo, když tu teď Raoden není. Sarene skryla spokojený úsměv. Roial byl první, kdo jí dovolil mezi ně vstoupit, a tak ji bude muset nechat mluvit. Kdyby ji odmítl poslouchat, dával by tím vlastně najevo, že jeho prvotní rozhodnutí nebylo správné.

„Mluvte, princezno,“ řekl rezervovaně.

„Pánové,“ začala Sarene upřímně. „Vy hledáte cestu, jak svrhnout Iadonovu vládu založenou na systému, který ztotožňuje vůdčí schopnosti s majetkem. Vy tvrdíte, že je to nesprávné a nespravedlivé – že je to hloupý systém, který týrá arelonský lid.“

„Ano,“ řekl Roial úsečně. „A?“

„No, když je Iadonův systém tak špatný, tak proč si děláte starosti s jeho svržením? Proč ho nenecháte, aby se svrhl sám?“

„Jak to myslíte, Lady Sarene?“ zeptal se Eondel se zájmem.

„Obraťte všechno, co vytvořil Iadon, proti němu a donuťte ho uznat chybu. Potom třeba budete moci přijít s něčím novým, stabilnějším a lepším.“

„To je zajímavé, ale nemožné,“ zakroutil Ahan hlavou s mnoha bradami. „To možná mohl udělat Raoden, ale nás je tu pár.“

„Ne, to stačí,“ řekla Sarene, vstala ze židle a obešla stůl. „Nám by šlo o to, aby nám ostatní šlechtici záviděli. A to by se nemohlo povést, kdyby jich bylo na naší straně moc.“

„Pokračujte,“ povzbudil ji Eondel.

„No, co je největším problémem Iadonova systému?“ zeptala se Sarene.

„Nutí pány, aby byli krutí k poddaným,“ odpověděl Eondel. „Iadon hrozí šlechticům, že jim odebere tituly, pokud nebudou dost vyrábět. Takže ti jsou zoufalí a o to víc tlačí na své lidi.“

„To je ovšem skandální uspořádání,“ přisvědčila Sarene, „založené na chamtivosti místo na oddanosti.“

Dál chodila kolem stolu. „Dívali jste se na výkazy produkce Arelonu za posledních deset let?“

„Ono něco takového existuje?“ zeptal se Ahan.

Sarene přikývla. „My je v Teodu máme. A překvapilo by vás, pánové, že se produkce v Arelonu od doby, kdy se ujal vlády Iadon, propadá níž a níž?“

„Ani trochu,“ souhlasil Ahan. „Tohle desetiletí bylo smolné.“

„Svou smůlu a štěstí si dělají králové sami, lorde Ahane,“ řekla Sarene s rozhodným gestem. „Nejsmutnější na Iadonově vládě není to, co dělá lidem, ani to, že ničí morálku celé země. Ne, nejhorší je, že se tohohle všeho dopouští, aniž by zajistil prosperitu a růst bohatství.

My v Teodu nemáme žádné otroky, pánové, a máme se stejně dobře. Vlastně systém služebné práce není už ani ve Fjordenu. Tam přišli na něco lepšího – zjistili, že člověk pracuje mnohem víc, když dělá za peníze, na sebe.“

Sarene se na chvilku odmlčela, aby nechala svá slova doznít. Lordi seděli a přemýšleli. „Pokračujte,“ řekl nakonec Roial.

„Blíží se období setby, pánové,“ řekla Sarene. „Představovala bych si, že byste rozdělili svá pole mezi personál. Dejte každému kousek políčka a řekněte jim, že si mohou nechat desetinu výnosu. Řekněte jim, že jim i umožníte koupit si domy, kde bydlí, a půdu, kterou obdělávají.“

„To je ale velmi obtížná věc, princezno,“ namítl Roial.

„Já jsem ještě neskončila,“ řekla Sarene. „Chtěla bych, abyste své lidi dobře nakrmili, pánové. Dejte jim oblečení a všechno potřebné.“

„Nejsme žádné bestie, Sarene,“ ohradil se Ahan. „Někteří šlechtici zacházejí se svými lidmi špatně, ale ty bychom mezi sebe nikdy nepřijali. Lidé na našich pozemcích mají dostatek jídla a teplého oblečení.“

„To je možná pravda,“ pokračovala Sarene, „ale ti lidé musí cítit, že je máte rádi. Neprodávejte je jiným pánům, nehandrkujte se o ně. Ať vědí, že o ně máte starost. Oni vám potom dají celé své srdce i svůj pot. Prosperita přece nemusí být výsadou jen malého procenta obyvatelstva.“

Sarene došla ke své židli a postavila se u ní. Pánové byli zamyšlení – to je dobře – ale měli zároveň obavy.

„To bude riskantní,“ řekl Shuden.

„Tak riskantní jako zaútočit na Iadona s Eondelovou armádou?“ zeptala se Sarene. „Jestli tohle nevyjde, přijdete o trochu peněz a o svou pýchu. Jestli nevyjde plán ctihodného generála, přijdete o hlavu.“

„Má pravdu,“ přisvědčil Ahan.

„Nezní to špatně,“ řekl Eondel. Ulevilo se mu. I když byl vojákem z povolání, nechtěl jít s armádou proti svým krajanům. „Já to zkusím.“

„Ty to máš nejjednodušší, Eondele,“ řekl Edan, který se nervózně houpal na židli. „Ty můžeš na pole povolat armádu, až se poddaným nebude chtít do práce.“

„Mí poddaní hlídají státní dálnice, lorde Edane,“ zabručel Eondel. „Tam jsou nezastupitelní.“

„A tebe za to náramně dobře platí,“ vyštěkl Edan. „Já nemám žádný jiný příjem než z farmy. Moje pozemky sice vypadají veliký, ale je tam ta zatracená rokle přesně uprostřed a táhne se

přes celý pole. Já nemám na lenost čas. Jestli nezasadím, nevypleju a nesklidím brambory, přijdu o titul.“

„O ten asi přijdeš tak jako tak,“ usmál se Ahan.

„Ahane, dost!“ zasáhl Roial. „Edan má pravdu. Kde máme vzít jistotu, že budou naši poddaní dělat víc, když jim dáme tolik svobody?“

Edan přikývl. „Arelonský lid je líná cháska. Ten donutíš k práci jen násilím.“

„Oni nejsou líní, pane,“ vložila se do rozhovoru Sarene. „Jsou rozzlobení. Deset let není tak dlouhá doba. Oni si pamatují, že bývali svými pány. Dejte jim slib samostatnosti a oni se budou snažit, aby jí dosáhli. Budete překvapení, o co efektivněji pracuje svobodný člověk než otrok, který nemyslí na nic jiného než na další jídlo. Koneckonců, představte si *sebe* v jejich situaci – co by *vás víc* vedlo k práci?“

Šlechtici přemýšleli o jejích slovech.

„No, smysl to dává,“ utrousil Shuden.

„Ale chybějí důkazy,“ namítl Roial. „Před Reodem byla jiná doba. Potraviny zajišťovala Elantris a země se obešla bez poddaných. Tenhle luxus teď už nemáme.“

„Tak mi pomozte ty důkazy najít, pánové,“ řekla Sarene. „Dejte mi pár měsíců a ty důkazy si vytvoříme sami.“

„My si je vytvoříme… važte slova, paní,“ namítl Roial.

„Ne, lorde Roiale, to si rozhodnete vy,“ řekla Sarene. „Myslím, že jste stejně ve skrytu duše vlastenec. A víte, co je správné. Neříkejte mi, že jste nikdy nepocítil ani kousek viny za to, co jste udělali téhle zemi.“

Sarene si vévodu dychtivě prohlížela. Zaujal ji, ale nebyla si ani zdaleka jistá, jestli se za Arelon aspoň trochu stydí. Tak se spolehla na svůj dojem, že má vévoda dobré srdce a že za svůj dlouhý život viděl a pochopil, jak hluboko tahle země upadla. Pád Elantris to urychlil, ale skutečnou zkázu tohoto kdysi velikého národa přinesla až chamtivost šlechty.

„Všichni jsme byli občas zaslepeni Iadonovými sliby bohatství,“ řekl Shuden tiše a rozvážně. „Já udělám, co Její Výsost požaduje.“ Obrátil se k Roialovi a kývl na něho. Tím, že přijal Sarenin návrh, dal vévodovi možnost také souhlasit, aniž by ztratil tvář.

„Dobrá," řekl postarší vévoda s povzdechem, „jsi moudrý muž, Shudene. Když ty pokládáš tento plán za přínosný, budu tě následovat."

„Obávám se, že nemáme na vybranou," řekl Edan.

„Je to lepší než čekat," přidal se Eondel.

„Dobře. Souhlasím taky."

„Takže jsem zůstal jen já!" uvědomil si Ahan najednou. „Co mám dělat?"

„Lord Roial souhlasil jen váhavě, pane," řekla Sarene. „Neříkejte, že vy uděláte totéž?"

Ahan se dal do smíchu, až se celý roztřásl. „Vy jste teda povedené děvče! No jo, tak já tedy musím souhlasit nadšeně a tvářit se, že jsem celou dobu věděl, že má princezna pravdu. Tak Kiine, řekni mi, že jsi nezapomněl na dezert. Já jsem slyšel takové krásné historky o tvém cukroví."

„Já a zapomenout na dezert?" zachroptěl strýc. „Ahane, teď jsi mě ranil." Usmál se, vstal ze židle a odešel do kuchyně.

„ONA je dobrá, Kiine – možná lepší než já," ozval se hlas vévody Roiala. Sarene ztuhla. Byla na cestě do koupelny, už se se všemi rozloučila a předpokládala, že už odešli.

„Ona je zvláštní," přisvědčil Kiin. Jejich hlasy se ozývaly z kuchyně. Sarene tiše vklouzla ke dveřím a poslouchala.

„Naprosto nenápadně začala rozhodovat místo mě. Měl jsi mě varovat."

„Abys mohl utéct?" smál se Kiin. „No, už je to dávno, co měli všichni včetně Ahana nad tebou navrch. Ale ono neškodí, když zjistíš, že tě přece jen ještě může něco překvapit."

„Ovšem nakonec ji málem dostali," řekl Roial. „Já nemám rád, když mě někdo tlačí do kouta, Kiine."

„To bylo předem vypočítané riziko, pane," vstoupila Sarene do kuchyně a do hovoru.

Vévoda se však nenechal přerušit. „Vy jste jim skoro vyhrožovala, Sarene. Takhle si spojence nezískáte – zvlášť v případě takového starého mrzouta, jako jsem já." Vévoda s Kiinem popíjeli v kuchyni u stolu láhev fjordenského vína a hovořili ještě volněji než u večeře. „Pár dní by naši pozici neohrozilo a já bych vám určitě slíbil podporu. Poznal jsem, že

uvážený a dobře promyšlený závazek je mnohem účinnější než nepodložená tvrzení.“

Sarene přikývla, podala si z jedné z Kiinových polic skleničku, nalila si víno a posadila se. „Rozumím, Roiale.“ Když mohl on upustit od formalit, tak proč by nemohla ona. „Ale ostatní věří vám. Spoléhají na váš úsudek. Já jsem potřebovala víc než vaši podporu – já vím, že bych ji byla dostala – já potřebovala vaši *otevřenou* podporu. Ostatní měli vidět, že *vy* plán přijímáte, než sami souhlasili. To by se o pár dní později už nemuselo podařit.“

„Možná,“ řekl Roial. „Jedna věc je ale jistá, Sarene – vy jste nám dala novou naději. Raoden byl donedávna zárukou naší jednoty – teď jste převzala jeho místo vy. Kiin ani já jsme to udělat nemohli. Kiin příliš dlouho odmítal šlechtický titul – a lidé, bez ohledu na to, co prohlašují, potřebují vůdce se šlechtickým titulem. A já… všichni vědí, že já jsem před deseti lety s touhle hrůzou, která naši zemi pomalu zabila, Iadonovi pomohl.“

„To už je dávno, Roiale,“ řekl Kiin a poplácal vévodu po rameni.

„Není,“ kroutil hlavou Roial. „Jak řekla princezna, deset let je v historii národa krátká doba. Já nesu vinu za fatální omyl.“

„My to napravíme, Roiale,“ řekl Kiin. „Tenhle plán je dobrý, možná ještě lepší než Raodenův.“

Roial se zasmál. „Byla by to pro něho ale dobrá manželka, Kiine.“

Kiin přikývl. „Dobrá. A ještě lepší královna. Bohužel cesty Domino jsou pro naši pozemskou mysl často nevyzpytatelné.“

„Já jsem přesvědčená, že tohle ale nebyla Domiho vůle, strýčku,“ řekla Sarene nad skleničkou vína. „Napadlo vás někdy, jestli by třeba nemohl mít na princově smrti někdo zájem?“

„Ale tahle myšlenka hraničí s vlastizradou, Sarene,“ varoval ji Kiin.

„A všechno ostatní, o čem se tu dnes večer mluvilo, ne?“

„My jsme jen obviňovali krále z chamtivosti, Sarene,“ řekl Roial. „Vražda vlastního syna je docela jiná věc.“

„Ale stejně o tom uvažujte,“ trvala na svém Sarene a rozmáchla se rukou, až málem vylila víno ze skleničky. „Princ oponoval všemu, co jeho otec udělal. Veřejně se Iadonovi před dvorem vysmíval, kul plány za jeho zády a lidi ho milovali. A co je

nejhorší – všechno, co o Iadonovi řekl, byla pravda. Může si panovník dovolit u dvora takového člověka?“

„Máte pravdu, ale když je to vlastní syn…“ Roial nevěřícně kroutil hlavou.

„No, nebylo by to poprvé, co se taková věc stala,“ řekl Kiin.

„To je pravda,“ řekl Roial. „Ale nejsem si jistý, jestli byl princ pro Iadona taková překážka, jak tvrdíte. Raoden nebyl tak velký rebel jako kritik. Nikdy neřekl, že by Iadon neměl vládnout, on jen tvrdil, že je Arelon kvůli vládě v krizi – což je.“

„A to jste nikdo neměl ani sebemenší podezření, když jste se dověděli, že je princ mrtvý?“ zeptala se Sarene a zamyšleně usrkávala víno. „Přišlo to v takovou šikovnou chvíli. Iadonovi zůstala výhoda spojení s Teodem a nemusí si dělat starosti, že by mu Raoden přivedl na svět dědice.“

Roial se podíval na Kiina. Ten pokrčil rameny. „Myslím, že by se ta možnost měla přinejmenším vzít v úvahu, Roiale.“

Roial smutně přikývl. „A co máme udělat? Pokusit se najít důkaz, že Iadon zabil vlastního syna?“

„Vědomost dává sílu,“ odpověděla Sarene prostě.

„Dohodnuto,“ uzavřel debatu Kiin. „Ty jsi ale jediná, kdo má volný přístup do paláce.“

„Budu tam slídit a uvidím, co se mi podaří odhalit.“

„Je možné, že by nebyl mrtvý?“ nadhodil Roial. „Ono by nebylo těžké najít do rakve podobnou tvář – když někdo umře na černý kašel, tak se mu hodně změní podoba.“

„Je to možné,“ řekla Sarene pochybovačně.

„Ale vy tomu nevěříte.“

Sarene zakroutila hlavou. „Když se panovník rozhodne zbavit soupeře, tak to obvykle udělá natrvalo. Ono je příliš mnoho historek o ztracených dědicích, kteří se potom někdy objeví po dvaceti letech v džungli a začnou se hlásit o svá dědická práva.“

„Ale stejně, Iadon snad není tak brutální, jak si myslíte,“ namítl Roial. „Býval to kdysi lepší člověk – neříkám dobrý člověk, ale špatný taky ne. Jenom lakomý. Posledních pár let se s ním něco stalo – něco ho změnilo. Ale stejně si myslím, že v něm zůstalo tolik citu, aby takovou věc nepřipustil.“

„Dobře,“ řekla Sarene. „Pošlu Ashe, aby proslídil královské věznice. Je tak pečlivý, že spočítá všechny krysy, než odejde.“

„Vašeho seona?“ uvědomil se Roial. „Kde je?“

„Poslala jsem ho do Elantris.“

„Do Elantris?“ podivil se Kiin.

„Ten fjordenský gyorn se z nějakého důvodu zajímá o Elantris,“ vysvětlovala Sarene. „A já nespustím ze zřetele nic z toho, co ho zajímá.“

„Ty se tím knězem nějak moc zabýváš, Ene,“ řekl Kiin.

„To není jen obyčejný kněz, strejdo,“ opravila ho Sarene. „Je to gyorn.“

„Ale pořád je to jen jedinec. Kolik může napáchat škody?“

„Zeptej se v Duladelu,“ odpověděla Sarene. „Já mám pocit, že je to ten samý kněz, co tam vyvolal tu katastrofu.“

„Ale o tom, že by za pádem Duladelské republiky stál Fjorden, není jediný důkaz,“ podotkl Roial.

„V Teodu důkazy jsou, ale nikdo jiný je nechce uznat. Jen mi věřte, když vám říkám, že tenhle jediný gyorn je nebezpečnější než celý Iadon.“

Po této poznámce konverzace utichla. Všichni tři tiše seděli a zamyšleně upíjeli víno, dokud se nevrátil Lukel, který jel pro matku a sourozence. Kývl na Sarene, poklonil se před vévodou a nalil si víno.

„Tak se na sebe podívej,“ řekl Lukel Sarene, když se posadil. „Důvěrná členka pánského klubu.“

„No, spíš jeho vůdce,“ poznamenal Roial.

„Kde máš maminku?“ zeptal se Kiin.

„Jsou na cestě,“ odpověděl Lukel. „Ještě nebyli hotoví – a znáš ji. Všechno se musí udělat pořádně, všechno chce svůj čas, nic se nesmí uspěchat.“

Kiin přikývl a dopil skleničku. „Tak bychom se spolu měli dát do úklidu, než se vrátí. Radši aby neviděla, jaký nepořádek nadělali naši urození kamarádi v jídelně.“

Lukel vzdychl a podíval se na Sarene pohledem, který prozrazoval, jak rád by někdy bydlel v tradiční domácnosti – kde takovouhle práci dělá služebnictvo nebo aspoň jen ženy. Ale Kiin už se dal do práce a Lukel neměl na vybranou.

„To je zvláštní rodina,“ poznamenal Roial, když je pozoroval.

„To je. I na teodské poměry.“

„Kiin žil dlouho sám," řekl vévoda. „Tím si zvykl postarat se o sebe. Jednou si prý najal kuchařku, ale byl natolik frustrován jejími způsoby, že prý radši odešla sama, ještě než sebral odvahu ji vyhodit. Zdůvodnila to tím, že v takových náročných poměrech nemůže pracovat."

Sarene se dala do smíchu. „To sedí."

Roial se usmál, ale pokračoval vážně. „Sarene, my asi opravdu máme štěstí. Možná jste právě vy naše poslední šance na záchranu Arelonu."

„Děkuju, Výsosti," odpověděla Sarene, a ač nechtěla, začervenala se.

„Tahle země už dlouho nevydrží. Možná pár měsíců, půl roku, když budeme mít štěstí."

Sarene se zamračila. „Ale já myslela, že chcete čekat. Aspoň tak jste to řekl ostatním."

Roial udělal opovržlivé gesto. „Dospěl jsem k přesvědčení, že jejich pomoc je k ničemu – Edan a Ahan jsou moc svévolní a Shuden a Eondel nezkušení. Snažil jsem se je uchlácholit, abychom s Kiinem mohli rozhodnout o dalším postupu. Obávám se, že bychom se byli zapletli do… mnohem riskantnějších plánů.

Teď ale máme jinou šanci. Jestli vaše plány zafungují – i když o tom stále ještě nejsem přesvědčený – mohli bychom pád režimu na chvíli oddálit. Nevím – deset let Iadonovy vlády bylo opravdu vydatným katalyzátorem – bude těžké změnit to během pár měsíců."

„Já myslím, že to zvládneme, Roiale," řekla Sarene.

„Jenom dejte pozor, abyste se nepřecenila, paní," řekl Roial a podíval se na ni. „Neutíkejte, pokud máte sílu jen na chůzi, a neztrácejte čas tím, že se budete snažit porazit zeď, která drží. Netlačte tam, kde stačí jen klepnout. Dnes jste mě zahnala do kouta. Já jsem hrdý stařík. Kdyby mě Shuden nebyl zachránil, opravdu nevím, jestli bych byl natolik pokorný, abych uznal chybu před všemi těmi chlapy."

„Mrzí mě to," řekla Sarene a teď se červenala z jiného důvodu. Tento urozený, ale přesto vlídný a dobrácký vévoda měl v sobě cosi, co v ní najednou vyvolalo rozpaky nad tím, že si získala jeho respekt.

„Prostě buďte opatrná,“ řekl Roial. „Jestli je ten gyorn tak nebezpečný, jak říkáte, tak se v Kae soustřeďují velmi silné vlivy. Nedopusťte, aby jejich střet rozdrtil Arelon.“

Sarene přikývla a vévoda se pohodlně usadil a nalil si poslední skleničku vína.

KAPITOLA 12

ZPOČÁTKU jeho kariéry bylo pro Hrathena těžké akceptovat jiné jazyky než fjordenštinu. Fjordenština byl Jaddethův vyvolený jazyk – byla svatá, zatímco ostatní jazyky byly pohanské. Jak tedy obrátit národ, který fjordensky nemluví? Má k nim mluvit v jejich mateřštině, nebo je má donutit, aby se nejdřív naučili fjordensky? Je hloupé nutit celý národ učit se nový jazyk a teprve potom mu dovolit, aby se dověděl o Jaddethově království.

A tak dilema mezi pohanstvím a nekonečným vyčkáváním řešil Hrathen ve prospěch pohanství. Naučil se aonsky a duladelsky a dokonce i trochu jindsky. Když kázal, kázal lidem v jejich mateřském jazyce – i když měl kvůli tomu výčitky. Co když se nikdy fjordensky nenaučí? Co když si budou myslet, že se fjordensky naučit nemusejí, protože se mohou o Jaddethovi poučit ve své mateřštině?

Takovéto myšlenky se honily Hrathenovi hlavou, když kázal v Kae. Nechybělo mu soustředění ani oddanost – jen prostě tato kázání opakoval už tolikrát, že na ně nemusel myslet. Mluvil takřka bezděčně, klesal a stoupal hlasem v rytmu kázání a předváděl to prastaré umění, které vzniklo vzájemným prolnutím divadla s modlitbou.

Když naléhal, lidé reagovali jásotem. Když odsuzoval, dívali se na sebe zahanbeně. Když zvedl hlas, upřeli na něho pozornost, když jej ztišil, byli ještě více uchváceni. Bylo to, jako by ovládal vlny na moři. V davu kypěly emoce jako zčeřený příliv.

Končil kázání ohromující výzvou, aby lidé sloužili Jaddethovu království, aby složili slib odeva nebo krondeta některému z kněží v Kae a tak se stali článkem řetězu, který je spojuje přímo s Jaddethem. Obyčejní lidé slouží artethům a dorvenům, ti slouží gardorům, gardoři ragnatům, ragnati gyornům, ti slouží Wyrnovi a Wyrn přímo Jaddethovi. Přímo v této linii nebyli pouze gradgeti – duchovní vůdci klášterů. Byl to dokonale zorganizovaný systém. Každý věděl, komu má sloužit. Většinou si nikdo nedělal starosti s příkazy přímo od Jaddetha, často také byly nad chápání obyčejných lidí. Ti šli za svým artethem a tomu sloužili, jak nejlépe uměli, a Jaddeth za to s nimi bude spokojen.

Hrathen spokojeně sestoupil z pódia. Kázal v Kae teprve pár dní, ale kaple už byla tak přeplněná, že lidé museli stát za zadními lavicemi. Avšak jen pár z nově příchozích mělo skutečný zájem konvertovat. Většina se jich přišla jenom podívat, protože Hrathen tu byl nový. Ale i ti se jednou vrátí. Třeba si říkali, že jsou jenom zvědaví – že jejich zájem nemá nic společného s náboženstvím – ale oni se jednou *vrátí.*

Až se Dereth v Kae více rozšíří, tihle lidé z prvních kázání se budou cítit důležití. Budou se chlubit, že objevili Dereth dávno před svými sousedy, a tudíž budou muset na kázání chodit dál. A jejich hrdost spolu s Hrathenovými působivými kázáními brzy překonají jejich pochyby a za chvíli budou skládat přísahu některému z artethů.

Hrathen bude muset brzy jmenovat hlavního artetha. Na chvíli toto rozhodnutí odložil a čekal, jak se kněží, kteří zůstali v kapli, postaví ke svým úkolům. Ale čas utíká a brzy bude mít místní derethská církev tolik stoupenců, že ji Hrathen bude muset zorganizovat a naplánovat její činnost.

Lidé se pomalu začali trousit z kaple. Najednou je však zarazil náhlý hluk. Hrathen se překvapeně podíval na pódium. Po jeho kázání mělo shromáždění skončit, ale někdo rozhodl jinak. Dilaf se rozhodl, že bude kázat sám.

Malý Areloňan vykřikoval svá slova s plamennou vehemencí. Dav se během pár vteřin utišil a většina lidí se posadila zpátky na svá místa. Viděli, že jde Dilaf za Hrathenem a většinou správně usuzovali, že je to arteth, ale dosud je Dilaf přímo nikdy neoslovil. Teď byl však nepřehlédnutelný.

Porušil všechna pravidla veřejného vystupování. Nekontroloval hlasitost svého projevu, nedíval se lidem do očí. Nestál zpříma a majestátně, aby bylo vidět, jak se ovládá, ale naopak spontánně poskakoval po pódiu a bouřlivě gestikuloval. Tvář měl zpocenou a v široce otevřených očích divoký výraz.

A oni poslouchali.

Poslouchali pozorněji než Hrathena. Sledovali pohledem jeho přesuny po pódiu, hypnotizováni jeho naprosto neortodoxním pohybem. Dilafova řeč měla jediné téma – nenávist k Elantris. Hrathen cítil, jak roste nadšení posluchačů, jehož katalyzátorem je Dilafova dychtivost, jako plíseň, která se začne nekontrolovatelně šířit, jakmile někde najde vlhké místo, v němž se může uchytit. Brzy všichni posluchači sdíleli Dilafovu nenávist a křikem podporovali jeho odsuzující slova.

Hrathen ho sledoval se zájmem a současně se závistí. Na rozdíl od Hrathena nestudoval Dilaf na nejslavnějších školách východu. Měl však v sobě něco, co Hrathen postrádal. Horlivost. Vášeň.

U Hrathena vždycky převažoval rozum. Ovládal se, byl uvážlivý a opatrný, věnoval pozornost maličkostem. Takový byl celý Dereth, jeho standardní a logický systém řízení založený na strohé logické filozofii, a to ho přivedlo ke kněžskému studiu. Nikdy o církvi nepochyboval. Něco tak dokonale zorganizovaného nemůže být špatné.

I přes tuto oddanost však Hrathen nikdy necítil to, co teď Dilaf vyjádřil. Nikdy necítil tak silnou nenávist, aby ho dohnala k slzám, ani tak silnou lásku, aby byl ochoten v jejím jménu cokoli riskovat. Vždycky věřil, že je dokonalý následovník Jaddetha – že jeho Pán požaduje spíše vyrovnanou a pevnou mysl než bezuzdnou horlivost. Teď však byl na pochybách.

Dilaf měl větší moc nad posluchači než Hrathen. Jeho nenávist k Elantris neměla logiku – byla iracionální a divoká – ale jim to bylo jedno. Hrathen mohl strávit celé roky vysvětlováním předností Derethu a nikdy tak bouřlivou reakci nevyvolal. Snažil

se přesvědčit sám sebe, že síla Dilafových slov není věčná, že chvilkové nadšení lidí vyprchá ve všednosti života, ale zčásti Dilafovi stejně záviděl. Kde dělá chybu, že za třicet let služby Jaddethovu království nikdy nepocítil to, co Dilaf pravděpodobně každou chvíli?

Nakonec arteth skončil. V kapli se na dlouho rozhostilo hrobové ticho. Potom lidé začali bouřlivě diskutovat a vzrušeně hovořili v hloučcích ještě cestou z kaple. Dilaf se odpotácel z pódia a zhroutil se do jedné z předních lavic.

„To bylo hezké," ozval se hlas za Hrathenem. Vévoda Telrii sledoval kázání ze soukromé boční lavice po straně kaple. „Že jste nechal toho malého muže mluvit po vás, to byl báječný tah, Hrathene. Zneklidnilo mě, že se lidi začínali nudit. Ale ten mladý kněz dokázal upoutat pozornost."

Hrathen skryl znechucení z toho, že ho Telrii oslovil jménem místo titulem – vyřízení projevů neúcty nechá na později. Také se ovládl a nekomentoval poznámku o tom, že se posluchači během jeho kázání nudili.

„Dilaf je velmi zvláštní člověk," řekl místo toho. „Každý argument má dvě stránky, lorde Telrii – logickou a citovou. My musíme vést útok z obou směrů, máme-li zvítězit."

Telrii přikývl.

„Tak, lorde Telrii, zvážil jste můj návrh?"

Telrii chvilku váhal a potom znovu přikývl. „Je to lákavé, Hrathene. Velmi lákavé. Myslím, že v Arelonu není nikdo, kdo by tomu odolal, natožpak já."

„Budu kontaktovat Fjorden. Mohli bychom do týdne začít."

Telrii přikývl. Jeho mateřské znaménko na krku najednou vypadalo ve stínu jako velká modřina. Potom dal pokyn ochrance, vyšel postranním vchodem z kaple a zmizel v soumraku. Hrathen počkal, dokud se za ním nezavřely dveře, a obrátil se k Dilafovi, který stále seděl rozvalený v lavici.

„To jsem nečekal, artethe," řekl. „Měl jste se mnou nejdřív promluvit."

„Nebylo to plánované, můj pane," vysvětloval Dilaf. „Najednou jsem měl potřebu mluvit. Ale bylo to jen ve vaší bohoslužbě, hrodene."

„Jistě," řekl Hrathen nerudně. Telrii měl pravdu. Dilafova horlivost byla přínosem. I když by byl Hrathen rád artetha pokáral, nemohl. Byla by to nedbalost ve službě Wyrnovi, kdyby nevyužil každého nástroje, který měl k dispozici, k obrácení arelonského lidu, a Dilaf se projevil jako velmi užitečný nástroj. Hrathen bude artetha potřebovat, aby mluvil na shromážděních. Dilaf mu zase jednou nedal na vybranou.

„No, stalo se," řekl Hrathen s vypočítanou přezíravostí. „A asi se to líbilo. Možná vás ještě někdy nechám mluvit. Ale musíte respektovat své místo, artethe. Jste můj odev, nemůžete sám jednat, dokud vám nedám pokyn. Jasné?"

„Naprosto, lorde Hrathene."

HRATHEN tiše zavřel dveře do svého soukromého apartmá. Dilaf tam nebyl. Hrathen ho nikdy nezasvětí do toho, co se tu bude dít. Tady se stále cítil mladému arelonskému knězi nadřazen. Dilaf se nikdy nedostane do vysokých kněžských kruhů, protože nikdy nemůže udělat to, k čemu se Hrathen právě chystal – co bylo známo pouze gyornům a Wyrnovi.

Hrathen tiše seděl na židli a připravoval se. Až po půlhodině meditace se cítil připravený k akci. Nadechl se, vstal a došel k velké bedně v rohu místnosti. Byla zamaskovaná stohem složených textilií. Hrathen je uctivě rozhrnul, potom si sáhl pod košili a vytáhl zlatý řetízek, který nosil kolem krku. Na jeho konci visel malý klíček. Klíčkem otevřel bednu a odhalil její obsah – malou kovovou truhličku.

Truhlička byla velká asi jako čtyři knihy položené na sebe, a když ji Hrathen zvedl z bedny, spočinula celou váhou v jeho rukou. Boky měla z nejkvalitnější oceli a vpředu měla malý kulatý číselník a několik maličkých páček. Tento mechanismus navrhli nejlepší svordenští zámečníci. Správný postup, jak tuto truhličku otevřít, znal jen Hrathen a Wyrn.

Hrathen otočil číselníkem a podle pečlivě nastudovaného postupu, který se naučil, když byl jmenován do funkce gyorna, posunul páčky. Tento postup nebyl nikde zapsán. Pro derethskou církev by bylo velmi nežádoucí, kdyby kdokoli zvenčí objevil, co je v truhličce.

Zámek cvakl a Hrathen pevnou rukou zvedl víko. Uvnitř trpělivě seděla malá světelná koule.

„Potřebujete mě, pane?“ ozval se seon něžným ženským hlasem.

„Ticho!“ nařídil Hrathen. „Víš, že nemáš mluvit.“

Světelná koule poslušně poskočila. Hrathen truhličku neotevřel celé měsíce, ale seon nejevil nejmenší známky neposlušnosti. Tato stvoření – byla-li to stvoření – byla nesmírně oddaná.

Seoni byli Hrathenovo největší překvapení, když nastoupil do funkce gyorna. Nepřekvapilo ho, že existují – i když na východě mnozí jejich existenci popírali jako aonský mýtus, Hrathen už věděl, že jsou věci mezi nebem a zemí, které obyčejní lidé nepochopí. Při vzpomínce na svá mladá léta strávená v Dakhoru se stále ještě vždycky rozechvěl.

Ne, Hrathena překvapilo především to, že by Wyrn souhlasil s použitím kouzel ve prospěch Jaddethova království. Wyrn sám nezbytnost využití seonů vysvětlil, ale Hrathenovi trvalo dlouho, než se s tím smířil. Tak, jako je občas nutné mluvit pohanskými jazyky, aby lidé porozuměli kázání o Jaddethově království, je občas cenné využít prostředků nepřítele.

Seona může samozřejmě použít bez rizika jen osoba s maximální sebekontrolou a derethskou kázní a oddaností. Gyornové využívali seony ke kontaktu s Wyrnem, pokud pobývali ve vzdálené zemi. Nedělali to často. Byl to však neocenitelný prostředek rychlé komunikace na dálku.

„Spoj mě s Wyrnem,“ nařídil Hrathen. Seon poslechl a chvíli stál na místě a snažil se navázat kontakt s Wyrnovým vlastním ukrytým seonem, jeho němým sluhou, jehož jedinou svatou povinností bylo na něj dohlížet.

Hrathen čekal a mezitím sledoval seona. Seon trpělivě stál na místě. Vždycky vypadal poslušně. Ostatní gyornové se otázkou oddanosti svých seonů příliš nezabývali. Předpokládali, že je věrnost majiteli jejich přirozenou vlastností i v případě, že se jich majitel štítí.

Hrathen si tím však nebyl jistý. Seoni mohou navazovat kontakt s jinými seony a nepotřebují zdaleka ani polovinu doby spánku, kterou potřebuje člověk. Co tedy dělají, když jejich pánové spí? Jaká tajemství mezi sebou probírají? Na jednu stranu,

seona mívala většina šlechticů v Duladelu, Arelonu, Teodu, dokonce i v Jindu. Kolik státních tajemství bylo v té době těmito nenápadnými poletujícími koulemi asi zjištěno a možná i vyzrazeno?

Zakroutil hlavou. Jak je dobře, že už to patří k minulosti. Seoni jsou stále vzácnější – protože se kvůli ztrátě moci elantrijských kouzel nemohou reprodukovat. Jakmile Fjorden dobude západ, volně poletující seoni už asi hned tak k vidění nebudou.

Seon se začal měnit jako kapka vody, až nabyl podoby Wyrnovy tváře. Na Hrathena hleděl ušlechtilý obličej s ostrými rysy.

„Jsem tu, synu," ozval se prostřednictvím seona Wyrnův hlas.

„Velký pane a mistře, Jaddethův jmenovaný, vládce světla Jeho Vůle," řekl Hrathen a sklonil hlavu.

„Mluvte, můj odeve."

„Mám návrh týkající se jednoho z arelonských lordů…"

KAPITOLA 13

„TADY to je!" vykřikl Raoden. „Galladone, pojď sem!"

Velký Dula odložil knihu, zvedl obočí, vstal a svým charakteristickým uvolněným stylem došel k Raodenovi. „Co jsi našel, sulo?"

Raoden ukázal na knihu bez desek, kterou měl před sebou. Seděl uprostřed bývalé korathské kaple, která se stala jejich operačním centrem. Galladon, který se stále snažil udržet svou malou, knihami zavalenou studovničku v tajnosti, trval na tom, aby přestěhovali nezbytnou literaturu do kaple, aby se do jeho svatyně nikdo cizí nedostal.

„Sulo, tohle já neumím číst," namítl Galladon, když se podíval do knihy. „To je celý v aonech."

„No, proto je mi to podezřelé," řekl Raoden.

„A ty to přečteš?" zeptal se Galladon.

„Ne," usmál se Raoden. „Ale mám tohle." Vytáhl podobnou knihu bez desek s vrchními stránkami umazanými elantrijskou špínou. „Slovník aonů."

Galladon se na knihu kriticky podíval. „Sulo, já nepoznám ani desetinu z aonů na téhle stránce. Máš ponětí, jak dlouho ti bude trvat to přeložit?"

Raoden pokrčil rameny. „Ale je to lepší než něco hledat tam v těch ostatních knihách. Galladone, jestli budu muset přečíst ještě jedinou knihu o krajině ve Fjordenu, tak se mi udělá špatně."

Galladon souhlasně zavrčel. Ten, komu patřily tyhle knihy před Reodem, musel být geograf, protože dobrá polovina knih byla zeměpisných.

„Určitě to je to, co hledáme?" zeptal se Galladon.

„Trochu jsem se číst aony učil, kamaráde," řekl Raoden a ukázal na aon na začátku knihy. „Tohle znamená Aon-Dor."

Galladon přikývl. „Tak jo, sulo. Ale nezávidím ti. Život by byl mnohem jednodušší, kdyby vaši lidi nepohrdli normální abecedou. Komo?"

„Aony *jsou* abeceda," namítl Raoden. „Akorát trochu složitá. Ono to nebude trvat tak dlouho, jak si myslíš. Já se do toho za chvíli vpravím."

„Sulo, ty máš někdy tolik optimismu, že je to až nakažlivý. Takže ty ostatní knihy odvezeme zase tam, odkud jsme je přivezli?" V Galladonově hlase byla znát jistá naléhavost. Ty knihy pro něho měly cenu. Raodenovi trvalo dobrou hodinu, než ho přesvědčil, že je nutné z nich sundat obaly. Potom viděl, jak Galladona trápí, když se knihy dostávají do elantrijské špíny.

„To je dobrý," řekl Raoden. Žádná z ostatních knih nebyla o Aon-Doru, některé byly spíš časopisy nebo poznámky, předpokládal, že žádná z nich nebude tak užitečná jako ta, kterou měl v ruce. Za předpokladu, že ji dobře přeloží.

Galladon přikývl a začal sbírat knihy. Potom zaslechl jakýsi zvuk ze střechy a znepokojeně se podíval nahoru. Byl už dávno

přesvědčený, že se jednou celá tahle lepenice zřítí a skončí na jeho lesklé černé hlavě.

„Neboj se tak moc, Galladone, Maare s Riilem vědí, co dělají.“

Galladon se zamračil.

„To teda nevědí, sulo. Vzpomínám si, že ani jeden z nich neměl představu, co budou dělat, dokud jsi je do toho nenahnal.“

„Chtěl jsem tím říct, že jsou schopní.“ Raoden se podíval spokojeně nahoru. Za šest dní pokryli podstatnou část střechy. Maresh vymyslel lepkavou směs dřevěných úlomků, hlíny a všudypřítomného elantrijského bahna. A ta spolu se spadlými podpěrnými trámy a zachovalými kusy plachty poskytla materiál na, ne-li skvělou, tak aspoň únosnou střechu.

Raoden se usmál. Stále cítil hlad a bolest, ale všechno teď šlo tak dobře, že na bolest svého půltuctů oděrek a modřin téměř zapomínal. Oknem po pravé straně viděl nového člena jejich party, Lorena. Pracoval na velkém pozemku u kostela, kde pravděpodobně bývala zahrada. Podle Raodenových instrukcí, vybaven fungl novými koženými rukavicemi, odstraňoval kameny, čistil odpadky a odkrýval spodní vrstvu hlíny.

„K čemu to bude?“ zeptal se Galladon, když viděl, jak se Raoden dívá z okna.

„Uvidíš,“ řekl Raoden tajnůstkářsky.

Galladon zvedl stoh knih, hekl a vyšel z kaple. V jedné věci měl pravdu – nemohou počítat s tím, že budou do Elantris přicházet noví lidé tak rychle, jak Raoden zprvu předpokládal. Uplynulo pět dlouhých dní a vrata se ani nepohnula. Raoden měl velké štěstí, že sehnal Mareshe a ostatní za tak krátkou dobu.

„Lorde Spirite?“ ozvalo se váhavě.

Raoden se podíval ke dveřím a zjistil, že tam stojí neznámý muž a čeká, až bude pozván dál. Byl hubený a přihrblý, jako by se odjakživa před někým shýbal. Raoden nedovedl odhadnout jeho věk. Shaod udělal každého člověka starším. Tento muž však působil dojmem, že jeho stáří je skutečné. Kdyby byl měl vlasy, byly by určitě bílé, a tvář měl určitě vrásčitou už před transformací.

„Ano?“ řekl Raoden se zájmem. „Co si přejete?“

„Pane…“ začal muž.

„Mluvte,“ vybídl ho Raoden.

„No, pane, já jsem se něco doslechl a chtěl jsem se zeptat, jestli bych se k vám mohl připojit.“

Raoden se usmál, vstal a šel k němu. „Samozřejmě, že se můžete připojit. Co jste se doslechl?“

„No…“ zaváhal muž. „Některý lidi na ulici říkají, že ti, co jsou u vás, nemají tolik hlad. Že prý máte tajemství, jak zahnat bolest. Já už jsem v Elantris skoro rok, pane, a má zranění už mě zmáhají. Došlo mi, že mám poslední šanci u vás, jinak půjdu na ulici a přidám se k Hoedům.“

Raoden přikývl a poklepal muže po rameni. Stále cítil, jak ho bolí palec – už si na tu bolest téměř zvykl. Byla všudypřítomná a doprovázelo ji svírání v žaludku. „Jsem rád, že jste přišel. Jak se jmenujete?“

„Kahar, pane.“

„Dobrá, Kahare, co jste dělal předtím, než vás postihl Shaod?“

Kahar se zadíval do dálky a v mysli cestoval hluboko do minulosti. „Byl jsem něco jako uklízeč, pane. Čistil jsem ulice.“

„Perfektní! Na něco takového tu čekáme! Mareshi, jsi tam?“

„Ano, pane,“ ozval se dlouhý řemeslník z jedné ze zadních místností. Po chvilce vystrčil hlavu.

„Náhodou, nenachytali jste včera večer nějakou dešťovou vodu?“

„Jistě, pane,“ odpověděl Maresh dotčeně.

„Výborně. Tak ji ukažte tady Kaharovi.“

„Jistě.“ Maresh Kaharovi pokynul.

„Co s tou vodou budu dělat, pane?“ zeptal se Kahar.

„Je na čase, abychom přestali bydlet ve špíně, Kahare,“ řekl Raoden. „To bahno, co pokrývá celou Elantris, se dá umýt. Viděl jsem pár míst, kde je to udělané. Máte dost času, nepřepínejte se, ale vyčistěte tuhle budovu skrz naskrz. Oškrábejte všechnu přischlou špínu a umyjte všechno bláto.“

„Potom mi ukážete to tajemství?“ zeptal se Kahar s nadějí.

„Důvěřujte mi.“

Kahar přikývl a následoval Mareshe. Když však odešel, Raodenovi povadl úsměv na rtech. Přicházel na to, že nejtěžší na jeho vedoucí pozici tady v Elantris je udržet si optimismus, pro nějž si ho Galladon tak dobírá. Tito lidé, i nováčci, rychle ztrácejí naději. Myslí si, že jsou zatracení a že jejich duše už nemůže nic

zachránit před živořením uprostřed hniloby, tak typickým pro celou Elantris. Raoden u těchto lidí musel zvítězit nad lety zvykání na Elantris a nad všudypřítomnou bolestí a hladem.

Raoden se nikdy nepokládal za příliš veselého člověka. Tady v Elantris však reagoval na zdejší klima absolutního zoufalství se vzdorovitým optimismem. Čím bylo hůř, tím byl odhodlanější přijímat situaci beze slova stížnosti. Tato nucená veselost si však také vybírala svou daň. Cítil, jak jsou na něm ostatní, včetně Galladona, závislí. Všichni mohli dávat najevo svou bolest, jen Raoden ne. Hlad mu hlodal v žaludku jako hejno obtížného hmyzu, které by se odtud chtělo vydrat ven, a bolest mu pulsovala v ranách navzdory jeho odhodlání pokořit nemilosrdný osud.

Nebyl si vůbec jistý, jak dlouho to vydrží. Po necelých dvou týdnech v Elantris ho bolest už natolik zmáhala, že měl někdy problém se soustředit. Jak dlouho ještě bude vůbec schopen fungovat? Kolik času mu ještě zbývá, než se z něho stane zvíře, jako se stalo ze Shaorovců? Jedna otázka však byla hrozivější než všechny ostatní: kolik lidí s sebou strhne jeho pád?

Přesto musí tu tíhu unést. Kdyby na sebe nevzal odpovědnost on, nevzal by ji nikdo – a ze všech těchto lidí by byli otroci jejich vlastní agónie nebo surovců na ulicích.

„Lorde Spirite!“ ozval se zoufalý hlas.

Raoden se otočil a do místnosti vběhl ustaraný Saolin. Saolin si vyrobil kopí z kusu méně shnilého dřeva a ostrého kamene a hlídal okolí kaple. Jeho skvrnitá elantrijská tvář však byla plná vrásek prozrazujících obavy.

„Co se děje, Saoline?“ zeptal se Raoden znepokojeně. Jeho strážce byl zkušený válečník a jen tak něco ho nevyvedlo z míry.

„Blíží se k nám skupina ozbrojených mužů, pane. Napočítal jsem jich dvanáct a mají ocelové zbraně.“

„Ocelové?“ podivil se Raoden. „V Elantris? To jsem nevěděl, že tu něco takového je.“

„Jdou rychle, pane,“ řekl Saolin. „Co máme dělat? Už jsou skoro tady.“

„Ne skoro, už *jsou* tady,“ namítl Raoden, když si skupina ozbrojenců klestila cestu do kaple. Saolin měl pravdu. Několik jich mělo ocelové zbraně, i když měly ulámané a rezavé čepele.

Byli to samí tmavoocí, nepříjemně vyhlížející chlapíci a v jejich čele šla známá postava – aspoň na tu dálku vypadala povědomě.

„Karata," řekl Raoden. S tou by se býval před pár dny setkal Loren, ale Raoden jí ho ukradl. Patrně si tedy přišla stěžovat. Byla to stejně jen otázka času.

Raoden se podíval na Saolina. Ten se pomalu blížil k nim, jako by chtěl vyzkoušet provizorní kopí. „Zůstaň na místě, Saoline," přikázal mu Raoden.

Karata byla zcela holohlavá – to byl dárek od Shaodu – a byla ve městě už dlouho, protože začínala mít vrásčitou kůži. Stála však zpříma s hrdou tváří a odhodlaným výrazem. Byl to výraz člověka, který se nepoddal bolesti a nehodlá tak ani vbrzku učinit. Na sobě měla tmavé oblečení vyrobené z útržků kůže – na Elantris skvělé.

Karata se rozhlédla po kapli, prohlédla si nový strop, potom počet lidí, které měl Raoden u sebe a kteří se shromáždili venku pod oknem a s obavami sledovali, co se bude dít. Maresh a Kahar stáli nehnutě vzadu v kapli. Nakonec se Karata podívala na Raodena.

Nastala napjatá chvilka ticha. Potom se Karata obrátila k jednomu ze svých mužů. „Zničte barák, vyžeňte je ven a polámejte jim kosti." A otočila se k odchodu.

„Dostanu vás do Iadonova paláce," navrhl Raoden tiše.

Karata ztuhla.

„O to přece usilujete, ne?" zeptal se Raoden. „Elantrijská městská stráž vás chytila v Kae. Věčně vám to trpět nebudou – Elantriany, kteří utíkají moc často, upálí. Jestli se tam opravdu chcete dostat, tak já vás tam dovedu."

„Nemáme šanci dostat se z města," namítla Karata a skepticky se na něho podívala. „Zdvojili stráže – prej na královskou svatbu. Měsíc jsem se nedostala ven."

„Já vás dostanu i z města," sliboval Raoden.

Karatě se zúžily zornice zvědavostí. Ještě nemluvili o tom, co za to. Oba věděli, že Raodenovi půjde o jediné – aby ho nechali na pokoji. „Jste zoufalec," řekla nakonec.

„Jsem. Ale taky jsem obchodník."

Karata pomalu přikývla. „Vrátím se za soumraku. Uděláte, jak jste slíbil, nebo tu mí lidi polámou kosti všem, koho tu máte, a nechají je chcípat v bahně.“

„Domluveno.“

„SULO, já –“

„…si myslím, že to není dobrý nápad,“ dokončil Raoden za Galladona s úsměvem. „Ano, Galladone, já vím.“

„Elantris je velké město,“ řekl Galladon. „Je tu spousta úkrytů, kde nás nenajde ani Karata. Ona nemůže jen tak všude, to by na ni vyrazil Shaor nebo Aanden. Komo?“

„Jo, ale co potom?“ zeptal se Raoden a zkoušel pevnost provazu, který vyrobil Maresh z hadrů. Zdálo se, že ho unese. „Karata by nás tam třeba nenašla, ale nenašel by nás ani nikdo jiný. Lidi už si konečně začínají uvědomovat, že tu jsme. Když se teď přestěhujeme, nebudeme mít nikdy šanci se rozrůst.“

Galladon se tvářil dotčeně: „Sulo, a musíme se rozrůstat? Musíme zakládat další gang? Nejsou už tři vojenský diktátoři dost?“

Raoden se zastavil a zaujatě se na velkého Dulu zadíval. „Galladone, ty si opravdu myslíš, že zakládám gang?“

„Já nevím, sulo.“

„Já po moci netoužím, Galladone,“ řekl Raoden suše. „Mně jde o život. Ne o přežití, Galladone, o *život.* Ti lidi jsou mrtví, protože to vzdali, ne protože nemají puls. Já chci tohle změnit.“

„Sulo, to nejde.“

„Stejně jako dostat Karatu do Iadonova paláce,“ řekl Raoden a omotal si provaz okolo paže. „Uvidíme se, až se vrátím.“

„CO je tohle?“ zeptala se Karata podezíravě.

„To je městská studna,“ vysvětloval Raoden a díval se dolů přes kamenný okraj. Studna sahala hluboko, ale dole bylo slyšet vodu.

„To jako, že budeme plavat?“

„Ne,“ odpověděl Raoden a zkoušel přivázat Mareshův provaz k rezavé železné tyči na okraji studny. „Jen se necháme unášet po proudu. Budeme spíš splývat než plavat.“

„To je bláznovství. Řeka teče pod zemí, utopíme se.“

„Nemůžeme se utopit,“ namítl Raoden. „Jak s oblibou říká můj přítel Galladon, jsme mrtví, komo?“

Karatu to nepřesvědčilo.

„Řeka Aredel teče přímo pod Elantris a potom do Kae,“ vysvětloval Raoden. „Kolem města a podél paláce. Nebudeme dělat nic, jen se necháme nést. Já už jsem zkoušel zadržet dech. Vydržel jsem to půl hodiny bez problému. V nás nekoluje krev, my potřebujeme vzduch jen na to, abychom mohli mluvit.“

„Ale mohlo by nás to zničit oba,“ varovala Karata.

Raoden pokrčil rameny. „Stejně by to za pár měsíců udělal hlad.“

Karata se usmála. „Tak jo. Spirite. Jdi první.“

„Rád,“ odpověděl Raoden, i když ve skutečnosti vůbec rád nebyl. Ale byl to jeho nápad. Smutně zakroutil hlavou, vrhl se přes okraj studny a začal šplhat dolů. Provaz nesahal až k vodě, a tak se zhluboka zbytečně nadechl a skočil.

Dopadl do mrazivě studené vody. Proud ho chtěl odnést pryč, ale chytil se rychle skály a stál na místě a čekal na Karatu. Brzy slyšel ve tmě nad sebou její hlas.

„Spirite?“

„Jsem tady. Jsi asi tři metry nad vodou – musíš skočit.“

„A pak?“

„Pak jde řeka dolů pod zem – cítím, jak mě to tam vtahuje. Musíme jen doufat, že je celou cestu dost široká, jinak skončíme jako věčný podzemní špunty.“

„To jsi taky mohl říct dřív,“ ozvala se Karata nervózně. Hned na to bylo slyšet šplouchnutí a tiché zabručení, které skončilo spíš jako zabublání, a cosi projelo okolo Raodena unášeno proudem.

Raoden se polohlasně pomodlil k milostivému Domimu, pustil se skály a nechal řeku, aby ho odnesla do hlubin.

RAODEN skutečně musel plavat, hlavně proto, aby se udržel uprostřed řeky, aby se neotloukl o stěny jejího koryta. Snažil se orientovat ve tmě a roztaženýma rukama tápal kolem sebe. Naštěstí bylo koryto řeky natolik hladce vymleto vodou, že jeho stěny sice škrábaly ruce, ale nepořezaly je.

V tichém podzemí strávili snad věčnost. Připadal si, že ho neunáší voda, ale přímo tma, cítil se naprosto sám a nebyl schopen

mluvit. Taková bude možná smrt – duše plynoucí v temném nekonečnu.

Potom se proud změnil a táhl ho nahoru. Zakryl si rukama hlavu, aby se chránil před kamennou střechou – ta však žádná nebyla. Za chvíli byl hlavou na vzduchu a začal ho studit chladný vítr. Nejistě zamžoural očima a potom začal rozeznávat hvězdy na obloze a mdlé světlo pouličních lamp. To mu vrátilo smysl pro orientaci i soudnost.

Letargicky splýval. Řeka vyplula na povrch a rozšířila koryto a proud se postupně zpomaloval. Raoden cítil, že ve vodě něco plave, a snažil se promluvit, ale nešlo to, plíce měl plné vody. Vyšlo z něho pouze nekontrolované přidušené zakašlání.

Na jeho ústa dopadla ruka a utlumila ho, takže spíš zabublal.

„Ticho, hlupáku!“ sykla Karata.

Raoden přikývl a snažil se kašel ovládnout. Asi se měl cestou méně zabývat teologickými metaforami a více si hlídat, aby neotvíral ústa.

Karata sundala ruku, ale stále se Raodena držela za rameno, takže společně proplouvali městem Kae. Obchody byly přes noc zavřené, jen tu a tam prošla ulicí hlídka. Raoden s Karatou se dostali až na severní konec města, kde se tyčil do tmy Iadonův palác. Potom tiše doplavali k nejbližšímu břehu.

Palác byl tmavý a ponurý, jako by symbolizoval Iadonovu nejistotu. Raodenův otec se málokdy bál. Naopak býval často agresivní ve chvílích, kdy se od něho očekávala taktní shovívavost. Jeho povaha z něho udělala bohatého známého obchodníka, hlavně ve stycích s Fjordenem, ale dobrého krále z něho udělat nemohla. A v jedné věci byl naprosto posedlý a tou byl noční spánek. Děsil se, že se do paláce dostanou vrazi a ve spánku ho zabijí. Raoden si dobře pamatoval, jak o tom Iadon každý večer před spaním mluvil. Obava o ztrátu trůnu to ještě zhoršila a Iadon vybavil svůj palác, který už tak vypadal jako pevnost, zástupy stráží. Aby vojáci zajistili včasný zásah, bydleli blízko paláce.

„Tak jo,“ řekla Karata a sledovala, jak se křižují stráže na obchůzkách na cimbuří. „Dostal jsi nás ven, tak teď nás dostaň dovnitř.“

Raoden, který se stále ještě snažil vysušit si promáčené plíce, tiše kývl.

„A snaž se tolik nekašlat," radila mu Karata. „Podráždíš si krk a hrudník a potom strávíš zbytek věčnosti jako tuberák."

Raoden cosi zabručel a vstal. „Musíme se tam dostat ze západní strany," řekl chraplavým hlasem.

Karata přikývla. Šla tiše a rychle – mnohem lépe než Raoden – jako osoba, která se umí pohybovat v nebezpečí. Několikrát varovně zvedla ruku a zastavila se. Vždycky se po chvíli vynořila ze tmy skupinka stráží. Díky její obezřetnosti se navzdory Raodenově nemotornosti dostali až na západní stranu paláce bez úhony.

„A co teď?" zeptala se tiše.

Raoden se zastavil. Něco ho napadlo. Proč chce Karata do paláce? Podle toho, co o ní slyšel, nebyla pomstychtivá. Byla brutální, ale ne mstivá. Co když se ale mýlí? Co když touží po Iadonově krvi?

„No?" naléhala Karata.

Nedovolím, aby zabila otce, rozhodl se. *I když je to špatný král, tohle Karata udělat nesmí.* „Nejdřív mi musíš na něco odpovědět."

„Teď?" zeptala se podrážděně.

Raoden přikývl. „Potřebuju vědět, co v paláci chceš."

Zamračila se. „Nejsi tady od toho, abys kladl požadavky."

„Zrovna tak jako tady nejsi ty od toho, abys je zamítala," řekl Raoden. „Stačí, abych spustil alarm, a oba nás zatknou stráže."

Karata tiše čekala a evidentně přemýšlela o tom, jestli by to udělal.

„Podívej," řekl Raoden. „Řekni mi jen jednu věc. Chceš ublížit králi?"

Karata se mu podívala do očí a zakroutila hlavou. „S králem já účty nemám."

Uvěřím jí, nebo ne? přemítal Raoden. *A mám na vybranou?*

Odhrnul křoví, které rostlo podél stěny. Potom se plnou vahou opřel o jeden kámen. Kámen se zasunul do zdi a před nimi se objevilo ústí podzemní chodby.

Karata zvedla obočí. „Tajná chodba? No, to je jako z pohádky."

„Iadon je v noci paranoidní," vysvětloval Raoden a plížil se malým prostorem mezi podlahou a stěnami. „Nechal to tu vystavět, aby měl nouzový únik, kdyby někdo zámek napadl."

Karata cosi zabručela a následovala ho chodbou. „Já myslela, že je tohle jen v pohádkách pro děti."

„Ty má Iadon taky rád," řekl Raoden. Chodba se po chvíli rozšířila a Raoden sahal po zdi, dokud nenahmatal lucernu a křesadlo. Stínítko přidržoval téměř zakryté, nechával jen malý paprsek světla, aby v tmavé chodbě pokryté vrstvou prachu viděli.

„Ty to tady nějak dobře znáš," povšimla si Karata.

Raoden mlčel. Nemohl přijít na žádnou vhodnou odpověď, která by ho neprozradila. Otec mu tuhle chodbu ukázal, když mu bylo sotva dvanáct let, a pro Raodena a jeho přátele to byla neodolatelná atrakce. Nedbali na varování, že je to chodba jen pro nouzové účely, a hráli si tu s Lukelem celé hodiny.

Teď mu chodba samozřejmě připadala menší. Bylo tam sotva dost místa na to, aby se mohli pohybovat a jít dál. „Pojď," řekl, držel lampu nahoře a posunoval se po kouskách při zdi. Cesta do Iadonových komnat byla kratší, než čekal. Bylo to skutečně mnohem menší, než předpovídala jeho fantazie. Na konci chodba prudce stoupala do druhého patra přímo do Iadonovy ložnice.

„Jsme tu," řekl Raoden, když došli na konec. „Iadon už touhle dobou asi spí – i přes svou nervozitu – a spí tvrdě. Možná právě proto." Pootevřel dveře schované za tapiserií v královské ložnici. V měsíčním světle, které sem dopadalo oknem, bylo vidět, že v Iadonově posteli v tichosti někdo spí.

Raoden znepokojeně pozoroval Karatu. Ta však držela slovo. Na spícího krále se málem ani nepodívala a prošla ložnicí do další chodby. Raoden si oddechl a méně elegantně ji následoval. Temná chodba spojovala Iadonovo apartmá s ložnicí jeho stráže. Cesta vpravo vedla ke kasárnám stráží, vlevo k jejich stanovišti a přes ně ke zbytku paláce. Karata se této možnosti vyhnula a šla vpravo podél kasáren. Na kamenné podlaze nebyly její bosé kroky vůbec slyšet.

Raoden ji nervózně následoval do kasáren. Rozhodla se, že jeho otce nezabije, ale teď se plížila do nejnebezpečnější části paláce. Jediný náhodný zvuk by tu vzbudil desítky vojáků.

Proplížit se kamennou chodbou naštěstí nevyžadovalo tolik obratnosti. Karata tiše otevírala všechny dveře, aby s nimi Raoden už vůbec nemusel hýbat a prošel.

Tmavá chodba se tam spojovala s jinou, lemovanou dveřmi. Bylo to oddělení nižších důstojníků a hlídačů, kteří tu bydleli s rodinami. Karata jedny dveře otevřela. Za nimi byl pokoj pro strážce s rodinou. V měsíčním světle byla vidět postel u zdi a komoda.

Raoden nervózně přešlapoval a přemýšlel, jestli Karata tohle všechno podstupuje jen proto, aby si mohla vzít zbraně od spících stráží. Jestli ano, tak se zbláznila. Ono už to, že někoho napadne vplížit se v noci do paláce paranoidního krále, nesvědčí o psychické stabilitě.

Když Karata vstoupila do místnosti, uvědomil si Raoden, že si pro zbraně přijít nemohla – v místnosti totiž nikdo nebyl. Postel byla prázdná a přikrývky zmačkané. Karata se zastavila u něčeho, čeho si Raoden zprvu nevšiml. Byla to matrace a na ní schoulené malé tělíčko. Bylo to dítě, i když jeho rysy a pohlaví nebylo ve tmě vidět. Karata u něj chvíli klečela.

Po chvíli pokynula Raodenovi a zavřela za sebou dveře. Raoden tázavě zvedl obočí a Karata přikývla. Mohli jít.

Vraceli se stejnou cestou, jakou přišli. Raoden šel první a plížil se dveřmi, které si nechali otevřené, Karata šla za ním a zavírala. Raodenovi se ulevilo, že všechno jde dobře – ale vydrželo mu to jen do poslední místnosti před Iadonovou ložnicí. Z druhé strany dveří stál muž a právě sahal na kliku. Podíval se na ně vytřeštěnýma očima.

Karata Raodena odstrčila. Dala muži paži kolem krku a ruku na ústa a druhou rukou ho chytila za zápěstí, když sahal po zbrani. Muž byl však silnější a větší než Karata, která žila už dobu v Elantris, vymanil se z jejího sevření a nastavil jí nohu, když chtěla kolem něho proběhnout.

„Dost!“ vyštěkl Raoden a natáhl před sebe ruku. Oba se na něj chvíli dívali, a když viděli, co se chystá udělat, pustili se.

Raoden nakreslil prstem ve vzduchu světelnou čáru a přidal k ní další a další a křivky, až namaloval aon Sheo, symbol smrti.

„Jestli se hnete,“ řekl Raoden tiše, „zemřete.“

Hlídač byl ztuhlý hrůzou. Nad hlavou měl zářící aon, který vrhal světlo do jinak temné místnosti a černé stíny po stěnách. Aon chvíli svítil a jako vždycky potom zmizel. Jeho světlo však stačilo ozářit Raodenovu skvrnitou elantrijskou tvář.

„Vidíte, kdo jsme."

„Milosrdný Domi…" šeptal muž.

„Ten aon tu zůstává ještě hodinu," lhal Raoden. „Zůstává tam, kde jsem ho nakreslil, neviditelný, a čeká, až se pohnete. Jestli to uděláte, zničí vás. Rozumíte?"

Muž neodpovídal. Po vyděšené tváři mu stékal pot.

Raoden mu rozepnul opasek s mečem a připnul ho sobě.

„Pojď," vyzval Karatu.

Ta se stále ještě krčila u zdi, kam ji zahnal hlídač, a dívala se na Raodena s nevyzpytatelným výrazem.

„Pojď," opakoval Raoden důrazněji.

Karata se vzpamatovala a přikývla. Otevřela dveře ke královi a oba zmizeli stejnou cestou, jakou přišli.

„ON mě nepoznal," řekla Karata pobaveně jen tak pro sebe.

„Kdo?" zeptal se Raoden. Seděli spolu skrčení ve dveřích obchodu uprostřed Kae a chvíli odpočívali, než se vydají na cestu zpátky do Elantris.

„Ten hlídač. To byl můj manžel, v tom předchozím životě."

„Tvůj *manžel?*"

Karata přikývla. „Žili jsme spolu dvanáct let a on mě nepoznal."

Raoden si dal všechno rychle do souvislosti. „To znamená, že ta místnost…"

„To byla moje dcerka," řekla Karata. „Pochybuju, že jí někdo řekl, co se se mnou stalo. Já jsem jen… chtěla, aby to věděla."

„Ty jsi jí nechala lístek?"

„Lístek a dárek," vysvětlovala Karata smutně, slzy v jejích elantrijských očích už dávno vyschly. „Svůj přívěsek. Před rokem, když mě šoupli do Elantris, se mi ho podařilo pronést. Chtěla jsem, aby ho měla – vždycky jsem jí ho chtěla dát. Oni mě tam odvedli tak rychle… ani jsem se nestačila rozloučit."

„Já vím," řekl Raoden a dal jí ruku kolem ramen. „Já vím."

„Všechny nám je to vezme. Všechno nám to vezme a nezůstane nám nic.“ Mluvila velmi naléhavým tónem.

„Domi si to přeje.“

„Jak můžeš tohle říct?“ zeptala se příkře. „Jak můžeš ještě vyslovit jeho jméno potom, co s námi udělal?“

„Já nevím,“ přiznal Raoden a připadal si divně. „Já jen vím, že se musíme udržet aktivní. Aspoň ji ještě musíš vidět.“

„Ano,“ řekla Karata. „Děkuju. Udělal jsi pro mě moc, princi.“

Raoden ztuhl.

„Ano, já tě znám. Žila jsem tu léta s manželem, chránili jsme tvýho otce a vaši rodinu. Sledovala jsem tě od dětství, princi Raodene.“

„A to víš celou dobu?“

„Celou ne,“ řekla Karata. „Ale dlouho. Prostě jsem si to dala dohromady a nemohla jsem se rozhodnout, jestli tě mám nenávidět za to, že patříš k Iadonovi, nebo mít radost, že tě to taky dostalo.“

„A jak ses rozhodla?“

„Na tom nezáleží,“ řekla Karata a reflexivně si utírala suché oči. „Splnil jsi svůj slib skvěle. Necháme tě na pokoji.“

„To ale nestačí, Karato,“ řekl Raoden a vstal.

„Ty chceš ještě víc, než jsme se dohodli?“

„Já nechci nic, Karato,“ řekl Raoden a podával jí ruku, aby mohla vstát. „Ale ty víš, kdo jsem, a o co se asi snažím.“

„Jsi jako Aanden,“ řekla Karata. „Chceš vládnout Elantris jako tvůj otec vládne tyhle zpropadený zemi.“

„Dnes mě lidi jistě rychle odsoudí,“ řekl Raoden a znechuceně se usmál. „Ne, Karato, já nechci vládnout Elantris. Já jí chci pomoct. Já před sebou vidím město plné lidí, kteří se sami litují a vidí v sobě jen to, co v nich vidí zbytek světa.“

„A jak chceš tohle změnit?“ zeptala se Karata. „Když nemáme jídlo, lidi se budou rvát, aby zahnali hlad.“

„No tak je musíme nakrmit,“ řekl Raoden.

Karata se ušklíbla.

Raoden sáhl do kapsy svého potrhaného oděvu. „Poznáváš to?“ Ukázal Karatě malý plátěný sáček. Byl prázdný, nechal si ho jen na památku.

Karatě zazářily oči. „V tom bylo jídlo.“

„Jaké?“

„No, takový sáčky obilí se dávají jako oběť do Elantris," řekla Karata.

„Nejen obyčejné obilí," řekl Raoden a vztyčil prst. „Osivo. K rituálu přece patří osivo schopné vyrůst."

„Osivo?" řekla Karata šeptem.

„Nasbíral jsem ho od nováčků," vysvětloval Raoden. „Mě zbytek oběti nezajímá, jen to osivo. Můžeme pěstovat obilí, Karato. V Elantris zase není tolik lidí, abychom je nenakrmili. A máme čas, fůru času pracovat na zahradě."

Karata byla užaslá. „O to se ještě nikdo nepokoušel," řekla zaskočeně.

„Já jsem o tom moc přemýšlel. Tohle vyžaduje plánovat a lidi v Elantris jsou příliš soustředění na svůj momentální hlad, než aby si dělali starosti se zítřkem. To bych chtěl změnit."

Karata přejela pohledem z plátěného sáčku na Raodenovu tvář. „To je nádherný," mumlala.

„Pojď," řekl Raoden a schoval sáček a ukradenou zbraň pod šaty. „Už jsme skoro u brány."

„Jak nás chceš dostat dovnitř?"

„Sleduj."

Cestou se Karata zastavila u tmavého domu.

„Co je?" zeptal se Raoden.

Karata jen ukázala prstem. Za jedním oknem ležel bochník chleba.

Najednou Raoden pocítil sevření v útrobách. Nemůže ji z ničeho vinit – i v paláci se dívala, co by se dalo ukrást.

„Nemůžeme riskovat, Karato," řekl Raoden.

Karata vzdychla. „Já vím. To jen že… jsme byli tak blízko."

„Všechny obchody jsou zavřené a všechny domy zamčené," řekl Raoden. „K ničemu se nemůžeme dostat."

Karata přikývla a letargicky pokračovala dál. Zabočili za roh a dostali se k bráně Elantris. Vedle brány se krčilo malé stavení s rozsvícenými okny. Uvnitř se povalovalo několik členů elantrijské městské stráže v hnědožlutých uniformách. Raoden došel k budově a pěstí zabouchal na okno.

„Promiňte," řekl zdvořile, „mohli byste nám otevřít bránu?"

Strážci, kteří hráli karty, se vyděšeně otočili na židlích, a když si všimli nepochybných elantrijských znamení, začali křičet a klít.

„Prosím vás, rychle," řekl Raoden bezstarostně. „Už mě to unavuje."

„Co děláte venku?" zeptal se jeden ze strážců – podle chování velitel – když vyšli ven. Několik z nich namířilo kopí proti Raodenově hrudi.

„Vracíme se," odpověděl Raoden netrpělivě.

Jeden ze strážců kopí zvedl.

„To bych být vámi nedělal," namítl Raoden. „Ono by se vám těžko vysvětlovalo, jak to, že jste zabil Elantriana *venku* před bránou. Od vás se čeká, že nás budete hlídat uvnitř – to by se asi lidi divili, kdyby zjistili, že jsme vám frnkli pod nosem."

„Jak jste se dostali ven?" zeptal se velitel.

„To vám řeknu později," odpověděl Raoden. „Teď byste nás měl nejspíš pustit do města, než tu všechny vzbudíte a vyvoláte paniku. A vůbec – neměl byste ke mně chodit tak blízko. Shaod je nesmírně nakažlivá nemoc."

Při těchto slovech strážce couvl. Hlídat Elantris byla jedna věc a setkat se s mluvící mrtvolou jiná. Velitel, který nevěděl, co má vlastně dělat, otevřel bránu.

„Děkuji, dobrý muži," řekl Raoden s úsměvem. „Počínáte si dobře. Podíváme se, jestli by se nedalo něco udělat pro váš postup." Potom nabídl rámě Karatě a majestátně prošel bránou, jako by strážci byli jeho osobní komorníci a ne cosi jako vězeňská stráž.

Karata se neubránila smíchu, když se vrata za nimi zavřela. „To vypadalo, jako kdybychom sem *chtěli*. Jako bychom tu chtěli žít."

„Ale přesně tak bychom to taky měli cítit. Když už v Elantris musíme žít a nemáme jinou možnost, můžeme předstírat, že je to nejbáječnější místo na světě."

Karata se smála. „Ty v sobě máš vzdorovitost, princi, to se mi líbí."

„Urozenost není jen věc původu, ale taky věc chování. Pokud se budeme chovat, jako bychom tu žili jako v ráji, možná zapomeneme na to, jak si připadáme žalostně. Karato, něco bych od tebe chtěl."

Karata zvedla obočí.

„Neříkej nikomu, kdo jsem. Já bych chtěl, aby oddanost v Elantris byla založená na úctě, ne na titulu.“

„Dobře.“

„A ještě něco – neříkej nikomu o cestě po řece.“

„Proč ne?“

„Je to nebezpečné,“ řekl Raoden. „Já znám otce. Když uvidí ve městě příliš mnoho Elantrianů, tak nás přijde zničit. Jediná cesta, jak by Elantris mohla udělat pokrok, je dosáhnout soběstačnosti. Nemůžeme riskovat, že bychom se plížili do města pro jídlo.“

Karata poslouchala a potom souhlasně přikývla. „Dobře.“ Potom se na chvilku zamyslela. „Princi Raodene, chci ti něco ukázat.“

DĚTI byly spokojené. Většina jich spala, ale některé byly vzhůru, smály se a hrály si. Všechny byly samozřejmě holohlavé a měly na tělech znamení Shaodu. Ale patrně jim to nevadilo.

„Tak sem všechny jdou,“ řekl Raoden se zaujetím.

Karata ho vedla dál do místnosti ukryté hluboko uvnitř elantrijského paláce. V této budově kdysi sídlili vůdci zvolení elantrijskými staršími. Teď to byla herna pro děti.

Děti hlídalo několik mužů. Raodena si podezíravě prohlíželi. Karata se k němu otočila. „Když jsem přišla do Elantris poprvé, viděla jsem děti schoulené ve stínu, vyděšené ze všeho, co se šustlo kolem, a vzpomněla jsem si na svou malou Opais. Když jsem jim začala pomáhat, trochu mi to zahojilo srdce. Posbírala jsem je, dala jim trochu lásky a děti ke mně přilnuly. Všichni lidi, co jsou tady, museli nechat tam venku své dítě.“

Karata se odmlčela a hladila po hlavičce malé elantrijské batole.

„Děti nás spojují, pomáhají nám nepodlehnout bolesti. To jídlo, co bereme lidem, je pro ně. Člověk ten hlad sám nějak líp snáší, když ví, že ho má proto, že svoje jídlo dal dětem.“

„Nenapadlo by mě…“ řekl Raoden tiše a sledoval, jak dvojice děvčátek hraje na tleskanou.

„Že budou spokojené?“ dokončila za něho Karata. Pokynula na Raodena, aby ji následoval, a odešli z doslechu dětí. „My to taky nechápeme, princi. Vyrovnávají se s hladem daleko lépe než většina z nás.“

„Dětská psychika je překvapivě odolná," řekl Raoden.

„Do určité míry zvládají i bolest," pokračovala Karata, „oděrky, modřiny a tak. Stejně ale nakonec podlehnou jako všichni ostatní. Dítě je v jednu chvíli hravé a veselé a potom párkrát upadne nebo se řízne a jeho mysl to vzdá. Mám ještě jednu místnost, daleko od téhle, a v ní jsou desítky dětí, co celý den jen kňourají."

Raoden přikývl. Potom se po chvíli zeptal. „Proč mi to ukazuješ?"

Karata se odmlčela. „Kdysi jsem sloužila otci navzdory tomu, co jsem si o něm myslela. Teď budu sloužit synovi *pro to*, co si o něm myslím. Přijímáš mou loajalitu?"

„S úctou, Karato."

Přikývla a s povzdechem se vrátila k dětem. „Já už nemám moc sil, Raodene," řekla šeptem. „Měla jsem strach, co se stane s mými dětmi, až tu nebudu. Ten bláznivý sen o Elantris, kde se pěstuje obilí a lidi zvládají bolest… Chtěla bych vidět, jak ho začneš uskutečňovat. Myslím, že se ti to nepovede, ale věřím, že nás ta snaha změní k lepšímu."

„Děkuju," řekl Raoden a uvědomil si, že na sebe právě vzal obrovskou odpovědnost. Karata žije už přes rok pod břemenem, které on právě začíná cítit. Je unavená – vidí jí to na očích. A předává tu tíhu jemu.

„Já děkuju," odpověděla Karata a podívala se na děti.

„Řekni mi, Karato," ozval se Raoden po chvíli zamyšlení, „opravdu bys mým lidem polámala kosti?"

Karata zprvu mlčela. „A řekni mi ty, princi. Co bys byl dělal, kdybych se dnes pokusila zabít tvého otce?"

„Obě otázky radši necháme bez odpovědi."

Karata přikývla a v očích měla rozvážný výraz.

KDYŽ Raoden spatřil před kaplí velkou postavu, čekající, až se vrátí, usmíval se. V malém plamínku lampy bylo vidět Galladonův starostlivý výraz.

„Svítíš, abych trefil domů, kamaráde?" ozval se Raodenův hlas ze tmy, když se vracel.

„Sulo!" vykřikl Galladon. „U Dolokena, ty nejsi mrtvý?"

„Jistěže jsem,“ odpověděl Raoden se smíchem a poklepal Galladonovi na rameno. „To jsme všichni – aspoň tak mi to rád říkáš.“

Galladon se zašklebil. „A kde je ta ženská?“

„Doprovodil jsem ji domů jako správný džentlmen,“ řekl Raoden a vešel do kaple. Jeho příchod probudil Mareshe a ostatní.

„Lord Spirit se vrátil!“ vykřikl Saolin radostně.

„Tady máš dárek, Saoline,“ řekl Raoden, vytáhl meč a podal jej Saolinovi.

„Co je to, pane?“ zeptal se Saolin.

„Ten meč je úžasný, když si vezmu, z čeho jsi ho musel udělat,“ řekl Raoden, „ale myslím, že bys potřeboval něco pevnějšího, jestli se někdy chceš pustit do skutečného boje.“

Saolin vytáhl meč z pochvy. Venku by byl docela obyčejný, ale v Elantris to byl zázrak. „Leskne se a není ani trochu rezavý,“ vykřikl Saolin nadšeně. „A je na něm znak Iadonovy osobní stráže!“

„Takže král je mrtvý?“ zeptal se nedočkavě Maresh.

„Nic takového,“ odpověděl Raoden přezíravě. „Naše mise měla osobní charakter, Mareshi, a nikdo při ní nepřišel o život, i když strážce, jemuž ten meč patřil, asi dost zuří.“

„To se vsadím,“ utrousil Galladon sebevědomě. „Tak už se Karaty nemusíme bát?“

„Ne,“ usmál se Raoden. „Vlastně, její gang se přidává k nám.“

Toto prohlášení vyvolalo několik překvapených poznámek. Raoden se odmlčel a potom pokračoval. „Zítra se půjdeme podívat do paláce. Karata tam něco má – rád bych, abyste to všichni viděli. Vlastně by to měla vidět celá Elantris.“

„Co je to, sulo?“ zeptal se Galladon.

„Důkaz, že nad hladem se dá zvítězit.“

KAPITOLA 14

SARENE měla na vyšívání asi takový talent jako na malování. Ne že by ji to odradilo od pokusů – přestože se snažila proniknout do činností, které byly tradičně připisovány spíše mužům. Sarene si nutně potřebovala dokázat, že umí být stejně ženská jako kterákoliv jiná žena. Nebyla její chyba, že jí to tak dobře nešlo.

Vzala si vyšívací bubínek. Vyšívala karmínového ptáčka s otevřeným zobákem, sedícího a zpívajícího na větvi. Vzor si však bohužel nakreslila sama, takže nebyl z nejlepších. Díky tomu a potom díky své překvapivé neschopnosti sledovat linie vytvořila cosi, co připomínalo spíše rozmačkané rajče než ptáčka.

„Krásné, má drahá," zhodnotila Eshen. Nevyléčitelně činorodá královna byla jediná osoba, která jí tuto poklonu uměla složit bez sarkasmu.

Sarene vzdychla, odhodila vyšívací bubínek do klína a sáhla pro hnědou nit.

„Nedělej si s tím hlavu, Sarene," řekla Daora. „Domi dává každému jinou míru nadání, ale vždycky odměňuje pilnost. Tak pilně trénuj a zlepšíš se."

To se ti řekne, pomyslela si Sarene a v duchu se přitom mračila. Daořin bubínek byl pokryt složitým obrazem, mistrovským dílem zobrazujícím celá hejna ptáků, drobná a složitá, kroužících okolo větví masivního dubu a poletujících mezi nimi. Kiinova žena byla ztělesněním aristokratických ctností.

Daora nechodila, ale vznášela se, každý její pohyb byl elegantní a vznešený. Byla krásně nalíčená – rty jasně červené a oči hluboké a tajemné – a všechno dosahovalo dokonalosti v detailech. Byla dost stará na to, aby působila majestátně, a přece mladá a neobyčejně krásná. Zkrátka byla typ ženy, jakou by

Sarene normálně nenáviděla – kdyby však nebyla zároveň nejlaskavější a nejinteligentnější ženou u dvora.

Po několika minutách ticha začala Eshen mluvit – jako obvykle. Královna, jako by se bála ticha, neustále mluvila a podněcovala druhé k témuž. Ostatní ženy ve skupině ji nechávaly mluvit a žádná neměla zájem bojovat s královnou Eshen o vedení konverzace.

Královninu skupinu dvorních dam, které se scházely na vyšívání, tvořilo asi deset žen. Sarene se jejich schůzkám zprvu vyhýbala a zajímala se spíš o politické dění u dvora, brzy si však uvědomila, že dámy jsou stejně důležité jako vnitřní záležitosti země a že si nemůže dovolit z tohoto řetězce vypadnout. Jenom si přála, aby nemusela vyjít najevo její neschopnost účastnit se praktických dámských aktivit.

„Slyšela jsem, že lord Waren, syn Barona z plantáží Kie, měl nějaké opletačky s církví," řekla Eshen. „Znala jsem jeho matku – byla to taková decentní dáma, zručná pletařka. Až se příští rok vrátí do módy svetry, musím přimět Iadona, aby je taky nosil – nehodí se, aby král nešel s módou. Taky by si měl nechat zkrátit vlasy."

Daora utáhla steh. „Já jsem slyšela ty povídačky o mladém Warenovi. Ale zdá se mi divné, že by z něj byl najednou Derethi, když celá léta vyznával Korath."

„No, nejsou to zdaleka stejná náboženství, opravdu," přidala se Atara. Manželka vévody Telriiho byla menší postavy – i na Areloňanku – a nosila kaštanové lokny k ramenům. Vždycky měla na sobě nejdražší oblečení a šperky – to byl kompliment výstřednosti jejího manžela. Ovšem výšivky měla vždycky konzervativní a neoriginální.

„Neříkejte takové věci, když jsou tady kněží," upozornila Seaden, manželka hraběte Ahana. Byla to nejrobustnější žena v této společnosti, její rozměry si nezadaly s manželovými. „Oni s vámi jednají, jako kdyby vaše duše závisela na tom, jestli Bohu říkáte Domi nebo Jaddeth."

„Ale mezi těmi dvěma je hodně výrazných rozdílů," řekla Sarene a snažila se skrýt zašmodrchané vyšívání před svými společnicemi.

„Možná pro kněze," zašveholila Atara se smíchem, „ale pro *nás* sotva."

„Jistě," souhlasila Sarene. „Vždyť jsme nakonec jenom ženy." Zvedla diskrétně oči od jehly a s úsměvem sledovala, jakou reakci tato její poznámka vyvolá.

Na chvilku se rozhostilo ticho a potom se Eshen znovu ujala slova. „Sarene, co dělají ženy v Teodu k ukrácení času?"

Sarene překvapeně zvedla obočí. Nikdy neslyšela královnu položit tak přímou otázku. „Jak to myslíte, Vaše Veličenstvo?"

„Čím se baví?" opakovala otázku Eshen. „Víte, já jsem slyšela takové věci – jako jsem slyšela o Fjordenu, že prý tam jsou takové zimy, že někdy zmrznou stromy a explodují. To se dá využít na výrobu třísek, asi. Zajímalo by mě, jestli se to dá vyvolat záměrně."

Sarene se usmála. „Umíme se bavit, Vaše Veličenstvo. Některé ženy vyšívají, některé mají jiné kratochvíle."

„Jaké třeba?" zeptala se Torena, svobodná dcera Lorda Ahana. Sarene stále nemohla uvěřit, jak se tak korpulentním rodičům, jako jsou Ahan a Seaden, může narodit tak křehká dívka. Torena obvykle na těchto sezeních mlčela a sledovala všechno velikýma hnědýma očima, jejichž jiskra svědčila o skryté inteligenci.

„No, za prvé, královský dvůr je přístupný všem," odpověděla Sarene nonšalantně. Srdce jí však poskočilo. Tohle byla příležitost, na kterou napjatě čekala.

„Chodila jste poslouchat soudní spory?" zeptala se Torena tichým vysokým hlasem. Její zájem stále rostl.

„Často," řekla Sarene. „Potom jsme je probírali s přáteli."

„Bojovali jste meči?" zeptala se obézní Seaden zvědavě.

Sarene se zarazila. Zvedla hlavu a zjistila, že se na ni všichni v místnosti dívají. „Proč se ptáte?"

„To se o teodských ženách říká, drahá," odpověděla jí Daora klidně. Jako jediná si stále hleděla jehly a vyšívala.

„Ano," řekla souhlasně Seaden, „to tu stále slýcháme. Říkají, že se v Teodu ženy zabíjejí pro mužský sport."

Sarene zvedla obočí. „Říká se tomu šerm, lady Seaden. Děláme to pro svou zábavu, ne kvůli mužům – a rozhodně se u toho *nezabíjíme*. Používáme meče, které mají na konci takovou kuličku,

a speciální oblečení. Nikdy jsem neslyšela o tom, že by si při šermování někdo způsobil větší zranění než vymknutý kotník.“

„Tak je to pravda?“ vyhrkla malá Torena nadšeně. „*Bojujete* s meči.“

„Některé,“ upřesnila Sarene. „Já jsem to ale měla ráda. Šerm byl můj oblíbený sport.“ Ženám zářily oči – svítily jim jako psům, kteří byli dlouho zavřeni na malém prostoru. Sarene doufala, že v těchto ženách vzbudí aspoň trochu zájem o politické věci a podnítí je, aby měly chuť zapojovat se aktivněji do rozhodování o budoucnosti své země, ale patrně na to šla příliš jemně. Potřebovaly adresnější přístup.

„Já vás to naučím, jestli chcete,“ nabídla Sarene.

„Bojovat?“ zeptala se Atara užasle.

„Jistě,“ odpověděla Sarene. „Na tom není nic těžkého. A prosím, lady Ataro, říká se tomu šermování. I ten nejtolerantnější muž se těžko vyrovnává s představou, že ženy bojují.“

„My bychom nemohly…“ začala Eshen.

„Proč ne?“ zeptala se Sarene.

„Král nemá hrátky s mečem rád, drahá,“ vysvětlovala Daora. „Možná sis všimla, že tu žádný ze šlechticů meč nenosí.“

Sarene se zamračila. „Na to jsem se zrovna chtěla zeptat.“

„Iadon to pokládá za příliš nízké,“ řekla Eshen. „Bojovat je podle něho záležitostí poddaných. On se jim hodně věnoval – on je dobrý vůdce, víte, a dobrý vůdce musí vědět spoustu věcí. No, třeba vám je schopný říct, jaké je počasí v kteroukoli dobu ve Svordenu. Má nejsilnější loďstvo a je nejrychlejší v obchodě.“

„Takže nikdo z aristokratů neumí šermovat?“ zeptala se Sarene udiveně.

„Nikdo, jen lord Eondel a možná lord Shuden,“ odpověděla Torena, a když vyslovila Shudenovo jméno, měla v očích zasněný výraz. Tento snědý mladík byl mezi ženami u dvora velmi oblíben a jeho jemné rysy a vybrané způsoby dobývaly i ta nejodolnější ženská srdce.

„Nezapomeň na prince Raodena,“ dodala Atara. „Já mám pocit, že se naučil bojovat u Eondela, jen aby rozzlobil otce. To on dělal stále.“

„No, tím lépe," řekla Sarene. „Když žádný z mužů bojovat neumí, tak král Iadon nemůže nic namítat, když se to budeme chtít naučit my."

„Jak to myslíte?" zeptala se Torena.

„No, on říká, že je to pod jeho úroveň," vysvětlovala Sarene, „a když je to pod jeho úroveň, tak je to akorát tak dobré pro nás. Nakonec, jsme jenom ženy."

Sarene se lišácky usmívala, když viděla výraz ve tvářích všech přítomných.

„ASHI, kam jsem si dala meč?" zeptala se Sarene, když klečela u postele a lovila pod ní.

„Váš meč, paní?"

„No, nevadí, najdu ho později. Na co jsi přišel?"

Ashe klidně pulsoval, jako by přemýšlel, do jaké kalamity se to Sarene zase chystá dostat. Potom řekl: „Obávám se, že nemám moc co hlásit, paní. Elantris je velmi delikátní téma a já jsem se dověděl velmi málo."

„Pomůže nám všechno," řekla Sarene a otevřela skříň. Večer má jít na ples.

„No, paní, ono mnoho lidí z Kae o tom městě mluvit nechce. Seoni z Kae toho moc nevědí a seoni z Elantris nejsou schopní se natolik koncentrovat, aby mi mohli odpovědět. Snažil jsem se oslovit i přímo Elantriany, ale většinou se mě báli nebo ode mě jen chtěli jídlo – jako bych jim ho já mohl donést. Nakonec jsem nejvíc zjistil od vojáků, kteří hlídají městskou bránu."

„Slyšela jsem o nich," řekla Sarene a prohlížela si obsah šatníku. „Říká se, že je to elitní vojenská skupina v Arelonu."

„A oni vám to ochotně potvrdí, paní," řekl Ashe. „Pochybuju, že by si věděli rady v bitvě, ale umějí dobře pít a hrát karty. A mají dobře nažehlené uniformy. To ano."

„To je typické pro ceremoniální stráže," řekla Sarene a probírala řadu černých šatů. Při představě, že si jedny z těchhle odporně fádních bezbarvých modelů oblékne, jí běhal mráz po zádech. I když si Raodenovy památky vážila, černou prostě nesnášela.

Ashe při její poznámce poskočil. „Obávám se, paní, že arelonská elitní jednotka mnoho prospěchu nepřináší. Ale pokud jde o Elantris, jsou dobrým zdrojem informací.“

„A co ti řekli?“

Ashe odplul k převlékáme a sledoval, jak Sarene bojuje s výběrem v šatníku.

„Moc toho neřekli. Lidi v Arelonu se seony nemluví tak ochotně jako dřív. Byly doby, jak si matně vzpomínám, kdy nás lidi měli rádi. Ale teď jsou… odměření, skoro jako by se báli.“

„Oni vás spojují s Elantris,“ řekla Sarene a toužebně si prohlížela šaty, které si přivezla z Teodu.

„Já vím, paní,“ odpověděl Ashe, „ale my jsme s pádem Elantris neměli nic společného. Na seonech se nemají čeho bát. Kdyby tak… Ale ne, to není důležité. I přes tu jejich nechuť mluvit jsem se přece něco dověděl. Elantriané zřejmě přicházejí o víc než o svou původní lidskou tvář, když je postihne Shaod. Stráže si myslí, že člověk zapomene, kdo byl, a stane se z něj spíš něco jako zvíře. Totéž se patrně stalo těm elantrijským seonům, které jsem viděl.“

Sarene se zachvěla. „Ale Elantriané přece mluví – někteří ti říkali o jídlo.“

„Říkali. Ti chudáci nevypadali ani jako zvířata. Většinou křičeli nebo sténali. Zdálo se mi, že zešíleli.“

„Takže Shaod je postihuje nejen na těle, ale i na mysli,“ spekulovala Sarene.

„Patrně, paní. Stráže taky mluvily o tom, že ve městě vládne několik despotických pánů. Jídlo je tam tak cenné, že Elantriané přepadají každého, kdo má sebemenší kousek.“

Sarene se zamračila. „Kde berou Elantriané jídlo?“

„Řekl bych, že ho vůbec nemají.“

„Tak jak žijí?“ divila se Sarene.

„Nevím, paní. Asi tam vládne zákon džungle – a silnější se živí na slabších.“

„Takhle nemůže žádná společnost fungovat.“

„Oni žádná společnost *nejsou*, paní,“ řekl Ashe. „Oni jsou jen tlupa ubohých zatracených jedinců, na které Bůh jako by zapomněl – a zbytek země se ze všech sil snaží o totéž.“

Sarene chápavě přikyvovala. Potom ze sebe odhodlaně strhla černé šaty a začala probírat oblečení v zadní části převlékárny. Po několika minutách se přišla Ashemu ukázat.

„Co tomu říkáš?“ Otáčela se před ním. Na sobě měla šaty ze silné zlatavé látky, která se na povrchu třpytila. Šaty byly potažené černou krajkou a měly hluboký výstřih, téměř jako pánský oblek, lemovaný tuhým materiálem, který korespondoval s manžetami. Rukávy byly široké a střih velmi volný, rozevlátý, s délkou až na zem. Byly královsky důstojné. I princezna to občas potřebovala na veřejnosti připomenout.

„Nejsou černé, paní,“ podotkl Ashe.

„Tady jsou,“ namítla Sarene a ukázala na dlouhou pláštěnku vzadu. Ta byla vlastně součástí šatů a plynule navazovala na krajku u krku a ramen.

„Nevím, jestli černá pláštěnka stačí, aby z toho byly vdovské šaty, paní.“

„Tak bude muset.“ Sarene se prohlížela v zrcadle. „Kdybych si vzala některé z těch šatů, co mi dala Eshen, tak bys musel odvést do Elantris *mě*, protože bych se z toho zbláznila.“

„Jste si jistá, že je ten předek… vhodný?“

„Cože?“

„Ten výstřih je poněkud hlubší, paní.“

„Viděla jsem ještě horší, i tady v Arelonu.“

„Ano, paní, ale to byly svobodné dívky.“

Sarene se usmála. Ashe byl vždycky tak všímavý – hlavně ve vztahu k ní. „Přece si je musím vzít aspoň jednou – ještě jsem je neměla. Dostala jsem je z Duladelu týden předtím, než jsem jela sem.“

„Když myslíte, paní…“ řekl Ashe a klidně pulsoval. „Chcete, abych zjistil ještě něco dalšího?“

„Byl jsi v tom vězení?“

„Byl,“ odpověděl Ashe. „Bohužel, paní – nenašel jsem žádnou tajnou skrýš s vyhladovělým princem. Jestli ho Iadon někde zavřel, tak určitě ne ve svém paláci, tak hloupý není.“

„No, ale stálo to za úvahu,“ řekla Sarene s povzdechem. „Nečekala jsem, že bys něco našel – asi bychom spíš měli hledat vraha s nožem v ruce.“

„Pravda,“ řekl Ashe. „Co kdybyste se o tom pokusila promluvit s královnou? Jestli prince opravdu zabil nějaký vetřelec, třeba o tom něco ví.“

„Já jsem to zkoušela, ale Eshen je… no, zkrátka je těžké z ní dostat informaci. Udržet ji u jednoho tématu… Upřímně, nevím, jak si taková žena mohla vzít Iadona.“

„Mám pocit, paní,“ odpověděl Ashe, „že to byla spíš finanční než společenská dohoda. Mnoho z Iadonových vládních fondů pochází od Eshenina otce.“

„To dává smysl,“ řekla Sarene a usmívala se při představě, co asi říká Iadon této dohodě teď. Její peníze dostal, to je pravda, ale taky už byl nucen několik desetiletí poslouchat Eshenino blábolení. Možná má právě proto takovou nechuť k ženám.

„Krom toho,“ řekla Sarene, „myslím, že královna o Raodenovi nic neví – ale ještě to zkusím.“

Ashe poskočil. „A co mám dělat já?“

Sarene se odmlčela. „No, leží mi v hlavě strýc Kiin. Tatínek o něm nikdy nemluví. Ráda bych věděla – nevíš, jestli byl Kiin někdy oficiálně vyděděn?“

„To nevím, paní,“ řekl Ashe. „Možná by to mohl vědět Dio. Ten je u vašeho tatínka blíž.“

„Zkus, jestli něco zjistíš – možná se o tom, jak to bylo, mluví tady v Arelonu. Kiin je nakonec jeden z nejvlivnějších lidí v Kae.“

„Ano, paní. Ještě něco?“

„Ano,“ řekla Sarene a nakrčila nos. „Sežeň někoho, kdo tyhle černé šaty odnese – rozhodla jsem se, že už je nepotřebuju.“

„Jistě, paní,“ odpověděl Ashe útrpně.

SARENE se dívala z okna kočáru, jak se blížili k sídlu vévody Telriiho. Říkalo se o něm, že zve na plesy každého, a množství kočárů na cestě ten večer tuto informaci potvrzovalo. Příjezdovou cestu lemovaly pochodně a celý pozemek byl osvětlen lucernami a zvláštními barevnými ohni.

„Vévoda skutečně nešetří,“ poznamenal Shuden.

„Co to je, lorde Shudene?“ zeptala se Sarene a dívala se na jeden z ohňů na kovové tyči.

„Speciální kámen dovezený z jihu.“

„Kámen, který hoří? Něco jako uhlí?“

„To hoří mnohem rychleji než uhlí," vysvětloval mladý jindský šlechtic. „Ale jsou hrozně drahé. To muselo Telriiho stát majlant, osvětlit tu cestu." Shuden se zamračil. „Je to extravagantní. I na něj."

„Lukel se zmínil, že vévoda rád utrácí," řekla Sarene, když si vzpomněla na rozhovor v Iadonově trůnním sále.

Shuden přikývl. „On je ale mnohem chytřejší, než si většina lidí myslí. S penězi si nedělá těžkou hlavu, ale to má obvykle nějaký důvod." Když se blížili k usedlosti, sledovala Sarene, jak mladý baron přemýšlí, jako by se snažil na ten „důvod" přijít.

Usedlost praskala ve švech. Tlačily se tu davy žen v pestrobarevných šatech a mužů v oblecích s rovnými kabáty podle poslední pánské módy. Počet návštěvníků však jen mírně převažoval nad množstvím služebnictva, které se hemžilo s podnosy jídla a pití mezi hosty a staralo se o osvětlení. Shuden pomohl Sarene z kočáru a vedl ji do velkého tanečního sálu krokem, který prozrazoval praxi v provádění davem.

„Ani nevíte, jak jsem šťastný, že jste mi nabídla, abych vás sem doprovodil," přiznal se Shuden, když vstoupili do sálu. Na jednom konci chodby hrála velká kapela a páry buď kroužily po středu parketu, nebo postávaly po stranách a konverzovaly.

Místnost byla plná barevných odlesků světel od kamenů hořících venku na tyčích. Kolem několika sloupů byly dokonce věnce malých hořících svíčiček – krásné, ale nepraktické, protože se musely každou půlhodinu doplňovat.

„K čemu je to všechno?" zeptala se Sarene, když si prohlížela tu barevnou scénu. Ani jako princezna neviděla tolik nádhery a bohatství. Mísila se tu okouzlující světla, zvuky a barvy.

Shuden sledoval její pohled a přeslechl otázku. „Člověk by tu neřekl, že tahle země balancuje na pokraji zkázy," mumlal.

Jeho slova zněla jako umíráček. Důvodem, proč Sarene neviděla takové bohatství a krásu, bylo, že to bylo sice nesmírně atraktivní, ale zároveň nesmírně nákladné. Její otec byl přísný vladař a takovou marnotratnost by nestrpěl.

„Tak je to ale vždycky, viďte?" poznamenal Shuden. „Nejvíce utrácejí ze svých posledních peněz ti, kdo jich mají nejméně."

„Jste moudrý člověk, lorde Shudene," řekla Sarene.

„Ne, jsem jen člověk, který se snaží vidět pod povrch věcí," odpověděl Shuden a vedl ji do boční galerie, kde se podávaly nápoje.

„Co jste to říkal předtím?"

„Co?" opakoval Shuden. „Ale, vysvětloval jsem, jak mě dnes večer ušetříte takové nepříjemnosti."

„Jak to?" zeptala se, když jí podával skleničku vína. „Jsou takové dámy, které mě z nějakého důvodu pokládají za celkem… přijatelného. Mnoho z nich si neuvědomí, kdo jste, a zůstane stranou hodnotit svou novou rivalku. Tak bych mohl mít dnes trochu klidu, abych se mohl bavit."

Sarene zvedla obočí. „To je to opravdu tak zlé?"

„Někdy je musím odhánět holí," odpověděl Shuden a podal jí rámě.

„Člověku by se zdálo, že vůbec nemáte v úmyslu nikdy se ženit, lorde," usmála se Sarene a přijala nabízené rámě.

Shuden se dal do smíchu. „Ne, nic takového, paní. Ujišťuji vás, že se o manželství zajímám, aspoň teoreticky. Ovšem vybrat si u zdejšího dvora ženu, nad jejíž užvaněnou hloupostí by se mi nezvedal žaludek, to je druhá věc. Pojďte, jestli se nemýlím, tak si můžeme vybrat mnohem zajímavější místo než hlavní taneční sál."

Shuden ji provedl davem tanečníků. Navzdory tomu, co říkal o ženách, byl k ženám, které ho v davu zdravily, velmi zdvořilý, dokonce i milý. Každou z nich znal jménem – to byla věc diplomacie a dobrého vychování.

Když Sarene sledovala reakce lidí, které potkávali, její úcta k Shudenovi byla čím dál větší. Nikdo se neotáčel ani nemračil, když se blížil, a jen málokdo ho častoval povýšeným pohledem, což bylo v lepší společnosti na denním pořádku. Shuden byl oblíbený, i když to zdaleka nebyl nejprůbojnější muž na plese. Sarene vycítila, že jeho obliba nevyplývá z jeho schopnosti bavit společnost, ale z jeho neotřelé upřímnosti. Když promluvil, mluvil vždycky zdvořile a uvážlivě, ale naprosto upřímně. Exotický původ mu dovoloval říkat věci, které ostatní říkat nemohli.

Nakonec došli do malé místnosti nahoře nad schodištěm. „Jsme tu," řekl Shuden spokojeně a vedl Sarene dovnitř. V tomto šálku hrála menší, ale lepší kapela na strunné nástroje. Výzdoba zde byla skromnější, ale číšníci tu nosili talíře s jídlem, které vypadalo

ještě exotičtěji než to dole. Mnohé tváře Sarene poznávala. Znala je od dvora.

„Král," poznamenala Sarene, když si všimla vzadu v sále Iadona. Vedle něho stála Eshen v úzkých zelených šatech.

Shuden přikývl. „Iadon by si takovouhle party nenechal ujít, i když ji pořádá lord Telrii."

„Oni spolu nevycházejí?"

„Ale vycházejí. Jenom se zabývají obchodem ve stejné oblasti. Iadon má obchodní flotilu a obchoduje s ní ve Fjordenu stejně jako Telrii. Takže jsou vlastně konkurenti."

„Stejně mi ale připadá zvláštní, že tu je," řekla Sarene. „Tatínek na takovéhle party nechodí."

„Protože je moudrý, lady Sarene. Iadon je stále ještě okouzlený tím, že má moc, a využije každé příležitosti, aby to dal na odiv." Shuden se rozhlédl kolem sebe. „Vezměte si třeba tuhle místnost."

„Tuhle místnost?"

Shuden přikývl. „Kdykoli Iadon přijde na párty, vybere si menší místnost, ne hlavní sál, a soustředí kolem sebe důležité osobnosti. Takže pořadatel plesu obvykle najme druhou kapelu a vytvoří prostředí pro druhou, exkluzivnější párty mimo hlavní ples. Iadon dává najevo, že se nechce stýkat s lidmi, kteří jsou příliš hluboko pod ním. Tohle je sešlost jen pro vévody a hrabata."

„Ale *vy* jste baron," podotkla Sarene, když vstoupili do místnosti.

Shuden se usmál a napil se vína. „Já jsem zvláštní případ. Naše rodina donutila Iadona, aby nám dal titul, který nám patří, zatímco ostatní získali tituly proto, že jsou bohatí a podlézají. Já mám určité výsady, které jiní baroni nemají, protože s Iadonem oba dobře víme, že jsem ho přemohl. Většinou tu můžu strávit chvíli – tak hodinu. Jinak příliš napínám královu trpělivost. No, dnes o to stejně nejde."

„Jakto?"

„Protože jsem tu s vámi," řekl Shuden. „Nezapomeňte, lady Sarene, že převyšujete svým titulem všechny v této místnosti s výjimkou královského páru."

Sarene přikývla. I když byla zvyklá být důležitá – byla přece královská dcera – arelonská záliba ve šlechtických titulech jí byla cizí.

„V Iadonově přítomnosti je všechno jinak," řekla tiše, když viděla, že si jí král všiml. Přejel ji pohledem, všiml si, že nemá šaty celé černé, a oči se mu zúžily.

Možná ty šaty nakonec nebyly nejvhodnější, přiznala si Sarene. Potom však její pozornost upoutalo něco jiného. „Co tady dělá tenhle?" řekla šeptem, když si všimla nápadné postavy, která se tyčila jako červená čára mezi návštěvníky plesu.

Shuden se podíval stejným směrem. „Gyorn? Ten chodí na všechny dvorní plesy od té doby, co tu je. Na prvním se objevil bez pozvání a tvářil se tam tak důležitě, že už si příště nikdo nedovolil ho nepozvat."

Hrathen mluvil s malým hloučkem mužů a mezi jejich světlým oblečením vynikal jeho rudý náprsní krunýř a pláštěnka. Gyorn byl alespoň o hlavu vyšší než všichni ostatní v místnosti a navíc měl obrovské nárameníky, které na každé straně přečnívaly bezmála o půl metru. Každopádně nebyl k přehlédnutí.

Shuden se usmál: „No, bez ohledu na to, co si o tom člověku myslím, mě udivuje jeho sebevědomí. On prostě ten první večer přišel na královu soukromou párty a dal se do řeči s jedním vévodou – a krále sotva pozdravil. Ten evidentně pokládá titul gyorna za rovný kterémukoli z titulů zdejších hostů."

„Na východě se gyornům klanějí i králové," řekla Sarene. „Před Wyrnem se prakticky plazí po zemi."

„A to všechno pošlo od jednoho starého Jinda," poznamenal Shuden a vzal si od procházejícího číšníka nové skleničky s vínem. Byla to mnohem lepší značka. „Vždycky mi přijde zvláštní, co jste vy lidi udělali s Kesegovým učením."

„Vy lidi?" ohradila se Sarene. „Já jsem Korathi – tak mě s ním neházejte do jednoho pytle."

Shuden zvedl ruku. „Omlouvám se. Nechtěl jsem se nikoho dotknout."

Sarene se odmlčela. Shuden mluvil aonsky a žil v Arelonu, takže předpokládala, že je Korathi. Ale mýlila se. Shuden byl duší stále Jind a jeho rodina patřila k církvi Shu-Keseg. To bylo náboženství, které dalo základ Korathu i Derethu. „Ale," přemýšlela nahlas, „Jindo je teď derethské."

Shuden s vážným výrazem sledoval gyorna. „Rád bych věděl, co si velký mistr myslel, když jeho dva učedníci Korath a Dereth

odešli šířit jeho učení na sever. Keseg kázal o jednotě. Co tím ale myslel? Jednotu mysli, jak to lidi často chápou? Jednotu v lásce, jak to často kážou kněží? Nebo jednotu v poslušnosti, jak to vykládá Dereth? Nakonec přemýšlím o tom, jak lidstvo mohlo tak prostý pojem tolik zkomplikovat.“

Odmlčel se a potom zakroutil hlavou. „No ano, paní, Jindo je derethské. Naši lidé nechávají Wyrna v přesvědčení, že se Jindo nechalo obrátit proto, že je to lepší než válčit. To se teď ovšem dost zpochybňuje. Artethové jsou stále náročnější.“

Sarene přikývla. „To věřím. Dereth se musí zastavit. Je to překrucování pravdy.“

Shuden se odmlčel. „To jsem neřekl. Jádrem Shu-Kesegu je víra. A ta skýtá prostor pro různá učení. Derethi si myslí, že to, co dělají, je správné.“ Shuden se podíval na Hrathena a potom pokračoval. „Ale tenhleten je nebezpečný.“

„Proč on je a jiní nejsou?“

„Byl jsem na jednom jeho kázání,“ řekl Shuden. „On nekáže srdcem, lady Sarene, ale rozumem. Jemu jde o počet obrácených, ne o jejich víru. A to je nebezpečné.“

Shuden se díval na Hrathenovu společnost. „Tamhleten mě taky znepokojuje,“ řekl a ukázal na muže se světlými, téměř bílými vlasy.

„Kdo je to?“ zeptala se Sarene se zájmem.

„Waren, nejstarší syn barona Diolena,“ odpověděl Shuden. „V téhle místnosti by vůbec neměl být, ale zjevně využívá toho, že se stýká s gyornem, jako pozvánky. Waren býval velice zbožný Korathi, ale prý měl vidění Jaddetha a ten mu přikázal, aby přešel k Derethu.“

„Dnes o tom mluvily dámy,“ řekla Sarene a sledovala přitom Warena. „Vy mu nevěříte?“

„Já ho vždycky podezíral, že ta jeho zbožnost je jen tak naoko. On umí využít příležitosti a ta jeho extrémní zbožnost mu pomohla k tomu, že je ve společnosti známý.“

Sarene sledovala světlovlasého Warena s obavami. Byl velmi mladý, ale přesto se nesl jako člověk určitého postavení a moci. Jeho obrácení nevěštilo nic dobrého. Čím víc takových lidí Hrathen okolo sebe shromáždí, tím obtížnější bude ho zastavit.

„Neměla jsem čekat tak dlouho,“ řekla Sarene.

„Na co?“

„Na plesy. Hrathen má přede mnou náskok.“

„Vy mluvíte, jako byste byli nějací osobní soupeři,“ poznamenal Shuden s úsměvem.

Sarene však tu poznámku nebrala na lehkou váhu. „Osobní soupeři, ale v sázce je osud celého národa.“

„Shudene!“ ozval se mužský hlas. „Vidím, že dnes postrádáš svůj obvyklý konvoj obdivovatelek.“

„Dobrý večer, lorde Roiale,“ pozdravil Shuden a mírně se uklonil. „Ano, díky své společnici se mi podařilo se většině dnes večer vyhnout.“

„Ovšem, krásná princezna Sarene,“ řekl Roial a políbil jí ruku. „Jak je vidět, nemáte zrovna zálibu v černé.“

„Tu jsem opravdu nikdy neměla, lorde,“ řekla s úklonou.

„To si dokážu představit,“ odpověděl lord Roial s úsměvem. Potom se obrátil opět k Shudenovi. „Doufal jsem, že si neuvědomíš, jaké máš štěstí, Shudene. Mohl jsem vzít princeznu sám a setřást pár pijavic.“

Sarene se na něho překvapeně podívala.

Shuden se rozesmál. „Lord Roial je asi jediný svobodný muž v Arelonu, jehož přízeň je ještě žádanější než moje.“

„Vy?“ Sarene se podívala na vysokého muže. „Vás si ženy chtějí vzít?“ Potom si však uvědomila svůj prohřešek proti dobrému vychování, dodala opožděné, „lorde Roiale“ a začervenala se nad nepřiměřeností svých slov.

Roial se smál. „Nebojte se, že byste mě urazila, Sarene. Žádný muž v letech není zrovna pastva pro oko. Moje drahá Eoldess je už dvacet let po smrti a já nemám dědice. Někomu můj majetek připadnout musí – a toho si jsou všechny svobodné dívky v okolí vědomy. Stačí, když mě pár let snesou, potom mě pochovají a najdou si hezkého mladíka, se kterým utratí mé peníze.“

„Můj pán je příliš velký cynik,“ poznamenal Shuden.

„Můj pán je příliš velký realista,“ odpověděl Roial s přehledem. „I když se přiznám, že představa jednoho takového zajíčka v posteli je docela lákavá. Já vím, že si všechny myslí, že jsem moc starý na to, aby plnily i tyhle manželské povinnosti, ale to se mýlí. Jestli mě chtějí připravit o všechen majetek, tak si to musí aspoň odpracovat.“

Shuden se po té poznámce začervenal, ale Sarene se smála. „Já to tušila, že jste jen starý mlsný kocour.“

„Samozvaný,“ souhlasil Roial a smál se. Potom se podíval na Hrathena a pokračoval. „Jak se má váš po zuby ozbrojený přítel?“

„Jeho odpudivá přítomnost mi bere chuť do života, lorde,“ odpověděla Sarene.

„Dávejte na něho pozor, Sarene,“ řekl Roial. „Slyšel jsem, že štěstí a bohatství lorda Telriiho není pouhá náhoda.“

Shuden měl ve tváři podezíravý výraz. „Vévoda Telrii prohlašuje, že nemá s Derethem nic společného.“

„Veřejně ne,“ souhlasil Roial. „Ale já jsem se dověděl, že mezi těmi dvěma něco je. Jedna věc je jistá. Takováhle párty v Kae ještě nebyla a vévoda ji jistě nepořádá náhodou. Až člověk přemýšlí, o co Telriimu jde a proč nám chce ukázat, jak je bohatý.“

„To je zajímavá myšlenka, lorde,“ řekla Sarene.

„Sarene?“ ozvala se Eshen na druhé straně místnosti. „Drahoušku, pojďte k nám.“

„Ale ne,“ broukla Sarene, když viděla, jak na ni královna kyne. „Co mi asi chce?“

„To jsem sám zvědavý,“ řekl Roial a v očích mu zajiskřilo.

Sarene odpověděla na královnino gesto a prodírala si cestu ke královskému páru. Shuden s Roialem šli za ní a zůstali na doslech.

Když přišla blíž, Eshen se usmála. „Drahoušku, zrovna jsem vysvětlovala králi ten nápad, co jsme probíraly ráno. S tím sportováním.“ Eshen nadšeně kývala hlavou směrem ke králi.

„Co je to za nesmysl, Sarene?“ zeptal se král. „Ženský si hrajou s mečem?“

„Jeho Veličenstvo přece nechce, abychom byly tlusté, že?“ odpověděla Sarene naivně.

„To jistě ne,“ souhlasil král. „Ale můžete méně jíst.“

„Ale já mám cvičení tolik ráda, Vaše Veličenstvo.“

Iadon si útrpně povzdechl. „Ale jistě jsou i jiné sporty, které mohou ženy dělat!“

Sarene zamžourala očima, aby to vypadalo, že má pláč na krajíčku. „Ale, Vaše Veličenstvo, já tohle dělám odmalička. Přece by král nezakázal takovou hloupou ženskou kratochvíli.“

Král se na ni podíval. Možná to už přehnala. Usmívala se a ze všech sil se snažila vypadat beznadějně hloupě.

Král nakonec zakroutil hlavou. „Ale, tak si dělej, co chceš, ženská. Přece si nenechám kazit večer.“

„Král je moudrý,“ řekla Sarene, uklonila se a vycouvala.

„Na to už jsem zapomněl,“ šeptal Shuden, když k němu přišla. „To je ale těžká role.“

„Ale užitečná,“ řekla Sarene. Když byli na odchodu, všimla si Sarene, že jde ke králi posel. Dala ruku Shudenovi na rameno na znamení, že chce počkat na místě, odkud Iadona uslyší.

Posel šeptal Iadonovi cosi do ucha a králi se rozšířily zornice zděšením. „Cože?!“

Posel znovu něco šeptal a potom ho král odstrčil. „Tak to řekněte nahlas, člověče. Už mám toho šeptání dost.“

„Bylo to tenhle týden, Vaše Veličenstvo,“ řekl posel.

Sarene postoupila blíž.

„To je divné.“ Ozval se směrem ke králi hlas s přízvukem. Nedaleko stál Hrathen. Nedíval se na ně, ale mluvil směrem ke králi, jako by chtěl, aby ho slyšel. „Nečekal jsem, že bude král probírat důležité záležitosti v přítomnosti slaboduchých. Tihle lidé jsou z toho potom zmatení a vůbec jim to neprospívá.“

Většina lidí kolem Sarene Hrathenovu poznámku přeslechla. Král však ne. Podíval se na Sarene, potom chytil posla za paži, odešel s ním z místnosti a vyděšenou Eshen nechal za sebou. Sarene se pohledem setkala s Hrathenem. Ten se pousmál a otočil se ke svým přátelům.

„Viděli jste to?“ zeptala se Sarene rozzlobeně. „On to udělal schválně!“

Shuden přikývl. „I malý podvod se leckdy vymstí, paní.“

„Ten gyorn je dobrý,“ podotkl Roial. „To je mistrovský tah, využít něčí přetvářku ve svůj prospěch.“

„Mně se mnohokrát osvědčilo, že se bez ohledu na okolnosti vyplatí zůstat sám sebou,“ řekl Shuden. „Čím více tváří na sebe bereme, tím více zmatků nám to působí.“

Roial přikyvoval a usmíval se. „Je to tak. Nudné, ale pravdivé.“

Sarene sotva poslouchala. Vždycky předpokládala, že ona bude manipulovat s králem. Nikdy si neuvědomila, že to bude mít nevýhody. „Je to problematická fasáda,“ přiznala. Potom si

povzdechla a otočila se k Shudenovi. „Ale už mi zůstane, přinejmenším před králem. A upřímně, pochybuju, že by mě viděl jinak, i kdybych jednala moudře.“

„Asi máte pravdu,“ připustil Shuden. „Pokud jde o ženy, je král poněkud krátkozraký.“

Po chvíli se král vrátil, obličej měl zachmuřený, zpráva mu evidentně zkazila náladu. Posel splnil své poslání a spokojeně odcházel a Sarene zahlédla novou postavu, která vešla do dveří. Vévoda Telrii byl jako obvykle oblečen velmi nápadně, v jasných odstínech červené a zlaté, na rukou spoustu prstenů. Sarene ho pozorovala, ale neviděla, že by se připojil ke gyornovi. Ani ho nezdravil. Spíš to vypadalo, jako by se mu vyhýbal. Naopak postupně vítal ostatní hosty a zastavoval se u jednotlivých hloučků.

„Máte pravdu, lorde Roiale,“ řekla Sarene nakonec.

Roiala vytrhla z konverzace se Shudenem. „Prosím?“ zeptal se.

„Vévoda Telrii,“ řekla Sarene a pokynula směrem k němu. „S gyornem nic nemá.“

„Telrii je problematický člověk,“ řekl Roial. „Nikdy jsem moc nechápal jeho pohnutky. Chvíli mi připadá, že mu nejde o víc než o to, jak si ještě víc nacpat měšec, ale někdy…“

Když se Telrii, jako by zaregistroval, že o něm mluví, připojil k jejich hloučku, Roial se snažil vytratit. Telrii se usmál a blížil se s Atarou po boku k nim. „Lorde Roiale,“ řekl klidně, skoro neosobně, „vítejte. A, Vaše Výsosti, myslím, že jsme si ještě nebyli představeni.“

Roial se tedy té pocty ujal. Sarene se uklonila, Telrii upíjel víno a vtipkoval s Roialem. Byl překvapivě… bezprostřední. I když se jen málokterý šlechtic skutečně zajímal o téma konverzace, většinou se to snažili alespoň předstírat. Telrii si s takovou konvencí nedělal násilí. Byl prostořeký, i když nikdy nepřekročil hranici urážky, a neskrýval, když ho něco nezajímalo. Sarene pozdravil a potom ji naprosto ignoroval, protože ji prostě nepovažoval za nijak významnou osobu.

Nakonec pomalým krokem odešel a Sarene ho rozmrzele sledovala. Jestli něco nesnášela, tak to, že ji někdo ignoroval. Nakonec vzdychla a obrátila se ke svému společníkovi. „Dobře,

lorde Shudene, já se chci vystřídat. Hrathen má týden náskok, ale jak je Domi nade mnou, já ho před sebou nenechám.“

BYLO pozdě. Shuden chtěl odejít už dávno, ale Sarene byla odhodlaná zůstat, prodírala se stovkami lidí v davu a navazovala jeden kontakt za druhým. Přiměla Shudena, aby ji seznámil se všemi lidmi, které znal, brzy ovšem už nebyla schopná rozlišovat nová jména a tváře. Ale opakování matka moudrosti.

Nakonec se nechala spokojená odvést do paláce. Shuden ji doprovodil a unaveně se s ní rozloučil. Přiznal, že je rád, že na další ples je jako její průvodce na řadě Ahan. „Vaše společnost byla báječná,“ vysvětloval, „jen vám prostě nestačím!“

Sarene měla také někdy problém stačit sama sobě. Téměř doklopýtala do paláce a únavou a vínem jí padala víčka.

V hale se ozývaly výkřiky.

Sarene se zamračila a zabočila za roh, tam se však shromáždila stráž. Vojáci na sebe pokřikovali a dělali na chodbě zmatek a hluk.

„Co se děje?“ zeptala se Sarene.

„V noci se někdo vloupal do paláce,“ vysvětloval jeden z vojáků. „A proplížil se přímo královou ložnicí.“

„Ublížili někomu?“ zeptala se Sarene, náhle probuzená. Iadon s Eshen odcházeli z párty několik hodin před ní.

„Domi zaplať, ne,“ řekl voják. Potom se otočil ke dvěma kolegům. „Doprovoďte princeznu do jejího pokoje a postavte se před dveře,“ přikázal jim.

„Dobrou noc, Vaše Výsosti. Buďte klidná, už jsou pryč.“ Sarene vzdychla. Vnímala ruch a hemžení stráží, slyšela cinkání jejich výzbroje, jak procházeli halou. Nevěřila, že se v tomhle dobře vyspí, i přes všechnu únavu.

KAPITOLA 15

KDYŽ ten večer všechno zahalila tma, Hrathen skoro cítil velikost Elantris. Na pozadí hvězdné oblohy ztratily polorozpadlé budovy patinu zoufalství a staly se ztělesněním vzpomínky – vzpomínky na město postavené mistrovstvím ducha i rukou, na město, kde měl každý kámen svůj umělecký záměr a funkci, na věže tyčící se až k obloze jako prsty lechtající hvězdy a na chrámy rozlehlé jako úctyhodná pohoří.

A to všechno byla pouhá iluze. Za zdánlivou velkolepostí byla zkáza, špína a ubohost, která teprve teď vyplula na povrch. Bylo tak snadné vzhlížet k pohanství přikrytému pozlátkem. Bylo tak prosté usuzovat, že vnější síla je výrazem vnitřní solidnosti.

„Jen si sni dál, Elantris," šeptal Hrathen a kráčel po obrovských hradbách kolem města.

„Jen vzpomínej, jaká jsi bývala, a snaž se schovat své hříchy pod přikrývkou tmy. Zítra zase vyjde slunce a všechno bude znovu vidět."

„Říkal jste něco, pane?"

Hrathen se otočil. Málem si nevšiml stráže procházející po hradbách. Muž měl na rameni těžké kopí a svítilna už mu skoro pohasla.

„Ne. Jen jsem si tak šeptal pro sebe."

Strážce přikývl a pokračoval v pochůzce. Na Hrathena, který chodil do Elantris tento týden skoro každou noc a procházel se tu zamyšleně po hradbách, už si stráže zvykly. Dnes však měla jeho návštěva svůj důvod, přestože většinu nocí sem chodil jen proto, aby tu byl sám a mohl přemýšlet. Ani nevěděl, co ho sem tak táhne. Možná zvědavost. Nikdy neviděl Elantris v době její síly a nedokázal pochopit, jak mohlo něco – byť tak velké město –

opakovaně odolávat fjordenské moci, nejdřív vojenské a potom teologické.

Zároveň cítil odpovědnost k lidem – nebo co je to za tvory – kteří v Elantris žijí. Využívá jich, předkládá je za nepřítele, aby sjednotil své stoupence. Má kvůli tomu výčitky. Elantriané, které viděl, nejsou ďáblové, ale trosky postižené hroznou nemocí. Zasluhují lítost a ne odsouzení. Přesto těmi ďábly pro něho jsou, protože je to nejjednodušší a nejschůdnější cesta ke sjednocení Arelonu. Kdyby poštval lidi proti jejich vládě jako v Duladelu, znamenalo by to masakr. Tohle také povede ke krveprolití, ale ne k tak velikému.

Jaká břemena na sebe musí člověk brát ve službě tvému království, Pane Jaddethe, pomyslel si. Co na tom, že jednal jménem církve a že zachránil tisíce bloudících duší. Zkáza, kterou způsobil v Duladelu, tížila jeho srdce jako mlýnský kámen. Lidé, kteří mu důvěřovali, zemřeli a celou společnost uchvátil chaos.

Ale Jaddeth požaduje oběti. Co je svědomí jednotlivce ve srovnání s jeho vládou? Co je jedna jediná vina, jestliže je národ sjednocen pod Jaddethovou ochrannou rukou? Hrathen stále ponese břímě toho, co způsobil, ale je lepší, když trpí jednotlivec, než aby celý národ zůstal v bludu.

Hrathen se odvrátil od Elantris a díval se teď na blikající světla Kae. Jaddeth mu dal další příležitost. Tentokrát bude postupovat jinak. Nedojde k žádné nebezpečné revoluci, nepřipustí, aby se jedna třída postavila se zbraní proti druhé. Bude vyvíjet postupný tlak, dokud Iadon nepovolí a na jeho místo se nepostaví přijatelnější osoba. Obrátit arelonskou šlechtu už potom bude snadné. Jedinými obětními beránky, kteří budou skutečně trpět, budou Elantriané.

Je to dobrý plán. Byl si jistý, že bez velkého úsilí rozdrtí arelonskou monarchii, která je už tak děravá a vetchá. Lidé jsou v Arelonu tak nesvobodní a utlačovaní, že bude snadné postavit novou vládu, ještě než se dovědí o Iadonově svržení. Žádná revoluce. Všechno půjde hladce.

Pokud neudělá chybu. Navštívil farmy a města v okolí Kae. Viděl, že jsou lidé útiskem dohnáni až do krajní meze – kdyby dostali vhodnou příležitost, povstanou a povraždí celou šlechtu. Tato možnost ho znepokojovala – hlavně proto, že věděl, že kdyby

k tomu došlo, využil by toho. Strohý logický gyorn by řídil vzniklou destrukci jako závodního hřebce směřujícího do cíle sjednocení celého národa ve jménu Derethu.

Hrathen vzdychl, otočil se a pokračoval v cestě. Cestu udržovala stráž čistou, ale kdyby zašel dál, dostal by se až na místo pokryté tmavou mastnou špínou. Nevěděl, čím to je, ale tato špína pokrývala celou zeď dál od jejího středu, kde stála brána.

Než však k tomuto místu došel, všiml si hloučku lidí stojících u odpočívadla. Byli oblečeni v pláštích, i když nebylo chladno. Snad nechtěli, aby je bylo poznat. Avšak byl-li to záměr, měl si vévoda Telrii vybrat něco jiného než bohatý levandulově fialový kabát se stříbrným vyšíváním.

Hrathen zakroutil hlavou. *Člověk musí spolupracovat s různými lidmi na cestě k Jaddethovým cílům…*

Vévoda Telrii si ani nesundal kapuci, ani se nepoklonil, když se k nim Hrathen přiblížil. Hrathen to od něho ani nečekal. Alespoň však vévoda kývl na svou ochranku, aby mu nechala soukromí.

Hrathen přišel až k němu, opřel se o zídku a díval se na Kae. Ve městě poblikávala světélka – tolik lidí bylo bohatých, že si mohli dovolit olejové lampy nebo svíčky. Hrathen navštívil mnoho velkých měst, která byla v noci tak temná jako Elantris.

„Nezeptáte se mě, proč jsem se s vámi chtěl setkat?“ oslovil ho vévoda.

„Asi jste uvažoval o našem plánu,“ odpověděl Hrathen věcně.

Telrii se zarazil – překvapilo ho, že Hrathen tak rychle pochopil. „No, ano. Když to víte, tak jste o tom asi přemýšlel sám.“

„Vůbec ne,“ řekl Hrathen. „Pochopil jsem to z vašeho chování – prozradilo vás to spiklenectví, jak jste se chtěl setkat potají.“

Telrii se zamračil. Byl to člověk zvyklý v jakémkoli rozhovoru dominovat. Že by proto tak váhal? Urazil ho Hrathen? Ne, z výrazu jeho očí se dalo usuzovat, že ne. Telrii byl dychtivý především uzavřít obchod s Fjordenem a dnes večer si užíval párty, kterou pořádal. Co se tedy stalo?

Tuhle příležitost si nemohu dovolit promarnit, pomyslel si Hrathen. Kdyby jen měl víc času. Do konce jeho tříměsíčního termínu už nezbývalo ani osmdesát dní. Kdyby na to byl dostal

rok, pracoval by s větší jemností a přesností. Bohužel mu tento luxus nebyl dopřán, a tak mu k tomu, aby docílil hladkého přesunu vlády, nezbývalo, než vsadit na otevřený útok s využitím Telriiho.

„Tak mi řekněte, co máte na srdci," vyzval Telriiho Hrathen.

„No, ano," začal Telrii opatrně. „Jen nevím, jestli si mám s Fjordenem něco začínat."

Hrathen zvedl obočí. „Ale předtím jste věděl."

Telrii Hrathena pozoroval zpod kapuce. V mdlém měsíčním světle vypadalo jeho mateřské znaménko jako prodloužený stín a jeho rysy tím nabývaly jakési zlověstnosti – respektive byly by nabývaly, kdyby na sobě neměl ten kostým jako na maškarní ples.

Telrii se zamračil. „Dnes jsem se na párty dověděl zajímavé věci, gyorne. Byl jste skutečně poslán do Duladelu těsně před jeho pádem?"

Tak tohle je to, proběhlo Hrathenovi hlavou. „Byl jsem tam."

„A teď jste tady," řekl Telrii. „Divíte se, že to šlechtu zneklidňuje. V Duladelu byla povražděna celá republikánská strana – všichni, kdo tam vládli! A podle mých zdrojů jste na tom měl nemalý podíl vy."

Možná ten člověk není tak hloupý, jak si Hrathen myslel. Jeho znepokojení je na místě. Hrathen bude muset mluvit velmi opatrně. Kývl směrem k Telriiho ochrance, která stála opodál. „Kde jste vzal tyhle vojáky, pane?"

Telrii se odmlčel. „Co to s tím má co dělat?"

„Odpovězte mi," řekl Hrathen.

Telrii se otočil a podíval se na vojáky. „Najal jsem si je z elantrijské městské stráže, aby mi dělali ochranku."

Hrathen přikývl. „A kolik lidí v té ochrance máte?"

„Patnáct," řekl Telrii.

„Jak odhadujete jejich schopnosti?"

Telrii pokrčil rameny. „Jsou dobrý, předpokládám. I když jsem je vlastně nikdy přímo v akci neviděl."

„Nejspíš proto, že nikdy v žádné nebyli," namítl Hrathen. „Žádný z arelonských vojáků nikdy neviděl pořádnou bitvu."

„O co vám jde, gyorne?" zeptal se Telrii podrážděně.

Hrathen se otočil a kývl směrem k elantrijské městské stráži, která byla vidět ve světle pochodní v dálce dole u zdi. „Kolik lidí mají tyhle stráže? Nějakých pět set? Sedm set? Když do toho

započítáte ještě osobní ochranky a veřejnou stráž, tak je v celém Kae dejme tomu tisíc vojáků. K tomu legie lorda Eondela, ale stejně to dohromady patnáct set nebude.“

„No a?“

Hrathen se k němu otočil. „Myslíte, že Wyrn opravdu potřebuje revoluci, aby ovládl Arelon?“

„Wyrn žádnou armádu nemá,“ namítl Telrii. „Fjorden má jen základní obranné složky.“

„Já ale nemluvím o Fjordenu,“ řekl Hrathen. „Já mluvím o Wyrnovi, vládci všeho stvoření a vůdci derethské církve. Podívejte, lorde Telrii, buďme upřímní. Kolik vojáků má Hrovell? Kolik Jaador? Svorden? A další národy na východě? To jsou všechno lidé, kteří odpřisáhli věrnost Derethu. Myslíte, že by na Wyrnovu výzvu nepovstali?“

Telrii mlčel.

Hrathen viděl ve vévodových očích chápavý výraz a přikyvoval. Ten člověk do toho ani trochu nevidí. Vždyť Wyrn k tomu, aby dobyl Arelon, žádné cizí vojáky nepotřebuje. Jen málo lidí mimo vysoké církevní kruhy ví o Wyrnově mocné zbrani – klášterech. Derethští kněží celá staletí cvičili v klášterech mnichy v bojových uměních, zabíjení a… jiných. Arelonská obrana byla tak slabá, že by na dobytí země stačil jeden z těchto klášterů.

Hrathen se při představě, jak se… mniši vycvičení v klášteře Dakhor dostávají do bezbranného Arelonu, zachvěl. Podíval se na svou paži, na místo, kde měl – pod brněním – památku na dobu, kdy v tomto klášteře pobýval on sám. To ovšem Telriimu vysvětlovat nemůže.

„Pane,“ řekl Hrathen upřímně, „já jsem v Arelonu proto, že Wyrn chce dát lidem šanci na klidné obrácení na Dereth. Kdyby chtěl zemi rozdrtit, udělal by to. Ale místo toho poslal mě. Mým jediným záměrem je najít cestu, jak obrátit Arelon na Dereth.“

Telrii pomalu přikyvoval.

„Prvním krokem k tomu je,“ pokračoval Hrathen, „ujistit se, že máme podporu vlády. Což znamená výměnu vedení – posadit na trůn nového krále.“

„Takže mám vaše slovo?“ ubezpečoval se Telrii.

„Trůn bude váš,“ řekl Hrathen.

Telrii přikývl – na tahle slova evidentně čekal. Hrathenovy dosavadní sliby byly vágní a on si už nemohl dovolit déle být nestranný. Teď měl důkaz, že se Hrathen snaží podkopat vládu – bylo to vykalkulované riziko, ale Hrathen byl v těchto kalkulacích dobrý.

„Budou tam lidé, kteří jsou proti vám," varoval ho Telrii.

„Například?"

„Ta ženská, Sarene. Tu blbost jen předstírá. Ze svých zdrojů jsem se dověděl, že vás až nezdravě sleduje. Ptala se na vás i na mé dnešní párty."

Hrathena překvapilo, jak je Telrii rafinovaný. Působil tak snobsky – a přesto byl schopný. To by mohla být výhoda – nebo nevýhoda.

„S tím děvčetem si nedělejte starosti," řekl Hrathen. „Prostě si od nás vezměte peníze a čekejte. Vaše chvíle přijde brzy. Slyšel jste tu zprávu, co dnes dostal král na plese?"

Telrii se zarazil a potom přikývl.

„Věci se daly do pohybu a mají slibný směr," řekl Hrathen. „Teď jen musíme být trpěliví."

„Výborně," řekl Telrii. Ne že by ještě neměl výhrady, ale Hrathenova striktní logika – spolu s příslibem trůnu – ho stačily zviklat. Nebývalé uctivě se Hrathenovi odporoučel, kývl na ochranku a dal se na odchod.

„Vévodo Telrii," volal za ním Hrathen, kterého ještě něco napadlo.

Telrii se zastavil a otočil.

„Mají vaši vojáci ještě přátele v elantrijské městské stráži?" zeptal se Hrathen.

Telrii pokrčil rameny. „Snad ano."

„Zvyšte jim plat," řekl Hrathen potichu, aby to ochranka neslyšela. „Mluvte před nimi dobře o elantrijské městské stráži a dejte jim příležitost se s nimi setkat. Mohlo by to… být ku prospěchu, kdyby se mezi stráží vědělo, že své věrné dobře odměňujete."

„Poskytnete mi na to prostředky zvlášť?" zeptal se Telrii opatrně.

Hrathen obrátil oči v sloup. „Jistě."

Telrii přikývl a odešel za ochrankou.

Hrathen se otočil, opřel se o stěnu a znovu se díval na Kae. Musí chvíli počkat, než se vrátí ke schodišti a sejde dolů. Telrii se dosud za stoupence Derethu neprohlásil, a bylo by tudíž nápadné, kdyby je někdo viděl spolu. Telrii si zatím evidentně není jistý, ale možná je lepší, když bude v tuto chvíli vypadat jako konzervativní člověk, pokud jde o víru.

Hrathena však zneklidnilo, že se Telrii zmínil o Sarene. Tahle drzá teodská princezna si z nějakého důvodu umanula Hrathenovi oponovat, i když jí k tomu nedal nejmenší příčinu. Je to ironie – ona netuší, že Hrathen je její největší spojenec a ne úhlavní nepřítel. Její národ se stejně obrátí – buď po dobrém s Hrathenem, nebo bude rozdrcen fjordenskými vojsky.

Hrathen však pochyboval, že by se o tom nechala přesvědčit. Viděl jí v očích nedůvěru – jako by rovnou předpokládala, že cokoli Hrathen řekne, je lež. Cítila k němu jakousi iracionální nenávist člověka, který podvědomě tuší, že jeho víra je podřadná. Korath ve všech východních národech skomírá a v Arelonu a Teodu k tomu brzy dojde také. Shu-Korath je moc slabý, chybí mu energie. Dereth je silný a mocný. Jsou jako dvě rostliny, které rostou z jedné půdy. Korath uhyne.

Hrathen zavrtěl hlavou a čekal na vhodnou chvíli. Potom se konečně dal na cestu ke schodišti, které vedlo dolů do Kae. Když byl skoro dole, slyšel ránu, která se rozlehla po celém okolí. Překvapeně se zastavil. Znělo to, jako kdyby se právě zavřela brána.

„Co to bylo?“ zeptal se Hrathen, když došel ke skupince strážců, která stála ve světle blikajících pochodní.

Strážce pokrčil rameny, ale jeden z hloučku ukázal na dvě postavy, které šly dole po temné dvoraně. „Asi chytili někoho, kdo se snažil uprchnout.“

Hrathen svraštil obočí. „Stává se to často?“

Strážce zakroutil hlavou. „Většina z nich není natolik při smyslech, aby se o to pokusila. Čas od času se někdo pokusí zdejchnout, ale my ho vždycky chytíme.“

„Děkuji,“ řekl Hrathen, opustil stráže a dal se po schodech dolů. Dole pod schodištěm narazil na hlavní strážní budovu. Uvnitř byl kapitán a vypadal rozespale, jako by se zrovna probudil.

„Problémy, kapitáne?“ zeptal se Hrathen.

Kapitán odpověděl překvapeně. „Jo, to jste vy, gyorne. Ne, žádný problémy. To jen jeden ze strážců udělal, co neměl.“

„Pustil Elantriany zpátky domů?“

Kapitán se zamračil, ale přikývl. Hrathen se s tímto člověkem setkal už několikrát a pokaždé podpořil jeho lakotu několika drobnými. Takže tenhle člověk už je jeho.

„Pro příště, kapitáne,“ řekl Hrathen, sáhl za opasek a vytáhl měšec, „vám nabídnu jinou možnost.“

Kapitánovi při pohledu na zlaté wyrningy s hlavou Wyrna Wulfdena zazářily oči.

„Chtěl jsem se podívat na nějakého Elantriana zblízka – čistě z teologických důvodů,“ řekl Hrathen a vysázel na stůl stoh mincí. „Byl bych povděčen, kdyby příští elantriský uprchlík navštívil mou kapli, než ho pošlete zpátky do města.“

„To se pravděpodobně dá zařídit, pane,“ řekl kapitán a dychtivou rukou sebral mince ze stolu.

„Samozřejmě by o tom nesměl nikdo vědět,“ podotkl Hrathen.

„Jistě, pane.“

KAPITOLA 16

RAODEN se jednou pokusil dát Ienovi svobodu. Byl tenkrát ještě chlapec, bylo to dílo prostého ducha, ale čistého úmyslu. Od jednoho ze svých učitelů se dověděl o otroctví a usoudil, že jsou seoni drženi u pánů proti své vůli. A tak se se slzami v očích dožadoval, aby Ien přijal nabízenou svobodu.

„Ale já *jsem* svobodný, mladý pane,“ odpověděl Ien plačícímu chlapci.

„Nejsi!“ hádal se Raoden. „Jsi otrok – děláš, co ti lidi řeknou.“

„Já to ale dělám proto, že chci, pane Raodene.“

„A proč? Ty nechceš být volný?“

„Já vám chci sloužit, mladý pane,“ vysvětloval Ien a povzbudivě pulsoval. „Moje svoboda je tady, u vás.“

„To nechápu.“

„Vy se na všechno díváte z pozice člověka, mladý pane,“ řekl Ien moudře a chápavě. „Vy to vidíte přes rozdíly v postavení lidí a snažíte se celý svět uspořádat tak, aby byl buď nad vámi, nebo pod vámi. Pro seona žádné pod a nad neexistuje, pro nás jsou jen ti, které milujeme. A těm sloužíme.“

„Ale ty za to ani nic nedostaneš!“ odpověděl Raoden pohoršené.

„Mou odměnou je pýcha vašeho otce a láska vaší matky. A uspokojení, když vás vidím dospívat.“

Raoden tato slova pochopil až za hodně dlouho, ale zůstala mu navždy v mysli. Jak vyrůstal a studoval a slyšel nesčetná korathská kázání o sjednocující síle lásky, začal se na seony dívat jinak. Nebyli to sluhové, nebyli vlastně ani totéž co přátelé, bylo to něco mnohem hlubšího a silnějšího. Jako by seoni byli výrazem samotného Domiho, odrazem Boží lásky k člověku. Svou službou se dostali mnohem blíž k nebi, než jejich pánové mohli kdy jenom pochopit.

„Tak jsi nakonec volný, kamaráde,“ řekl Raoden se smutným úsměvem, když se díval na Iena, jak poletuje a poskakuje. Stále neviděl ani náznak toho, že by ho Ien poznal, i když se držel v jeho blízkosti. Shaod mu vzal nejen hlas. Zlomil jeho mysl.

„Myslím, že vím, co se s ním stalo,“ řekl Raoden Galladonovi, který seděl ve stínu kousek od něho. Byli na střeše pár domů od kaple, kterou jako by postavil na místě, jež si zvolili za sídlo, kajícný Kahar. Od svého příchodu usilovně uklízel, až nadešel čas na závěrečné dokončení a naleštění. A tak je brzy ráno s lítostí, avšak neoblomně, vyhnal, aby mohl úklid dokončit.

Galladon zvedl oči od knihy. „Kdo? Seon?“

Raoden přikývl. Ležel na břiše na kraji toho, co zbylo z někdejší zahrady, a pozoroval Iena. „Nemá celý aon.“

„Ien,“ řekl Galladon zamyšleně. „To znamená uzdravení. Komo?“

„To je pravda. Krom toho, že nemá celý aon, tak v něm má malé štěrbinky v liniích a skvrny slabší barvy.“

Galladon zabručel, ale nic dalšího neřekl. Aony a seoni ho nezajímali tolik jako Raodena. Raoden ještě pár minut sledoval Iena. Potom se vrátil ke knize o Aon-Doru. Nedostal se však daleko. Brzy nadnesl Galladon nové téma.

„Co ti tu chybí nejvíc, sulo?“ zeptal se zadumaně.

„Nejvíc chybí? Jako z venku?“

„Komo,“ přisvědčil Galladon. „Co by sis sem vzal, kdybys mohl?“

„Já nevím,“ řekl Raoden. „To bych musel přemýšlet. A ty?“

„Svůj dům,“ řekl Galladon melancholicky. „Postavil jsem ho vlastníma rukama, sulo. Pokácel stromy, opracoval prkna, zatloukl každý hřebík. Byl krásný – dílu vlastních rukou se nevyrovná žádný palác.“

Raoden přikývl a představoval si Galladonův dům. Co tam měl, že mu to tak chybí? On byl syn krále, a proto vlastnil mnoho věcí. Ale odpověď, která ho napadla, překvapila i jeho samotného.

„Dopisy,“ řekl. „Vzal bych si balíček dopisů.“

„Dopisy, sulo?“ Galladon evidentně čekal docela jinou odpověď. „Od koho?“

„Od dívky.“

Galladon se dal do smíchu. „Ženská, sulo? Netušil jsem, že jsi romantický typ.“

„Že tady nechodím jako tělo bez duše jako nějaký hrdina z těch tvých duladelských románů, neznamená, že na tyhle věci nemyslím.“

Galladon defenzivně zvedl ruce. „Tak na mě nezkoušej Deluse-Doo, sulo. Prostě mě to překvapilo. Co to bylo za děvče?“

„Měl jsem si ji brát,“ vysvětloval Raoden.

„Tak to asi byla pěkná ženská.“

„To asi byla,“ souhlasil Raoden. „Škoda, že jsme se nikdy nesetkali.“

„Vy jste se nikdy nesetkali?“

Raoden zakroutil hlavou. „Proto ty dopisy, kamaráde. Bydlela v Teodu – byla to, tedy po pravdě, dcera krále. Asi před rokem mi začala psát. Psala krásně, její věty byly protkány takovým vtipem,

že jsem se nemohl ubránit odpovědi. Psali jsme si pět měsíců. Potom navrhla sňatek.“

„Ona tobě?“ podivil se Galladon.

„S naprostým klidem,“ usmál se Raoden. „Byl to samozřejmě politicky motivovaný návrh. Sarene chtěla docílit pevného svazku mezi Teodem a Arelonem.“

„A ty jsi přijal?“

„Byla to dobrá příležitost,“ vysvětloval Raoden. „Po Reodu si Teod udržoval od Arelonu odstup. A krom toho ty dopisy byly neodolatelné. Tenhle poslední rok byl… těžký. Otec je odhodlaný dohnat Arelon až k totální zkáze a není z těch, kteří by trpělivě tolerovali disent. Ale kdykoli mi připadalo, že už to dál neunesu, dostal jsem dopis od Sarene. Měla taky seona, a když se oficiálně dohodlo zasnoubení, začali jsme si pravidelně povídat. Volávala večer a její hlas mě Ienovým prostřednictvím vždycky uchvátil. Někdy jsme mluvili celé hodiny.“

„Co že jsi to říkal o tom chození jako tělo bez duše jako nějaký hrdina z duladelských románů?“ smál se Galladon.

Raoden si povzdechl a vrátil se ke knize. „Takže takhle to je. Kdybych si sem mohl něco vzít, chtěl bych ty dopisy. Já jsem se vlastně na tu svatbu těšil, i když to byla jen reakce na derethskou invazi do Duladelu.“

Nastalo ticho.

„Co jsi to teď řekl, Raodene?“ zeptal se Galladon náhle tiše.

„Co jako? O těch dopisech?“

„Ne. O Duladelu.“

Raoden se zarazil. Galladon říkal, že je v Elantris „pár měsíců“, ale Dulové s oblibou přehánějí. Duladelská republika padla dobře před půl rokem…

„Já jsem myslel, že to víš,“ řekl Raoden.

„Co, sulo?“ dožadoval se Galladon. „Co že vím?“

„Je mi to líto, Galladone,“ řekl Raoden účastně, otočil se a sedl si. „Duladelská republika padla.“

„Ne!“ Galladon se široce otevřenýma očima zalapal po dechu.

Raoden přikývl. „Byla tam revoluce jako před deseti lety v Arelonu, ale krvavější. Republikáni byli kompletně vyvražděni a byla vyhlášena monarchie.“

„To není možný… Republika byla *silná* – všichni jsme v ni tolik věřili.“

„Věci se mění, kamaráde,“ řekl Raoden, vstal, došel ke Galladonovi a dal mu ruku na rameno.

„Ale republika, sulo…“ řekl Galladon s pohledem upřeným do dálky. „My jsme si všichni mohli *vybrat*, kdo má vládnout, sulo. Proč by proti tomu někdo povstával?“

Raoden zakroutil hlavou. „Já nevím – moc informací se ven nedostalo. Vznikly zmatky, toho se chopili fjordenští kněží, vstoupili do toho a ujali se moci.“

Galladon zvedl oči. „To znamená, že je Arelon v kaši. My jsme vždycky stáli mezi Derethem a vašimi hranicemi.“

„Já to dobře vím.“

„Co se stalo s Jeskerem?“ zeptal se Galladon. „To bylo moje náboženství, co se s ním stalo?“

Raoden jen zakroutil hlavou.

„Ty přece musíš něco vědět!“

„V Duladelu je teď státní církví Dereth,“ odpověděl Raoden tiše. „Je mi to líto.“

Galladon sklopil zrak. „Tak je po všem.“

„Ještě jsou Tajemství Jeskeri,“ nabídl mu Raoden chabou útěchu.

Galladon se zamračil. „To není totéž jako Jesker, sulo. To je výsměch všemu svatému. Perverze. To praktikujou jen lidi, kteří nemají vůbec žádné pochopení pro Dor.“

Raoden mu nechal ruku na rameni a nevěděl, jak ho utěšit. „Já myslel, že to víš,“ řekl znovu s pocitem bezmoci.

Galladon jen něco zavrčel a zasmušilým pohledem se díval do neurčitá.

RAODEN nechal Galladona na střeše. Dula tam chtěl být chvíli sám. Raoden nevěděl, co má dělat, a tak se vrátil do kaple s hlavou plnou těžkých myšlenek. Ty ho však netrápily dlouho.

„Kahare, to je nádhera!“ vykřikl Raoden a nevěřícně se rozhlížel kolem sebe.

Starý Kahar dokončoval úklid v koutě. Napřímil se a v očích měl hrdý výraz. V kapli nebylo ani stopy po blátě. Všechno bylo čisté, šedobíle mramorové. Západním oknem sem dopadaly

sluneční paprsky a odrážely nablýskanou podlahu a celou kapli osvětlovaly s až božským jasem. Téměř všechny plochy byly zdobeny mělkým reliéfem. Protože byl jen necelé dva centimetry hluboký, pod nánosem bahna se ztrácel. Raoden přejel prsty jedno z těchto drobných uměleckých děl. Byly to tak detailní výjevy lidských tváří, že vypadaly jako živé.

„Jsou překrásné," řekl šeptem.

„Já ani netušil, že tu jsou, pane," řekl Kahar a postavil se vedle Raodena. „Neviděl jsem je, dokud jsem nezačal s úklidem a dokud jsem nedodělal podlahu, tak nebyly ve tmě vidět. Ten mramor je tak hladký, že by mohl fungovat jako zrcadlo, a okna jsou rozmístěna přesně, aby chytala světlo."

„A ty reliéfy jsou po celé místnosti?"

„Ano, pane. Vlastně nejsou jenom v téhle budově. Občas narazíte i jinde na zeď nebo na nábytek s reliéfy. Asi to bylo v Elantris před Reodem běžné."

Raoden přikývl. „Bylo to město bohů, Kahare."

Kahar se usmíval. Ruce měl černé od bahna a na okně viselo půl tuctu hadrů na mytí. Ale byl šťastný.

„Co dál, pane?" zeptal se dychtivě.

Raoden se zastavil a rychle přemýšlel. Kahar se popral se špínou v kapli se stejným svatým odhodláním, s jakým kněz zahání hříchy. Poprvé za mnoho měsíců, ne-li let, Kahara někdo potřeboval.

„Naši lidé se zabydleli v domech tady poblíž, Kahare," řekl Raoden. „K čemu by bylo veškeré tvé úsilí, kdyby sem nosili bláto pokaždé, když přijdou?"

Kahar uvážlivě přikyvoval. „Ty kočičí hlavy jsou problém," mumlal. „To bude velká práce, pane." Ale výraz měl odvážný.

„Já vím," souhlasil Raoden, „ale zoufale potřebná. Národ, který žije ve špíně, si sám jako špína připadá – když se pozvedneme nad to, jak se sami vidíme, budeme potřebovat být čistí. Můžeš to udělat?"

„Ano, pane."

„Dobře. Dám ti pomocníky, aby to šlo rychleji." Raodenova parta se za posledních pár dní nesmírně rozrostla, zvláště potom, co se lidé dověděli, že se s ním spojila Karata. Mnoho osamělých Elantrianů, kteří se plížili po ulicích jako duchové, se postupně k

Raodenově partě přidalo ve snaze najít přátele a jako poslední zoufalý pokus vyhnout se šílenství.

Kahar ještě naposledy otočil svou vrásčitou tvář a s uspokojením obhlédl kapli.

„Kahare," zavolal ho Raoden.

„Ano, pane?"

„Tak už víš, co to je? Myslím to tajemství?"

Kahar se usmál. „Celé dny nemám hlad, pane. To je ten nejkrásnější pocit na světě – a zapomněl jsem i na bolest."

Raoden přikývl a Kahar odešel. Tento muž sem přišel najít kouzelné řešení svých strastí a zjistil, že je to mnohem jednodušší. Bolest ztrácí svou sílu, když se stanou důležitějšími jiné věci. Kahar nepotřeboval ani elixír ani aon, aby se vyléčil – potřeboval mít co dělat a být prospěšný.

Raoden procházel zářící místností a obdivoval sochy. Když se dostal na konec každého reliéfu, vždycky se zastavil. Kámen tu byl kousek mezi dvěma reliéfy hladký a jeho bílý povrch byl pečlivě vyleštěn Kaharovou rukou. Byl tak čistý, že se v něm Raoden viděl.

Zůstal však jako omráčený. Tu tvář, která se na něj dívala z mramoru, vůbec neznal. Divil se, proč ho tolik lidí nepoznalo. Byl arelonský princ a jeho tvář byla známá i na venkovních plantážích. Předpokládal, že Elantriané prostě prince mezi sebou nečekali, a tak Spirita s Raodenem nespojovali. Když se však teď díval na změny, kterých jeho tvář doznala, uvědomil si, že ho lidé nepoznali ze zcela jiného důvodu.

Měl své staré rysy, bylo vidět, co v jeho tváři bývalo. Ale změny byly drastické. Žil tu teprve dva týdny, ale už neměl vlasy. Na kůži měl typické elantrijské skvrny, ale i ty části, které měly před pár týdny normální barvu pleti, zešedly. Kůže se začínala vrásčit, hlavně kolem úst, a oči měl stále zapadlejší.

Kdysi před svou transformací viděl Elantriany jako živé mrtvoly s hnijícím a zničeným tělem. Ale tak to nebylo. Elantrianům jejich tělo a skoro i postava zůstaly, jen kůže se zvrásnila a ztmavla. Byli spíše uschlé lusky než rozpadající se mrtvoly. I když transformace nebyla tak děsivá, jak si vždycky představoval, bylo šokující vidět se v zrcadle.

„Jsme politováníhodný, co?" ozval se Galladon ve dveřích.

Raoden se na něho podíval a povzbudivě se usmál. „Mohlo by to být ještě horší, kamaráde. Na tohle se dá zvyknout.“

Galladon něco zavrčel a vešel do kaple. „Teda ten tvůj uklízeč dělá divy, sulo. Tady to vypadá, jako kdyby málem žádný Reod nebyl.“

„Nejlepší ale na tom je, jak to očistilo samotného čističe.“

Galladon přikývl, došel k Raodenovi a podíval se z okna na dav lidí, kteří čistili zahradu okolo kaple. „Oni sem chodí rovnou jako procesí, ne, sulo?“

„Doslechli se, že nabízíme víc než život na ulici. Už ani nemusíme hlídat bránu – Karata nám vodí všechny, které získá.“

„A jak je všechny zaměstnáš?“ zeptal se Galladon. „Zahrada zase tak velká není a už je skoro čistá.“

„Elantris je obrovské město, kamaráde. Tady se pro ně práce najde.“

Galladon sledoval, jak všichni pracují, a v očích měl nevyzpytatelný výraz. Na chvíli zřejmě překonal smutek.

„Když už jsme u práce,“ začal Raoden, „něco bych od tebe potřeboval.“

„Abych zapomněl na bolest?“

„I tak se to dá brát. I když je to o něco důležitější než odklízet bahno.“ Raoden na Galladona kývl, aby šel za ním dozadu. Tam uvolnil ze zdi kámen. Sáhl do vzniklé štěrbiny a vytáhl tucet malých pytlíčků zrní. „Jak bys jako farmář odhadoval kvalitu těchhle semen?“

Galladon vyndal ze zrna jádro a se zájmem ho několikrát v ruce otočil, zkoumal jeho barvu a tvrdost. „Není to špatný,“ řekl. „Viděl jsem už lepší, ale špatný není.“

„Brzy bude sezóna, mělo by se začít sít, viď?“

„No, když vezmeme, jak bylo v poslední době teplo, tak by se mohlo začít hned.“

„Dobře,“ řekl Raoden. „V téhle díře to obilí dlouho nevydrží a venku si ho nechat netroufnu.“

Galladon zakroutil hlavou. „To nevyjde, sulo. Zemědělství potřebuje čas, než přinese úrodu – tihle lidé vytrhají první výhonky a snědí je.“

„Já myslím, že ne," řekl Raoden a pohrával si v dlani s několika obilnými semínky. „Oni se mění, Galladone. Oni už vidí, že nemůžou dál žít jako zvířata."

„Na pořádnou úrodu tu není dost místa," namítl Galladon. „Je to jen větší zahrada."

„Na tohle malé množství to stačí. Příští rok bude obilí víc a potom to vyřešíme. Prý jsou velké zahrady u paláce – třeba toho půjde využít."

Galladon zakroutil hlavou. „Příští rok, to je problém, sulo. Žádný příští rok nebude, komo? Lidi v Elantris tak dlouho nevydrží."

„Elantris se změní," řekl Raoden. „A jestli ne, tak to zasejou ti, co přijdou po nás."

„No, stejně o tom pochybuju."

„Ty bys pochyboval i o tom, že ráno vyjde slunce, kdyby ti každý den nedokázal opak," usmál se Raoden. „Tak to aspoň zkus."

„Tak jo, sulo," slíbil Galladon. „Ještě ti neuplynulo těch třicet dní, viď."

Raoden se usmál, dal Galladonovi obilí a položil mu ruku na rameno. „Nezapomeň na to, že co tu platilo dosud, nemusí platit do budoucna."

Galladon přikývl a schoval obilí zpátky do skrýše. „Teď to pár dní nebudeme potřebovat. Musím vymyslet, jak tu zahradu zorat."

„Lorde Spirite!" ozval se Saolinův hlas shora z míst, kde si zřídil provizorní pozorovatelnu. „Někdo sem jde."

Raoden vstal a Galladon honem srovnal kameny. Po chvíli vtrhl do místnosti muž od Karaty.

„Pane," řekl, „paní Karata vás prosí, abyste okamžitě přišel."

„TY jsi blázen, Dashi!" vyštěkla Karata.

Vysoký svalnatý Dashe, její zástupce, začal chystat zbraň.

Raoden a Galladon zmateně stáli ve vchodu do paláce. Minimálně polovina mužů v hale, kde se shromáždily plné dvě třetiny Karatiných stoupenců, se chystala do bitvy.

„Vy si tady můžete dál snít se svým novým přítelem, Karato," odpověděl Dashe stroze, „ale já nebudu dál čekat s rukama v klíně – zvlášť když ohrožuje děti."

Raoden se k nim přiblížil a zastavil se vedle vytáhlého mladíka Horena. Horen se vyhýbal konfliktům a Raoden odhadoval, že bude v této rozepři nestranný.

„Co se děje?“ zeptal se ho tiše.

„Dashova hlídka zjistila, že se Aanden dnes večer chystá zaútočit na palác. Horen šeptal a přitom sledoval, jak se Dashe s Karatou hádají. „Dashe chtěl na Aandena zaútočit už před časem a teď k tomu získal důvod.“

„Ty ty lidi vedeš do něčeho mnohem horšího, než je smrt, Dashi,“ varovala ho Karata. „Aanden má víc mužů než ty.“

„Ale nemá zbraně,“ odpověděl Dashe a s cvaknutím zasunul do pochvy rezavý meč. „Na univerzitě není nic než knihy a ty už snědli.“

„Uvažuj, co děláš,“ řekla Karata. Dashe se otočil a v plochém obličeji měl upřímný výraz. „To dělám, Karato. Aanden je blázen. Nemůžeme být v klidu, když s ním sousedíme. Když neočekávaně zaútočíme, tak nám dá navždycky pokoj. To je jediná možnost, aby byly děti v bezpečí.“

Potom se Dashe otočil ke své ubohé rádoby armádě a kývl. Vojáci se dali do pohybu.

Karata se otočila k Raodenovi s bolestným výrazem. „To je horší než sebevražda, Spirite.“

„Já vím,“ odpověděl Raoden. „Je nás tak málo, že si nemůžeme dovolit ztratit jediného muže – dokonce ani Aandenovy stoupence. Musíme tomu zabránit.“

„Ale on už odešel,“ řekla Karata a opřela se o zeď. „Já Dashe znám. Ten už se zastavit nedá.“

„Nějak to musí jít, Karato.“

„SULO, jestli se smím zeptat, co to zase u Dolokena chystáš?“

Raoden běžel za Karatou a Galladonem a měl co dělat, aby jim stačil. „Nemám představu,“ přiznal. „Pracuju na tom.“

„To vidím,“ brblal Galladon.

„Karato,“ zeptal se Raoden, „kudy Dashe půjde?“

„Proti univerzitě stojí dům, který se před časem napůl rozpadl. Jedna zeď se vyvalila a do sousední zdi univerzity to udělalo díru. Dashe se tam určitě pokusí vlézt – asi si myslí, že o té díře Aanden neví.“

„Zaveď nás tam," řekl Raoden. „Ale pojď jinudy. Nechci ho potkat."

Karata přikývla a vedla je postranními uličkami. Budova, o které mluvila, byl patrový dům postavený tak blízko univerzity, že si Raoden nedovedl představit, co tím ten architekt sledoval. Budova byla léty omšelá, střechu sice měla, ale téměř propadlou a celkově byla na pokraji zborcení. Opatrně se k ní přiblížili a podívali se dveřmi dovnitř. Byly otevřené. Ocitli se v rohu obdélníkové stavby, po levé straně měli rozpadlou zeď a po pravé další dveře.

Galladon tiše zaklel. „Tohle se mi nelíbí."

„Mně taky ne," odpověděl Raoden.

„To ale není všechno. Koukni se, sulo." Galladon ukázal na vnitřní trámy. Když se na ně Raoden podíval zblízka, všiml si čerstvých zářezů do ztrouchnivělého dřeva. „To celý spadne."

Raoden přikývl. „Vypadá to, že je Aanden lépe informovaný, než si Dashe myslí. Možná si toho Dashe všimne a půjde jinudy."

Karata zakroutila hlavou. „Dashe je dobrý, ale strašně prostoduchý. Ten tady projde a ani ho nenapadne se podívat."

Raoden zaklel, klekl si vedle dveřního rámu a přemýšlel. Brzy však slyšel hlasy. Za chvíli se ve dveřích na druhé straně objevil Dashe.

Raoden, který teď stál přesně mezi Dashem a spadlou stěnou, se zhluboka nadechl a vykřikl: „Dashi, stůj! Je to past – trámy jsou podřezané, aby to spadlo!"

Dashe se zastavil, ale polovina jeho mužů už byla uvnitř. Směrem od univerzity se ozval varovný výkřik, za sutinami se objevila skupina mužů a před nimi Aandenova vousatá tvář. V ruce měl starou sekeru. S výkřikem skočil doprostřed místnosti a rozmáchl se sekerou proti jednomu z trámů.

„Taane, přestaňte!" vykřikl Raoden.

Aandena šokovalo, když slyšel své pravé jméno. Ruka se sekerou mu ztuhla uprostřed gesta. Odlepila se mu polovina vousů a vypadalo to, že upadne.

„Nesnaž se s ním smlouvat!" volal Dashe a vyvedl své muže z budovy ven. „Je to blázen."

„Myslím, že to není blázen," řekl Raoden a díval se Aandenovi do očí. „Není šílený, je jen zmatený."

Aanden několikrát mrkl a v rukou pevně svíral topůrko. Raoden zoufale přemýšlel, jak z toho ven. Všiml si trosek velkého stolu uprostřed místnosti. Zaťal zuby, tiše se pomodlil k Domimu, vstal a vešel do budovy.

Karata zalapala po dechu a Galladon zaklel. Střecha domu zlověstně vrzala.

Raoden se podíval na Aandena, který ještě stál rozmáchnutý se sekyrou v ruce uprostřed místnosti. Očima sledoval Raodena.

„Mám pravdu, ne? Vy nejste blázen. Slyšel jsem vás nesmyslně blábolit, ale blábolit může každý. Blázen si ani nevaří pergamen k jídlu, ani nevymýšlí pasti na druhé."

„Já nejsem Taan," řekl nakonec Aanden. „Jsem Aanden, baron z Elantris!"

„Když chcete," řekl Raoden a tím, co mu zbylo z rukávu, utřel desku rozpadlého stolu. „I když si neumím představit, proč chcete být radši Aanden než Taan. Ale budiž, tohle je přece Elantris."

„To vím taky," vyštěkl Aanden. Bylo vidět, že i přesto, jak s ním Raoden mluví, je naprosto vyvedený z míry. Každou chvíli může pustit sekeru.

„Opravdu?" zeptal se Raoden. „Opravdu chápete, co to znamená, žít v Elantris, ve městě bohů?" Otočil se ke stolu, stále ho ještě utíral, a stál zády k Aandenovi. „Elantris je město skvostů, město umění… a město soch." Ustoupil a odhalil utřený stůl. Byly na něm vidět složité řezby stejné jako na stěnách kaple.

Aanden široce otevřel oči a ruka se sekerou mu klesla dolů.

„Tohle město je sen všech řezbářů," řekl Raoden. „Kolik umělců jste slyšel mluvit o ztracené kráse Elantris? Tyhle budovy jsou plné skvostných památek sochařského umění. Tak bych rád věděl, kdo – když ho potká takováhle příležitost – by chtěl být radši baron Aanden než sochař Taan."

Sekera zazvonila o podlahu. Aandenovi ztuhla tvář.

„Podívejte se na tu zeď za tebou, Taane," řekl Raoden tiše.

Aanden se otočil a prsty nahmatal reliéf ukrytý pod vrstvou bahna. Vyhrnul si rukáv a odhrabal bahno. „Milostivý Domi," šeptal, „to je nádhera."

„Pomyslete na tu příležitost, Taane," řekl Raoden. „Vy jako jediný mezi všemi sochaři na světě můžete vidět Elantris. Jako

jediný můžete vnímat její krásu a učit se od jejích mistrů. Vy jste vlastně nejšťastnější člověk v celém Opelonu.“

Třesoucí se ruka odtrhla přilepené vousy. „A já to chtěl zničit,“ mumlal. „Já jsem to chtěl rozbourat…“

Aanden sklonil hlavu, schoulil se na zem a dal se do pláče. Raoden si oddechl – ale potom si všiml, že nebezpečí ještě není zažehnáno. Byl tu stále připraven Aandenův oddíl ozbrojený kameny a kovovými tyčemi. Dashe a jeho lidé znovu vešli do budovy, přesvědčeni, že se jim na hlavu hned tak nezřítí. Raoden stál přímo mezi oběma skupinami. „Přestaňte!“ přikázal jim a natáhl ruku proti každé z nich. Muži se váhavě zastavili.

„Co to lidi děláte?“ obořil se na ně Raoden. „To vás nepoučilo Taanovo poznání?“

„Jdi stranou, Spirite,“ varoval ho Dashe a sáhl po meči.

„Nepůjdu!“ odpověděl Raoden. „Na něco jsem se ptal – nepoučil ses z toho, co se tu teď stalo?“

„My nejsme sochaři,“ odpověděl Dashe.

„To nevadí,“ namítl Raoden. „Copak nechápete tu obrovskou výhodu, že žijete v Elantris? Máme to, co nemá nikdo venku – jsme svobodní.“

„Svobodní?“ zasmál se kdosi v Aandenově skupině.

„Ano, svobodní,“ opakoval Raoden. „Člověk odjakživa bojuje, aby měl co jíst. Honba za potravou je zoufalé břemeno zvířecí mysli. Člověk se musí najíst, aby mohl snít, musí mít plný žaludek, aby se mohl milovat. Ale my jsme přece jiní. Máme sice trochu hlad, ale jsme osvobozeni od břemena, které pronásleduje lidstvo od počátku jeho existence.“

Zbraně šly postupně pomalu dolů, i když si Raoden nebyl jistý, zda o jeho slovech přemýšlejí, nebo jsou jimi jen zaskočeni a zmateni.

„Proč chcete bojovat?“ zeptal se. „Proč zabíjet? Venku bojují o majetek – ten ale slouží jen k tomu, aby si mohli koupit jídlo. Bojují o pozemky – aby na nich mohli pěstovat potravu. Všechny bitvy se točí jen kolem potravy. Ale my tyhle potřeby přece nemáme. Naše těla jsou chladná – nepotřebujeme ani oblečení, ani přístřeší – a těla pracují i bez potravy. To je přece něco úžasného!“

Oba hloučky se stále navzájem nedůvěřivě prohlížely. Filozofická rozprava nemohla konkurovat pohledu na nepřítele.

„Ty zbraně, co máte v ruce, ty patří tam do vnějšího světa. V Elantris nemají význam. Tituly a moc, to jsou pojmy z jiného světa.

Poslouchejte mě! Je nás tak málo, že si nemůžeme dovolit ztratit ani jediného. Stojí vám to za to? Strávit věčnost v bolesti jen pro jeden okamžik vybité nenávisti?“

Raodenova slova se nesla prázdnou místností a vracela se s ozvěnou. Nakonec napětí zlomil jeden hlas.

„Jdu s vámi,“ ozval se Taan a vstal. Hlas se mu ještě trochu třásl, ale ve tváři měl odhodlání. „Myslel jsem, že musím být blázen, abych v Elantris vydržel, ale pomatenost mi nedovolovala vidět její krásu. Odložte ty zbraně, lidi.“

Váhali, ale neuposlechli hned.

„Řekl jsem, odložte zbraně.“ Taan mluvil důrazně jako velitel. „Ještě tady velím já.“

„Nám velí baron Aanden,“ namítl jeden z mužů.

„Aanden byl hlupák,“ povzdechl si Taan, „zrovna jako všichni, kdo šli za ním. Poslouchejte tohohle muže, je v něm víc urozenosti než v mém předstíraném hraběcím titulu.“

„Zapomeňte na vztek,“ žádal je Raoden, „a vyměňte ho za naději, kterou vám nabízím.“

Vzadu se ozvalo řinčení kovu na kamenné podlaze – Dashe hodil meč na zem. „Já dnes nemůžu zabíjet,“ řekl a dal se na odchod. Jeho muži si chvíli prohlíželi Aandenovu skupinu a potom následovali svého velitele. Dashův meč zůstal ležet uprostřed místnosti.

Aanden – Taan se usmál na Raodena. „Nevím, kdo jste, ale děkuju.“

„Pojď se mnou Taane,“ řekl Raoden. „Měl bys vidět jednu budovu.“

KAPITOLA 17

SARENE vešla do velkého sálu paláce s dlouhým černým vakem na rameni. Několik žen, které tu na ni čekaly, zalapalo po dechu.

„Copak?“ zeptala se.

„To vaše oblečení, má drahá,“ odpověděla nakonec Daora. „Zdejší ženy nejsou na nic podobného zvyklé.“

„Vypadá to jako pánské oblečení,“ vykřikl Seaden a dvojitá brada se mu rozhořčeně roztřásla.

Sarene se překvapeně podívala na svou šedou kombinézu a potom zpět na ženy, které se tu sešly. „No, ale přece jste nečekaly, že budeme šermovat v šatech?“ Z jejich tváří však vyčetla, že skutečně čekaly.

„Tady ses vydala na dlouhou trať, sestřenko, to je pole neorané,“ upozornil ji Lukel tiše, když vešel za ní a sedl si na konci místnosti.

„Lukele,“ podivila se Sarene. „Co ty tady děláš?“

„Těším se na nejzábavnější zážitek tohoto týdne,“ odpověděl Lukel, dal si ruku pod hlavu a houpal se na židli. „Ten bych si nenechal ujít ani za všechno Wyrnovo zlato.“

„Ani já,“ ozvala se Kaise. Protlačila se okolo Sarene a cupitala k židlím. Ze strany však přiběhl Daorn a vyhlédnutou židli jí zasedl. Kaise uraženě dupla, a když si uvědomila, že jsou všechny židle naprosto stejné, vybrala si jinou.

„Omlouvám se,“ řekl Lukel a rozpačitě pokrčil rameny. „Oni mě tu přepadli.“

„Tak buď ke svým sourozencům trochu přívětivější,“ napomenula ho Daora.

„Ano, maminko,“ odpověděl Lukel pohotově.

Sarene se přestala rozptylovat nečekaným publikem a obrátila se ke svým potenciálním žákům. Přišly všechny ženy z vyšívacího kroužku – i Daora, která byla skutečná dáma, a roztržitá Eshen. Možná se trochu styděly při pohledu na Sarenino oblečení a chování, ale jejich touha po nezávislosti byla silnější.

Sarene nechala sklouznout vak z ramene do ruky. Jedna strana se otevřela. Sarene sáhla dovnitř a vyndala jeden z cvičných mečů. Dlouhý tenký meč přitom kovově zaskřípal a polekal všechny shromážděné ženy.

„To je syren," řekla Sarene a několikrát švihla mečem do vzduchu. „Říká se mu taky kmeer nebo jedaver, v každé zemi mají svůj vlastní název. Tyhle meče se vyráběly nejdřív v Jaadoru jako lehké zbraně pro lovce, ale používaly se jen pár desítek let. Potom se jich hlavně pro jejich křehkost a eleganci chopila jaadorská šlechta. V Jaadoru jsou často souboje a šermování se syrenem je rychlé a přesné, proto vyžaduje dost tréninku."

Jednotlivé věty prokládala výpady a švihy – většinou by tyhle pohyby ve skutečném boji nikdy nepoužila, ale vypadaly dobře. Ženy ji užasle pozorovaly.

„V Duladelu se šerm objevil poprvé jako sport a ne jako způsob komunikace s mužem, který miluje stejnou ženu," pokračovala Sarene. „Dulové taky poprvé použili tuhle kuličku na konci ostří. Šerm se brzy ujal hlavně mezi republikány – díky tomu, že si Duladel držel neutralitu, vyhnul se většině válek a šerm tu zůstal jenom jako sport. Krom toho, že měli meče tupé a na konci s kuličkou, také zakázali zasahovat určitá místa na těle.

Arelonu se šerm vyhnul, protože Elantriané se dívali s nelibostí na cokoli, co připomínalo boj, ale ujal se v Teodu – s jednou podstatnou změnou. U nás se stal sportem pro ženy. Muži v Teodu dávají přednost drsnějšímu boji, třeba klání dřevci nebo šerm s meči se širokou čepelí. Pro ženy je ale ideální syren. Je lehký a umožňuje nám využít naší obratnosti a," – usmála se na Lukela – „naší vysoké přirozené inteligence."

Po těchto slovech Sarene vyndala druhý meč a hodila jej mladé Toreně, která stála na kraji skupinky. Rusovláska meč rozpačitě chytila.

„Braň se," řekla Sarene, zvedla meč a zaujala bojový postoj.

Torena nešikovně vzala meč a snažila se Sarenin postoj napodobit. Jakmile Sarene zaútočila, Torena na postoj okamžitě zapomněla, překvapeně vyjekla a mávala mečem oběma rukama ze strany na stranu. Sarene její meč snadno stočila stranou a naznačila zásah přímo na prsa.

„Jsi mrtvá," oznámila jí. „Šerm nezáleží na síle, ale vyžaduje obratnost a přesnost. Šermuj jen jednou rukou – budeš meč lépe ovládat a dál dosáhneš. Natoč se trochu na stranu – bude těžší tě zasáhnout, protože k tomu bude potřeba větší výpad."

Než Sarene domluvila, vyndala svazek tenkých tyčí, které měla připravené jako provizorní náhradu mečů, než zbrojíř vyrobí cvičné syreny. Každá žena si vzala zbraň a Sarene začala předvádět výpady.

Byla to těžká práce – mnohem těžší, než čekala. Považovala se za dobrou šermířku, ale nikdy ji nenapadlo, že něco umět a umět to naučit jsou dvě naprosto odlišné věci. Ženy zkoušely takové způsoby držení meče, které by Sarene připadaly absolutně nemožné. Dělaly divoké výpady, lekaly se soupeřova meče a zakopávaly si o sukně.

Sarene je nakonec nechala trénovat útok – nechtěla je nechat bojovat mezi sebou, dokud nebudou mít obličejové masky a vhodnější oblečení. Nakonec si s povzdechem sedla k Lukelovi.

„Je to namáhavé, co, sestřenko?" nadhodil a přitom se evidentně bavil pohledem na matku, která se snaží ovládat meč v šatech.

„Ani nevíš jak," řekla Sarene a otřela si čelo. „Určitě si to nechceš zkusit?"

Lukel zvedl ruce. „Někdy jsem možná výstřední, sestřenko, ale nejsem blázen. Král Iadon by zavrhl každého, kdo by se zúčastnil takové – podle něho podřadné – zábavy. Být v králově nepřízni si může dovolit leda tak Eondel, ale já jsem jen obyčejný obchodník. Já si to dovolit nemůžu."

„Věřím," řekla Sarene a sledovala, jak se ženy snaží o výpady. „Tedy jako učitelka jsem neobstála."

„Já bych určitě dopadl hůř," pokrčil rameny Lukel.

„Já si myslím, že bych to zvládla," informovala je Kaise ze svého místa. Začínala se evidentně nudit.

„Opravdu?" zeptal se Lukel suše.

„Jistě. Ona jim nic neřekla o odvetě, o pozicích a už vůbec se nezdržovala s pravidly turnaje.“

Sarene zvedla obočí. „Ty se vyznáš v šermu?“

„Četla jsem o tom knížku,“ odpověděla Kaise s nadhledem. Potom natáhla ruku a plácla Daorna, aby do ni nestrkal tyčí, kterou vzal ze Sarenina vaku.

„Nejhorší na tom je, že ji asi opravdu četla,“ povzdechl si Lukel, „jen aby na tebe udělala dojem.“

„Já myslím, že je Kaise jedno z nejinteligentnějších děvčat, která jsem kdy potkala,“ přiznala se Sarene.

Lukel pokrčil rameny. „Je šikovná, ale nenech se oslnit – je to pořád jen malá holka. Možná leccos už chápe jako dospělá, ale reaguje někdy jako mimino.“

„Ale stejně je skvělá,“ řekla Sarene a sledovala, jak si obě děti hrají.

„Ale jo,“ přisvědčil Lukel, „ona je schopná zhltnout knížku za pár hodin a má úplně neuvěřitelnou schopnost učit se jazyky. Někdy mi je Daorna líto. Dělá, co může, ale pořád je ten druhý – Kaise je panovačná, to sis asi všimla. Ale co, jsou to ještě děti a pořád ještě dají spoustu práce a hlídání.“

Sarene se dívala, jak si hrají. Kaise ukradla bratrovi tyč a začala ho s ní honit po sále a gesty přitom parodovala pozice, které Sarene předváděla ženám. Jak ji Sarene sledovala, padl jí pohled ke dveřím. Byly otevřené a za nimi stály dvě postavy a dívaly se dovnitř.

Když ženy zpozorovaly, že do místnosti vstoupil lord Eondel a Shuden, přestaly šermovat. Tito dva muži, byť byli rozdílného věku, se velmi spřátelili. Oba do arelonské společnosti příliš nezapadali – Shuden byl cizinec s tmavou pletí a Eondel bývalý voják, jehož přítomnost Arelonské urážela.

Jestli ovšem byla Eondelova přítomnost ženám nepříjemná, Shuden jim to vynahrazoval. Všechny šermířky se začaly červenat při pomyšlení, že je tento urostlý jindský lord pozoroval v akci. Některé se chytily za ruce se sousedkou, jako by u sebe vzájemně hledaly oporu, a vzrušeně si cosi šeptaly. Shuden se sám začervenal, když viděl, jakou sklízí pozornost.

Eondel však reakce žen přehlížel. Se zkoumavým pohledem se procházel mezi bojovnicemi, až nakonec vzal jednu tyč, zaujal

šermířskou pozici a předvedl sérii švihů a výpadů. Když takto otestoval zbraň, pokýval hlavou, odložil ji stranou a přistoupil k jedné z žen.

„Chyťte to takhle," ukázal a dal jí zbraň do ruky se správným postavením prstů. „Držela jste ji tak pevně, že jste nebyla pružná. Takhle dejte palec přes držadlo, abyste držela zbraň ve správném směru, udělejte krok dozadu a bodněte."

Atara to udělala – nervózní, že se Eondel odvážil dotknout jejího zápěstí. Zamířila a bodla přesně – což nejvíce ze všech překvapilo ji samotnou.

Eondel prošel celou skupinu, trpělivě opravoval držení a pozice. Bral jednu ženu po druhé a upozorňoval každou zvlášť na to, co dělá špatně. Po několika málo minutách byly výpady žen přesnější a cílenější, než by se Sarene vůbec zdálo možné.

Eondel ustoupil a s uspokojením ženy sledoval. „Doufám, že jsem vás neurazil, Vaše Výsosti."

„Vůbec ne, pane," ujistila ho Sarene, i když přece jen trochu žárlila. Musí se zachovat jako správná dáma a uznat, že je někdo jiný schopnější, říkala si.

„Vy máte nesporný talent," řekl Eondel, „ale patrně nemáte zkušenosti s výcvikem druhých."

Sarene přikývla. Eondel byl vojenským velitelem a pravděpodobně strávil celá desetiletí výukou základů bojových umění. „Vy toho o šermování víte hodně, lorde."

„Zajímá mě," řekl Eondel. „A mnohokrát jsem byl v Duladelu. Dulové nepokládají muže za schopného boje, pokud neumí šermovat, i kdyby vyhrál kdovíkolik bitev."

Sarene vstala a vyndala cvičné syreny. „Chcete se tedy utkat, lorde?" zeptala se a zkoušela v ruce čepel.

Eondel vypadal překvapeně. „Já… nikdy jsem se neutkal se ženou, Vaše Výsosti. Nevím, jestli by to bylo správné."

„Nesmysl," řekla Sarene a hodila mu meč. „Braňte se."

A aniž by mu dala další šanci protestovat, zaútočila. Eondel zprvu zavrávoral, protože tak rychlý útok nečekal. Hned se však vzpamatoval a odrážel Sareniny útoky s překvapivou obratností. Z toho, co říkal, usuzovala Sarene, že má o šermu jen povrchní vědomosti. To se ovšem mýlila.

Eondel se vrhl do boje s odhodláním. Jeho meč létal vzduchem tak rychle, že nebylo možné ho sledovat. Sarene jen díky mnoha letům praxe věděla, kdy a jak se krýt. Sálem se rozléhalo cinkání kovu o kov. Všechny ženy přestaly šermovat a jen němě zíraly, jak se jejich dva instruktoři dali do boje.

Sarene nebyla zvyklá na tak dobrého soupeře, jakým byl Eondel. Byl stejně vysoký jako ona, takže výška pro ni nebyla výhodou, a navíc měl reflexy a výcvik vojáka. Společně strkali do davu a využívali k útoku ženy, židle a různé předměty, které jim stály v cestě. Meče svištěly vzduchem a cinkaly o sebe, oba vyráželi k útoku a stahovali se k obraně.

Eondel byl příliš dobrý soupeř. Ubránila se mu, ale měla s obranou tolik práce, že se vůbec nedostala k útoku. Po tvářích jí stékal pot. Cítila, jak ji všichni v sále sledují.

A v tu chvíli se na Eondelovi něco změnilo. Náhle měl vratší postoj a Sarene instinktivně zaútočila. Její meč pronikl jeho obrannou pozicí a zamířil ke krku. Eondel se usmál.

„Nemám na vybranou, vzdávám se, paní," řekl Eondel.

Sarene se najednou zastyděla, že dostala Eondela do takové situace, že ji evidentně musel nechat vyhrát, aby ji nesnížil v očích přihlížejících. Eondel se poklonil a Sarene si připadala hloupě.

Odešli stranou a vzali si od Lukela poháry. Lukel jim oběma blahopřál. Sarene se napila a náhle ji něco napadlo. Ona veškerý čas tady v Arelonu bere jako sport. Bere tak i své politické cíle – jako sice složitou hru, ale přece jenom hru.

Arelon je ale jiný. Eondel ji nechal vyhrát, aby neztratila tvář. Pro něho to hra není. Arelon je jeho domov, jeho národ, a udělal by cokoliv pro jeho záchranu.

Je jiná doba, Sarene. Když prohraješ, nepřijdeš o obchod ani o dům. Zaplatíš životy. Životy skutečných lidí. Tady přestává zábava.

Eondel se podíval do poháru a skepticky zvedl obočí. „To je jen voda?"

„Voda je dobrá, pane."

„No, nejsem si jistý," namítl Eondel. „Kde jste ji vzala?"

„Nechala jsem ji uvařit a potom nalít přes vědro, aby se jí vrátila chuť," řekla Sarene. „Nechtěla jsem, aby ženy při výcviku padaly opilostí."

„Arelonské víno není tak silné, sestřenko," podotkl Lukel.

„To stačí," řekla Sarene. „Vypijte to, lorde Eondele, abyste nebyl dehydrovaný."

Eondel vypil pohár, ale tvářil se nespokojeně.

Sarene se otočila ke svým svěřenkyním a chtěla je povzbudit do práce, jejich pozornost však upoutávalo něco jiného. Vzadu v sále stál lord Shuden. Oči měl přivřené a pomalu vykonával složitou sestavu pohybů. Napjaté svaly se mu vlnily, jak mu ruce opisovaly smyčky a spirály. Postupně rozvlnil celé tělo. I když byly jeho pohyby pomalé a přesné, na těle se mu třpytil pot.

Vypadalo to jako tanec. Shuden dělal dlouhé kroky a zvedal nohy vysoko do vzduchu a potom je s napjatými špičkami pokládal zpátky na zem. Když pohyboval rukama, pevně napínal svaly, jako by bojoval s nějakým neviditelným nepřítelem. Postupně zvyšoval rychlost a napětí, z kroků se stávaly skoky a paže prudce létaly vzduchem.

Ženy to pozorovaly v němém úžasu se široce otevřenýma očima a některé s pootevřenými ústy. Jediným zvukem, který se nesl absolutním tichem, bylo svištění Shudenových paží a podupávání jeho nohou o podlahu.

Náhle ustal a skončil závěrečným skokem, snožmo dopadl na zem s roztaženýma rukama a napjatými dlaněmi. Založil si ruce gestem, které připomínalo zavření závory. Potom sklonil hlavu a zhluboka vydechl.

SARENE byla chvíli potichu a potom broukla: „Milosrdný Domi, teď už je nikdy v životě nezkoncentruju."

Eondel se tiše smál. „Shuden je zvláštní patron. Neustále si stěžuje, že ho ženy pronásledují, a potom si neodpustí takové představení. No jo, je to přece jen mužský, a ještě mladý."

Sarene pokyvovala, když Shuden dokončil rituál, a potom se rozespale ohlédl a uvědomil si, že upoutal pozornost všech přítomných. Se sklopenýma očima rychle proběhl mezi ženami a připojil se k Sarene a Eondelovi.

„To bylo… nečekané," řekla Sarene, když si Shuden vzal od Lukela sklenici vody.

„Omlouvám se, lady Sarene," řekl Shuden mezi doušky. „Když jsem viděl, jak šermujete, dostal jsem chuť si zacvičit. Myslel

jsem, že se všichni budou věnovat tréninku a nikdo si mě nevšimne.“

„Vás si ale ženy všímají stále, příteli,“ řekl Eondel a pokýval prošedivělou hlavou. „Až si příště budete stěžovat, že vám obdivovatelky nedají pokoj, tak vám tohle připomenu.“

Shuden uznale sklonil hlavu a znovu se začervenal.

„Co to bylo za cvičení?“ zeptala se Sarene zvědavě. „Já jsem nikdy nic podobného neviděla.“

„Říkáme tomu Chay-Shan,“ vysvětloval Shuden. „Je to taková rozcvička – má vám zkoncentrovat tělo a mysl před bojem.“

„Vypadá to působivě,“ řekl Lukel.

„Já jsem ale jen amatér,“ odpověděl Shuden se skromně skloněnou hlavou. „V Jindu jsou muži, kteří se přitom pohybují tak rychle, že se vám motá hlava, jen když je sledujete.“

„Dobře, dámy,“ řekla Sarene a otočila se k ženám, které ještě nespustily oči ze Shudena, „lordu Shudenovi poděkujete později, teď máme ještě cvičit výpady – nemyslete si, že vás pustím po pár minutách práce.“

Když Sarene vzala syren a začala znovu trénovat, ozvalo se několik nesouhlasných poznámek.

„ZÍTRA budou všechny strašlivě unavené,“ usmála se Sarene.

„Vy to říkáte s takovým zalíbením, paní, že by si člověk myslel, že z toho máte radost,“ poskočil Ashe nad jejími slovy.

„Vždyť je to pro ně dobře,“ odpověděla Sarene. „Většinou jsou tak zhýčkané, že nikdy neměly v ruce nic těžšího než jehlu nebo jehlice.“

„Mrzí mě, že jsem přišel o to představení,“ řekl Ashe. „Chay-Shan už jsem neviděl celou věčnost.“

„A ty jsi ho někdy dřív viděl?“

„Já jsem toho viděl spoustu, paní,“ odpověděl Ashe. „Seon má dlouhý život.“

Sarene přikývla. Šli spolu po ulici v Kae a v pozadí za nimi se tyčily obrovské hradby Elantris. Na ulici nabízely své zboží desítky pouličních prodavačů, kteří poznávali podle oblečení, že mají tu čest se členkou královské rodiny. Kae arelonskou aristokracii podporovalo a podkuřovalo jejímu snobství. O pozornost kolemjdoucích soupeřily zlacené šálky, exotická koření

a extravagantní oblečení – v Sarene však většina z tohoto zboží vyvolávala spíše hrůzu než obdiv.

Jak vyrozuměla, byli tito obchodníci jedinými představiteli střední třídy, kteří v Arelonu přežili. V Kae soupeřili o přízeň krále Iadona a při troše štěstí i o titul – a to většinou na náklady svých konkurentů, několika zemědělců, a na úkor své cti. Arelon se rychle stával domovem horečného komercialismu. Úspěch už nepřinášel jenom bohatství a neúspěch nejen chudobu – na příjmu záviselo, jak blízko se člověk dostane postavení, kdy bude prodán do otroctví.

Sarene setřásla obchodníky, přestože je tím evidentně neodradila. Oddechla si, když konečně zabočili ke korathské kapli. Odolala chuti zbytek cesty běžet a pevným krokem došla až ke dveřím široké budovy a vklouzla dovnitř.

Hodila několik mincí – téměř poslední peníze, které si přivezla z Teodu – do krabičky na dary a začala se dívat po knězi. Kaple jí připadala neútulná. Na rozdíl od derethských kaplí, strohých a formálních, ověšených štíty, kopími, meči a tu a tam tapiseriemi, byly korathské kaple přívětivější. Kaple měla na stěnách pověšené textilie – pravděpodobně dary dřívějších patronů – a pod nimi v řadách květiny, které byly v tomto jarním počasí samé poupě. Strop byl nízký a bez klenby, okna však měla kaple široká, aby působila prostorně a vzdušně.

„Zdravím vás, děvče," ozvalo se po straně místnosti. U jednoho z bočních oken stál kněz Omin a díval se ven na město.

„Zdravím vás, otče Omine," řekla Sarene a uklonila se. „Neobtěžuji?"

„Jistěže ne, dítě," řekl Omin a pokynul jí, aby šla dál. „Jen pojďte. Jak se máte? Postrádal jsem vás včera večer na mši."

„Mrzí mě to, otče Omine," řekla Sarene a trochu se začervenala. „Musela jsem na ples."

„Ach tak. To si nedělejte výčitky, dítě. Společenský život se nesmí podceňovat, zvláště je-li člověk ve městě nový."

Sarene se usmála a došla uličkou mezi lavicemi ke knězi. Byl malý a nenápadný. Vpředu v kapli si postavil stupínek, aby vyrovnal svou výšku, ale při bohoslužbách byl i tak špatně vidět. Když stála Sarene vedle něho, nemohla se zbavit pocitu, že nad

ním ční jako věž. Byl malý i na arelonské poměry – když stáli vedle sebe, sahal jí někam k hrudníku.

„Trápí vás něco, dítě?“ zeptal se Omin. Byl téměř holohlavý. Na sobě měl volný plášť, v pase převázaný bílou stuhou. Jedinou další barvou kromě jeho pronikavě modrých očí byla barva nefritového korathského přívěšku ve tvaru aonu Omi.

Byl to dobrý člověk – což nemohla Sarene zdaleka říci o všech, kněze nevyjímaje. Jen v Teodu jich bylo několik, kteří ji vysloveně vyváděli z míry. Omin byl však uvážlivý a otcovský – i přes ten jeho nepříjemný zlozvyk nechat se unést myšlenkami. Někdy se tak zamyslel, že utíkaly minuty, aniž si uvědomil, že lidé čekají, až promluví.

„Já nevím, na koho jiného bych se obrátila, otče,“ začala Sarene. „Já musím uskutečnit nějaký akt vdovské piety a nikdo mi nemůže vysvětlit, co to vlastně je.“

„Aha,“ řekl Omin a pokyvoval holou hlavou. „To je jistě pro nováčka něco neobvyklého.“

„Proč mi to nikdo nechce vysvětlit?“

„To je polonáboženský akt, pozůstatek z dob, kdy tu vládli Elantriané,“ vysvětloval Omin. „Dnes je všechno, co má spojitost s Elantris, tabu, zvláště pro věřící.“

„No, ale jak se mám tedy dovědět, co se ode mě čeká?“ zeptala se podrážděně.

„Nerozčilujte se, dítě,“ řekl otec Omin klidně. „Oni o tom nemluví jen ze zvyku, žádná doktrína jim to nezakazuje. Myslím, že Domi nebude mít vůbec nic proti tomu, když uspokojím vaši zvědavost.“

„Děkuji, otče,“ řekla Sarene s úlevou.

„Protože vám zemřel manžel,“ začal Omin, „předpokládá se, že projevíte smutek veřejně, jinak by si lidi mysleli, že jste ho nemilovala.“

„Ale já jsem ho nemilovala – vždyť jsem ho ani neznala.“

„Nicméně by bylo na místě, abyste akt vdovské piety uskutečnila. Je to výraz toho, jak důležitý byl pro vdovu její svazek a jak moc si manžela vážila. Pominout tento smuteční akt by nebylo dobré ani u cizinky.“

„Nebyl to ale pohanský rituál?“

„V podstatě ne," odpověděl Omin a zakroutil hlavou. „Začali to sice Elantriané, ale s jejich náboženstvím to nemělo nic společného. Byl to prostě zdvořilostní akt a stal se dobročinnou čestnou tradicí."

Sarene zvedla obočí. „Abych se přiznala, tak mě docela překvapuje, jak mluvíte o Elantrianech, otče."

Ominovi zazářily oči. „To, že Elantriany nenáviděli derethští kněží, neznamená, že je neměl rád Domi, dítě. Já nevěřím, že to byli bohové. A mnozí z nich se cítili až příliš vznešeně, ano, ale já jsem mezi nimi měl spoustu přátel. Shaod si vybíral lidi dobré i špatné, sobecké i štědré. Znal jsem tak mnoho opravdu velikých osobností – a bylo mi moc líto, co se s nimi stalo."

Sarene mlčela. „Udělal to Domi, otče? Opravdu je zatratil, jak se říká?"

„Všechno, co se děje, je Domiho vůle, dítě," odpověděl Omin. „Ale myslím, že to nebylo zatracení, to není to správné slovo. Čas od času Domi sešle na svět pohromu, čas od času pošle to nejnevinnější dítě na smrt zákeřnou chorobou. To jsou úplně stejná ‚zatraceni' jako to, co se stalo v Elantris. Tak to prostě na světě chodí. Všechno se musí vyvíjet a vývoj není vždycky rovnoměrný a klidný. Někdy musíme padnout, jindy zase povstaneme – někteří musí trpět, zatímco jiní mají štěstí – protože to je jediná cesta, jak se naučíme pomáhat jeden druhému. Jestliže dostane jeden požehnání, je jeho privilegiem pomáhat těm, kdo mají těžší život. Jednota vzejde z nesnází, dítě."

Sarene se zarazila. „Takže vy si nemyslíte, že Elantriané – to, co z nich zbylo – jsou ďáblové?"

„Svrakiss, jak jim říkají ve Fjordenu?" zeptal se Omin pobaveně. „Nemyslím, i když jsem slyšel, co tu nový gyorn káže. Obávám se, že svými výroky docílí jedině nenávisti, ničeho jiného."

Sarene si zamyšleně klepala prsty na tvář. „Možná, že mu právě o to jde."

„A k čemu by to bylo dobré?"

„Já nevím," přiznala Sarene.

Omin znovu zakroutil hlavou. „Nevěřím, že by jakýkoli věřící, natožpak gyorn, chtěl vyvolat něco takového." Jak o tom

přemýšlel, rozhostil se mu ve tváři nepřítomný výraz a začal se trochu mračit.

„Otče," ozvala se Sarene. „Otče?"

Omin zareagoval až na druhé oslovení, jako by se polekal, že tam Sarene ještě stojí. „Promiňte, dítě. O čem jsme to mluvili?"

„Vy jste mi nedořekl, co je to akt vdovské piety," připomněla mu. Při hovoru s knězem Ominem byly odbočky běžná věc.

„Aha, ano, vdovská pieta. Jednoduše řečeno, dítě, předpokládá se, že uděláte něco prospěšného, nějaký dobročinný akt – čím více jste manžela milovala, tím rozsáhlejší a extravagantnější to může být. Většina vdov dává chudým jídlo a oblečení. Čím více se na tom budete osobně podílet, tím lépe. Akt vdovské piety je vlastně služba Bohu – je to způsob, jak vznešení projeví svou pokoru."

„Ale kde mám ty peníze vzít?" Sarene zatím nepřišla na to, jak požádat svého nového tatínka o kapesné.

„Peníze?" podivil se Omin. „Ale vždyť jste jedna z nejbohatších v Arelonu! To nevíte?"

„Cože?"

„Zdědila jste majetek prince Raodena, dítě," vysvětloval Omin. „Princ byl velmi bohatý – jeho otec se o to postaral. Za vlády krále Iadona nepřicházelo v úvahu, aby byl korunní princ chudší než vévoda. A ze stejného principu by bylo pro krále nepřijatelné, kdyby jeho snacha neměla také dostatečný majetek. Musíte jen promluvit s královským pokladníkem, určitě to s vámi vyřídí."

„Děkuju, otče," řekla Sarene a objala malého kněze. „Tak mám práci."

„Těšilo mě, dítě," řekl Omin a zadumaně se ohlédl na město. „Proto jsem tady." Sarene si však byla jistá, že sotva dořekl tato slova, zapomněl na její přítomnost, protože se znovu ocitl na dlouhé pouti na vlnách myšlenek.

VENKU na ni čekal Ashe. Se svou charakteristickou trpělivostí poletoval kolem vchodu.

„Nechápu, čeho se bojíš," řekla mu Sarene. „Omin měl Elantris *rád,* vůbec by mu nevadilo, kdybys vstoupil do kaple."

Ashe zablikal. Nebyl v korathské kapli celá léta – od doby, kdy ho patriarcha Seinalan z kaple vyhodil.

„To je v pořádku, paní," odpověděl. „Mám pocit, že bez ohledu na to, co kněží říkají, je pro ně i pro mě lepší, když si navzájem zůstaneme z dohledu."

„Já s tím nesouhlasím," řekla Sarene, „ale nechci se hádat. Slyšel jsi něco z našeho rozhovoru?"

„Seoni mají dobré uši, paní."

„Vždyť žádné uši nemáš," poznamenala. „Co si o tom teda myslíš?"

„Vypadá to jako dobrý způsob, jak tady trochu vejít ve známost na veřejnosti."

„Přesně tak."

„Ale ještě je tu jedna věc, paní. Vy jste mluvili o derethském gyornovi a o Elantris. Když jsem byl tuhle v Elantris na výzvědách, viděl jsem gyorna Hrathena na hradbách. Několikrát jsem se tam v noci vrátil a vždycky tam byl. Vypadá to, že se přátelí s kapitánem elantrijské městské stráže."

„A o co se v tom městě snaží?" zeptala se Sarene s obavami.

„Taky mně to vrtá hlavou, paní."

Sarene se zamračila a snažila se něco vydedukovat z toho, co ví o Hrathenových aktivitách a o Elantris. Neměla by hledat unáhlené souvislosti. Jak však o tom přemýšlela, něco ji napadlo. Možná by si mohla vyřešit jeden problém a současně udělat Hrathenovi něco nepříjemného.

„A možná ani nepotřebuju vědět, co chystá, a stejně mu v tom zabráním," řekla.

„Ale bylo by rozhodně dobré to vědět, paní."

„Ten luxus mi bohužel nebude dopřán. Ale víme jednu věc: jestli chce gyorn docílit toho, aby lidé nenáviděli Elantris, tak se já postarám o opak."

Ashe se zarazil: „Co máte v úmyslu, paní?"

„Uvidíš," usmála se Sarene. „Nejdřív se vrátíme ke mně do pokoje. Už dávno si chci popovídat s tatínkem."

„ENE? To jsem rád, že jsi zavolala. Už jsem měl o tebe strach." Před Sarene se vznášela Eventeova hlava.

„Mohl jsi pro mě kdykoliv poslat, tati," odpověděla Sarene.

„Nechtěl jsem tě rušit, zlato. Vím, jak si zakládáš na své nezávislosti."

„No, momentálně je nezávislost až na druhém místě za povinnostmi, tati," řekla Sarene. „Národy padají jeden za druhým – teď není na nezávislost čas."

„Tak to beru zpátky," zasmál se otec.

„Jak je v Teodu, tati?"

„Za moc to nestojí," odpověděl Eventeo neobvykle strohým hlasem. „Máme těžké časy. Zrovna jsem musel zakázat další kult Tajemství Jeskeri. Ti se vždycky objeví, když se blíží krize."

Sarene se zachvěla. Tajemství Jeskeri byla podivná sekta, otec s ní nikdy nechtěl mít nic společného. Přesto ale mluvil tak divně zasmušile – určitě ho trápilo ještě něco jiného. „To není všechno, viď, tati?"

„Bohužel není, Ene," přiznal. „Stalo se ještě něco horšího."

„Co?"

„Pamatuješ si na Ashgresse, fjordenského vyslance?"

„Ano," odpověděla Sarene a zamračila se. „Co provedl? Veřejně tě kritizoval?"

„Ne, něco horšího." Otec měl ve tváři ustaraný výraz. „Utekl."

„*Utekl?* Ze země? Po tom úsilí, co to stálo Fjorden, aby dostali své zastupitele zpátky do Teodu?"

„Přesně tak, Ene," řekl Eventeo. „Sebral veškerou odvahu, pronesl poslední projev a odjel. A celé to vypadalo tak divně definitivně."

„To není dobré," souhlasila Sarene. Fjorden tak naléhal, aby mohl mít v Teodu zastoupení. Jestli Ashgress utekl, tak to bylo určitě na osobní příkaz od Wyrna. Vypadalo to, že se rozhodli Teod jednou provždy obětovat.

„Mám strach, Ene." Při těch slovech ji zamrazilo – její otec byl nejsilnější muž, jakého znala.

„Takhle nesmíš smluvit."

„Jenom s tebou, Ene," řekl Eventeo. „Abys pochopila, jak je to vážné."

„Já to vím," řekla Sarene. „Tady v Kae je gyorn."

Otec několikrát zaklel. Takhle ho ještě neslyšela mluvit.

„Já myslím, že ho zvládnu, tati," řekla Sarene rychle. „My se navzájem tak trochu hlídáme."

„Který to je?"

„Jmenuje se Hrathen."

Otec znovu zaklel, ještě hlasitěji. „Idos Domi, Sarene! Víš, kdo to je? Hrathen je ten gyorn, kterého poslali do Duladelu šest měsíců předtím, než se to tam povraždilo.“

„Já jsem si myslela, že je to on.“

„Já tě tam nenechám, Sarene,“ řekl Eventeo. „Ten člověk je nebezpečný. Víš, kolik lidí při revoluci v Duladelu zemřelo? Desetitisíce!“

„Já vím, tati.“

„Pošlu pro tebe loď – budeš se mnou tady a žádného gyorna sem nepustíme.“

„Já neodjedu, tati,“ odpověděla Sarene rezolutně.

„Sarene, měj rozum.“ Eventeo mluvil tichým, naléhavým hlasem, jaký užíval vždycky, když chtěl u Sarene něčeho docílit. Většinou se mu to podařilo. Byl jeden z mála, kteří věděli, jak na ni. „Každý ví, že arelonská vláda je v krizi. Jestli tenhle gyorn zapříčinil pád Duladelu, tak mu nedá práci dosáhnout téhož v Arelonu. Nemůžeš si myslet, že mu v tom zabráníš, když je proti tobě celá země.“

„Já musím zůstat, tati, ať je situace, jaká chce.“

„Vždyť jim žádnou oddanost nedlužíme, Sarene,“ naléhal Eventeo. „Kvůli manželovi, kterého jsi nikdy nepoznala? Kvůli národu, který není tvůj vlastní?“

„Jsem dcera jejich krále.“

„Dcera našeho krále jsi taky. Co je v tom za rozdíl? Tady tě lidi znají a váží si tě.“

„Znají, tati, to jo, ale váží si…“ Sarene si udělala pohodlí. Nebylo jí dobře. Vracely se jí staré vzpomínky – na pocity, kvůli nimž si přála odejít z domova, od všeho, co zná, někam do ciziny.

„Já ti nerozumím, Ene,“ řekl otec dotčeně.

Sarene vzdychla a zavřela oči. „Tati, ty to tak nikdy nebudeš vidět. Pro tebe jsem vždycky byla tvoje potěšení – tvoje krásná a inteligentní dcera. Nikdo si ti nedovolil říct do očí, co si o mně opravdu myslí.“

„O čem to mluvíš?“ dožadoval se a mluvil teď jako král.

„Tati, je mi sedmadvacet let a jsem hrubá, intrikářská a někdy urážlivá. Musel sis všimnout, že o mou ruku nikdo nestál.“

Otec chvíli neodpovídal. „Přemýšlel jsem o tom,“ přiznal nakonec.

„Byla jsem pro ně královská dcera, ale taky stará panna a potvora lasička, které se nikdo nechtěl ani dotknout," řekla Sarene a snažila se zakrýt hořkost v hlase, ale nepodařilo se jí to. „Muži se mi smáli za zády. Nikdo mě nikdy neoslovil, protože všichni věděli, že kdo to udělá, tomu se budou všichni smát."

„Já jsem si myslel, že jsi svobodomyslná, že ti nikdo z nich nestojí za ten čas."

Sarene se zatrpkle zasmála. „Ty mě máš rád, tati, žádný rodič by si nepřipustil, že je jeho dcera nezajímavá. Pravda totiž je, že inteligentní ženu za manželku nikdo nechce."

„To není pravda," namítl otec pohotově. „Tvoje matka je velice inteligentní."

„Ty jsi výjimka, tati – a taky proto to nevidíš. Když je žena silná osobnost, tak se do dnešního světa nehodí, ani v Teodu, který mi vždycky připadal mnohem napřed před kontinentem. V tom se to totiž tolik neliší, tati. Oni tvrdí, že mají jejich ženy víc volnosti, ale tu volnost berou, jako by ji vlastnili a dávali ženám darem.

Doma v Teodu jsem svobodná dcera. Tady v Arelonu jsem vdova. To je obrovský rozdíl. I když Teod miluju, musela bych tam žít s pocitem, že mě nikdo nechce. Tady si aspoň můžu sugerovat, že si mě někdo chtěl vzít – i když to bylo jen z politických důvodů."

„Někoho najdeme."

„Pochybuju, tati," zakroutila hlavou Sarene a opřela se. „Teď, když má Teorn děti, žádný můj případný manžel neskončí na trůnu. A to by byl jediný důvod, proč by si mě někdo v Teodu chtěl vzít. Žádný Derethi si ženu z Teodu nikdy nevezme. A v Arelonu mě zavazuje manželská smlouva nikdy se znovu nevdát. Ne, tati, teď už pro mě žádný muž není. Nejlepší, co můžu udělat, je využít svého postavení tady. Aspoň získám trochu respektu v Arelonu a nebudu muset pořád uvažovat o tom, že nesmím udělat nic, co by odradilo mé potenciální ženichy."

„Chápu tě," řekl otec. Sarene v jeho hlase slyšela nespokojenost.

„Tati, musím ti pořád připomínat, aby sis o mě nedělal starost?" zeptala se. „Máme mnohem větší problémy, které musíme řešit."

„Já si o tebe ale musím dělat starost, legbalová tyčko, vždyť jsi má jediná dcera.“

Sarene zakroutila hlavou, odhodlaná změnit téma, aby se nerozplakala. Najednou se zastyděla, že mu zbořila idylickou představu o dceři. Usilovně přemýšlela, kam stočit hovor.

„Je tu strejda Kiin, tady v Kae.“

Téma rozhodně změnila. Slyšela, jak se otec na druhé straně seonového spojení zhluboka nadechl. „Tohle jméno přede mnou nevyslovuj, Ene.“

„Ale –“

„Ne.“

Sarene vzdychla. „Dobře, tak mi řekni všechno o tom Fjordenu. Co myslíš, že má Wyrn za lubem?“

„Tentokrát opravdu nemám tušení,“ řekl Eventeo, když tedy připustil změnu tématu. „Je to určitě něco velkého. Na severu i na jihu zavírají hranice teodským obchodníkům a postupně mizí naši vyslanci. Uvažuju, že je pošlu domů.“

„A tví agenti?“

„Ti mizí stejně rychle,“ řekl otec. „Přes měsíc se mi nepodařilo dostat ani jediného do Veldingu. Domi ví, co tam Wyrn s těmi gyorny peče. Poslat dnes agenta do Fjordenu je skoro totéž jako poslat ho na smrt.“

„Ale ty to stejně děláš,“ řekla Sarene tiše. Chápala, proč je otec tak utrápený.

„Musím. Když něco zjistíme, tak těch životů můžeme zachránit tisíc, i když to pro mě není o nic snadnější. Kdybych tak mohl někoho dostat do Dakhoru.“

„Do toho kláštera?“

„Ano,“ odpověděl Eventeo. „O všech ostatních klášterech víme – v Rathborne cvičí vrahy, fjordenské vyzvědače a vojáky pro jednoduchý boj. Ale Dakhor mi dělá starost. Slyšel jsem o něm hrůzostrašné historky – a nemůžu přijít na to, proč by kdokoli – včetně Derethi – chtěl dělat takové věci.“

„To znamená, že se Fjorden chystá na válku?“

„To nemůžu říct – na válečné přípravy to nevypadá, ale kdoví. Kdyby Wyrn chtěl, tak k nám může na minutu poslat mezinárodní armádu. Abych se tedy přiznal, myslím, že netuší, že to víme. Ale o to jsem v horší pozici.“

„Jak to myslíš?“

Otec mluvil váhavě. „Když nám Wyrn vyhlásí svatou válku, bude to znamenat konec Teodu. Proti spojeným silám východních zemí nemáme šanci, Ene. Já přece nebudu sedět a koukat, jak mi vraždí lidi.“

„Tak by ses vzdal?“ zeptala se Sarene pobouřeně.

„Král má povinnost chránit svůj národ. Kdybych si měl vybrat, že ho buď obrátí na svou víru, nebo zničí, tak bych si asi vybral to obrácení.“

„To bys byl stejně bezpáteřní jako Jindové.“

„Jindové jsou moudří, Sarene,“ řekl otec a náhle měl pevnější hlas. „Udělali to, co museli, aby přežili.“

„Ale to znamená vzdát se!“

„To znamená udělat to, co udělat musíme,“ odpověděl otec. „Zatím nebudu dělat nic. Dokud zbývají dva národy, tak ještě máme naději. Ale jestli padne Arelon, tak se budeme muset vzdát. Nemůžeme bojovat sami proti zbytku světa, Ene, to je jako zrnko písku v moři.“

„Ale…“ Nedomluvila. Viděla na otci odhodlání. Utkat se s Fjordenem na bitevním poli je naprostá marnost. Obrátit se na Dereth, nebo zemřít – z obou možností šla hrůza, ale obrácení je skutečně logičtější volba. Ovšem jakýsi hlas uvnitř jí našeptával, že stojí za to zemřít, kdyby se smrt stala důkazem, že pravda byla silnější než fyzické násilí.

Musí dokázat, že otec tohle dilema nikdy nebude muset řešit. Jestli zastavila Hrathena, tak zastaví i Wyrna. Aspoň načas.

„Já definitivně zůstávám, tati,“ prohlásila.

„Já vím, Ene. Bude to nebezpečné.“

„Rozumím. Ale jestli má Arelon padnout, tak budu radši mrtvá, abych neviděla, co se stane s Teodem.“

„Tak na sebe dej pozor a hlídej toho gyorna. Jo, mimochodem – kdybys zjistila, proč Wyrn potápí Iadonovy lodě, tak mi dej vědět.“

„Cože?“ zeptala se šokovaná Sarene.

„Ty to nevíš?“

„Co mám vědět?“

„Král Iadon přišel skoro o celou svou obchodní flotilu. Podle oficiálních zpráv to mají na svědomí piráti, nějaký pozůstatek

armády Dreoka Hrdlořeza. Ale mí agenti to jednoznačně spojují s Fjordenem.“

„Tak to bylo *tohle!*“ řekla Sarene.

„Co?“

„Před týdnem jsem byla na večírku,“ vysvětlovala Sarene. „Přišel tam posel s nějakou zprávou a ta krále strašně vyvedla z míry.“

„No, časově by to odpovídalo,“ řekl otec. „Já jsem se to dověděl přede dvěma dny.“

„Proč by ale Wyrn potápěl nevinné obchodní lodě?“ divila se Sarene. „Jedině… *Idos Domi!* Jestli král přijde o majetek, tak přijde i o trůn!“

„To on ten nesmysl s tím, že titul závisí na majetku, opravdu prosadil?“

„Ano,“ řekla Sarene. „Iadon odebírá rodové tituly, pokud si rodina neudrží majetek. Kdyby si ho neudržel on, tak tím podkope samotný princip své vlády. Hrathen ho nahradí někým jiným – kdo bude vstřícnější k Derethu – a nějakou revolucí se ani nebude zdržovat.“

„To vypadá logicky. Iadon si o to koledoval, když postavil vládu na tak vratkém podkladu.“

„Tak to bude nejspíš Telrii,“ usoudila Sarene. „Proto utratil tolik za ten ples – chce ukázat, jak je na tom dobře. Moc bych se divila, jestli za tou jeho hmotnou okázalostí neleží hromada fjordenského zlata.“

„Co budeš dělat?“

„Zastavím ho,“ řekla Sarene. „I když se mi to nelíbí. Já Iadona nemám ráda, tati.“

„Bohužel to vypadá, že nám spojence určil Hrathen.“

Sarene přikývla. „Mě spojil s Elantris a s Iadonem – to není zrovna záviděníhodná aliance.“

„Všem se nám daří s tím, co dostaneme od Domiho.“

„Ty mluvíš jako kněz.“

„V poslední době mám čím dál víc důvodů být zbožný.“

Sarene chvilku přemýšlela, než odpověla. Klepala si na tvář a zvažovala otcova slova. „To je moudrý, tati. Jestli nám někdy Domi bude chtít pomoct, tak to bude teď. Konec Teodu by znamenal konec Korathu.“

„Možná na čas," řekl otec. „Pravda se porazit nedá, Sarene. I když na ni lidé často zapomínají."

SARENE ležela v posteli a světlo měla zhasnuté. Ashe se vznášel na druhém konci pokoje. Světlo měl ztlumené, že bylo sotva vidět obrys aonu Ashe na zdi.

S otcem domluvila už před hodinou, ale ten rozhovor jí bude ležet v hlavě ještě celé měsíce. Nikdy nevzala v úvahu, že by se mohl vzdát, ale teď to vypadalo skoro nevyhnutelně. Ta vidina ji děsila. Věděla, že je nepravděpodobné, že by Wyrn nechal tatínka vládnout dál, i kdyby se obrátil na Dereth. Věděla také, že Eventeo dobrovolně položí život, pokud to zachrání jeho národ.

Přemýšlela i o svém vlastním životě a o smíšených dojmech z Teodu. Bylo v něm to, co měla v životě nejraději – její tatínek, bratr a maminka, lesy okolo hlavního města, přístavu Teoin. Vzpomínala, jak na krajinu padal sníh. Jednou se ráno probudila a zjistila, že je všechno pokryté ledem – stromy se v paprscích zimního slunce třpytily jako drahokamy.

Ano, Teod ji ale připomínal také bolest a samotu. Byl symbolem její izolace od společnosti a jejího ponížení mezi lidmi. Brzy se ve společnosti projevila jako dívka s bystrou myslí a ještě bystřejším jazykem. Obojí ji oddělovalo od ostatních žen – ne že by ostatní ženy nebyly inteligentní – ale skrývaly to až do svatby.

Žádný muž nechce hloupou ženu – ale hodně mužů se necítí dobře ve společnosti ženy, která je intelektuálně výš než oni. Než si stačila uvědomit, že si vlastně ubližuje, zjistila, že těch pár mužů, kteří by ji bývali snesli jako manželku, už je ženatých. Zoufalá přišla na to, jakou má u mužů u dvora pověst, a zděšeně sledovala, jak se jí vysmívají. Postupně to bylo čím dál horší, jak stárla. V zemi, kde byla každá žena alespoň zasnoubená v osmnácti letech, byla Sarene pětadvacetiletá stará panna. Velmi vysoká, vytáhlá, hádavá stará panna.

Z tohoto sebeobviňování ji vytrhl až jakýsi zvuk. Nešel z haly ani od okna, ale vycházel z jejího pokoje. Lekla se a sedla si se zatajeným dechem, připravená k útěku. Až potom si uvědomila, že to není hluk z jejího pokoje, ale ze sousedního. Zmateně se zamračila. Na té straně přece žádné místnosti nejsou. Její pokoj je až na kraji paláce. Má okna s výhledem na město.

Zvuk se neopakoval, a protože se Sarene chtěla i přes obavy vyspat, řekla si, že to jen praská budova, jak se sesedá.

KAPITOLA 18

DILAF vešel do dveří a tvářil se rozhořčeně. Potom si všiml Elantriana sedícího na židli proti Hrathenovu místu. Byl to pro něho málem smrtelný šok.

Hrathen se usmíval, když sledoval, jak se Dilafovi zastavil dech v hrdle a jeho tvář dostala barvu Hrathenovy uniformy. „Hruggath ja!“ vykřikl překvapeně fjordenskou nadávku.

Hrathen zvedl obočí – ani ne tak proto, že by ho to uráželo, jako proto, že to Dilafa tak přirozeně napadlo. Skutečně pronikl velmi hluboko do frojdenské kultury.

„Pozdravte se s Direnem, artethe,“ vyzval ho Hrathen a ukázal na Elantriana s šedohnědou pletí. „A prosím, neberte jméno Jaddethovo nadarmo! To je fjordenský zvyk, který bych u vás nerad viděl.“

„To je Elantrian!“

„Ano,“ řekl Hrathen. „Velmi dobře, artethe. A nemusíte ho hned chtít upálit.“

Hrathen se pohodlně usadil a usmíval se nad tím, jak Dilaf zírá na Elantriana. Když sem Hrathen Dilafa pozval, dobře věděl, jak bude reagovat. Připadal si trochu hloupě, že to udělal, ale přesto se bavil.

Nakonec Dilaf vrhl na Hrathena nenávistný pohled – i když ho obratně zamaskoval poslušným výrazem. „Co tu dělá, hrodene?“

„Myslím, že by bylo rozumné znát tvář našeho nepřítele, artethe,“ řekl Hrathen a odešel k vyděšenému Elantrianovi. Oba

kněží samozřejmě mluvili fjordensky. Elantrian měl v očích nejistotu, zmatek a pudový strach.

Hrathen si k němu dřepl a studoval svého démona. „Jsou všichni holohlaví, Dilafe?“ zeptal se se zájmem.

„Zezačátku ne, odpověděl arteth nevrle. „Když je ty korathský psi připravujou do města, tak mají normální vlasy. A světlejší pleť.“

Hrathen sáhl muži na tvář. Kůže byla tuhá a nepoddajná. Elantrian ho sledoval vyděšeným pohledem. „Ty černé skvrny, podle nich se pozná Elantrian?“

„To je první příznak, hrodene,“ řekl Dilaf poslušně. Buď si na Elantriana začínal zvykat, nebo prostě překonal první záchvat plamenné nenávisti a postoupil do mírnější fáze doutnajícího znechucení. „Většinou se to stane přes noc. Když se postižený probudí, má po celém těle tmavé skvrny. Zbytek kůže dostane časem šedavou barvu, jako tenhle.“

„Jako kůže balzamované mrtvoly,“ poznamenal Hrathen. Příležitostně navštěvoval univerzitu ve Svorednu a věděl, jaká těla se tam přechovávají ke studijním účelům.

„Velice podobná,“ přisvědčil Dilaf tiše. „Ale ta kůže není jediný znak. Oni jsou shnilí i uvnitř, hrodene.“

„Jak to víte?“

„Netluče jim srdce,“ řekl Dilaf. „A nefunguje jim myšlení. To se říkalo před těmi deseti lety, než je všechny zavřeli tam do toho města. Během několika měsíců se dostanou do komatu, skoro se nehýbou a jen sténají bolestí.“

„Bolestí?“

„Bolestí duše, kterou pálí oheň Pána Jaddetha,“ vysvětloval Dilaf. „Vyrůstá v nich postupně, dokud nepohltí vědomí.“

Hrathen přikývl a odvrátil se od Elantriana.

„Neměl jste se ho dotýkat, hrodene,“ řekl Dilaf.

„Měl jsem pocit, že jste říkal, že Pán Jaddeth všechny své věrné chrání. Tak čeho bych se bál?“

„Pozval jste ďábla do kaple, hrodene.“

Hrathen se ušklíbl. „Na tomhle stavení není nic posvátného, Dilafe, jak jistě víte. Země, která se dosud nespojila s Shu-Derethem, nemá posvátnou půdu.“

„Jistě,“ přisvědčil Dilaf. V očích měl najednou z nějakého důvodu velmi dychtivý výraz.

Když viděl jeho výraz Hrathen, zneklidnilo ho to. Snad by bylo nejlepší dobu, kterou tráví Dilaf v kapli společně s Elantrianem, zkrátit na minimum.

„Povolal jsem vás, protože chci připravit kapli na večerní bohoslužby,“ řekl Hrathen. „Já to sám nemůžu udělat, chci tady ještě chvíli zpovídat toho Elantriana.“

„Jak si přejete, hrodene,“ řekl Dilaf s pohledem stále upřeným na Elantriana.

„Tak prosím, jděte, artethe,“ řekl Hrathen rozhodně.

Dilaf cosi tiše zavrčel a potom dle Hrathenova přání odcupital z místnosti.

Hrathen se znovu otočil k Elantrianovi. Nepřipadalo mu, že by mu nefungovala mysl, jak to řekl Dilaf. Kapitán stráže, který ho přivedl, dokonce řekl i jeho jméno, takže to znamená, že mluví.

„Rozumíš mi, Elantriane?“ zeptal se Hrathen aonsky.

Diren se zarazil a potom zakýval hlavou.

„Zajímavé,“ řekl Hrathen zamyšleně.

„Co se mnou chcete udělat?“ zeptal se Elantrian.

„Jenom ti položit pár otázek,“ řekl Hrathen, došel zpátky ke svému stolu a sedl si. Stále se na Direna zvědavě díval. Nikdy na svých cestách podobnou nemoc neviděl.

„Máte… jídlo?“ zeptal se Elantrian. Když vyslovil slovo ‚jídlo‘, měl v očích divoký výraz.

„Když mi slíbíš, že mi odpovíš na otázky, pošlu tě zpátky do Elantris s plným košem chleba a sýra.“

Tím získal Direnovu pozornost. Diren náruživě zakýval na souhlas.

Takže má hlad, pomyslel si Hrathen zvědavě. *A co to říkal Dilaf? Že jim netluče srdce? Třeba ta nemoc nějak mění metabolismus – srdce třeba bije tak rychle, že se to nedá zjistit. Zvyšuje se jim chuť k jídlu?*

„Co jsi dělal, než tě vyhodili do Elantris, Direne?“ zeptal se Hrathen.

„Byl jsem rolník, pane. Pracoval jsem na plantážích Aor.“

„A jak dlouho jsi v Elantris?“

„Od podzimu," řekl Diren. „Sedm měsíců? Osm? Už jsem ztratil pojem o čase."

Takže Dilafovo druhé tvrzení, že se Elantriané po pár měsících dostávají do komatu, bylo nesprávné. Hrathen usilovně přemýšlel, jaké informace by mu ještě Diren mohl říci.

„Jaké je to v Elantris?" zeptal se.

„Je to… strašné, pane," řekl Diren a díval se do země. „Jsou tam gangy. Když vstoupíte, kam nemáte, honí vás a ublíží vám. Když tam přijde člověk nový, nic se nedoví, když není opatrný a jde k obchodní čtvrti… Není to dobré. A teď je tam další gang – pár Elantrianů to říkalo. Čtvrtý gang, ještě silnější než ty předchozí."

Gangy. To znamená alespoň v minimální míře společenský život. Jestli jsou ty gangy tak kruté, jak Diren naznačoval, mohl by je možná použít jako příklad Svrakiss. Když ovšem viděl, jak je Diren poddajný, napadlo ho, že by své odsouzení měl vyslovit víc na dálku. Pokud je určité procento Elantrianů tak neškodné jako tenhle, budou lidi v Kae představou ďáblů zklamaní.

Hrathen pokračoval ve výslechu a zjistil, že Diren už žádné další užitečné informace nemá. Neuměl vysvětlit, jak probíhá Shaod – postihl ho ve spánku. Tvrdil, že je „mrtvý" a že se mu nehojí rány. Ukázal Hrathenovi ránu na kůži. Rána však nekrvácela, a tak Hrathen usoudil, že je to jen špatně zahojená jizva.

O elantrijských kouzlech Diren nic nevěděl. Tvrdil, že viděl lidi malovat magické obrazce ve vzduchu, ale on sám to neumí. Věděl, že má hlad – velký hlad. Několikrát to opakoval a několikrát se znovu zmínil o tom, že se bojí gangů.

Hrathena uspokojilo, že zjistil, co chtěl – že Elantris je brutální místo – ovšem zklamalo ho, že jde o brutalitu vyloženě lidskou. Potom Hrathen poslal pro stráž, která Direna přivedla.

Kapitán elantrijské městské stráže poslušně přišel a v tlustých rukavicích Elantriana popohnal ze židle dlouhou holí. Ochotně přijal od Hrathena balíček mincí. Potom mu Hrathen nařídil, aby koupil Direnovi koš jídla. Když kapitán vyháněl svého zajatce z místnosti, objevil se ve dveřích Dilaf. Zklamaně sledoval, jak mu uniká kořist.

„Je všechno připravené?" zeptal se Hrathen.

„Ano, hrodene," odpověděl Dilaf. „Už začínají chodit lidi na bohoslužbu."

„Dobře, řekl Hrathen, usadil se pohodlně s propletenými prsty a tvářil se zamyšleně.

„Máte starosti, hrodene?"

Hrathen zakroutil hlavou. „Jen přemýšlím o večerním kázání. Myslím, že nadešel čas, abychom o krok postoupili v našich plánech."

„O krok postoupili, hrodene?"

Hrathen přikývl. „Myslím, že jsme úspěšně zaujali zamítavý postoj k Elantris. Lidé kolem sebe snadno vidí ďábla, když jim dáte správnou motivaci."

„Ano, hrodene."

„Nezapomeňte, artethe," řekl Hrathen, „že naše nenávist má svou příčinu."

„Sjednocuje naše stoupence – proti společnému nepříteli."

„Správně," řekl Hrathen a opřel si ruce o stůl. „Ale je tu ještě jeden důvod. Zrovna tak důležitý. Když jsme dali lidem objekt nenávisti, musíme ho spojit s našimi nepřáteli."

„S Korathem," řekl Dilaf se zlomyslným úsměvem.

„Opět správně. Korathští kněží připravují lidi na odchod do Elantris – oni motivují k tomu, aby tahle země pořád uctívala své padlé bohy. Když učiníme závěr, že tolerance Korathi dělá z jejich kněží sympatizanty Elantris, budou lidé místo Elantris nenávidět spíš Korath. Jejich kněží potom dostanou na vybranou – buď přijmou naše obvinění, nebo se postaví s námi proti Elantris. Když si vyberou druhou možnost, postaví nás to do vůdčí role mezi církvemi. Potom už je stačí párkrát uvést do rozpaků, aby vypadali v očích veřejnosti jako neschopní a bezvýznamní."

„To je dokonalé," řekl Dilaf. „Ale stane se to dost rychle? Už nemáme moc času."

Hrathen se lekl a podíval se na usmívajícího se artetha. Jak ten člověk ví o jeho termínu? Nemůže to vědět – musí hádat.

„To půjde," řekl Hrathen. „Když je monarchie nestabilní a náboženství se hroutí, budou lidé hledat nové vedení. A Dereth se jim stane skálou mezi plovoucím pískem."

„To je hezká analogie, hrodene."

Hrathen nikdy nevěděl, jestli se mu Dilaf těmito poznámkami posmívá, nebo je myslí vážně. „Mám pro vás úkol, artethe. Chtěl bych, abyste dnes večer o této souvislosti promluvil – a motivoval lidi proti Korathu.“

„Proč to hroden neudělá sám?“

„Já budu mluvit jako druhý a poskytnu logické důvody. Vy jste vášnivější – a jejich nenávist ke Korathu musí začít v srdci.“

Dilaf přikývl a sklonil hlavu na znamení, že se podřizuje. Hrathen mávl rukou, že domluvili, a arteth odešel a zavřel za sebou dveře.

DILAF mluvil s charakteristickým zaujetím. Stál před kaplí na pódiu, které Hrathen vyhradil pro případ, že by se lidé nevešli do kaple. K takovýmto setkáním využívali často teplé jarní večery, když zapadající slunce spolu se zapálenými pochodněmi vytvářelo správnou kombinaci světla a stínu.

Lidé Dilafa poslouchali se zaujetím, i když se většinou opakoval. Hrathen svá kázání připravoval celé hodiny a pečlivě kombinoval opakování pro zdůraznění s originalitou pro udržení pozornosti. Dilaf se prostě postavil a mluvil. Nevadilo, že vykřikuje stále stejná obvinění Elantris a stále stejné zbytečné chvály Jaddethova království. Lidé poslouchali. Po týdnu, co Hrathen artetha poslouchal, se naučil ignorovat vlastní nenávist, aspoň do určité míry. Nahradil ji pýchou.

Když poslouchal, byl potěšen artethovou účinností. Dilaf postupoval podle Hrathenova přání. Začal svým obvyklým vášnivým výpadem proti Elantris a postupně se dostal k obšírnému útoku na Korath. Dav ho poslouchal a propadal jeho emotivnímu projevu. Bohoslužba postupovala přesně podle Hrathenova plánu. Dilafova vášnivost byla jako řeka, kterou Hrathen sám poslal, aby unášela dav. Dilaf v sobě měl nakažlivou horlivost, ale pánem, který všechno řídil, byl Hrathen.

Dilaf Hrathena mile překvapil. Kázání probíhalo dobře. Dilaf nakazil posluchače hněvem a nenávistí ke všemu korathskému. Potom však nastal obrat, když se Dilaf soustředil na Elantris. Hrathen tomu nejdřív nevěnoval pozornost – Dilaf měl tendenci při kázáních přebíhat z jednoho tématu na druhé.

„A teď se podívejte!“ hřímal Dilaf. „Podívejte se, tady stojí Svrakiss! Podívejte se mu do očí, ať má vaše nenávist konkrétní podobu! Zažehněte oheň Jaddethův, který doutná ve vás ve všech!“

Hrathen cítil, jak mu běhá mráz po zádech. Dilaf rozmáchlým gestem ukázal ke straně pódia, kde se najednou rozhořely dvě pochodně. Vedle nich stál Elantrian Diren se skloněnou hlavou, přivázaný ke sloupu. Na tvářích měl šrámy, které tam ještě odpoledne nebyly.

„Podívejte se na nepřítele!“ křičel Dilaf. „Podívejte se! On nekrvácí. V žilách mu nekoluje krev a v hrudi mu nebije srdce. Neříkal filozof Grondkest, že jednota lidstva spočívá v jednotě jeho krve? Ale co ti, co krev nemají? Jak je budeme nazývat?“

„Démoni!“ ozvalo se v davu.

„Ďáblové!“

„Svrakiss!“ vykřikl Dilaf. Dav šílel, každý křičel své vlastní kletby namířené na jediný terč. Sám Elantrian nezkrotně řval jako divoké zvíře. Když s ním mluvil Hrathen, byly jeho odpovědi prosté jakéhokoliv zaujetí, ale byly jasné. Teď jako by přišel o rozum – v očích měl jenom bolest. Hrathen slyšel jeho hlas i přes řev celého shromáždění.

„Zničte mě!“ křičel Elantrian. „Ukončete tu bolest! *Zničte mě!*“

Jeho křik Hrathena probudil ze zamyšlení. Okamžitě si uvědomil jednu věc – nesmí Dilafovi dovolit, aby toho člověka veřejně zabil. Viděl v živých barvách, jak se Dilafovi posluchači mění ve zhoubný, zfanatizovaný dav, který Elantriana v záchvatu kolektivního šílenství upaluje. Tím zničí úplně všechno. Iadon nikdy něco tak násilného, jako je veřejná poprava, nepřipustí, i kdyby měl být obětí Elantrian. To příliš zavánělo chaosem, který tu zažili před deseti lety a který vedl ke svržení vlády.

Hrathen stál po straně pódia ve skupině kněží. Na přední stranu pódia se tlačil dav. Dilaf sám stál před pódiem se zdviženýma rukama a mluvil.

„Musí být *zničeni!*“ křičel divoce. „Všichni do jednoho! Pohlceni svatým ohněm!“

Hrathen vyskočil na stupínek. „Zničeni budou!“ vykřikl a přerušil artetha.

Dilaf se však odmlčel jen na chvíli. Otočil se ke straně a pokynul na jednoho z nižších kněží, který držel pochodeň. Dilaf pravděpodobně předpokládal, že Hrathen nemůže udělat nic, co by popravě zabránilo – přinejmenším nic, co by podkopalo jeho odhodlání a odhodlání celého davu.

Tentokrát ne, artethe, pomyslel si Hrathen. *Nedovolím, aby sis dělal, co se ti zachce.* Nemohl Dilafovi odporovat – to by budilo dojem, že je v církvi rozkol.

Může ale překroutit Dilafova slova. A to právě bylo Hrathenovou specialitou.

„Ale čeho bychom tím docílili?“ vykřikl Hrathen a snažil se překřičet šílící dav, který proklínal Elantris a čekal na popravu jejího obyvatele.

Hrathen zaťal zuby, odstrčil Dilafa a vzal procházejícímu knězi pochodeň. Slyšel, jak Dilaf rozhořčeně sykl, ale ignoroval to. Jestli nedostane dav pod kontrolu, tak se lidé za chvíli dají do pohybu a vrhnou se na Elantriana i bez Dilafovy spoluúčasti.

Hrathen zvedl pochodeň a několikrát ji vyzdvihl nahoru. Dav se přidal k rytmu jeho pohybu a začal skandovat. Impulsy střídaly chvíle ticha.

„Znovu se vás ptám, lidé!“ křičel Hrathen, když dav na chvilku utichl, aby se přichystal k další vlně řevu.

Mlčeli.

„K čemu by bylo, kdybychom tohohle tvora zabili?“ naléhal.

„Je to démon!“ ozval se hlas z davu.

„Ano!“ odpověděl Hrathen. „Ale už je potrestán. Sám Jaddeth na něho poslal svou kletbu! Poslouchejte, jak prosí o smrt! Chceme mu ji dopřát? Chceme mu dát, co chce?“

Nastala chvíle napjatého ticha. Část davu křičela ze zvyku ano!, ostatní mlčeli.

„Svrakiss jsou naši nepřátelé,“ řekl Hrathen. Hlas už měl pevný a pod kontrolou. Jeho slova dav ještě více uklidnila. „Ale nám není dáno je trestat. To je Jaddethova práce! My máme jiný úkol.

Tohle stvoření, tohohle démona by Korathi pod vedením svých kněží litovali! Nejde vám do hlavy, proč je Arelon ve srovnání s východními zeměmi chudý? Protože jste v rukou korathské hlouposti. Proto se netěšíte bohatství a požehnání, kterým se těší země jako Jindo a Svorden. Korathi jsou moc liknaví. Možná není

naším úkolem tyhle tvory ničit, ale rozhodně není naším úkolem se o ně starat! Rozhodně bychom je neměli litovat nebo je nechat žít v tak krásném a bohatém městě, jako je Elantris.“

Hrathen zhasl pochodeň a pokynul na kněze, aby udělal totéž s pochodněmi kolem Direna. Jakmile tato světla zhasla, Elantrian zmizel z dohledu a dav se začal uklidňovat.

„Nezapomeňte,“ řekl Hrathen, „že se o Elantriany starají Korathi. Ještě teď se brání potvrdit, že jsou Elantriané démoni. Oni se totiž bojí, že se vrátí sláva Elantris. Ale my to víme lépe. My víme, že Jaddeth jednou provždy seslal svou kletbu. Pro prokletou Elantris neexistuje smilování!

Vaše bolest je Korath, protože on je ta síla, která podporuje a chrání Elantris. Elantrijské hrozby se nikdy nezbavíme, pokud budou v Arelonu vládnout korathští kněží. A tak vám pravím, jděte! Řekněte svým přátelům, že jste se poučili, a pobídněte je, ať se vyhýbají korathským bludařům!“

Nastalo ticho. Potom lidé začali souhlasně vykřikovat, jejich nespokojenost byla úspěšně přeorientována jinam. Hrathen je bedlivě sledoval, jak vykřikují na souhlas a potom se zvolna začínají rozcházet. Jejich pomstychtivá nenávist byla ta tam. Hrathen si s úlevou oddychl – nedojde k žádnému nočnímu drancování korathských chrámů a zabíjení kněží. Pohroma byla odvrácena.

Hrathen se otočil a zahlédl Dilafa. Arteth potom, co se Hrathen ujal slova, odešel z pódia a teď stál opodál a hněvivě sledoval, jak se mu rozchází dav.

On by z nich ze všech udělal takové šílence, jako je sám. Jen s tím rozdílem, že z nich by se ta vášeň po chvíli vytratila. Oni potřebují víc. Potřebují vědomosti a ne hysterii.

„Artethe,“ řekl Hrathen přísně, když si ho Dilaf všiml. „Potřebuji si s vámi promluvit.“

Arteth se nasupeně ohlédl a potom přikývl. Elantrian stále prosil o smrt. Hrathen se obrátil k další dvojici artethů a ukázal k Elantrianovi. „Vezměte toho tvora a počkejte na mě v zahradě.“

Hrathen se otočil k Dilafovi a kývl směrem k zadnímu vchodu do kaple. Dilaf poslechl a šel směrem k zahradě. Hrathen šel za ním. Cestou potkal zmateného kapitána elantrijské stráže.

„Pane?“ oslovil ho kapitán. „Ten mladý kněz mě chytil, než jsem se stačil vrátit do města. Řekl, že toho Elantriana chcete zpátky. Udělal jsem něco špatně?“

„To je v pořádku,“ řekl Hrathen věcně. „Jděte zpátky na své místo. My se o toho Elantriana postaráme.“

ELANTRIAN plameny vítal navzdory velké bolesti, kterou mu musely způsobit.

Dilaf se krčil po straně a dychtivě to sledoval, i když pochodeň na Elantrianovo naolejované tělo hodil Hrathen a ne on. Hrathen sledoval, jak nebožák hoří, dokud jeho bolestný křik nepřehlušil hukot požáru. Jeho tělo hořelo velmi dobře.

Hrathen pocítil výčitky svědomí, že Direna zradil, ale hned je zapudil jako hloupé. Elantrian možná nebyl skutečný ďábel, ale bylo to stoprocentně stvoření, které Jaddeth zatratil. Hrathen mu tedy nic nedluží.

Přesto litoval, že ho musel upálit. Dilafovy rány ho však natolik pomátly, že nebylo možné ho v tomto stavu poslat zpátky. Oheň bylo jediné řešení.

Hrathen se mu díval do očí, dokud ho plameny zcela nepohltily.

„A oheň Jaddethovy nenávisti je očistí,“ šeptal Dilaf. Citoval z derethské bible Do-Derethu.

„Soud náleží pouze samotnému Jaddethovi a vykonává ho pouze jeho služebník Wyrn,“ citoval Hrathen jinou pasáž z téže knihy. „Neměl jste mě donutit toho tvora zabít.“

„To bylo nevyhnutelné,“ řekl Dilaf. „Před Jaddethovou vůlí se musí sklonit úplně všechno – a jeho vůlí shoří i Elantris. Já jsem jen následoval osud.“

„Vy jste tou zuřivostí málem ztratil kontrolu nad davem, artethe,“ vyštěkl Hrathen. „Vzpoura se musí velmi dobře naplánovat a provést velice pečlivě, protože jinak se obrátí proti těm, co ji vyvolali, a smete je spolu s nepřáteli.“

„Já… jsem se nechal unést,“ řekl Dilaf. „Ale zabití jednoho Elantriana by žádnou vzpouru nevyvolalo.“

„To nevíte. A krom toho, co by tomu řekl Iadon?“

„Co by tomu mohl říkat?“ namítl Dilaf. „Vždyť sám rozhodl, že když chytí Elantriana na útěku, můžou ho zabít. On by se nikdy nepostavil za Elantris.“

„Ale mohl by se postavit proti nám!“ řekl Hrathen. „Vodit toho tvora na shromáždění byla chyba.“

„Lidi si zasloužili vidět objekt své nenávisti.“

„Na to ještě nejsou zralí,“ řekl Hrathen stroze. „Zatím chceme udržet jejich nenávist nekonkrétní. Jestli začnou drancovat město, tak Iadon učiní našemu kázání přítrž.“

Dilafovi se zúžily oči. „Vy mluvíte, jako byste se chtěl vyhnout nevyhnutelnému, hrodene. Podnítil jste v lidech nenávist – a teď nechcete přijmout odpovědnost za životy, které to bude stát? Nenávist a odpor nemůžou dlouho zůstat nekonkrétní – najdou si svůj výraz.“

„Ale to bude, až *já* rozhodnu,“ namítl Hrathen chladně. „Já si své odpovědnosti jsem vědom, artethe, i když pochybuji, že vy to chápete. Vy mi tvrdíte, že zabití toho Elantriana způsobil Jaddeth – že vy jste jen následoval jeho vůli tím, že jste mě donutil to vykonat. Co to má znamenat? Když vyvolám vzpouru a ta si vyžádá životy, bude to moje dílo, nebo boží dílo? Jak je možné, že vy jste nevinný služebník a já mám přijímat odpovědnost za lidi z tohohle města?“

Dilaf prudce vydechl. Věděl však, že je poražen. Krátce se poklonil, otočil se a vešel do kaple.

Hrathen ho sledoval a tiše si oddychl. Dilafovo jednání dnes večer bylo impulsivní a hloupé. Snažil se podkopat Hrathenovu autoritu, nebo se jen nechal zmítat svými vášněmi? Jestli to bylo to druhé, pak je hrozící povstání Hrathenovou chybou. Byl příliš hrdý sám na sebe, že používá Dilafa jako účinný prostředek.

Hrathen zakroutil hlavou a uvolnil napětí. Dnes večer Dilafa porazil, ale situace mezi nimi je čím dál napjatější. Zřetelné rozpory si však nemohou dovolit. Narušilo by to důvěryhodnost Derethu.

Musím s tím artethem něco udělat, rozhodl se Hrathen odhodlaně. Stává se nebezpečným.

Když se takto rozhodl, chystal se odejít. Cestou mu padl pohled na spálené pozůstatky Elantrianova těla a zachvěl se. Vzpomněl si,

jak prosil o smrt – a to mu připomnělo zážitky, na něž se dlouho snažil zapomenout. Obrazy bolesti, obětování a smrti.

Vzpomínky na Dakhor.

Otočil se k ohořelým kostem zády a vyrazil směrem ke kapli. Dnes večer ho čeká ještě jeden úkol.

SEON na Hrathenův příkaz vyskočil z truhly. Hrathen si v duchu vyčítal, že seona používá tento týden již podruhé. Na seony se nemá spoléhat. Hrathena však nenapadala žádná jiná cesta, jak dosáhnout svého cíle. Dilaf měl pravdu – čas se krátí. Už uplynulo čtrnáct dní od jeho příjezdu do Arelonu a předtím ještě týden cestoval. Z původní lhůty zbývá už jenom sedmdesát dní. Navzdory tomu, jak velké se dnes sešlo publikum, obrátil Hrathen na Dereth dosud jen malý zlomek Arelonu.

Naději mu dávalo jen to, že je arelonská šlechta soustředěná v Kae. Být daleko od Iadonova trůnu by byla politická sebevražda. Král libovolně uděloval a bral šlechtické tituly a k zajištění pevné pozice mezi aristokracií byly nezbytné tučné příjmy. Wyrnovi bude jedno, jestli Hrathen obrátí masy nebo ne, pokud se bude aristokracie klanět Jaddethovi, bude země považovaná za derethskou.

Hrathen tedy ještě má šanci, ale má před sebou moc práce. A důležitou roli sehraje muž, kterému se Hrathen chystá volat. Není to gyorn, takže Hrathen používá seona poněkud nelegálně. Wyrn však nikdy výslovně nezakázal seona použít ke kontaktu s někým jiným, a tak si to Hrathen racionálně zdůvodnil.

Seon zareagoval rychle a v jeho světle se za chvilku objevila Fortonova špičatá tvář s velkýma ušima.

„Kdo je to?“ zeptal se drsným fjordenským dialektem, kterým se mluví v Hrovellu.

„To jsem já, Fortone.“

„Můj pán Hrathen?“ zeptal se Forton překvapeně. „Pane, jak dlouho jsme se to neviděli…“

„Já vím, Fortone. Věřím, že se ti daří dobře.“

Forton se radostně rozesmál, ale jeho smích brzy přešel v sípot. Forton měl chronický kašel. Hrathen tvrdil, že to způsobily všechny ty věci, co kouřil.

„Jistě, pane," odpověděl Forton a ještě přitom kašlal. „Kdy se mně nedaří dobře?" Forton byl člověk naprosto spokojený se životem – i to byl důsledek toho, co kouřil. „Co pro vás mohu udělat?"

„Potřeboval bych nějaký tvůj elixír, Fortone," řekl Hrathen.

„Jistě, jistě. Co to má udělat?"

Hrathen se usmál. Forton je génius, jaký nemá ve světě obdoby. Proto Hrathen trpí jeho výstřednosti. Nejen že vlastní seona, ale je nadšeným stoupencem Tajemství Jeskeri, degenerované formy jeskerského náboženství na venkově. I když byl Hrovell oficiálně derethský národ, většinu území tvořily primitivní, řídce osídlené oblasti, které se vymykaly dohledu. Mnoho poddaných chodilo oddaně na derethské bohoslužby a potom se stejně oddaně účastnilo půlnočních rituálů Tajemství. Forton byl ve městě pokládán za mystika, ale když mluvil s Hrathenem, choval se jako ortodoxní Derethi.

Hrathen vysvětlil, co chce, a Forton to po něm opakoval. I když býval často pod vlivem drog, byl velmi zručný výrobce lektvarů, jedů a elixírů všeho druhu. Hrathen nepotkal na Sycle jediného člověka, který by se mu ve schopnostech vyrovnal. Jeden z jeho lektvarů Hrathenovi zachránil život, když ho otrávil politický odpůrce. Proti jedu s pomalým účinkem, který použil, prý neexistoval protilék.

„To není problém, pane," slíbil Forton svým drsným dialektem. I když s ním Hrathen strávil mnoho let, někdy mu dalo práci mu porozumět. Mnozí z obyvatel Hrovellu ani nevěděli, že ve Fjordenu se mluví spisovnou podobou jejich jazyka.

„Dobře," řekl Hrathen.

„K tomu stačí smíchat dvě formule, které znám," řekl Forton. „Kolik toho potřebujete?"

„Aspoň dvě dávky. Zaplatím obvyklou částku."

„Pro mě je zaplaceno pomyšlením, že jsem posloužil Pánu Jaddethovi," řekl Forton zbožně.

Hrathen odolal nutkání se rozesmát. Dobře věděl, jak velký vliv má na lidi v Hrovellu Tajemství. Byl to odporný kult – synkretická kombinace tuctu různých náboženství s určitými přidanými působivými odchylkami, jako je rituální oběť nebo rituály úrody. Hrovell je však úkol až někdy na příště. Tihle lidé

dělají, co Wyrn poručí, a navíc je to oblast politicky příliš bezvýznamná na to, aby si s ní Fjorden dělal starosti. Jejich duše jsou však vážně ohroženy. Jaddeth není k liknavosti nijak shovívavý.

Jindy, řekl si Hrathen. *Jindy.*

„A kdy to bude pán potřebovat?“

„To je právě ono, Fortone, já to potřebuju hned.“

„Kde jste?“

„V Arelonu,“ řekl Hrathen.

„Výborně. Pán se konečně rozhodl ty kacíře obrátit.“

„Ano,“ usmál se Hrathen. „My Derethi jsme měli s Areloňany trpělivost už dost dlouho.“

„No, Vaše Lordstvo si opravdu nemohlo vybrat vzdálenější místo,“ řekl Forton. „I když to namíchám dnes a hned ráno pošlu, bude to trvat aspoň dva týdny, než to dostanete.“

Hrathen byl z té lhůty nervózní, ale neměl na vybranou. „Tak to tak udělejte, Fortone. Já se s vámi obratem vyrovnám za práci.“

„Pravý následovník Jaddetha udělá cokoli, co urychlí příchod jeho království, pane.“

No, *aspoň zná doktrínu Deretbu*, pomyslel si Hrathen a v duchu pokrčil rameny.

„Ještě něco, pane?“ zeptal se Forton a zakašlal.

„Ne, dej se do práce a pošli to co nejrychleji.“

„Ano, pane. Hned se do toho dám. A modlete se za mě, kdykoli budete potřebovat.“

Hrathen se zamračil. Na tuhle malou nepřesnost už zapomněl. Forton asi doktrínu Derethu zase tak dokonale neovládá. Forton nevěděl, že má Hrathen seona. Prostě předpokládal, že se může modlit k Jaddethovi a že ten jeho slova prostřednictvím seona přenese. Jako by Pán Jaddeth byl nějaká dálková pošta.

„Dobrou noc, Fortone,“ řekl Hrathen a snažil se zakrýt nespokojenost v hlase.

Forton byl drogově závislý, bludař a pokrytec – ale byl to neocenitelný pomocník. Hrathen už dávno učinil závěr, že jestli Jaddeth strpí, aby gyornové komunikovali přes seony, tak jistě strpí i to, aby Hrathen využíval takové lidi, jako je Forton.

Koneckonců, Jaddeth stvořil všechny lidi – tedy i bludaře.

KAPITOLA 19

CELÁ Elantris jasně zářila. Svítil tu každičký kámen, jako by v sobě měl oheň. Pobořené věže byly opraveny a jejich hladký a oblý povrch zářil nad krajinou. Tenké špičaté věže protínaly oblohu jako paprsky světla. Elantrijské hradby už nebyly bariérou – neměly chránit ani oddělovat, byla to architektonická součást města. Bez ní by nebylo úplné.

A uprostřed této krásy a slávy byli Elantriané. Jejich těla jako by zářila stejným vnitřním světlem jako celé město a kůži měli zářivě stříbrnou. Ne kovovou, prostě… čistou. Vlasy měli bílé, ale nebyly to věkem bílé vlasy s nádechem do šeda nebo do žluta. Byla to zářivá bílá, jakou má ocel rozžhavená na extrémní teplotu – jasná barva bez nečistot, krásná sytá bílá.

Stejně nápadné bylo jejich chování. Pohybovali se městem se stoprocentním sebeovládáním. Muži byli hezcí a vysocí – i ti menší – a ženy nepopsatelně krásné – i ty nejobyčejnější. Nebyli uspěchaní – chodili pomalu a každého na potkání hned zdravili. Byla v nich jakási síla. Vyzařovala jim z očí a byla patrná v jejich pohybech. Bylo snadné pochopit, proč jsou tato stvoření uctívána jako bohové.

A stejně tak aony. Těchto starobylých piktografů bylo plné město. Byly vyryté na zdech, namalované na dveřích a napsané na cedulích. Většinou byly inertní – byly to prosté obrázky bez nějakého tajemného obsahu. Jiné však byly nabity energií. Všude po městě stály vysoké kovové cedule, na nichž byl namalován aon Tia. K nim čas od času Elantriané přišli a položili do jejich středu ruku. Tělo takového člověka potom zazářilo a zmizelo ve světelném kruhu, který jej přenesl do jiné části města.

Uprostřed té nádhery stála skupinka lidí z Kae. Byli hezky a noblesně oblečeni, mluvili kultivovaně, ale jejich pleť nezářila.

Byli to však rovněž obyvatelé tohoto města. Nebylo jich tolik jako Elantrianů, ale bylo jich tu dost. To chlapce uklidnilo, nepřipadal si tu tak cize.

Otec ho pevně držel a nedůvěřivě se rozhlížel kolem sebe. Ne všichni Elantriany obdivovali a uctívali – někteří lidé se jich báli. Chlapcova matka se pevně držela otcovy paže. V Elantris byla poprvé, i když bydlela v Kae už přes desítku let. Na rozdíl od chlapcova otce byla spíš nervózní než nedůvěřivá. Měla starost o chlapcovo zranění jako každá matka, jejíž dítě se může blížit smrti.

Chlapec náhle ucítil prudkou bolest v noze. Byla silná a otupující a vycházela z hnisající rány a poškozené kosti na stehně. Upadl z výšky a zlomil si nohu tak, že kost prorazila kůži a vyčnívala ven.

Otec najal nejlepší lékaře a chirurgy, ale těm se nepodařilo zastavit infekci. Fraktura byla mnohonásobná. I kdyby k infekci nedošlo, chlapec by do konce života kulhal. Při infekci… se zdála jediným řešením amputace. Lékaři se však ve skrytu obávali, že i na toto řešení už je pozdě. Rána byla vysoko a infekce už pravděpodobně postoupila do hrudníku. Otec naléhal, aby mu řekli pravdu. Věděl, že mu syn umírá. A tak se vydal do Elantris i přesto, že jejímu božstvu nikdy nedůvěřoval.

Vzali chlapce do klenuté budovy. Když se před ním samy otevřely dveře, bez jediného zvuku vklouzly dovnitř, téměř zapomněl na bolest. Otec se na chvilku zastavil před dveřmi, jako by uvažoval, jestli činí dobře, matka ho však táhla za ruku dál. Otec přikývl, sklonil hlavu a vešel.

Na zdech zářily aony. Přišla k nim žena s dlouhými hustými bílými vlasy a usměvavou stříbřitou tváří. Nevšímala si otcovy nedůvěry. Se soucitným pohledem vzala chlapce z otcova váhavého sevření. Opatrně ho položila na měkkou podložku, zvedla nad ním ruku a dlouhým štíhlým ukazováčkem začala malovat do vzduchu.

Malovala pomalu a obrazec ve vzduchu začal zářit. Bylo to jako blesk, čáry zářily s obrovskou silou, jako by se malými štěrbinami tlačila ven celá řeka světla. Chlapec cítil tu sílu světla deroucího se ven, projít ale mohlo jen určité množství. I to však bylo oslňující.

Žena kreslila pomalu. Dokončila aon Ien – nebyl to však jen aon Ien, bylo to něco složitějšího. Jádro byl skutečně známý aon uzdravení, kolem však byla spousta čar a křivek po stranách. Chlapec svraštil obočí – aony se učil a připadalo mu divné, že ta žena tenhle tak výrazně mění.

Krásná Elantrianka namalovala po straně svého složitého výtvoru poslední znak a aon se rozzářil ještě víc. Chlapec cítil v noze pálení, které mu postupovalo až do hrudníku. Začal křičet, ale světlo náhle pohaslo. Chlapec překvapeně otevřel oči. Stále ještě viděl světelnou stopu aonu Ien. Zamžoural očima a podíval se dolů. Rána byla pryč. Nezůstala po ní ani jizva.

Stále však cítil bolest. Pálila a řezala, až se celý chvěl. Měla být přece pryč, ale není.

„Teď si odpočiň, maličký," řekla Elantrianka přívětivě a položila ho.

Maminka plakala radostí a tatínek také vypadal spokojeně. Chlapec na ně chtěl křičet. Chtěl zavolat, že něco není v pořádku. Noha není zahojená. Bolest nepominula.

Ne! Je to špatně! Chtěl křičet, ale nemohl. Nemohl ze sebe vydat zvuk…

„NE!" křičel Raoden a náhle se posadil. Několikrát zamžoural, dezorientovaný ve tmě. Potom se párkrát zhluboka nadechl a dal si ruku na hlavu. Bolest zůstávala. Byla tak silná, že ho probudila ze snu. Měl desítky malých oděrek a modřin, i když byl v Elantris teprve tři týdny. Každou ránu cítil – každou zvlášť, a všechny společně nastupovaly do frontálního útoku na zdravý rozum.

Raoden zasténal, předklonil se a chytil se za nohy, aby zmírnil bolest. Tělo se mu nemohlo potit, ale cítil, jak se chvěje. Zaťal zuby a pevně je tiskl k sobě. Pomalu a pracně nabýval sebekontroly. Potlačil bolest a tišil své zmučené tělo. Nakonec pustil nohy a vstal.

Bylo to stále horší. Věděl, že touhle dobou by to ještě nemělo být tak zlé. Vždyť ještě není v Elantris ani měsíc. Také předpokládal, že bolest bude stálá, tak to všichni říkali, ale jemu spíše přicházela ve vlnách. Byla všudypřítomná – vždycky připravená ho ochromit ve slabé chvilce.

Raoden vzdychl a otevřel dveře svého pokoje. Stále mu připadalo divné, že Elantriané spí. Srdce jim netlučou a dýchat nemusejí. Tak proč spát? Ostatní mu ale neuměli odpovědět. A jediní skuteční odborníci zemřeli před deseti lety.

A tak Raoden spal a ve spánku se mu zdály sny. Bylo mu osm, když si zlomil nohu. Otec váhal, zda ho vzít do Elantris – byl k ní podezíravý ještě před Reodem. Maminka, která je teď už dvanáct let po smrti, však naléhala.

Jako dítě si Raoden neuvědomoval, jak blízko byl tehdy smrti. Jenom cítil bolest a ten krásný klid, když zmizela. Pamatoval si, jak nádherné bylo město i jeho obyvatelé. Iadon o nich mluvil ošklivě, ale Raoden mu vehementně odporoval. To bylo poprvé, co se postavil proti otci. Potom taková situace nastala mnohokrát.

Když Raoden vešel do hlavní kaple, Saolin opustil svou pohotovostní pozici u Raodenových dveří a šel do kaple za ním. Za poslední týden sehnal tento voják skupinu dobrovolníků a postavil z nich jednotku stráže.

„Ty víš, Saoline, že mě tvoje pozornost těší," řekl Raoden. „Ale je to opravdu nutné?"

„Každému šlechtici přísluší čestná stráž lorde Spirite," řekl Saolin. „Nehodí se, abyste chodil bez ní."

„Já nejsem lord, Saoline," řekl Raoden. „Já jsem jen vůdce, v Elantris není šlechta."

„Rozumím, lorde Spirite," přikývl Saolin, aniž by postřehl paradox ve vlastních slovech. „Ale ve městě je pořád ještě nebezpečno."

„Jak chceš, Saoline," řekl Raoden. „Jak jde setba?"

„Galladon dooral," řekl Saolin. „Už připravil půdu na setí."

„Neměl jsem spát tak dlouho," řekl Raoden a díval se z okna kaple, jak vysoko je slunce. Vyšel ven, Saolin v těsném závěsu za ním, a vydal se po cestě dlážděné kočičími hlavami do zahrady. Kahar a jeho lidé dlažbu vyčistili a Dahad – jeden z Taanových lidí – ji s využitím svých kamenických schopností spravil.

Setba už byla v plném proudu. Galladon bedlivě dohlížel na veškeré práce a okamžitě pranýřoval každý nedostatek. Vyzařoval z něho však naprostý klid. Někteří lidé se stanou zemědělci proto, že nemají na vybranou, ale Galladon v té práci evidentně nalézal uspokojení.

Raodenovi se přesně vybavil jeho první den v Elantris, jak Galladona lákal na kousek sušeného masa. Tehdy ještě jeho přítel stěží ovládl svou bolest – Raoden se o Dulu během těch prvních dnů několikrát bál. Teď už ale ne. Vidél mu to v očích i na chování; Galladon už objevil to „tajemství“, jak to nazval Kahar. Galladon už se zase naprosto ovládal. Teď už se Raoden bál jen o sebe.

Jeho teorie fungovala lépe, než čekal – ale jen u ostatních. Raoden přinesl klid a smysl života desítkám lidí ve svém okolí, sobě to však přinést neuměl. Stále ho sžírala bolest. Pronásledovala ho každé ráno, když se probudil, a zůstávala celou dobu, co byl bdělý. Raoden byl cílevědomější než všichni ostatní a byl z nich nejodhodlanější dočkat se toho, že Elantris začne prospívat. Vyplnil veškerý svůj čas a nenechal si ani chvilku volnou na to, aby si mohl stěžovat na svá utrpení. Ale nic nefungovalo. Bolest byla stále horší.

„Proboha, pozor!“ vykřikl Saolin.

Raoden uskočil. Z temné haly se na něj hnal vrčící polonahý Elantrian. Zvedl rezavou kovovou tyč a vrhl ji Raodenovi přímo do obličeje.

Náhle se však zableskla ocel, jak Saolin jednou ranou tyč odrazil. Rozzuřený návštěvník se zarazil a pustil se do nového nepřítele. Byl však příliš pomalý. Saolinova cvičená ruka vedla ránu přímo skrz nepřítelovo břicho. Protože však Saolin věděl, že Elantriana takový úder nezastaví, mohutným zpětným úderem oddělil šílenci hlavu od těla. Neobjevila se ani kapka krve.

Tělo se zhroutilo k zemi a Saolin Raodenovi zasalutoval a kolozubými ústy se na něho usmál. Potom se otočil ke skupině divokých šílenců, která se k nim blížila z vedlejší ulice.

Raoden zaskočen zavrávoral. „Saoline, ne! Je jich moc!“

Zmatek však přivolal Saolinovy muže. Během vteřiny jich tam stálo pět – Saolin, Dashe a tři další. Vytvořili jako profesionální vojáci koordinovanou bojovou linii a blokovali přístup nepřítele do zbývající části zahrady. Shaorovci byli početnější, ale efektivitě profesionální obrany nemohla konkurovat ani jejich zuřivost. Útočili izolovaně, sice horlivě, ale hloupě. Jakmile bylo po bitvě, zbývající útočníci se dali střemhlav na útěk.

Saolin si vyčistil čepel a potom se vrátil k ostatním. Všichni současně Raodenovi zasalutovali.

Celá bitva proběhla rychleji, než se Raoden stačil vzpamatovat. Zmohl se jen na pochvalu: „Dobrá práce.“

Vedle Raodena kdosi zavrčel. Galladon klečel vedle těla prvního útočníka bez hlavy. „Asi slyšeli, že tu máme obilí,“ broukl. „Ubozí rulové.“

Raoden se díval na zbídačené nepřátele a přikývl. Čtyři leželi na zemi a drželi se za utržené rány – které by byly smrtelné, nebýt to v Elantris. Za dané situace však mohli jen ležet a sténat. Raoden s nimi cítil. Věděl, co je to bolest.

„Takhle to nemůže jít dál,“ řekl tiše.

„Nevidím jediný způsob, jak tomu můžeš zabránit,“ namítl Galladon po jeho boku. „Tohle jsou Shaorovci, ti neposlouchají ani jeho.“

Raoden zakroutil hlavou. „Já *nebudu* zachraňovat lidi z Elantris, abych je nechal věčně bojovat. Nebudu stavět společnost na smrti. Shaorovci třeba zapomněli, že jsou lidé, ale já ne.“

Galladon se zamračil. „Karata a Aanden, tam to přicházelo v úvahu, i když jen okrajově. Ale Shaor, to je úplně jiná kapitola, sulo. V těchhle tvorech nezůstala špetka lidství – s nima se nedá mluvit.“

„Tak já do nich to lidství naleju zpátky,“ řekl Raoden.

„A jak to chceš udělat, sulo?“

„Já už si cestu najdu.“

Raoden klečel vedle bezhlavého nepřítele. Něco mu říkalo, že tohohle člověka už někdy viděl. Nebyl si jistý, ale měl pocit, že to byl jeden z Taanových lidí, s nimiž se setkali tenkrát, když jim utekl Dashe.

Tak je to pravda, pomyslel si Raoden a zamrazilo ho. Mnoho Taanových lidí se přidalo k němu, ale větší část ne. Šeptalo se, že mnozí z nich se uchýlili do obchodní čtvrti Elantris a připojili se k Shaorovcům. Ono to není tak nepravděpodobné, řekl si Raoden – ti muži šli za pološíleným Aandenem a Shaorova banda tomu byla nejblíž.

„Lorde Spirite?“ zeptal se Saolin váhavě. „Co s nimi uděláme?“

Raoden se lítostivě podíval na padlé. „Už pro nás nejsou nebezpeční, Saoline. Dáme je k ostatním.“

BRZY potom, co se Raoden spojil s Aandenovou bandou a co se jeho příznivci opět početně rozrostli, začal Raoden dělat to, na co se chystal od samého začátku. Sbírat elantrisjké padlé.

Sbíral je na ulicích a ve škarpách, prohledával stojící i polozbořené budovy a pátral po všech mužích, ženách a dětech v Elantris, kteří podlehli své bolesti. Město bylo obrovské a Raoden neměl neomezený počet spolupracovníků, ale našli už stovky lidí. Nechal je odvést do druhého domu, který Kahar uklidil, do prostorné budovy, kterou původně zamýšlel jako shromaždiště. Hoedi nepřestali trpět, ale byli aspoň v důstojnějším prostředí.

A nebyli opuštění. Raoden požádal své lidi, aby je chodili navštěvovat. Obvykle se mezi nimi procházelo několik Elantrianů a snažili se na ně mluvit, utišovat je a udělat jim za daných možností co největší pohodlí. Nebylo to mnoho – a nikdo nevydržel mezi Hoedy dlouho – ale Raoden byl přesvědčený, že to pomáhá. Sám také chodil aspoň jednou denně do Haly padlých a zdálo se mu, že se zlepšují. Hoedi stále sténali, mumlali nebo tupě zírali, ale byli tišší. Zatímco dříve byla Hala místem vyděšeného křiku, nyní to byla spíš oblast smířeného tichého zoufalství.

Raoden mezi nimi tiše chodil a pomáhal nosit jednoho z padlých útočníků. Byli tu čtyři. Pátého, kterého Saolin sťal, nechal pohřbít. Podle všech známek Elantrian při úplném oddělení hlavy od těla zemřel. Oči se mu nehýbaly, rty se nesnažily promluvit.

Když procházel mezi Hoedy, slyšel jejich tiché mumlání.

„Krásná, kdysi tak krásná…“

„Zít, žít, žít, žít, žít…“

„Domi, kde jsi? Kdy to skončí? Domi…“

Po chvíli musel přestat poslouchat, aby se nezbláznil – nebo ještě hůř, aby se nesoustředil na vlastní bolest. Byl tu Ien, poletoval mezi tupě zírajícími hlavami a nehybnými těly. Trávil v této místnosti hodně času. Bylo to zvláštní, jako by sem patřil…

Tiše opustili Halu, zabraní do vlastních myšlenek. Raoden promluvil, až když si všiml díry v Saolinových šatech.

„Ty jsi zraněný!“ vykřikl překvapeně.

„To nic není, pane,“ odpověděl Saolin lhostejně.

„Tahle skromnost má místo tam venku, Saoline, ale tady ne. Já se ti musím omluvit.“

„Můj pane,“ řekl Saolin vážně, „tím, že jsem Elantrian, jsem na tu ránu jen hrdější. Přišel jsem k ní, když jsem bránil své lidi.“

Raoden se otočil a vrhl smutný pohled na Halu. „Ale jsi o krok blíž…“

„Ne, pane, myslím, že ne. Tihle lidé podlehli bolesti, protože neměli důvod ji nést – jejich trýznění nemělo žádný smysl – a když člověk nemá v životě smysl, má tendenci ho vzdát. Tahle rána mě bude bolet, ale každé píchnutí mi připomene, že jsem k té ráně přišel se ctí. A to není tak špatné.“

Raoden se na něho podíval s úctou. Venku by pravděpodobně už byl ve výslužbě. V Elantris ho Shaod srovnal s ostatními a vypadal přibližně stejně. Podle zevnějšku nebylo možné hádat věk. Snad jedině podle moudrosti.

„Mluvíš rozumně, příteli,“ řekl Raoden. „Přijímám tvou oběť ponížen ě.“

Jejich hovor přerušily kroky na dlažbě. Za chvíli přiběhla Karata, nohy od čerstvého bláta; Kahar bude zuřit, zapomněla si otřít nohy a teď po ní zůstávaly stopy na čisté podlaze.

Karata ale evidentně na čistotu zrovna v tuto chvíli nedbala. Rychle přelétla očima skupinu a ubezpečila se, že nikdo nechybí. „Slyšela jsem o tom Shaorovi. Máme nějaké raněné?“

„Pět, všechny na jejich straně,“ řekl Raoden.

„Že jsem tu nebyla,“ zlobila se. Během posledních několika dní dohlížela tato odhodlaná žena na přemístění svých lidí do oblasti kaple. Souhlasila s tím, že čím bude skupina koncentrovanější, tím bude efektivnější. Kromě toho bylo kolem kaple čistěji. Vyčistit palác ji nikdy nenapadlo. Většina Elantrianů brala bahno jako neodmyslitelnou součást svého života.

„Máš na práci spoustu věcí,“ řekl Raoden. „Nemohla jsi tušit, že Shaor zaútočí.“

Karatě se ta odpověď nelíbila, ale už nic nenamítala.

„Podívej se na něj, sulo,“ řekl Galladon a usmál se. „Nikdy bych nevěřil, že je to možný.“

Raoden zvedl oči a sledoval Dulu. U cesty klečel Taan a s dětinským zaujetím zkoumal štuky na zídce. Tento podsaditý muž strávil celý týden zaznamenáváním všech soch, řezeb a reliéfů v

okolí kaple. Už objevil podle vlastních slov „aspoň tucet nových technik“. Změnil se jim před očima a ztratil zájem o vedení. Karata si na rozdíl od něho stále udržovala ve své skupině vliv. Přijala Raodena jako rozhodující hlas, ale většinu své autority si zachovala. Taan se však vydáváním příkazů nezdržoval. Byl příliš zaujatý svým výzkumem.

Jeho lidem – těm, kteří se s ním rozhodli připojit k Raodenovi – to patrně nevadilo. Taan odhadoval, že asi třetina jeho dvora postupně po skupinkách přešla k Raodenovi. Raoden doufal, že ostatní raději zůstali o samotě – pokud by se dvě třetiny Taanova velkého gangu přidaly k Shaorovi, bylo by to velmi nebezpečné. Raoden měl všechny lidi od Karaty, ale její gang byl vždycky ze všech tří nejmenší – i když nejefektivnější. Největší gang měl Shaor, ale jeho muži nebyli soudržní a postrádali motivaci zaútočit na konkurenční skupiny. Noví členové se k Shaorovcům přidávali jen proto, aby uspokojili svou krvelačnost.

Ale to mělo skončit. Raoden neměl s šílenci slitování a nedovolil, aby mučili nově příchozí. Každého, kdo teď přišel do města, se ujal Saolin s Karatou a bezpečně jej odvedli do Raodenovy party. Shaorovci kladli odpor a Raoden čekal, že to bude postupně ještě horší.

Musím s nimi něco udělat, pomyslel si. To byl ale úkol do budoucna. Teď měl jinou práci.

Jakmile došli ke kapli, Galladon se vrátil k obilí. Saolinovi lidé se rozptýlili do hlídek a Karata se rozhodla – i přes své dřívější protesty – že se vrátí do paláce. Brzy zůstali jen Raoden a Saolin.

Bitva a dlouhé vyspávání je připravily o víc než polovinu denního světla, a tak se Raoden hned pustil do studia. Zatímco Galladon dohlížel na zahradě a Karata evakuovala palác, snažil se Raoden dočíst co nejvíce o Aon-Doru. Byl čím dál víc přesvědčený, že ve starobylém kouzlu aonů spočívá příčina pádu Elantris.

Sáhl oknem kaple pro tlustou knihu o Aon-Doru, která ležela uvnitř na stole. Zatím v ní nenašel, co potřeboval. Nebyla to instruktážní knížka, ale série studií vysvětlujících zvláštní nebo zajímavé události vztahující se k Aon-Doru. Bohužel byla velmi odborná. Většinou uváděla příklady toho, co je velmi

nepravděpodobné, a tak musel Raoden vyvozovat opak, aby rozluštil logiku Aon-Doru.

Dosud mnoho neobjevil. Bylo zřejmé, že aony jsou jen výchozím bodem – nejzákladnějšími písmeny, která se kreslí proto, aby se docílilo určitého efektu. Stejně jako léčivý aon z jeho snu, tak také složitý Aon-Dor se kreslil jako základní aon uprostřed a k němu další znaky – někdy jen tečky a čáry okolo. Ty byly vlastně bližší specifikací, zužovaly a konkretizovaly jeho působení. Při přesném kreslení se například dalo určit, která končetina má být vyléčena, co přesně se s ní má udělat a jak vyčistit infekci.

Čím více Raoden četl, tím méně viděl v aonech mystické symboly. Spíše mu začínaly připadat jako matematické výpočty. Zatímco aony uměl kreslit skoro každý Elantrian – nevyžadovalo to víc než pevnou ruku a základní znalosti, jak kreslit jednotlivé znaky – mistry Aon-Doru byli jen ti, kteří dovedli rychle a přesně kolem základního aonu nakreslit drobná upřesnění. Kniha bohužel předpokládala, že čtenář má o Aon-Doru rozsáhlé znalosti, a základní principy přeskakovala. Na těch několika nesmírně složitých ilustracích, které byly přiloženy, Raoden sotva rozlišil, jaký je základní aon, aniž by se podíval do textu.

„Kdyby to vysvětlovalo, co znamená ‚kanál Dor'!" řekl Raoden, když už poněkolikáté znovu četl nudnou pasáž, v níž se tato fráze objevovala.

„Dor, sulo?" zeptal se Galladon a otočil se od práce. „To zní úplně duladelsky."

Raoden se zvedl. Znak, kterým se Dor zobrazuje, byl velmi neobvyklý – vlastně to nebyl pravý aon, ale jen fonetický zápis. Jako by to bylo slovo přepsané z jiného jazyka.

„Galladone, ty máš pravdu!" vykřikl Raoden. „To vůbec není aonsky."

„No jistě – to nemůže být aon, má to jen jednu samohlásku."

„To je ale zjednodušení, kamaráde."

„Ale vystihuje podstatu. Komo?"

„Ano, to asi ano," připustil Raoden. „Ale o to teď nejde – teď jde o Dor. Ty víš, co to znamená?"

„No, jestli je to to samý slovo, tak se to vztahuje k něčemu v Jeskeru."

„Co mají s tímhle společného Tajemství Jeskeri?“ zeptal se Raoden podezíravě.

„Doloken, sulo!“ zaklel Galladon. „Už jsem ti říkal, že Jesker a Tajemství není totéž! To, čemu se v Opelonu říká Tajemství Jeskeri, má s duladelským náboženstvím společnýho asi tolik jako s Korathem.“

„Vzdávám se, máš pravdu,“ řekl Raoden a zvedl ruce. „Tak mi ale teď řekni, co je to Dor.“

„To se těžko vysvětluje, sulo,“ řekl Galladon a opíral se o provizorní motyku, kterou si vyrobil z kusu dřeva a kamenů. „Dor je neviditelná síla – je ve všem, ale není hmatatelná. Sama na nic konkrétně nepůsobí, ale všechno řídí. Proč třeba řeky tečou?“

„Protože je voda přitahována dolů jako všechno. Led taje na horách a voda teče dolů.“

„Správně,“ řekl Galladon. „A teď jinou otázku. „Proč ta voda *chce* téct?“

„Ta neví o tom, že má téct.“

„Ví. A motivace je právě Dor,“ řekl Galladon. „Jesker učí, že tu schopnost – nebo to prokletí – vědět o Dor mají jen lidé. Víš, že když si vezmeš ptáče z hnízda a vyroste ti doma, že se stejně naučí létat?“

Raoden pokrčil rameny.

„Jak se to naučí, sulo? Kdo ho to naučil?“

„Dor?“ zeptal se Raoden váhavě.

„Jistě.“

Raoden se usmál. To vysvětlení znělo příliš mysticky a nábožensky, aby bylo pravdivé. Potom si ale vzpomněl na svůj sen, na to, co se stalo před tak dávnou dobou. Když elantrijská léčitelka nakreslila aon, zdálo se, jako by ve vzduchu za jejím prstem byla trhlina. Raoden cítil obrovskou sílu, která se tou trhlinou tlačí ven a chce k němu. Jako by ho to zlomilo, zmohlo, pohlcovalo. Léčitelčin pečlivě vytvořený aon však tuto sílu usměrnil jako trychtýř do využitelné formy. Místo aby Raodena zničila, zahojila mu nohu.

Ta síla, ať už to bylo cokoli, byla skutečná. Byla i v aonech, které nakreslil on, i když byly slabé. „To musí být ono… Galladone, proto jsme ještě naživu!“

„Co to meleš, sulo?“ zeptal se Galladon a účastně zvedl oči od práce.

„Proto dál žijeme, i když nám nefunguje tělo!“ řekl Raoden vzrušeně. „Chápeš? Nejíme, a přesto máme energii, abychom se mohli hýbat. To znamená, že mezi Elantriany a Dorem je nějaké spojení – ono nás to živí a dává nám to energii, abychom přežili.“

„Tak proč nám to nerozbuší srdce a neudělá normální barvu kůže?“ zeptal se Galladon pochybovačně.

„Protože to na to nestačí,“ odpověděl Raoden. „Aon-Dor nefunguje – síla, která dřív poháněla celé město, je omezená na tenký pramínek. Ale podstatné je, že nezmizela. Můžeme pořád kreslit aony, i když jsou slabé a nic nedokážou, a pořád nám funguje mysl, i když těla chátrají. Takže my potřebujeme najít způsob, jak to vrátit do plné síly.“

„A to je všechno?“ zeptal se Galladon. „Že jako musíme spravit to, co se porouchalo?“

„Myslím,“ řekl Raoden. „Důležité je hlavně si uvědomit, že je souvislost mezi námi a Dorem, Galladone. A nejen to, ale že musí být souvislost mezi touhle zemí a Dorem.“

Galladon se zamračil. „Proč myslíš?“

„Protože Aon-Dor vznikl v Arelonu a nikde jinde,“ řekl Raoden. „V té knize píšou, že čím dál člověk cestoval od Elantris, tím slabší měl Aon-Dor moc. Krom toho – Shaod postihuje jen lidi z Arelonu. Vezme třeba i nějakého Tea, ale jen když žije v Arelonu. A samozřejmě i nějakého Dulu.“

„To jsem si všiml.“

„Takže je nějaké spojení mezi touhle zemí, Areloňany a Dorem, Galladone,“ řekl Raoden. „Nikdy jsem neslyšel, že by Shaod postihl Fjordena, i kdyby žil v Arelonu sebedéle. Dulové jsou smíšení – napůl jindští a napůl aonští. Kde jsi měl v Duladelu farmu?“

Galladon se zamračil. „Na severu, sulo.“

„To znamená za hranicemi s Arelonem,“ řekl Raoden vítězoslavně. „Souvisí to nějak se zemí a s naší aonskou pokrevní linií.“

Galladon pokrčil rameny. „Smysl to asi dává, sulo, ale já jsem jen obyčejnej zemědělec – co já o tom vím?“

Raoden se ušklíbl a nechal tuto poznámku bez komentáře. „Ale proč? Proč to má tu souvislost? Třeba mají Fjordenové pravdu, třeba je Arelon prokletý.“

„Nech si ty hypotézy, sulo,“ řekl Galladon a vrátil se k práci. „Stejně nevím, jaký by mohly mít empirický přínos.“

„Tak jo. Já si nechám hypotézy, až ty mi řekneš, kde přišel *obyčejnej zemědělec* k obratu ‚empirický přínos‘.“

Galladon neodpověděl, ale Raoden měl pocit, že se potají chechtá.

KAPITOLA 20

„DOVOLTE, jestli vás správně chápu, drahá princezno,“ řekl Ahan a zvedl baculatý prst. „Vy chcete, abychom Iadonovi *pomáhali?* Já jsem tedy hlupák – měl jsem za to, že toho chlapíka nemáme rádi.“

„To nemáme,“ přisvědčila Sarene. „Finanční výpomoc králi nemá s osobními city co dělat.“

„Bohužel musím souhlasit s Ahanem, princezno,“ řekl Roial s roztaženýma rukama. „Proč ta náhlá změna? K čemu bude dobré, když králi teď pomůžeme?“

Sarene znechuceně zaťala zuby. Potom však zahlédla ve vévodově pohledu náznak, že ví. Říkalo se, že vévoda má stejně velikou síť zvědů jako většina králů – takže zjistil, o co se Hrathen snaží. Tu otázku položil ne proto, aby Sarene provokoval, ale aby jí dal příležitost všechno vysvětlit. Sarene pomalu vydechla, vděčná za vévodovu taktnost.

„Někdo králi potápí lodě,“ řekla Sarene. „Zjistili to otcovi agenti. Nemůže to být Dreok Hrdlořez – většina jeho lodí byla

zničena před patnácti lety, když se pokusil zmocnit teodského trůnu. A to, co mu zbylo, už dávno zmizelo. Za tím určitě stojí Wyrn.“

„Dobře, zatím to zní logicky,“ řekl Ahan.

„Fjorden také finančně podporuje vévodu Telriiho,“ pokračovala Sarene.

„Na to ale nemáte žádné důkazy, Vaše Výsosti,“ poznamenal Eondel.

„Ne, nemám,“ připustila Sarene a procházela se mezi židlemi pánů po měkké jarní trávě. Nakonec se totiž rozhodli, že tuto schůzku uskuteční v zahradě korathské kaple v Kae, a tak neseděli kolem stolu. Sarene vydržela první polovinu schůzky sedět, ale nakonec přece vstala. Bylo pro ni jednodušší k ostatním mluvit vestoje – jednak to byl asi zlozvyk, jak si uvědomila, a jednak jí její výška dodávala autoritu.

„Ale mám logické zdůvodnění,“ řekla. Eondel reagoval pozitivně na všechno, kde bylo slovo „logický“. „Všichni jsme byli před týdnem na Telriiho párty. Ten ples musel stát víc, než průměrný člověk vydělá za rok.“

„Výstřednost ale není vždycky známkou bohatství,“ poznamenal Shuden. „Viděl jsem chudáky, kteří pořádali nablýskanou show, jen aby si před krachem vytvořili pocit jistoty.“ Shudenova slova zněla přesvědčivě – vždyť jeden člověk přítomný na jejich schůzce – baron Edan – přesně to, o čem Shuden mluvil, sám dělal.

Sarene se zamračila. „Trochu jsem zkoumala terén – měla jsem od minulého týdne dost času, protože se nikomu z vás nedařilo dát tuhle schůzku dohromady, dokud to nebylo naléhavé.“ Po této poznámce se jí žádný z přítomných nepodíval do očí. Nakonec je dala dohromady ona. Ale Kiin a Lukel se bohužel nemohli zúčastnit, protože měli nějaké povinnosti. „Nicméně kolují fámy o tom, že se za poslední týdny prudce zvedl stav Telriiho účtů a že jeho zásilky do Fjordenu přinášejí fantastické zisky bez ohledu na to, jestli tam pošle exotické koření nebo hnůj.“

„Ale faktem je, že se vévoda oficiálně nepřihlásil k Derethu,“ podotkl Eondel. „Pořád zbožně chodí na korathské bohoslužby.“

Sarene si založila ruce, klepala si prstem na tvář a přemýšlela. „Kdyby se Telrii oficiálně přihlásil k fjordenskému náboženství,

bylo by podezřelé, že ve Fjordenu tak vydělává. Na to je Hrathen příliš mazaný. Je mnohem elegantnější, když vévoda zůstane vůči Fjordenu netečný a staví se do pozice zbožného konzervativce.

I přes Hrathenovy pokroky v poslední době by bylo mnohem jednodušší, kdyby se trůnu zmocnil tradičně Korathi než Derethi.“

„Nejdřív se zmocní trůnu a potom vstoupí do paktu s Wyrnem,“ souhlasil Roial.

„Proto se musíme postarat o to, aby Iadon zase začal vydělávat,“ řekla Sarene. „Národu docházejí zásoby – je možné, že v tomhle účetním období vydělá Telrii víc než Iadon, i když si král započítá daně. Pochybuju, že by chtěl Iadon abdikovat. Kdyby ovšem chtěl Telrii zorganizovat puč, je možné, že by se k němu šlechtici připojili.“

„Jak se to líbí tobě, Edane?“ zeptal se Ahan a dal se do smíchu. „Možná nebudeš jediný, kdo v několika příštích měsících přijde o titul – připojí se k tobě sám starý Iadon.“

„Promiňte, hrabě Ahane,“ řekla Sarene, „ale vaše povinnost je tomu zabránit.“

„A co chcete, abychom udělali?“ zeptal se Edan nervózně. „Poslali králi dary? Já nemám peněz nazbyt.“

„To nemáme nikdo, Edane,“ odpověděl Ahan a složil si ruce na velké břicho. „A kdybychom dali jen to, co je ‚nazbyt‘, tak by to moc nepomohlo, že?“

„Ty víš, jak to myslí, Ahane,“ zastal se Edana Roial. „Krom toho myslím, že princezna zrovna dary na mysli neměla.“

„Já bych spíš prosila vaše návrhy, pánové,“ řekla Sarene a natáhla ruce. „Já jsem politik, ne obchodník. Pokud jde o vydělávání peněz, tak jsem naprostý amatér.“

„Dary by nepomohly,“ řekl zamyšleně Shuden s rukama na bradě. „Král je hrdý člověk, který si svůj majetek vydělal tvrdou prací a intrikami. Dary by nepřijal, i kdyby mu měly zachránit trůn. Krom toho, obchodníci bývají k darům podezíraví.“

„Mohli bychom za ním s pravdou,“ navrhla Sarene. „Potom by třeba pomoc přijal.“

„Nevěřil by nám,“ řekl Roial a zakroutil hlavou. „Král je velmi přímý člověk, Sarene – ještě víc než náš drahý lord Eondel. Generálové musí mít abstraktní myšlení, aby zvítězili nad nepřítelem, ale Iadon – vážně pochybuji, že by kdy v životě měl

jedinou abstraktní myšlenku. Král bere věci takové, jak vypadají, zvlášť když je přesvědčený, že by takové být měly.“

„Proto lady Sarene ošálila krále svou předstíranou hloupostí,“ přisvědčil Shuden. „Čekal, že bude hloupá, a když mu splnila očekávání, vzal to jako hotovou věc – i když to lady Sarene značně přeháněla.“

Sarene na tuto poznámku raději nereagovala.

„Piráty Iadon chápe,“ řekl Roial. „V námořním světě je to běžná záležitost – každý obchodník se svým způsobem pokládá za piráta. Ve vládě je to ale jiné. Králi by nedávalo smysl, že království potápí lodě plné cenného zboží. Král by na obchodníka nikdy nezaútočil, i když by byla válka na spadnutí. A pokud Iadon ví, Arelon a Fjorden jsou v přátelských vztazích. Byl jeden z prvních, kdo nechal v Kae kázat derethské kněze a gyorn Hrathen dostal všechna práva šlechtice na návštěvě. Vážně pochybuji, že bychom ho přesvědčili, že se ho Wyrn snaží svrhnout z trůnu.“

„Mohli bychom Fjorden obvinit,“ navrhl Eondel. „Dokázat, že lodě potápí Wyrn.“

„To by trvalo moc dlouho, Eondele,“ řekl Ahan s rukou na bradě. „Navíc Iadon už moc lodí nemá – pochybuju, že by riskoval a poslal je znova do stejných vod.“

Sarene přikývla. „Dokázat spojení s Wyrnem by bylo hrozně těžké. Pravděpodobně k tomu používá svordenské válečné lodě, protože Fjorden moc velké námořnictvo nemá.“

„Byl Dreok Hrdlořez ze Svordenu?“ zeptal se zamračený Eondel.

„Já slyšel, že byl Fjorden,“ řekl Ahan.

„Ne,“ namítl Roial, „já myslím, že byl z Arelonu, ne?“

„Nicméně,“ řekla Sarene netrpělivě – procházela se po jílovité zahradě a snažila se udržet schůzku ve vytčených kolejích – „lord Ahan řekl, že by Iadon neriskoval a neposlal své lodě znova do stejných vod – ale král přece musí obchodovat.“

Ahan souhlasně přikývl. „Nemůže si dovolit teď přestat – jaro je nejlepší obchodní sezóna. Lidé celou zimu seděli doma uvázaní ke stále stejnému prostředí a stále stejným příbuzným. Jakmile roztaje sníh, budou si chtít trochu povyrazit. A to jde potom na dračku drahé barevné hedvábí, což je Iadonův nejlepší sortiment.“

„Ty potopené lodě, to je katastrofa. Nejen že Iadon ty lodě ztratil, ale přišel o zisk z toho hedvábí, nemluvě o dalším nákladu. Mnoho obchodníků tentokrát málem zkrachovalo, protože hromadili zboží, které by bývali mohli nakonec prodat.“

„Jeho Veličenstvo je nenasytné,“ řekl Shuden. „Kupoval stále další a další lodě a cpal do nich tolik hedvábí, kolík se tam vešlo.“

„My jsme všichni nenasytní, Shudene,“ řekl Ahan. „Nezapomeň na to, že tvoje rodina zbohatla na obchodu s kořením z Jinda. Ty jsi ani nic neposílal loděmi – ty jsi prostě postavil cesty a začal vybírat od obchodníků poplatky za jejich používání.“

„Řekněme to jinak, lorde Ahane,“ řekl Shuden. „Král ze sebe nechal svou nenasytností udělat hlupáka. Dobrý obchodník s takovými katastrofami počítá. Nikdy nenaloží to, o co si nemůže dovolit přijít.“

„Přesně tak,“ souhlasil Ahan.

„Nicméně,“ řekla Sarene, „jestli má král už jen pár lodí, tak mu musí přinést stabilní zisk.“

„Stabilní není to pravé slovo, má drahá,“ řekl Ahan. „Řekněte raději ‚mimořádný‘. Iadon by potřeboval zázrak, aby se z téhle katastrofy zahojil – zvlášť když ho Telrii pokoří.“

„Co kdyby měl smlouvu s Teodem?“ navrhla Sarene. „Mimořádně výnosnou smlouvu?“

„Možná,“ Ahan pokrčil rameny. „Je to chytré.“

„Ale nemožné,“ namítl vévoda Roial.

„Proč?“ divila se Sarene. „Teod si to může dovolit.“

„Protože by Iadon takovou smlouvu nikdy nepodepsal,“ vysvětloval vévoda. „Je příliš realistický obchodník na to, aby podepisoval smlouvu, která zní tak lákavě, že nemůže být realistická.“

„Přesně tak,“ přikývl Shuden. „Král by nebyl proti smlouvě s Teodem, jedině kdyby tím podvedl vás.“

Ostatní na Shudenovu poznámku přikyvovali. I když byl tento Jind ze skupiny nejmladší, byl stejně bystrý jako Roial – možná ještě víc. Tato schopnost spolu s jeho pověstí čestného člověka mu navzdory jeho mládí získala respekt. Byl to skutečně vlivný muž, který dokázal spojit bezúhonnost s důvtipem.

„O tom ještě budeme muset přemýšlet,“ řekl Roial. „Ale už na to není moc času, musíme ten problém vyřešit do konce účetního

období, jinak budeme mít co do činění s Telriim a ne s Iadonem. Ať je můj bývalý přítel jakýkoli, proti Telriimu nebude mít šanci, zvlášť když za ním stojí Fjorden.“

„Děláte všichni, oč jsem vás žádala, se setbou?“ zeptala se Sarene, když byli pánové na odchodu.

„Nebylo to lehké,“ přiznal Ahan. „Mí dozorci a nižší šlechtici byli všichni proti.“

„Ale udělal jste to.“

„Udělal,“ řekl Ahan.

„Já taky,“ přidal se Roial.

„Já jsem neměl na vybranou,“ zabručel Edan.

Shuden a Eondel tiše přikývli.

„My jsme začali sít minulý týden,“ řekl Edan. „Za jak dlouho budou vidět výsledky?“

„Doufejme, že do tří měsíců, lorde,“ odpověděla Sarene.

„To většinou stačí, aby se dalo odhadnout, jaká bude úroda,“ řekl Shuden.

„Stejně nechápu, jaký vliv na to může mít, jestli si lidé myslí, že jsou svobodní, nebo ne,“ řekl Ahan. „Zaseli jsme stejná semena a vyroste stejná úroda.“

„Budete překvapený, lorde,“ slibovala Sarene.

„Můžeme jít?“ zeptal se Edan uštěpačně. Ještě se nesmířil s tím, že hlavou schůzek je Sarene.

„Ještě jednu otázku, pánové. Uvažovala jsem o svém aktu vdovské piety a ráda bych slyšela váš názor.“

Muži se při té narážce začali nepohodlně vrtět a rozpačitě se dívali jeden na druhého.

„No tak,“ řekla Sarene a nespokojeně se mračila, „vždyť jste dospělí. Tak proč ty dětinské obavy z Elantris?“

„To je v Arelonu velmi delikátní záležitost, Sarene,“ řekl Shuden.

„No, zdá se, že Hrathen si s tím hlavu nedělá,“ řekla. „Všichni víte, do čeho se pustil.“

„Snaží se udělat paralelu mezi Elantris a Korathem,“ přikývl Roial. „Snaží se poštvat lidi proti korathským kněžím.“

„A podaří se mu to, pokud ho nezastavíme,“ řekla Sarene. „To ovšem vyžaduje, abyste přestali být choulostiví a předstírat, že Elantris neexistuje. Gyorn s ní má velké záměry.“

Muži se na sebe zasvěceně podívali. Měli pocit, že se v korathské zahradě věnuje příliš velká pozornost gyornovi. Viděli zásadní problém v Iadonově vládě, ale náboženství není vhodný prostředek. Nechápali, že minimálně ve Fjordenu je náboženství a vláda skoro totéž.

„Budete mi muset věřit, pánové," řekla Sarene. „Hrathen kuje pikle. Vy jste říkali, že král vidí věci konkrétně – no, tak Hrathen je pravý opak. Ten vidí všechno jen v teoretických možnostech a jeho cílem je udělat z Arelonu další fjordenský protektorát. Jestli chce proti nám postavit Elantris, tak musíme reagovat."

„Stačí, aby s ním ten malý korathský kněz souhlasil," navrhl Ahan. „Dostaňte je na stejnou stranu a potom nikdo nemůže Elantris proti nikomu použít."

„To Omin neudělá, pane," zakroutila hlavou Sarene. „On proti Elantrianům nic nemá a nikdy by je neoznačil za ďábly."

„A nemohl by jen…" začal Ahan.

„Milosrdný Domi, Ahane," protestoval Roial. „Copak jsi nikdy nebyl na jeho bohoslužbě? Ten to opravdu nikdy neudělá."

„Byl," odpověděl Ahan pobouřeně. „Já jsem jen myslel, že by třeba byl ochotný posloužit vlasti. Vyrovnali bychom se s ním."

„Ne, pane," řekla Sarene neodbytně. „Omin je muž církve – dobrý a upřímný. Podle něho není pravda předmětem diskuse ani obchodu. Obávám se, že nemáme na vybranou. Musíme se postavit na stranu Elantris."

Několik tváří včetně Eondelovy a Edanovy při tomto výroku zbledlo.

„To ale není snadný postoj, Sarene," upozornil ji Roial. „Můžeme vám připadat dětinští, ale tihle čtyři jsou nejinteligentnější a nejotevřenější lidi v Arelonu. Jestli jsou oni nesví, pokud jde o Elantris, tak zbytek Arelonu je tím víc."

„To musíme změnit, lorde," řekla Sarene. „A já k tomu využiju akt vdovské piety. Dám Elantrianům jídlo."

Tentokrát zareagoval i Shuden a Roial.

„Slyšel jsem dobře, drahá?" zeptal se Ahan nejistým hlasem. „Vy půjdete do Elantris?"

„Ano," řekla Sarene.

„Já potřebuju napít," řekl Ahan a otevřel láhev vína.

„Král to nikdy nedovolí," řekl Edan. „On dovnitř nepouští ani elantrijskou městskou hlídku."

„To je pravda, za tu bránu se nedostanete, Vaše Výsosti," přisvědčil Shuden.

„Já se s králem dohodnu," řekla Sarene.

„Váš trik tentokrát nezabere, Sarene," varoval ji Roial. „Žádná hloupost není tak velká, aby krále přesvědčila, aby vás pustil do města."

„Já něco vymyslím," řekla Sarene a snažila se, aby to vyznělo co nejpřesvědčivěji. „To není vaše starost, lorde. Já chci jen vaše slovo, že mi pomůžete."

„Pomůžeme?" opakoval Ahan váhavě.

„Pomůžete distribuovat potraviny v Elantris," řekla Sarene.

Ahan vykulil oči. „Pomůžeme?" opakoval znovu. „Tam vevnitř?"

„Já jsem si dala za cíl město demystifikovat," vysvětlovala Sarene. „Abych toho mohla dosáhnout, musím přesvědčit šlechtice, aby se podívali dovnitř a na vlastní oči zjistili, že na Elantrianech není nic hrůzostrašného."

„Omlouvám se, že vám budu protiřečit, lady Sarene," začal Eondel, „ale co když je? Co když jsou fámy o Elantris pravdivé?"

Sarene se odmlčela. „Já myslím, že nejsou nebezpeční, lorde Eondele. Dívala jsem se na město i na lidi. Na Elantris není nic strašidelného – tedy nic kromě toho, v jakých podmínkách ti lidé žijí. Já nevěřím historkám o monstrozitě elantrijského kanibalismu. Já jsem jen viděla muže a ženy, kteří byli zneužíváni a týráni."

Eondela ani ostatní to však evidentně nepřesvědčilo.

„Podívejte, tak já půjdu první a vyzkouším to," řekla Sarene. „Byla bych ráda, kdybyste se ke mně po pár prvních dnech připojili."

„Proč my?" zabručel Edan.

„Protože musím někde začít," vysvětlovala Sarene. „Pokud se vy lordi postavíte k Elantris čelem, budou se ostatní cítit hloupě, že stojí proti ní. Aristokracie drží pohromadě. Jestli se mi podaří dát to do pohybu, potom se mnou časem půjdou všichni, aspoň jednou. Potom uvidí, že na Elantris není nic hrozného – že ti lidé tam jsou jen ubožáci, kteří mají hlad. Porazíme Hrathena prostou

pravdou. Ono je těžké udělat démona z někoho, koho jste viděli, jak vám se slzami v očích děkuje za jídlo.“

„Tohle ale stejně nemá smysl,“ namítl Edan, který se chvěl při představě, že by vstoupil do Elantris. „Král ji tam nikdy nepustí.“

„A když pustí?“ namítla Sarene pohotově. „Co uděláte, Edane?“

Baron překvapeně zamrkal a uvědomil si, že ho nachytala. Čekala, jak zareaguje, ale on tvrdošíjně na otázku neodpovídal.

„Já půjdu,“ prohlásil Shuden.

Sarene se na něho usmála. To bylo už podruhé, co jí jako první nabídl pomoc.

„Jestli Shuden půjde, tak pochybuju, že by to mohli ostatní odmítnout,“ řekl Roial. „Získejte povolení Sarene a pak o tom budeme diskutovat dál.“

„MOŽNÁ jsem to viděla trochu moc optimisticky,“ připustila Sarene za dveřmi královy pracovny. Opodál stáli dva strážci a podezíravě si ji prohlíželi.

„Už víte, co uděláte, paní?“ zeptal se Ashe. Celou schůzku poletoval kolem kaple – dobře na doslech – a hlídal, aby neposlouchal nikdo jiný.

Sarene zakroutila hlavou. Před Ahanem a ostatními se tvářila statečně, ale teď si uvědomovala, jak to přehnala. Neměla tušení, jak přiměje Iadona, aby ji pustil do Elantris – natožpak aby přijal jejich pomoc.

„Mluvil jsi s tatínkem?“ zeptala se.

„Mluvil, paní,“ odpověděl Ashe. „Slíbil, že vám poskytne jakoukoli finanční pomoc, jakou budete potřebovat.“

„Dobře,“ řekla Sarene. „Tak jdeme.“ Zhluboka se nadechla a prošla okolo vojáků. „Chtěla bych mluvit s tatínkem,“ řekla.

Strážci se na sebe podívali. „Ehm, máme instrukce nikoho…“

„To se nevztahuje na rodinné příslušníky, vojáku,“ řekla Sarene neodbytně. „Kdyby přišla za manželem královna, tak byste ji taky vyhodili?“

Strážci se zmateně mračili. Královna za králem pravděpodobně nepřišla. Sarene si všimla, že si energická královna drží od krále odstup. I hloupé ženy se vyhýbají kritice do očí.

„Tak otevřete ty dveře, vojáku," řekla Sarene. „Když se mnou král nebude chtít mluvit, tak mě vyhodí a vy budete příště vědět, že mě nemáte pouštět."

Strážci váhali, Sarene si však prostě mezi nimi udělala cestu a otevřela dveře sama. Strážci, nezvyklí na tak průbojné ženy, zvláště v královské rodině, ji pustili dál.

Iadon zvedl oči od psacího stolu. Na nose se mu viklaly brýle, které na něm Sarene nikdy neviděla. Rychle si je sundal, vstal a rozzlobeně bouchl rukama do stolu. Přitom shodil několik stohů účtů.

„Ono ti nestačí obtěžovat mě na veřejnosti, musíš mě pronásledovat ještě v pracovně?" obořil se na Sarene. „Kdybych byl věděl, jaká jsi vyčouhlá hloupá holka, tak bych tu smlouvu nikdy nepodepsal. Jdi pryč, ženská, a nech mě pracovat!"

„Já vám něco řeknu, tatínku," začala Sarene upřímně. „Já budu předstírat, že jsem inteligentní lidská bytost schopná konverzace na úrovni a vy předstírejte totéž."

Iadonovi se při této poznámce rozšířily zornice a zrudl ve tváři. „Zatrápenej Domi!" zaklel tak vulgárně, že to Sarene slyšela podruhé v životě. „Ty si ze mě děláš blázny, ženská. Mohl bych tě dát popravit za to, že děláš z krále hlupáka."

„Začněte si popravovat děti, otče, a lidem to bude divné." Pozorně sledovala, jak zareaguje, s nadějí, že zjistí něco o Raodenově smrti, ale byla zklamaná. Iadon té poznámce nevěnoval pozornost.

„Měl bych tě hned teď poslat zpátky Eventeovi," řekl.

„Dobře, ráda pojedu," lhala Sarene. „Ale uvědomte si, že když půjdu, přijdete o obchodní smlouvu s Teodem. Což by mohl být problém, když uvážíme, jakou jste teď měl smůlu s tím hedvábím ve Fjordenu."

Iadon nad tou poznámkou zaťal zuby.

„Opatrně, paní," šeptal Ashe. „Nerozčilte ho moc. Muži často dají přednost hrdosti před rozumem."

„Já pro vás mám návrh, tatínku. Přišla jsem vám nabídnout obchod."

„K čemu bych měl přijímat nějaké nabídky od tebe, ženská?" vyštěkl. „Jsi tu už skoro měsíc a teď vidím, že jsi mě celou dobu podváděla."

„Budete mi věřit, otče, protože vás piráti připravili o tři čtvrtiny vašeho loďstva. Takže byste během pár měsíců mohl přijít o trůn, kdybyste mě neposlouchal.“

Iadon nezastíral překvapení, když to slyšel. „Jak to všechno ví??“

„To ví každý, otče,“ řekla Sarene lehkomyslně. „Mluví se o tom všude u dvora. Čekají, že v dalším účetním období přijdetete o trůn.“

„Já to věděl!“ vykřikl Iadon zelený vzteky. Začal se potit a proklínat dvořany a spílat jim, že se těší, až bude bez titulu.

Sarene překvapeně zamrkala. Udělala tu poznámku jen tak mimochodem, aby Iadona vyvedla z klidu, ale takhle bouřlivou reakci nečekala. *On je paranoidní!* pomyslela si. *Jak to, že si toho ještě nikdo nevšiml?* Rychlost, jak se Iadon zase zklidnil, ji ubezpečila o tom, že je král paranoidní, ale pečlivě to skrývá. Když ho popichovala, oslabilo to jeho sebeovládání.

„Ty mi nabízíš obchod?“ zeptal se.

„Ano,“ odpověděla Sarene. „V Teodu teď vrcholí zájem o hedvábí, otče. Dal by se uzavřít výhodný obchod s králem. A vzhledem k jistým rodinným vztahům by vám Eventeo mohl dát výhradní obchodní práva v této zemi.“

Iadon byl stále podezíravější, avšak zklidnil se, když slyšel o obchodu. Ale jeho obchodní duch okamžitě začal tušit problémy. Sarene nervózně zatínala zuby. Bylo to přesně tak, jak jí řekli šlechtici. Iadon od ní nikdy nabídku nepřijme. Příliš mu zavání podvodem.

„Zajímavý návrh,“ připustil. „Ale obávám se, že –“

„Samozřejmě bych za to něco žádala,“ přerušila ho Sarene rychle. „Nazvěme to odměnou za uzavření dohody s Eventeem.“

Iadon se zarazil. „O jaké odměně to mluvíš?“ zeptal se ostražitě. Výměna, to už znělo lépe než dar.

„Chtěla bych jít do Elantris,“ řekla Sarene.

„*Cože?*“

„Musím vykonat akt vdovské piety, tak přinesu Elantrianům jídlo.“

„A co tě vede k takovémuhle rozhodnutí, ženská?“

„Náboženské důvody, otče," vysvětlovala Sarene. „Korath nás učí, že máme pomáhat těm nejponíženějším, a ukažte mi někoho ponížen ějšího, než jsou obyvatelé Elantris."

„To nepřichází v úvahu," řekl Iadon. „Vstup do Elantris zakazuje zákon."

„Ten zákon jste ustanovil vy, otče," řekla Sarene trefně. „A tak taky vy můžete udělat výjimku. Rozmyslete si to – na vaší odpovědi může záležet vaše budoucnost a trůn."

Iadon hlasitě skřípal zuby. „Ty chceš do Elantris s jídlem? Na jak dlouho?"

„Dokud si nebudu jistá, že jsem splnila svou povinnost manželky prince Raodena," řekla Sarene.

„Šla bys sama?"

„Šla bych s kýmkoli, kdo by mě dobrovolně doprovodil."

Iadon se zašklebil. „No, takový doprovod budeš těžko shánět."

„To už je můj problém."

„Tak nejdřív mi ten fjordenskej satanáš začne fanatizovat lidi a teď ty," mumlal král.

„Ne, otče," opravila ho Sarene. „Mně jde o pravý opak – chaos jen hraje do ruky Wyrnovi. Nevěřte mi, jestli nechcete, ale můj jediný zájem je dosáhnout stability v Arelonu."

Iadon ještě chvíli přemýšlel. „Ne víc než deset najednou vyjma stráží," řekl nakonec. „Nechci žádné poutě do Elantris. Vejdete tam hodinu před polednem a hodinu po poledni budete pryč. Žádné výjimky."

„Dohodnuto," souhlasila Sarene. „Můžete přes mého seona zavolat králi Eventeovi a dohodnout se s ním na podrobnostech."

„MUSÍM přiznat, paní, že to bylo chytré," řekl Ashe, který kolem Sarene poskakoval cestou do jejího pokoje.

Sarene čekala, dokud Iadon nedomluvil s Eventeem, a mezitím přemýšlela. V hlase svého otce slyšela mezi slovy varovné „doufám, že víš, co děláš, Ene". Eventeo byl dobrý král, ale zcela beznadějný obchodník. Na vyřizování rodinných financí měl celou armádu účetních. Jakmile tuto neschopnost Iadon vycítil, uhodil s nadšením predátora a jen díky Sarenině přítomnosti se nepokusil v záchvatu obchodní horečky připravit Teod o veškeré státní příjmy. I tak se mu podařilo přemluvit krále, aby koupil jeho hedvábí za

čtyřnásobně vyšší cenu, než skutečně má. Byl rozzářený jako sluníčko, až Sarene cítila, že jí i tu její šarádu prominul.

„Chytrá?“ zeptala se Sarene nevinně na Ashovu poznámku. „Jako já?“

Seon poskočil a rozesmál se. „Je na světě někdo, s kým byste neuměla manipulovat, paní?“

„Tatínek,“ řekla Sarene. „Třikrát z pěti příležitostí má navrch on.“

„On ale říká totéž o vás, paní,“ poznamenal Ashe.

Sarene se zasmála a otevřela dveře své ložnice. „Ono to zas tak chytré nebylo, Ashi. Měli jsme si uvědomit, že máme dva problémy a jeden řeší druhý – jeden je nabídka bez protihodnoty a druhý žádost bez úlitby.“

Ashe poletoval po pokoji a dával najevo svou nespokojenost a pohoršení nad tím, jak to v pokoji vypadá.

„Co je?“ zeptala se Sarene a odvazovala si z paže černou stuhu – poslední znamení svého smutku.

„Zase tu není uklizeno, paní,“ řekl Ashe.

„No, ale já jsem to tu takhle nenechala,“ namítla Sarene rozmrzele.

„Ne, Vaše Výsost je velmi pořádná dáma,“ přisvědčil Ashe. „Ale pokojské tu jsou laxní. Princezna si zaslouží náležitou pozornost; když jim dovolíte, aby zanedbávaly své povinnosti, tak vás za chvíli přestanou poslouchat úplně.“

„Myslím, že tomu věnuješ moc velkou pozornost, Ashi,“ řekla Sarene a zakroutila hlavou, svlékla si šaty a připravila noční košili. „Podezíravá mám být přece já, ne?“

„Tohle je ale záležitost služebnictva a ne pánů, paní,“ odpověděl Ashe. „Vy jste bystrá žena a vynikající politička, ale máte stejnou slabost jako všichni ve vašem postavení – ignorujete názory služebnictva.“

„Ashi!“ protestovala Sarene. „S otcovým služebnictvem jsem vždycky jednala uctivě a vlídně.“

„Tak jsem se špatně vyjádřil, paní,“ řekl Ashe. „Ano, chováte se k nám vlídně. Ale vůbec nedbáte na to, co si o vás služebnictvo myslí – to se o vašem vztahu k aristokracii říct nedá.“

Sarene si přetáhla přes hlavu noční košili a rozhodla se nedat najevo nelibost. „Vždycky jsem se snažila být fér.“

„Ano, paní, ale vy jste urozeného původu a jste vychovaná k tomu, abyste ignorovala ty, kdo kolem vás pracují. Já vám jenom chci naznačit, že když vás nebudou služebné respektovat, mohlo by to být stejně škodlivé, jako když vás nerespektuje šlechta.“

„No tak jo,“ řekla Sarene s povzdechem. „Máš pravdu. Zavolej mi Mealu. Zeptám se jí, co se tu dělo.“

„Ano, paní.“

Ashe letěl k oknu. Než však vylétl ven, zeptala se ještě Sarene: „Ashi? Lidi měli Raodena rádi, viď?“

„Všechno nasvědčuje tomu, že měli, paní. Byl známý tím, že jim naslouchal a každému věnoval pozornost.“

„Takže byl lepší princ, než jsem já princezna, viď?“ zeptala se zvadle.

„To bych neřekl, paní,“ odpověděl Ashe. „Vy jste velmi laskavá a se svými služebníky vždycky zacházíte hezky. Nesrovnávejte se s Raodenem – musíte mít na paměti, že vy jste nebyla připravená na to, že byste stála v čele státu, a o popularitu mezi lidem vám tedy nešlo. Princ Raoden byl dědic trůnu, tak bylo nezbytné, aby rozuměl svým poddaným.“

„Říká se, že dával lidem naději,“ řekla Sarene zamyšleně. „Že lidi snášeli Iadonovy vrtochy jen proto, že věděli, že se stejně jednou ujme vlády Raoden. Země by se byla zhroutila už před lety, kdyby princ nechodil mezi lidi a nepovzbuzoval je.“

„A teď není,“ řekl Ashe tiše.

„Ano, teď není,“ opakovala Sarene nezúčastněně. „Musíme se dát do práce Ashi. Já mám pořád pocit, že to nedělám dobře – že země spěje ke katastrofě a já tomu nezabráním. Připadám si jako na dně údolí, když se dívám nahoru na obrovský balvan a házím na něj oblázky, abych ho zastavila.“

„Buďte silná, paní,“ řekl Ashe hlubokým pevným hlasem. „Váš Bůh se nebude dívat se založenýma rukama, jak Wyrn drtí pod patou Arelon a Teod.“

„Doufám, že to sleduje i princ,“ řekla Sarene. „Myslíš, že by na mě byl hrdý, Ashi?“

„Velmi hrdý, paní.“

„Já bych jen chtěla, aby mě přijali,“ vysvětlovala, když si uvědomila, jak asi vypadá hloupě. Strávila už nejméně tři měsíce láskou k zemi bez zpětného pocitu, že i ta země miluje ji. Teod ji

respektoval, ale respekt už ji unavuje. Od Arelonu by chtěla něco jiného.

„Oni vás přijmou, Sarene," sliboval Ashe. „Dejte jim čas. Přijmou vás, uvidíte."

„Děkuju, Ashi," řekla Sarene s tichým povzdechem. „Děkuju, že jsi vydržel lamentování hloupé holky."

„Silní můžeme být před králi a knězi, paní," odpověděl Ashe, „ale běžný život je plný starostí a nejistot. Když zůstanou uvnitř, určitě vás časem zničí – učiní z vás člověka tak tvrdého, že ve vás nezbude místo pro cit."

Po těchto slovech seon vyletěl z okna a začal shánět Mealu.

NEŽ Meala přišla, Sarene se vzpamatovala. Neplakala, jen přemýšlela. Někdy toho na ni bylo příliš a musela dát své nejistotě průchod. Vždycky byl na blízku Ashe nebo tatínek, aby ji v těchto těžkých chvilkách podpořili.

„Propána!" strnula Meala, když viděla nepořádek v pokoji. Byla štíhlá a poměrně mladá – rozhodně ne taková, jakou ji Sarene čekala, když se sem nastěhovala. Meala jí připomínala spíše jednu z tatínkových účetních než pokojskou.

„To mě mrzí, paní," omlouvala se Meala a unaveně se na Sarene usmála. „To mě opravdu nenapadlo. Dnes odpoledne jsme přišli o další děvče a já jsem si neuvědomila, že měla na starosti váš pokoj."

„Přišli, Mealo?" podivila se Sarene.

„Utekla, paní," vysvětlovala Meala. „Ony by neměly utíkat – jsme vázaní stejně jako ostatní poddaní. Ale z nějakého důvodu máme problém pokojské udržet. Domi ví proč – žádný jiný sluha v zemi se nemá tak jako my."

„O kolik jste jich už přišli?" zeptala se Sarene zvědavě.

„Tohle je letos už čtvrtá," odpověděla Meala. „Já sem hned někoho pošlu."

„Ne, dnes už si s tím nedělejte starosti. Jen to ohlídejte pro příště."

„Jistě, paní," odpověděla Meala s úklonou.

„Děkuju."

„ZASE!" řekla Sarene vzrušeně a vyskočila z postele.

Ashe se okamžitě rozsvítil a nejistě poletoval u zdi. „Paní?“

„Ticho,“ nařídila mu Sarene a tiskla ucho ke kamenné zdi pod oknem. Slyšela jakési škrábání. „Co myslíš, že to je?“

„Myslím, že paní měla těžkou večeři a neudělalo jí to dobře,“ odpověděl Ashe odměřeně.

„Určitě jsem slyšela ten zvuk,“ trvala na svém Sarene a přešla Asheho impertinentní poznámku. I když byl Ashe vždycky vzhůru, když ráno vstávala, neměl rád, když ho někdo rušil v noci, když usnul.

Sáhla na noční stolek a vzala roličku pergamenu. Kouskem uhlí na ni napsala poznámku, protože nechtěla hledat pero a inkoust.

„Podívej,“ ukazovala papír Ashemu. „Ty zvuky se ozývají vždycky ve stejné dny – Mae-Dal a Ope-Dal.“

Ashe se podíval na papír. Jediným osvětlením v pokoji vedle světla hvězd byl jeho zářící aon.

„Slyšela jste to dvakrát na Mae-Dal a dvakrát na Ope-Dal, tedy celkem čtyřikrát,“ řekl skepticky. „Z toho se sotva dá vyvodit, že je to vždycky ve stejné dny, paní.“

„No jo, ty si myslíš, že slyším kdovíco,“ řekla Sarene a hodila svitek zpátky na stolek. „Já jsem myslela, že mají seoni mimořádný sluch.“

„Ale ne ve spánku, paní,“ namítl Ashe, čímž naznačoval, že přesně to by měl právě dělat.

„Tady musí být chodba,“ řekla Sarene a poklepala na kamennou zeď.

„Když myslíte, paní.“

„Myslím,“ řekla, vstala a šla zkoumat okno. „Podívej, jak je tlustá zeď kolem okna, Ashi.“ Opřela se o zeď a vystrčila ruku z okna. Špičkami prstů sotva dosáhla na vnější stranu zdi. „Musí opravdu být tak tlustá?“

„Je to bezpečné, paní.“

„Anebo je tam dost místa pro chodbu.“

„Dost úzkou,“ odpověděl Ashe.

„To je pravda,“ přemítala Sarene a klekla si, aby viděla spodní stranu okna z úrovně očí. „Je skloněná nahoru. Takže chodba se svažuje a vede mezi spodní úrovní oken na tomhle podlaží a prvním podlažím.“

„Ale jediné místo tímhle směrem je…“

„Králův pokoj,“ dokončila Sarene jeho myšlenku. „Kam jinam by taky měla vést?“

„To chcete naznačit, že král chodí dvakrát týdně uprostřed noci na tajné vycházky, paní?“

„Přesně v jedenáct hodin,“ řekla Sarene, když se podívala na otcovy velké hodiny v rohu pokoje. „Je to vždycky ve stejnou dobu.“

„Co by ho asi k něčemu takovému mohlo vést?“

„Nevím,“ řekla Sarene a zadumaně si klepala na tvář.

„A jé,“ mumlal Ashe. „Paní na něco přišla, že ano?“

„Jako vždycky,“ odpověděla Sarene přívětivě a vlezla si zpátky do postele. „Tak zhasni – někteří z nás chtějí spát.“

KAPITOLA 21

HRATHEN seděl na své židli a na sobě tentokrát neměl brnění, ale jen červený derethský plášť jako obvykle, když pobýval ve své pracovně.

Ozvalo se očekávané zaklepání na dveře. „Dále,“ řekl. Vešel arteth Thered. Muž pravého fjordenského původu. Thered byl silné, vysoké postavy, měl tmavé vlasy a hranaté rysy. Měl stále ještě pevné svaly z doby, kdy trénoval v klášteře.

„Velebnosti,“ řekl, uklonil se a poklekl na znamení úcty.

„Artethe,“ řekl Hrathen a sepjal ruce na klíně. „Za svého působení, co jsem tady, sleduji místní kněze. Líbí se mi, jak sloužíte Jaddethovu království, a rozhodl jsem se nabídnout vám post hlavního artetha této kaple.“

Thered překvapeně zvedl hlavu. „Velebnosti?“

„Myslel jsem, že budu muset se jmenováním nového hlavního artetha počkat, dokud nepřijedou noví kněží z Fjordenu," řekl Hrathen. „Ale jak jsem řekl, udělal jste na mě dobrý dojem. Rozhodl jsem se tento post nabídnout vám."

Protože už stejně nemám čas, pomyslel si. *Rychle potřebuji někoho, aby spravoval kapli, abych se já mohl soustředit na jiné věci.*

„Pane," řekl arteth evidentně vyvedený z míry, „já to nemůžu přijmout."

Hrathen ztuhl: „Cože?" Žádný derethský kněz by nikdy takový post neodmítl.

„Je mi to líto, pane," opakoval muž a díval se do země.

„Jaký máte k tomuto rozhodnutí důvod, artethe?" zeptal se Hrathen.

„Nemám žádný důvod, Velebnosti, já jen… Myslím, že není správné, abych takový post přijal. Mohu odejít?"

Hrathen podrážděně mávl rukou. Ctižádost byla naprosto fundamentální fjordenský přístup. Jak mohl takový člověk jako Thered tak rychle ztratit hrdost? Cožpak Fjon své kněze v Kae tak oslabil? Nebo… za tím jeho odmítnutím něco je? Neodbytný hlas v Hrathenově nitru mu našeptával, že vyhnaný Fjon za nic nemůže. S tím má co do činění Dilaf. Ano, Dilaf.

Byla to asi jen taková paranoidní myšlenka, ale Hrathena napadla v souvislosti s jeho dalším úkolem. S Dilafem se musí počítat. Krom té produkce s tím Elantrianem arteth získával stále větší vliv na ostatní kněze. Hrathen sáhl do zásuvky v psacím stole a vyndal malou obálku. S Dilafem udělal chybu. Dokud bylo možné usměrňovat jeho fanatickou horlivost, neměl na to Hrathen ani čas, ani energii. Budoucnost země závisela na jeho schopnosti soustředit se. Přitom si neuvědomil, kolik pozornosti na sebe Dilaf strhne.

Takhle to nemohlo jít dál. Hrathenův svět byl světem disciplíny a předvídatelnosti a jeho náboženství stálo na logice, kdežto Dilaf byl jako překypující hrnec vařící vody, která teče na Hrathenův led. Nakonec skončí oba vyčerpaní a slabí jako pára ve větru. Odejdou a Arelon zhyne.

Hrathen si ve vedlejším pokoji oblékl brnění a vešel do kaple. Klečelo tu několik prosebníků ponořených v modlitbách a kolem

nich se pohybovali kněží. Klenuté stropy a architektura kaple sálající duchovnem – to bylo místo, kde se měl cítit nejpohodlněji. Hrathen však často utíkal na elantrijské hradby. I když si to zdůvodňoval tím, že sem chodí jen proto, že je z hradeb hezký výhled na Kae, věděl, že má ještě jeden důvod. Chodil sem také proto, že věděl, že do Elantris by Dilaf dobrovolně nikdy nešel.

Dilaf měl pokoj v malém výklenku. Velmi podobný obýval před mnoha lety jako arteth i Hrathen. Když Hrathen otevřel jednoduché dřevěné dveře, Dilaf zvedl hlavu od psacího stolu.

„Hrodene?“ Arteth překvapeně vstal. Hrathen do jeho pokoje chodil málokdy.

„Mám pro vás velmi důležitý úkol, artethe,“ řekl Hrathen. „Úkol, jaký nemohu svěřit nikomu jinému.“

„Jistě, hrodene,“ odpověděl Dilaf poslušně a sklonil hlavu. Oči se mu však zúžily podezřením. „Sloužím oddaně, protože vím, že jsem článek řetězu, který vede k samotnému Pánu Jaddethovi.“

„Ano,“ řekl Hrathen přezíravě. „Artethe, potřebuji, abyste doručil dopis.“

„Dopis?“ Dilaf se na Hrathena zmateně podíval.

„Ano,“ odpověděl Hrathen stroze. „Je nesmírně důležité, aby Wyrn věděl, jak jsme pokročili. Napsal jsem mu hlášení, probírají se v něm však záležitosti velice delikátní povahy. Kdyby se náhodou ztratil, vznikla by nenapravitelná škoda. Proto jsem vybral vás, svého odeva, abyste dopis doručil osobně.“

„To bude trvat celé týdny, hrodene!“

„Já vím. Načas se budu muset obejít bez vašich služeb, ale uklidňovat mě bude vědomí, že jste na sebe vzal životně důležité poslání.“

Dilaf sklopil oči a ruce mu bezvládně spočinuly na stole. „Půjdu, jak mi hroden přikazuje.“

Hrathen se zastavil a zamračil se. Nebylo možné, aby Dilaf utekl – vazba hrodena a odeva je závazná a neodvolatelná. Když nadřízený přikáže, musí podřízený poslechnout. I tak však Hrathen čekal od Dilafa větší odpor. Nějaký manévr. Pokus nějak z toho vykličkovat.

Dilaf dopis přijal se zjevnou podřízeností. *Třeba si tohle celou dobu přál,* uvědomil si Hrathen. *Cestu do Fjordenu.* Jeho pozice

odeva u gyorna mu na východě zajistí moc a respekt. Třeba se Hrathenovi stavěl jen proto, aby se dostal z Arelonu.

Hrathen se otočil a odešel do hlavního sálu svatostánku. Bylo to jednodušší, než doufal. Zadržel úlevný povzdech a šel sebevědoměji dál.

Zezadu se ozval Dilafův hlas. Mluvil tiše, ale tak, aby ho bylo slyšet. „Vyšlete posly," nařizoval arteth jednomu z dorvenů. „Ráno odjíždíme do Fjordenu."

Hrathen by byl šel dál. Téměř se nezajímal o to, co Dilaf plánuje a co udělá, až odjede. Strávil však příliš dlouhou dobu ve vedoucím postavení – a v politice – aby takovou poznámku nechal projít bez povšimnutí. Hlavně v případě Dilafa.

Hrathen se otočil. „My? Já to nařídil jen vám, artethe."

„Ano, pane," řekl Dilaf. „Ale přece nepředpokládáte, že bych tu nechal své odevy."

„Odevy?" podivil se Hrathen. Jako oficiální derethský kněz měl Dilaf možnost zvolit si své odevy, jako zvolil Hrathen jeho, a pokračovat tak v řetězu spojujícím veškeré lidstvo s Jaddethem. Hrathena však nikdy nenapadlo, že by si Dilaf zvolil své vlastní odevy. Kde na to vzal čas?

„Kdo je to, Dilafe?" zeptal se Hrathen ostře. „Koho jste udělal svým odevem?"

„Několik lidí, hrodene," odpověděl Dilaf vyhýbavě.

„Jména, artethe."

Dilaf je začal jmenovat. Většina kněží si volila jednoho nebo dva odevy, ale někteří gyrnové jich měli až šest. Dilaf jich měl přes třicet. Hrathen poslouchal stále strnuleji. Strnule a vztekle. Dilafovi se podařilo jmenovat svými odevy všechny nejdůležitější Hrathenovy spojence – včetně Warena a mnoha dalších aristokratů.

Dilaf dokončil seznam a sklopil zrádcovsky pokorný zrak.

„To je zajímavý seznam," řekl Hrathen pomalu. „A koho z nich chcete vzít s sebou, artethe?"

„Přece všechny, pane," odpověděl Dilaf nevinně. „Pokud je ten dopis tak důležitý, jak můj pán naznačuje, musím mu zajistit náležitou ochranu."

Hrathen zavřel oči. Kdyby Dilaf vzal všechny lidi, které jmenoval, zůstal by Hrathen zcela bez podpory. Povolání odeva

bylo velmi náročné. Většina běžných Derethi a dokonce i mnozí kněží skládali přísahu prostší funkce krondeta. Krondet naslouchal radám svého hrodena, ale nebyl morálně vázán uposlechnout.

Dilaf měl plné právo požadovat, aby ho jeho odevové doprovázeli do Fjordenu. Hrathen neměl velký vliv na to, co arteth s těmi, kdo mu přísahali věrnost, dělá. Přikázat mu, aby je nechal doma, to by bylo porušení protokolu. Kdyby je však Dilaf skutečně vzal, byla by to katastrofa. Tihle lidé nejsou zkušení Derethi – netuší, jak velkou dali Dilafovi moc. Kdyby se je arteth pokusil odtáhnout do Fjordenu, pravděpodobně by odmítli.

A kdyby k tomu došlo, Hrathen by byl nucen je všechny exkomunikovat. A to by byl konec Derethu v Arelonu.

Dilaf pokračoval v přípravách, jako by si nevšiml Hrathenova vnitřního boje. Nebyl to konflikt v pravém slova smyslu – Hrathen věděl, co musí udělat. Dilaf je nespolehlivý. Je možné, že blafuje, ale stejně tak je možné, že se chystá ve zlomyslné odvetě zmařit celé Hrathenovo úsilí.

Hrathen zaťal zuby, až cítil puls v čelistech. Podařilo se mu zabránit Dilafovi upálit Elantriana, ale arteth si okamžitě uvědomil, jaký bude Hrathenův další krok. Dilaf do Fjordenu nechtěl. Byl možná nespolehlivý, ale byl mnohem lépe připraven, než Hrathen čekal.

„Počkejte," přikázal Hrathen, když se Dilafův posel chystal k odchodu. Kdyby ho nechal odejít, bylo by po všem. „Artethe, rozmyslel jsem si to."

„Hrodene?" podivil se Dilaf a vystrčil hlavu ze své pracovny.

„Do Fjordenu nepojedete, Dilafe."

„Ale, pane…"

„Ne, neobejdu se tu bez vás." Při té lži se Hrathenovi svíral žaludek. „Najděte někoho jiného, kdo ten dopis doručí."

Potom se Hrathen otočil a vzpřímeně odcházel do své pracovny.

„Jsem jako vždy hrodenovi poníženě k službám," šeptal Dilaf a nemilosrdná akustika místnosti donesla jeho slova přímo Hrathenovi k uším.

HRATHEN znovu utekl.

Potřeboval přemýšlet, vyčistit si hlavu. Několik hodin se dusil ve vlastní šťávě ve své kanceláři rozzlobený na Dilafa i na sebe. Nakonec už to nevydržel a utekl do nočních ulic Kae.

Jako obvykle zamířil k elantrijským hradbám. Hledal vysoké místo, jako by se chtěl povznést nad lidská obydlí a vidět život z lepší perspektivy.

„Nemáte drobné, pane?“ prosil čísi hlas.

Hrathen se překvapeně zastavil. Byl tak zamyšlený, že si nevšiml otrhaného žebráka u svých nohou. Byl to starý muž, evidentně přisleplý, a mžoural ve tmě na Hrathena. Hrathen se zamračil. Poprvé si uvědomil, že vidí v Kae žebráka.

Zpoza rohu se přišoural stejně oblečený mladík. Strnul a zbledl. „Ten ne, ty starej blázne!“ sykl. Potom spěšně řekl Hrathenovi: „Omlouvám se, pane. Tatínkovi se občas plete v hlavě a myslí si, že je žebrák. Nezlobte se.“ Chytil starce za ruku.

Hrathen vzal chlapce za ruku a ten zbledl ještě víc. Potom si Hrathen klekl k žebrákovi, který se na něho senilně usmíval. „Řekněte mi, starý pane,“ zeptal se, „proč je tu ve městě tak málo žebráků?“

„Král žebrání zakázal, dobrý muži,“ zaskřehotal stařec. „To by byla špatná reklama jeho prosperitě, kdybychom byli na ulicích. Když nás chytí, pošle nás zpátky na pole.“

„Moc mluvíš,“ varoval ho mladík a ve tváři mu bylo vidět, že by nejraději stařík nechal, kde je, a vzal do zaječích.

Ale stařec pokračoval: „Ano, dobrý muži, nesmíme se nechat chytit. Schováváme se za městem.“

„Za městem?“ naléhal Hrathen.

„Kae tu není jediné město, víte. Bývaly tu čtyři okolo Elantris, ale vylidnilo se to. Málo jídla pro tolik lidí, prej. Tak se schováváme v těch zbořeninách.“

„Je vás hodně?“ zeptal se Hrathen.

„Ne, moc ne. Jenom ti, co dokázali zdrhnout z farem.“ Staříkovi se zamlžily oči. „Já jsem nebejval vždycky žebrák, pane. Dělal jsem v Elantris – byl jsem tesař, jeden z nejlepších. Na farmě mi to ale nešlo. Král udělal chybu, pane – poslal mě na pole, ale já už na to byl starej, a tak jsem utekl. Sem. Obchodníci z města nám někdy dávají peníze. Ale žebrat můžeme až po setmění a nikdy od velkejch pánů. Oni by to řekli králi, pane.“

Stařec se podíval na Hrathena – jako by si poprvé uvědomil, proč byl chlapec tak opatrný. „Vy ale nevypadáte na obchodníka, dobrý muži," řekl nejistě.

„Nejsem obchodník," odpověděl Hrathen a hodil muži do dlaně měšec mincí. „To je tvoje." Potom hodil druhý vedle. „To je pro ostatní. Dobrou noc."

„Děkuju, dobrý muži!" volal žebrák.

„Poděkujte Jaddethovi," řekl Hrathen.

„Kdo je Jaddeth, pane?"

Hrathen sklonil hlavu. „To se dovíš, dědo. Tak nebo tak, určitě se to dovíš."

NA hradbách vanul silný nárazový vítr. Pohrával si s Hrathenovou kapuci. Byl to studený oceánský vítr a nesl s sebou vůni slané vody a darů moře. Hrathen stál mezi dvěma hořícími pochodněmi, opíral se o nízké hrazení a díval se na Kae.

Město nebylo moc velké, zvlášť ve srovnání s obrovskou masou Elantris, mělo však mít mnohem bytelnější opevnění. Znovu se mu vrátil ten pocit nespokojenosti. Nerad byl v místě neschopném se ubránit. Možná proto na něho padl stres, když byl tímto úkolem pověřen.

V Kae blikala světla. Byly to většinou pouliční lampy včetně řady těch, které lemovaly nízkou zeď, formální hranici města. Zeď tvořila dokonalý kruh. Kdyby to bylo jiné město, nenechal by to Hrathen bez povšimnutí, tady to však byl jen pozůstatek zašlé slávy Elantris. Kae se rozkládalo až za tuto zeď, ale zůstávala patrná i jeho původní hranice – ohnivý kruh kolem centra města.

„Bývalo to mnohem hezčí," ozval se hlas za ním.

Hrathen se překvapeně otočil. Slyšel za sebou přibližující se kroky, ale myslel, že je to jen hlídka na obchůzce. Místo toho však spatřil malého lysého Areloňana v prostém šedém plášti. Byl to Omin, hlava korathské církve v Kae.

Omin přišel blíž, zastavil se vedle Hrathena a díval se na město. „To bylo samozřejmě ještě za slávy Elantris. Pád toho města byl možná dobrý pro naše duše. Ale když si na ty chvíle vzpomínám, stále mě jímá hrůza. Dovedete si představit, že všichni do jednoho tu dostali jídlo? Elantriané uměli přeměnit kámen na obilí a bláto na maso. Když na to vzpomínám, tak se

neubráním otázce: Mohli by ďáblové poskytnout světu tolik dobra? Chtěli by vůbec?“

Hrathen neodpovídal. Jen stál, opíral se zkříženýma rukama o zídku a vítr mu čechral vlasy. Omin se odmlčel.

„Jak jste mě našel?“ zeptal se nakonec Hrathen.

„Ví se, že tu trávíte noci,“ vysvětloval malý kněz. Sotva dosáhl rukama na zídku. Hrathen věděl, že je malý, ale sám vedle něj vypadal jako obr. „Vaši stoupenci říkají, že sem chodíte plánovat, jak porazit odpornou Elantris,“ pokračoval Omin. „A vaši odpůrci tvrdí, že sem chodíte proto, že vás pronásleduje pocit viny, že jste zavrhl lidi, kteří už jednou byli zatraceni.“

Hrathen se otočil a podíval se dolů Ominovi do očí. „A co tvrdíte vy?“

„Já nic,“ řekl Omin. „Mně je jedno, proč sem chodíte, Hrathene. Ale nechápu, proč ve svých kázáních šíříte nenávist k Elantrianům, když vám jich je líto.“

Hrathen hned neodpověděl, jen opakovaně klepal prstem v rukavici na kamenný parapet. „Není to tak těžké, když si na to zvyknete,“ řekl nakonec. „Člověk se může donutit nenávidět, když chce, zvlášť když přesvědčí sám sebe, že je to v zájmu vyššího dobra.“

„Jako že útisk pár jednotlivců přinese spasení zástupům?“ pousmál se Omin, jako by mu to připadalo komické.

„Přestaň se posmívat, Areloňane,“ varoval ho Hrathen. „Nemáš moc na vybranou a oba dobře víme, že ta nejméně bolestná možnost je udělat, co říkám.“

„Šířit nenávist, když sám žádnou necítím? To nikdy neudělám, Hrathene.“

„Potom na tobě nebude záležet,“ řekl Hrathen stroze.

„Takže to tak musí být?“

„Korath je povolný a mdlý, otče,“ řekl Hrathen. „Dereth je živý a dynamický. Smete vás jako řvoucí povodeň, když převálcuje stojatou kalužˇ.“

Omin se znovu usmál. „Vy jednáte, jako by se dala pravda ovlivnit vytrvalostí, Hrathene.“

„Já nemluvím o pravdě nebo o lži. Já jen narážím na fyzickou nevyhnutelnost. Nemůžete obstát proti Fjordenu – a kde vládne Fjorden, tam káže Dereth.“

„Pravdu nelze oddělovat od skutků, Hrathene," zakroutil Omin holou hlavou. „Fyzicky vyhnutelný nebo nevyhnutelný, pravda stojí mimo, nad věcí. Nezávisí na tom, kdo má lepší armádu nebo nejdelší kázání, ani kdo má nejvíc kněží. Lze ji potlačit, ale stejně vypluje na povrch. Nelze ji však nikdy zastrašit."

„A když je pravda Shu-Dereth?" namítl Hrathen.

„Tak převládne," řekl Omin, „ale já jsem nepřišel s vámi argumentovat."

„Ne?" řekl Hrathen a pozvedl obočí.

„Ne," přisvědčil Omin. „Přišel jsem se vás na něco zeptat."

„Tak se ptejte, otče, a nechte mě přemýšlet."

„Rád bych věděl, co se stalo," začal Omin hloubavě. „Co se stalo s vaší vírou, Hrathene?"

„S mou vírou?" zeptal se Hrathen v šoku.

„Ano," řekl Omin tiše. „Vy jste jistě jednou věřil, jinak byste nezůstal knězem tak dlouho, až byste dosáhl pozice gyorna. Ale potom jste víru ztratil. Poslouchal jsem vaše kázání. Slyšel jsem logiku a naprosté porozumění – nemluvě o odhodlání. Ale neslyšel jsem víru a rád bych věděl, co se s ní stalo."

Hrathen sykl a hluboce se nadechl přes zaťaté zuby. „Jděte," řekl rázně a ani se na Omina nepodíval.

Omin neodpověděl a Hrathen se otočil. Arelonský kněz však už byl pryč. Klidným krokem kráčel dolů, jako by nevnímal, že tam Hrathen stojí.

Tu noc stál Hrathen na hradbách dlouho.

KAPITOLA 22

RAODEN šel pomalu dopředu a opatrně nahlížel za roh. Byl by se potil – několikrát zvedl ruku a otřel si čelo, ale jen si na něm rozetřel elantrijskou špínu. Kolena se mu třásla, když se krčil u shnilého dřevěného plotu a rozhlížel se po křižovatce, kde čekal nebezpečí.

„Sulo, za tebou!“

Raoden se na Galladonovo varování otočil, uklouzl po kluzkých dlaždicích a spadl na zem. Ten pád ho ovšem zachránil. Když zápasil s rovnováhou, cítil, jak mu něco zasvištělo nad hlavou. Šílenec, který po něm skočil, zdrceně vykřikl, když minul a zasáhl místo Raodena plot, z něhož létaly vzduchem dřevěné třísky.

Raoden se namáhavě postavil na nohy. Šílenec byl mnohem rychlejší. Holohlavý polonahý muž řval a prosekával si cestu plotem. Cestou rval dřevo jako hladová šelma.

Galladonovo prkno ho však zasáhlo přímo do obličeje. Zůstal překvapený a Galladon mezitím vzal dlažební kostku a udeřil ho ze strany do hlavy. Šílenec se zhroutil a nevstával.

Galladon se napřímil. „Jsou čím dál silnější, sulo,“ řekl a upustil kámen. „Jako by nevnímali bolest. Komo?“

Raoden přikývl a zvolna se vzpamatovával. „Celé týdny už nesehnali nováčka. Jsou čím dál zoufalejší a bestiálnější. Slyšel jsem, že někteří bojují tak zuřivě, že ani nevnímají smrtelné rány.“ Raoden se zastavil a Galladon probodl útočníkovi tělo, aby měl jistotu, že nesimuluje.

„Možná nakonec přece objevili tajemství, jak zastavit bolest,“ řekl Raoden tiše.

„Jedině tím, že v sobě naprosto potlačí lidství,“ namítl Galladon a zavrtěl hlavou. Plížili se bývalou obchodní čtvrtí a

míjeli hromady zrezivělého kovu a rozbité keramiky pomalované aony. Kdysi tyto střepy dokázaly divy a za jejich kouzelnou moc se platily neuvěřitelné částky. Dnes to však byly jen překážky, kterým se musel Raoden vyhnout, aby mu hlasitě nekřupaly pod nohama.

„Měli jsme vzít Saolina," řekl Galladon tiše.

Raoden zakroutil hlavou. „Saolin je znamenitý voják a dobrý člověk, ale není ani trochu schopný chovat se nenápadně. Toho slyším i já, když jde. A krom toho by trval na tom, že s sebou musíme vzít celou stráž. On odmítá uvěřit, že se umím ubránit sám."

Galladon se podíval na padlého útočníka a potom ironicky přejel pohledem Raodena: „Jak myslíš, sulo."

Raoden se pousmál. „No tak dobře," připustil, „asi by se byl hodil. Ale jeho lidi by mě stejně rozmazlovali. Upřímně řečeno, myslel jsem, že s tímhle jsem už skoncoval s odchodem z otcova paláce."

„Oni chrání všechno, co pokládají za důležité," řekl Galladon a pokrčil rameny. „Jestli se ti to nelíbí, tak ses neměl dělat tak nenahraditelným. Komo?"

„Máš pravdu," povzdechl si Raoden. „Jdeme."

Dál pokračovali v klidu. Galladon celé hodiny protestoval, když mu Raoden vysvětlil svůj plán proniknout do obchodní čtvrti a konfrontovat Shaora. Pokládal to za nerozumné, bezúčelné, nebezpečné a jednoduše stupidní. Ale nechtěl nechat Raodena jít samotného.

Raoden věděl, že je jeho plán možná nerozumný, bezúčelný atd., jak říkal Galladon. Shaorovi muži jim mohou na povel – pravděpodobně i bez povelu, vezmeme-li v úvahu jejich duševní stav – rozpárat břicho. Ovšem za poslední týden se Shaorovci pokusili ještě třikrát dobýt zahradu. Saolinova garda utržila spoustu dalších zranění a Shaorovci byli čím dál divočejší a bestiálnější.

Raoden zakroutil hlavou. Jeho parta sice rostla, ale lidé byli fyzicky stále slabší. Shaorovci byli naopak překvapivě silní – a všichni cvičení bojovníci. Sílu čerpali ze vzteku. Raodenovi následovníci jim neměli šanci dlouho čelit.

Raodenovi nezbývalo než vyhledat Shaora. Kdyby s ním mohl mluvit, určitě by našli nějaký kompromis. Říkalo se, že Shaor sám nikdy nikam nevychází. Gangu všichni přezdívali Shaorovi muži nebo Shaorovci, ale samotného Shaora snad nikdy nikdo neviděl. Bylo docela možné, že je to jenom nějaký maniak nerozeznatelný od těch ostatních. Bylo možné i to, že už je dávno Hoed a skupina pokračuje bez jeho velení.

Přesto mu něco našeptávalo, že je Shaor naživu. Nebo tomu snad jen chtěl věřit. Potřeboval takového soupeře, kterému se může podívat do očí. Jeho šílenci jsou příliš rozptýlení, nelze je efektivně potlačit a navíc mají početní převahu. Pokud Shaor neexistuje, pokud ho nelze zviklat a pokud nezvládne své muže, má Raodenova skupina co dělat s velkým problémem.

„Už jsme blízko," šeptal Galladon, když se blížili k poslední ulici. Zboku zaznamenali jakýsi pohyb. Čekali, dokud nebyl opět klid.

„Banka," ukázal Galladon na velkou budovu přes ulici. Byla rozlehlá, hranatá a zdi měla tmavší než ostatní budovy pokryté bahnem. „Tu vybudovali Elantriané pro místní obchodníky. Ti si tu uschovávali své bohatství. Uvnitř Elantris byla banka mnohem bezpečnější než v Kae."

Raoden přikývl. Někteří obchodníci – například jeho otec – Elantrianům nedůvěřovali. A nakonec se jim osvědčilo, že uložili peníze mimo Elantris. „Myslíš, že je Shaor uvnitř?" zeptal se.

Galladon pokrčil rameny. „Kdybych si já měl vybrat základnu, vybral bych si ji tady. Je to velké, obranyschopné a impozantní. Jako pro vojenského diktátora."

Raoden přikývl. „Tak jdeme."

Banka byla evidentně obydlená, protože bahno okolo vchodových dveří bylo rozšlapané a z budovy bylo slyšet lidi. Galladon se tázavě podíval na Raodena a Raoden přikývl. Vešli dovnitř.

Interiér byl stejně jednotvárný jako exteriér budovy – bezvýrazný a fádní, dokonce i na poměry zašlé Elantris. Klenuté dveře – velký oblouk zdobený tlustým aonem Edo – byly otevřené a uvnitř se ozývaly hlasy. Raoden se zhluboka nadechl a připravil se na setkání s vůdcem posledního gangu.

„Chci jíst!" bylo slyšet vysoký hlas.

Raoden ztuhl. Naklonil se na stranu, nahlédl do dveří a překvapeně sebou trhl. Vzadu v místnosti sedělo na hromadě čehosi, co vypadalo jako zlaté pruty, malé děvčátko v čistých růžových šatech. Měla dlouhé aonské zlaté vlasy, pleť však měla černohnědou stejně jako ostatní Elantriané. Před ní klečelo osm otrhaných mužů a obdivně k ní vztahovali ruce.

„Přineste mi jídlo!“ opakovalo děvčátko naléhavě.

„No u Dolokena, to mě teda podrž,“ ozval se za ním Galladon. „Co to jako je?“

„Shaor,“ řekl Raoden udiveně. Potom si všiml, že se na ně děvčátko dívá.

„Zabijte je,“ vykřikla Shaor.

„Idos Domi!“ vyjekl Raoden, otočil se a utíkal ke dveřím.

„KDYBYS nebyl mrtvý, sulo, tak bych tě zabil,“ řekl Galladon.

Raoden přikývl a unaveně se opíral o stěnu. Byl stále slabší. Galladon ho varoval, že to nastane – svaly atrofují nejrychleji ke konci prvního měsíce pobytu v Elantris. I když stále pracuje mysl a tělo se nerozpadá, přesto ví, že je mrtvé.

Pomohl starý osvědčený trik – utekli Shaořiným mužům tak, že vyšplhali na rozbitou zeď a schovali se na střeše. Šílenci se třeba chovali jako divoké šelmy, ale zvířecí čich neměli. Několikrát se u místa, kde se Raoden s Galladonem ukrývali, zastavili, ale nikdy je nenapadlo se podívat nahoru. Byli zuřiví, ale hloupí.

„Shaor je malá holka,“ řekl Raoden šokován.

Galladon pokrčil rameny. „Já to taky nechápu, sulo.“

„Já to chápu – jen tomu nemůžu uvěřit. Copak jsi neviděl, jak před ní klečeli? Ta holčička – Shaor – je jejich bohyně – žijící idol. Oni degenerovali k primitivnějšímu vývojovému stupni a s ním převzali i primitivnější náboženství.“

„Tak opatrně, sulo,“ varoval ho Galladon. „Mnoho lidí říká primitivní náboženství Jeskeru.“

„Dobře,“ řekl Raoden a naznačil gestem, že půjdou dál. „Tak jsem měl říct jednodušší. Oni našli něco mimořádného – dítě se zlatými dlouhými vlasy – a rozhodli se ho uctívat. Postavili ho na oltář a plní jeho požadavky. Děvče chce jídlo a oni jí ho seženou. Potom jim údajně požehná.“

„A co ty vlasy?“

„To je paruka,“ řekl Raoden. „Její otec, vévoda Telrii, se snažil to utajit. Vždycky říkal, že zemřela na dionii, ale kolovaly různé fámy.“

„Pravděpodobně pravdivé.“

„Pravděpodobně,“ řekl Raoden a zakroutil hlavou. „Já jsem ji viděl jen párkrát. Ani si nevzpomínám, jak se jmenuje – bylo to podle aonu Soi – Soine nebo tak – jen si pamatuju, že to byl nejrozmazlenější a nejnesnesitelnější spratek, co jsem kdy potkal.“

„Tak to je pro ně ideální bohyně,“ řekl Galladon se sarkastickým úšklebkem.

„No, tak jsi měl pravdu. Mluvit se Shaor opravdu nemá cenu,“ řekl Raoden. „Už venku neměla rozum, teď ho má asi ještě méně. Ta ví jen, že má hlad, a oni jí nosí jídlo.“

„Dobrý večer, pane,“ pozdravil strážný, když zabočili za roh a přiblížili se k jejich části Elantris – k Nové Elantris, jak se tomu místu začínalo říkat.

Když se Raoden přiblížil, vstal vysoký strážce Dion a pevně držel provizorní kopí. „Kapitán Saolin byl znepokojen vaším odchodem.“

Raoden přikývl: „Já se mu omluvím, Dione.“

Raoden s Galladonem si zuli boty a dali je do řady u zdi vedle dalších několika špinavých párů, a obuli si čisté, které si tu nechali. Byl tu připraven i kbelík vody, aby si mohli smýt co nejvíc špíny. Oblečení však měli stále špinavé, ale s tím nemohli nic dělat. Textil byl vzácný i přesto, že Raoden pár hadrů obstaral na výzvědných cestách po Elantris.

Zorganizoval jich mnoho a objevili spoustu věcí. Většinou byly rezavé nebo shnilé, ale Elantris je veliká. S trochou motivace a dobré organizace objevili mnoho užitečných věcí od kovových čepelí kopí po nábytek, který ještě měl určitou nosnost.

Se Saolinovou pomocí Raoden ohraničil relativně obranyschopnou část města a nazval ji Nová Elantris. Vedlo k ní pouze jedenáct ulic a byla tu i malá zeď – jejíž původní účel jim zůstal utajen – asi kolem poloviny obvodu. Raoden postavil ke každé z ulic stráž, aby hlídala vetřelce.

Tento systém je chránil před přepadením. Shaořini lidé naštěstí útočili v malých skupinách. Pokud byly Raodenovy stráže

informovány včas, shromáždily se a byly schopné každou skupinu porazit. Kdyby ale Shaor zorganizovala útok z více směrů, skončilo by to katastrofou. Raodenovy ženy, děti a slabí lidé by před bestiálními Shaořinými útočníky neobstáli. Saolin začal učit schopné jedince jednoduchou sebeobranu, mohli však používat jen ty nejzákladnější a nejbezpečnější výcvikové metody, aby si lidé výcvikem nepřivodili zranění, která by mohla být nebezpečnější než Shaořin útok.

Lidé ale stejně nepředpokládali, že by se boj dostal tak daleko. Raoden slyšel, co o něm říkali. Předpokládali, že lord Spirit už nějak zařídí, aby se Shaor dostal na jejich stranu, jako to bylo při útoku Aandena a Karaty.

Raoden se cestou do kaple cítil špatně. Náhle na něho dusivým tlakem dolehla rostoucí bolest z několika desítek modřin a drobných ran. Připadal si, jako by se jeho tělo ocitlo v plamenech a všechno maso, kosti i duši mu sžíral ohnivý žár.

„Prohrál jsem," řekl tiše.

Galladon zakroutil hlavou. „Nemůžeme mít vždycky všechno napoprvé. Komo? Ty už si nějakou cestu najdeš – nikdy v životě by mě nebylo napadlo, že se dostaneš takhle daleko."

Měl jsem štěstí. Blázni mívají štěstí, pomyslel si Raoden, když na něj znovu dolehla mučivá bolest.

„Sulo?" Galladon se náhle díval na Raodena s obavami. „Je ti dobře?"

Musím být silný. Potřebujou mě silného. Raoden zmobilizoval všechny zbývající síly a nasadil chabý úsměv. „Jo, je mi fajn."

„Já jsem tě takhle nikdy neviděl, sulo."

Raoden zakroutil hlavou a opřel se o kamennou zeď nejbližšího stavení. „To bude dobrý – já jsem jen přemýšlel, co uděláme se Shaor. Mluvit s ní nejde a porazit její muže silou nemůžeme…"

„Na něco přijdeme," řekl Galladon, který v sobě potlačil svůj obvyklý pesimismus zjevnou potřebou povzbudit přítele.

Nebo zemřeme, pomyslel si Raoden a svíral dlaněmi kamenný roh zdi. *Tentokrát už navěky.*

Raoden se s povzdechem pustil zdi. Pod prsty se mu drolilo kamení. Otočil se a překvapeně se na zeď díval. Nedávno ji Kahar vyčistil a její bílý mramor se leskl ve slunečních paprscích – krom místa, kde ji Raodenovy prsty poničily.

„Máš větší sílu, než sis myslel, co?“ zeptal se Galladon a ušklíbl se.

Raoden zvedl obočí a přejel rukou po odroleném kameni. Drolil se dál. „Ten kámen je křehký jako pemza!“

„To je Elantris,“ namítl Galladon. „Věci se tu rozpadají rychle.“

„Ano, ale mramor?“

„Všechno. Lidi taky.“

Raoden uhodil do rozbitého místa jiným kamenem. Na zem se vydrolilo několik kousků a odštěpků mramoru. „To musí všechno nějak souviset, Galladone. Dor souvisí s Elantris stejně zásadně jako s Arelonem.“

„Ale jak může Dor udělat tohle?“ zakroutil Galladon hlavou. „Zničit město?“

„Možná to není Dor,“ namítl Raoden. „Možná je to prostě jen jeho absence. To kouzlo – Dor – bylo součástí města. Každý kámen vyzařoval své vlastní světlo. Když tu sílu něco vzalo, město zůstalo holé – jako prázdná lastura po říční škebli. Ty kameny jsou duté.“

„Jak může být kámen dutý?“ namítal Galladon skepticky.

Raoden odrolil další kus mramoru a rozemnul ho mezi prsty. „Takhle, kamaráde. Ten kámen byl tak dlouho živen sílou Dor, že se po Reodu už bez ní nedrží. To město je skutečně mrtvola bez ducha, o toho přišlo.“

Jejich rozhovor přerušil vyčerpaný Maresh. „Lorde Spirite!“ volal naléhavě, jak se blížili.

„Co se děje?“ zeptal se Raoden znepokojeně. „Další útok?“

Maresh se zmateným výrazem zakroutil hlavou. „Ne. Něco jiného, pane. Nevíme, co si o tom máme myslet. Invaze.“

„Jaká?“

Maresh se pousmál a potom pokrčil rameny. „Myslíme si, že je to princezna.“

RAODEN se krčil na střeše a Galladon vedle něho. Udělali si z této budovy pozorovatelnu, protože odtud bylo možné sledovat vstupní bránu. Měl odtud velmi dobrý přehled o tom, co se děje ve dvoraně.

Nahoře na elantrijských hradbách se shromáždil dav lidí. Brána byla otevřená. To bylo ale něco zcela neobvyklého – normálně stráž vstrčila dovnitř nového Elantriana a bránu okamžitě zavřela, jako by se bála nechat ji otevřenou byť pár vteřin.

Před branou se však dělo něco ještě podivnějšího. Uprostřed dvorany se zastavil vůz s koňmi a kolem něho se krčili dobře oblečení muži. Jen jedna osoba vypadala, že se toho, co tu před sebou uvidí, nebojí. Byla to vysoká žena s dlouhými blond vlasy. Na sobě měla hladké, bohatě zdobené hnědé šaty a přes pravou paži černou stuhu. Stála s rukou zvednutou a hladila po šíji neklidného koně. Ve tváři s ostrými rysy měla bystré oči. Prohlížela si zamyšleně špinavou zablácenou dvoranu.

Raoden vzdychl. „Já jsem ji viděl jen přes seona," mumlal. „Neuvědomil jsem si, že je tak krásná."

„Ty ji znáš, sulo?" zeptal se Galladon překvapeně.

„No… Já jsem vlastně její manžel. To je určitě Sarene, dcera krále Eventea z Teodu."

„A co tu dělá?" podivil se Galladon.

„Spíš co tu dělá s tuctem nejvlivnějších arelonských šlechticů," opravil ho Raoden. „Ten starší pán vzadu je vévoda Roial – říká se o něm, že je to druhý nejvlivnější člověk v království."

Galladon přikývl. „A ten mladý Jind je asi Shuden, baron z plantáží Kaa, ne?"

Raoden se usmál. „Já věděl, že nejsi jen obyčejný zemědělec."

„Shudenovy obchodní cesty vedou středem Duladelu, sulo. Neznám jediného Dulu, který by nevěděl, kdo je to Shuden."

„Aha," poznamenal Raoden. „A je tu i Ahan a Eondel. Co to pro Domiho živého má ta ženská za lubem?"

Jako by odpovídala na Raodenovu otázku, princezna přestala prohlížet Elantris, otočila se a šla zezadu k vozu. Nemilosrdně odehnala vyplašené šlechtice, potom natáhla ruce a zvedla plachtu vozu.

Byl plný potravin.

„Idos Domi!" zaklel Raoden. „Galladone, jsme v průšvihu!"

Galladon se na něho zamračeně díval. V jeho pohledu bylo vidět, že má hlad. „Co to u Dolokena brebtáš, sulo? To je jídlo a intuice mi říká, že nám ho dá. Tak co je na tom za průšvih?"

„Ona asi vykonává akt vdovské piety," řekl Raoden. „To by napadlo jenom cizinku, přijít do Elantris."

„Sulo," řekl Galladon, „co si o tom teda myslíš?"

„Přišlo to v nesprávný čas, Galladone," vysvětloval Raoden. „Naši lidi právě tak získávají pocit nezávislosti, začínají myslet na budoucnost a zapomínají na bolest. Když jim teď dá někdo jídlo, tak pro něj zapomenou na všechno ostatní. Na chvíli budou sytí, ale akt vdovské piety trvá jen pár týdnů – a potom se vrátí bolest, hlad a sebelítost. Moje princezna by tak mohla zničit všechno, čeho se nám podařilo dosáhnout."

„Máš pravdu," uvědomil si Galladon. „Já jsem vlastně zapomněl, jaký mám hlad, dokud jsem to jídlo neviděl."

Raoden zabručel.

„Co je?"

„Co se stane, až se o tom doslechne Shaor? Její muži vletí na ten vůz jako smečka vlků. Nedokážu si domyslet, jakou by nadělalo škodu, kdyby někdo z nich zabil hraběte nebo barona. Můj otec strpí Elantris jen proto, že se s ní nemusí zabývat. Kdyby mu ale Elantrian zabil šlechtice, tak by se klidně mohl rozhodnout nás jednoduše vyhladit."

V ulicích kolem dvorany se začali scházet lidé. Nezdálo se, že by byli od Shaor. Byly to unavené sešlé postavy lidí, kteří ještě zůstávali mimo gangy a bloudili celé dny ulicemi města jako stíny. Stále více lidí se přidávalo k Raodenovi – ale teď, když je jídlo volně k dispozici, už nikoho nedostane. Budou dál žít beze smyslu, navěky v bolesti a zatracení.

„Moje milá princezno," šeptal Raoden. „Asi to myslíš dobře, ale dát těmhle lidem jídlo, je to nejhorší, co jsi mohla udělat."

MARESH čekal pod schodištěm. „Viděli jste ji?" zeptal se dychtivě.

„Viděli," řekl Raoden.

„Co chce?"

Než mohl Raoden odpovědět, ozval se ze dvorany jistý ženský hlas. „Chci mluvit s tyrany tohoto města – Aandenem, Karatou a Shaorem. Představte se mi."

„Kde…?" začal Raoden překvapeně.

„Ta je informovaná, co?" poznamenal Maresh.

Raoden sevřel zuby a rychle přemýšlel. „Mareshi, pošli někoho pro Karatu. Ať nás čeká u univerzity.“

„Ano, pane,“ řekl muž a mávl na posla.

„A ještě,“ vzpomněl si Raoden, „ať Saolin přivede polovinu mužů sem za námi. Bude muset trochu dohlížet na Shaořiny lidi.“

„Já bych je přivedl sám, kdyby pán chtěl,“ nabídl se Maresh, který se vždycky chopil příležitosti zavděčit se.

„Ne,“ řekl Raoden. „Ty budeš muset hrát Aandena.“

KAPITOLA 23

EONDEL a Shuden trvali na tom, že Sarene doprovodí. Eondel držel jednu ruku na meči – obvykle jej s sebou nosil bez ohledu na to, co se v Arelonu má a nemá – a sledoval jejich průvodce i jejich doprovod z elantrisjké městské stráže se stejnou podezíravostí. Strážci se tvářili, jako by procházka po Elantris patřila k jejich denním povinnostem. Sarene však viděla, jak jsou napjatí a ostražití.

Zprvu všichni protestovali. Bylo nemyslitelné, aby se nechala vlákat do útrob tohoto města k setkání s despoty. Sarene však byla odhodlaná dokázat, že je Elantris neškodná. A tak nemohla ustoupit z krátké procházky uvnitř, když chtěla přesvědčit ostatní, aby aspoň vešli za bránu.

„Jsme skoro tady,“ řekl strážce. Byl to vyšší muž, asi tak vysoký jako Sarene na podpatcích. Na obličeji měl o něco světlejší šedé partie než ostatní Elantriané, které viděla. Nevěděla, jestli je to známka toho, že byl předtím bílý, nebo jen, že je v Elantris kratší dobu než ostatní. Měl oválnou tvář, která mohla být předtím, než ho postihl Shaod, docela pohledná. Byl patrně urozený,

protože kráčel hrdě a zpříma. Sarene odhadovala, že ačkoliv se chová jako obyčejný posel, je to jeden z důvěryhodných přisluhovačů některého z vůdců elantrijských gangů.

„Jak se jmenujete?“ zeptala se pečlivě neutrálním hlasem. Patřil do jedné ze tří skupin, které – podle Asheho – ovládají město jako tyrani a zotročují všechny, kdo sem nově přijdou.

Muž hned neodpověděl. „Říkají mi Spirit,“ řekl nakonec.

To se na člověka, který už je jen duchem toho, čím kdysi býval, docela hodí, pomyslela si Sarene.

Přiblížili se k vysoké budově, která, jak je Spirit upozornil, bývala elantrijskou univerzitou. Sarene si ji kriticky prohlédla. Byla pokrytá tím samým zvláštním hnědozeleným bahnem, které pokrývá celé město. I když to zřejmě bývala impozantní stavba, teď to byla téměř zbořenina. Sarene zaváhala, když jejich průvodce vstoupil dovnitř. Hornímu patru nedůvěřovala – podle jejího odhadu reálně hrozí zřícením.

Podívala se na Eondela. Byl ostražitý a zamyšleně si mnul bradu. Potom pokrčil rameny a kývl na Sarene. *Když už jsme došli tak daleko…* jako by říkal.

A tak se Sarene snažila nemyslet na kvalitu stropu a vedla svou skupinu přátel a strážců do budovy. Naštěstí nemuseli jít daleko. Vzadu v první místnosti stála skupinka Elantrianů – v šeru nebyly jejich tmavé tváře téměř vidět. Stáli patrně na zbytcích spadlého stolu a měli hlavy o kus výše než ostatní.

„Aanden?“ zeptala se Sarene.

„A Karata,“ odpověděla druhá postava – zjevně žena, i když ji holá hlava a vrásčitý obličej činily nerozeznatelnou od muže. „Co od nás chcete?“

„Já jsem si myslela, že vy dva jste nepřátelé,“ řekla Sarene podezíravě.

„Uvědomili jsme si výhody spojenectví,“ řekl Aanden. Byl to menší muž s obezřetným pohledem a scvrklou malou tváří. Jeho sebevědomé pyšné vystupování přesně odpovídalo tomu, co Sarene čekala.

„A muž jménem Shaor?“ zeptala se Sarene.

Karata se zasmála. „To je jedna z těch výše zmíněných výhod spojenectví.“

„Mrtev?“

Aanden přikývl. „Teď vládneme v Elantris my, princezno. Co chcete?“

Sarene hned neodpověděla. Zamýšlela mluvit s každým ze tří vůdců zvlášť. Ke sjednocenému nepříteli se bude muset postavit jinak. „Chci vás podplatit,“ řekla přímo.

Žena zvědavě zvedla obočí, ale muž se na Sarene obořil. „K čemu potřebujeme vaše úplatky, ženská?“

Tuhle hru hrála Sarene už mnohokrát. Aanden nasadil nezúčastněnou masku muže, který se neumí pohybovat ve vysoké politice. S lidmi tohoto typu se setkala už nesčíslněkrát, když sloužila u tatínka v diplomatických službách – a vždycky z nich byla otrávená.

„Podívejte,“ řekla Sarene. „Budeme upřímní – vám se tu evidentně moc dobře nevede, tak to nebudeme prodlužovat, abychom neztráceli čas. Já bych chtěla dát lidem v Elantris jídlo a vy mi v tom budete bránit, protože si myslíte, že to oslabí váš vliv. Možná se zrovna snažíte rozhodnout, na koho se dostane a na koho ne.“

Muž se nepohodlně vrtěl a Sarene se usmála. „Proto vás chci uplatit. Co budete žádat za to, aby si lidé mohli volně brát jídlo?“

Aanden byl v rozpacích, nevěděl, jak pokračovat. Žena však mluvila rázně. „Máte písaře, abyste si poznamenali naše požadavky?“

„Mám,“ řekla Sarene a pokynula Shudenovi, aby si vyndal papír a uhel.

Byl to rozsáhlý seznam – větší, než Sarene čekala – a bylo v něm mnoho zvláštních věcí. Předpokládala, že budou chtít zbraně a možná i zlato. Karatiny požadavky však začínaly oblečením a zahrnovaly všechno možné od obilí přes plech, dřevěné hranoly, slámu až po olej. Z toho vyplývalo jediné. Vláda v Elantris nezávisí na síle nebo moci, ale na kontrole základních životních potřeb.

Sarene stroze souhlasila. Kdyby jednala jen s Aandenem, smlouvala by o to, aby chtěli méně, ale Karata byla přímá rázná žena, ten typ, co nemá moc trpělivosti na dohadování.

„Je to všechno?“ zeptala se Sarene, když Shuden sepsal všechny požadavky.

„Ano, na prvních pár dní,“ odpověděla Karata.

Sarene se zúžily zornice. „Dobře. Ale já mám jedno pravidlo, které budete muset dodržet. Nesmíte nikomu bránit v tom, aby si mohl přijít do dvorany pro jídlo. Vládněte si jako despotové, jestli chcete, ale když pod vámi musí lidi trpět, tak ať trpí alespoň s plným žaludkem."

„Máte moje slovo," slíbila Karata. „Nikomu nebudeme bránit." Sarene přikývla a pokynula, že je jednání skončeno. Karata jim dala průvodce na cestu zpátky do dvorany – tentokrát ne Spirita.

Ten stál vzadu a k oběma vladařům se přiblížil, až když princezna odešla.

„BYLO to dobré, pane?" zeptal se Maresh.

„Perfektní, Mareshi," odpověděl Raoden a spokojeně sledoval odcházející princeznu.

Maresh se skromně usmál. „No, snažil jsem se, pane. Nemám s herectvím moc zkušenosti, ale myslím, že jsem zahrál přesvědčivě rozhodného a krutého vladaře."

Raoden koutkem oka viděl, jak se Karata ze všech sil snaží potlačit smích. Sebevědomý umělecký řemeslník byl skutečně dokonalý – avšak ani rozhodný, ani krutý. Lidé zvenku viděli Elantris jako říši bezpráví, kde vládnou ukrutní zlodějští despoti. Maresh a Karata společně ztělesnili to, co princezna i její doprovod čekali.

„Ona měla ale podezření, sulo," poznamenal Galladon, který se vynořil ze stínu po straně budovy.

„Ano, ale neurčité," přisvědčil Raoden. „Ať má podezření, že na ni Aanden s Karatou chystají podvod. To jí neuškodí."

Galladon zakroutil hlavou a holá lebka se mu v pološeru zaleskla. „O co jde? Proč ji nechcete vzít do kaple, aby viděla, jací jsme opravdu?"

„Já bych chtěl, Galladone," řekl Raoden. „Ale nemůžeme si dovolit prozradit naše tajemství. Lidi v Arelonu Elantris tolerují jen proto, že Elantriané jsou ubožáci. Kdyby zjistili, že vytváříme civilizovanou společnost, budou se bát a obrátí se proti nám. Sténající ubožáci jsou jedna věc a civilizovaná legie nesmrtelných oblud úplně jiná."

Karata mlčela a přikyvovala. Věčný skeptik Galladon jen kroutil hlavou – jako by nevěděl, co si o tom má myslet.

„No, ona je odhodlaná. Komo?“ řekl na závěr o Sarene.

„Odhodlaná je,“ souhlasil Raoden. A potom pobaveně dodal: „A myslím, že se jí zrovna moc nelíbím.“

„Ona si myslí, že jsi přisluhovač tyrana,“ řekla Karata. „A ty se jí jako máš líbit?“

„No jistě,“ řekl Raoden. „No, myslím, že bychom měli k té vaší smlouvě přidat větu, která mi uděluje právo asistovat při rozdělování dodávek. Rád bych na naši benevolentní princeznu trochu dohlédl. Nepřipadá mi jako člověk, který by jednal bez jasného motivu, a rád bych věděl, co k tomu rozhodnutí, že uskuteční akt vdovské piety tady v Elantris, vedlo.“

„TO šlo dobře,“ řekl Eondel, když sledoval, jak jejich průvodce mizí zpátky v Elantris.

„To jste vyvázla skvěle,“ přisvědčil Shuden. „Ty věci, co chtějí, se dají obstarat bez velkých výdajů.“

Sarene přikývla a prsty přejížděla po dřevěném boku vozu. „Já s takovými lidmi strašně nerada jednám.“

„Třeba je soudíte moc přísně,“ namítl Shuden. „Mně připadali spíš než jako tyrani jako lidi, kteří se snaží vytěžit aspoň to málo ze strašně těžkýho života.“

Sarene zakroutila hlavou. „Měl byste slyšet historky, co mi povídal Ashe, Shudene. Stráže říkají, že když jsou do města odvedeni noví Elantriané, vrhnou se na ně gangy jako hladoví vlci. To málo, co se do města dostane, si nechají vůdci a ostatní nechají hladovět.“

Shuden zvedl obočí a podíval se na elantrijskou městskou stráž, zdroj Sareniných informací. Strážci se líně opírali o kopí a zcela bez zájmu se dívali, jak šlechtici vykládají vůz.

„Dobře,“ připustila Sarene, vylezla na vůz a podala Shudenovi bednu zeleniny. „Možná to není zrovna nejspolehlivější zdroj informací, ale před sebou máme důkaz.“ Ukázala na vyhublé postavy v ulicích. „Podívej se na ty jejich zapadlé oči a úzkostný krok. Já už jsem to viděla ve Fjordenu, v Hrovellu a na spoustě dalších míst. Já vím, jak vypadají utiskovaní lidé.“

„To je pravda,“ připustil Shuden a vzal si od Sarene bednu, „ale ti vůdci nevypadali o moc líp. Třeba je neutiskují, třeba jsou sami utiskovaní úplně stejně.“

„Možná,“ řekla Sarene.

„Paní,“ řekl Eondel, když Sarene zvedla další bednu a podala ji Shudenovi. „Měla byste jít dolů a nechat nás tohle udělat. To se nehodí.“

„To je v pořádku, Eondele,“ odpověděla Sarene a podala mu bednu. „Já jsem s sebou schválně nevzala služebnictvo – chtěla jsem, abychom to udělali sami. Všichni, včetně vás, pane,“ dodala Sarene a kývla na Ahana, který si vybral stinné místo u brány a odpočíval.

Ahan vzdychl, vstal a kolébavou chůzí se šoural na sluníčko k vozu. Na začátek jara to byl velmi horký den, slunce pálilo nad hlavou. Ani jeho paprsky však nestačily vysušit všudypřítomné bahno v elantrijských ulicích.

„Doufám, že si uvědomujete mou oběť, Sarene,“ vykřikl obézní Ahan. „To bahno mi úplně zničí kabát.“

„Patří vám to,“ řekla Sarene a podala hraběti bednu vařených brambor. „Říkala jsem vám, že si máte vzít něco obyčejného.“

„Já *nemám* obyčejné věci, má drahá,“ řekl Ahan a mrzutě vzal bednu.

„To mi chceš říct, že jsi opravdu zaplatil za ty šaty, co jsi měl na Neodenově svatbě?“ zeptal se Roial a smál se. „Já jsem ani netušil, že takový odstín oranžové existuje, Ahane.“

Hrabě se zamračil a ztěžka vlekl bednu na přední stranu vozu. Roialovi Sarene bedny nepodávala, ani si pro ně nechodil. Dvorem před pár dny proběhla zpráva, že vévoda kulhá. Prý upadl, když ráno vstával z postele. Roial byl čilý a svižný, a tak si lidé málokdy uvědomovali, že je vlastně velmi starý.

Sarene chytila rytmus a automaticky podávala bedny do nachystaných rukou – a tak si zprvu nevšimla, že se k lidem vykládajícím obsah vozu přidal nový pomocník. Když se blížila k posledním bednám, náhodou zvedla oči a podívala se, komu bednu podává. Když poznala jeho tvář, bedna jí málem upadla.

„Vy!“ vykřikla udiveně.

Elantrian, kterému říkali Spirit, se usmál a vzal jí ze strnulých rukou bednu. „Zajímalo mě, jak dlouho bude trvat, než si všimnete, že jsem tady.“

„Jak dlouho…“

„No, asi deset minut," odpověděl. „Přišel jsem těsně potom, co jste začali vykládat."

Spirit vzal bednu a dal ji k ostatním. Sarene němě stála na voze – musela si ty hnědé ruce splést se Shudenovými.

Kdosi před ní zakašlal a Sarene si s úlekem uvědomila, že Eondel čeká na bednu. Rychle se dala do práce.

„Co tu *tenhle* dělá?" přemítala, když podávala bednu Eondelovi.

„Prý mu vůdce přikázal, aby dohlížel na distribuci. Evidentně vám důvěřuje asi tak jako vy jemu."

Sarene podala poslední dvě bedny a seskočila z vozu. Dopadla však do kluzkého bláta a smekla se. Zavrávorala, rozhodila rukama a vyjekla.

Naštěstí ji zezadu chytily dvě ruce a pomohly jí na nohy. „Buďte opatrná," upozornil ji Spirit. „Na chůzi v Elantris si člověk musí zvyknout."

Sarene se vymanila z jeho zachráncovského objetí. „Děkuju," řekla a znělo to velmi nekrálovsky.

Spirit zvedl obočí a postavil se k arelonským lordům. Sarene vzdychla a třela si loket, za který ji Spirit chytil. V jeho objetí bylo cosi něžného. Zakroutila hlavou a snažila se takové představy zaplašit. Teď se musí soustředit na důležitější věci. Elantriané si nejdou pro jídlo.

Mezitím se jich shromáždilo už víc, možná padesát, váhavě se tísnili v hloučcích a schovávali ve stínu. Na některých bylo vidět, že jsou ještě děti, ale většinou byli neurčitého věku. Byli vrásčití, a tak vypadali všichni staří jako Eondel. Nikdo si však nešel vzít.

„Proč nejdou?" zeptala se Sarene zmateně.

„Oni se bojí," odpověděl Spirit. „A nevěří. Tolik jídla, to jim připadá jako iluze – jako ďábelský trik, jakým je jejich mysl už tolikrát ošálila." Mluvil tiše, až soucitně. To nebyla slova despotického tyrana.

Spirit sáhl do bedny a vzal si tuřín. Chvilku ho držel a díval se na něj, jako by ani on sám nevěřil, že je to pravda. V očích měl hladový výraz – jako člověk, který už celé týdny nedostal pořádně najíst. Sarene si s hrůzou uvědomila, že tenhle člověk je stejně vyhladovělý jako všichni ostatní, i přes své postavení. A přitom trpělivě pomáhal vyložit desítky beden plných jídla.

Spirit nakonec zvedl tuřín a zakousl se do něj. Zelenina mu chroupala v zubech a Sarene si představila, jak asi musí chutnat – je syrová a trpká. Přesto mu všal bylo vidět v očích, že je to pro něj hostina.

Když si vzal Spirit, bylo to jako výzva pro ostatní, protože se masa začala posouvat dopředu. Elantrijská stráž se najednou vzpamatovala a postavila se kolem princezny a ostatních. Dlouhá kopí držela proti davu.

„Nechte tady před bednami místo," nařídila Sarene.

Stráže se rozdělily a pouštěly Elantriany po skupinkách. Sarene a šlechtici se postavili za bedny a rozdávali potraviny vyčerpaným žadatelům. I Ahan přestal skuhrat a dal se do práce a s posvátným mlčením se shýbal pro jídlo. Sarene viděla, jak dává balíček malému děvčátku, které mělo holou hlavu a vrásky kolem úst. Dívka se usmála a odběhla pryč. Ahan se na chvilku zastavil a potom pokračoval v práci.

Ono to funguje, pomyslela si Sarene s úlevou. Když to dojalo Ahana, mohlo by to zapůsobit i na celý dvůr.

Během práce se Sarene podívala na Spirita, který stál vzadu za davem. Rukou se zamyšleně držel za bradu a díval se na ni. Vypadal… ustaraně. Ale proč? Tehdy si při pohledu do jeho očí Sarene uvědomila pravdu. To není žádný přisluhovač. To je vůdce a z nějakého důvodu se to před ní snaží skrýt.

A tak udělala Sarene to, co dělala vždycky, když jí chtěl někdo něco zatajit – snažila se zjistit pravý stav věcí.

„ON něco skrývá, Ashi," řekla Sarene, když stála před palácem, a sledovala, jak odjíždí prázdný vůz. Zdálo se neuvěřitelné, že za celé odpoledne rozdali jen tři jídla. Zítra v poledne to bude pryč, jestli už to není pryč teď.

„Kdo, paní?" zeptal se Ashe. Sledoval rozdělování potravin z hradeb, kde stával Iadon. Chtěl samozřejmě Sarene doprovodit, ale ona to zakázala. Ashe byl její hlavní informátor o Elantris a jejích vůdcích a nechtěla, aby všichni viděli, že je mezi nimi spojení.

„Ten průvodce," vysvětlovala Sarene, když procházela zdobeným vchodem královského paláce lemovaným tapiseriemi. Iadon měl tapiserie na její vkus až příliš v oblibě.

„Ten Spirit?"

Sarene přikývla. „On se tvářil, že plní příkazy druhých, ale žádný sluha to není. Aanden se na něho při těch jednáních pořád díval, jako by chtěl souhlas. Myslíš, že jsme mohli poplést jména vůdců?“

„Je to možné, paní,“ připustil Ashe. „Ale ti Elantriané, se kterými jsem mluvil, si byli dost jistí. Karata, Aanden a Shaor, to jsem slyšel aspoň desetkrát. O žádném Spiritovi nikdo nemluvil.“

„Mluvil jsi o tom s Elantriany v poslední době?“ zeptala se Sarene.

„No, já jsem se spíš zaměřil na stráže,“ řekl Ashe a uhnul na stranu, když kolem něho proběhl kurýr. Lidé v Arelonu seony přehlíželi. Kdyby někdo takovým způsobem přehlížel je, brali by to jako urážku. Ashe si však nestěžoval, dokonce ani nepřerušil řeč.

„Elantriané se zdráhali uvést cokoliv jiného než jména, ale strážci byli sdílní. Oni nemají celý den co na práci, jen hlídají. Když jsem dal dohromady to, co mi řekli, se jmény, tak z toho vyšlo tohle.“

Sarene se na chvilku zastavila a opírala se o mramorový sloup. „On něco tají.“

„Ach jo,“ mumlal Ashe. „Paní, nemáte pocit, že jste přepracovaná? Vzala jste si toho na sebe opravdu hodně – chcete se postavit gyornovi, zrovnoprávnit aspoň částečně ženy u dvora s muži, zachránit arelonské hospodářství a nakrmit Elantris. Snad byste měla ponechat lest tohohle člověka neodhalenou.“

„Máš pravdu,“ souhlasila Sarene, „mně na Spirita už vůbec nezbývá čas. Tak to půjdeš prozkoumat ty.“

Ashe vzdychl. „Jdi zpátky do města,“ řekla Sarene. „Nemusíš chodit moc daleko, hodně lidí se potuluje hned za bránou. Zeptej se jich na Spirita a zjisti něco o té dohodě mezi Karatou a Aandenem.“

„Ano, paní.“

„Zajímalo by mě, jestli jsme Elantris nepodcenili,“ řekla Sarene.

„Já nevím, paní,“ namítl Ashe. „Elantris je barbarské místo. Já sám jsem tam viděl tolik krutosti a jejích následků. Každý člověk z toho města na sobě má spoustu ran, mnoho jich sténá. Z toho soudím, že mnohá zranění jsou vážná. Oni určitě stále bojují.“

Sarene nepřítomně přikývla. Nemohla se však zbavit myšlenek na Spirita a na to, jak je právě nebarbarský. Uklidnil lordy a přátelsky s nimi hovořil, jako by nebyl on tím zatraceným a oni těmi, kdo ho tam zavřeli. Nakonec se jí skoro i líbil, i když měla obavy, že si s ní jenom zahrává.

A tak si k němu prozatím zachovala neutrální vztah, zůstala až chladná – a měla na paměti, že mnozí tyrani a vrazi mohou být na první pohled velmi přátelští. Srdce jí však napovídalo, že tenhle člověk takový skutečně je. Něco asi skrývá, to muži dělají, ale skutečně chce Elantris pomoci. A z nějakého důvodu mu záleží na tom, co si o něm Sarene myslí.

Cestou od brány do svých pokojů si Sarene dala tu velkou práci, aby přesvědčila sama sebe, že jí je jedno, co si myslí *on o ní*.

KAPITOLA 24

HRATHENOVI bylo v rudém brnění na prudkém slunci horko. Utěšoval se tím, jak v lesknoucí se zbroji vypadá nahoře na hradbách impozantně. Samozřejmě se na něho nikdo nedíval – všichni sledovali teodskou princeznu, jak rozděluje jídlo.

Její rozhodnutí vstoupit do Elantris celé město šokovalo a královo svolení ještě více. Elantrijské hradby se brzy ráno zaplnily, tísnili se tu šlechtici i obchodníci. Tvářili se, jako když sledují svordenské žraločí zápasy, opírali se o zeď a hledali co nejlepší místo, odkud bude dobře vidět na to divadlo, v němž mnozí očekávali napínavou katastrofu. Běžně se mluvilo o tom, že

elantrijští divoši princeznu během pár minut roztrhají na kusy a potom ji sežerou.

Hrathen rezignovaně sledoval, jak přicházejí elantrijští ďáblové klidně a nepožadují za potravu ani jednoho strážce – natož pak princeznu. Démoni se jako démoni nepředvedli a Hrathen kolem sebe viděl zklamané tváře. Princeznin tah byl mistrovský. Hrathenovi ďáblové byli jednoduše vykastrováni jediným máchnutím nemilosrdné kosy jménem pravda. A když Sarenini šlechtici prokázali statečnost a vstoupili do Elantris, určitě přiměje pýcha i ostatní, aby to zkusili také. Nenávist k Elantris vyprchá, protože lidé nemohou nenávidět toho, koho litují.

Jakmile bylo zřejmé, že ten den žádná princezna požírána nebude, lidé ztráceli zájem a vraceli se po dlouhém schodišti pomalým zklamaným krokem dolů. Hrathen se k nim přidal, sešel po schodech a zamířil do centra Kae k derethské kapli. Cestou kolem něho projel vůz. Hrathen si všiml aonu, který měl po straně. Byl to aon Rii.

Vůz se zastavil a otevřely se dveře. Hrathen malou chvilku váhal a potom nastoupil a sedl si proti vévodovi Telriimu.

Vévoda byl evidentně rozzloben. „Já jsem vás před tou ženskou varoval. Lidi teď Elantris nenávidět nikdy nebudou – a když nebudou nenávidět Elantris, tak nebudou nenávidět ani Korath.“

Hrathen mávl rukou. „To děvče není podstatné.“

„To se mi nezdá.“

„Jak dlouho to může dělat?“ nadhodil Hrathen. „Několik týdnů, maximálně měsíc? Teď jsou její výlety do Elantris atrakce, ale brzy to zevšední. Pochybuju, že by ji chtěli šlechtici stále doprovázet, i kdyby tam chtěla chodit s jídlem i potom.“

„Ta škoda je ale už nadělaná,“ trval na svém Telrii.

„Sotva,“ namítl Hrathen. „Lorde Telrii, jsem v Arelonu jen pár týdnů. Je pravda, že nám ta ženská klade překážky, ty však mnoho nezmůžou. Víte stejně dobře jako já, jak je šlechta vrtkavá. Jak dlouho myslíte, že jim bude trvat, aby na své návštěvy Elantris zapomněli?“

Telrii nevypadal přesvědčeně.

„A krom toho,“ zkusil Hrathen jinou taktiku, „můj záměr s Elantris byl jen malým dílkem celého plánu. My se musíme

zaměřit především na nestabilitu Iadonova trůnu a na situaci, která vznikne v příštím daňovém období.“

„Král navázal nějaké nové kontakty s Teodem,“ řekl Telrii.

„Ty mu na pokrytí ztrát nestačí,“ řekl Hrathen pohrdavě. „Jeho finance dostaly ránu a šlechta se nepostaví za krále, který ji zbavuje titulů, pokud ztratí majetek, ale na sebe toto pravidlo nevztahuje.

Brzy budeme moci začít šířit řeči o královských majetkových poměrech. Většina šlechticů jsou sami obchodníci – a mají prostředky, jak zjistit, jak si stojí jejich konkurence. Přijdou na to, o co Iadon přišel, a začnou si stěžovat.“

„Stížnostmi se na trůn nedostanu,“ řekl Telrii.

„To byste se divil,“ odporoval mu Hrathen. „A krom toho začneme rozšiřovat názor, že kdybyste trůn dostal vy, zajistil byste Arelonu lukrativní smlouvu s východem. Já vám k tomu poskytnu dokumenty. A bude dost peněz pro všechny – to Iadon nebyl schopen zajistit. Vaši lidé vědí, že je tahle země na pokraji finančního krachu. Fjorden vám z toho může pomoci.“

Telrii pomalu přikyvoval.

Ano, Telrii, říkal si Hrathen v duchu, *tomuhle ty rozumíš, viď? Když nepůjde šlechtu obrátit, tak ji půjde koupit.*

Taktika nebyla tak jasná, jak Hrathen původně předpokládal, ale tohle vysvětlení Telriimu stačí a Hrathen zatím vymyslí jiný plán. Jakmile se bude vědět, že je král na mizině a Telrii bohatý, pomohou určité… tlaky na vládu, aby došlo ke snadnému – byť náhlému – mocenskému převratu.

Princezna si to spočítala špatně. Iadonův trůn se zhroutí i přesto, že nosí jídlo do Elantris a myslí si, jak na Hrathena vyzrála.

„Ale varuju vás,“ řekl Telrii náhle, „nemyslete si, že jsem nějaká derethská figurka. Já jdu s vámi jen proto, že jste mi dal to, co jste slíbil. Ale nebudete mě na dálku řídit – nenechám se postrkovat, kam chcete vy.“

„To bych si nikdy nedovolil, Vaše Lordstvo,“ řekl Hrathen klidně.

Telrii přikývl a zavolal na kočího, aby zastavil. Nebyli ještě ani na polovině cesty k derethské kapli.

„Já jedu tímhle směrem,“ řekl Telrii a ukázal na boční ulici. „Dál můžete jít pěšky.“

Hrathen zaťal zuby. Jednou se ten člověk bude muset naučit úctě k představitelům Derethu. Prozatím Hrathen prostě vystoupil.

Uznal, že stejně dá před touto společností raději přednost procházce.

„TAKOVOUHLE odezvu jsem v Arelonu nikdy neviděl," poznamenal jeden kněz.

„Ani já," přisvědčil jeho společník. „V Kae sloužím už přes deset let a nikdy nebylo víc než několik obrácení do roka."

Hrathen prošel okolo nich a vstoupil do kaple. Byli to nižší kněží, pro něho nezajímaví. Všiml si jich jen kvůli Dilafovi.

„To už je dávno," přisvědčil Dilaf. „I když se pamatuju na dobu – to bylo potom, co Dreok Hrdlořez napadl Teod – kdy byla v Arelonu celá vlna obrácení."

Hrathen se zamračil. Něco mu na Dilafově poznámce vadilo. Donutil se jít dál, ale přesto se na Dilafa kradmo podíval. Dreok Hrdlořez napadl Teod před patnácti lety. Bylo by možné, že by si Dilaf něco takového pamatoval z dětství, ale proč procento obrácení v Arelonu?"

Takže je arteth starší, než si Hrathen myslel. Mnohem starší. Hrathenovi se rozšířily zornice, když v duchu studoval Dilafovu tvář. Pokládal ho za maximálně pětadvacetiletého, ale teď zpětně nacházel v jeho tváři známky věku. Ovšem skutečně pouze známky – Dilaf byl patrně z lidí, kteří vypadali o mnoho let mladší, než skutečně byli. Tento „mladý" arelonský kněz předstíral nedostatek zkušeností, jeho uvažování však přece jen prozrazovalo pečlivě skrývanou zralost. Dilaf byl mnohem zkušenější, než dával najevo.

Co to má znamenat? Hrathen zakroutil hlavou, otevřel dveře a vešel do svých pokojů. Dilafův vliv v kapli sílil, když Hrathen hledal vhodného hlavního artetha. Tři muži tuto pozici odmítli. To už bylo víc než jen podezření – Hrathen si byl jistý, že s tím má co dělat Dilaf.

Je starší, než jsme předpokládali, pomyslel si Hrathen. *A už dlouho má vliv na kněze v Kae.*

Dilaf tvrdil, že mnoho původních Derethi z Kae přišlo z jeho vlastní kaple v jižním Arelonu. Jak je to dlouho, co přišel do Kae? Když přišel, byl hlavním artethem Fjon, ale ten tam byl dlouho.

Dilaf je tedy ve městě pravděpodobně čtyři roky. Celou dobu se patrně stýkal s ostatními knězi – učil se je ovlivňovat a získávat nad nimi autoritu. A uvážíme-li jeho horlivost pro Dereth, stýkal se nepochybně s těmi nejkonzervativnějšími a nejvýkonnějšími kněži v Kae.

A právě ty si Hrathen nechal po svém příjezdu ve městě. Méně oddané kněze poslal pryč. Ty by Dilafova extrémní horlivost urážela nebo uváděla do rozpaků. Hrathen vlastně provedl výběr v Dilafův prospěch.

Hrathen si sedl ke stolu znepokojen tímto novým poznatkem. Není tedy divu, že má problém se jmenováním hlavního artetha. Ti, kteří tu zůstali, Dilafa dobře znali – a buď se báli přijmout vyšší post, nebo je uplatil, aby to neudělali.

Takovýhle vliv na ně nemůže mít, pomyslel si Hrathen rozhodně. *Budu na to muset dohlédnout. Jeden z kněží tento post nakonec přijmout musí.*

Přesto mu však Dilafova neuvěřitelná účinnost dělala starost. Arteth ho měl ve dvou věcech v hrsti. Jednak měl stále díky odevským slibům vliv na Hrathenovy nejvěrnější stoupence a jednak jeho neoficiální rozhodující postavení v kapli bylo stále silnější. Protože nebyl jmenován hlavní arteth a protože Hrathen trávil více času kázáním a setkáváním se šlechtici, přebíral zvolna Dilaf každodenní chod arelonské derethské kaple do svých rukou.

Ani to však ještě nebylo všechno. Byl tu ještě jeden, mnohem horší problém – horší i než Sarenin akt vdovské piety i než Dilafovo manévrování. Hrathen o tom raději nechtěl přemýšlet.

Byly to jeho vnitřní pochyby.

Došel k pracovnímu stolu a začal hledat malou knížku. Uvědomil si, že ji tam vybalil a uklidil stejně jako při všech předchozích stěhováních. Celá léta ji neotevřel, ale protože neměl mnoho věcí, nikdy neuvažoval o tom, že by ji vyhodil.

Nakonec ji našel. Listoval letitými stránkami, až našel tu, kterou hledal.

Našel jsem důvod, stálo v ní. *Předtím jsem žil, aniž bych věděl proč. Teď už mám svůj směr. Všemu, co dělám, dodává slávu. Sloužím království Pána Jaddetha a moje služba vede přímo k Němu. Proto jsem důležitý.*

Derethští kněží se učili zapisovat si duchovní zkušenosti a zážitky. Hrathen však v této oblasti příliš nepřekypoval pilností. Jeho osobní záznamy obsahovaly jen několik záznamů – včetně tohoto, který napsal jen pár týdnů potom, co se před mnoha lety rozhodl stát knězem. Těsně předtím, než vstoupil do kláštera v Dakhoru.

Co se stalo s vaší vírou, Hrathene?

Ominova slova nahlodávala Hrathenovu mysl. Zněla mu v uších, jako by stále slyšel korathského kněze naléhat, co se stalo s jeho vírou a proč vlastně káže. Stal se snad cynikem, který vykonává svou povinnost už jen z rutiny? Změnilo se jeho kázání z duchovní rozpravy na pouhou logickou úvahu?

Uvědomoval si, že částečně ano. Bavilo ho plánovat, srovnávat a vymýšlet, jak obrátit celý národ kacířů. I když mu Dilaf kladl překážky, byl pro Hrathena Arelon stále výzvou.

Kde je mladý Hrathen? Kde je jeho víra, ta téměř bezmyšlenkovitá horlivost, kterou kdysi míval? Už si na ni téměř ani nevzpomínal. Tento úsek jeho života utekl jako voda a jeho víra přešla z rozpáleného ohně do pohodlného tepla.

Proč chce mít Hrathen v Arelonu úspěch? Aby se proslavil? Muže, který obrátí Arelon, si lidé budou připomínat v derethských spisech. Nebo to byla touha uposlechnout? Vždyť dostal přímý příkaz od Wyrna. Anebo byl opravdu přesvědčený, že obrácení Arelonu skutečně pomůže? Byl odhodlaný uspět bez vraždění, jaké vyprovokoval v Duladelu. Ale zase – je to opravdu proto, že by chtěl zachránit lidské životy? Nebo jen proto, že ví, že obrácení Arelonu pokojnou cestou je složitější, a tudíž je to pro něho tím větší výzva?

Jeho vlastní srdce pro něho začínalo být nepřehledné jako místnost zahalená v kouři.

Moci se pozvolna ujímá Dilaf. To samo o sobě však není tak alarmující jako Hrathenovy zlé předtuchy. Co když Dilaf tím, že se snaží Hrathena vystrnadit, dělá prospěšnou věc? Co kdyby bylo Arelonu lépe pod Dilafem místo pod Hrathenem? Dilaf by si nedělal hlavu se ztrátami životů v krvavé revoluci. Byl by si jistý, že lidem bude lépe s Derethem, i když jejich obrácení proběhne bouřlivě a vyvolá masakr.

Dilaf má víru. Dilaf věří tomu, co dělá. Co má Hrathen?

Už si nebyl jistý.

KAPITOLA 25

„MÁM pocit, že potřebuje to jídlo zrovna tak jako my,“ řekl Raoden, když si kritickým okem prohlížel vysokou hubenou Torenu. Ahanova dcera měla rudozlaté vlasy spoutané šátkem a na sobě měla jednoduché modré šaty – vezmeme-li v úvahu extravagantní šatník průměrné šlechtičny z Arelonu, měla to patrně vypůjčené od služky.

„Buďte na ni hodní,“ řekla Sarene, když Raodenovi podávala bednu z vozu. „Je to jediná žena, která sebrala tolik odvahy, že přišla – i když to bylo jen kvůli Shudenovi. Přiměla jsem ho, aby ji o to požádal. Jestli ji polekáte, žádná jiná už nepřijde.“

„Ano, Vaše Výsosti,“ řekl Raoden a poklonil se. Zdálo se mu, že ten týden, co tu společně rozdávají jídlo, otupil hrany její nenávisti, byla k němu však stále chladná. Odpovídala na jeho poznámky, dokonce s ním i konverzovala, ale jako přítele si ho nepřipouštěla.

Ten týden byl pro Raodena naprosto vyčerpávající. Strávil čas v Elantris tím, že si zvykal na zvláštní a nové věci. Tento týden se však vrátil k tomu, co mu bylo známé. A bylo to tím horší. Byl schopen Elantris přijmout jako zdroj bolesti. Ale vidět v tomto světle své přátele…

Shuden ještě stál vedle Toreny, rukou ji podpíral za loket, aby jí dodal odvahu přiblížit se k vyloženým potravinám. Shuden býval Raodenův přítel. Trávili spolu celé hodiny a diskutovali o problémech lidí v Arelonu. Teď si ho Shuden málem ani nevšímal. A stejně to bylo s Eondelem, Kiinem, Roialem a dokonce i

Lukelem. Bývali společníky hezkého prince Raodena, ale ne prokletého tvora, kterému říkají Spirit.

Přesto však Raoden neuměl být zatrpklý. Nemohl je vinit z toho, že ho nepoznali – vždyť on sám těžko poznával sám sebe s tou vrásčitou pletí a vyhublým tělem. I hlas se mu změnil. Jeho vlastní lest ho svým způsobem trápila víc než to, že se k němu přátelé neznali. Nemohl jim říci, kdo je, protože zprávy o tom, že žije, by Arelon zničily. Raoden dobře věděl, že byl oblíbenější než otec – našli by se lidé, kteří by za ním stále šli – bez ohledu na to, jestli je Elantrian nebo ne. Občanská válka by nepomohla nikomu a na konci by byl Raoden patrně stejně o hlavu kratší.

Ne, musí dál zůstat v utajení. Jeho přátelům by jen způsobilo bolest, kdyby viděli, jak skončil. Musí však být opatrný, pokud se nemá jeho skutečná totožnost prozradit. Změnila se mu sice tvář i hlas, ale nezměnily se jeho způsoby. Cíleně zůstával dál od lidí, kteří ho dobře znali, a snažil se být veselý a přátelský, ale ne příliš otevřený.

Proto tolik tíhnul k Sarene. Ta ho neznala, a tak před ní nemusel tolik hlídat své chování. Byla to svým způsobem zkouška. Byl zvědavý, jak by spolu vycházeli jako manželé, kdyby mezi nimi nestály ony politické záležitosti.

Zdálo se mu, že se ve svém prvním dojmu nemýlil. Líbila se mu. Byla taková, jaká mu připadala podle dopisů. Jiná než ženy, které znal z arelonského dvora. Byla houževnatá a odhodlaná. Neklopila oči k zemi, když ji oslovil muž, i když byl vysoce postavený. Bez rozpaků a zcela přirozeně dovedla dávat příkazy a nepředstírala slabost, aby upoutala pozornost mužů.

Přesto šli šlechtici za ní. Eondel, Shuden a dokonce i vévoda Roial se jí podřizovali a reagovali na její příkazy, jako by byla král. Nikdy přitom neměli v očích hořkost. Ona přikazovala zdvořile a oni poslouchali přirozeně. Raoden se jen udiveně usmíval. Jemu trvalo celé roky, než získal jejich důvěru. Sarene to zvládla za pár týdnů.

Byla zajímavá ve všech směrech – inteligentní, krásná a silná. Jen kdyby se mu podařilo ji přesvědčit, že by ho nemusela nenávidět.

Raoden si povzdechl a vrátil se k práci. Kromě Shudena tu byli všichni poprvé. Většinou to byli nižší šlechtici, ale vedle nich stálo

i pár významných osobností. Na straně stál například vévoda Telrii a líně sledoval, jak vykládají bedny. Nemohl se zúčastnit sám, ale vzal s sebou sluhu, aby za něj pracoval. Telrii se evidentně vyhýbal jakékoli aktivitě.

Raoden zakroutil hlavou. Vévoda ho nikdy příliš nezajímal. Jednou ho oslovil, protože doufal, že by se vévoda Telrii mohl připojit k jejich skupině stojící proti králi. Ale Telrii jen zívl a zeptal se, kolik za to od Raodena dostane, a potom se smál, když se Raoden otočil a odešel. Raoden si nikdy nebyl jistý, jestli Telrii tu otázku položil ze skutečné chamtivosti nebo jen proto, že byl zvědavý, jak na to bude reagovat.

Raoden se podíval na ostatní šlechtice. Jako obvykle stáli nováčci v hloučku kolem vozu. Teď byla řada na něm. Přišel k nim s úsměvem, představil se a podal jim ruku – většinou proti jejich vůli. Po několika minutách se však uvolnili. Viděli, že aspoň jeden Elantrian je nesní a že nikoho z těch, co tu byli s potravinami před nimi, nepostihl Shaod, a tak se přestávali bát.

Hlouček se na Raodenovo přátelské vybízení uvolnil. Raoden si vzal za úkol navyknout šlechtice na Elantris. Druhý den bylo zřejmé, že Sarene má vliv jenom na Shudena a ostatní z Raodenova bývalého kroužku. Kdyby byl Raoden nepřišel, zůstali by patrně všichni stát u vozu. Sarene mu za jeho snahu nepoděkovala, ale přikývla na znamení souhlasu. Potom už se vždycky předpokládalo, že Raoden s každou novou skupinou pomůže stejně jako s tou druhou.

Připadalo mu to zvláštní. Podílí se vlastně na likvidaci všeho, co v Elantris vybudoval. Pokud ovšem nechtěl vyvolat obrovský incident, nemohl Sarene v jejím počínání nijak bránit. Krom toho dostávali Karata s Mareshem za „spolupráci“ potřebné věci. Raoden bude mít mnoho co spravovat, až Sarene skončí vdovská pieta, ale bude mu to stát za to. Tedy samozřejmě za předpokladu, že vydrží.

Při té myšlence si znovu uvědomil bolest. Byla s ním jako vždycky, pálila mu tělo a ničila odhodlání. Už nepočítal rány, i když cítil každou zvlášť, každá byla jednotlivou bezejmennou branou k agónii. Pokud mohl posuzovat, jeho bolest narůstala rychleji než u ostatních. Oděrku na paži cítil jako řeznou ránu od ramene až k prstům a palec, který si kdysi narazil, pálil až ke

koleni. Připadalo mu, jako by byl v Elantris už rok a ne pouhý měsíc.

Nebo možná bolest nebyla silnější, možná byl jen on slabší než ostatní. Každopádně to už dlouho nevydrží. Brzy přijde den – možná za měsíc, možná za dva – kdy se už z bolesti neprobudí a kdy ho budou muset položit do Haly padlých. A tam se konečně naplno odevzdá té omračující agónii.

Zaplašil tyto myšlenky a soustředil se na vydávání potravin. Snažil se odreagovat prací a trochu to pomohlo. Bolest v něm však zůstávala jako šelma, která se krčí ve stínu a sleduje hladovýma rudýma očima svou kořist.

Každý Elantrian dostal balíček s různými potravinami k okamžité konzumaci. Obsah byl stejný jako obvykle – i když Sarene tentokrát kupodivu objevila jindské kyselé melouny. Tyto červené plody veliké asi jako pěst se leskly v bedničkách vedle Raodena navzdory tomu, že bylo už dávno po jejich sezóně. Raoden dal do každého balíčku po jednom a k němu dušené obilí, zeleninu a malý bochníček chleba. Elantriané přijímali zdvořile, ale dychtivě. Většinou odběhli od vozu, jakmile měli jídlo v ruce, aby se najedli v klidu někde v ústraní. Stále ještě nevěřili tomu, že jim to nikdo nevezme.

Jak Raoden vydával, objevila se před ním známá tvář. Galladon měl na sobě elantriské hadry a roztrhaný kabát, který vyrobili ze špinavých textilií posbíraných po Elantris. Podal mu sáček a Raoden jej pečlivě vyměnil za sáček s pětinásobkem denního přídělu. Byl tak plný, že ho bylo těžké slabou elantrijskou rukou unést. Galladon si vzal sáček nataženou rukou tak, aby ho přes plášť neviděli ostatní.

Přišli i Saolin, Maresh a Karata a všichni dostali stejný. Shromažďovali, co mohli, aby nakrmili Hoedy. Někteří z nich jídlo poznávali a reagovali na ně. Raoden doufal, že jim pomůže zotavit mysl.

Dosud se to však nepodařilo.

VRATA se hlasitě zavřela a ten zvuk Raodenovi připomněl jeho první den v Elantris. Tehdy ještě necítil bolest na těle, ale jen na duši, a to ještě poměrně slabě. Kdyby byl tenkrát chápal, do

čeho jde, patrně by se byl hned schoulil někam ke zdi a přidal k Hoedům.

Otočil se od vrat. Uprostřed dvorany stál Maresh s Galladonem a dívali se na několik beden, které tu Sarene nechala – byly to věci na objednávku pro Karatu.

„Teď bych nejraději slyšel, že jste přišli na způsob, jak to tam dopravit," řekl Raoden přátelům. Minule nosili bedny do Nové Elantris po jedné a jejich oslabená elantrijská těla to nemohla zvládnout.

„Samozřejmě, že jsem na to přišel," řekl Maresh s úšklebkem. „Mělo by to fungovat."

Vytáhl z hromady sutin tenký plech. Měl všechny čtyři strany zvednuté a vpředu tři provazy.

„Sáně?" zeptal se Galladon.

„Zespodu je to namazané kolomazí," vysvětloval Maresh. „Bohužel jsem v Elantris nenašel kola, která by nebyla rezavá nebo shnilá, ale tohle by mělo stačit – po bahnu, co je v ulicích, to pojede."

Galladon zavrčel. Evidentně se právě zdržel nějaké kousavé poznámky. I kdyby Mareshovy sáně nešly úplně lehce, pořád to bude lepší než jít desetkrát od brány ke kapli a zpátky.

Sáně jely docela hladce. Až na konci se mazivo setřelo a ulice nebyly dost široké, aby se mohli vyhnout vyčnívajícím dlažebním kostkám, a táhnout sáně po čistých ulicích Nové Elantris už bylo obtížné. Nakonec však musel uznat i Galladon, že jim sáně ušetřily spoustu času.

„Konečně udělal něco užitečnýho," bručel Dula, když došli ke kapli.

Maresh se tvářil, že je nad věcí, ale Raoden viděl v jeho očích spokojenost. Galladon se tvrdošíjně bránil uznat jeho schopnosti. Tvrdil, že nechce ještě více nafukovat Mareshovo ego. Raoden si uvědomil, že Mareshovo ego už se ani víc nefouknout nedá.

„Tak se podíváme, co nám princezna poslala tentokrát," řekl Raoden a chystal se otevřít první bednu.

„Pozor na hady," varoval ho Galladon.

Raoden se zasmál a pustil víko na dlažbu. V bedně bylo několik balíků látek – všechny křiklavě oranžové.

Galladon se zamračil: „Sulo, tohle je ta nejjedovatější barva, co jsem kdy viděl.“

„I já,“ přidal se Raoden s úsměvem.

„Nevypadáš ani zklamaně.“

„Ale jsem znechucený,“ řekl Raoden, „jen se u toho bavím představou, jak nám to dělá naschvál.“

Galladon zavrčel a šel ke druhé bedně. Raoden vzal do ruky roh látky a pozorně ji zkoumal. Galladon má pravdu, je to skutečně vrcholně nevkusná barva. Výměna požadavků a zboží mezi Sarene a „vůdci gangů“ se stala tak trochu hrou. Maresh s Karatou trávili celé hodiny tím, jak požadavky formulovat, ale Sarene si vždycky našla způsob, jak to obrátit proti nim.

„No, tohle se ti bude líbit,“ řekl Galladon a kroutil hlavou nad další bednou.

„Co?“

„No, to je ta ocel,“ vysvětloval Dula. Minule požádali o dvacet plechů a Sarene jim promptně dodala tak tenké fólie, že se nesly vzduchem, když je pustili. Tak tentokrát požádali o ocel na váhu.

Galladon sáhl do bedny a vyndal hrst hřebíků. „Tak těch je tam asi tak tisíc.“

Raoden se smál. „No, já věřím, že už na ně použití najdeme.“ Kovář Eonic byl naštěstí jedním z mála Elantrianů, kteří zůstali Raodenovi věrní.

Galladon hodil hřebíky zpátky do bedny a skepticky pokrčil rameny. Ostatní věci z dodávky tak špatné nebyly. Potraviny byly staré, ale Karata trvala jen na tom, že musí být požívatelné. Olej při zahřátí pronikavě zapáchal – Raoden si neuměl představit, kde k němu princezna přišla – a nože byly ostré, ale neměly držadla.

„Přinejmenším si neuměla představit, proč potřebujeme dřevěné bedny,“ řekl Raoden a zvědavě je zkoumal. Bylo to dobré silné dřevo. Budou je moci rozbít a dřevo použít na různé věci.

„Nepřekvapilo by mě, kdyby je poslala neohoblované, jen abychom si zadřeli třísky,“ poznamenal Galladon a prohrabával se hromadou provazů ve snaze najít konec. „Jestli měla být tahle ženská tvým osudem, tak tě ten tvůj Domi zachránil, že tě sem poslal.“

„Ona není tak špatná,“ řekl Raoden a sledoval, jak Maresh třídí a zapisuje nové věci.

„Mně se to stejně zdá divné, pane," řekl Maresh. „Proč zachází tak daleko, aby nás naštvala? To se nebojí, že porušíme dohodu?"

„Myslím, že ví, jak jsme bezmocní, Mareshi," zakroutil hlavou Raoden. „Plní naše požadavky, protože nechce vycouvat z toho slibu, ale žádnou potřebu uspokojit nás nemá. Ona ví, že nemůžeme lidem zabránit vzít si od ní jídlo."

Maresh přikývl a vrátil se k seznamu.

„Jdeme, Galladone," řekl Raoden a vzal sáčky jídla pro Hoedy. „Jdeme za Karatou."

NOVÁ Elantris teď zela prázdnotou. Před příchodem Sarene měli přes sto lidí. Teď jich zůstalo sotva dvacet, když nepočítali děti a Hoedy. Zůstali většinou nováčci a lidé jako Saolin nebo Maresh, které Raoden „zachránil". Nic než Novou Elantris neznali a nechtěli ji opustit. Ostatní – ti, kteří přišli do Nové Elantris sami, žádnou velkou sounáležitost s Raodenem a jeho snahami necítili. Brzy přišli na to, že jim Sarene nabízí něco lákavějšího, a tak většina z nich zůstala u brány v naději, že zase přijde nová dávka jídla.

„Smutný, co? Komo?" poznamenal Galladon, když se díval na čisté, ale prázdné domy.

„Ano," přisvědčil Raoden. „Mělo to potenciál, i když jen na týden."

„My se sem vrátíme, sulo," řekl Galladon.

„Tolik práce nám dalo, abychom jim zase vrátili pocit, že jsou lidi, a teď to všechno zapomněli. Jenom čekají s otevřenou pusou – rád bych věděl, jestli si Sarene uvědomuje, že její balíčky se třemi jídly tady vydrží tak pár minut. Princezna se snaží potlačit hlad, ale lidi její jídlo hltají tak rychle, že jim je potom několik hodin špatně a zbytek dne mají zase hlad. Elantrianům funguje tělo jinak než normálním lidem."

„Ty jsi to řekl, sulo," řekl Galladon. „Hlad je psychologická záležitost. Naše tělo potravu nepotřebuje, nás udržuje při životě Dor."

Raoden přikývl. „No, aspoň že je to neroztrhne." Měl totiž starost, aby přejídání doslova neroztrhlo elantrijský žaludek. Naštěstí však, když se jim žaludek naplnil, nastartoval trávení. Podobně jako svaly i žaludek jim reagoval na podněty.

Šli dál, až narazili na Kahara, který čistil zeď štětcem z poslední Sareniny dodávky. Tvář měl klidnou a netečnou. Ani si snad neuvědomil, že už odešli. Podíval se však na Raodena a Galladona kritickýma očima.

„Proč se můj pán nepřevlékl?“ zeptal se kousavě.

Raoden se podíval na své elantrijské hadry. „Neměl jsem čas, Kahare.“

„Po té práci, co si Maare dala, aby vám ušila nové oblečení, pane?!“

„Dobrá,“ řekl Raoden a usmál se. „Viděl jsi Karatu?“

„Je v Hale padlých, pane, s Hoedy.“

RAODEN s Galladonem se na příkaz čističe Kahara převlékli a šli dál za Karatou. Raoden byl rád, že to udělali. Už málem zapomněl, jaké to je, když si člověk na sebe vezme nové čisté oblečení, které není cítit bahnem a odpadky a není pokryté vrstvou hnědého slizu. Barvy samozřejmě nebyly zrovna podle Raodenova vkusu – Sarene vybírala skutečně pečlivě.

Raoden se na sebe podíval do kousku vyleštěné oceli. Košili měl žlutou s modrými pruhy, kalhoty jasně červené a vestu křiklavě zelenou. Vypadal jako podivný tropický pták. Jeho jedinou útěchou bylo, že Galladon je na tom ještě hůř.

Velký tmavý Dula se odevzdaně podíval na své růžovozelinkavé oblečení.

„Netvař se tak kysele, Galladone,“ smál se Raoden, „vždyť se o vás Dulech přece říká, že rádi nosíte nevkusné barevné oblečení.“

„Ale jen o aristokracii – o měšťanech a republikánech. Já jsem zemědělec. Já růžovou zrovna za moc lichotivou variantu nepovažuju. Komo?“ Potom se na Raodena podíval přimhouřenýma očima. „Jestli mi jen jednou řekneš, že ti připadám jako katharský jablíčka, tak si to svlíknu a pověsím tě na tom.“

Raoden se smál. „Já jednou najdu toho experta, co mi tvrdil, že všichni Dulové jsou klidný a vyrovnaný, a zavřu ho na týden do místnosti s tebou, kamaráde.“

Galladon zabručel a už nic neřekl.

„Pojď,“ vybídl ho Raoden a šel napřed zadními dveřmi kaple. Karatu našli před Halou padlých s jehlou a nití v ruce. Před ní

seděl Saolin s vyhrnutým rukávem a odhalenou obrovskou hlubokou ránou po celé paži. Nebyla v ní krev, ale bylo vidět tmavou hladkou tkáň. Karata mu ránu sešívala.

„Saoline!“ vykřikl Raoden. „Co se stalo?“

Saolin se na něho rozpačitě podíval. Nezdálo se, že by byl zmožený zraněním, i když normální člověk by byl už dávno omdlel bolestí a ztrátou krve. „Uklouzl jsem, pane, a jeden z nich mě dostal.“

Raoden si znepokojeně prohlížel ránu. Saolinovi vojáci byli silnější než ostatní Elantriané, byli houževnatí a připravení vydržet vykonávat nové úkoly. Nebylo jich však mnoho, sotva stačili hlídat cesty od Shaořina území ke dvoraně. Každý den, zatímco se celá Elantris cpala Sareninými dary, bojoval Saolin a jeho lidé se Shaořinými divochy, aby nepřepadli dvoranu. Někdy bylo až z dálky slyšet křik.

„To je mi líto, Saoline,“ řekl Raoden.

„Nic se nestalo, pane,“ odpověděl Saolin statečně. Tato rána byla však jiná než ty předchozí. Byla na ruce, v níž držel meč.

„Pane…“ začal Saolin a očima uhýbal před Raodenovým pohledem.

„Co se děje?“

„Přišli jsme o dalšího muže. Zastavili jsme je. Ale beze mě… no, máme to teď těžké, pane. Mí chlapci jsou dobří bojovníci a mají dobrou výzbroj, ale dlouho už to neudržíme.“

Raoden přikývl. „Já něco vymyslím. Saolin s nadějí přikývl a Raoden s pocitem viny pokračoval. „Saoline, jak jsi přišel k takové ráně? Já jsem u Shaořiných mužů nikdy neviděl jinou zbraň než tyče a kameny.“

„Už je to jiné, pane. „Někteří teď mají meče, a jakmile někdo z mých lidí padne, seberou mu zbraň.“

Raoden překvapeně zvedl obočí. „Opravdu?“

„Ano, pane. Je to důležité?“

„Moc. Znamená to, že Shaořini lidé nejsou taková bezduchá zvířata, jak jsme si mysleli. Jsou schopni se přizpůsobit. A tu divokost aspoň částečně předstírají.“

„U Dolokena,“ zaklel Galladon.

„No, možná nepředstírají," opravil se Raoden. „Oni se tak chovají, protože tím zastírají bolest. Ale kdybychom jim nabídli alternativu, třeba by ji přijali."

„Mohli bychom je pustit do dvorany, pane," navrhl Saolin a sykl, když Karata dokončovala šití. Počínala si velmi obratně. Se svým manželem se seznámila, když pracovala jako zdravotnice pro skupinu žoldnéřů.

„To nejde," řekl Raoden. „I kdyby žádného ze šlechticů nezabili, elantrijská městská stráž by je zmasakrovala."

„A to my nechceme, sulo?" zeptal se Galladon s ďábelským pohledem.

„Určitě ne," řekl Raoden. „Já myslím, že tu má princezna Sarene kromě aktu vdovské piety ještě jiný záměr. Vodí sem každý den jiné šlechtice, jako by je chtěla na Elantris navyknout."

„A k čemu by to bylo dobrý?" zeptala se Karata. Promluvila poprvé od chvíle, co odložila šití.

„Já nevím," přiznal Raoden. „Ale pro ni je to důležité. Kdyby na ně Shaořini vojáci zaútočili, zmařilo by to Sarenin záměr, ať už je jakýkoliv. Já jsem se ji snažil varovat, že ne všichni Elantriané jsou tak poddajní jako ti, s nimiž se zatím setkala, ale myslím, že mi nevěří. Budeme muset Shaořiny lidi udržet, dokud tu Sarene neskončí."

„A to bude kdy?" zeptal se Galladon.

„To ví jen Domi," odpověděl Raoden a zakroutil hlavou. „Mně to Sarene neřekne – kdykoli se od ní snažím něco vyzvědět, začne být nedůvěřivá."

„No, sulo," řekl Galladon, když se díval na Saolinovu zraněnou paži, „měl bys radši vymyslet něco, co by ji přimělo to skončit – buď, anebo ji připravit na setkání s tuctem zuřivých pomatenců. Komo?"

Raoden přikývl.

TEČKA uprostřed, čára několik centimetrů nad ní a další čára zprava – to je aon Aon, výchozí bod každého aonu. Raoden kreslil dál, vykonával prsty jemné a rychlé pohyby a nechával za nimi světélkující stopy. Dokreslil rámeček kolem středové tečky a potom okolo dva velké kruhy. Aon Tia, symbol cest.

Raoden však ani tady nekončil. Nakreslil dvě dlouhé čáry vycházející ze středu rámečku, potom dole po stranách čtyři malé aony označující vzdálenost, na kterou ho chce poslat. Série čar nahoře dávala příkaz, že má kouzlo čekat, dokud se nedotkne středu. Byl hotový.

Každou čáru a tečku vykreslil přesně. Ve výpočtech velmi záleželo na velikosti a délce čar. Byl to stále ještě poměrně jednoduchý aon, nesrovnatelný se složitými obrazci s hojivými účinky, které kniha popisovala. Raoden byl přesto na své pokroky hrdý. Trvalo mu dva dny, než se přesně naučil sérii čtyř aonů, která instruovala aon Tia, že ho má přenést přesně o čtyři délky těla.

Sledoval zářící obrazec se spokojeným úsměvem, dokud nezablikal a nepohasl, naprosto bez účinku.

„Ty se lepšíš, sulo," řekl Galladon, který se opíral o okenní parapet a díval se do kaple.

Raoden zakroutil hlavou. „Ještě mám před sebou dlouhou cestu, Galladone."

Dula pokrčil rameny. Galladon přestal Raodena přesvědčovat, že učit se Aon-Dor je bezpředmětné. Raoden se bez ohledu na to, co se v Elantris dělo, věnoval denně několik hodin kreslení aonů. Uklidňovalo ho to. Když kreslil aony, jeho bolest byla slabší a cítil větší klid.

„Jak to vypadá s obilím?" zeptal se Raoden.

Galladon se otočil a podíval se na zahradu. Obilí bylo zatím nízké, byly to skutečně jen výhonky. Raoden si všiml, jak vadnou. Minulý týden odešla většina Galladonových pracovníků a teď na veškerou práci na malé farmě zůstal jen Galladon sám. Každý den šel několikrát ke studni pro vodu, ale neunesl mnoho a kbelík, který jim Sarene dala, tekl.

„To vydrží," řekl Galladon. „Nezapomeň, ať si Karata nechá příště přinést hnojivo."

Raoden zakroutil hlavou. „To nejde, kamaráde. Král nesmí přijít na to, že si tu pěstujeme vlastní potravu."

Galladon se zamračil: „No, tak objednej hnůj."

„To je nápadný."

„No, tak ryby," řekl nakonec Galladon. „Prostě jim řekneš, že jsi na ně dostal hroznou chuť."

Raoden vzdychl a přikyvoval. Měl trochu víc přemýšlet, než si založil zahradu pod oknem. Na zápach shnilých ryb se skutečně těšil.

„Naučil ses ten aon z té knihy?“ zeptal se Galladon a rozložil se pohodlně na okně. „Co má umět?“

„Aon Tia?“ zeptal se Raoden. „To je cestovní aon. Před Reodem přenášel lidi z Elantris na druhý konec světa. V té knize se o něm píše proto, že to je jeden z nejnebezpečnějších aonů.“

„Nejnebezpečnějších?“

„Musíš naprosto přesně označit vzdálenost. Když chceš, aby tě odnesl tři metry, tak tě odnese tři metry, ať je na tom místě cokoli – takže klidně skončíš uprostřed zdi.“

„Ty ses toho hodně dověděl z tý knihy, viď?“

Raoden pokrčil rameny. „Něco jo. Většinou drobnosti.“ Nalistoval stránku, kterou měl založenou. „Třeba tohle. Asi deset let před Reodem přivedl nějaký muž do Elantris manželku, aby ji vyléčili z obrny. Elantrijský léčitel ale nakreslil aon Ien špatně – aon nezmizel, ale zablikal a tu ženu zahalil červeným světlem. A jí se udělaly tmavé skvrny na kůži a zeslábly a postupně vypadaly vlasy. Nepřipomíná ti to něco?“

Galladon zaujatě zvedl obočí.

„Brzy potom umřela,“ řekl Raoden. „Skočila ze střechy, protože nemohla zvládnout bolest.“

Galladon se zamračil. „A kterou čáru nakreslil ten léčitel špatně?“

„Žádnou špatně nenakreslil, ale vynechal jednu ze tří základních čar. Hloupá chyba, kdyby neměla tak tragické důsledky.“ Raoden se odmlčel a studoval otevřenou stránku. „To je skoro jako…“

„Jako co, sulo?“

„No, ten aon nebyl úplný, že jo?“

„Komo.“

„Takže třeba to hojení jako začalo, ale nemohlo dojít až do konce, protože nemělo úplnou informaci,“ řekl Raoden. „Co když ta chyba způsobila, že to byl normální životaschopný aon, který se dostane na Dor, ale nedostane tolik energie, aby mohl kouzlo provést až do konce?“

„Co tím chceš říct, sulo?“

Raoden široce otevřel oči. „Že nejsme mrtví, kamaráde.“

„Nemáme tep. Nepotřebujeme dech. Nemáme krev. Takže v tom s tebou nemůžu souhlasit.“

„Ne, opravdu,“ řekl Raoden. Byl stále vzrušenější. „Pochop, my jsme se ocitli v pasti někde na polovině transformace. Ten proces začal, ale něco ho zastavilo – úplně stejně jako zastavilo uzdravení té ženy. Máme v sobě Dor, jen čeká na směr a energii, aby mohl transformaci dokončit.“

„Já tě asi nestačím sledovat, sulo,“ řekl Galladon váhavě.

Raoden ho neposlouchal. „Proto se nám nehojí rány – taky to zůstane někde na půli cesty – zamrzlé, jako ryba v kostce ledu. Bolest nemizí, protože si naše tělo myslí, že čas neplyne. Je to zastavený proces, čeká na konec transformace. Padají nám vlasy a na jejich místě nic nového neroste. Kůže nám černá na místech, kde začal Shaod a potom se zastavil, protože mu došla síla.“

„Jako kdyby se tam něco přerušilo, sulo,“ řekl Galladon.

„Přesně tak,“ souhlasil Raoden. „A věřím, že to tak je. Něco opravdu Dor blokuje – já to vidím, když kreslím aony. Ta energie tam je a chce ven, ale něco jí stojí v cestě – jako kdyby ten aon měl špatné tahy.“

Raoden se podíval na přítele. „Nejsme mrtví, Galladone, a nejsme ani zatracení, jsme prostě nedodělaní.“

„To je skvělý, sulo,“ řekl Galladon. „Teď jen musíš přijít na to, proč.“

Raoden přikývl. Vědí sice o trochu víc, ale tu pravou záhadu – proč padla Elantris – dosud nevyřešili.

„Ale stejně,“ řekl Galladon, když se vrátil k práci, „jsem rád, že ta kniha k něčemu byla.“

Raoden natáhl hlavu na stranu. „Počkej chvíli, Galladone.“

Dula se na něj tázavě podíval.

„Tebe to moje bádání moc nezajímá, viď?“ zeptal se Raoden. „Ty jsi jen chtěl vědět, jestli ta kniha k něčemu byla.“

„A proč by mě mělo zajímat?“ namítl Galladon.

„Já nevím,“ odpověděl Raoden. „Ale ty sis vždycky tak strašně hlídal tu svou studovnu. Nikomu jsi ji neukázal a ani tam sám nechodíš. Co je na tom místě a na těch knihách tak posvátné?“

„Nic,“ pokrčil rameny Galladon. „Jen si je nechci nechat zničit.“

„A jak jsi to místo vůbec našel?“ zeptal se Raoden, došel k oknu a opřel se o parapet. „Říkal jsi, že jsi byl v Elantris jen pár měsíců, ale znáš tu každou ulici. Dovedl jsi mě přímo k Shaořině bance, neříkej mi, že jsi jen tak náhodou z dlouhé chvíle prozkoumal celou obchodní čtvrť.“

Dula při těchto Raodenových slovech evidentně znervózněl. Nakonec zamumlal. „To si člověk nemůže nechat vůbec nic pro sebe, Raodene? Musíš ze mě všechno vytáhnout?“

Raoden se zvedl, překvapený přítelovou naléhavostí. „Promiň,“ vykoktal ze sebe, když si uvědomil, jak byl neodbytný a obviňující. Galladon od jeho příchodu stojí po jeho boku a podporuje ho. Rozpačitě se od Galladona otočil.

„Můj táta byl Elantrian,“ řekl Galladon tiše.

Raoden se zastavil. Po straně přítele sledoval. Velký Dula si sedl na čerstvě pokropenou zem a upřeně se díval na malý stvol před sebou.

„Žil jsem u něj, dokud jsem nebyl samostatný. Potom jsem se odstěhoval,“ řekl Galladon. „Vždycky mi připadalo špatné, aby Dula žil v Arelonu, daleko od svých lidí a rodiny. Proto mě asi Dor potrestal stejným způsobem.

Vždycky se říkalo, že Elantris je požehnané město, ale táta tu nikdy vlastně nebyl šťastný. Asi i v ráji se najdou lidi, kteří se tam nehodí. Byl to vědec – ta pracovna je jeho. Ale na Duladel nikdy nezapomněl. Studoval zemědělství, ale v Elantris pro to nebylo využití. Proč farmařit, když si člověk může přeměnit na jídlo třeba i odpadky?“

Galladon vzdychl, nabral hrstku hlíny a drtil ji mezi prsty. Mnul ji v ruce a potom ji pustil zpátky na zem.

„Když jedno ráno zjistil, že maminka umírá, litoval, že nestudoval radši léčitelství. Některé nemoci udeří tak rychle, že je nezastaví ani Elantris. Můj táta byl jediný smutný Elantrian, kterého jsem poznal. Tenkrát jsem definitivně viděl, že to nejsou bohové – bůh by nemohl být tak zdrcený. Domů se vrátit nemohl – dřív tu byli Elantriané uvězněni stejně jako dnes – i kdyby byli sebekrásnější. Lidi nechtějí žít s něčím, co jim je nadřazené – moc jim to připomíná jejich vlastní omezenost.

Byl šťastný, když jsem se vrátil do Duladelu. Řekl mi, abych si založil farmu. Zůstal tu jako chudý opuštěný bůh v božském městě

a nepřál si nic víc než svobodu obyčejného člověka. Umřel asi rok nato, co jsem odešel. Věděl jsi, že Elantrian mohl zemřít na docela normální věc, jako je selhání srdce? Oni žili mnohem déle než normální lidi, ale mohli umřít. Zvlášť když si to přáli. Táta příznaky selhání srdce znal – mohl se nechat vyléčit, ale radši zůstal ve své pracovně a zmizel. Zrovna jako ty aony, co tak pracně kreslíš.“

„Takže ty nemáš rád Elantris?“ zeptal se Raoden a tiše proklouzl otevřeným oknem a sedl si ke Galladonovi. Díval se přes jeho políčko.

„Nemám rád?“ opakoval Galladon. „Ne, to ne – Dulové takoví nejsou. I když dětství v Elantris vedle smutného táty ze mě asi dobrého Dulu neudělalo. Ty sis toho všiml – neumím brát věci tak na lehkou váhu, jak to mají Dulové v nátuře. Na všem najdu stín. Jako bahno v Elantris. U nás se mi proto lidi vyhýbali a já jsem byl skoro rád, když mě postihl Shaod – do Duladelu jsem se nehodil, i když jsem měl farmaření strašně rád. Já si zasloužím tohle město a ono si zaslouží mě. Komo?“

Raoden si nebyl jistý, jak má zareagovat. „Myslím, že když teď řeknu něco povzbudivého, tak to stejně nepomůže.“

Galladon se pousmál. „To rozhodně ne. Vy optimisti nechápete, že když je člověk v depresi, tak nemá zájem, abyste ho povzbuzovali. Z toho mu je zle.“

„Dobře, tak já řeknu něco pravdivého, kamaráde,“ řekl Raoden. „Já si tě vážím. Nevím, jestli se sem hodíš, pochybuju, že se sem hodí kdokoli z nás. Ale cením si tvý pomoci. Jestli bude mít Nová Elantris úspěch, tak to bude proto, že jsi tu byl a zabránil mi v tom, abych skočil z první střechy.“

Galladon se zhluboka nadechl. Tvář neměl veselou – ale byla v ní zřejmá vděčnost. Přikývl, potom vstal a podal Raodenovi ruku, aby mohl vstát také.

RAODEN se neklidně vrtěl. Neměl postel, byla to jen hromádka dek v zadní místnosti kaple. Nebudilo ho však nepohodlí. Bylo to něco jiného – něco mu nedalo spát a on si nemohl uvědomit co. Už to skoro měl, ale myšlenky ho zase odvedly jinam. Musí na to přijít.

Ale co to je? Co ho to vlastně tak pronásleduje? Když domluvili s Galladonem, vrátil se Raoden k aonům. A potom šel na krátkou procházku po městě. Všude bylo ticho – Shaořini muži přestali na Novou Elantris útočit a zaměřili se na slibnější cíl, Sareniny návštěvy.

Určitě je to něco z toho rozhovoru s Galladonem, usoudil. Má to něco společného s aony nebo možná s Galladonovým tatínkem. Jaké to asi bylo, být tehdy Elantrian? Copak mohl mít člověk tady uprostřed té krásy opravdu depresi? Kdo z lidí schopných těch neuvěřitelných divů by si přál vyměnit to za obyčejnou farmu? Tenkrát to tu muselo být nádherné, tak nádherné…

„Milosrdný Domi!“ vykřikl Raoden a zvedl se na přikrývkách.

O několik vteřin později vběhli do místnosti Saolin a Maresh, kteří spali v hlavní místnosti kaple. Našli Raodena, jak sedí a je naprosto ohromený.

„Sulo?“ oslovil ho Galladon pomalu.

Raoden vstal a vyšel ven. Za ním následovali jeho vytřeštění společníci. Raoden sotva stačil zapálit lucernu. Nevnímal ani ostrý zápach Sarenina oleje. Za světla pospíchal do Haly padlých.

Ten muž tam stále byl a stále si cosi mumlal, i v noci, jako mnoho Hoedů. Byl maličký a scvrklý, na kůži měl tolik vrásek, že vypadal jako stoletý. Jeho hlas neustále opakoval tichou mantru.

„Krásní,“ sípal. „Tak krásní…“

Napadlo ho to ne v souvislosti s rozhovorem s Galladonem, ale když nesl Hoedům jídlo. Tisíckrát slyšel mumlání toho muže, ale nikdy ho nenapadla ta souvislost.

Raoden položil ruce na mužova ramena. „Co bylo tak krásné?“

„Krásní…“ opakoval muž.

„Člověče,“ naléhal Raoden, „jestli máš v tom těle ještě kousek duše, aspoň maličký kousíček rozumu, prosím, řekni mi to. O čem to mluvíš?“

„Tak krásní…“ mumlal stařík.

Raoden zvedl prst a začal kreslit muži přímo před obličejem aon Rao. Sotva ho dokončil, muž zvedl ruce, zalapal po dechu a vztáhl ruku přímo do středu aonu.

„My jsme byli krásní,“ šeptal muž. „Měl jsem bílé vlasy a zářivou kůži. Na rukou se mi vznášely aony… tak krásné…“

Raoden zaslechl zezadu několik překvapených výkřiků. „Vy myslíte…“ řekla Karata a přišla k nim blíž, „…takovou dobu…“

„Deset let,“ řekl Raoden a stále podpíral stařík ovo maličké tělo. „Tenhle muž byl před Reodem Elantrian.“

„To není možný,“ namítl Maresh. „To je strašně dlouho.“

„No a kam by šel?“ zeptal se Raoden. „Víme, že někteří Elantriané přežili pád města i vlády. Byli tu zavření. Někteří se upálili, pár jich uteklo, ale ostatní tu zůstali. Po pár letech se z nich stali Hoedi, přišli o rozum a ztratili sílu… a zůstali zapomenutí a opuštění na ulicích.“

„Deset let,“ šeptal Galladon, „deset let utrpení.“

Raoden se podíval muži do očí. Byly lemované vráskami a byly zamlžené, jako po nějakém velkém šoku. A jeho duše kdesi skrývala tajemství Aon-Doru.

Muž ze všech svých chabých sil chytil Raodena za paži. Namáhavě na něho zaměřil svůj nepřítomný pohled a zašeptal dvě slova.

„Prosím. Ven.“

„Kam?“ zeptal se Raoden zmateně. „Ven z města?“

„K jezeru.“

„Já nevím, co myslíte, dědo,“ šeptal Raoden.

Stařík nepatrně pohnul očima směrem ke dveřím.

„Karato, vezmi světlo,“ přikázal Raoden a zvedl stařík a. „Galladone, pojď s námi. Mareshi a Saoline, vy zůstaňte tady. Nechci, aby se vzbudili ostatní a zjistili, že jsem pryč.“

„Ale…“ namítl Saolin, ale nedopověděl. Pochopil striktní příkaz.

Byla jasná noc, na obloze svítil měsíc v úplňku, a tak byla lucerna skoro zbytečná. Raoden opatrně nesl starého Elantriana. Bylo zřejmé, že stařík už nemá sílu, aby zvedl ruku a ukazoval, a tak se musel Raoden na každé křižovatce zastavit a hledat ve stařík ových očích pokyn, kudy mají jít dál. Trvalo to dlouho. Už téměř svítalo, když došli k polorozpadlé budově na samém konci Elantris. Vypadala stejně zchátrale jako ostatní, jen střechu měla nedotčenou.

„Tušíte, co to je?“ zeptal se Raoden.

Galladon usilovně přemýšlel a snažil se rozpomenout. „Asi tuším, sulo. Tady se Elantriané nějak scházeli. Táta sem taky občas chodil, ale já jsem s ním nesměl.“

Karata se na Galladona při těch slovech vyděšeně podívala, ale otázku si nechala na jindy. Raoden odnesl Elantriana do prázdného domu. Byl holý a neurčitý. Raoden sledoval staříkovu tvář. Díval se na zem.

Galladon si klekl, smetl prach a zkoumal podlahu. „Tady je nějaký aon.“

„Jaký?“

„Myslím, že Rao.“

Raoden vytáhl obočí. Aon Rao znamenal ducha nebo duchovní energii. Kniha o Aon-Doru se však o něm bohužel příliš nezmiňuje a nikde se v ní nepíše o tom, jak by měl tento aon působit.

„Zatlač na něj,“ řekl Raoden.

„Snažím se, sulo,“ zabručel Galladon, „ale myslím, že to ne –“

Dula vykřikl a uskočil, když se začala propadat polovina podlahy. Kamenná masa se skřípěním klesala dolů. Karata si odkašlala a ukázala na aon, kterého se dotkla na zdi. Aon Tae – starý symbol, který znamenal „otevřít“.

„Jsou tam nějaký schody, sulo,“ řekl Galladon, když strčil hlavu do otvoru. Vydal se po schodech dolů a za ním Karata s lucernou. Raoden jim podal Hoeda a šel za nimi.

„To je chytrý,“ poznamenal Galladon, když studoval složitý mechanismus, který zvedal velký kamenný masiv. „To kdyby viděl Maresh, tomu by z toho šla hlava kolem. Komo?“

„Mě víc zajímají ty stěny,“ řekl Raoden a prohlížel si zdobené zdi. Byli v obdélníkové místnosti vysoké sotva něco přes dva metry. Byla nádherně zdobená freskami a dvěma řadami ozdobných sloupů. „Zvedni tu lucernu.“

Stěny byly plné obrazů bělovlasých lidí se stříbrnou kůží, zachycených při různých činnostech. Někteří klečeli před obrovskými aony, jiní šli v řadách se skloněnou hlavou. Bylo v tom cosi obřadného.

„To je nějaké posvátné místo,“ řekl Raoden. „Svatyně.“

„Že by měli Elantriané náboženství?“ podivila se Karata.

„Něco mít museli,“ řekl Raoden. „Třeba o svém božství nebyli zdaleka tak přesvědčeni jako zbytek Arelonu.“ Podíval se tázavě na Galladona.

„Táta o náboženství nikdy nemluvil,“ řekl Dula. „Ale tyhle lidi měli spoustu tajemství, i před rodinou.“

„Podívejte tamhle,“ řekla Karata a ukázala na druhý konec místnosti, kde byla na zdi jen jediná freska. Byl na ní zobrazený velký modrý ovál, který vypadal jako zrcadlo. Před oválem stál Elantrian se zavřenýma očima a roztaženýma rukama, jako by do toho oválu letěl. Zbytek zdi byl černý, jen na druhé straně oválu byl velký bílý prostor.

„Jezero,“ řekl tiše a naléhavě stařík.

„Ono je to ze strany,“ uvědomila si Karata. „Hele, on padá do jezera.“

Raoden přikývl. „Ten Elantrian na obraze neletí, on padá. Ten ovál je hladina jezera a čára na okraji je břeh.“

„To vypadá, jako by ta voda byla nějaká brána někam,“ řekl Galladon.

„A on chce, abychom ho tam hodili,“ uvědomil si Raoden. „Galladone, viděl jsi někdy elantrijský pohřeb?“

„Nikdy,“ zakroutil hlavou Dula.

„Pojďte,“ řekl Raoden a díval se stařík ovi do očí. Naléhavě směřovaly k bočnímu průchodu. Za ním byla další místnost, ještě krásnější než ta první. Karata nejistou rukou zvedla lucernu.

„Knihy,“ šeptal Raoden vzrušeně. Lucerna osvítila dlouhé řady knih. Všichni tři vešli do obrovské místnosti a všichni najednou cítili naléhavost ubíhajícího času. Na policích byl prach a na zemi po nich zůstávaly stopy.

„Všiml sis tu něčeho zvláštního, sulo?“ zeptal se Galladon tiše.

„Není tu bahno,“ uvědomila si Karata.

„Není tu bahno,“ přisvědčil Galladon.

„No jo, máte pravdu,“ řekl Raoden udiveně. Byl už tak zvyklý na čisté ulice Nové Elantris, že málem, zapomněl, kolik to dalo práce, aby tak vypadaly.

„Já jsem v tomhle městě nenašel jediný místo, kde by to bahno nebylo,“ řekl Galladon. „Bylo i v tátově pracovně, než jsem ji vyčistil.“

„Tamhle je ještě něco," řekl Raoden a ukázal dozadu na kamennou stěnu. „Podívejte, tam nahoře."

„Lucerna," podivil se Galladon.

„Jsou tu všude podél stěn."

„Ale proč místo nich nepoužili aony? Na všechno ostatní je měli," divil se Dula.

„Já nevím," odpověděl Raoden, „to mě napadlo už u vchodu. Když mají aony na to, aby je přemisťovaly po celém městě, tak určitě taky uměli pomocí aonů zvednout kámen."

„To je pravda," řekl Galladon.

„To znamená, že tu z nějakého důvodu musel být zakázán Aon-Dor," usuzovala Karata, než došli na konec knihovny.

„Kde nejsou aony, tam není bláto. Má to souvislost?" zeptal se Galladon.

„Možná," řekl Raoden a podíval se do očí staříkovi. Směřovaly k malým dveřím ve zdi. Byla na nich řezba s podobným motivem jako freska v první místnosti.

Galladon otevřel dveře a před nimi se objevila nekonečná kamenná chodba. „Kam u Dolokena tohle vede?"

„Ven," řekl Raoden. „Ten člověk přece chtěl, abychom ho vzali ven z Elantris."

Karata přejela prsty hladké stěny chodby. Raoden a Galladon šli za ní. Cesta se začala prudce zvedat do svahu, a tak museli často odpočívat. Střídavě nesli stařík a až nahoru, kde svah nahradily schody. Šli skoro hodinu, až se dostali na konec – ke dveřím – bez řezeb, bez ozdob.

Galladon je otevřel a ocitl se v příšeří úsvitu. „Jsme na kopci," vykřikl překvapeně.

Raoden vyšel vedle něho na malou plošinku v úbočí hory. Svah za plošinou byl strmý, ale Raoden si všiml serpentin vedoucích dolů. U svahu se krčilo Kae a za ním stál obrovský monolit Elantris.

Raoden si vlastně nikdy neuvědomil, jak je obrovská. Kae vedle ní vypadalo jako vesnice. Poblíž Elantris stály trosky tří dalších měst, která se kdysi stejně jako Kae krčila ve stínu tohoto velkoměsta. Bez elantrijských kouzel nebylo možné, aby Arelon udržel takovou koncentraci lidí na tak malém prostoru. Obyvatelé

byli z měst násilně vystěhováni a stali se Iadonovými dělníky a farmáři.

„Sulo, myslím, že děda už je netrpělivý.“

Raoden se podíval na Elantriana. Netrpělivě škubal očima ze strany na stranu a ukazoval k široké cestě vedoucí na plošinu. „Tak ještě nahoru,“ povzdechl si Raoden.

„Už to není moc,“ volala na ně Karata z cesty. „Tady to končí.“

Raoden přikývl a vydal se za Karatou.

„Jezero,“ šeptal muž vyčerpaně, ale spokojeně.

Raoden se zamračil. „Jezero“ bylo sotva tři metry hluboké – bylo to spíš jezírko. Vodu mělo průzračně modrou a nebylo vidět žádné ústí ani odtok pryč.

„Co teď?“ zeptal se Galladon.

„Dáme ho tam,“ odhadoval Raoden a klekl si, aby položil Elantriana do vody. Muž chvíli splýval na temně safírové vodě a potom šťastně vydechl. Ten zvuk v Raodenovi vzbudil intenzivní touhu zbavit se veškeré duševní i tělesné bolesti. Elantrianovo tělo jako by se narovnalo a oči ožily.

Chvíli byly upřené na Raodena s výrazem díků. Potom se stařík rozplynul.

„Doloken!“ vykřikl Galladon, když se starý Elantrian rozpustil jako cukr v šálku čaje. Během necelé vteřiny byl pryč a nikde nebylo ani stopy po tkáních, kostech nebo krvi.

„Byla bych opatrná na vašem místě, princi,“ varovala Karata.

Raoden se podíval dolů a uvědomil si, jak je blízko kraje jezera. Bolest ho svírala a tělo se mu třáslo, jako by vědělo, jak blízko je úlevě. Stačilo jen spadnout…

Raoden se postavil a zavrávoral, jak uhýbal před vábivým jezerem. Ještě není hotov. A nebude, dokud ho bolest zcela neovládne – ale dokud má ještě vůli, bude bojovat.

Dal ruku Galladonovi na rameno. „Až ze mě bude Hoed, přineste mě sem. Nenechte mě žít v bolesti.“

„Ty jsi na Elantris ještě mladý, sulo,“ řekl Galladon uštěpačně. „Ty ještě nějaký ten rok vydržíš.“

Raodenem znovu projela bolest, až mu roztřásla kolena. „Jen mi to slib, kamaráde. Přísahej, že mě sem odneseš.“

„Přísahám, Raodene,“ slíbil Galladon slavnostně, v očích však měl starostlivý výraz.

Raoden přikývl. „Pojďte, máme před sebou dlouhou cestu do města.“

KAPITOLA 26

BRÁNA se hlasitě zavřela, když se Sarenin vůz vydal zpátky do Kae. „Jste si jistí, že on to má na starosti?“ zeptala se. Ashe poskočil. „Měla jste pravdu, paní, já jsem měl o těch vůdcích gangů staré informace. Tomuhle novému říkají lord Spirit. Není tam dlouho – většina o něm neví déle než měsíc, jen jeden tvrdil, že lord Spirit a Shaor je jedna osoba. Jinak se shodují v tom, že porazil Karatu a Aandena. To druhé utkání prý byla velká bitva.“

„Takže ti lidé, co se s nimi stýkám, jsou podvodníci,“ řekla Sarene a klepala si prstem na tvář. Cesta na voze nebyla zrovna adekvátní přeprava pro princeznu, ale nikdo z dnešní šlechtické výpravy ji nepozval do svého kočáru. Chtěla požádat Shudena, ale někam zmizel – zřejmě u něho nad princeznou zvítězila mladá Torena.

„Zdá se, že ano, paní. Zlobíte se?“ zeptal se Ashe opatrně. Dával neustále najevo, že pokládá Sarenin zájem o Spirita za nemístné zdržování.

„Ne, vlastně ne. Ve všech politických aktivitách je vždycky jistá míra podvodu.“ Aspoň to tak řekla. Ať je podvod politickou nutností nebo ne, ona chce, aby k ní byl Spirit upřímný. *Začíná* mu ve skutečnosti důvěřovat a to ji znepokojuje.

On jí z nějakého důvodu dává důvěru. K ostatním je vtipný a veselý, ale žádný člověk nemůže být takhle jednostranně optimistický. Když mluvil pouze k Sarene, byl upřímnější. Viděla

mu v očích nevysvětlenou lítost a starost. Tomuhle člověku, ať je to tyran nebo ne, o Elantris opravdu jde.

Stejně jako ostatní Elantriané připomínal spíš mrtvolu než člověka. Kůži měl sinalou a vysušenou, hlavu a obočí zcela holé. Den za dnem k němu cítila menší odpor, jak si postupně na město zvykala. Nebylo to až natolik, že by na Elantrianech viděla něco hezkého, ale aspoň už se jí z nich nedělalo špatně.

Přesto se však snažila držet si odstup od Spiritových snah o jakési přátelství. Strávila v politice příliš dlouhou dobu, aby se otevřeně sblížila s oponentem. A on jejím oponentem rozhodně byl, i když se choval přátelsky. Zahrával si s ní, představoval jí falešné vůdce gangů, aby ji zmátl, a přitom na distribuci potravin, které přivezla, dohlížel on sám. Vlastně si ani nemohla být jistá, jestli dodržuje jejich dohody. Jistá si byla jen tím, že potraviny dostali jeho následovníci. Možná byl optimistický proto, že mu bezděčně pomáhala ve městě vládnout.

Vůz narazil na zvlášť velký kámen a Sarene na něm nadskočila. Několik prázdných beden spadlo shora Sarene málem na hlavu.

„Až příště potkáme Shudena," mumlala odhodlaně a masírovala si pozadí, „připomeň mi, abych ho kopla."

„Ano, paní," odpověděl Ashe samolibě.

NEMUSELA čekat dlouho. Bohužel však ke kopání neměla příležitost. Mohla Shudena porazit v šermu, kdyby chtěla, ale tím by si u dvorních dam příliš nepolepšila. Ten den se totiž rozhodly trénovat šerm a Shuden se jako obvykle přišel podívat. Šermoval však jen málokdy. Naštěstí se také většinou zdržel Chay-Shanu. Ženy kolem něho poskakovaly, kde mohly.

„Ale zlepšují se," pronesl Eondel pochvalně, když sledoval, jak ženy šermují. Každá měla ocelový cvičební meč a jakousi uniformu – podobnou kombinézu, jako měla Sarene, avšak s kanýrem v pase, který nahrazoval sukni. Byl tenký a zbytečný, ale ženy se tak cítily dobře. A tak Sarene nic nenamítala, i když to pokládala za dost hloupé.

„Vy mluvíte, jako by vás to překvapovalo, Eondele," řekla Sarene. „Copak jste mým učitelským schopnostem tolik nevěřil?"

Statný válečník ztuhl. „Ne, Vaše Výsosti, nikdy –"

„Ona si z vás utahuje, lorde,“ nadhodil Lukel, který právě přišel a klepl princeznu po hlavě svitkem papíru. „To byste jí neměl trpět. Ono jí to jen dodává kuráž.“

„Co to je?“ zeptala se Sarene a vzala Lukelovi papír.

„To jsou výpočty příjmů našeho drahého krále,“ řekl Lukel a vyndal z kapsy červený meloun a zakousl se do něj. Stále ještě nevysvětlil, jak se dostal k zásilce tohoto ovoce celý měsíc před sezónou – nad čímž ostatní obchodníci bledli závistí.

Sarene se podívala na čísla. „Vyjde mu to?“

„Sotva,“ odpověděl Lukel s úsměvem. „Ale díky příjmům z Teodu a z daní snad bude za vodou. Gratuluju, sestřenko, zachránila jsi monarchii.“

Sarene srolovala svitek. „No, tak tohle je jedna z těch menších starostí.“

„Jsou dvě,“ opravil ji Lukel. „Náš drahý přítel Edan uprchl ze země.“

„Cože?“ podivila se Sarene.

„Je to tak, paní,“ řekl Eondel. „Slyšel jsem o tom dnes ráno. Pozemky barona Edana hraničí s roklí v jižním Arelonu a letošní deště na ně naplavily spoustu bahna. A tak se Edan rozhodl, že zabrání dalším ztrátám, a naposledy ho viděli, jak míří k Duladelu.“

„No, to brzy přijde na to, že na novou monarchii arelonské tituly zrovna neplatí,“ řekl Lukel. „Já myslím, že bude z Edana dobrý farmář, co vy na to?“

„Nech na hlavě,“ řekla Sarene s vyčítavým pohledem. „Není hezké dělat si legraci z neštěstí druhého.“

„Neštěstí je Domiho vůle,“ namítl Lukel.

„Ty jsi ale především Edana nikdy neměl rád,“ řekla Sarene.

„Protože byl bezpáteřní, arogantní a byl by nás klidně zradil, kdyby na to měl kuráž. Co se mu tady nelíbilo?“ Lukel žvýkal ovoce se samolibým úsměškem.

„No, teď je na sebe každý hrdý,“ poznamenala Sarene.

„To on je vždycky, když uzavře obchod, Vaše Výsosti,“ řekl Eondel. „Teď s ním nebude aspoň týden k vydržení.“

„Jen si počkejte na arelonský trh,“ řekl Lukel. „To bude terno. No, on Iadon hledá někoho natolik bohatého, aby si mohl koupit Edanův titul, tak ti dá na chvíli pokoj.“

„Kdybys mi ho chtěl dát taky…“ odpověděla Sarene a obrátila se ke svým svěřenkyním. Eondel měl pravdu. Skutečně se zlepšovaly. I starší ženy překypovaly energií. Sarene zvedla ruku, aby jí věnovaly pozornost, a sál utichl.

„Jde vám to dobře,“ řekla Sarene do ticha. „Jsem překvapená – některé z vás už jsou lepší než mnoho žen, které jsem znala v Teodu.“

Když ženy poslouchaly Sareninu chválu, šumělo to mezi nimi uspokojením.

„Jedno mi však dělá starost,“ řekla Sarene a začala se procházet. „Myslela jsem si, že chcete ukázat svou sílu, že chcete dokázat, že máte na víc, než jen příležitostně vyšít polštářek. Ale dosud skutečně prokázala, že chce změnit Arelon, jen jedna z vás. Toreno, řekni jim, co jsi dnes dělala.“

Vytáhlá dívka tiše vyjekla, když Sarene vyslovila její jméno, a potom se ospale podívala na své kolegyně. „Že jsem šla s vámi do Elantris?“

„Skutečně,“ přisvědčila Sarene. „Několikrát jsem v tomto sále pozvala všechny ženy, ale odvahu jít se mnou do Elantris měla jen Torena.“ Sarene se zastavila a dívala se na rozpačité ženy. Ani jedna se jí nepodívala do očí – ani Toreně, která si připadala provinile.

„Zítra půjdu do Elantris znovu a tentokrát mě kromě stráží nebude doprovázet žádný muž. Jestli chcete skutečně ukázat tomuto městu, že jste stejně silné jako vaši manželé, půjdete se mnou.“ Váhavě se začaly zvedat ruce a upírat pohledy na Sarene. Bály se k smrti, ale půjdou. Sarene se usmála.

Ten úsměv byl však napůl předstíraný. Když tak před nimi Sarene stála jako generál před svým vojskem, něco si uvědomila. Stalo se to znovu.

Bylo to jako v Teodu. Viděla v jejich očích respekt. I sama královna se s ní teď chodila radit. Avšak ony ji jen respektovaly, ale ve skutečnosti ji nepřijaly. Když Sarene vešla do místnosti, všechno ztichlo. Když odešla, znovu se rozproudil hovor. Jako by byla někým, pro koho je jejich hovor příliš nízký. Sarene pro ně byla modelem toho, čím by se chtěly stát, a tím se jim odcizila.

Sarene se otočila a nechala ženy trénovat. Muži byli stejní. Shuden a Eondel ji respektovali – snad ji i pokládali za přítelkyni

– ale nikdy by o ní neuvažovali jako o ženě. I přes svou údajnou nechuť k dvoření a namlouvání reagoval Shuden příznivě na Toreniny návrhy – ale na Sarene se nikdy ani nepodíval. Eondel byl mnohem starší než ona, ale Sarene přesto cítila, že ji obdivuje, respektuje a rád jí slouží. Ale jako by o ní nikdy neuvažoval jako o ženě.

Sarene si uvědomovala, že je teď vdaná a že by o takových věcech neměla přemýšlet. Bylo to však pro ni těžké, vidět samu sebe jako vdanou – nekonala se žádná svatba a nikdy neviděla manžela. Potřebovala jen jedinou věc – náznak, že je alespoň pro některého z mužů přitažlivá, i když by na jeho návrhy nikdy nepřistoupila. Ale to bylo bezpředmětné. Muži v Arelonu ji respektovali a báli se jí.

Vyrostla s tím, že kromě rodiny nikde nenašla kousek citu, a zdálo se, že to tak půjde dál. Má aspoň Kiina a jeho rodinu. Přesto do Arelonu odcházela hledat přijetí, ale to nenašla. Bude se muset spokojit s respektem.

Zezadu se ozval hluboký chraplavý hlas, Sarene se otočila a viděla, že se k Lukelovi a Eondelovi připojil Kiin.

„Strejdo?“ podivila se, „co tady děláš?“

„Přišel jsem domů a zjistil, že tam je prázdno,“ odpověděl Kiin. „A jen jedna osoba je schopná ukrást mi celou rodinu.“

„Ona nás neukradla, tati,“ žertoval Lukel. „My jsme se jen dověděli, že budeš zase vařit hraggskou polívku z chaluh.“

Kiin se chvíli díval na svého rozverného syna a třel si bradu, kde kdysi míval vousy. „On uzavřel obchod, že jo?“

„Velmi lukrativní,“ řekl Eondel.

„Domi s námi,“ zabručel Kiin a usadil se na nejbližší židli. Sarene si sedla vedle něho.

„Slyšela jsi o královských plánovaných příjmech, Ene?“ zeptal se Kiin.

„Ano.“

Kiin přikývl. „Nikdy bych byl neřekl, že se někdy budu radovat z Iadonova úspěchu. Tak ti plány vyšly. A jak jsem slyšel, Eondel a ostatní budou mít obrovskou úrodu.“

„Ale přesto vypadáš, jako když máš starosti,“ namítla Sarene.

„Stárnu, Ene, a staří pánové starosti mají. Nedávno jsem měl obavy z tvých cest do Elantris. Kdyby se ti tam něco stalo, tak by mi to tvůj táta nikdy neodpustil.“

„Nevypadá, že by se ti chystal něco odpouštět,“ poznamenala Sarene bezděčně.

Kiin zabručel: „To máš pravdu.“ Potom se zarazil a podezíravě se na ni podíval. „Co ty o tom víš?“

„Nic,“ připustila Sarene. „Ale doufám, že mou nevědomost napravíš.“

Kiin zakroutil hlavou. „Některé věci je lepší nenapravovat. Byli jsme s tvým tátou mnohem hloupější, když jsme byli mladí. Eventeo je možná vynikající král, ale hrozný bratr. A já bych tedy zrovna medaili za vzorné bratrství taky nedostal.“

„Co se teda vlastně stalo?“

„Měli jsme… rozepři.“

„Jakou rozepři?“

Kiin se rozesmál svým dunivým chraplavým smíchem. „Ne, Ene, já se nenechám tak snadno manipulovat jako tamhlety holubičky. Tohle prostě zůstane tajemstvím. A nemrač se.“

„Já se nemračím,“ odpověděla Sarene a ze všech sil se snažila, aby to nevyznělo dětinsky. Když bylo zřejmé, že jí strýc už žádné další informace neposkytne, změnila nakonec téma. „Strejdo, má Iadon v paláci nějaké tajné chodby?“

„Moc bych se divil, kdyby neměl,“ odpověděl. „Iadon je jen největší paranoik, jakého jsem kdy znal. Ten musí mít v té pevnosti, které říká domov, aspoň tucet únikových cest.“

Sarene zaplašila nutkání odpovědět Kiinovi, že jeho domov je úplně stejná pevnost jako králův. Když se na chvíli odmlčeli, otočil se Kiin k Eondelovi a zeptal se na Lukelův obchod. Sarene nakonec vstala, vzala si syren a šla na parket. Brzy přišla do formy a předvedla sólovou ukázku.

Meč jí svištěl a létal vzduchem, a jak prováděla pohyby, které pro ni už byly rutinní, začala přemýšlet. Má Ashe pravdu? Skutečně se nechává nemístně rozptylovat Elantris a jejím tajemným vůdcem? Nesmí pustit ze zřetele své důležitější úkoly – Hrathen má něco za lubem a Telrii pravděpodobně za tou svou netečností něco skrývá. Musí uhlídat spoustu věcí a má dost

zkušeností s politiky na to, aby si uvědomovala, jak snadno člověk přecení své síly.

Přesto ji Spirit zajímal stále víc. Nestávalo se často, že by potkala člověka natolik politicky zdatného, aby udržel její pozornost – a v Arelonu našla hned dva. A Spirit byl svým způsobem zajímavější než gyorn. S Hrathenem byli otevření nepřátelé, ale Spirit se choval jako starý přítel. A jí to skoro ani nevadilo – což na tom bylo to nejznepokojivější.

Místo aby ho zlobilo, že mu na jeho požadavky dodává nesmyslné věci, vypadal vděčně. Dokonce jí i udělal kompliment, že je šetrná, protože tu látku, co poslala, koupila jistě někde ve výprodeji vzhledem k barvě. Ve všech ohledech se choval přátelsky a její sarkasmus nechával bez povšimnutí.

A ona zjišťovala, že to v ní nezůstává bez odezvy. Tady, uprostřed zatraceného města, se konečně našel člověk, který ji akceptuje. Přála si, aby se mohla smát jeho vtipným poznámkám, souhlasit s jeho postřehy a sdílet jeho starosti. Čím více mu oponovala, tím méně se bál. Jako by tu její vzdorovitost vítal.

„Sarene?“ probudil ji z rozjímání Daořin tichý hlas. Sarene naposled švihla mečem a potom se zastavila, unavená. Po tvářích jí stékal pot až na vnitřek límce. Neuvědomila si, jak náruživě trénuje.

Opřela špičku syrenu o podlahu a odpočívala. Daora měla vlasy učesané do úhledného uzlu a na uniformě neměla ani stopu potu. Jako obvykle dělala všechno s elegancí – i šerm.

„Chceš si o tom promluvit, Sarene?“ zeptala se Daora vybízivým tónem. Stály na kraji sálu a jejich hovor zanikal v dupotu podrážek a řinčení mečů.

„O čem?“ zeptala se Sarene zmateně.

„Tenhle pohled už jsem viděla, dítě,“ řekla Daora klidně. „On není pro tebe. Ale ty to víš, viď?“

Sarene zbledla. Jak to ví? Cožpak umí číst myšlenky? Potom si ale Sarene všimla, kterým směrem se teta dívá. Dívala se na Shudena a Torenu. Torena mu ukazovala několik základních výpadů a oba se smáli.

„Já vím, že je to těžké, Sarene,“ řekla Daora, „když ses ocitla v poutech manželství bez šance na náklonnost… aniž bys znala svého manžela a pocítila útočiště jeho lásky. Možná za pár let, až

budeš mít jistější pozici tady v Arelonu, si budeš moci dovolit vztah, který bude… legální. Ale zatím je na to moc brzy.“

Daora měla v očích náznak něhy, když sledovala, jak Shuden neobratně upustil meč. Tento obvykle velmi rezervovaný muž se naprosto neovladatelně rozesmál. „A navíc, dítě,“ pokračovala Daora, „tenhle už je zadaný jiné.“

„Ty si myslíš…?“ začala Sarene.

Daora položila Sarene ruku na rameno, jemně je stiskla a usmála se. „Viděla jsem ten pohled v tvých očích už pár posledních dní a viděla jsem v nich i beznaděj. Ty dva city patří k sobě a provázejí se vzájemně mnohem častěji, než by mladé srdce čekalo.“

Sarene zavrtěla hlavou a pousmála se. „Ujišťuju tě, teto,“ řekla láskyplně, avšak rozhodně, „že o lorda Shudena nemám zájem.“

„Jistě, dítě,“ řekla Daora, poklepala ji na rameno a odešla.

Sarene zakroutila hlavou a odešla se napít. Co na ní asi Daora viděla? Většinou se nemýlila, ale co ji tak zásadně zmátlo v tomto případě? Sarene samozřejmě měla Shudena ráda, ale jinak. Na její vkus byl příliš tichý a podobně jako Eondel příliš přísný. Sarene dobře věděla, že ona by potřebovala muže, který ví, kdy jí nechat prostor, ale který by se od ní nenechal manipulovat.

Sarene pokrčila rameny a pustila Daořiny mylné předpoklady z hlavy. Potom si sedla a přemýšlela, jak překroutit Spiritovu poslední a nejdetailnější objednávku.

KAPITOLA 27

HRATHEN se dlouho díval na list papíru. Byl to odhad rozpočtu krále Iadona, který mu spočítali derethští špioni. Iadonovi se nějak podařilo vzpamatovat se ze ztrát lodí a zboží. Telrii králem nebude.

Hrathen seděl u stolu, ještě v brnění, ve kterém sem přišel, a našel tu zprávu. Papír pevně svíral v prstech. Možná kdyby neměl jiné starosti, nešokovala by ho tato zpráva tolik – v životě už mu nevyšlo mnoho plánů. Pod rozpočtem však měl ještě seznam místních artethů. Každému z nich osobně nabídl post hlavního artetha a oni všichni odmítli. Zbyl jen jeden, který by místo přijal.

Iadonův rozpočet byl jen poslední kapkou – další cihla rozpadající se hradby Hrathenovy moci. V kapli málem o všem rozhodoval Dilaf – už ani Hrathena neinformoval o polovině schůzek a kázání, které tam pořádal. Byl jeho soupeřem a postupně se snažil Hrathenovi sebrat veškerou moc. Možná se ještě mstil za incident s elantrijským zajatcem nebo na Hrathena jen přenášel svůj vztek a frustraci z toho, jak Sarene v očích Arelonu polidštila Elantris.

Nicméně Dilaf postupně přebíral moc. Postupovalo to nenápadně, ale jaksi nevyhnutelně. Obratný arteth tvrdil, že podřadné organizační záležitosti jsou pod důstojnost jeho lorda hrodena – což byl do jisté míry velmi fundovaný argument. Gyornové se zřídka zabývali běžným každodenním chodem kaple a Hrathen také nemohl dělat všechno sám. A tak ho Dilaf ochotně zastoupil. I když Hrathen nepodlehl a neudělal ten očekávaný krok – aby jmenoval Dilafa hlavním artethem – výsledek byl stejný.

Hrathen ztrácel v Arelonu vliv. Šlechtici už nechodili k němu, ale k Dilafovi, a i když v Arelonu přibývalo Derethi, nebylo to dost rychle. Sarene nějak zmařila jeho plán dostat na trůn Telriiho

– a dostala lidi do Elantris, čímž se v Kae přestali dívat na Elantriany jako na démony. Hrathen vytvářel pro Arelon špatný precedens.

A navrch toho všeho tu ještě byla Hrathenova nejistá víra. Teď nebyl čas pochybovat, čemu vlastně věří. To Hrathen chápal. Jeho problémem byl však protiklad pochopit a uvěřit. V srdci se mu zakořenila nejistota a jemu se nedařilo ji vyplenit.

Bylo toho příliš mnoho najednou. Náhle mu začalo připadat, jako by na něj padala celá místnost, jako by se strop a stěny začaly posunovat stále těsněji na něj a drtit ho svou vahou. Hrathen zavrávoral, snažil se utéct, ale upadl na mramorovou podlahu. Nic nefungovalo, nic mu nemohlo pomoci.

Zasténal, jak se mu brnění zařízlo do těla, převalil se na kolena a začal se modlit.

Jako derethský kněz trávil Hrathen modlitbami každý týden celé hodiny. Ty však byly jiné – byla to spíše forma meditace než skutečná komunikace, spíš způsob uspořádání vlastních myšlenek. Tentokrát to však byla prosba.

Poprvé po mnoha letech prosil o pomoc. Hrathen se obracel na toho Boha, kterému tak dlouho sloužil, až na něj málem zapomněl. Modlil se k Bohu, kterého v jeho duši odsunul příval logiky a pochopení, k Bohu, jehož ve svém životě připravil o moc, přestože hledal cesty, jak rozšířit jeho vliv.

Najednou se Hrathen necítil schopen jednat sám za sebe. Najednou si přiznal, že potřebuje pomoc.

Nevěděl, jak dlouho tam klečí a vroucně se modlí za pomoc, slitování a milosrdenství. Nakonec ho z jeho polotransu vyrušilo zaklepání na dveře.

„Vstupte," řekl podrážděně.

„Omlouvám se, že vyrušuji, pane," řekl nižší kněz, který se objevil ve dveřích. „Ale tohle vám právě přišlo." Kněz strčil za dveře malou krabičku a zavřel je.

Hrathen se postavil na nejisté nohy. Venku byla tma, i když se začal modlit už před polednem. Opravdu setrval v prosbách tak dlouho? Ještě trochu omámen zvedl krabičku, postavil ji na stůl a dýkou otevřel víko. Uvnitř se objevily přihrádky se čtyřmi ampulemi.

Můj lorde Hrathene, stálo tam, *tady je jed, o který jste si psal. Účinek je přesně podle Vašeho přání. Tekutina se musí pozřít a příznaky se projeví asi po osmi hodinách.*

Sláva Pánu Jaddethovi.

Forton, apatykář a věrný Wyrnův služebník

Hrathen vzal lahvičku a obdivně si prohlížel její tmavý obsah. Už málem zapomněl na svůj noční hovor s Fortonem. Matně si vzpomínal, že měl v plánu dát jed Dilafovi. Ale to už by se teď minulo účinkem. Potřebuje něco teatrálnějšího.

Chvíli otáčel lahvičku v rukou a potom otevřel zátku a jedním douškem vypil její obsah.

ČÁST DRUHÁ

VOLÁNÍ ELANTRIS

KAPITOLA 28

NEJTĚŽŠÍ bylo rozhodnout se, kde začít číst. Police s knihami byly nekonečné. Raoden si byl jistý, že někde v tom oceánu stránek je ukrytý klíč, který hledají, ale najít ho byl úkol, který naháněl hrůzu.

Objevila to Karata. Všimla si malé knihovničky po straně místnosti proti vchodu. Na polici se krčilo asi třicet zaprášených knih. Určovaly systém katalogizace, který označoval jednotlivé řady a sloupce knihovny. Podle toho Raoden snadno našel knihy o Aon-Doru. Vybral si tu nejjednodušší a dal se do práce.

Raoden si tajemství knihovny nechal jen pro sebe, Galladona a Karatu. Jednak se bál, aby se neopakovalo Aandenovo pojídání knih, a jednak cítil posvátnost tohoto místa. Nebylo určeno k tomu, aby se sem hrnuli návštěvníci a aby se v knihách probíraly nechápající ruce, které by je přeházely a narušily posvátné ticho tohoto prostoru.

Nikomu neprozradili ani jezero, jen to zjednodušeně vysvětlili Mareshovi a Saolinovi. Raodenova touha skočit do něj je varovala, jak je nebezpečné. Jako by část jeho osobnosti toužila po jeho chladném objetí, po klidu a odpočinku od všité destrukce. Kdyby lidé věděli, že je tak snadná a bezbolestná cesta z utrpení, mnozí by se po ní chtěli bez váhání vydat. Během pár měsíců by bylo město vylidněné.

Samozřejmě se nabízela možnost nechat je to udělat. Jaké měl Raoden právo bránit ostatním ve věčném klidu? Přesto cítil, že je ještě brzy nad Elantris zlomit hůl. Během posledních týdnů

předtím, než začala Sarene vozit jídlo, viděl, že Elantriané dokážou na svou bolest a hlad zapomenout – takže měli ještě jiné východisko než definitivní zkázu.

Ale on ne. Jeho bolest byla den ode dne horší a horší. Dor jí dával sílu a Raoden se s každým jejím novým útokem blížil chvíli, kdy se vzdá. Naštěstí ho knihy přiváděly na jiné myšlenky. Přitahovaly ho hypnotickou silou, hltal je a nakonec v nich nalézal jednoduchá vysvětleni, která tak dlouho hledal.

Dočetl se, jak se složité poměry aonů vzájemně ovlivňovaly. Když se nakreslila jedna linie nepatrně delší než zbytek aonu, mohlo to mít drastické následky. Dva aony mohly začínat stejně, ale – podobně jako dva stejné kameny, když se valí ze skály různými cestami, mohly způsobit naprosto odlišné věci. Na to celé stačilo změnit délku několika málo čar.

Začínal chápat Aon-Dor. Dor byl přesně takový, jak to popsal Galladon. Byl to rezervoár energie neuchopitelný normálními smysly, jehož jedinou touhou bylo proniknout ven. Knihy vysvětlovaly, že Dor existuje na místech pod velkým tlakem a energie se jimi protlačuje každou možnou skulinou, někde má vyšší koncentraci, někde nižší. Vzhledem ke své podstatě mohl Dor vstupovat do fyzického světa pouze branou příslušného tvaru a velikosti. Elantriané svými obrazci vytvářeli skuliny, jimiž mohl Dor unikat ven. Obrazce, které kreslili, předurčovaly, jaký druh energie tak vznikne. Stačilo však, aby měla jediná čára špatné proporce, a Dor neprošel – bylo to, jako by se snažili protlačit čtverec kruhovým otvorem. Někteří teoretici popisovali tento proces cizími slovy jako „frekvence“ nebo „délka pulsu“. Raoden začínal chápat, jaká vědecká genialita je ukryta v plesnivých stránkách této knihovny.

Přesto navzdory veškerému studiu nebyl stále schopen zjistit, proč Aon-Dor přestal fungovat. Mohl se jen dohadovat, že se Dor nějak změnil. Třeba je to teď místo čtverce trojúhelník – a ať namaluje čtvercových aonů, kolik chce, energie jimi neprojde. Co však mohlo změnu Doru vyvolat, to nechápal.

„Jak to šlo?“ zeptal se Galladon, který přerušil Raodenovy myšlenky. Dula ukázal na seona Iena, který poletoval nad knihovnou a osvětloval knihy.

„Já nevím,“ odpověděl Raoden a díval se, jak Ien dělá smyčky.

„Musím se přiznat, sulo, že ten tvůj seon vypadá strašidelně.“

Raoden pokrčil rameny. „To všichni seoni, když zešílejí.“

„Ale ti ostatní se většinou drží pryč od lidí.“ Galladon Iena sledoval a zachvěl se.

Seon mu nevěnoval pozornost – zřejmě byl rád v Raodenově blízkosti.

„No jo,“ řekl Galladon. „Shání tě Saolin.“

Raoden přikývl, zavřel knihu a vstal od malého stolku – jednoho z mnoha, které stály vzadu v knihovně. Ve dveřích se přidal ke Galladonovi. Dula se naposled krátce podíval na Iena a potom zavřel dveře a uvěznil ho tam v temnotě.

„JÁ nevím, Saoline,“ řekl Raoden nerozhodně.

„Pane, nemáme na vybranou,“ namítl voják. „Mí muži už mají moc zranění. Dnes by bylo bezpředmětné stavět se proti Shaor, ti divoši nás vystrnadí, ani se nestačíme rozhlídnout.“

Raoden vzdychl a přikývl. Saolin měl pravdu. Už nemohli dál chránit Sarene před Shaořinými lidmi. I když dokázal Saolin velmi zdatně bojovat levou rukou, neměl dostatek vojáků, aby dvoranu ubránili. Navíc se Shaořini vojáci zdáli stále krutější a nebezpečnější. Evidentně tušili, že je ve dvoraně jídlo, a když se k němu nemohli dostat, byli ještě šílenější.

Raoden zkoušel nechávat jim jídlo mimo dvoranu, ale to fungovalo jen chvíli. Najedli se a utíkali dál ještě zběsilejší. Hnal je jen jejich pudový obsesivní cíl – dostat se k bednám ve dvoraně.

Kdybychom tak měli víc vojáků! pomyslel si Raoden sklíčeně. Já jsem přišel o hodně lidí díky Sareniným dodávkám a Shaorovci zůstali stále stejně silní. Raoden i Galladon se chtěli přidat do Saolinovy jednotky, ale prošedivělý velitel o tom nechtěl ani slyšet.

„Vůdci nebojují,“ řekl prostě. „Vy jste příliš cenné osoby.“

Raoden věděl, že má Saolin pravdu. Ani on, ani Galladon nebyli vojáci – nebyli by mnoho platní, jen by Saolinovu pečlivě zorganizovanou jednotku dezorientovali. Měli ještě několik možností a z nich se jako nejlepší jevila Saolinova varianta.

„Dobře,“ řekl Raoden. „Tak to udělej.“

„Dobře, pane,“ řekl Saolin a uklonil se. „Zahájím přípravy – zbývá nám jen pár minut, princezna přijede za chvíli.“

Raoden souhlasně přikývl a Saolina propustil. Saolinův plán byl poslední zoufalý pokus o lest. Shaorovci chodili vždycky stejnou cestou, než se rozdělili a snažili se probojovat do dvorany. Saolin je chtěl na této cestě přepadnout. Bylo to riskantní, ale byla to patrně jejich poslední šance. Ve stavu, v jakém byli, vojáci nemohli dál bojovat.

„Tak bychom asi měli jít," řekl Raoden.

Galladon přikývl. Když přicházeli ke dvoraně, začal Raoden rozhodnutí litovat. I kdyby Saolin zvítězil, přineslo by to smrt nebo invaliditu desítkám Elantrianů – na obou stranách. A tomu chtěl Raoden zabránit.

V každém případě jsem prohrál, pomyslel si Raoden.

SARENE měla pocit, že něco není v pořádku, ale nebyla si jistá co. Spirit byl neklidný, dnes nežertoval. Ale nebylo to kvůli ní, bylo to něco jiného. Snad břemeno zodpovědnosti vůdce.

Chtěla se ho na to zeptat. Rutinně rozdělovala potraviny, ale Spiritovy starosti ji zneklidňovaly. Vždycky, když přišel k vozu pro bednu, podívala se mu do očí a viděla v nich napětí. Nemohla se přimět k tomu, aby se ho zeptala. Příliš dlouho předstírala lhostejnost a odmítala jeho pokusy navázat přátelství. Přesně jako v Teodu se sama spoutala do určité role. A stejně jako dřív si to vyčítala a nevěděla, kudy z vlastního vězení ven.

Spirit takové zábrany naštěstí neměl. Když se šlechtici semkli do hloučku a začali vydávat jídlo, vzal ji stranou, kousek od hlavní skupiny.

Zvědavě se na něho dívala. „Co se děje?"

Spirit se podíval na hlouček šlechticů a několika šlechtičen, který čekal, až si Elantriané přijdou pro jídlo. Nakonec se otočil k Sarene. „Dnes by k něčemu mohlo dojít," řekl.

„Co?" zamračila se.

„Vzpomínáte si, jak jsem vám říkal, že ne všichni Elantriané jsou tak poddajní jako ti, co sem chodí?"

„Ano," odpověděla Sarene pomalu. *Co je to za trik, Spirite? Co to se mnou hraješ za hru?* Vypadal tak upřímně a vážně. Přesto se nemohla zbavit obav, že si s ní *zahrává.*

„No, prostě…," začal Spirit. „Prostě buďte připravení. Držte se blízko stráží."

Sarene se zamračila. Viděla mu v očích něco nového – něco, co tam dřív nebylo. Vinu.

Když se otočil zpátky k výdeji potravin a nechal svá varovná slova doznívat v Sarenině mysli, byla Sarene najednou vděčná, že si od něho zachovala odstup. Něco před ní skrývá – a je to něco velkého. Její smysl pro politiku ji varoval, aby byla opatrná.

To, co očekával, však nepřišlo. Když začali vydávat jídlo, Spirit se trochu uvolnil a už zase žertoval. Sarene si začínala myslet, že udělal zbytečný rozruch. Potom se ozval křik.

RAODEN uslyšel křik, zaklel a upustil sáček s jídlem. Bylo to blízko, moc blízko. Po chvilce se v ústí boční ulice objevil Saolin obklopený čtyřmi nepřátelskými vojáky. Divoce mával mečem ze strany na stranu. Jeden z divochů se rozmáchl palicí proti Saolinovým nohám a Saolin upadl.

Shaorovci se na něho vrhli.

Vyrojili se ze všech ulic – skoro tři desítky vřeštících šílenců. Stráže překvapeně nadskočily, vyrušené z obvyklého povalování u brány. Byly však příliš pomalé. Shaorovci se s divokým výrazem ve tváři a otevřenými ústy vrhli na šlechtice a Elantriany.

Vtom se objevil Eondel. Jakousi šťastnou náhodou se ten den rozhodl Sarene doprovodit. Jako vždycky měl u sebe meč – vždy dával přednost bezpečnosti před konvencemi a tentokrát se mu to vyplatilo.

Shaorovci nepočítali s odporem a před generálovým svištícím mečem zakopávali jeden o druhého. Eondel i přes svá přibývající léta bojoval svižně a obratně, takže jednou ranou připravil o hlavu dva útočníky. Jeho zbraň ovládaná silnými svaly si se slabými elantrijskými těly poradila snadno. Jeho útok postup Shaorovců natolik zpomalil, že se stačily vzpamatovat stráže a přidat se do boje.

Když si šlechtici uvědomili, že jsou v nebezpečí, začali křičet. Naštěstí byli jen pár kroků od brány, takže snadno utekli. Nakonec ve dvoraně zůstali jen Raoden a Sarene a dívali se na sebe přes bitvu.

K nohám jim dopadl jeden z Shaorovců, který zakopl o karton obilné kaše. Měl rozseknuté břicho od pasu až ke krku a podivně

kolem sebe mával rukama a míchal bílou obilnou kaši s blátem z dlažebních kamenů. Podíval se nahoru a rty se mu chvěly.

„Jídlo. My jsme jen chtěli trochu jídla. Jídlo…“ opakoval mantru Hoedů.

Sarene se na něho podívala a ustoupila o krok dozadu. Potom se podívala na Raodena a v očích měla ledovou nenávist ke zrádci.

„Vy jste jim nedal jídlo, že ne?“ zeptala se.

Raoden pomalu přikývl beze slova omluvy. „Nedal.“

„Tyrane!“ sykla. „Bezcitný despoto!“

Raoden se otočil k Shaořiným zoufalcům. Svým způsobem měla pravdu. „Ano, to jsem.“

Sarene ustoupila další krok dozadu, ale o něco zakopla. Raoden k ní natáhl ruce, aby ji zachytil, ale potom se zastavil, když si uvědomil, co to má pod nohama. Byl to přeplněný sáček jídla, který Raoden připravil pro Hoedy. Sarene se také podívala dolů a uvědomila si, co to je.

„A já už jsem vám začínala věřit,“ řekla hořce. A potom se rozběhla k bráně a zmizela. Shaorovci ji nepronásledovali. Vrhli se na jídlo, které tam šlechtici nechali.

Raoden odešel dál. Shaorovci si ho snad ani nevšimli, jenom sbírali rozházené potraviny a špinavýma rukama si jimi nacpávali tváře. Raoden je unaveně sledoval. Je po všem. Šlechtici už do Elantris nevstoupí. Aspoň že nikoho nezabili.

Potom si vzpomněl na Saolina. Utíkal přes dvoranu a klekl si k němu. Starý voják se díval na oblohu, oči měl bez výrazu, hlava se mu pohupovala ze strany na stranu a mumlal stále dokola: „Prohrál jsem, pane. Prohrál, lorde Spirite. Prohrál, prohrál, prohrál…“

Raoden vzdychl a zoufale sklonil hlavu. Co jsem to udělal? přemítal a bezmocně kolébal nového Hoeda.

Raoden zůstal ve dvoraně ztracený ve svém zoufalství ještě dlouho potom, co Shaorovci sebrali všechno jídlo do posledního drobečku a odešli. Nakonec ho z jeho smutku vytrhl nečekaný zvuk. Brána Elantris se znovu otvírala.

KAPITOLA 29

„PANÍ, nejste raněná?“ zeptal se Ashe hlubokým hlasem plným obav.

Sarene se snažila osušit oči, ale slzy se jí do nich hrnuly stále dál. „Ne,“ řekla mezi vzlyky. „Jsem v pořádku.“

Ashe, zjevně nepřesvědčený její odpovědí, kroužil kolem ní v pomalých půlkruzích a sledoval, jestli nemá někde viditelnou známku zranění. Jak uháněl vůz zpátky k paláci, míhaly se za oknem domy a obchody. Eondel, kterému vůz patřil, zůstal u brány.

„Paní,“ řekl Ashe upřímně, „co se stalo?“

„Měla jsem pravdu, Ashi,“ řekla a snažila se přes slzy usmát nad svou hloupostí. „Měla bych být ráda. Nezmýlila jsem se v odhadu.“

„Spirit?“

Sarene přikývla a potom si opřela hlavu o sedadlo a dívala se na střechu kočáru. „Nedával potraviny lidem. Měl jsi je vidět, Ashi – hlad je připravil o rozum. Spiritovi vojáci je nepouštěli na dvoranu, ale oni měli takový hlad, že se jim postavili na odpor. Neumím si představit, jak to udělali – neměli zbraně ani meče, jen ten hlad. A on se to ani nesnažil popřít. Jen tam stál a díval se, jak se mu to hroutí pod rukama a u nohou měl hromadu nashromážděného jídla.“

Sarene zvedla ruce k obličeji a zoufale se chytila za hlavu. „Proč jsem tak *pitomá?*“

Ashe znepokojeně pulsoval.

„Já jsem věděla, co dělá. Tak proč mě tak rozčiluje, že jsem se nemýlila?“ Sarene se zhluboka nadechla, ale dech se jí zastavil v hrdle. Ashe měl pravdu – příliš se zapletla do případu Spirita z Elantris. A příliš se citově zaměřila na svou nedůvěru k němu.

A výsledkem byla katastrofa. Šlechtici zpočátku viděli bídu a zoufalství Elantris. Léta tradované předsudky se ukázaly jako lež a potvrdilo se korathské učení o shovívavosti. Teď si však šlechtici odnesou jako jediný zážitek to, že byli přepadeni. Sarene může jen děkovat Domimu, že se nikomu nic nestalo.

Sarene vytrhlo ze zamyšlení řinčení zbroje pod oknem. Sebrala se a vystrčila hlavu z okna, aby se podívala, co je to za hluk. Kolem jejího vozu právě procházely dvě řady mužů v černočervených livrejích s řemeny a řetězy. Byla to Iadonova osobní stráž. Měli namířeno k Elantris.

Sarene zamrazilo, když se na ně dívala. „Idos Domi," řekla šeptem. Muži měli v očích zabijácký pohled – byli připraveni vraždit.

KOČÍ zaslechl Sarenin povel, aby jel rychleji, a protože jen málo mužů se dokázalo rázné teodské princezně postavit, dojeli brzy do paláce. Sarene nečekala, až kočí připraví schůdky, a vyskočila z kočáru.

V paláci už ji znali, a když se řítila chodbami, raději jí uhýbali z cesty. Znaly ji už i stráže u Iadonovy pracovny. Jen rezignovaně vzdychly a otevřely jí dveře.

Když vstoupila, král viditelně pobledl. „Ať je to cokoli, musí to počkat. Máme krizi –"

Sarene plácla oběma dlaněmi do Iadonova stolu, až se otřásl a spadl stojan na pera. „Co to ve svatém jménu Domiho děláte?"

Iadon zrudl vzteky a vstal. „Došlo k útoku na členy mého dvora! Je mou povinností se k tomu postavit."

„Nekažte mi tu o svých povinnostech, Iadone," obořila se na něho Sarene. „Už deset let hledáte důvod zničit Elantris – držely vás jen předsudky lidí."

„O co ti jde?" zeptal se král chladně.

„Já vám tuhle záminku neposkytnu!" řekla. „Stáhněte zpět své vojáky."

Iadon se ušklíbl. „Ty bys mi měla nejvíc ze všech děkovat za to, jak jsem rychle zareagoval, princezno. Ohrožena byla tvoje čest."

„Já si svou čest ubráním sama, Iadone. Ty jednotky, co tam jdou, jsou v rozporu se vším, co jsem tam za ty týdny udělala."

„No, ten projekt mohl vymyslet jedině hlupák," prohlásil Iadon a hodil stoh papírů na stůl. Vrchní papír odlétl a Sarene na něm viděla rukou psané rozkazy. Vyčnívala z nich zlověstná slova „Elantris" a „vyhlazení".

„Jdi zpátky do svého pokoje, Sarene," řekl král. „Tohle bude za pár hodin za námi."

Sarene si najednou uvědomila, jak asi vypadá. Obličej má rudý od pláče, jednobarevné šaty zašpiněné od potu a elantrijského bahna a na hlavě rozpadající se rozcuchaný cop.

Jakmile se však podívala na krále a zahlédla v jeho pohledu uspokojení, nejistota ji okamžitě přešla. On by klidně zmasakroval celou tu společnost hladových a bezmocných lidí v Elantris. On by zabil Spirita. Kvůli ní.

„Tak mě poslouchejte, Iadone," řekla Sarene ostrým a ledovým hlasem. Dívala se ze své bezmála dvoumetrové výšky králi přímo do očí.

„Vy ty vojáky z Elantris stáhnete. Vy ty lidi necháte na pokoji. Jinak řeknu lidem, co o vás vím."

Iadon se ušklíbl.

„Tak ne, Iadone?" vyštěkla. „Já myslím, že se budete cítit úplně jinak, až budou lidi znát pravdu. Vy víte, že vás už takhle pokládají za hlupáka. Oni předstírají, že vás poslouchají, ale vy dobře víte, že se vám za zády smějou. Myslíte, že se neví o tom, jak jste přišel o lodě? A že se nesmáli, že bude jejich král za chvíli chudý jako baron? Oni to moc dobře vědí, Iadone. A jak se před ně postavíte, až zjistí, *jak* se vám podařilo z toho vybruslit? Až jim ukážu, jak jsem vám zachránila příjmy, jak jsem vám dala spojení na Teod, jak jsem vám *já* zachránila trůn."

Jak rozhorleně mluvila, při každém argumentu ho dloubla prstem do prsou. Na čele se mu objevil pot. Pod jejím neoblomným pohledem postupně změkl.

„Jste hlupák, Iadone," sykla. „Já to vím, vaši šlechtici to vědí taky a ví to celý svět. Dostal jste do ruky velký národ a s tou vaší chamtivostí jste ho vymačkal jako citron. Zotročil jste lidi a poskvrnil jste čest Arelonu. A krom toho všeho je tahle země rok od roku chudší. I vy, král, jste natolik na mizině, že vás na trůně drží jen dar z Teodu."

Iadon před ní nervózně uhýbal. Jako by se celý zmenšoval a jeho arogance vadla pod tlakem jejích argumentů.

„Jak si budete připadat, Iadone?“ šeptala. „Jak se budete cítit, až bude celý dvůr vědět, že jste se zadlužil ženský? A ještě k tomu hloupý holce? Odhalili by vás. Každý by věděl, co jste zač. Nic než nejistý, primitivní, neschopný invalida.“

Iadon klesl na židli. Sarene mu podala pero.

„Odvolejte to,“ uhodila na něho.

Třesoucími se prsty podepsal na konci stránky odvolání a dal na něj svou osobní pečeť.

Sarene popadla papír a vyšla z místnosti. „Ashi, zastav ty vojáky! Řekni jim, že byly vydány nové rozkazy.“

„Ano, paní,“ odpověděl seon a vyrazil chodbou k oknu rychleji než cválající kůň.

„Vy!“ nařídila Sarene strážci a klepla do přes brnění srolovanou listinou. „Tohle donesete do Elantris.“

Muž si nejistě vzal papír.

„Honem!“ nařídila Sarene.

Dal se do běhu.

Sarene si založila ruce a sledovala, jak strážce utíká po chodbě. Potom se obrátila na druhého. Začal jí nervózně uhýbat pohledem.

„Ehm, zkontroluju, jestli to vyřídil,“ vykoktal ze sebe a vydal se za kolegou.

Sarene chvíli stála a potom se otočila, vrátila se do královy pracovny a zavřela za sebou dveře. Iadon tam seděl zhroucený ve své židli, lokty na stole a hlavu položenou na rukou. Tiše vzlykal.

KDYŽ Sarene dorazila do Elantris, nové rozkazy už tam byly. Iadonovy stráže stály nerozhodně před bránou. Řekla jim, ať se vrátí, ale kapitán odmítl se zdůvodněním, že dostal příkaz neútočit, ale ne vrátit se. O chvíli později dorazil posel s příkazem, aby se stráže vrátily do paláce. Kapitán vrhl na Sarene zlostný pohled a přikázal mužům návrat.

Sarene ještě chvíli zůstala a vyšla až nahoru na hradby, aby viděla do dvorany. Uprostřed tam stál opuštěný převrácený její vůz a před ním rozházená řada beden. Ležela tam těla – padlí útočníci, mrtvoly v bahně.

Sarene se zarazila a ztuhla. Jedno tělo se ještě hýbalo. Naklonila se přes zídku a dívala se dolů. Bylo to daleko, ale přesto viděla mužovy nohy – ležely několik desítek metrů od jeho těla. Patrně dostal ránu, která ho přesekla v pase. Nemohl ji v žádném případě přežít. Přesto zoufale bezcílně mával rukama.

„Milosrdný Domi," šeptala Sarene, zvedla ruku na hruď a prsty nahmatala korathský přívěšek. Nevěřícně bloudila pohledem po dvoraně. Hýbala se i jiná těla, i přes smrtelná zranění.

Říká se, že jsou Elantriané mrtví, vzpomněla si. *Jsou to zesnulí, jejichž duše nedošla klidu.* Poprvé se jí otevřely oči a uvědomila si, jak Elantriane přežívají bez jídla. *Oni nepotřebují jíst.*

Ale proč tedy jedí?

Sarene zakroutila hlavou a snažila se setřást z mysli jak zmatek, tak pohled na zápasící těla ve dvoraně. Přitom zahlédla jinou postavu. Klečela ve stínu elantrijských hradeb a na první pohled bylo patrné, že trpí nevýslovným smutkem. Sarene popošla po hradbách blíž, rukou se přidržovala ochranné zídky. Zastavila se až nad postavou.

Nějak vycítila, že je to Spirit. Svíral v rukou tělo a kolébal je se skloněnou hlavou. Bylo to jasné. I tyran je schopen milovat své přátele.

Já jsem tě zachránila, pomyslela si Sarene. *Král by tě byl zničil, ale já jsem ti zachránila život. To nebylo pro tebe, Spirite. To bylo pro všechny lidi, kterým vládneš.*

Spirit si jí nevšiml.

Snažila se na něho stále zlobit. Ale když se dívala dolů a cítila jeho utrpení, nemohla si lhát – ani sama sobě. Události dnešního dne ji z několika důvodů rozrušily. Zlobila se, že jí nevyšly plány. Litovala, že už nebude moci krmit hladovějící Elantris. Byla nešťastná z toho, jak se na Elantris bude dívat aristokracie.

Ale byla také smutná, že už ho neuvidí. Ať to byl tyran nebo ne, připadal jí jako dobrý člověk. Možná… možná může místu jako Elantris vládnout jedině tyran. Možná je nejlepší z lidí, co tam jsou.

Ať už je to jakkoli, pravděpodobně už ho nikdy neuvidí. Už se nikdy nepodívá do očí, které byly i přes zchátralé tělo živé a bystré. Bylo v nich cosi složitého, co nikdy nerozluští.

Už je to pryč.

NAŠLA útočiště v jediném domě v Kae, v němž se cítila bezpečně. Kiin jí otevřel a potěšil v náruči. Byl to trapný konec velmi depresivního dne. To objetí za to ale stálo. Už jako dítě usoudila, že strýček se umí nejlépe mazlit, že se na jeho širokých ramenou a obrovských prsou schová i velké děvče.

Sarene ho nakonec pustila a otřela si oči, zklamaná sama sebou, že se znovu dala do pláče. Kiin jí položil na rameno svou velkou ruku a vedl ji do jídelny, kde seděla celá rodina i s Adienem u stolu.

Lukel něco zaujatě vyprávěl, ale zmlkl, když uviděl Sarene. „Mluvte o lvu," citoval jindské přísloví, „a on přijde na hostinu."

Adien na ni upřel svůj bloudící neurčitý pohled a šeptal: „Šest set sedmdesát pět kroků odsud do Elantris."

Na chvíli se rozhostilo ticho. Potom Kaise nadskočila na židli: „Sarene, oni tě opravdu chtěli sníst?"

„Ne, Kaise," odpověděla Sarene a sedla si. „Oni jen od nás chtěli trochu jídla."

„Kaise, nech Sarene na pokoji," nařídila Daora přísně, „měla těžký den."

„A já jsem o to přišla," řekla Kaise mrzutě a poposedávala na židli. Potom se rozzlobeně podívala na bratra. „Proč ti muselo bejt zrovna špatně?"

„Já za to nemůžu," bránil se Daorn stále ještě zesláblým hlasem. Nevypadal však nijak zklamaně, že bitvu promeškal.

„Dejte pokoj, děti," opakovala Daora.

„Nech je," přimluvila se Sarene. „Mně to nevadí."

„Tak teda," ozval se Lukel, „je to pravda?"

„Je," odpověděla Sarene. „Několik Elantrianů nás přepadlo, ale nikomu se nic nestalo – aspoň na naší straně."

„Ne, já jsem nemyslel tohle," řekl Lukel. „Ale krále. Je pravda, že jsi ho umluvila, aby nezasáhl?"

Sarene ztuhla. „Ono se to rozkřiklo?"

Lukel se dal do smíchu. „Ono tě prý bylo slyšet až do hlavního sálu. Iadon ještě nevyšel z pracovny."

„No, asi jsem se nechala trochu unést," řekla Sarene.

„Udělala jsi správnou věc, dítě," ujistila ji Daora. „Iadon je pořád ještě zvyklý, že stačí, aby trochu nahlas kýchl, a dvůr už je v

pozoru. Asi v tu chvíli nevěděl, co má dělat, když se mu najednou někdo postavil.“

„Nebylo to tak těžké,“ řekla Sarene a zakroutila hlavou. „On má velké řeči, ale jinak je docela nejistý.“

„Jako většina mužů, dítě,“ odpověděla Daora.

Lukel se rozesmál. „Sestřenko, jak my jsme tady bez tebe mohli žít? Tady byla pěkná nuda, než ses rozhodla sem doplout a trochu nám to tady porovnat.“

„Já bych radši, kdyby to bylo zůstalo aspoň trochu neporovnané,“ mumlala Sarene. „Až se Iadon vzpamatuje, tak se mu to nebude líbit.“

„Tak na něj zase zařveš,“ řekl Lukel.

„Ne,“ ozval se Kiin vážně. „Ona má pravdu. Panovník si nemůže dovolit nechat se veřejně napomínat. Možná, že tady nastanou krušné časy, až tohleto přejde.“

„Anebo abdikuje a nabídne trůn Sarene,“ zasmál se Lukel.

„Toho se váš tatínek obával,“ poznamenal Ashe hlubokým hlasem v okně. „On měl vždycky strach, že si s vámi Arelon neporadí, paní.“

Sarene se pousmála. „Vrátili se?“

„Ano,“ odpověděl seon. Poslala ho za Iadonovými strážemi, kdyby náhodou nechtěly uposlechnout. „Kapitán šel hned za králem, ale vrátil se, když mu Jeho Veličenstvo nechtělo otevřít.“

„To není dobře, když voják vidí, jak jeho král trucuje jako malé děcko,“ poznamenal Lukel.

„No ale,“ pokračoval seon, „já –“

Náhle ho přerušilo rázné zaklepání na dveře. Kiin zmizel a potom se vrátil s rozrušeným lordem Shudenem.

„Paní,“ řekl Shuden a uklonil se směrem k Sarene. Potom se otočil k Lukelovi. „Zaslechl jsem zajímavé zprávy.“

„Je to všechno pravda,“ řekl Lukel. „Sarene nám to potvrdila.“

Shuden zakroutil hlavou. „Ale já myslím něco jiného.“

Sarene s obavami zvedla hlavu. „*Co ještě* se mohlo dnes stát?“

Shuden zamrkal. „To neuhodnete, koho dnes v noci postihl Shaod.“

KAPITOLA 30

HRATHEN se nesnažil transformaci skrývat. Důstojně vyšel ze svého pokoje a ukázal své prokletí celé kapli. Dilaf byl právě uprostřed ranních bohoslužeb. Pohled na malého arelonského kněze, jak ohromeně zavrávoral, stál rozhodně za tu holou hlavu a skvrnitou pleť.

Brzy za Hrathenem přišli korathští kněží. Dali mu velký dlouhý bílý plášť, aby zakryl jeho znetvoření, a odvedli ho z nyní už prázdné kaple. Hrathen se bavil, když viděl zmateného Dilafa, jak všechno sleduje z přístěnku a v očích má poprvé neskrývanou nenávist k Hrathenovi.

Korathští kněží ho odvedli do jejich kaple, svlékli ho a umyli jeho skvrnité tělo vodou z Aredelu. Potom ho zahalili do bílého rubáše ze silných pruhů látky. Když ho umyli a oblékli, kněží ustoupili a vešel Omin.

Malý holohlavý kněz, hlavní představitel korathské církve v Arelonu, dal Hrathenovi krátké požehnání a na hruď mu nakreslil aon Omi. V očích měl sotva znatelný náznak uspokojení. Ve městě jim však zastoupila cestu velká jednotka Iadonových stráží. Strážci stáli s rukama na zbraních a cosi si tiše říkali. Hrathen se na ně překvapeně podíval. Poznal, že se chystají k bitvě. Omin se chvíli dohadoval s kapitánem elantrijské městské stráže a Hrathena zatím poslali do malého domku vedle strážní budovy označeného aonem Omi.

Hrathen sledoval malým oknem, jak přiběhli dva udýchaní strážci a předali Iadonovým vojákům svitek papíru. Kapitán ho přečetl, zamračil se a začal se dohadovat s posly. Potom se vrátil Omin a vysvětloval, že budou muset chvíli počkat.

Čekali – alespoň dvě hodiny.

Hrathen slyšel, že kněží vodí lidi do Elantris jen v určitou denní dobu, ale patrně to bylo určité rozmezí. Nakonec dali kněží Hrathenovi do rukou košíček s jídlem, naposledy se pomodlili k jejich ubohému bohu a strčili ho do vrat.

Ocitl se v Elantris, hlavu holou a tělo samá černá skvrna. Elantrian. Město vypadalo zdola úplně stejně jako z hradeb – špinavé, shnilé a ďábelské. Otočil se, odhodil košík s dary a padl na kolena.

„Pane Jaddethe, Pane všeho stvoření," začal pevným silným hlasem. „Vyslyš přímluvu služebníka svého království. Smyj tuto skvrnu z mého těla. Navrať mě životu. Zapřísahám tě se vší mocí mé pozice svatého gyorna."

Nic se nestalo. Modlitby tedy opakoval. Znovu a znovu a znovu…

KAPITOLA 31

SAOLIN klesl na hladinu a ani neotevřel oči, ale přestal mumlat. Chvíli se pohupoval na hladině, potom se zhluboka nadechl a zvedl ruce k obloze. A pak se rozplynul v modré vodě.

Raoden to obřadně sledoval. Čekali tři dny a navzdory vší beznaději doufali, že se mu vrátí rozum. Nevrátil. K jezeru ho vzali jednak proto, že měl obrovské rány, a jednak proto, že si byl Raoden vědom toho, že by do Haly padlých už nikdy nemohl vstoupit, kdyby tam byl Saolin. Mantra „prohrál jsem, lorde Spirite" na něho byla příliš.

„Pojď, sulo," řekl Galladon. „Už je pryč."

„Je pryč,“ opakoval Raoden. *A je to moje vina.* Tentokrát se zdály všechny bolesti na jeho těle bezvýznamné proti utrpení jeho duše.

VRÁTILI se k němu. Nejdřív se trousili po jednom, potom chodily celé davy. Trvalo jim celé dny, než si uvědomili, a uvěřili, že Sarene už nepřijde. Skončil výdej potravin, skončilo jídlo, čekání a znovu jídlo. Vrátili se, protože se najednou probudili z omámení a uvědomili si, že kdysi – ne tak dávno – objevili v životě jakýsi cíl.

Raoden jim vrátil jejich profese – úklid, práci na zahradě, opravy domů. Protože měli lepší nářadí, už jejich práce nebyla názornou ukázkou, jak si ukrátit čas, ale spíše produktivní cestou, jak znovu vybudovat novou Elantris. Provizorní střechy byly nahrazeny trvanlivějšími, funkčními. Nová dodávka obilí přinesla šanci na novou setbu, rozsáhlejší a efektivnější, než byla ta předchozí. Malá zeď kolem Nové Elantris byla opravena a rozšířena – i když Shaorovci byli momentálně v klidu. Raoden však věděl, že jídlo, které dostali od Sarene, jim nevydrží věčně. Jednou se vrátí.

Po události se Sarene k němu přišlo mnohem více lidí, než u něj bylo před její první návštěvou. Raoden musel přiznat, že i přes dočasné překážky, které Sareniny návštěvy vyvolaly, mu jinak pomohly. Sarene lidem ukázala, že bez ohledu na to, jak je bolí prázdný žaludek, není jídlo všechno. Radost je víc než základní pohodlí.

Když se k němu vrátili, pracovali už ne pro jídlo, ale proto, že se báli, co by z nich bylo, kdyby pracovat přestali.

„ON by tu ale být neměl, Galladone,“ řekl Raoden, když sledoval z jejich pozorovatelny na střeše fjordenského kněze.

„A určitě je to ten gyorn?“ zeptal se Galladon.

„Tvrdí to v těch modlitbách. A krom toho je to na první pohled Fjorden. Je moc robustní na to, aby mohl být aonského původu.“

„Fjordenům se ale Shaod vyhýbá,“ trval na svém Galladon. „Ten postihuje jen lidi v Arelonu, Teodu a příležitostně v Duladelu.“

„Já vím," řekl Raoden neklidně. „Třeba to je jen určité procento. V Arelonu moc Fjordenů není – možná se jim vyhýbá proto."

Galladon zakroutil hlavou. „Tak proč se vyhýbá Jindům? Těch tam bývá kvůli obchodu s kořením spousta."

„Já nevím," řekl Raoden.

„Poslouchej, jak se modlí, sulo," řekl Galladon posměšně. „Jako by se o to nikdo z nás ještě nepokusil."

„To bych rád věděl, jak dlouho to vydrží."

„Už je tu tři dny," řekl Galladon. „Pomalu musí začít mít hlad. Komo?"

Raoden přikývl. Ještě po třech dnech prakticky nepřetržité modlitby měl gyorn pevný hlas. Kdyby nic jiného, Raoden cítil respekt k jeho odhodlání.

„No, až si uvědomí, že tohle nikam nepovede, pozveme ho, aby se k nám přidal," řekl Raoden.

„Problém, sulo," upozornil ho Galladon. Raoden sledoval jeho gesto, jímž ho upozorňoval na několik skrčených postav ve stínu po gyornově levici.

Raoden si všiml Shaorovců plížících se z boční ulice a zaklel. Jídlo jim evidentně vydrželo ještě kratší dobu, než předpokládal. Patrně se vrátili na dvoranu hledat drobky a našli tam něco mnohem slibnějšího – plný košík u gyornových nohou.

„Jdeme," vybídl ho Raoden a otočil se, že sleze dolů. Byly doby, kdy se Shaorovci vrhali rovnou na jídlo. Nedávné události je však změnily. Bili kolem sebe hlava nehlava – jako by si uvědomili, že čím méně žaludků, tím větší šance jídlo sehnat.

„Ať mě Doloken sežehne, že pomáhám gyornovi." Raoden s Galladonem však přišli příliš pozdě – aby mohli Shaorovce zachránit.

Když se objevil Raoden na rohu, jeden z divochů už skákal gyornovi na záda. Gyorn vyskočil na nohy, až s nelidskou rychlostí se otočil a chytil Shaorovce za hlavu. Jedním hmatem zlomil soupeři vaz a odhodil ho na dřevěná vrata. Potom zaútočili další dva. Jeden narazil na výkop z otáčky, který ho odhodil přes celou dvoranu jako hromadu hadrů. A druhý dostal tři rány do obličeje a jednu do břicha. Jeho zuřivý řev však utichl po další ráně ze strany do hlavy.

Raoden zůstal stát s pootevřenými ústy.

Galladon se ušklíbl. „To jsem si mohl myslet, že se derethský kněz o sebe umí postarat. Komo?“

Raoden jen němě sledoval, jak se kněz klidně vrátil na kolena a znovu se začal modlit. Raoden slyšel o tom, že jsou derethští kněží velmi ostře cvičeni v nechvalně známých fjordenských klášterech. Neuvědomil si však, že si gyorn ve středních letech udrží tak dobrou kondici.

Dva divoši, kteří se ještě byli schopni hýbat, se plazili pryč, třetí ležel, kam ho gyorn odhodil, a skuhral.

„Je to zbytečná ztráta,“ šeptal Raoden. „Mohli jsme je využít v Nové Elantris.“

„Nevidím cestu, jak toho docílit,“ pokrčil rameny Galladon.

Raoden se postavil, otočil se směrem k obchodní čtvrti a řekl odhodlaně: „Já ano.“

PRONIKLI na Shaořino území tak rychle a přímo, že je zpozorovali až u banky. Raoden nereagoval, když Shaorovci začali křičet – šel dál, rozhodně a odhodlaně. Doprovázel ho Galladon, Karata a Dashe, jeden z mála zkušených bojovníků, kteří Raodenovi zůstali. Každý z nich nesl v ruce sáček. Shaorovci šli za nimi a odřízli jim cestu zpátky. Po ztrátách, které měli během posledních týdnů, jich mohlo být v gangu už jen pár desítek, ve stínu však vypadali mnohem početněji a silněji.

Galladon se na Raodena znepokojeně podíval. Raoden tušil, co si myslí. *Jestli sis u Dolokena rozmyslel, co děláš, sulo…*

Raoden zaťal zuby. Má jen jedinou naději – víru v racionální jádro lidské duše.

Shaor byla stejná jako dřív. Nedalo se poznat, jestli jí přinesli něco z kořisti, protože neustále křičela. „Přineste mi jídlo!“ ječela tak hlasitě, že to bylo slyšet daleko od banky. „Chci jíst!“

Raoden svou malou skupinku odvedl do banky. Shaořini zbylí příznivci se shromáždili vzadu a pomalu se k nim přibližovali, protože čekali nevyhnutelný příkaz své bohyně, aby je zabili.

Raoden šel první. Kývl na ostatní a všichni položili sáčky. Po nerovné podlaze se rozsypalo obilí, mísilo se s bahnem a zapadalo do štěrbin. Zezadu se ozvaly výkřiky a Raoden kývl na své lidi, aby ustoupili, když se Shaorovci začínali vrhat na potraviny.

„Zabijte je!“ vykřikla Shaor opožděně, ale její následovníci byli příliš zaneprázdnění tím, aby si co nejvíce nacpali tváře jídlem.

Raoden a ostatní odešli tak snadno, jak přišli.

PRVNÍ Shaorovec přišel do Nové Elantris už za pár hodin. Raoden stál u velkého ohně, který zapálili nahoře na jedné z vyšších budov. Spotřebovali na něj spoustu dřeva a Galladon byl hned od začátku proti. Raoden však na jeho námitky nedbal. Shaorovci potřebovali oheň vidět, aby si uvědomili souvislost – ten skok je snad vrátí do reality.

Z večerního šera se vynořil první z nich. Pohyboval se plíživě a v očích měl nervózní výraz zvířete. Svíral sáček a v něm několik hrstí obilí.

Raoden kývl na své vojáky. „Co chcete?“ zeptal se vetřelce.

Muž se na něho tupě díval.

„Já vím, že mi rozumíte,“ řekl Raoden. „Nemůžete tu být moc dlouho – tak nanejvýš šest měsíců. To je málo, abyste zapomněl mluvit, i kdybyste třeba chtěl.“

Muž zvedl sáček rukama lesklýma od bahna.

„Co?“ naléhal Raoden.

„Uvařit,“ řekl nakonec muž.

Obilí, které v bance nechali, bylo osivo ztvrdlé po zimě, připravené k setí. I když se Shaorovci nepochybně snažili, nebylo možné ho bezbolestně rozkousat ani spolknout.

Raoden totiž doufal, že někde v hloubi jejich zavržené mysli si tato stvoření uvědomí, že kdysi bývala lidmi. Že se rozpomenou na civilizaci a na to, že jídlo se vaří. Doufal, že se postaví čelem ke svému lidství.

„Já vám vaše jídlo vařit nebudu,“ řekl Raoden. „Ale nechám vás, abyste si to udělal.“

KAPITOLA 32

„TAK vy jste se zase oblékla do černého, má drahá?“ poznamenal Roial, když pomáhal Sarene do kočáru. Sarene se podívala na své šaty. Nebyly to ty od Eshen. Tyhle si nechala přivézt Shudenem z jedné z jeho obchodních cest do Duladelu. Byly přiléhavější než podle současné arelonské módy, ušité z měkkého sametu s drobnou stříbrnou výšivkou a místo kapuce měly jakousi pelerínu, která splývala po ramenou.

„To je spíš modrá, Vaše Milosti,“ řekla. „Já černou nenosím.“

„Ano.“ Roial měl na sobě bílý oblek a pod ním tmavě hnědou košili. Oblečení dokonale ladilo s jeho pečlivě upravenými bílými vlasy.

Kočí zavřel dveře a sedl si na své místo. O chvilku později už ujížděli na ples.

Sarene se dívala oknem na temné ulice Kae. Byla přátelská, ale nešťastná. Samozřejmě nemohla odmítnout pozvání na ples, i když to Roial nechal na jejím rozhodnutí. Naplánovali to však už před týdnem, ještě před oním incidentem v Elantris. Poslední tři dny strávila v zamyšlení. Snažila se uspořádat své myšlenky i emoce a pozměnit plány. Neměla chuť trávit večer lehkovážnou zábavou, ale měla tam jistý úmysl.

„Připadáte mi nějaká nesvá, Vaše Výsosti,“ řekl Roial.

„Ještě jsem se úplně nevzpamatovala z toho, co se stalo, Vaše Milosti,“ odpověděla a zabořila se do sedadla.

„Byl to náročný den,“ přisvědčil. Potom vyklonil hlavu z okna kočáru a podíval se na oblohu. „Je krásná noc, jako stvořená na ples.“

Sarene nepřítomně přikývla. Přestalo ji zajímat, jestli je na ní její duševní stav vidět nebo ne. Od té tirády před Iadonem se jí celý dvůr nenápadně vyhýbal. Iadon, místo aby se rozzuřil, jak

předpokládal Kiin, jí prostě uhýbal z cesty. Kamkoli Sarene vešla, lidé se od ní odvraceli a nikdo se jí nepodíval do očí. Jako kdyby byla nějaké monstrum – pomstychtivý Svrakiss, který je přišel mučit.

Lepší nebylo ani služebnictvo. Ti, kteří byli dříve úslužní, se nyní odvraceli. Večeři dostala pozdě, a ačkoli se kuchař vymlouval, že je to proto, že mu utekla jedna žena z kuchyně, Sarene si byla jistá, že pravým důvodem je to, že se nikdo nechce vystavovat hněvu té strašné princezny. Celá ta situace zaháněla Sarene do kouta. *Proč se u svatého Domibo*, přemítala, *každý v téhle zemi bojí průbojné ženské jak čert kříže?*

Jistě, tentokrát musela připustit, že ženská neženská, s tou domluvou králi to trochu přehnala. Neovládla se a teď za to platí.

„Tak, Sarene," ozval se Roial, „to už by stačilo."

Sarene se probrala a podívala se do jeho přísné tváře. „Prosím, Vaše Milosti?"

„Řekl jsem, že už by to stačilo. Jak jsem slyšel, strávila jste poslední tři dny uklízením ve svém pokoji. Není podstatné, jakým citovým rozrušením pro vás byl útok v Elantris, musíte to překonat – a to rychle. Už jsme skoro u mě doma."

„Prosím?" zeptala se znovu zmateně.

„Sarene," pokračoval Roial tiše, „my jsme vás nežádali o to, abyste mezi námi zaujala vůdčí pozici. Vy jste se do ní vmanévrovala a ujala jste se vedení. Takže teď, když už jste to udělala, nás nemůžete jen tak nechat kvůli nějakým ublíženým citům. Jakmile akceptujete pravomoc, musíte za ni nést odpovědnost – i ve chvílích, kdy se vám to zrovna nehodí."

Sarene vévodova slova skutečně zasáhla. Sklonila hlavu a řekla: „Mrzí mě to."

„Princezno," řekl Roial, „my jsme se na vás v těch posledních několika týdnech moc spoléhal. Získala jste naše srdce a udělala jste to, co by se nepodařilo žádnému z nás, ani mně – sjednotila jste nás. Shuden a Eondel vás obdivují a Lukel s Kiinem při vás stojí jako skála. Já jsem sotva schopen rozluštit vaše spletité plány a i Ahan o vás mluví jako o nejzajímavější mladé ženě, jakou kdy potkal. Nemůžete nás opustit – potřebujeme vás."

Sarene se začervenala a zakroutila hlavou. Kočár právě vjížděl na příjezdovou cestu k Roialovu domu. „Ale co z toho všeho

zbylo, Vaše Milosti? Derethský gyorn byl eliminován bez mého nejmenšího přičinění a vypadá to, že Iadon už má zase jistou pozici. Tak mám pocit, že už je po nebezpečí.“

Roial zvedl husté bílé obočí. „Možná. Ale Iadon je chytřejší, než si obvykle lidi myslí. On má na první pohled slabá místa, ale před deseti lety se mu podařilo získat trůn a celou tu dobu drží aristokracii tak, aby si šli šlechtici vzájemně po krku. A pokud jde o toho gyorna…“

Roial vyhlédl z okna na vůz, který zastavoval vedle nich. Uvnitř seděl menší muž celý v červeném. Sarene poznala mladého aonského kněze, který býval Hrathenovým asistentem.

Roial se zamračil. „Myslím, že jsme jen vyměnili Hrathena za stejně nebezpečného nepřítele.“

„Tohohle?“ podivila se Sarene. Viděla toho mladíka s Hrathenem a všimla si jeho nápadné horlivosti. Ale ten by přece sotva mohl být tak nebezpečný jako vypočítavý gyorn!

„Já jsem ho sledoval,“ řekl vévoda. „Jmenuje se Dilaf – je Areloňan, což znamená, že byl pravděpodobně vychován jako Korathi. Všiml jsem si, že lidi, kteří se odvrátili od nějakého náboženství, jsou k němu často nenávistnější než ti, kteří k němu nikdy vztah neměli.“

„Možná máte pravdu, Vaše Milosti,“ připustila Sarene. „Tak to budeme muset pozměnit plány. S tímhle se nedá jednat stejně jako s Hrathenem.“

Roial se usmál a v očích mu zajiskřilo. „Tak už vás zase poznávám. Pojďte, nehodilo by se, abych přišel pozdě na vlastní ples.“

Roial se rozhodl uspořádat párty s pozorováním zatmění měsíce na pozemku za jeho domem – dům měl příliš prostý na to, aby tam mohl takovou akci uspořádat. Na to, že byl třetím nejbohatším člověkem v Arelonu, byl vévoda velmi skromný.

„Já jsem vévoda teprve deset let, Sarene,“ vysvětloval, když ho Sarene poprvé navštívila, „ale celý život se zabývám obchodem. Takže vím, že rozhazováním člověk nezbohatne. Mně tenhle dům vyhovuje – já se bojím, že bych se ve větším ztratil.“

Pozemek okolo domu však byl veliký – tento luxus si Roial dopřál. Miloval zahrady a trávil více času venku než v domě.

Počasí mu naštěstí přálo – obloha byla bez mráčku a z východu vanul teplý vítr. Na obloze byly krásně vidět hvězdy – jako barevné skvrny na černém plátně. Sarene začala očima hledat souhvězdí aonů. Přímo nad hlavou jí svítil Rao, velký čtverec se čtyřmi kruhy po stranách a tečkou uprostřed. Její vlastní aon, Ene, se ztrácel kdesi na obzoru. Měsíc v úplňku se těžkopádně valil k zenitu. A za pár hodin zmizí úplně – nebo tak to alespoň astronomové předpokládají.

„Takže," řekl Roial, když Sarene nabídl rámě, „řeknete mi, o co vlastně jde?"

„Jak o co jde?"

„Myslím ten ples," řekl Roial. „Neříkejte, že jste mě přiměla, abych ho uspořádal, jen tak z vrtochu. O místo a datum vám šlo až příliš konkrétně. Tak co máte v plánu?"

Sarene se usmála a znovu si vzpomněla na své záměry na dnešní večer. Už na ples málem zapomněla, ale čím více o něm přemýšlela, tím byla vzrušenější. Dnes večer chce přijít na kloub problému, který ji trápil už od jejího příjezdu do Arelonu.

„Dejme tomu, že jsem chtěla to zatmění vidět s celou společností," řekla s lišáckým úsměvem.

„Aha, Sarene už zase hraje. Vy jste se minula posláním, drahá – měla jste být herečka."

„Náhodou jsem o tom jednu dobu uvažovala," zavzpomínala Sarene. „Samozřejmě mi tehdy bylo jedenáct. Teoinem projížděla skupina herců, a když jsem viděla jejich představení, rozhodla jsem se, že ze mě nebude princezna, ale herečka."

Roial se smál. „To bych rád viděl, jak se tvářil starý Eventeo, když mu jeho drahá dcera řekla, že bude jezdit s kočovnou hereckou společností."

„Vy znáte tatínka?"

„Víte, Sarene," řekl Roial smířeně, „já jsem nebyl celý život starý a senilní. Byly doby, kdy jsem cestoval, a každý dobrý obchodník má pár kontaktů v Teodu. Měl jsem dvě audience u vašeho tatínka. Vždycky si dělal legraci z toho, co mám na sobě."

Sarene se zasmála. „On je k obchodním cestujícím nemilosrdný."

Roialův pozemek se rozkládal kolem velké travnaté plochy s tanečním pavilonem. Od pavilonu vedly cesty lemované živým

plotem k rozkvetlým záhonům, jezírkům s můstky a sochám. Kolem pavilonu stály lucerny a poskytovaly dostatek světla. Před zatměním se samozřejmě zhasnou. Jestli však půjde všechno podle Sarenina plánu, už tam tou dobou nebude.

„Král!“ vykřikla Sarene. „Je tu?“

„Jistě,“ odpověděl Roial a ukázal k uzavřenému lapidáriu po jedné straně pavilonu. Sarene tam uvnitř rozeznala Iadonovu postavu s královnou Eshen po boku.

Sarene se ulevilo. Iadon hrál v jejím plánu klíčovou úlohu. Samozřejmě, pýcha by králi nedovolila nezúčastnit se plesu, který pořádal jeden z jeho vévodů. Když byl na plese u Telriiho, určitě bude i u Roiala.

„Co by měl mít král společného s plány malé Sarene?“ přemýšlel nahlas Roial. „Ledaže by někoho poslala, aby mu zatím proslídil apartmá. Že by seona?“

V tu chvíli se však Ashe objevil nedaleko. Sarene se na Roiala spiklenecky podívala.

„No dobře, tak teda seona ne,“ řekl Roial. „To by stejně bylo příliš nápadné.“

„Paní,“ řekl Ashe a zhoupl se na pozdrav.

„Co jsi zjistil?“ zeptala se Sarene.

„Kuchař opravdu přišel dnes odpoledne o další ženu. Prý utekla za bratrem, kterého nedávno přesunuli do jednoho z královských provinčních sídel. Ale ten se zapřísahal, že o ní nic neví.“

Sarene se zamračila. Tak možná kuchaře odsoudila unáhleně. „Dobře. Dobrá práce.“

„Co to mělo být?“ zeptal se Roial podezíravě.

„Nic,“ odpověděla Sarene tentokrát s čistým svědomím.

Roial však znalecky přikývl.

Nebýt hloupý s sebou nese jeden problém, pomyslela si Sarene s povzdechem. *Všichni člověka podezírají, že má pořád něco za lubem.*

„Ashi, chci, abys sledoval krále,“ řekla Sarene a všimla si, jak se Roial usmívá. „Pravděpodobně stráví většinu času tady v téhle společnosti. Jestli odtud odejde, hned mi dej vědět.“

„Ano, paní,“ řekl Ashe a pospíchal si najít nějaké nenápadné místečko poblíž jedné z luceren. V jejím světle se nejlépe schoval.

Roial opět významně pokyvoval. Evidentně se bavil tím, co má asi Sarene v plánu.

„Takže se chystáte připojit ke králově uzavřené společnosti?“ zeptala se Sarene ve snaze odvést vévodovu pozornost.

Roial zavrtěl hlavou. „Ne. I když bych měl potěšení z toho, jak se bude Iadon kroutit ve vaší společnosti, nelíbí se mi jeho povýšenost. Já jsem hostitel – díky vám – a hostitel by se měl zdržovat střídavě mezi všemi hosty. Krom toho, dnes bude krajně nepříjemné zdržovat se v králově společnosti. Iadon hledá náhradu za barona Edana, takže se dnes budou všichni drobní šlechtici vtírat králi do přízně, aby ten titul dostali.“

„Jak si přejete,“ řekla Sarene a následovala Roiala do otevřeného pavilonu, kde hrála skupina hudebníků a tancovalo několik párů. Ostatní páry stály po obvodu.

Roial se zasmál. Sarene sledovala, kam se dívá. Uprostřed parketu kroužili Shuden s Torenou, zcela zaujati jeden druhým.

„Čemu se smějete?“ zeptala se Sarene a dívala se na plavovlásku v náruči snědého Jinda.

„Jedna z velkých radostí mého stáří je sledovat, jak jsou mladí pokrytečtí,“ řekl Roial se zlomyslným úsměvem. „Po všech těch letech přísahání, že se nikdy nenechá polapit ženou, a po všech těch plesech, které si prostěžoval, že ho neustále pronásledují ženské, se mu kamenné srdce, mysl i zásady změnily na bláto. Zrovna jako všem ostatním.“

„Jste nepřející stařík, Vaše Milosti.“

„Tak to přece má být,“ řekl Roial. „Nepřející mladíci jsou nezajímaví a přející staříci nudní. Když dovolíte, přinesu něco k pití.“

Vévoda odešel a Sarene zůstala sama a sledovala mladý pár při tanci. Shuden měl tak odporně zasněný výraz, že se musela otočit. Možná byla Daořina slova pravdivější, než si Sarene byla ochotná přiznat. Sarene žárlila, i když ne proto, že by sama byla zamilovaná do Shudena. Ale od jejího příjezdu byl Shuden jedním z jejích nejvřelejších stoupenců. Nebylo lehké sledovat, jak věnuje pozornost jiné ženě, i když to byla pozornost jiného druhu.

A krom toho měla ještě jeden důvod – mnohem hlubší a čestnější. Žárlila na to, co viděla Shudenovi v očích. Záviděla mu

možnost někomu se dvořit, být zamilovaný a zcela pohroužený do omračujícího kouzla lásky.

O některých ideálech Sarene snila už od dob dospívání. Když dospěla, uvědomila si, že je nikdy neprožije. Zprvu se proti tomu bouřila a nenáviděla za to svou ofenzivní náturu. Uvědomovala si, že muže u dvora ponižuje, a na čas přijala ústupnější roli a snažila se být poddajnější. Výsledkem bylo zasnoubení a málem svatba s mladým hrabětem Graem.

Stále na tohoto muže – nebo spíš chlapce – vzpomínala s lítostí. Byl jediný, kdo byl ochoten riskovat život s novou vyrovnanou Sarene – a posměch ostatních. Nebyla to láska. V Graeovi byla jakási dětinská váhavost, vyhrocené odhodlání udělat to, co je správné, uspět ve světě, v němž se většina lidí vyzná daleko lépe než on.

Sarene nakonec zasnoubení zrušila. Ne proto, že věděla, že ze života s tupým Graem by se zbláznila, ale proto, že si uvědomila, že to není fér. Zneužila Graeovy upřímnosti. Věděla, že se Grae pouští do něčeho, co mu velmi brzy přeroste přes hlavu. Bylo lepší unést odmítnutí na poslední chvíli než prožít celý život se ženou, která ho bude ovládat.

Tímto rozhodnutím si zpečetila osud staré panny. Mluvilo se o tom, že si z Graea prostě vystřelila, a mladý hrabě raději opustil dvůr a následující tři roky strávil v izolaci jako poustevník. Potom už se nikdo dvořit královské dceři neodvážil.

Poté odešla z Teodu a začala pracovat v otcových diplomatických službách. Pracovala jako vyslanec prakticky ve všech velkých městech Opelonu od Fjordenu po svordenské hlavní město Seraven. Vyhlídka na pobyt v Arelonu ji velmi lákala, ale otec zůstal ve svém zákazu neoblomný. Málem tam nepustil ani informátory, natožpak vlastní dceru.

Přesto toho nakonec dosáhla, pomyslela si Sarene s povzdechem. Stálo to za to. Zasnoubení s Raodenem byl dobrý nápad, i když dopadlo tak strašně. Nějakou dobu si dopisovali a ona dostala novou naději. Ta se nakonec nenaplnila, ale zůstala jí aspoň vzpomínka. To bylo víc, než si troufala přát.

„Vypadáte, jako by vám umřel nejlepší přítel," poznamenal Roial, když se vrátil se sklenicí modrého jaadorského vína.

„Ne, jen manžel," odpověděla Sarene s povzdechem.

„Já vím,“ přikývl chápavě Roial. „Asi bychom se měli přesunout někam jinam. Abychom se nemuseli dívat na našeho mladého barona v transu.“

„To je vynikající nápad, Vaše Milosti,“ řekla Sarene.

Prošli okolo pavilonu a Roial kýval na všechny, kdo mu blahopřáli k vydařené párty. Sarene se procházela po jeho boku a stále víc ji uváděly do rozpaků nevraživé pohledy šlechtičen, které potkávali. Chvíli jí trvalo, než si uvědomila pravý důvod – Roial byl totiž nejlepší partie v Arelonu. Mnoho žen sem právě dnes večer přišlo v naději, že vévoda nebude mít společnost. Pravděpodobně dlouho a usilovně přemýšlely, jak starého pána přitlačit ke zdi, aby si ho mohly začít předcházet. A Sarene jim zkazila příležitost.

Roial studoval její výraz a smál se. „Došlo vám, viďte?“

„Tak proto vy nikdy nepořádáte párty?“

Vévoda přikývl. „Ono je to těžké i na plesech, které pořádá někdo jiný. A je skoro nemožné být dobrý hostitel s těmi liškami, které tu číhají na kořist.“

„Tak buďte opatrný, Vaše Milosti,“ řekla Sarene. „Shuden si minule, když mě pozval na ples, stěžoval přesně na totéž. A podívejte, jak skončil.“

„Shuden to vzal za špatný konec,“ řekl Roial. „On prostě začal utíkat – a každý ví, že i kdybyste utíkala seberychleji, vždycky se najde někdo, kdo je ještě rychlejší. To já naopak neutíkám. Já se bavím tím, že ty jejich nenasytné dušičky napínám na skřipec.“

Sareninu káravou odpověď přerušil příchod známé dvojice. Lukel byl jako vždy elegantní, v modré, zlatem vyšívané vestě a bezových kalhotách, a tmavovlasá Jalla měla jednoduché světle fialové šaty jindského střihu s vysokým límcem.

„No, tohle je tedy tak nesourodý pár, že jsem takový ještě neviděl,“ smál se Lukel a poklonil se vévodovi.

„Copak?“ podivil se Roial. „Starý mrzout a krásná mladá společnice?“

„Já jsem měl na mysli spíš rozdíl ve výšce, Vaše Milosti,“ smál se Lukel.

Roial se podíval nahoru a zvedl obočí. „V mém věku se bere to, co je.“

„Já myslím, že to neplatí jen pro váš věk, Vaše Milosti," řekl Lukel a podíval se dolů na svou černookou manželku. „Zkrátka musíme vzít zavděk tím, čím nás dámy obdaří, a radovat se z toho."

Sarene z toho bylo špatně – nejdřív Shuden a teď Lukel. Skutečně nemá náladu bavit se dnes večer se šťastnými páry.

Vévoda to vycítil a rozloučil se s Lukelem, aby zkontroloval, jestli je všude dostatek jídla. Lukel s Jallou se vrátili na taneční parket a Roial odvedl Sarene z osvětleného pavilonu do temné zahrady.

„Budete se s tím muset smířit, Sarene," řekl, „Nemůžete utíkat, kdykoli potkáte někoho, kdo má stálý partnerský vztah."

Sarene si odpustila poznámku, že mladá láska není žádný stálý partnerský vztah. „Já to normálně nenesu takhle těžce, Vaše Milosti. Jen jsem měla těžký týden. Dejte mi pár dní a zase to budu já, pevná jako skála."

Roial vycítil její hořkost a moudře se rozhodl, že tuto poznámku nechá bez povšimnutí. Místo reakce se ohlédl, protože zaslechl známý smích.

Vévoda Telrii se patrně rozhodl nepřipojit se ke králově soukromé společnosti. Stál a bavil se na prostranství odděleném živým plotem s velkou skupinou lidí. Vypadalo to, jako by si vytvářel vlastní malou uzavřenou společnost.

„Tohle nevypadá dobře," řekl Roial tiše. Mluvil Sarene z duše.

„Souhlasím," odpověděla. Rychle spočetla Telriiho patolízaly a snažila se rozeznat jejich postavení. Potom se podívala na druhou stranu ke společnosti krále Iadona. Početně byly obě skupiny vyrovnané, s králem však bylo více významných – tedy momentálně významných – šlechticů.

„To je další nepředpokládány důsledek té vaší tirády před králem," poznamenal Roial. „Čím vypadá Iadon nestabilněji, tím lákavější se zdá alternativa."

Sarene se zamračila, když se Telrii znovu rozesmál. Měl melodický a bezstarostný hlas. Nevypadal vůbec jako člověk, jehož nejvýznamnější stoupenec – gyorn Hrathen – právě padl.

„Co to asi plánuje?" divila se Sarene. „Jak by se teď mohl zmocnit trůnu?"

Roial zakroutil hlavou. Po chvilce přemýšlení zvedl oči a pronesl: „Ano?“

Sarene se otočila, když se přiblížil Ashe. Potom si však udiveně uvědomila, že to není Ashe. Byl to jiný seon.

„Zahradníci hlásili, že jeden z vašich hostů spadl do jezírka, pane,“ řekl seon a poskočil téměř až k zemi. Mluvil rázně a nezúčastněně.

„Kdo?“ zarazil se Roial.

„Lord Redeem, Vaše Milosti,“ odpověděl seon. „Zřejmě vypil příliš mnoho vína.“

Sarene přimhouřila oči a snažila se rozeznat na světelné kouli zářící aon. Měla dojem, že je to aon Opa.

Roial vzdychl. „To mi určitě vyhnal ryby. Děkuju, Opo. Dohlédni na to, aby se osušil a doprovodili ho domů. Příště raději nebudeme u jezírka nalévat.“

Seon se ještě jednou uklonil a odplul k pánově domu.

„Nikdy jste mi neřekl, že máte seona, pane,“ poznamenala Sarene.

„Mnoho šlechticů ho má, princezno,“ odpověděl Roial. „Ale ono to teď není v módě, všude je s sebou brát. Je to pozůstatek Elantris.“

„Tak ho máte pořád doma?“

Roial přikývl. „Opa má na starosti zahradu. Myslím, že se to k němu hodí – nakonec, jeho jméno znamená květina.“

Sarene stála zamyšlená. Nemohla přijít na důvod seonovy strohosti. Seoni, které znala z Teodu, byli ke svým pánům mnohem vřelejší. Možná kvůli tomu, že tady, v předpokládaném místě jejich stvoření, se na seony dívali s despektem a nelibostí.

„Pojďte,“ řekl Roial a nabídl jí rámě. „Já jsem tu kontrolu jídla myslel vážně.“

Sarene se nechala odvést.

„Roiale, ty starý kujóne,“ ozval se energický hlas, když přišli blíž k servírovacím stolům. „Já se nestačím divit. Ty teda umíš uspořádat párty. Já už se bál, že se budeme všichni tlačit v té krabičce na sardinky, co jí říkáš dům.“

„Ahane,“ řekl Roial, „to mě mohlo napadnout, že tě najdu u jídla.“

Robustní hrabě byl celý ve žlutém a v rukou držel talíř plný sušenek a korýšů. Jeho žena však měla jen pár kousků ovoce. Za dobu, co Seaden navštěvovala Sareniny kursy šermu, výrazně ztratila na váze.

„No jistě – to je na párty to nejlepší!“ odpověděl hrabě a smál se. Potom pokračoval k Sarene: „Vaše Veličenstvo, varuju vás, nenechte si od tohohle starého ničemy ubližovat. Ale o něj mám taky strach, abyste mu zase neubližovala vy.“

„Já?“ zeptala se Sarene s předstíraným údivem. „Jak bych já mohla být nebezpečná?“

Ahan se zašklebil. „Zeptejte se krále,“ odpověděl s plnými ústy. „Nebo vlastně stačí, když se zeptáte mě – jen se podívejte, co jste mi udělala se ženou! Ona nechce jíst!“

„Já si pochutnávám na ovoci, Ahane,“ odpověděla Seaden. „Měl by sis taky vzít.“

„Možná si nandám na talíř, až tohle dojím,“ odsekl Ahan. „Vidíte to, Sarene? Neměl jsem jí ten šerm dovolit. Jen kdybych býval tušil, jak jí to zničí postavu!“

„Zničí?“ namítla Sarene překvapeně.

„Já jsem z jižního Arelonu, princezno,“ řekl Ahan a přidal si další mlže. „My vyznáváme oblé tvary. Nikdo přece nechce, aby jeho žena vypadala jako hladový školák.“ Potom si uvědomil, že to možná přehnal, a odmlčel se. „Tedy nechtěl jsem vás urazit, samozřejmě.“

Sarene se zamračila. Ahan byl výborný člověk, ale často mluvil – a jednal – bez uvážení. Sarene váhala, nevěděla, jak má zareagovat.

Zachránil ji skvělý vévoda Roial. „No, Ahane, my musíme jít – musím se pozdravit se spoustou hostů. Mimochodem – měl bys popohnat tu zásilku do Svordenu.“

Ahan zvedl oči až ve chvíli, kdy se Roial se Sarene dali na odchod.

„Jakou zásilku?“

„No, tu s těmi melouny z Duladelu do Svordenu,“ nadhodil vévoda. „Já sám jsem tam taky před týdnem poslal zásilku. Měla by dorazit zítra ráno – tak aby ta vaše nepřišla, až už bude trh nasycený – nehledě na to, že už budou vaše melouny trochu přezrálé.“

Ahan zaklel, talíř se mu roztřásl v rulou a měkkýši se skutáleli do trávy. „Jak se ti to u Domiho mohlo povést?“

„To jsi nevěděl?“ zeptal se Roial. „Mám podíl na podniku mladého Lukela. Dostal jsem všechny nezralé melouny z jeho zásilky z minulého týdne – než dojdou do Svordenu, budou zralé.“

Ahan sklonil hlavu a rozesmál se. „Tys mě zase dostal, Roiale. Ale jen počkej – já tě taky dostanu, to budeš koukat!“

„Už se těším,“ řekl Roial, když odcházeli od servírovacích stolů.

Sarene se rozesmála a zezadu bylo slyšet, jak Seaden Ahana hubuje.

„Vy jste tedy skutečně dobrý obchodník, jak se o vás říká.“

Roial se nejdřív zatvářil pokorně a potom řekl: „Jistě. Každým coulem.“

Sarene se rozesmála.

„Ovšem,“ pokračoval Roial, „ten váš mladý bratranec mě zahanbuje. Já netuším, jak se mu podařilo tu zásilku melounů utajit – já bych o tom měl dostat informace od svých duladelských agentů. Ale dostal jsem se k tomu náhodou – když si Lukel přišel pro kapitál.“

„Ještě že tedy nešel raději k Ahanovi.“

„To ano!“ přisvědčil Roial. „To bych se nikdy nedověděl, jak to dopadlo. Ahan se mě snaží přelstít už dvacet let – až jednou přijde na to, že já toho dobrého obchodníka jen hraju, abych ho naštval, tak bude potom život pěkná nuda.“

Šli dál, zastavovali se s hosty a prohlíželi si Roialovu krásnou zahradu. Rozkvetlé květiny byly osvětlené lucernami, pochodněmi a svíčkami. Krásné byly i stromy, jejichž větve s růžovými a bílými květy osvětlovaly zezadu lucerny podél kmenů. Sarene se to tak líbilo, že málem zapomněla na čas. Až když se náhle objevil Ashe, uvědomila si, proč sem vlastně přišla.

„Paní!“ volal Ashe. „Král odchází z plesu!“

„Určitě?“ zeptala se, když zvedla hlavu od květin.

„Ano, paní,“ potvrzoval Ashe. „Odcházel nenápadně, jako na záchod, ale přitom si zavolal kočár.“

„Promiňte, Vaše Milosti,“ řekla Sarene stručně Roialovi. „Já už musím jít.“

„Sarene?“ volal na ni Roial překvapeně, když odcházela k domu. A potom ještě jednou. „Sarene! Nemůžete ještě odejít.“

„Omlouvám se, Vaše Milosti, ale je to důležité!“

Snažil se ji dohnat, ale měla delší nohy. Krom toho se nemohl vzdálit z párty, kterou pořádal. Nemohl prostě jen tak zmizet uprostřed všeho.

Sarene vyšla u Roialova domu právě včas, aby viděla, jak král nastupuje do kočáru. Zaklela. Proč si nezařídila vlastní odvoz? Horečně se rozhlížela kolem sebe, jestli nenajde kočár, který by si mohla vypůjčit. Jakmile se dal králův kočár do pohybu a ozval se pravidelný klapot koňských kopyt o dláždění, vyhlédla si Sarene kočár pro sebe.

„Paní?“ upozornil ji Ashe, „ale král v tom kočáru není.“

Sarene ztuhla. „Cože?“

„Vyklouzl druhými dveřmi a zmizel ve stínu na druhou stranu cesty. Je to trik.“

Sarene už se nezdržovala vyptáváním – seonovy smysly byly daleko přesnější než lidské. „Jdeme,“ řekla a spěchala uvedeným směrem. „Já nejsem oblečená na schovávanou – musíš ho sledovat ty a říkat mi, kam jde.“

„Ano, paní,“ odpověděl Ashe a ztlumil své světlo na téměř nepozorovatelnou úroveň. Rychle opustili Roialův pozemek a pospíchali do Kae. Iadon se pohyboval výhradně postranními uličkami a Sarene si poprvé uvědomila, že se vystavuje nebezpečí. Nebylo zvykem, aby se ženy pohybovaly samy po setmění – ani v Kae, které bylo jedním z nejbezpečnějších měst v Opelonu. Stokrát zauvažovala o návratu, jednou málem utekla, když se vedle ní ve tmě objevil opilec. Přesto šla dál. Jedině tak bude mít šanci zjistit, co to Iadon chystá – a její zvědavost byla přece jen silnější než strach… aspoň v tuto chvíli.

Ashe vycítil nebezpečí a navrhl jí, že bude krále sledovat sám, Sarene však trvala na svém. Seon, zvyklý na její způsoby, ji tedy už nepřesvědčoval. Poletoval tam a zpět mezi Sarene a králem a snažil se ze všech sil Sarene hlídat a současně Iadona sledovat. Nakonec seon zpomalil a znepokojeně se vrátil k Sarene. „Právě vlezl do stoky, paní.“

„Do stoky?“ zeptala se Sarene nevěřícně.

„Ano, paní. A není sám. Hned, jak opustil ples, se setkal se dvěma muži v pláštích a u ústí stoky jich čekalo ještě několik.“

„A ty jsi za nimi nešel dovnitř?“ zeptala se zklamaně. „Takhle je ztratíme.“

„To je mrzuté, paní.“

Sarene zklamaně stiskla zuby. „Budou po nich v blátě stopy,“ usoudila a šla dál. „Měl bys je podle nich sledovat.“

Ashe zaváhal. „Paní, musím trvat na tom, abyste se vrátila na vévodovu párty.“

„Ani náhodou, Ashi.“

„Já mám svatou povinnost vás chránit, paní,“ řekl Ashe. „A nemohu dovolit, abyste uprostřed noci šplhala do kanálu – udělal jsem chybu, že jsem vás nechal dojít až tak daleko. Takže je mou odpovědností zastavit vás, než bude pozdě.“

„A jak to chceš udělat?“ zeptala se Sarene netrpělivě.

„Zavolám vašeho tatínka.“

„Tatínek bydlí v Teodu, Ashi,“ podotkla Sarene. „Co odtud může udělat?“

„Mohl bych sehnat lorda Eondela nebo někoho jiného.“

„A nechat mě, abych se mezitím ztratila ve stoce sama?“

„Něco tak hloupého byste přece nikdy neudělala, paní,“ prohlásil Ashe. Potom zmlkl a nejistě se pohupoval ve vzduchu a jeho aon byl tak tlumený, že byl celý průsvitný. „Dobrá,“ připustil nakonec, „jste tedy opravdu tak hloupá.“

Sarene se usmála. „Jdeme – čím čerstvější stopy, tím větší šance, že je chytíme.“

Seon se tedy vznášel napřed po ulici, která brzy končila špinavou zablácenou klenbou. Sarene odhodlaně kráčela a nevzrušovala se tím, co jí bahno udělá ze šatů.

Měsíc stačil osvětlit pouze dvě zatáčky. Potom se Sarene na chvíli ocitla v dusivé vlhké tmě a uvědomila si, jaká to byla hloupost pouštět se do tohohle nekončícího bludiště bez doprovodu. Její lest však přesvědčila Asheho – i když si nebyla jistá, jestli by neměla být uražená, když ji podezírá z hlouposti.

Ashe trochu zesílil světlo. Stoka byl holý tunel, pozůstatek časů, kdy Elantriané svými kouzly zajistili pro všechny domy v Kae tekoucí vodu. Teď se stoky používaly jako odpadiště. Vyplachovaly se pravidelným odvedením Aredelu – to se však už

dlouho neudělalo, protože roura byla až po kotníky plná bahna. Sarene raději nepřemýšlela o tom, z čeho všeho se to bahno skládá, i když mnohé prozrazoval ostrý zápach.

Všechny tunely vypadaly stejně. Spoléhala se jen na seonův orientační smysl. S Ashem se nedalo ztratit. Seon vždycky ví, kde je, a je schopen ukázat všechny směry, kde byl. Ashe ji vedl a sám poletoval nízko nad hladinou splašků. „Paní, mohl bych jen vědět, jak jste tušila, že se král z Roialova plesu vytratí?“

„Na to bys mohl přijít, Ashi,“ plísnila ho.

„Buďte ujištěná, že jsem se o to pokoušel.“

„No tak, co je dnes za den?“

„Mae-Dal?“ zeptal se seon a zabočil za roh.

„Přesně tak. A co se děje každý týden na Mae-Dal?“

Ashe hned neodpověděl. „Váš tatínek hraje Shin-Du s lordem Eodenem?“ zeptal se s netypickou nejistotou. Události toho dne – a zvlášť princeznina útočnost – byly příliš i na Ashovu neuvěřitelnou trpělivost.

„Ne,“ namítla Sarene. „Každý týden na Mae-Dal slyším v jedenáct večer ty zvuky z chodby, která vede za mou zdí, jak končí v pokojích u krále.“

„Aha,“ pochopil seon.

„Já jsem slyšela zvuky i jiné noci,“ vysvětlovala Sarene, ale v Mae-Dal je to pravidelně.“

„Takže vy jste přiměla Roiala, aby uspořádal párty, protože jste čekala, že král zachová svou pravidelnost,“ řekl seon.

„Přesně tak,“ odpověděla Sarene a snažila se neuklouznout v bahně. „A musela jsem to zařídit tak, aby to byla večerní párty, aby se lidi zdrželi aspoň do půlnoci – perfektní záminku mi dalo to zatmění. Král nemohl nepřijít, to by mu pýcha nedovolila. Ale ty jeho týdenní schůzky musí být důležité, když riskoval dřívější odchod, aby se mohl zúčastnit.“

„Paní, mně se to nelíbí,“ namítl Ashe. „Co by mohl král dělat dobrého o půlnoci v kanálu?“

„Přesně to mě zajímá a chci na to přijít,“ řekla Sarene a smetla ze sebe pavučinu. Měla jistou představu, která ji hnala dopředu přes to bahno a tmu – i když si ji ani nechtěla připustit. Třeba princ Raoden žije. Možná ho Iadon nezavřel do vězení, ale do stoky. Možná Sarene vůbec není vdova.

Před nimi se ozval jakýsi hluk. „Ztlum světlo, Ashi," řekla, „myslím, že slyším hlasy."

Ztlumil světlo, že byl sotva vidět. Před nimi bylo rozcestí a v pravém tunelu blikala pochodeň. Sarene se tam připlížila a chtěla se podívat za roh. Nevšimla si však, že se podlaha svažuje dolů a uklouzla. Zoufale rozhodila rukama, zbrzdila pád, ale zastavila se až dole a ocitla se přímo uprostřed rozcestí. Pomalu se otočila nahoru.

Král Iadon se otočil stejně vyděšený jako ona.

„Milosrdný Domi," zalapala Sarene po dechu. Král stál čelem k ní za oltářem a v ruce měl nůž potřísněný červenými skvrnami. Byl úplně nahý, jen na hrudi měl krev. U oltáře leželo přivázané zohavené tělo mladé ženy s trupem rozříznutým od krku až k nohám.

Nůž vypadl Iadonovi z ruky a s tlumeným žbluňknutím dopadl do bláta. Až v tu chvíli si Sarene všimla desítky postav v černých pláštích pomalovaných vyšitými duladelskými runami. Každý z nich měl v ruce dlouhou dýku. Několik z nich se k ní začalo pomalu přibližovat.

Sarene se zmítala mezi nutkáním zvracet a křičet.

Výkřik přišel až potom.

Zavrávorala dozadu, uklouzla a upadla přímo do bahna. Černé postavy se k ní rozběhly. Sarene křičela, kopala kolem sebe a snažila se dostat na nohy. Málem přeslechla kroky přibližující se zprava.

Byl to lord Eondel.

Ve tmě se zaleskl generálův meč a uťal ruku, která už sahala Sarene na kotník. Za ním šli chodbou další lidé, všichni oblečení v uniformách Eondelovy legie. A jeden celý v červeném – Dilaf, derethský kněz. Nezúčastnil se boje, jen stál opodál s fascinovaným výrazem.

Sarene se jako v mrákotách znovu pokusila vstát, ale opět upadla do bahna. Popadla ji čísi ruka a pomohla jí na nohy. Když vstala, usmála se na ni Roialova vrásčitá tvář.

„Třeba mi příště řeknete, co máte v plánu, princezno," řekl.

„TY jsi jim to řekl," uvědomila si Sarene a vrhla obviňující pohled na Asheho.

„Jistěže jsem jim to řekl, paní," odpověděl seon a zablikal, aby to zdůraznil. Seděli v Roialově pracovně s Ashem a Lukelem. Sarene na sobě měla šaty, které jí Roial půjčil od jedné ze svých služebných. Byly jí krátké, ale byly lepší než její sametové šaty od bahna.

„A kdy?" zeptala se Sarene, zabalila se do přikrývky a uvelebila se v Roialově hlubokém pohodlném plyšovém křesle. Vévoda jí nechal připravit koupel a vlasy měla ještě mokré a studené od chladného nočního vzduchu.

„Jakmile jste odešli, spojil se s Opou," vysvětloval Roial, když vešel do místnosti se třemi šálky s kouřící tekutinou. Jeden podal Sarene, jeden Lukelovi a sedl si.

„Tak brzy?" zeptala se Sarene překvapeně.

„Já věděl, že se zpátky nevrátíte," řekl Ashe.

„Ty mě zkrátka znáš," mumlala a usrkla z horkého šálku. Byla to fjordenská garha – to bylo dobře, protože si ještě nemohla dovolit usnout.

„To přiznávám, paní," odpověděl Ashe.

„Tak proč jsi mě nechtěl pustit do té stoky?" namítla.

„Musel jsem vás zdržet, paní," vysvětloval Ashe. „Vévoda trval na tom, že přijde osobně, a celá ta skupina šla pomalu."

„Jsem pomalý, to ano, ale nenechal bych si ujít, co jste měla v plánu, Sarene," řekl Roial. „Říká se, že s věkem přichází moudrost, ale ke mně přišla hlavně zvědavost."

„A Eondelovi vojáci?" nadhodila Sarene.

„Ti byli už na párty," řekl Lukel. Chtěl za každou cenu vědět, co se stalo, jakmile viděl Sarene, jak se vleče, samé bahno, do Roialova domu. „Viděl jsem některé mezi hosty."

„Já jsem pozval Eondelovy důstojníky," vysvětloval Roial. „Aspoň těch několik, co byli ve městě."

„Takže," shrnula Sarene, „když jsem odešla, tak Ashe zavolal vašeho seona a řekl mu, že sleduju krále."

„No, myslím, že přesná formulace byla ‚ta bláznivá holka se rozhodla, že se nechá zabít'," řekl Roial a dal se do smíchu.

„Ashi!"

„Omlouvám se, paní," řekl seon a stydlivě ztlumil světlo. „Byl jsem trochu vyvedený z míry."

„Nicméně," pokračovala Sarene, „Ashe zavolal Roiala a ten vzal Eondela a jeho vojáky a všichni jste šli za mnou do stoky a vedl vás váš seon."

„Dokud vás Eondel nezaslechl křičet," dokončil historku Roial. „Máte obrovské štěstí, Sarene, že tenhle člověk stojí za vámi."

„Já vím," řekla Sarene. „Už podruhé tenhle týden mě jeho meč zachránil. Až příště uvidíme Iadona, tak mi připomeňte, že ho mám kopnout za to, že přesvědčil šlechtu, že vojenský výcvik nemá smysl."

Roial se smál. „Na to kopání budete muset vystát frontu, Sarene. Pochybuju, že by u kněží z města – jak derethských, tak korathských – králi prošlo, že se zapletl se sektou Tajemství Jeskeri."

„A obětoval tu ubohou ženskou," řekl Ashe potichu.

Všichni mluvili tiše, jakmile přešli na toto téma. Sarene se roztřásla při vzpomínce na oltář potřísněný od krve a přivázané tělo. *Ashe má pravdu,* pomyslela si zasmušile, *to není k smíchu.*

„Tak takhle to teda bylo?" zeptal se Lukel.

Sarene přikývla. „Oni v téhle sektě občas obětují. Iadon asi něco moc chtěl."

„Ten Derethi tvrdil, že o tom něco ví," řekl Roial. „Myslí si, že král prosil jeskerské duchy, aby zlikvidovali někoho, kdo mu stojí v cestě."

„Mě?" zeptala se Sarene a pod přikrývkou ji zamrazilo.

Roial přikývl. „Arteth Dilaf říkal, že to bylo napsáno na oltáři krví té ženy."

Sarene se zachvěla. „Takže už víme, co se stalo s těmi kuchařkami a služebnými, co zmizely z paláce."

Roial přikývl. „Myslím, že to praktikuje už dlouho – možná už od Reodu. Byl evidentně vůdcem té skupiny."

„A ostatní?" zeptala se Sarene.

„Nižší šlechtici," řekl Roial. „Iadon by tam nepustil nikoho, kdo by ho mohl jakkoli ohrozit."

„Počkejte," zarazila se Sarene a zamračila se. „Odkud tam vlastně přišel ten derethský kněz?"

Roial se provinile podíval dolů na svůj šálek. „To je moje vina. Viděl, že sbírám Eondelovy vojáky – že jsou v pohotovosti – a šel za námi. Neměli jsme čas se ho zbavit."

Sarene rozmrzele upíjela ze šálku. Události toho večera tedy skutečně ani zdaleka nevyšly tak, jak by si byla představovala.

Náhle se do dveří přikolébal Ahan. „Ksakru, Sarene!“ prohlásil. „Tak nejdřív se postavíte proti králi, potom ho zachráníte a potom ho připravíte o trůn. Nechtěla byste se už konečně rozhodnout?“

Sarene si pod přikrývkou přitáhla kolena pod bradu a s povzdechem si opřela hlavu. „Ono opravdu není šance udržet to pod pokličkou?“

„Není,“ řekl Roial. „O to se postaral ten derethský kněz – už to oznámil polovině města.“

„Teď se ujme moci skoro jistě Telrii,“ řekl Ahan a zakroutil hlavou.

„Kde je Eondel?“ zeptala se Sarene přes přikrývky.

„Ve vězení. Šel zavřít krále,“ odpověděl Ahan.

„A Shuden?“

„Dohlíží na to, aby se dámy dostaly v bezpečí z plesu, myslím,“ řekl Lukel.

„Dobře,“ řekla Sarene, zvedla hlavu a narovnala si vlasy z očí. „Tak budeme muset pokračovat bez nich. Pánové, obávám se, že jsem právě narušila váš krátký oddech. Mám velmi závažný plán, uděláme jakousi kontrolu škod.“

KAPITOLA 33

NĚCO se stalo. Hrathen zamžoural očima a setřásl ze sebe poslední zbytky snu, který ho probudil. Nebyl si jistý, kolik času uplynulo – byla tma, strašidelná tma, jen

vysoko nad elantrijskými hradbami blikalo několik pochodní. Nesvítil ani měsíc.

V poslední době stále častěji upadal do spánku, mysl mu stále častěji bloudila, jak nepřetržitě klečel v kajícné pozici. Tři dny strávené v modlitbě byla dlouhá doba.

Měl žízeň. I hlad. To očekával. Několikrát už se postil. Ale tentokrát to bylo jiné. Hlad byl silnější, jako by ho tělo před něčím chtělo varovat. Věděl, že Elantris znamená nepohodlí. Bylo to město zoufalství. Každý špinavý praskající kámen vyvolával strach. Náhle se na obloze objevilo světlo. Hrathen se s hrůzou postavil a zamžoural unavenýma očima. Ze tmy se pomalu vynořoval měsíc. Zprvu jako srpek stříbra a potom, jak Hrathen pozoroval, stále rostl. Hrathen si neuvědomil, že tu noc bude zatmění měsíce – od svého odjezdu z Duladelu tomu přestal věnovat pozornost. Bývalé pohanské náboženství tohoto národa připisovalo zvláštní důležitost pohybům Země a o nocích, kdy bylo zatmění měsíce, jeho stoupenci často provozovali své rituály.

Skrčený na dvoraně Elantris si Hrathen najednou uvědomil, co vedlo Jeskery k tomu, že pokládali přírodu za božské kouzlo. Tento bledý bůh noční oblohy měl skutečně svůj půvab a jeho zatmění bylo tajuplné. Jako by skutečně na chvíli zmizel – odstěhoval se na jiné místo a neschoval se jen za stín planety, jak tvrdí svordenští vědci. Hrathen téměř cítil jeho kouzlo.

Téměř. Dovedl pochopit, jak asi primitivní národy uctívaly měsíc – nemohl by se toho však účastnit. Přesto přemýšlel – je tohle ten posvátný úžas, který by měl cítit ke svému Bohu? Spočívají trhliny v jeho vlastní víře v tom, že se nedokáže dívat na Jaddetha se stejnou směsicí posvátné zvědavosti a obdivu, jako se stoupenci Jeskeru dívají na měsíc?

Nikdy takové emoce nepocítil. Nebyl schopen iracionálního uctívání, ale chápal je. Dokonce záviděl lidem, kteří byli schopni opájet se chválou Boha, aniž by rozuměli jeho učení. Hrathen neumí oddělit náboženství od fakt. Jaddeth obdařil lidi takovými vlastnostmi, které pro ně pokládal za nejlepší. Hrathen dostal smysl pro logiku a intelekt. Proto se nikdy nemůže spokojit s prostoduchou oddaností.

Nebylo to to, po čem Hrathen toužil, ale byla to odpověď a on v ní našel útěchu a sílu. Nebyl svou náturou fanatik, a proto nikdy

nebude příliš vášnivý. Koneckonců, Dereth vyznával právě proto, že měl smysl. To by mělo stačit.

Hrathen si olízl vyschlé rty. Nevěděl, jak dlouho bude trvat, než bude moci opustit Elantris. Zatím tu je asi několik dní. Nechtěl dávat najevo fyzickou závislost, ale věděl, že potřebuje výživu. Sáhl tedy po košíku s dary, které s sebou přinesl. Byl od bahna a jeho obsah už byl oschlý a plesnivý. Hrathen jej přesto snědl a porušil své předsevzetí. Snědl všechno – změklou zeleninu, okoralý chleba, maso i část obilí, jehož zrna louhováním v elantrijském bahně změkla. Nakonec na jeden dech vypil celou láhev vína.

Odhodil košík stranou. Aspoň se nemusí obávat, že ho znovu napadnou ti mrchožrouti – i když žádného z nich od onoho útoku neviděl. Byl vděčný Jaddethovi za tu chvíli odpočinku. Už byl zesláblý a dehydrovaný a možná by byl další útok neodrazil.

Měsíc už byl vidět skoro celý. Hrathen se na něj díval s novým odhodláním. Možná mu chybí vášeň, má však značnou dávku odhodlání. Olízl si rty, už nebyly vysušené, a začal se znovu modlit. Znovu bude jako vždycky sloužit království Pána Jaddetha. Nic jiného od něj Bůh nečeká.

KAPITOLA 34

RAODEN se v Shaorovcích zmýlil. Ten večer jich přišlo uvařit obilí jen pár. Ostatní – většina Shaořiných stoupenců – nepřišli.

Přišli k němu z jiného důvodu.

Viděl, jak jich několik vleče na Mareshových saních velký kámen. Mysl však měli na první pohled zastřenou – jejich

schopnost racionálního myšlení jaksi atrofovala jejich dlouhodobým vystavením zvířecímu pudovému shánění potravy. Několik z nich se vzpamatovalo, ale ostatní se zdáli beznadějní. Nedokázali si domyslet souvislost mezi ohněm a vařením. Stáli a kňučeli nad zrním, rozlícení a zmatení tím, že je nemohou jíst.

Ne, tihle muži Raodenovi na lep nesedli. Ale přesto přišli – protože Raoden sesadil z trůnu jejich bohyni.

Vstoupil na Shaořino teritorium a unikl bez úhony. Má moc nad jídlem – pro někoho je udělá jedlým, pro jiného nejedlým. Jeho vojáci znovu Shaorovce porazili. A pro jejich jednoduchou degenerovanou mysl bylo pouze jediné řešení, jestliže se setkají s mocnějším bohem, než je ten jejich – obrátit se.

Přišli k němu druhý den ráno, potom co se pokusil vrátit jim ohněm rozum. Obcházel obvodovou zeď Nové Elantris a všiml si, jak se plíží jednou z hlavních ulic města. Vyhlásil poplach, protože si myslel, že se konečně odhodlali ke koordinovanému útoku.

Shaorovci však nepřišli bojovat, ale přišli s darem. Přinesli hlavu bývalé bohyně – tedy vlasy. Jejich vůdce hodil zlatou paruku Raodenovi k nohám. Byla potřísněná stojatou elantrijskou krví.

I když pátrali, Shaořino tělo nikdy nenašli.

Když ležely vlasy jejich padlé bohyně před nimi v blátě, sklonili divoši prosebně hlavu až k zemi. Ve všem Raodena poslechli. Za odměnu dostal každý sousto jídla, jako se odměňuje za poslušnost domácí zvíře.

Raoden nerad zacházel s lidmi jako se zvířaty. Snažil se je různými způsoby opět přivést k rozumu, ale už po pár dnech viděl, že je to marné. Ti lidé už to jako lidé vzdali a – bez ohledu na to, zda to zavinila jejich psychika, nebo Dor – bylo to navždy.

Jako zvířata se chovali pozoruhodně dobře – byli poslušní a klidní. Zdálo se, že necítí bolest, a vykonali jakoukoli práci, jakkoli podřadnou nebo namáhavou. Kdyby jim Raoden poručil postrčit dům a vrátil se za pár dní, našel by je tam stále ze všech sil opřené dlaněmi o stěnu. Ale ani přes jejich zdánlivou poslušnost jim Raoden nedůvěřoval. Zabili Saolina a zabili i svou bývalou bohyni. Byli klidní jen proto, že jim to jejich momentální bůh přikazoval.

„Kayana," řekl Galladon, když je viděl.

„Moc z nich nezbylo, viďte?" připojila se Karata.

Galladonova přezdívka Kayana jim zůstala. V jeho jazyce to znamenalo „šílený".

„Chudáci," řekl Raoden šeptem.

Galladon přikývl: „Ty jsi pro nás poslal, sulo?"

„Ano. Pojďte se mnou."

PŘÍLIV těchto pracovních sil umožnil Mareshovi a jeho lidem zrestaurovat kamenný nábytek a tím šetřit tenčící se zásoby dřeva. Raoden měl v kapli nový stůl – ten, na němž onehdy připomněl Taanovi jeho kamenickou minulost. Měl uprostřed dlouhou trhlinu, opravenou maltou, ale jinak byl netknutý. Plastiky měl obroušené, ale patrné.

Na stole stálo několik knih. Nová Elantris potřebovala Raodena stále více, a tak pro něho bylo obtížné chodit do tajné knihovny; proto si několik knih přinesl sem. Lidé byli zvyklí u něho knihy vídat a neptali se ho, kde je bere – přestože tyto svazky měly koženou vazbu.

Studoval Aon-Dor stále usilovněji. Bolest byla stále útočnější. Někdy na něho přišla s takovou silou, že upadl a zmítal se na pokraji bezvědomí. Dosud ji měl pod kontrolou, byť s vypětím všech sil, ale bylo to čím dál horší. Byl v Elantris měsíc a půl a pochyboval, že to vydrží ještě další měsíc.

„Já nevím, proč nám vykládáš všechny ty podrobnosti, sulo," řekl Galladon a povzdechl si, když se Raoden vrátil k otevřené tlusté knize. „Já tomu ani zpoloviny nerozumím."

„Galladone, tyhle věci si prostě *musíš* zapamatovat," řekl Raoden. „Říkej si, co chceš, já vím, že na to hlavu máš."

„Možná," připustil Galladon, „ale to neznamená, že mě to baví. Aon-Dor je tvoje hobby, ne moje."

„Poslouchej, kamaráde," řekl Raoden. „Já vím, že v Aon-Doru je schovaný klíč k našemu prokletí. Když to všechno prostudujeme, časem na to musíme přijít. Ale," pokračoval a naléhavě zvedl prst, „kdyby se se mnou něco stalo, musí být někdo, kdo v tom bude pokračovat."

Galladon se ušklíbl: „Z tebe se stane Hoed asi tak brzo jako ze mě Fjorden."

Skrývám to tedy dobře. „To nevadí," řekl Raoden, „ale je nerozumné nemít zálohu. Já to všechno zapíšu, ale chtěl bych, abys poslouchal, co k tomu říkám."

Galladon vzdychl. „Dobře, sulo, tak na co jsi přišel? Na další čáru, která zvětší sílu aonu?"

Raoden se usmál. „Ne, na něco mnohem zajímavějšího. Už vím, proč je v Elantris to bahno."

Karata a Galladon zvedli hlavu: „Opravdu?" zeptala se Karata a podívala se na otevřenou knihu. „To je v té knize?"

„Ne, to je kombinace více věcí," vysvětloval Raoden. „Ale to podstatné je opravdu tam." Ukázal na obrázek.

„Aon Ashe?" zeptal se Galladon.

„Správně," řekl Raoden. „Víte, že měli Elantriané pleť tak stříbřitou, že někteří lidé tvrdili, že svítí."

„To jo," řekl Galladon. „Nebylo to skutečné světlo, ale když táta vešel do tmavé místnosti, tak jsem viděl jeho siluetu."

„No, a za tím stál Dor," vysvětloval Raoden. „Tělo každého Elantriana bylo přímo napojeno na Dor. A stejné spojení bylo i mezi samotnou Elantris a Dor, i když vědci nevědí proč. Dor prostoupil celé město, takže každý kámen zářil, jako by v něm hyl schovaný plamínek."

„To se teda nedalo spát," poznamenala Karata.

„To se mohlo přikrýt," řekl Raoden. „Ale efekt zářícího města byl tak krásný, že to mnoho Elantrianů bralo jako samozřejmost a zvykli si spát při tom."

„No úžasný," řekl Galladon bez zájmu. „Tak co to má tedy společnýho s tím bahnem?"

„No, světlem se živí některé houby a plísně, Galladone," vysvětloval Raoden. „Světlo, které vytváří Dor, je jiné než normální světlo, takže přitahuje jiný druh hub. Takže se tenká vrstva vytvořila prakticky na všem, ale Elantriané se toho nezbavovali – ono to ani nebylo vidět a vlastně to ještě zdůrazňovalo tu záři. Byla to tuhá vrstva a nevadila. Dokud ty organismy neodumřely."

„Světlo zhaslo…" pokračovala Karata.

„A houby shnily," přikývl Raoden. „A protože ta vrstva pokrývala celé město, zbylo z ní po celém městě bahno."

„A co z toho teda plyne?" zeptal se Galladon a zívl.

„To je jen další dílek skládačky," řekl Raoden, „další krok k pochopení, co se stalo, když přišel Reod. Musíme se vrátit po stopách zpátky, kamaráde. My se jen učíme chápat příznaky něčeho, co se stalo před deseti lety. Možná až pochopíme, co všechno Reod způsobil, tak se můžeme začít domýšlet, co ho vyvolalo."

„Ale to s tím bahnem dává smysl, princi," řekla Karata. „Mně na něm vždycky připadalo něco nepřirozenýho. Stála jsem na dešti a dívala se, jak se po zdi valí proudy vody, ale to bahno se neumylo."

„Ono je mastné," řekl Raoden, „a odpuzuje vodu. Slyšeli jste Kahara, když říkal, jak se to špatně seškrabuje?"

Karata přikývla a listovala knihou. „V těchhle knihách je spousta informací."

„Je," přisvědčil Raoden. „I když ti vědci, co je psali, dokázali být neskutečně nesrozumitelní. Někdy to dá strašnou práci, najít odpověď na konkrétní otázku."

„Třeba jakou?" zeptala se Karata.

Raoden se zamračil. „No, třeba jsem nenašel jedinou knihu, kde by byla zmínka o tom, jak se dělají seoni."

„Ani jednu?" zeptala se Karata překvapeně.

Raoden zakroutil hlavou. „Já jsem si vždycky myslel, že seony tvoří Aon-Dor. Ale pokud je to pravda, tak se o tom nikde nepíše. Hodně se píše třeba o předávání seonů, ale nic víc."

„Předávání?" zamračila se Karata.

„No, seona můžeš někomu darovat – nebo můžeš stanovit, komu má seon sloužit po tvé smrti."

„Takže seona mohl mít i obyčejný člověk? Já myslela, že jen šlechtic."

Raoden zakroutil hlavou. „To záleží na předchozím majiteli."

„No, ono je nepravděpodobné, že by nějaký šlechtic předal svého seona sluhovi," řekl Galladon. „Seoni zůstávali v rodinách jako majetek. Komo?"

Karata se zamračila. „No a… co se stane, když majitel umře a neustanovil nikoho, ke komu má seon přejít?"

Raoden se zarazil, pokrčil rameny a podíval se na Galladona.

„Na mě se nedívej, sulo," řekl Galladon, „já seona nikdy neměl."

„Já nevím,“ přiznal Raoden. „Řekl bych, že si třeba vybral pána sám.“

„A když nechtěl?“ namítla Karata.

„On asi neměl na vybranou,“ odpověděl Raoden. „Ono je… nějaké pouto mezi majiteli a seony. Třeba když pána postihne Shaod, tak seon zešílí. Já myslím, že byli stvořeni k tomu, aby sloužili – to patří k tomu jejich kouzlu.“

Karata přikývla.

„Lorde Spirite!“ volal z dálky čísi hlas.

Raoden zvedl obočí a zavřel knihu.

„Pane,“ přiběhl Dashe. Vysoký Elantrian vypadal zmateně a ustaraně.

„Co se stalo, Dashi?“ zeptal se Raoden.

„Ten gyorn, pane,“ řekl Dashe rozrušeně. „On je vyléčený!“

KAPITOLA 35

„TAK za půldruhého měsíce už jsi sesadila krále. Nedá se říct, že by sis dávala načas, Ene.“ Tatínkova slova zněla vesele, ale na výrazu jeho tváře bylo vidět, že si dělá starosti. Věděl stejně dobře jako ona, že zmatek po sesazení vlády může být nebezpečný pro lid stejně jako pro šlechtu.

„Já jsem to ale neudělala *schválně*,“ bránila se Sarene. „Dobrý Domi, já jsem se snažila toho hlupáka zachránit. Neměl se ale zaplétat se sektou.“

Otec se zasmál. „Já jsem tě tam neměl posílat. Ono stačilo, když jsi navštívila naše nepřátele.“

„Ty jsi mě nikam neposlal, tati,“ namítla Sarene. „To byl můj nápad.“

„No, to jsem rád, že moje slovo má v očích mé dcery takovou váhu," řekl Eventeo.

Sarene bylo najednou tatínka líto. „Mě to mrzí, tati," řekla s povzdechem. „Jsem z toho pořád špatná… neumíš si představit, jak to bylo *hrozný*."

„Ale umím – bohužel. Jak mohla z tak nevinného náboženství jako Jesker pro Domiho živého vzniknout taková zvrácenost jako Tajemství Jeskeri?"

„Stejně jako z učení jednoho malého Jinda vznikl Korath a vedle něho Dereth," odpověděla Sarene.

Eventeo vzdychl. „Takže Iadon je po smrti…"

„Ty jsi to slyšel?" zeptala se Sarene překvapeně.

„Poslal jsem nedávno do Arelonu pár agentů, Ene," odpověděl Eventeo. „Nenechám přece dceru samotnou v zemi na pokraji zkázy, aniž bych na ni aspoň trochu dohlédl."

„Koho?" zeptala se Sarene zvědavě.

„To nemusíš vědět," odpověděl otec.

„To znamená, že mají seona," přemítala Sarene. „Jinak bys to o Iadonovi nevěděl – oběsil se až včera v noci."

„Já ti to neřeknu, Ene," odpověděl Eventeo pobaveně „Kdybys věděla, kdo to je, tak bys ho určitě využila k vlastním záměrům."

„Dobře," řekla Sarene. „Ale až to bude všechno za námi, tak mi to řekneš."

„Ty ho stejně neznáš."

„Dobře," řekla znovu Sarene a předstírala lhostejný tón.

Tatínek se smál: „Tak mi o Iadonovi řekni. Kde proboha vzal provaz?"

„To musel zařídit lord Eondel," dohadovala se Sarene a opřela si lokty o stůl. „Hrabě myslí jako válečník a tohle bylo velmi elegantní řešení. Nemusíme žádat o abdikaci a sebevražda vrátí monarchii důstojnost."

„Že jsme ale dnes odpoledne krvežízniví, co, Ene?"

Sarene se zachvěla. „Ty jsi to neviděl, tati. Král tu holku jen nezabil, on… on si to užíval."

„To je mi líto," řekl Eventeo. „Podle mých zdrojů by měl dostat trůn vévoda Telrii."

„Pokud proti tomu budeme moci něco udělat, tak ho nedostane," odpověděla Sarene. „Telrii je ještě horší než Iadon. I kdyby nebyl Derethi, tak by to byl špatný král."

„Ene, občanská válka nikomu neprospěje."

„Tak daleko to nedojde, tati," slibovala Sarene. „Ty si neumíš představit, jak tady lidé myslí nemilitaristicky. Oni žili celá staletí pod ochranou Elantris – oni si myslí, že přítomnost několika obtloustlých strážců zabrání jakékoli invazi. Jedinou skutečnou vojenskou jednotku má lord Eondel a tu povolal do Kae. Možná se nám ještě včas podaří korunovat Roiala."

„A to jste dohodli bez něj, viď?"

„To je jediný člověk, který je schopen majetkem konkurovat Telriimu," vysvětlovala Sarene. Už jsem nestačila šlápnout na krk tomu Iadonovu hloupému systému titulů podle majetku. Lidé jsou na to zvyklí, tak to prozatím budeme muset použít."

Ozvalo se zaklepání na dveře a vešla služebná s podnosem jídla. Sarene se potom, co strávila jednu noc v domě vévody Roiala, i přes obavy svých spojenců vrátila do paláce. Palác byl přece jen symbol a ona doufala, že jí vrátí autoritu. Služebná postavila podnos na stůl a odešla.

„To byl oběd?" zeptal se Eventeo veden svým šestým smyslem pro jídlo.

„Ano," odpověděla Sarene a ukrojila si krajíc žitného chleba.

„Je dobrý?"

Sarene se usmála. „Neptej se, tati, akorát se ti udělá špatně."

Eventeo vzdychl. „Já vím. Maminka má zase novinku – hraggskou polívku z chaluh."

„Je dobrá?" zeptala se Sarene. Její matka byla dcera teodského diplomata a strávila mládí v Jindu – tam získala velmi osobité stravovací návyky a ty potom nutila celému královskému paláci.

„Je příšerná."

„To je mi líto," řekla Sarene. „No tak, kam jsem dala to máslo?"

Tatínek cosi zabručel.

„Tati," plísnila ho Sarene, „ty víš, že musíš zhubnout." I když král nebyl zdaleka tak robustní konstituce jako jeho bratr Kiin – co do síly svalů ani co do množství tuku – byl poněkud zavalitý.

„To bych rád věděl proč," namítl Eventeo. „Jestlipak víš, že v Duladelu jsou silní lidé pokládáni za krásné? Tam jim je jedno, co si myslí Jindové o zdraví, a jsou naprosto spokojení. A krom toho, kdo kdy dokázal, že se po másle tloustne?"

„Víš, co říkají Jindové, tati," podotkla Sarene. „Všechno, co hoří, není zdravé."

Eventeo vzdychl. „Deset let jsem neměl skleničku vína."

„Já vím, tati. Já jsem s tebou totiž bydlela, vzpomínáš?"

„Jo, ale tebe ona nenutila k abstinenci."

„Já nemám nadváhu," namítla Sarene. „Alkohol hoří."

„Hraggská polívka z chaluh taky," odpověděl Eventeo rozpustile. „Přinejmenším, když ji necháš vyschnout. Já to zkoušel."

Sarene se smála. „Mamince se asi ten experiment moc nelíbil, co?"

„No, dovedeš si představit, jak se na mě podívala. Znáš ji."

„Znám," odpověděla Sarene a vybavila si maminku. Sarene strávila v posledních letech příliš dlouhou dobu v diplomatických službách na to, aby se jí stýskalo, ale byla by ráda zase na chvíli v Teodu – zvlášť, když si vzpomněla na tu sérii překvapení a katastrof, které se odehrály v Kae za posledních pár týdnů.

„No, Ene, musím jít předsedat dvoru," řekl nakonec tatínek. „Jsem rád, že si čas od času najdeš chvíli, abys zavolala chudákovi starému tátovi – a zvlášť abys mu dala vědět, když zrovna uděláš převrat. Jo, a ještě jedna věc. Jakmile jsme se dověděli o Iadonově sebevraždě, Seinalan poslal do Arelonu jednu z mých nejrychlejších lodí. Měla by dorazit během pár dní."

„Seinalan?" zeptala se Sarene překvapeně. „Co s tím má tenhle patriarcha společnýho?"

„Já nevím – on mi to neřekl. Ale teď už opravdu musím. Ene, mám tě rád."

„Já tebe taky, tati."

„JÁ jsem se s tím patriarchou nikdy nesetkal," přiznal Roial ze svého místa v Kiinově jídelně. „On je něco jako Otec Omin?"

„Ne," odpověděla Sarene důrazně. „Seinalan je vypočítavý sobec, který by svou pýchou strčil do kapsy i derethského gyorna."

„Princezno,“ řekl Eondel rozhořčeně. „Mluvíte o služebníkovi božím.“

„Proto ho snad nemusím mít ráda,“ namítala Sarene.

Eondel zbledl a sáhl si na přívěšek s aonem Omi.

Sarene se zamračila. „Nemusíte zahánět zlé síly, Eondele. Já nezavrhnu Domiho jen proto, že postavil do svých služeb hlupáka. Hlupák taky musí dostat příležitost.“

Eondel sklopil zrak ke své ruce. Potom ji s rozpačitým pohledem dal dolů. Roial se však tiše smál.

„Co je?“ dožadovala se Sarene.

„Jenom mě něco napadlo, Sarene,“ řekl s úsměvem. „Myslím, že jsem ještě nepotkal tak neústupného člověka – muže nebo ženu – jako jste vy.“

„Tak to jste tedy žil v ústraní, milý vévodo,“ odpověděla Sarene. „A vůbec, kde je Lukel?“

Kiinova jídelna nebyla tak útulná jako Roialova pracovna, všichni se tu však z nějakého důvodu cítili jako doma. Přestože si většina lidí zakládala spíše na své pracovně nebo přijímacím pokoji, Kiinovou láskou bylo jídlo, a tudíž místo, kde se dělil o své umění, byla jídelna. Výzdoba v této místnosti – památky z Kunových cest od sušených plodů až po velkou zdobenou sekeru – z ní dělala příjemný prostor. Nikdy se o ní nediskutovalo, všichni sem chodili zcela spontánně.

Rozhodli se ještě chvíli zůstat, než se vrátí Lukel. Konečně se ozvalo vrznutí dveří a objevila se v nich Lukelova sympatická tvář. Přišel s ním i Ahan s Kiinem.

„No?“ nadhodila Sarene.

„Telrii trvá na svém nároku na trůn,“ řekl Lukel.

„Pokud stojí moje legie za Roialem, tak nemá šanci,“ namítl Eondel.

„Bohužel, drahý generále,“ ozval se Ahan a usadil se na židli, „vaše legie tu není. Máte tu k dispozici sotva desítku mužů.“

„To je víc, než má Telrii,“ podotkla Sarene.

„Už ne,“ nesouhlasil Ahan. „Elantrijská městská stráž opustila své stanoviště a táboří u Telriiho domu.“

Eondel se zašklebil. „Elantrijská městská stráž je leda tak klub pro nepovedené synky, kteří si chtějí hrát na důležité.“

„To je pravda," řekl Ahan. „Ale v tom klubu je přes šest set lidí – to je padesát na jednoho, to bych proti vám bojoval i já. Obávám se, že poměr sil přeje Telriimu."

„To je špatné," přisvědčil Roial. „Už tak byl velkým problémem Telriiho větší majetek, ale takhle…"

„Přece musí být nějaké řešení," řekl Lukel.

„Žádné nevidím," přiznal Roial.

Muži se mračili, hluboce zamyšlení. Naráželi však na tento problém už dva dny. I kdyby měli vojenskou podporu, ostatní šlechtici by se zdráhali Roiala podpořit, když má menší majetek.

Jak Sarene pozorovala jednoho po druhém, její pohled padl na Shudena. Viděla na něm spíš nerozhodnost než obavy.

„Copak?" zeptala se tiše.

„Myslím, že bych jedno řešení měl," řekl nejistě.

„Tak mluv, člověče," vybídl ho Ahan.

„No, Sarene je stále velmi bohatá," začal Shuden „Raoden jí nechal minimálně pět set tisíc deos."

„O tom už jsme mluvili, Shudene," řekl Lukel. „Má hodně peněz, ale pořád ne tolik jako Roial."

„To je pravda," souhlasil Shuden. „Ale *dohromady* by měli mnohem víc než Telrii."

Nastalo ticho.

„Svatební smlouva je teoreticky neplatná, paní," ozval se vzadu Ashe. „Pozbyla platnosti, jakmile se Iadon zabil, a tudíž po něm nezůstal přímý dědic. Jakmile nastoupí na trůn někdo jiný – ať už Telrii nebo Roial – smlouva končí a vy přestáváte být arelonskou princeznou."

Shuden přikývl. „Kdybyste spojila svůj majetek s Roialovým, jednak byste mohli konkurovat Telriimu a zároveň by to legitimizovalo vévodův nárok na trůn. Nemyslete si, že přímá linie nehraje v Arelonu roli. Šlechtici rozhodně dají přednost Iadonovu příbuzenstvu."

Roial se na Sarene podíval pohledem přejícího dědečka. „Musím přiznat, že mladý Shuden na to kápl. Byl by to striktně politický sňatek, Sarene."

Sarene se nadechla. Přišlo to velmi náhle. „Rozumím, pane. Uděláme, co je třeba."

A tak byla Sarene podruhé za poslední dva měsíce zasnoubená.

„TO opravdu nebylo romantické, obávám se," omlouval se Roial. Schůzka skončila a Roial Sarene diskrétně navrhl, že ji doprovodí do paláce. Ostatní – včetně Ashe – si uvědomili, že si potřebují promluvit o samotě.

„To je v pořádku, pane," usmála se Sarene. „Politické sňatky jsou takové – věcné, nepřirozené, ale nesmírně potřebné."

„Jste opravdu praktická."

„Musím být, pane."

Roial se zamračil. „Musíme si opravdu znovu říkat ‚pane', Sarene? Já myslel, že už to máme za sebou."

„Promiňte, Roiale," řekla Sarene. „Jen jsem musela odlišit to politické od toho osobního."

Roial přikývl. „Já jsem to pochopil, Sarene. Bude to striktně politický svazek – k ničemu vás nebude zavazovat."

Sarene zmlkla a poslouchala klapání kopyt před nimi. „Budou potřeba dědici."

Roial se tiše rozesmál. „Ne, Sarene, děkuji, ale ne. I kdyby to bylo fyzicky možné, nesmířil bych se s tím. Jsem starý a nevydržím déle než snad pár let. A tentokrát vás nebude smlouva vázat a budete se moci po mé smrti provdat podruhé. Až tu nebudu, budete si konečně moci sama vybrat partnera podle svého – tou dobou už nahradíte Iadonův hloupý systém něčím stálejším a vaše děti s třetím manželem zdědí trůn."

Třetí manžel. Roial mluvil, jako by už byl mrtvý a ona byla dvojnásobná vdova. „No," řekla, „pokud se to stane, jak říkáte, aspoň by nebyl problém sehnat manžela, protože trůn je dostatečná motivace, i kdyby byl spojený se mnou."

Roial se na ni přísně podíval. „Chtěl jsem s vámi o jedné věci mluvit, Sarene."

„O čem?"

„Jste k sobě příliš přísná. Všiml jsem si, jak o sobě mluvíte, jako kdyby vás nikdo nechtěl."

„Taky že nechce," odpověděla Sarene věcně. „Věřte mi."

Roial zakroutil hlavou. „Vy dokážete perfektně odhadovat lidi, Sarene, ale kromě sebe. Člověk často vidí sám sebe dost nereálně. Vy v sobě třeba vidíte starou pannu, dítě, ale vy jste mladá a jste

krásná. Jen proto, že jste neměla štěstí v minulosti, nemůžete přece vzdávat budoucnost.“

Podíval se jí do očí. Přes veškerou svou předstíranou žoviálnost to byl skutečně moudrý člověk. „Určitě si najdete někoho, kdo vás bude mít rád, Sarene,“ řekl Roial. „Vy jste terno – terno mnohem větší než trůn, který by vám patřil.“

Sarene se začervenala a sklopila oči. Jeho slova byla povzbudivá – třeba má ještě šanci. Asi už jí bude dost přes třicet, ale snad bude mít alespoň ještě jednu příležitost najít toho pravého.

„Nicméně,“ uzavřel Roial, „naše svatba bude muset být brzy, chceme-li Telriiho porazit.“

„Co navrhujete?“

„Den Iadonova pohřbu,“ řekl Roial. „Iadonova vláda teoreticky končí až jeho pohřbem.“

Za čtyři dny. To bude skutečně krátké zasnoubení.

„Jen nevím, jestli je nutné, abyste to všechno podstupovala,“ řekl Roial. „Ono není snadné vzít si takového starého dědka.“

Sarene položila svou ruku na vévodovu a usmála se. „Když to všechno uvážím, lorde, tak si myslím, že mám docela štěstí. Ono není na světě tolik mužů, jejichž partnerství bych pokládala za poctu.“

Roial se usmál a zajiskřilo mu v očích. „To je hanba, že už je Ahan ženatý, co?“

Sarene ho poklepala po rameni. „Já už jsem měla citových otřesů tenhle týden dost, Roiale – poděkuju vám, když už se nezmíníte o ničem, co by mi ještě víc zvedalo žaludek.“

Vévoda se rozesmál. Jakmile však utichl, ozval se křik. Sarene strnula, ale nebyly to výkřiky strachu ani bolesti. Byly spíš radostné a vzrušené. Zmatená se vyklonila z okna vozu a zahlédla na křižovatce dav lidí.

„Co to proboha je?“ podivil se Roial.

Když se vůz přiblížil, Sarene si všimla vysoké postavy uprostřed hloučku a oněměla. „Ale… to není možné!“

„Co?“ zeptal se Roial.

„To je Hrathen,“ řekla Sarene s očima dokořán. „On odešel z Elantris!“ A potom si všimla další věci. Gyornova tvář byla hladká a beze skvrn.

„Milostivý Domi – on je vyléčený!“

KAPITOLA 36

KDYŽ svítalo pátý den Hrathenova pobytu v Elantris, uvědomil si, že udělal chybu. V Elantris už zemře. Pět dní byla příliš dlouhá doba, aby vydržel bez pití, a dobře věděl, že ve městě zatracených žádná voda není.

Nelitoval toho, co udělal – byl to ten nejlogičtější krok. Byl zoufalý, ale zároveň rozumný. Kdyby byl zůstal v Kae, měl by den ode dne menší moc. Ne, to už je lepší zemřít na dehydrataci.

Jak utekl pátý den, začínal blouznit. Občas před sebou viděl Dilafovu tvář, jak se mu směje, jindy se mu smála Sarene. Jednou dokonce viděl samotného Jaddetha, jehož tvář při pohledu na Hrathena plála rudou září boží nespokojenosti. Halucinace však časem měnily svou podobu. Už to nebyly tváře, Hrathen se už necítil ponížený a neuznaný. Bylo to ještě něco mnohem horšího.

Vzpomínky na Dakhor.

Znovu se ocitl mezi temnými holými zdmi kláštera. Tmavými kamennými chodbami se ozýval křik, výkřiky bestiální agónie se mísily s pobožnými zpěvy. Se zpěvy a zaříkáním, které mělo zvláštní moc. Malý Hrathen odevzdaně klečel a čekal, schoulený v cele ne větší, než je toaleta. Přes vyděšené oči mu stékal z čela pot, protože věděl, že pro něj jednou přijdou.

Rathborský klášter cvičil vrahy. Fjeldorský špiony. A Dakhor… Dahkorský klášter démony.

Z DELIRIA se probouzel obvykle brzy odpoledne a na čas byl bdělý – jako když kočka na chvilku pustí kořist a nechá ji běhat,

než jí zasadí poslední smrtící ránu. Hrathen se zvedl z tvrdé dlažby, jeho pomačkané oblečení ulpívalo v bahně. Nepamatoval si, kdy se schoulil. S povzdechem si přejel rukou po špinavé hlavě s nánosem bahna – a reflexivním pohybem se je snažil setřít. Prsty však nahmatal cosi tuhého a drsného. Strniště rostoucích vlasů.

Hrathen si sedl, protože mu šok na chvilku dodal sílu. Tápal třesoucími se prsty a hledal malou lahvičku od obětního vína. Očistil sklo, jak to nejlépe šlo, a podíval se na svůj odraz. Byl pokřivený a nejasný, ale bylo to zřejmé. Skvrny jsou pryč. Kůži, byť byla špinavá, měl hladkou a neposkvrněnou jako dřív.

Fortonův jed tedy přestal působit.

Už si myslel, že nikdy nepřestane, že Forton zapomněl, že to má být jen dočasné. Bylo skutečně neuvěřitelné, že tenhle člověk z Hrovenu je schopen vyrobit jed, který přesně napodobí fyzický stav Elantriana. Hrathen ho však podcenil. Udělal přesně to, o co byl žádán, jen následky trvaly o něco déle, než bylo v plánu.

Kdyby se však Hrathen nedostal z Elantris, mohl by tam samozřejmě zemřít. Postavil se, sebral poslední síly podpořené stoupajícím adrenalinem a vykřikl na stráže: „Hleďte! Hleďte na slávu a milosrdenství Pána Jaddetha. Byl jsem uzdraven!“

Nikdo neodpovídal. Možná je to příliš daleko a neslyší ho. Potom se podíval nahoru na hradby a všiml si, že tam hlídky nejsou. Nikdo tam neobcházel, nikde nebylo vidět špičky kopí, které hovořívaly samy za sebe. Ale den předtím tam byly… nebo nebyly? Poslední tři dny mu jaksi splynuly do jednoho dlouhého řetězu modliteb, halucinací a příležitostného spánku z vyčerpání.

Kam mohly stráže odejít? Vždyť pokládaly za svou čestnou povinnost hlídat Elantris, jako by z tohoto hnijícího města mohla vzejít nějaká hrozba. Elantrijská městská stráž byla zbytečná, ale byla už tak známá, že by strážci svá místa nikdy neopustili.

Přece je však opustili. Hrathen začal znovu křičet a cítil, jak mu z těla utíká síla. Jestli tam stráže nejsou a neotevřou mu bránu, je ztracený. Uvědomil si tu ironii – jediný Elantrian, který kdy byl vyléčen, zemře kvůli neschopným, nedbalým strážím.

Brána se náhle pootevřela. Další halucinace? Potom se v ní však objevila hlava hrabivého kapitána, kterému Hrathen dával peníze.

„Pane…?“ zeptal se kapitán váhavě. Potom se na Hrathena podíval, vyvalil oči a zhluboka se nadechl. „Milostivý Domi! Ono je to pravda – vy jste vyléčen!“

„Pán Jaddeth vyslyšel mé prosby, kapitáne,“ pronesl Hrathen se vší silou, jíž byl schopen, „a sejmul z mého těla skvrnu Elantris.“

Kapitán na chvíli zmizel. Potom se pomalu otevřela vrata a objevila se skupina opatrných strážců.

„Pojďte, pane.“

Hrathen vstal – ani si neuvědomil, že klesl na kolena – a odešel na roztřesených nohou k bráně. Otočil se a opřel se jednou rukou o dřevo – z jedné strany špinavé a shnilé a z druhé strany čisté – a znovu se podíval na Elantris. Ze střechy jedné budovy ho pozorovalo několik skrčených postav.

„Užívejte si svého zatracení, přátelé,“ řekl šeptem a potom pokynul strážím, aby zavřely vrata.

„Já bych to ale vůbec neměl dělat, víte?“ řekl kapitán. „Jakmile je jednou někdo v Elantris…“

„Jaddeth odměňuje ty, kteří ho poslouchají,“ řekl Hrathen. „Často rukama svých služebníků.“

Kapitánova tvář se rozjasnila a Hrathen byl v tu chvíli rád, že ho podplácel. „Kde máte ostatní muže, kapitáne?“

„Chrání nového krále,“ řekl kapitán hrdě.

„Nového krále?“ zeptal se Hrathen.

„O moc jste přišel, pane. V Arelonu teď vládne lord Telrii – nebo tedy bude od Iadonova pohřbu.“

I když byl Hrathen velmi slabý, zůstal jako oněmělý. *Iadon mrtev? Telrii se ujímá moci?* Jak se mohlo během pěti dnů odehrát tolik událostí?

„Pojďte,“ řekl Hrathen rozhodně. „Vysvětlíte mi to cestou do kaple.“

CESTOU se kolem něho shromáždil dav lidí. Kapitán neměl vůz, ale Hrathen nechtěl čekat a pro tuto chvíli ho euforie ze splněného úkolu naplnila dostatečnou energií.

Pomohli i lidé, kteří přišli. Jakmile se ta zpráva rozšířila, začali se scházet lidé všech vrstev – služebnictvo, obchodníci i šlechtici – aby se podívali na vyléčeného Elantriana. Dělali mu místo, aby

mohl projít, a prohlíželi si ho – někteří překvapeně, jiní obdivně, někteří dokonce natahovali ruce, aby se mohli s posvátným pocitem dotknout jeho elantrijského rubáše.

Jeho cestu doprovázel dav lidí, ale nic se nedělo – s výjimkou toho, že zahlédl teodskou princeznu, jak vystrkuje hlavu z okna kočáru. V tu chvíli Hrathen cítil naplnění, snad silnější než ve chvíli, kdy se stal gyornem. Jeho uzdravení bylo nejen nečekané, ale i nevysvětlitelné. Sarene na ně nemohla být připravená. Konečně se Hrathen ocitl v absolutní výhodě.

Když došli ke kapli, obrátil se k lidem ze zdviženýma rukama. Oblečení měl ještě špinavé, ale nesl se, jako by na tu špínu byl pyšný. Byla známkou jeho utrpení, jeho cesty do samého nitra zatracení a návratu s čistou duší.

„Arelonský lide!“ křičel. „Věz v tento den, kdo je Pánem! Nech vést svá srdce i svou duši vírou, která nabízí důkaz božího posvěcení. Pán Jaddeth je jediným bohem v Sycle. Potřebujete-li důkaz, podívejte se na mé ruce. Jsou čisté, má tvář je jasná, hladká a neposkvrněná a na hlavě mi raší vlasy. Pán Jaddeth na mě seslal zkoušku, a protože jsem se na něho spolehl, požehnal mi. Byl jsem uzdraven!“

Dal ruce dolů a dav hučel na souhlas. Mnozí po Hrathenově zdánlivém pádu zapochybovali, teď se však vrátí s novým odevzdáním. Konvertité teď budou pevnější než ti, co přišli už dávno.

Hrathen vešel do kaple a lidé zůstali venku. Byl stále vyčerpanější a nad jeho chvilkovým přílivem energie začala převažovat únava z posledních pěti strastiplných dnů. Klesl na kolena před oltářem a sklonil hlavu v upřímné modlitbě.

Nevadilo mu, že ten *zázrak* není nic víc než účinek Fortonova lektvaru – Hrathen věděl, že to, co se nejvíc pokládá za zázraky, je většinou přirozené nebo způsobené člověkem. V pozadí však, stejně jako za vším ostatním, stojí Jaddeth, který prostřednictvím přirozených jevů posiluje lidskou víru.

Hrathen vzdával díky bohu za to, že mu dal schopnost vymyslet takový plán, prostředky k tomu, aby ho uskutečnil, a podmínky pro to, aby uspěl. Příchod kapitána stráží byla jistě vůle boží. To, že kapitán opustil Telriiho tábor zrovna ve chvíli, kdy ho Hrathen potřeboval, a že ho slyšel přes tlustou zeď, to nemohla být

jenom náhoda. Jaddeth možná Hrathena „neproklel“ a nepotrestal Shaodem, ale za jeho úspěchem jistě stál.

Zcela vyschlý se Hrathen domodlil a namáhavě vstal. Přitom zaslechl, jak se otvírají dveře kaple. Otočil se a spatřil za sebou Dilafa. Došlo ke střetnutí, jemuž se chtěl vyhnout, dokud si aspoň trochu neodpočine.

Dilaf si však před ním klekl. „Můj hrodene,“ šeptal.

Hrathen překvapeně zamžoural očima. „Ano, artethe?“

„Já jsem o vás pochyboval, hrodene,“ přiznal. „Myslel jsem si, že vás Pán Jaddeth potrestal za neschopnost. Teď vidím, že je vaše víra mnohem silnější, než jsem si uvědomoval. Vidím, že jste byl vyvolený, abyste zastával pozici gyorna.“

„Přijímám vaši omluvu, artethe,“ řekl Hrathen a snažil se skrýt únavu. „Všichni ve chvílích zkoušek zapochybují – dny po mém odchodu musely být jak pro vás, tak pro ostatní kněze těžké.“

„Všichni jsme měli více věřit.“

„Poučte se tedy z toho, co se stalo, artethe, a příště pochybnosti zažeňte. Můžete jít.“

Dilaf se chystal odejít. Když vstával, podíval se mu Hrathen do očí. Byl v nich respekt, ale ne taková kajícnost, jakou se snažil předvést. Vypadal spíše zmateně – byl ohromený a vyvedený z míry, ale ne potěšený. Takže boj ještě neskončil.

Hrathen byl však příliš vyčerpaný na to, aby se v tuto chvíli zabýval Dilafem. Odpotácel se do svých pokojů a otevřel dveře. Jeho věci byly na jedné hromadě v rohu, jako by čekaly na likvidaci. Hrathen se rozběhl k hromadě. Pod svým oblečením našel truhličku se seonem. Měla rozbitý zámek. Hrathen otevřel víko a nedočkavě vyndal vnitřní ocelovou schránku. Její přední stěna byla poškrábaná a zdeformovaná.

Hrathen začal spěšně otevírat schránku. Páčky byly polámané a číselník se neotáčel. Ulevilo se mu, když se mu ji podařilo otevřít. Nedočkavě odklopil víko. Seon byl uvnitř klidný a vedle něho tři zbývající dávky jedu. Dvě lahvičky praskly a prosakovaly na dno schránky.

„Otevřel někdo tuhle krabičku od chvíle, kdy jsem s tebou naposledy mluvil?“ zeptal se Hrathen.

„Ne, pane,“ odpověděl seon smutně.

„Dobře,“ řekl Hrathen a zabouchl víko. Potom se napil vína z láhve, kterou našel mezi svými věcmi, upadl na postel a usnul.

KDYŽ se probudil, byla už tma. Byl ještě vyčerpaný, ale donutil se vstát. To nejdůležitější v jeho plánech nepočká. Povolal jednoho kněze, který přijel o něco později. Tento muž, Dothgen, měl vysokou robustní fjordenskou postavu a svaly, které se jasně rýsovaly i pod červeným derethským oblečením.

„Ano, pane?“ ohlásil se Dothgen.

„Vy jste byl vycvičen v Rathborském klášteře, že, artethe?“ zeptal se Hrathen.

„Byl, pane,“ odpověděl muž hlubokým hlasem.

„Dobře,“ řekl Hrathen a vzal do ruky lahvičku lektvaru. „Teď potřebuji vaše speciální schopnosti.“

„Pro koho to je, pane?“ zeptal se kněz. Jako každý, kdo prošel Rathborským klášterem, byl Dothgen cvičený vrah. Měl mnohem náročnější výcvik než Hrathen v Ghajanském klášteře, když nezvládl Dakhor a odešel. Kněze cvičené v Rathboru směl bez Wyrnova povolení použít pouze gyorn nebo ragnat.

Hrathen se usmál.

KAPITOLA 37

PŘIŠLO to, když Raoden studoval. Ani neslyšel, jak v šoku z blížící se agónie těžce zalapal po dechu, ani necítil, jak v křeči spadl ze židle. Jediné, co cítil, byla bolest, jejíž prudký záchvat přišel náhle a zaútočil mstivě – jako by ho chtěl pohltit zaživa. Potom si připadal, jako by vůbec neměl tělo – měl jen tu

bolest, která mu byla tělem. To bylo jediné, víc nemohl cítit a nemohl dělat nic jiného než křičet.

Potom *to* ucítil. Bylo to jako obrovská kluzká plocha, absolutně hladká, vzadu v jeho mysli. Tlačilo to, vhánělo to bolest do každého nervu v jeho těle, jako když dělník tlačí do země kůl. Bylo to obrovské – lidé, hory a světy vedle toho vypadaly nicotně. Nebylo to zlé a nedalo se to vnímat. Bylo to klidné a bez pohybu. Zcela nehybné, ztuhlé svým vlastním tlakem. Chtělo se to pohnout – odejít, uniknout z toho napětí. Ale nebylo kudy.

Jak to sláblo, Raodenovi se pomalu vracely smysly. Ležel na studené mramorové podlaze v kapli a díval se zespodu na stůl. Nad ním se vznášely dvě zamlžené tváře.

„Sulo!“ volal na něho z dálky naléhavý hlas. „Doloken! Slyšíš mě?“

Vidění se mu zostřovalo. Karata vypadala ustaraně a Galladon byl bledý.

„Nic mi není,“ zachroptěl Raoden a zastyděl se. Viděli by, jak je slabý, že nevydrží ani měsíc v Elantris.

Pomohli mu sednout si. Chvíli zůstal na zemi a potom naznačil, že chce na židli. Celé tělo měl bolavé, jako by se snažil zvedat současně tucet různých závaží. Zasténal, když dopadl na nepohodlnou kamennou židli.

„Sulo, co se stalo?“ zeptal se Galladon, když si váhavě sedl naproti němu.

„Ta bolest,“ řekl Raoden a podpíral si hlavu rukama opřenýma lokty o stůl. „Na chvíli mě to přemohlo. Ale už je to dobrý, už to odešlo.“

Galladon se zamračil. „O čem to mluvíš, sulo?“

„Ta bolest,“ řekl Raoden podrážděně, „z těch ran a modřin, ta zhouba života tady v Elantris.“

„Sulo, ale bolest nechodí ve vlnách,“ řekl Galladon. „Ta je stálá, pořád stejná.“

„Mně chodí ve vlnách,“ odpověděl Raoden unaveně.

Galladon zakroutil hlavou. „To nemůže být. To není ono, komo? Jakmile podlehneš bolesti, tak tě to zlomí a přijdeš o rozum. Tak to chodí vždycky. A krom toho jsi toho ještě nemohl nastřádat tolik, aby z tebe byl Hoed.“

„To už jsi říkal, Galladone, ale u mě to opravdu funguje takhle. Přijde to najednou, jako by mě to chtělo zničit, a potom to odejde. Třeba mám jiné vnímání bolesti než ostatní.“

„Princi,“ řekla Karata udiveně, „vy zříte.“

Raoden se na ni šokovaně podíval. „Cože?“

„No jo, sulo,“ přisvědčil Galladon, „když jsi upadl, tak jsi začal zářit. Jako aon. No, skoro jako kdyby…“

Raoden úžasem otevřel ústa. „…jako kdyby se Dor pokoušel dostat ven *mnou.*“ Ta síla hledala otvor, cestu ven. Snažila se ho použít jako aon. „Proč mě?“

„Někteří lidé mají k Doru blíž než jiní, sulo,“ řekl Galladon. „V Elantris uměli někteří lidé kreslit aony líp než jiní a někteří měli k té síle blíž.“

„A vůbec, princi,“ řekla Karata, „copak vy neznáte aony nejlíp? Vždyť je trénujete každý den.“

Raoden pomalu přikyvoval a postupně zapomínal na agónii. „Za Reodu prý nejsilnější Elantriané padli jako první. Nebránili se, když je lidé pálili.“

„Jako by je něco přemohlo, komo?“ zeptal se Galladon.

Náhle se Raodenovi ulevilo. I když bolest byla nepříjemná, nejistota byla horší. Ale stejně nemá vyhráno. „Ty záchvaty jsou čím dál horší. Když to tak bude pokračovat, nakonec mě zničí. A kdyby se to stalo…“

Galladon vážně přikyvoval. „Byl bys Hoed.“

„Dor mě zničí,“ řekl Raoden, „roztrhne mi duši v zuřivé snaze dostat se ven. On není živý – to je jen síla a to, že já nejsem schůdná cesta, ji nezastaví. Kdyby se to stalo, nezapomeňte na ten slib.“

Galladon a Karata přikývli. Vezmou ho tam k jezeru v horách. Stačí mu jistota, že se o něho postarají, kdyby padl, aby měl sílu jít zatím dál – a přál si, aby ten pád ještě dlouho nenastal.

„Ono se to ale nemusí stát, sulo,“ řekl Galladon. „Gyorn byl přece vyléčen. Třeba se něco děje, něco se stalo.“

Raoden se odmlčel: „*Jestli* byl ovšem vyléčen.“

„Jakto?“

„Nastal moc velký zmatek a on potřeboval z města pryč,“ řekl Raoden. „Kdybych já byl Wyrn, tak bych nestrpěl derethského Elantriana, aby mi špinil víru. Nechal bych ho vytáhnout ven a

všem bych řekl, že byl vyléčen, a potom bych ho schoval někde ve Fjordenu.“

„My jsme ho vlastně vyléčeného neviděli,“ připustila Karata.

Galladon zůstal z tohoto rozhovoru sklíčený. Stejně jako ostatním mu Hrathenovo vyléčení dodalo naději. Raoden neřekl nic, co by mu ji mohlo vzít, ale uvnitř měl velké pochyby. Od gyornova odchodu nikdo další vyléčen nebyl.

Byla to jistě nadějná záležitost, ale Raoden nevěřil, že by to pro Elantriany přineslo nějakou změnu. Oni potřebovali pracovat a zvednout si úroveň života sami a ne čekat na zázrak zvenku.

Vrátil se ke studiu.

KAPITOLA 38

SARENE pozorovala Gyorna s nelibým pohledem. Hrathen už nekázal v derethské kapli – měl příliš mnoho posluchačů. Místo toho pořádal setkání na kraji města. Stál na půldruhého metru vysoké obvodové zdi Kae a posluchači mu seděli u nohou. Gyorn teď kázal živěji a s větším zaujetím než dřív. Protože teď patřil k svatým. Prožil Shaod a obstál proti prokletí.

Sarene musela přiznat, že to byl silný soupeř. Ve své rudé zbroji vypadal nad těmi lidmi jako krvavá kovová socha.

„To musel být nějaký trik,“ poznamenala.

„To určitě byl, sestřenko,“ řekl Lukel a postavil se vedle ní. „Kdybychom si připustili něco jiného, tak bychom se rovnou mohli obrátit na Dereth. A mně osobně červená nesluší.“

„Protože máš růžový obličej,“ nadhodila Sarene jen tak mimochodem.

„Jestli to byl trik," řekl Shuden, „tak si neumím představit, jak ho vysvětlit." Všichni tři stáli na kraji ranního shromáždění. Přišli se na vlastní oči podívat na ty závratné davy, které sem Hrathenovo kázání přiláká. A lidé přišli, i v den králova pohřbu.

„Mohl být nalíčený," řekla Sarene.

„To by nevydrželo při obřadu, když ho myli," řekl Shuden.

„Možná do toho byli zapletení i ti kněží," řekl Lukel.

„Zkoušel jsi někdy podplatit korathského kněze, Lukele?" zeptal se Shuden důrazně.

Lukel se nejistě rozhlédl. „Tak na tohle bych radši neodpovídal, děkuju."

„Vy mluvíte, skoro jako byste tomu zázraku věřil, Shudene," řekla Sarene.

„Já to jen nevyvracím," odpověděl Shuden. „Proč by nemohl Bůh požehnat jednomu ze svých oddaných – to není věc výlučně Korathu ani Derethu."

Sarene vzdychla a kývla na přátele, aby šli za ní skrz davy k čekajícímu kočáru. Ať to byl trik nebo ne, Hrathen měl na lidi obrovský vliv. Jestli se mu podaří posadit na trůn svého příznivce, bude po všem. Arelon se stane derethským národem a zbude už jen Teod – a asi ne na dlouho.

Její společníci patrně přemýšleli o tomtéž. Lukel i Shuden měli znepokojený, zamyšlený výraz. Tiše nastoupili do kočáru a Lukel se nakonec znepokojeně podíval na Sarene.

„Jak to myslíš, že mám růžový obličej?" zeptal se ublíženě.

LOĎ měla na stožáru teodský znak – zlatý aon Teo na modrém pozadí. Byla dlouhá a útlá a nejrychlejší v těchto vodách.

Sarene pokládala za svou povinnost připravit patriarchovi lepší uvítání, než se dostalo jí, když přistála ve stejném přístavu. Neměla toho člověka ráda, ale to nebyl důvod k nezdvořilosti, a tak přivedla Shudena, Lukela, Eondela a několik jeho vojáků jako čestnou stráž.

Útlá loď hladce vplula do přístavu, a jakmile byla zajištěna, námořníci vyhodili můstek. Z lodi vyšel pevným krokem muž v modrém oblečení a za ním více než desítka strážců a nižších kněží. Patriarcha byl rád středem pozornosti. Jakmile se Seinalan přiblížil, nasadila Sarene zdvořilou masku.

Patriarcha byl vysoký muž s jemnými rysy. Měl dlouhé zlaté vlasy jako žena a na nich obrovskou zlatou kapuci, která za ním vlála. Modrý plášť byl vyšíván tak bohatě, že místy vůbec nebyl vidět podklad. Usmál se benevolentním tolerantním úsměvem člověka, který chce dát najevo, že vaši podřízenost strpí.

„Vaše Výsosti!“ pozdravil princeznu, když se k ní přiblížil. „Už je to velmi dávno, co mé staré oči spočinuly na vaší sladké tváři.“

Sarene se ze všech sil usmála a uklonila před patriarchou a jeho „starýma“ očima. Seinalanovi nebylo víc než čtyřicet, i když se snažil vypadat starší a moudřejší, než ve skutečnosti byl.

„Vaše Svatosti,“ řekla. „Vaše přítomnost je požehnáním celému Arelonu.“

Přikývl, jako by chtěl říci, že chápe, jak byli nešťastní. Otočil se k Shudenovi a ostatním. „Kdo jsou vaši společníci?“

„Můj bratranec Lukel a baron Shuden a hrabě Eondel z Arelonu, Vaše Svatosti.“ Každý z nich se ve chvíli, kdy byl představován, uklonil.

„Pouze hrabata a baroni?“ zeptal se Seinalan zklamaně.

„Pozdravuje vás vévoda Roial, Vaše Důstojnosti,“ řekla Sarene. „Momentálně připravuje pohřeb krále Iadona.“

„Aha,“ řekl Seinalan a nádherné vlasy – bez jediné známky šedi – mu vlály ve větru. Sarene si mnohokrát přála takové lokny. „Předpokládám, že jsem nepřijel na pohřeb pozdě?“

„Ne, Vaše Svatosti,“ odpověděla Sarene. „Bude dnes odpoledne.“

„Dobrá,“ řekl Seinalan. „Pojďte, můžete mě teď odvést a ubytovat.“

„BYLO to… zklamání,“ přiznal Lukel, jakmile opět nastoupili do kočáru. Patriarcha dostal vlastní vůz jako pozornost od Roiala, což zčásti vyrovnalo jeho nespokojenost s tím, že se vévoda nedostavil osobně.

„Čekali jste ho jiného, co?“ nadhodila Sarene.

„Takhle to Lukel nemyslel, Sarene,“ řekl Shuden.

Sarene se podívala na Lukela. „Jak jsi to myslel?“

„Jen jsem čekal něco zábavnějšího,“ odpověděl Lukel, a jak pokrčil rameny, po tvářích mu poskakovaly prameny vlasů.

„On se na to těšil od chvíle, kdy jste mu o patriarchovi řekla, Vaše Výsosti," poznamenal Eondel znechuceně. „On si totiž myslel, že vy dva spolu budete… bouřlivěji argumentovat."

Sarene vzdychla a povadle se usmála. „Jenom proto, že toho člověka nemám ráda, přece nebudu dělat scénu, bratránku. Nezapomeň, že jsem bývala přední členkou otcova diplomatického sboru."

Lukel rezignovaně přikývl.

„Přiznávám, Sarene," řekl Shuden, „že jste patriarchu odhadla naprosto přesně. Překvapilo mě, jak takového člověka můžou vybrat na tak důležitý post."

„Omylem," řekla Sarene úsečně. „Seinalan tu funkci dostal asi před patnácti lety, když mu bylo sotva jako vám. Bylo to těsně poté, co se Wulfden stal Wyrnem a korathští představitelé se ho začali bát. A z nějakého důvodu si vzali do hlavy, že musejí zvolit patriarchu, který je tak mladý jako Wulfden nebo mladší. No a výsledek byl Seinalan."

Shuden zvedl obočí.

„Naprosto souhlasím," řekla Sarene, „ale v něčem jim člověk musí dát za pravdu. Wulfden je prý jeden z nejhezčích mužů, kteří kdy usedli na fjordenský trůn, a korathští představitelé chtěli někoho, kdo bude mít stejné charisma."

Lukel se zašklebil. „Krása a charisma jsou dvě úplně odlišné věci, sestřenko. Polovina žen k nim vzhlíží a druhá polovina jim závidí."

Během rozhovoru byl lord Eondel postupně čím dál bledší. Nakonec řekl rozhořčeně: „Nezapomeňte, pánové, že to byla volba podle vůle Domiho."

„To si teda nemohli zvolit líp!" vtipkoval Lukel a vysloužil si dloubnutí loktem mezi žebra od Sarene.

„Už budeme ve svých komentářích ohleduplnější, Eondele," řekla na omluvu. „Patriarchův vzhled nakonec není v tuto chvíli důležitý – spíš by mě zajímalo, proč přijel."

„On nepřijel na pohřeb krále?" zeptal se Shuden.

„Možná," odpověděla Sarene nepřesvědčivě, když kočár dojížděl ke korathské kapli. „Pojďte, podíváme se, jestli se jeho Svatost už ubytovala – pohřeb je za necelé dvě hodiny a po něm, jak se zdá, budu mít svatbu."

PROTOŽE král Iadon neměl dědice a Eshen byla naprosto vyvedená z míry skandálem, který vyvolal, a jeho následnou smrtí, přípravy pohřbu se ujal vévoda Roial.

„Vrah nevrah, Iadon býval můj přítel," řekl vévoda na vysvětlenou. „Zajistil zemi stabilitu v době krize. Tak aspoň proto si zaslouží důstojný pohřeb."

Omin si vyžádal, aby se pohřeb nekonal v korathské kapli, a tak Roial zvolil jako místo obřadu trůnní sál. Sarene se tato volba příliš nelíbila – v trůnním sále se také bude konat její svatba. Roialovi však připadalo symbolické, že stejná místnost bude svědkem odchodu starého krále a zároveň nástupu nového.

Výzdoba byla vkusná a prostá. Roial se svou příslovečnou šetrností zvolil výzdobu a barvy vhodné jak pro pohřeb, tak pro svatbu. Sloupy v sále byly obtočeny bílými stuhami a v místnosti byla různá aranžmá květin – většinou bílé růže a abertinky.

Sarene vstoupila do sálu, podívala se stranou a usmála se. Vedle jednoho z těchto sloupů si tehdy postavila malířský stojan. Připadalo jí to hrozně dávno, i když od té doby ještě neuběhl ani měsíc. Se studem zapomněla na dny, kdy ji pokládali za hloupé děvče. Dnes na ni šlechtici pohlížejí téměř s posvátnou hrůzou. Žádná žena před ní nikdy neovládala krále, nezesměšnila ho a ani ho nesesadila z trůnu. Nikdy ji nebudou milovat, jako milovali Raodena, ale jako slabou náhražku přijme alespoň jejich obdiv.

Po straně Sarene zahlédla vévodu Telriiho. Holohlavý, nevkusně oblečený muž se spíše než netečně tvářil znechuceně. Roial ohlásil svatbu se Sarene teprve před několika hodinami, a tím nadutému Telriimu nezbylo mnoho času zareagovat. Sarene se setkala s jeho pohledem a cítila… zuřivost. Čekala, že něco udělá – že se nějak pokusí zabránit svatbě – ale ani se nepohnul. Jako by ho něco svazovalo.

Po Roialově příchodu všichni ztichli. Roial došel do přední části sálu ke králově zapečetěné rakvi a začal mluvit.

Byl to krátký projev. Roial hovořil o tom, jak Iadon pozvedl zemi z prachu padlé Elantris a jak vytvořil novou šlechtu. Varoval je, aby se nedopustili stejné chyby jako král a aby neopustili Domiho pro bohatství a pohodlí. Ukončil řeč výzvou, že o

zesnulých se má hovořit jen v dobrém, že o Iadonovu duši se postará Domi a nikdo z lidí není povolán ji soudit.

Potom pokynul několika Eondelovým vojákům, aby zvedli rakev. Než však mohli udělat několik kroků, vystoupila další postava.

„Rád bych něco dodal," prohlásil Seinalan.

Roial překvapeně zmlkl. Seinalan se usmál a ukázal všem dokonalé zuby. Převlékl se, na sobě měl plášť podobný tomu, v němž přijel – jen místo výšivky měl přes záda a hruď široký zlatý pás.

„Samozřejmě, Vaše Svatosti," řekl Roial.

„Co má tohle znamenat?" šeptal Shuden.

Sarene jen zakroutila hlavou, když se Seinalan postavil za rakev. Přehlédl dav se samolibým úsměvem a dramaticky vytáhl z pláště svitek papíru.

„Před deseti lety, těsně po svém povýšení, ke mně král Iadon přišel a učinil toto prohlášení," řekl Seinalan. „Vidíte na něm jeho pečeť a vedle mou. Požádal mě, abych je přečetl Arelonu buď na jeho pohřbu, nebo po patnácti letech, podle toho, co nastane dříve."

Roial se přesunul na stranu sálu až k Sarene a Shudenovi. V očích měl zvědavost a obavy. Seinalan vpředu místnosti rozlomil pečeť a rozvinul svitek.

„Vážení páni a dámy z Arelonu," četl Seinalan a posvátně před sebou držel papír. „Vězte, jaké je přání Vašeho prvního krále Iadona z Kae. Slavnostně prohlašuji před Domim, před svými předky a všemi ostatními bohy, kteří snad tento akt sledují, prohlašuji při plném vědomí se vší právní závazností: nastane-li situace, že budu mrtev, nebo z nějakého jiného důvodu nebudu moci dál být králem, nařizuji, aby veškeré šlechtické tituly byly zmrazeny a začaly se předávat z generace na generaci, z otce na syna tak, jak tomu je u jiných národů. Ať není nadále měřítkem urozenosti majetek – ti, kteří si jej až dosud udrželi, prokázali svou způsobilost patřit k aristokracii. Přiložený dokument je uzákoněným seznamem dědických práv založeným na systému v Teodu. Nechť se tento dokument stane zákonem v naší zemi."

Seinalan zvedl oči od papíru a v sále se rozhostilo hrobové ticho. Jediným zvukem, který se ozval, bylo tiché vydechnutí

kdesi poblíž Sarene. Po chvíli lidé začali tlumeně vzrušeně diskutovat.

„Tak tohle celou dobu plánoval," řekl Roial tiše. „Věděl, jak nestabilní je tenhle systém. On to vlastně připravoval. Nechal je, aby si vzájemně šli po krku, aby se ukázalo, kdo je dostatečně silný nebo lstivý, aby uspěl."

„Dobrý plán, i když trochu nečestný," poznamenal Shuden. „Možná jsme Iadonovy schopnosti podcenili."

Seinalan zůstal na místě a znalecky sledoval šlechtice.

„Proč zrovna on?" zeptal se Shuden.

„Protože je svrchovaný," řekla Sarene. „Patriarchovo slovo by nezpochybnil ani Hrathen – tedy aspoň zatím. Jestliže Seinalan řekne, že to prohlášení Iadon udělal před deseti lety, musejí mu všichni věřit."

Shuden přikývl. „Mění to nějak naše plány?"

„Vůbec ne," řekl Roial a podíval se na Telriiho, který se tvářil ještě zarputileji než předtím. „Naopak nám to nahrává – moje spojitost s Iadonovým rodem bude ještě důvěryhodnější."

„Ale mně pořád dělá starost Telrii," řekla Sarene, když Seinalan přidal ještě několik otřepaných frází o moudrosti dědičných titulů. „Jeho nárok je tím oslaben – ale přijme to?"

„Bude muset," řekl Roial s úsměvem. „Teď si nikdo ze šlechticů netroufne se za něho postavit. Iadonovo prohlášení jim dává, co chtěli – stálé tituly. Šlechta nebude riskovat, že posadí na trůn člověka, který k němu nemá legální pokrevní pouto. Legalita Iadonova prohlášení nehraje roli. Všichni se k tomu budou stavět, jako by to byla církevní doktrína."

Konečně směli Eondelovi vojáci zvednout rakev. Protože Roial neměl pro pohřeb arelonského krále žádný precedens, čerpal z nejbližších tradic, z Teodu. Teové si potrpěli na velké ceremonie a své krále často pohřbívali s celou lodí darů, někdy i včetně lodě. I když to se pro Iadona evidentně nehodilo, převzal Roial jiné zvyklosti. Teodské pohřby mívaly dlouhý průvod s ceremoniemi; často trvalo i přes hodinu, než došel na místo určení. Tuto tradici s drobnými úpravami Roial převzal.

Před palácem čekala řada kočárů. Sarene připadalo použití vozů neuctivé, ale Shuden pronesl trefnou poznámku. „Roial chce požádat o korunu ještě dnes odpoledne," řekl. „Tak si nemůže

dovolit ty zhýčkané arelonské pány a paní unavit pochodem přes celé město.“

A krom toho, dodala Sarene jen tak pro sebe, *co si dělat hlavu s neúctou? Vždyť je to nakonec jen Iadon!*

Vozy byly na pohřebišti za patnáct minut. Zprvu místo Iadonova hrobu vypadalo jako velká vykopaná díra, po podrobnější prohlídce však bylo zřejmé, že je to přírodní proláklina, která byla jen více prohloubena. To bylo opět dílem Roialovy šetrnosti.

Po krátkém obřadu nechal Roial spustit rakev do jámy a velká skupina dělníků začala budovat hrob.

Sarene překvapilo, kolik šlechticů tu zůstalo. Ochladilo se a od hor vanul studený vítr, slunce zahalily mraky a mžilo. Předpokládala, že většina šlechticů počká, až na rakev spadne pár prvních lopat hlíny, a potom odejde.

Oni však zůstali a tiše sledovali práce. Sarene, tentokrát v černém, si přitáhla šálu, aby zahnala zimu. Šlechtici měli v očích zvláštní výraz. Iadon byl prvním arelonským králem, a i když jeho vláda nebyla dlouhá, znamenala začátek tradice. Lidé si budou připomínat jeho jméno po staletí a děti se budou učit, jak se vyšvihl do čela státu po pádu jeho božstva.

Vlastně snad ani není divu, že se přidal k té sektě. Při tom všem, co zažil – od slávy Elantris před Reodem až po konec éry, která byla pokládána za věčnou – není divu, že se nemohl vyrovnat s chaosem, který vládl v zemi bohů. Jak Sarene stála v tom vlhkém chladu a pozorovala, jak na Iadonovu rakev pomalu dopadá hlína, měla najednou pocit, že mu rozumí lépe.

Až když dopadla poslední lopata hlíny, dali se arelonští šlechtici na odchod. Šli tichým průvodem, že to Sarene téměř ani nezaregistrovala. Zůstala o chvilku déle a dívala se skrz mlhu na královu mohylu. Iadon byl pryč a nastával čas na střídání stráží v Arelonu.

Jejího ramene se dotkla čísi ruka. Otočila se a spatřila Roialův konejšivý pohled. „Měli bychom se připravit, Sarene.“

Přikývla a nechala se odvést.

SARENE klečela před oltářem jí tak dobře známé korathské kaple. Byla sama. Bylo zvykem, že nevěsta před svým svatebním slibem stráví chvilku o samotě v pokojném rozmlouvání s Domini.

Byla od hlavy až k patě v bílém. Měla na sobě šaty, které si chtěla vzít na první svatbu – decentní, bez výstřihu. Vybral je pro ni tatínek. Na rukou měla bílé hedvábné rukavice, které jí sahaly až po ramena, a přes obličej hustý závoj, který podle tradice nesměla odhalit dřív, než prošla na místo, kde na ni čekal ženich.

Nebyla si jistá, jak se má modlit. Pokládala se za zbožnou, i když tak zbožný jako Eondel snad nikdo jiný nebyl. Její boj za Teod ovšem byl ve své podstatě bojem za korathské náboženství. Věřila v Domiho a přistupovala k němu se vší úctou. Ctila všechny zásady, které ji kněží učili – i když byla možná trochu svéhlavá.

Teď to vypadalo, že snad Domi nakonec vyslyšel její prosby. Dal jí manžela – byť to vůbec nebylo to, co čekala. *Snad,* řekla si, *jsem měla být trochu konkrétnější.*

Nebyla v tom však žádná hořkost. Celý život si byla vědoma toho, že bude muset souhlasit s politickým sňatkem, že to nebude svazek z lásky. Roial byl skutečně jeden z nejlepších lidí, které kdy potkala – i když byl o tolik starší, že by jí mohl být otcem, ne-li dědečkem. Avšak znala manželství s mnohem většími věkovými rozdíly – několik jindských králů se oženilo s dvanáctiletými dívkami.

Její modlitba byla tedy děkovná. Věděla, za co má být vděčná. S Roialem po boku se stane arelonskou královnou. A jestliže se Domi rozhodne jí za pár let Roiala vzít, ví, že může dát na Roialova slova. Najde si ještě příležitost.

Prosím, dodala ještě na závěr modlitby, *dej nám štěstí.*

Venku na ni čekaly družičky, většinou šlechtické dcery. Byla tam i Kaise – v bílých šatech se tvářila důstojně – a Torena. Nesly Sarene vlečku, když šla ke kočáru a když potom vystoupila a šla k paláci.

Dveře trůnní místnosti byly otevřené a v čele sálu stál Roial v bílém. Mínil nastoupit na trůn, jakmile obřad skončí. Pokud se ho nezmocní rozhodně, aniž by dal komukoli jinému šanci, mohl by se Telrii pokusit ujmout se moci sám.

Vedle trůnu stál malý Otec Omin a držel v ruce tlustý svazek korathské bible Do-Korath. Ve tváři měl zasněný výraz – evidentně měl svatby rád. Vedle něho stál Seinalan, podrážděný tím, že ho Sarene nepožádala, aby je oddal sám. Neměla o to totiž zájem. Když žila v Teodu, předpokládala, že ji bude oddávat patriarcha. Teď však měla příležitost nechat se oddat knězem, kterého měla opravdu ráda, a té se nehodlala vzdát.

Vešla do místnosti a všechny oči se otočily k ní. Bylo tu stejně tolik lidí jako na pohřbu – ne-li víc. Iadonův pohřeb byl důležitou politickou událostí, ale Roialova svatba byla ještě důležitější. Pro šlechtice bylo prvořadé, aby Roialovi před jeho nástupem na trůn licoměrně polichotili.

Byl tu i gyorn Hrathen. Sarene připadalo divné, že je tak klidný. Její svatba s Roialem položí jeho plánům na obrácení Arelonu zásadní překážku. V tuto chvíli ho však pustila z hlavy. Na tento den dlouho čekala, i když si ho představovala jinak, a tak si ho užije.

Nakonec se to přece stalo. Po všem tom čekání, po dvou těsných neúspěších, se nakonec přece jen vdává. S touto myšlenkou – děsivou a zároveň ospravedlňující – odhalila závoj.

V tu chvíli se ozval křik.

Zmatený, ponížený a zděšený. Sarene si sáhla na závoj, protože si myslela, že na něm něco není v pořádku. Když jej však stáhla z hlavy, šly s ním i vlasy. Sarene se ohromeně podívala dolů na spadlé kadeře. Ruce se jí roztřásly. Roial byl šokovaný, Seinalan pobouřený a i Omin si v šoku sáhl na korathský přívěšek.

Sarene se horečně otočila a začala hledat zrcadlo. Ze širokého zrcadla po straně sálu však na ní zírala cizí tvář. Byla zohavená černými skvrnami, které byly ještě nápadnější v kontrastu s bílými šaty. Na holé hlavě měla pár zbylých pramínků vlasů.

Bylo to nevysvětlitelné a záhadné. Postihl ji Shaod.

KAPITOLA 39

HRATHEN sledoval, jak ohromenou princeznu odvádí několik korathských kněží z tichého sálu. „Takhle soudí svatý Jaddeth," prohlásil.

Vévoda Roial seděl na kraji stupínku pod trůnem, hlavu v dlaních. Mladý Shuden vypadal, jako by chtěl za kněžími a žádat je o Sarenino propuštění, a bojovník hrabě Eondel se veřejně rozplakal. Hrathena překvapilo, že z jejich smutku nemá radost. Pád princezny Sarene byl nutný, ale její přátelé ho nezajímali – tedy neměli ho zajímat. Proč si s nimi tedy dělá hlavu, když nad tím, že Shaod postihl jeho, nikdo neplakal?

Hrathen už si začínal myslet, že jed zapůsobí příliš pozdě, že k náhlému sňatku Sarene a Roiala skutečně dojde. Jistě, po svatbě by měl Sarenin pád stejně katastrofální důsledky – pokud by Roial nechtěl nastoupit na trůn ještě týž den. Naštěstí k tomu nedošlo.

Takhle se Roial korunovat nenechá. Jednak na to nemá dědické právo a jednak má menší majetek než Telrii. Hrathen si ověřil v manželské smlouvě, že tentokrát smrt neznamená totéž, co uzavření manželství.

Hrathen si protlačil cestu šokovaným davem k východu. Musí pracovat rychle. Za pět dní přestane jed působit. Když procházel, setkal se pohledem s vévodou Telriim. Telrii na něho kývl a obdivně se usmál. Dostal Hrathenův vzkaz, aby proti svatbě nezasahoval. Teď bude za svou věrnost odměněn.

Arelon už je téměř dobyt.

KAPITOLA 40

„TAM by přece měla vést nějaká cesta,“ řekl Raoden, zastínil si oči a díval se na elantrijské hradby. Před několika hodinami vysvitlo slunce a rozehnalo ranní mlhu. Ale nehřálo.

Galladon se zamračil. „Nevím jak, sulo. Ty zdi jsou trochu vysoký.“

„Ale nezapomeň, kamaráde,“ řekl Raoden, „že je postavili ne proto, aby zavřeli lidi uvnitř, ale aby odřízli nepřátele venku. Staří Elantriané postavili na vnější straně schodiště a vyhlídky – tak by měly být i tady.“

Galladon zabručel. Od chvíle, co záhadně zmizely stráže, se Raoden snažil dostat nahoru. Ty hradby přece patřily Elantris a ne okolí. Z nich by snad viděli, co se děje v Kae.

Nedbalost stráží mu dělala starost. Jejich odchod byl na jednu stranu výhodou, protože snižoval pravděpodobnost, že se někdo doví o Nové Elantris. Raodena však napadalo jen několik důvodů, proč by stráže opustily své stanoviště na hradbách – a ty nejpravděpodobnější byly zároveň nejznepokojivější. Že by nakonec přece jen přišel útok z východu?

Raoden si byl vědom toho, že invaze by možná byla. Wyrn byl příliš velký prospěchář na to, aby nechal takový klenot jako Arelon po Reodu v klidu. A jakmile padne Arelon ve Wyrnově svaté válce, bude Elantris zničena. O to se derethští kněží postarají.

Raoden o svých starostech s nikým v Elantris nemluvil, jenom podle nich jednal. Kdyby se mu podařilo dostat na hradby hlídky, dověděl by se včas, kdyby se blížila armáda. Možná by se mu potom podařilo své lidi ukrýt – nejlépe v některém ze tří

zbořených měst u Elantris. Odvedl by je tam, kdyby měl tu možnost.

Za předpokladu, že bude moci. Za poslední čtyři dny na něj přišel Dor dvakrát. Naštěstí s tím, jak sílila jeho bolest, sílilo i odhodlání. Teď už to aspoň chápal.

„Tamhle," řekl Galladon a ukázal k východu.

Raoden přikývl. Možná ten kamenný sloup ukrývá schodiště. „Jdeme."

Byli daleko od Nové Elantris, která ležela v centru města ukrytá před zvědavýma očima slídícíma z hradeb. Raoden se usmál. Bahno a špína už mu zase byly odporné. Na chvíli už zapomněl, jak jsou nechutné.

Daleko se však nedostali. Brzy potom, co Galladon ukázal ke schodišti, se v ulici za nimi objevil posel z Nové Elantris. Pospíchal a mával na Raodena.

„Lorde Spirite!" volal.

„Ano, Tenrao?" otočil se Raoden.

„Do města přivedli nováčka, pane."

Raoden přikývl. Chtěl každého nováčka přivítat osobně. „Půjdeme?" zeptal se Galladona.

„Hradby počkají," přisvědčil Dula.

UKÁZALO SE, že nováčkem je žena. Seděla zády k bráně, kolena přikrčená k bradě, hlavu zahalenou do rubáše.

„Nějaká netýkavka, pane," řekl Dashe, který byl na stráži a hlídal nově příchozí. „Když ji sem strčili, dobrých deset minut ječela. Potom hodila košík proti zdi a takhle si tam sedla."

Raoden přikývl. Většina nováčků je tak vyvedená z míry, že se nezmůže na víc, než jen bloumat sem a tam. Tahleta je asi silná.

Raoden pokynul na ostatní, aby zůstali vzadu. Nechtěl ji znepokojit tím, že přivede celý dav. Šel pomalu až k ní a potom si dřepl, aby jí viděl do očí.

„Vítám tě," řekl přívětivě. „Odhaduji, že jsi měla těžký den."

Žena zvedla oči. Když jí Raoden pohlédl do tváře, téměř ztratil rovnováhu a oněměl překvapením. Pleť měla skvrnitou a hlavu holou, ale byla to ta útlá tvář a uličnický pohled. Princezna Sarene. Jeho žena.

„Vy nemáte ani tušení, Spirite,“ řekla a vyloudila na rtech ironický úsměv.

„Vsadím se, že rozumím víc, než si myslíte,“ řekl Raoden. „Jsem tu proto, abych to všem trochu usnadnil.“

„Cože?“ zeptala se Sarene náhle s hořkostí v hlase. „Chystáte se mi sebrat dary, co mi dali kněží?“

„Ano, pokud budete opravdu chtít,“ odpověděl Raoden. „I když myslím, že to nepotřebujeme. Jedna osoba byla tak laskavá, že nám před několika týdny přivezla obrovské hromady jídla.“

Sarene se na něho nepřátelsky podívala. Nezapomněla na jeho zradu.

„Pojďte se mnou,“ vybídl ji a podal jí ruku.

„Já už vám nevěřím, Spirite.“

„Snad jste mi někdy věřila?“

Sarene se odmlčela a potom zakroutila hlavou. „Chtěla jsem, ale věděla jsem, že bych neměla.“

„Takže vy jste mi vlastně nikdy nedala šanci…“ Natáhl ruku trochu blíž. „Pojďte se mnou.“

Chvíli se na něho dívala a zkoumala jeho oči. Nakonec natáhla štíhlou ruku s dlouhými prsty a poprvé ji vložila do jeho a nechala ho, aby jí pomohl na nohy.

KAPITOLA 41

BYLA to ohromující změna. Jako by Sarene vystoupila z temnot na světlo, z brakických vod na teplý vzduch. Bahno a špína Elantris končily výraznou hranicí, za níž byla

dlažba čistá a bílá. Všude jinde by její čistota byla viditelná, ale ne nápadná. Tady, s elantrijskou hnilobou za zády, Sarene připadalo, jako by vstoupila do Domiho ráje.

Zastavila se před kamennými vraty města ve městě s nevěřícíma očima dokořán. Lidé tu mluvili a pracovali, každý měl zatracenou elantrijskou tvář, ale na ní úsměv. Nikdo nebyl v hadrech, o nichž si myslela, že je to jediný dostupný oděv v Elantris. Měli jednoduché oblečení – sukně nebo kalhoty a košile. Byly nápadně barevné. Sarene si s údivem uvědomila, že to jsou barvy, které vybírala ona. To, co jí však připadalo jako urážka vkusu, tihle lidé nosili s radostí – jasně zelená, žlutá a červená jen odrážely jejich optimismus.

To nebyli ti lidé, které tu viděla před pár týdny – uzavřené do sebe a žebrající o jídlo. Tihle vypadali, jako by byli součástí jakési tradiční pastorální vesnice – čišela z nich žoviální dobromyslnost, o níž si Sarene myslela, že už na světě není.

„Co…?“

Spirit se široce usmál. Stále ji držel za ruku, když procházeli bránou do vesnice. „Vítejte v Nové Elantris, Sarene. Nic z toho, co jste si myslela, tu už neplatí.“

„To vidím.“

Přišla k nim podsaditá elantrijská žena v jasně zelenožlutém oblečení. Kriticky se na Sarene podívala. „Pochybuju, že tu bude něco v její velikosti, lorde Spirite.“

Spirit se podíval na Sareninu výšku a zasmál se. „Tak se snaž, Maare,“ řekl a odešel k nízké budově po straně vchodu. Dveře byly otevřené a Sarene jimi viděla uvnitř řadu oblečení na kolíčcích. Rozpačitě se podívala, co má sama na sobě. Už měla rubáš špinavý od bláta a bahna.

„Tak pojďte, má milá, podíváme se, jestli s tím půjde něco udělat.“

Mateřsky působící žena našla oblečení, které Sarene celkem sedělo – aspoň modrou sukni, která jí sahala do půli lýtek, a k tomu jasně červenou blůzu. Bylo tu i spodní prádlo, i když také zářilo všemi barvami. Sarene si však nestěžovala – cokoli bylo lepší než její špinavý rubáš.

Sarene si oblékla šaty a podívala se do dlouhého zrcadla. Část její kůže měla ještě normální barvu, tím výraznější však byly

tmavé skvrny. Čekala, že jí světlá kůže časem ztmavne a zešedne jako ostatním.

„Počkejte," řekla váhavě, „odkud máte to zrcadlo?"

„To není zrcadlo, má milá," řekla Maare, když se přehrabovala v sukních a v botách. „To je kámen – kus stolu, myslím – a na něm kovová fólie."

Když se Sarene podívala zblízka, všimla si, jak se pláty překrývají. Ale vzniklo z toho vynikající zrcadlo. Kámen musel být dokonale hladký.

„Ale kde –" Sarene se zarazila. Přesně totiž věděla, kde vzali tak tenké ocelové fólie. Sama jim je totiž poslala, opět ve snaze vyzrát nad Spiritem, který požadoval několik plechů jako část svého úplatku.

Maare zmizela a za chvilku se objevila s ponožkami a botami pro Sarene. Ani jedno barevně neladilo s jejím oblečením. „Musela jsem je ukrást mužským."

Sarene cítila, jak se červená, když si brala boty.

„Z toho si nic nedělejte, má milá," řekla Maare s úsměvem. „To se rozumí, že musíte mít velké nohy – Domi přece ví, že tahle výška se na malých neudrží. Jo, ještě něco."

Maare přinesla dlouhý kus oranžové látky, který vypadal jako šála. „Na hlavu," řekla a ukázala na podobný šátek, který měla sama uvázaný na hlavě. „Aby člověk nemusel myslet na to, že míval vlasy."

Sarene vděčně přikývla, vzala si šátek a pokusila se ho uvázat na hlavu. Spirit na ni čekal venku v červených kalhotách a žluté košili. Usmál se, když vyšla.

„Připadám si jako bláznivá duha," přiznala se Sarene, když se podívala dolů na tu změť barev. Spirit se smál, podal jí ruku a vedl ji dál do města. Bezděky si uvědomila, že poměřuje jejich výšku. *Ten by ke mně byl akorát vysoký,* pomyslela si. *Tedy jen tak tak.* Potom si uvědomila, co dělá, a sklopila oči. Celý svět se jí hroutí a jediné, co ji napadne, je měřit si výšku s mužem, který jde vedle ní.

„…zvyknout na to, že všichni vypadáme jako papoušci," říkal právě. „Ale když to máte chvíli na sobě, tak už vám to ani nepřijde. Po té odporné šedé Elantris se mi to nakonec docela líbí."

Cestou jí Spirit vyprávěl o Nové Elantris. Nebyla velká, asi padesát domů, ale zato byla kompaktní a jednotná. I když v ní nemohlo být moc lidí – maximálně pět nebo šest set, bylo tu živo. Muži pracovali na střechách a zdech, ženy šily a uklízely – dokonce tu běhaly i děti. Sarene by nikdy nenapadlo, že se Shaod týká i dětí.

Cestou Spirita všichni zdravili, vítali ho a usmívali se. Bylo zřejmé, že je to upřímné, že ho zdraví nejen s respektem, ale i s láskou, což bylo u vůdců vidět málokdy. I její tatínek, který byl všeobecně oblíbený, měl své odpůrce. Samozřejmě v takovém malém společenství to bylo jednodušší, ale na Sarene to přesto udělalo velký dojem.

V jednu chvíli šli kolem muže neurčitého věku – v Elantris bylo těžké odhadovat věk – který seděl na kameni. Byl menší a měl velké břicho a nepozdravil je. Nebyla to však nezdvořilost – on byl jen soustředěný na malý předmět, který držel v rukou. Kolem stálo několik dětí a dychtivě sledovaly, jak pracuje. Když Sarene se Spiritem přešli, podal muž předmět jednomu z dětí. Byl to krásně vytesaný kamenný kůň. Dívka radostně tleskala a dychtivě sáhla po hračce. Děti odběhly a sochař se sklonil k zemi pro jiný kousek kamene a začal ho malým nástrojem opracovávat. Sarene se mu dívala zblízka na ruce a uvědomila si, co to je.

„To je můj hřebík!“ řekla. „On používá jeden z těch zahnutých hřebů, co jsem vám poslala.“

„Hmm?“ podivil se Spirit. „No jo. Tedy musím říct, Sarene, dalo nám práci vymyslet, co zrovna s touhle bednou. Kdybychom je chtěli všechny roztavit, tak by se spotřebovalo moc paliva, i kdybychom na to měli nářadí. Tyhle hřebíky, to se vám teda povedlo.“

Sarene se začervenala. Tihle lidé bojovali o přežití ve městě, kde není vůbec nic, a ona byla tak malicherná, že jim poslala ohnuté hřebíky. „Mrzí mě to. Bála jsem se, že si z oceli uděláte zbraně.“

„To je v pořádku, že jste byla opatrná,“ řekl Spirit. „Vždyť já jsem vás přece nakonec zradil.“

„Jsem přesvědčená, že jste měl důvod,“ řekla rychle.

„Měl,“ přikývl. „Ale v tu chvíli to nehrálo roli, viďte? Měla jste pravdu. Byl jsem – jsem – tyran. Části Elantris jsem nedal

jídlo, porušil jsem naši dohodu a způsobil jsem smrt několika dobrých lidí.“

Sarene zakroutila hlavou. „Vy nejste tyran. Tohle společenství dokazuje, že vás ti lidé mají rádi – a kde je láska, tam nemůže byt tyranie,“ řekla rozhodně.

Pousmál se, ale pohled měl nejistý. Potom se na ni však podíval s nevyzpytatelným výrazem. „No, myslím, že váš akt vdovské piety byl přece jen přínosem. Získal jsem za ty týdny jednu velice důležitou věc.“

„Ty dodávky?“ zeptala se Sarene.

„To taky.“

Sarene se odmlčela a podívala se mu do očí. Potom se podívala na sochaře. „Kdo je to?“

„Jmenuje se Taan.“ řekl Spirit. „I když vy ho možná budete znát spíš pod jménem Aanden.“

„Ten gangster?“ zeptala se Sarene překvapeně.

Spirit přikývl. „Taan býval jedním z nejschopnějších sochařů v Arelonu, než ho postihl Shaod. Potom přišel do Fiantris a na chvíli zešílel. Ale nakonec naštěstí přišel k sobě.“

Nechali sochaře u jeho práce a Spirit ukázal Sarene zbývající část města. Minuli velkou budovu, o které mluvil jako o Hale padlých a lítost v hlase Sarene zabránila, aby se na ni zeptala. Viděla však bloudit kolem střechy několik bezduchých seonů.

Sarene náhle pocítila smutek. *Takový je teď asi Ashe*, pomyslela si a vybavila si šílené seony, které občas vídala kolem Elantris poletovat. Navzdory tomu, co viděla, nepřestala celou noc doufat, že ji Ashe najde. Korathští kněží ji zamkli do nějaké cely, kde měla čekat – noví Elantriané přicházeli do města zřejmě jen jednou denně – a ona stála u okna a přála si, aby přišel.

Čekala však marně. S těmi zmatky na svatbě si ani neuvědomila, kdy ho viděla naposled. Nechtěl na ni čekat u kaple a šel napřed do trůnního sálu. Nezahlédla ho tam někde? Nezaslechla jeho hlas, když šokovaní svatebčané spustili povyk? Nebo že by jí naděje úplně zastřela vzpomínky?

Sarene zakroutila hlavou, vzdychla a nechala se vést Spiritem od Haly padlých. Každou chvíli se ohlížela a čekala, že se Ashe objeví. Vždycky byl přece u ní.

Aspoň že není mrtvý, pomyslela si a snažila se zahnat: smutek. *Asi je někde ve městě. Já ho najdu… třeba mu nějak pomůžu.*

Šli dál a Sarene se dívala kolem sebe, aby přišla na jiné myšlenky a zahnala obavy o Ashe. Spirit ji vedl kolem několika otevřených prostranství, která Sarene odhadovala na pole. V pečlivých řádcích tu rašily titěrné výhonky. Kolem chodilo několik mužů a hledali plevel. Všude se tu však linul silný zápach.

Sarene se zastavila. „Ryby?“

„Hnojivo,“ rozesmál se Spirit. „To se zase nám podařilo přelstít vás. Dobře jsme totiž věděli, že nám pošlete kbelík shnilých ryb.“

„No, myslím, že jste mě přelstili víckrát,“ řekla Sarene, když si zahanbeně uvědomila, jak vymýšlela, jak by se daly ty jejich objednávky splnit, ale přitom překroutit. Ovšem i když si myslela, že na to vyzrála, v Nové Elantris se našlo použití nakonec pro všechno.

„My nemáme na vybranou, princezno. Všechno, co bylo v Elantris před Reodem, je shnilé nebo špinavé – dokonce i kameny se začínají drolit. I když vám ty dodávky připadaly naprosto nepoužitelné, tady se hodilo všechno – rozhodně víc než to, co tu bylo.“

„Udělala jsem chybu,“ řekla Sarene zasmušile.

„Nezačínejte o tom zase,“ řekl Spirit. „Jestli se začnete litovat, tak vás zamknu na hodinu do místnosti s Galladonem, a to teprve uvidíte, co je to *pravý* pesimismus.“

„S Galladonem?“

„To je takový ten velký chlapík, co jste ho vídala tam u brány,“ vysvětloval Spirit.

„Ten Dula?“ zeptala se Sarene překvapeně, když si vybavila velkého širokolícího Elantriana se silným duladelským akcentem.“

„No, to je on.“

„Dula a pesimista?“ podivila se. „To jsem nikdy neslyšela.“

Spirit se znovu rozesmál a vedl ji do velké majestátní budovy. Sarene zalapala po dechu nad její nádherou. Byla zdobená spirálovými klenbami a podlahu měla ze světlého mramoru. Reliéfy na stěnách byly ještě složitější než v korathské kapli v Teorasu.

„To je kaple,“ řekla a přejela prsty složité vzorce na mramoru.

„Ano, je. Jak jste to poznala?“

„Ty výjevy jsou přímo z bible Do-Korath,“ řekla a káravě se na něho podívala. „Tady někdo nedával pozor na náboženství.“

Spirit zakašlal. „No, když…“

„Nesnažte se mě přesvědčit, že jste na něj nechodil,“ namítla Sarene a otočila se k řezbám. „Jste evidentně šlechtic. Takže jste na náboženství chodit musel, i kdybyste nebyl kdovíjak zámožný.“

„Paní je skutečně rafinovaná. Samozřejmě jsem ponížený služebník Domiho – ale přiznám se, že mi mysl občas při kázání jaksi zabloudila jinam.“

„Kdo jste tedy byl?“ zeptala se Sarene společensky a konečně mu položila otázku, která jí vrtala hlavou od první chvíle, kdy Spirita viděla.

Zarazil se. „Druhý syn lorda Ienských plantáží. To je taková maličká usedlost na jihu Arelonu.“

Znělo to věrohodně. Sarene si nepamatovala jména nižších šlechticů. Ono stačilo, aby se jí nepletla hrabata, vévodové a baroni. Mohla to ale zrovna tak být lež. Spirit vypadal jako celkem schopný státník. Ať už byl kdokoli, jistě se uměl z určitých situací vylhat – což většině arelonských aristokratů chybělo.

„A jak dlouho –“ začala a obrátila se od stěny. Potom však ztuhla a dech se jí zastavil v hrdle.

Spirit zářil.

Odkudsi z jeho nitra vycházela spektrální záře, až viděla obrysy jeho kostry. Otevřel ústa, jako by chtěl křičet, ale zvuk nevydal. Potom se zhroutil a chvěl se.

Sarene k němu utíkala a potom se zastavila a nevěděla, co má dělat. Zaťala zuby, natáhla k němu ruku a zvedla mu hlavu, aby s ní křečovitě nebouchal o studenou mramorovou podlahu. A cosi ucítila. Pulsovalo jí to do rukou a roztřáslo celé tělo. Bylo to něco velkého, cosi neskutečně obrovského a tlačilo se to proti ní. Jako by to tlačilo i vzduch od Spiritova těla. Už mu neviděla kosti, protože toho světla bylo příliš. Jako by se rozplýval v čisté bělosti. Myslela by si, že se skutečně rozplynul, kdyby necítila jeho váhu na svých rukou. Křeč mu povolila a uvolnil se.

Potom vykřikl.

Z hrdla mu vyšel jediný tón – chladný a čistý výkřik vzdoru. Téměř okamžitě světlo zmizelo a Sarene zůstala klečet s

tlukoucím srdcem, zpocenýma rukama a rychlým hlubokým dechem. O chvilku později Raoden otevřel oči. Pomalu se mu vrátilo vědomí, usmál se a opřel si hlavu o její ruku. „Když jsem otevřel oči, tak jsem měl pocit, že jsem tentokrát opravdu umřel."

„Co se stalo?" zeptala se polekaně. „Mám jít pro pomoc?"

„Ne, to se stává už skoro pravidelně."

„Pravidelně?" zeptala se pomalu, „A… nám všem?"

Spirit se z posledních sil zasmál. „Ne, jenom mně. Mě si vybral Dor, aby mě zničil."

„Dor?" zeptala se. „Co s tím má společného Jesker?"

Usmál se. „Takže krásná princezna je také odbornicí v církevních věcech?"

„Krásná princezna toho ví hodně," řekla Sarene pohrdavě. „To bych ráda věděla, proč si ‚ponížený služebník Domiho' myslí, že ho chce zničit jeskerský svatý duch."

Spirit se se Sareninou pomocí posadil. „To souvisí s Aon-Dorem," vysvětloval unaveně.

„Aon-Dor? To je ale pohanská legenda." Po tom, co viděla, to však nevyznělo příliš přesvědčivě.

Spirit zvedl obočí. „Takže myslíte, že je možné, že máme prokletí těl, která nemohou zemřít, ale že není možné, aby fungovalo tohle staré kouzlo? Neviděl jsem vás se seonem?"

„To je ale něco jiného…" Sarene zmlkla, protože si vzpomněla na Ashe.

Spirit však okamžitě znovu upoutal její pozornost. Zvedl prst a začal kreslit. Ve vzduchu se za jeho prsty začaly objevovat čáry.

Korathská kázání se za posledních deset let snažila elantrijská kouzla s výjimkou seonů zlehčovat. Seoni byli známí – téměř jako dobří duchové, které lidem posílá Domi, aby je chránili a těšili. Sarene se učila, že elantrijská kouzla byla podvodná – a věřila tomu.

Teď ale viděla něco jiného. Třeba na těch historkách něco je.

„Vysvětlete mi to," šeptala. „Chtěla bych to pochopit."

AŽ pozdě večer, po setmění, se Sarene rozplakala. Spirit s ní strávil většinu dne vysvětlováním toho, co věděl o Aon-Doru. Bylo zřejmé, že o tom hodně nastudoval. Sarene poslouchala se

zaujetím, protože jí poskytl společnost i odreagování. Než si to však uvědomili, padl soumrak a Spirit jí připravil v kapli nocleh.

Teď ležela schoulená a třásla se zimou. Dvě další ženy v pokoji tvrdě spaly, navzdory chladu bez přikrývky. Ostatní Elantriané tolik necítili výkyvy teploty jako Sarene. Spirit tvrdil, že jejich těla jsou ve stavu stagnace, že se v nich zastavil proces transformace, který měl dokončit Dor. Sarene však bylo přesto nepříjemně zima.

Ponurá atmosféra jí také příliš nesvědčila. Schoulila se k tvrdé kamenné zdi a vybavil se jí pohled těch svatebčanů. Ten hrozný pohled. Většinu ostatních Elantrianů postihl Shaod přes noc a ráno na to přišli v tichu a soukromí. Ale Sarene byla vystavena celé arelonské aristokracii. A to ještě na vlastní svatbě.

Byl to otřesný šok. Jedinou útěchou jí bylo, že už asi nikoho z nich neuvidí. Ovšem útěcha to byla chabá, protože pravděpodobně ze stejného důvodu už nikdy neuvidí ani tatínka, maminku a bratra. Ztracen je pro ni i Kiin a jeho rodina. I když se jí nikdy předtím nestýskávalo, tentokrát ji přepadl stesk se vší silou a naléhavostí.

A s ním přišel i pocit selhání. Spirit ji požádal o zprávy ze světa, ale toto téma pro ni bylo příliš bolestné. Uvědomovala si, že touto dobou už je pravděpodobně králem Telrii a to znamená, že Hrathen snadno obrátí zbytek Arelonu na Dereth.

Slzy jí tiše stékaly po tvářích. Oplakala svou svatbu, Arelon i Ashe a svou lítost nad hanbou, kterou musel Roial prožít. Nejhorší ze všeho byly vzpomínky na tatínka. Už nikdy neuslyší jeho láskyplné žertování a nikdy nepocítí to naprosté bezpodmínečné přijetí – a to jí do srdce vhánělo nevyslovitelnou hrůzu.

„Paní?“ zašeptal hluboký váhavý hlas. „Jste to vy?“

Polekala se a podívala se skrz slzy. Slyšela něco? Přece slyšela. Ale to není možné. Přece nemohla slyšet…

„Paní Sarene?“

To je přece Ashe.

Potom ho spatřila u okna, aon měl sotva vidět. „Ashi?“ zeptala se váhavě.

„Milosrdný Domi!“ vykřikl Ashe, když přišel blíž.

„Ashi!“ vítala ho a otřela si slzy polekanou třesoucí se rukou. „Bereš jméno boží nadarmo!“

„No, jestli mě sem zavedl On, tak budu Jeho první seon konvertita," řekl Ashe vzrušeně.

Sotva se držela, aby nenatáhla ruce a nepokusila se tu světélkující kouli obejmout. „Ashi, ty mluvíš! Ty bys přece neměl mluvit, měl bys být…"

„Šílený," dodal Ashe. „Ano, paní, já vím. Ale cítím se úplně stejně jako dřív."

„Zázrak," řekla Sarene.

„Možná, nebo něco jiného," dodal seon. „Asi bych se opravdu měl obrátit na Korath."

Sarene se smála. „O tom by Seinalan nechtěl ani slyšet. I když nás jeho nesouhlas taky nezastavil, viď?"

„Nejednou, paní."

Sarene se opřela o zeď a spokojeně naslouchala jeho známému hlasu.

„Vy netušíte, jak se mi ulevilo, že jsem vás našel, paní. Hledám vás už dva dny. Už jsem měl strach, že se vám stalo něco hrozného."

„Stalo, Ashi," řekla Sarene, i když se přitom neubránila úsměvu.

„Já myslel ještě něco horšího, paní," řekl seon. „Já jsem viděl, co se v těchhle místech může dít."

„Ono se to změnilo, Ashi," řekla Sarene. „Já teda tak docela nechápu, jak to udělal, ale Spirit vnesl do Elantris řád."

„Ať dělá, co dělá, hlavně když jste v bezpečí. Za to mu budu blahořečit."

Najednou ji něco napadlo. Když Ashe žije… má Sarene spojení s vnějším světem. Není od Kiina a od ostatních tak úplně izolovaná.

„Víš, jak se všem daří?" zeptala se.

„Ne, paní. Když se rozešli svatebčané, strávil jsem hodinu přemlouváním patriarchy, aby vás pustil. Myslím, že se ho váš pád nijak nedotkl. Potom jsem si uvědomil, že jsem vás ztratil, tak jsem šel k bráně Elantris, ale bylo evidentně pozdě, už jste musela být ve městě. Tak jsem se ptal stráží, kde jste, ale ti se mnou odmítli mluvit. Že prý je tabu mluvit o Elantrianech, a když jsem jim řekl, že jsem váš seon, tak znejistěli a přestali se mnou mluvit

úplně. Tak jsem se tedy vydal do města naslepo a celou tu dobu vás tu hledám.

Sarene se usmála, když si představila, jak seon – původně pohanské stvoření – o něco slavnostně žádá hlavu korathské církve. „Ty jsi nepřišel k bráně pozdě, ale naopak moc brzy. Oni sem vodí lidi asi jen jednou denně, a ta svatba už byla dost k večeru. Přes noc jsem byla v kapli a do Elantris mě odvedli dnes odpoledne."

„Aha," řekl seon a zablikal na souhlas.

„Příště mě asi vždycky najdeš tady, v té čisté části města."

„To je zajímavé místo," řekl Ashe. „Nikdy jsem tu nebyl – je to dobře schované. Proč je to tu tak jiné než v ostatní Elantris?"

„To uvidíš," řekla. „Přijď zítra."

„Odkud bych přicházel, paní?" namítl Ashe rozhořčeně. „Já vás přece neopustím."

„Jen na chvilku, příteli," řekla Sarene. „Potřebuju zprávy z Kae a musíš vyřídit ostatním, že jsem v pořádku."

„Ano, paní."

Sarene se na chvilku odmlčela. Spirit si dával velmi záležet na tom, aby venku nikdo o Nové Elantris nevěděl. Nemůže přece jeho tajemství takhle hloupě prozradit, i když to jsou lidé, kterým důvěřuje. „Řekni jim, že jsi mě našel, ale neříkej, co jsi tu viděl."

„Ano, paní," odpověděl Ashe trochu zmateně. „Moment, paní, chce s vámi mluvit tatínek." Seon začal pulsovat, potom pohasl a v jeho světle se objevila Eventeova velká oválná tvář.

„Ene?" promluvil na ni starostlivě.

„Já jsem tady, tati."

„No, Domi zaplať!" řekl. „Sarene, jsi v pořádku?"

„Naprosto, tati," ujistila ho a vrátila se jí síla. Najednou si uvědomila, že zvládne jít kamkoli a dělat cokoli, dokud bude mít příslib Eventeova hlasu.

„K čertu s tím Seinalanem! Kdyby se aspoň pokusil tě osvobodit. Kdybych nebyl tak zbožný, tak bych ho na místě nechal štít!"

„Musíme být spravedliví, tati," řekla Sarene. „Když můžou do Elantris strčit dceru nevolníka, tak proč by tam nemohli strčit dceru krále?"

„Pokud mám správné informace, tak by do té díry neměli strkat nikoho.“

„Ono to není tak strašný, tati,“ řekla Sarene. „Nemůžu ti to vysvětlovat, ale je to tu mnohem nadějnější, než jsme čekali.“

„Nadějný nenadějný, já tě odtud dostanu!“

„Tati, ne!“ protestovala Sarene. „Když pošleš do Arelonu vojáky, tak nejen necháš Teod nechráněný, ale ztratíš posledního spojence!“

„On už to dlouho spojenec nebude, jestli se mí agenti nemýlí,“ řekl Eventeo. „Vévoda Telrii vyčkává, až se uklidní situace, ale všichni vědí, že brzy nastoupí na trůn – a on je velmi dobrý přítel toho gyorna Hrathena. Snažila ses, Ene, ale Arelon je ztracený. Já si pro tebe přijdu – nebudu potřebovat tolik mužů – a potom se stáhnu a připravím invazi. Je jedno, kolik lidí proti mně Wyrn postaví, ale přes mou armádu neprojdou. Teod má nejlepší námořnictvo.“

„Tati, ty jsi třeba nad Arelonem zlomil hůl, ale já nemůžu.“

„Sarene,“ začal Eventeo varovně, „nezačínej už zase. Ty nejsi Areloňanka, ty jsi –“

„Já to myslím vážně, tati,“ řekla Sarene rozhodně. „Já Arelon nikdy neopustím.“

„Idos Domi, Sarene, to je bláznovství! Já jsem přece tvůj otec a král. Já si tě přivezu zpátky, ať chceš, nebo nechceš.“

Sarene uklidnila hlas. Po zlém s Eventeem nevyjde. „Tati,“ řekla láskyplně a s respektem, „ty jsi mě učil, že mám být statečná. Vychoval jsi ze mě silnější ženu, než je většina ostatních. Někdy jsem tě za to proklínala, ale většinou jsem ti byla vděčná za povzbuzení. Dal jsi mi svobodu, abych mohla být sama sebou. A teď to všechno chceš popřít tím, že mi vezmeš právo samostatně se rozhodnout?“

Tatínkova bílá hlava mlčela.

„Tvá výchova nebude nikdy naplněna, když mě nenecháš, tati.“ řekla Sarene tiše. „Jestli upřímně věříš ideálům, které jsi mi předal, tak mi dovolíš, abych se rozhodla sama.“

Nakonec Eventeo promluvil: „Ty je máš tak ráda, Ene?“

„Já už k nim patřím, jsou to mí lidé, tati.“

„Vždyť to nejsou ani dva měsíce.“

„Láska na čase nezávisí, tati. Já potřebuju zůstat s Arelonem. Jestli má padnout, tak já musím padnout s ním – ale já myslím, že se to nestane. Musí se najít cesta, jak Telriiho zastavit.“

„Ty jsi ale uvězněná v tom městě, Sarene,“ řekl otec. „Co odtud můžeš dokázat?“

„Ashe je spojka. Už je nepovedu, ale můžu jim pomoct. A i kdybych nemohla, tak musím zůstat.“

„Rozumím,“ řekl nakonec tatínek a hluboce vzdychl. „Je to tvůj život, Sarene. Já jsem vždycky věřil, že – ale občas na to zapomenu.“

„Ty mě máš rád, tati, a člověk to, co má rád, chrání.“

„Mám,“ řekl Eventeo. „Nikdy na to nezapomeň, Sarene.“

Sarene se usmála. „Nikdy jsem na to nezapomněla.“

„Ashi,“ vtáhl Eventeo do hovoru seona.

„Ano, pane králi,“ ozval se seonův hluboký hlas, jako vždy uctivě.

„Musíš ji hlídat a chránit. Kdyby se jí něco stalo, zavoláš mě.“

„Vždycky jsem to tak dělal a vždycky budu,“ odpověděl Ashe.

„Sarene, já stejně připravím armádu a udělám obrannou frontu. Dej svým přátelům vědět, že jakmile se k teodským břehům přiblíží jakákoli loď, bude bez váhání potopena. Spikl se proti nám celý svět a já nemůžu riskovat bezpečnost svých lidí.“

„Budu je varovat, tati.“ slíbila Sarene.

„Tak dobrou noc, Ene, a Domi ti žehnej.“

KAPITOLA 42

HRATHEN už byl opět u moci. Jako hrdina ze starých svordenských eposů sestoupil do podsvětí – fyzicky, duševně i duchovně – a vrátil se zocelen. Dilafova moc byla zlomena. Až teď Hrathen viděl, že pouta, v nichž ho Dilaf držel, byla založena na Hrathenově vlastní závisti a nejistotě. Byl ohrožen Dilafovou horlivostí, protože necítil sílu vlastní víry. Teď však bylo jeho odhodlání nezlomné – přesně jako ve chvíli, kdy poprvé vstoupil do Arelonu. On *bude* spasitelem tohoto lidu.

Dilaf se nespokojen stáhl do pozadí. S nelibostí slíbil, že nebude pořádat žádná setkání ani kázání bez Hrathenova výslovného souhlasu. A za to, že bude jmenován hlavním artethem kaple, musel Dilaf slíbit, že vyváže své početné odevy z jejich slibu a nabídne jim méně zavazující pozici krondeta. Největší změnou však nebyla Dilafova pravomoc, ale Hrathenovo sebevědomí. Jakmile věděl, že je jeho víra stejně silná jako Dilafova, nenechal se artethem manipulovat.

Dilaf však nechtěl ustoupit ze svého odhodlání zničit Elantris. „Jsou nečistí!“ trval na svém cestou do kaple. Ten večer bylo velmi úspěšné kázání. Hrathen už měl na své straně přes tři čtvrtiny arelonské aristokracie. Telrii bude do týdne korunován, a jakmile se stabilizuje, oznámí své obrácení na Dereth. Arelon už je Hrathenův, a to ještě zbývá do Wyrnova termínu celý měsíc.

„Elantriané splnili svůj účel, artethe,“ řekl Hrathen Dilafovi. Byla chladná noc, ale ještě ne tolik, aby se kouřilo od úst.

„Proč mi zakazujete proti nim kázat, pane?“ zeptal se Dilaf hořce. Od té doby, co mu Hrathen zakázal kázat o Elantris, postrádala jeho kázání říz.

„Kázat proti Elantris už nemá smysl,“ řekl Hrathen a snažil se uzemnit Dilafův hněv logikou. „Nezapomeňte, že naše nenávist

měla svůj důvod. Když se teď ovšem ukázalo, že mám nad Elantris svrchovanou moc, účinně jsme doložili, že náš Bůh je pravda a Domi je blud. Lidé to podvědomě chápou.“

„Ale Elantriané jsou stejně nečistí.“

„Jsou divocí, jsou pohanští a jsou rozhodně nečistí. Ale v tuto chvíli jsou také nedůležití. Teď se musíme soustředit přímo na Dereth; ukázat lidem, jak přísahou věrnosti buď vám nebo jinému z artethů hledat spojení s Jaddethem. Oni cítí naši moc a naše povinnost je ukázat jim, jak se na ni mohou podílet.“

„A Elantris necháme být?“ dožadoval se Dilaf.

„Ne, to jistě ne,“ řekl Hrathen. „Na to bude dost času, až tento národ – a jeho vladař – budou pevně v Jaddethově moci.“

Hrathen se spokojeně usmál a obrátil se od zachmuřeného Dilafa.

Je po všem, uvědomil si. Dokázal jsem to – obrátil jsem národ bez krvavé revoluce. Ještě však neskončil. Arelon je jeho, ale ještě zbývá jeden národ.

Hrathen měl své plány s Teodem.

KAPITOLA 43

DVEŘE byly zamčené zevnitř, ale dřevěný portál byl součástí původní Elantris a byl stejně shnilý jako zbytek města. Galladon říkal, že při každém dotyku padala z pantů špína. Uvnitř bylo tmavé schodiště a na něm prach nashromážděný za deset let. Byly v něm jen jedny jediné stopy – a ty mohla udělat jedině Galladonova velká noha.

„A to vede až nahoru?“ zeptal se Raoden, když překročil mokrý práh.

„Komo,“ řekl Galladon. „A je to celou cestu krytý, jen tu a tam jsou okna. Stačí jeden špatný krok a kutálíš se až dolů – a je to stejně dlouhý a smutný jako pohádka o lesních vílách.“

Raoden přikývl a začal stoupat po schodech, Dula za ním. Před Reodem bylo schodiště určitě osvětlené elantrijským kouzelným světlem – teď však bylo ponořené do tmy, kterou jen příležitostně přerušovaly tenké proužky světla z úzkých otvorů. Schody se točily podél hradební zdi, a když se podívali středem dolů, bylo jen stěží vidět spodní zatáčku. Kdysi tu bývalo zábradlí, ale to už bylo dávno rozpadlé.

Často zastavovali, aby si odpočinuli, protože jejich elantrijská těla nezvládala takovou námahu. Nakonec se však přece ocitli nahoře. Tady byly dřevěné dveře novější – stráže je zřejmě vyměnily. Nebyla tu však klika – nebyly to vlastně dveře, ale jen zábrana.

„Tak až sem jsem se dostal, sulo,“ řekl Galladon. „Vyšplhal jsem až nahoru na ty Dolokenovy schody a tady jsem zjistil, že dál se bez sekery nedostanu.“

„No, proto máme s sebou tohle,“ řekl Raoden a vytáhl tu sekeru, kterou jim chtěl tenkrát Taan shodit na hlavu onen rozpadlý dům. Dali se tedy do práce a střídavě se snažili zdolat dřevo.

Bylo to obtížné i se sekerou. Raoden s ní několikrát uhodil a dřevo se skoro ani nehnulo. Nakonec se jim však přece podařilo uvolnit jedno prkno a – povzbuzeni vítězstvím – nakonec udělali tak velkou díru, aby se mohli protáhnout ven.

Ten pohled za tu námahu stál. Raoden byl na elantrijských hradbách mnohokrát, ale Kae nikdy nevypadalo tak krásně. Bylo tiché, jako by jeho obavy z invaze byly předčasné. Raoden se usmíval a užíval si pocit úspěchu. Připadal si, jako by vystoupal na hora a ne na obyčejné schody. Elantrijské hradby byly opět v rukou těch, kdo je vybudovali.

„Dokázali jsme to,“ řekl Raoden a opřel se o zídku.

„Ale dalo to zabrat,“ poznamenal Galladon a postavil se vedle něho.

„No, bylo to jen pár hodin,“ řekl Raoden zlehka. Úmornou dřinu překryl pocit vítězství.

„Já jsem nemyslel probourat ty dveře, ale dostat tě sem. Snažím se o to už tři dny.“

„Měl jsem moc práce.“

Galladon se ušklíbl a cosi zamumlal.

„Co jsi to říkal?“

„Řekl jsem: Dvouhlavá ferina z hnízda nevylétá.“

Raoden se usmál. Znal tohle jindské přísloví. Feriny byly zpěvaví ptáci. Často bylo slyšet, jak na sebe křičí přes jindské bažiny. Tohle pořekadlo se říkalo o lidech, kteří si našli nového koníčka nebo novou lásku.

„No tak,“ řekl Raoden káravě a díval se na Galladona. „Tak špatný to se mnou snad zas není.“

„Sulo, jediná chvíle, kdy jsem vás za poslední dny neviděl pohromadě, bylo, když jsi šel na latrínu. A kdybych tě byl neodvedl, když se zrovna nikdo nedíval, tak tu teď byla s námi.“

„No,“ řekl Raoden v sebeobraně, „vždyť je to nakonec moje žena.“

„A hodláš ji o tom někdy informovat?“

„Možná,“ řekl Raoden lehkovážně. „Nechci, aby cítila nějaký závazek.“

„No ano, to jistě.“

„Galladone, kamaráde,“ řekl Raoden s ledovým klidem, „tví lidé by se styděli, kdyby věděli, jak jsi neromantický.“ Duladel byl pověstný jako kolébka dramatických milostných vztahů a romantických lásek.

Galladon se ušklíbl, čímž dal najevo, co si myslí o milostném citu průměrného Duly. Otočil se a přejel pohledem Kae. „Tak, sulo, jsme nahoře. Co teď?“

„Já nevím,“ přiznal se Raoden. „Ty jsi chtěl nahoru.“

„Jo, ale ty jsi přišel s nápadem, že budeme hledat schodiště.“

Raoden přikývl a vzpomněl si na jejich rozhovor před třemi dny. *To už je to opravdu tak dávno?* přemítal. Ani to nepostřehl. Možná opravdu trávil moc času se Sarene. Vinu však žádnou necítil.

„Tamhle, podívej,“ řekl Galladon, přimhouřil oči a díval se na město.

„Co tam je?“ zeptal se Raoden a sledoval, kam ukazuje.

„Je tam vlajka,“ řekl Galladon. „A naše stráže.“

Raoden sotva zahlédl v dálce něco červeného – prapor. „Určitě?“

„No jasně,“ řekl Galladon.

Raoden přimhouřil oči a sledoval budovu, nad níž vlál prapor. „To je usedlost vévody Telriiho. Co by s ním ale měla společného elántrijská městská stráž?“

„Třeba je ve vazbě,“ řekl Galladon.

„To ne,“ namítl Raoden. „Stráž nemá pohotovost.“

„Ale proč by teda odcházeli z hradeb?“ zeptal se Galladon.

Raoden zakroutil hlavou. „To nevím. Ale děje se něco moc špatného.“

RAODEN s Galladonem se vydali zpátky dolů, hluboce zamyšleni.

Byl jen jeden způsob, jak zjistit, co se děje se stráží. Jediným Elantrianem, který přišel do města poté, co stráže zmizely, byla Sarene. Jen ona bude schopná vysvětlit, co se v Kae děje.

Sarene se však stále bránila mluvit o venkovním světě. Musela mít nějaký hodně bolestný zážitek z doby těsně předtím, než sem přišla. Raoden cítil její bolest a nechtěl naléhat. Netroufal si riskovat, že by se odcizili. Byl se Sarene opravdu rád. Byla vtipná, inteligentní a její osobnost mu dodávala odvahu. Po deseti letech, kdy přicházel do styku se ženami, jejichž jediným evidentním zájmem bylo, jak vypadají v šatech, což v nich pěstovala jeho slabá nevlastní matka – vítal ženu, která se nezhroutila při prvním náznaku konfliktu. Ženu, jako byla jeho maminka, než zemřela.

Ovšem tatáž nepoddajnost mu bránila v tom, aby se dověděl, co se děje venku. Že Sarene by proti její vůli nedostal nic ani jemným přesvědčováním, ani přímým nátlakem. Teď už si ale nemohl dovolit být příliš jemný. Jednání stráže bylo znepokojivé – změna vlády by mohla být pro Elantris velmi nebezpečná.

Došli na dolní konec schodiště a směřovali do centra města. Byla to poměrně dlouhá cesta, ale jak Raoden přemýšlel o tom, co viděl, rychle mu utekla. Až na pád Elantris prožil Arelon posledních deset let v relativním klidu. S Teodem, spojencem na jihu, jehož armáda kontrolovala severní oceán, a s horami na východě byl i oslabený Arelon v relativním bezpečí. Iadon však

militaristickou moc velmi omezoval a podněcoval aristokracii spíše k politickému handrkování než k militaristickým postojům.

Raoden věděl, že mír nemá šanci vydržet dlouho, i když si to jeho otec odmítal připustit. To také ovlivnilo jeho rozhodnutí oženit se se Sarene, protože to byla příležitost vstoupit do formálního svazku s Teodem a získat tím aspoň částečný přístup k jeho armádě. Areloňané bojovat neuměli. Elantrijská ochrana je celá staletí vedla k pacifismu. Současný Wyrn by byl hlupák, kdyby se brzy nepokusil zaútočit. Hledal jen vhodnou příležitost.

A tu by mohla poskytnout vnitřní nestabilita. Kdyby se stráž rozhodla krále zradit, občanský konflikt by uvrhl Arelon znovu do zmatků, a toho Fjordenové uměli využít. Raoden musí každopádně zjistit, co se to tam děje.

Konečně došli k cíli. Ne k Nové Elantris, ale k nízké budově, která vedla do svatyně. Galladon neřekl ani slovo, když zjistil, že Raoden zavedl Sarene do knihovny. Vlastně se tvářil, jako by to byl čekal.

O chvilku později s Galladonem dorazili k podzemní knihovně. Hořelo tu jen pár luceren – aby se ušetřilo palivo – Raoden však snadno rozpoznal Sareninu siluetu skrčenou vzadu na kameni s knihou v ruce, přesně tak, jak od ní odcházel.

Když se přiblížili, její tvář byla lépe vidět a Raoden si znovu nemohl nevšimnout, jak je krásná. Tmavé elantrijské skvrny pro něj nic neznamenaly, ani si jich už nevšímal. Ale Sarenino tělo se stejně se Shaodem vyrovnávalo obdivuhodně dobře. Další znaky degenerace byly obvykle patrné už za pár dní – vrásky a záhyby na kůži a její bělavá barva. Sarene však nic takového zatím neměla – kůži měla hladkou a pružnou stejně jako první den, kdy do Elantris přišla.

To, že si nestěžovala, že by jí zranění nepřestávala bolet, připisoval Raoden tomu, že nikdy nežila mimo Novou Elantris. Mnozí nově příchozí nepocítili ty největší hrůzy elantrijské bolesti, protože jim práce a pozitivní atmosféra pomáhaly na zranění nemyslet. Stejné to bylo i s hladem – ale opět, Sarene přišla v době, kdy měl každý příležitost najíst se aspoň jednou denně. Zásoby nevydrží déle než měsíc, ale nemá cenu je shromažďovat. Hlad není pro Elantriany smrtelný, je jen nepříjemný.

Nejkrásnější byly její oči, jimiž všechno pozorovala se zájmem a nadšením. Ona se na věci nedívala, ona je studovala. Tento rys připadal Raodenovi na jeho teodské princezně nejpřitažlivější.

Když se přiblížili, zvedla hlavu a vzrušeně se usmála. „Spirite! Že neuhádnete, co jsem tu našla!“

„To máte pravdu,“ přiznal se Raoden s úsměvem – nejistý, jak nakousnout téma Kae. „Takže mi to můžete rovnou prozradit.“

Sarene zvedla knihu a ukázala mu hřbet. Bylo na něm napsáno *Seorova Encyklopedie politických mýtů.* I když sem Raoden Sarene zavedl, aby se dověděla něco o Aon-Doru, Sarene studium odložila, jakmile zjistila, že je tu celá police knih o teorii politiky. Zčásti to také bylo proto, že Sarene aony neuměla kreslit, nedařilo se jí ani to, aby se za jejími prsty udržely čáry. Raodena to nejdřív vyvedlo z míry, ale Galladon mu vysvětlil, že to není nic neobvyklého. I před Reodem trvalo některým Elantrianům celá léta naučit se Aon-Dor. Pokud člověk začal už první čáru se špatným sklonem, nic se neobjevilo. Raodenův okamžitý úspěch byl spíše výjimečný.

Sarene to tak ale neviděla. Byla typ člověka, který se začne rozčilovat, když mu něco nejde hned a trvá mu to déle než ostatním. Tvrdila, že aony kreslí perfektně, ale Raoden žádné čáry neviděl. Znaky se prostě neobjevovaly a ani rozhořčení královské dcery je k tomu nepřimělo.

A tak se Sarene raději věnovala politice. Raoden to vlastně tušil. Aon-Dor ji zajímal, ale politika ji fascinovala. Kdykoli přišel Raoden do knihovny studovat nebo cvičit aony, vytáhla si Sarene knihu nějakého starého historika nebo diplomata a dala se do čtení.

„…To je úžasné. Ještě jsem nečetla nic, co tak lehce zbavuje falešného pozlátka fjordenskou rétoriku a manipulaci.“

Raoden zakroutil hlavou a uvědomil si, že se na ni dívá a že se kochá jejími rysy, místo aby ji poslouchal. Říkala něco o té knize – o tom, jak to odhaluje fjordenské politické lži.

„Každá vláda někdy lže, Sarene,“ řekl, když se odmlčela.

„To je pravda,“ řekla a listovala knihou. „Ale ne v takovém rozsahu – po celých tři sta let, co Fjorden přijal Dereth jako oficiální náboženství, překrucují Wyrnové bezostyšně dějiny národa i literaturu, aby to vypadalo, že byla země vždycky

ukázkou boží vůle. Podívejte se tady.“ Znovu vzala knihu, tentokrát nalistovala stránku veršů.

„Co to je?“

„Wyra *králem* – báseň, která má tři tisíce veršů.“

„Já jsem ji četl,“ řekl Raoden. „Je to údajně nejstarší zapsané literární dílo – dokonce starší než Do-Kando, svatá kniha, z níž je odvozený Shu-Keseg a z něj bible Shu-Dereth a Shu-Korath.

„Možná jste četl nějakou verzi *Wyrna*,“ řekla Sarene a zakroutila hlavou, „ale ne tuhle. Moderní verze té básně mluví o Jaddethovi skoro jako Dereth. Z téhle knihy je vidět, že derethští kněží upravili originál, aby bylo zřejmé, že Wyrn byl Derethi, i když žil dlouho předtím, než Dereth vznikl. Ale zpátky k Jaddethovi – tedy k bohu toho jména, kterého si Dereth přivlastnil – to byl relativně bezvýznamný bůh, který měl na starosti skály pod zemí.

Ale když je teď Fjorden zbožný, nemůže připustit, aby to vypadalo, že jejich největší historický král byl pohan, a tak kněží všechny verše přepracovali. Nevím, kde ten Seor vzal originál Wyrna, ale kdyby tohle vyšlo najevo, tak by to ve Fjordenu vyvolalo velké rozčarování.“ V očích jí uličnicky zajiskřilo.

Raoden vzdychl, došel k Sarene a dřepl si vedle jejího stolku, aby měl její tvář v úrovni očí. Kdykoli jindy by si nepřál nic jiného než jen sedět, poslouchat a povídat. Tentokrát však měl v hlavě naléhavější věci.

„Dobře,“ řekla, přimhouřila oči a odložila knihu. „Tak co je? Jsem opravdu tak nudná?“

„Ani trochu,“ řekl Raoden. „Jen teď není ta vhodná chvíle. Víte… Vylezli jsme s Galladonem na hradby.“

Měla zmatený výraz. „A dál?“

„Zjistili jsme, že elantrijská městská stráž je shromážděná u statku vévody Telriiho,“ řekl Raoden. „Tak jsme doufali, že byste nám mohla říct proč. Já vím, že se vám nechce o venkovním světě mluvit, ale mám starost. Potřebuju vědět, co se děje.“

Sarene seděla s jednou rukou opřenou o stůl se zvednutou dlaní a ukazováčkem si klepala na tvář, jak to dělávala často, když přemýšlela. „Dobře,“ řekla nakonec a vzdychla. „Myslím, že to ode mě nebylo fér. Nechtěla jsem vás zatahovat do vnějších věcí.“

„Mnoho Elantrianů to nezajímá, Sarene,“ řekl Raoden, „jen proto, že vědí, že nemůžeme na událostech v Kae nic změnit. Já bych to ale rád věděl – i když se vám o tom asi nechce mluvit.“

Sarene přikývla. „To je v pořádku – už o tom můžu mluvit. Myslím, že to podstatné se stalo potom, co jsem svrhla krále Iadona – což byl důvod, proč se oběsil.“

Raoden klesl na židli s očima dokořán.

KAPITOLA 44

SARENE Spiritova slova velmi znepokojila. Bez ní nemají ostatní legitimní nárok na trůn. I Roial byl vyřazen. Nezbývá jim nic jiného než bezmocně sledovat, jak si Telrii upevňuje moc nad šlechtou. Očekávala, že než skončí den, dostane zprávu o tom, že byl Telrii korunován.

Chvíli jí trvalo, než si všimla, jak hluboký šok vyvolala její slova u Spirita. Těžce dosedl na jednu ze židlí, oči dokořán. Vyčítala si, že nebyla ohleduplnější – vždyť mluvila o Spiritově králi. U dvora se toho však za posledních pár týdnů udalo tolik, že už jí to zcela znecitlivělo.

„Omlouvám se,“ řekla, „vzala jsem to moc zhurta, viďte?“

„Iadon je mrtev?“ zeptal se Raoden tiše.

Sarene přikývla. „Ono totiž vyšlo najevo, že byl zapleten se sektou Tajemství Jeskeri. A když se to provalilo, tak neunesl tu hanbu a radši spáchal sebevraždu.“ Svou roli v těchto událostech raději nespecifikovala. Není potřeba je ještě více komplikovat.

„Jeskeri?“ opakoval Raoden, tvář mu ještě více zešedla a zaťal zuby. „Já jsem si vždycky myslel, že je to hlupák, ale… A jak daleko…?“

„Obětoval své kuchařky a služebné," řekla Sarene a cítila, jak se jí dělá špatně. Dobře věděla, proč se nechce o těchhle věcech šířit.

Spirit si všiml, jak je bledá. „Odpusťte."

„To je v pořádku," odpověděla Sarene. Věděla však, že ať se dál stane cokoli, ať jí život dovede kamkoli, ten stín Iadonovy oběti jí už navěky zůstane v mysli.

„Takže králem je Telrii?" zeptal se Spirit.

„Brzy bude," odpověděla Sarene. „Možná už byl korunován."

Spirit zakroutil hlavou. „A co vévoda Roial? Je přece jak bohatší, tak váženější. Ten by měl být králem."

„Už není bohatší," řekla Sarene. „Telrii dostal peníze z Fjordenu. On je Derethi a to mu, myslím, posílilo pozici."

Spirit se zamračil. „Když je někdo Derethi, tak má větší respekt? To jsem asi přišel o moc, ne?"

„Jak jste tu dlouho?"

„Rok," odpověděl Spirit spontánně. Odpovídalo to tomu, co se dověděla od některých lidí z Nové Elantris. Nikdo nevěděl přesně, jak dlouho Spirit ve městě je, a odhadovali to na rok. Před několika týdny pokořil nepřátelské gangy, a toho se nedá dosáhnout bez dlouhého plánování a přípravy.

„Tím se asi vysvětluje, proč si Telrii pozval stráže," mumlal Spirit. „Strážci byli vždycky ochotní podporovat toho, kdo byl momentálně na výši."

Sarene přikývla. „Přestěhovali se k vévodovi těsně předtím, než jsem sem přišla."

„Dobře," řekl Spirit. „Tak teď to budete muset vzít pěkně po řadě od začátku. Potřebuju vědět všechno, co mi můžete říct."

Sarene tedy začala vysvětlovat. Začala pádem Duladelské republiky a rostoucí hrozbou z Fjordenu. Řekla mu o svém zasnoubení s princem Raodenem a o derethském útoku na Arelon. Během svého vyprávění si uvědomila, že Spirit vidí do situace v Arelonu mnohem hlouběji, než by si byla myslela. Okamžitě pochopil, co plyne z Iadonova posmrtného prohlášení. Věděl hodně o Fjordenu, i když neměl ponětí o tom, jak nebezpeční mohou být fjordenští kněží. Spirit se víc obával Wyrnovy armády.

Ještě daleko větší dojem však na ni udělalo, jak dobře rozumí arelonským šlechticům. Sarene nemusela vůbec popisovat, jací

jsou, Spirit je znal. Vlastně se v nich vyznal ještě lépe než ona. Když se ho na to zeptala, řekl jí, že v Arelonu se všichni od titulu barona nahoru znají. Mnohdy neměl nižší šlechtic jinou možnost, jak dosáhnout povýšení, než uzavřít smlouvu s nějakým vlivnějším aristokratem, protože ti ovládali trh.

Jen jedna věc ho šokovala ještě více než králova smrt.

„Vy jste si měla *vzít* Roiala?“ zeptal se nevěřícně.

Sarene se usmála. „Já tomu sama nemůžu uvěřit – ono se to všechno seběhlo tak rychle.“

„Roial?“ opakoval znovu Spirit. „Ten starý lump! To byl určitě jeho nápad a pěkně si to užíval.“

„Ale já jsem vévodu poznala jako dokonalého gentlemana,“ řekla Sarene.

Spirit se na ni podíval, jako by chtěl říci: „To já jsem si myslel, že máte lepší odhad na lidi.“

„A krom toho,“ pokračovala Sarene, to nenavrhl on, ale Shuden.“

„Shuden?“ podivil se Spirit. Potom se zamyslel a po chvilce řekl: „Ano, to je mu podobné, i když si neumím představit, že by on vypustil z úst slovo svatba. To ho děsí.“

„Už ne,“ řekla Sarene. „Velice se sblížil s Ahanovou dcerou.“

„Shuden a Torena?“ vyhrkl Spirit ještě překvapeněji. Potom se na Sarene podíval přimhouřenýma očima. „No moment, ale jak jste si mohla vzít Roiala? Já jsem myslel, že už jste vdaná.“

„Manžel je ale mrtvý,“ obořila se na něho Sarene.

„Ale ve svatební smlouvě máte, že už se nevdáte.“

„Jak to víte?“ zeptala se Sarene podezíravě.

„Sama jste to před chvílí říkala.“

„To jsem neříkala.“ –

„Ale říkala, že jo, Galladone?“

Velký Dula, který listoval Sareninou knihou o politice, ani nezvedl hlavu. „Na mě se nedívej, sulo, já se do toho plést nebudu.“

„No, to je jedno,“ pokračoval Spirit a otočil se k Sarene, „jak jste si tedy mohla vzít Roiala?“

„A proč ne?“ namítla Sarene. „Já jsem toho Raodena nikdy neviděla. Každý říká, že to byl dobrý princ, ale co já mu dlužím? Moje smlouva s Arelonem přestala platit, když Iadon zemřel. A

stejně jsem ji uzavírala hlavně proto, abych zajistila spojenectví mezi Arelonem a svým domovem. Proč bych měla ctít smlouvu s mrtvým člověkem, když jsem mohla uzavřít slibnější smlouvu s budoucím arelonským králem?“

„Tak vy jste si prince brala jen kvůli politice.“ Vyznělo to z jakéhosi důvodu dotčeně, jako by měl její svazek s korunním princem Arelonu nějaký dopad na ostatní šlechtice.

„Jistě,“ řekla Sarene. „Já jsem politický člověk, Spirite. Udělala jsem to nejlepší pro Teod – a ze stejného důvodu jsem si potom chtěla vzít Roiala.“

Přikývl, ale stále měl v očích ten melancholický pohled.

„Takže jsem byla v trůnním sále a chystala jsem se ke svatbě,“ pokračovala Sarene a už si Spiritovy dotčenosti nevšímala. Jaké má právo pochybovat o jejích motivech? „A v tu chvíli mě postihl Shaod.“

„Přesně v tu chvíli?“ zeptal se Spirit. „To se stalo na vaší svatbě?“

Sarene nejistě přikývla. Měla pocit, že jakmile už u Spirita začne vyvolávat určitou odezvu, něco katastrofálního je zase odcizí.

Galladon se ušklíbl. „Tak, teď víme, proč o tom nechtěla mluvit. Komo?“

Spirit jí dal ruku na rameno. „Omlouvám se.“

„Už je to za mnou,“ řekla Sarene a zavrtěla hlavou. „Teď se musíme zabývat Telriiho korunovací. S tou podporou z Fjordenu…“

„Zabývat se tím můžeme, ale nevidím cestu, jak do toho zasáhnout. Kdybychom tak měli nějaký kontakt ven!“

Sarene se náhle zastyděla a podívala se na místo, kde se ukrýval Ashe. Jeho aon skoro nebyl vidět. „Mohli bychom mít kontakt,“ připustila.

Sarene pokynula na Asheho a Spirit zvedl oči. Když se seon snesl až nad jejich stůl, Sarene se na Spirita rozpačitě podívala.

„Seon?“ řekl radostně.

„Vy se nezlobíte, že jsem ho schovala?“ zeptala se Sarene.

Spirit se rozesmál. „Se vší úctou, Sarene, já jsem čekal, že přede mnou budete něco tajit. Vy jste asi člověk, který svá tajemství potřebuje, byť jen proto, aby je měl.“

Sarene se při té rafinované poznámce začervenala. „Ashi, jdi se podívat na Kiina a na ostatní. Chci vědět, kdy se Telrii prohlásí králem.“

„Ano, paní,“ řekl Ashe a zmizel.

Spirit mlčel. Nekomentoval, že Asheho nepostihlo šílenství, které uchvátí všechny seony, jejichž pánové přijdou po Shaodu do Elantris – nakonec nevěděl jistě, jestli je Ashe Sarenin vlastní seon.

Čekali tiše a Sarene nechtěla přerušovat Spiritovy myšlenky. Zahrnula ho obrovským kvantem informací a viděla na něm, jak si je v duchu přebírá.

On před ní také skrývá věci. Ne že by mu nedůvěřovala. Měl asi pro svá tajemství důvod. Příliš dlouho se zabývala politikou na to, aby považovala porušení tajemství za osobní urážku.

To ovšem neznamenalo, že nepřijde na to, co potřebuje. Zatím Ashe o druhém synovi vládce Ienských plantáží nic nezjistil, ale měl omezené možnosti. Dovolila mu, aby se ukazoval jen před Kiinem a ostatními. Netušila, proč se ho Shaod nedotkl jako ostatních seonů, ale nechtěla ztratit výhodu, že ho má.

Galladon si uvědomil, že asi hned tak neodejdou, a usadil se pohodlně na židli, potom zavřel oči a usnul. I když byl netypický svým pesimismem, byl to stále jen Dula. O tomto národu se říkalo, že jeho lidé jsou schopni usnout v kteroukoli denní dobu v kterékoli pozici.

Sarene se na něj dívala. Měla pocit, že ji Galladon nemá rád, ale on byl tak nabručený, že to vlastně nevěděla. Někdy byl studnicí vědomostí, ale jindy nevěděl vůbec nic. Budil dojem, že se se vším vypořádá, ale zároveň si neustále stěžoval.

Než se Ashe vrátil, začetla se Sarene znovu do knihy o politickém pokrytectví. Seon si musel hlasitě odkašlat, aby si uvědomili, že je s nimi. Spirit zvedl oči, ale Dula spal dál, dokud ho nedloubl do žeber. Potom se všichni tři obrátili na Asheho.

„Tak co?“ zeptala se Sarene.

„Je to hotové, paní,“ odpověděl Ashe. „Telrii je králem.“

KAPITOLA 45

HRATHEN stál za měsíční noci na elantrijských hradbách a zkoumal díru. Jedna z barikád na schodišti byla rozbitá a poškrábaná a prkna byla uvolněná, jako by je ohlodaly krysy – elantrijské krysy hledající cestu ven z hnízda. Byla to jedna z částí hradeb, kterou stráž udržovala v čistotě, a tak stopy od bahna byly jasným důkazem, že ti zdola byli několikrát na hradbách.

Hrathen šel pomalu dolů. Byl asi jediný, kdo o díře věděl. Elantriany teď hlídali dva nebo tři strážci a ti nahoru asi nechodili. Zatím jim ale o díře neřekne. Jemu by nevadilo, kdyby Elantriané vylezli ze svého města. Stejně by se nikam nedostali, jejich vzezření bylo příliš nápadné. A krom toho teď nechtěl zatěžovat lidi starostmi s Elantris. Chtěl, aby se soustředili na svého nového krále a na jeho slib věrnosti, který brzy složí.

Šel po hradbách, Elantris po pravici, Kae po levici. Ve tmě bylo vidět jen pár světel – královský palác, teď Telriiho domov. Arelonská aristokracie se ve snaze projevit novému králi oddanost dostavila na korunovaci ve velmi hojném počtu. Nabubřelý bývalý vévoda si této pozornosti evidentně užíval.

Hrathen šel dál chladnou nocí, boty mu klapaly na kameni. Telriiho korunovace proběhla podle očekávání. Bývalý vévoda, nyní král, byl snadno čitelná osobnost a čitelnými lidmi lze manipulovat. Ať si teď užívá. Ale jednou přijde doba splácet dluhy.

Telrii bude nepochybně od Hrathena požadovat další peníze, než složí slib věrnosti Derethu. Telrii se považuje za chytrého a předpokládá, že když je král, má na Fjorden ještě větší vliv. Hrathen bude samozřejmě předstírat rozhořčení nad Telriiho finančními požadavky, ale přitom bude rozumět tomu, čemu by

Telrii nikdy nerozuměl. Moc není v bohatství, ale v síle – před člověkem, který se nedá koupit, jsou peníze bezcenné. Král nikdy neporozumí tomu, že wyrningy, které požaduje, mu nedají moc, že ho naopak uvrhnou do moci druhých. Až se zahltí penězi, ztratí Arelon.

Hrathen zakroutil hlavou a připadal si trochu zahanbeně. Telriiho využil, protože se mu naskytl jako výhodný nástroj. V Telriiho srdci k žádné konverzi ani k pravému přijetí Jaddetha a Jeho království ve skutečnosti nedojde, ale Hrathen ho přesto využije. Je to logické. A jak Hrathen pochopil, síla jeho víry tkví právě v logice. Telrii třeba věřit nebude, ale jeho děti – vychované jako Derethi – věřit budou. A tak obrácení jednoho bezvýznamného člověka přinese spásu celému království.

Jak šel Hrathen po hradbách, oči mu neustále přitahovaly temné elantrijské uličky. Snažil se myslet na Telriiho a na dobytí Arelonu, ale v hlavě mu leželo něco jiného.

Nerad si Hrathen přiznal, že se dnes vydal na elantrijské hradby ještě z jiného důvodu. Měl starost o princeznu. Nerad si to připouštěl a vadilo mu to, ale skutečně to tak cítil. Sarene byla jeho dokonalý soupeř a on si uvědomoval, jak nebezpečná dokáže být Elantris. Uvědomoval si to už ve chvíli, kdy jí dával jed, a bral to tak, že výsledek za to riziko stojí. Od té doby však uběhly už tři dny a jeho odhodlání zvolna sláblo. Potřeboval z mnoha důvodů, aby Sarene zůstala naživu.

A tak pozoroval elantrijské ulice v naivní naději, že ji někde dole uvidí a přesvědčí se, že je v pořádku. Nic takového však samozřejmě neviděl. Dnes večer jako by tam žádní Elantriané ani nebyli. Hrathen netušil, jestli se jen přesunuli do jiných částí města, nebo se jako divoši vzájemně vybili. Kvůli princezně však doufal spíše v to první.

„Vy jste gyorn Hrathen," ozval se náhle hlas.

Hrathen se otočil a hledal očima muže, který se k němu dokázal přiblížit tak tiše, že ho neviděl ani neslyšel. Za ním se vznášel seon. Hrathen zamžoural a v jeho světle přečetl aon Dio.

„To jsem já," řekl opatrně.

„Přicházím k vám jménem svého pána, krále Eventea z Teodu," řekl seon melodickým hlasem. „Rád by s vámi mluvil."

Hrathen se usmál. Čekal, že se s ním Eventeo spojí. „Jsem dychtiv slyšet, co má Jeho Veličenstvo na srdci.“

Seon zapulsoval, ztlumil světlo a objevila se v něm oválná tvář s nápadnou bradou.

„Vaše Veličenstvo,“ řekl Hrathen a kývl. „Jak vám mohu sloužit?“

„Zdvořilost není třeba, gyorne,“ řekl Eventeo věcně. „Vy víte, co chci.“

„Svou dceru.“

Králova hlava přikývla. „Já vím, že vy máte nad touhle nemocí nějakou moc. Co by pro vás znamenalo uzdravit Sarene?“

„Já nemám moc ani nad sebou,“ řekl Hrathen pokorně. „Mě uzdravil Pán Jaddeth.“

Král se odmlčel. „Co by tedy znamenalo pro toho vašeho Jaddetha uzdravit mou dceru?“

„Pán by mohl uznat za vhodné, kdybyste ho nějak podpořil,“ odpověděl Hrathen. „Kdo nevěří, tomu se zázrak nestane, Vaše Veličenstvo.“

Král Eventeo sklonil hlavu – věděl, co bude Hrathen žádat. Ale svou dceru miloval.

„Stane se, jak žádáte, gyorne,“ slíbil Eventeo. „Jestliže se má dcera v bezpečí vrátí z toho města, obrátím se na Dereth. Stejně jsem věděl, že k tomu dřív nebo později musí dojít.“

Hrathen se široce usmál. „Pokusím se… přimluvit u Pána Jaddetha, aby vám vrátil princeznu, Vaše Veličenstvo.“

Eventeo přikývl. V tváři měl výraz člověka, který prohrál. Seon ukončil spojení a beze slova odletěl.

Hrathen se usmíval. Poslední dílek mu zapadl do skládačky. Eventeo se rozhodl moudře. Takhle za své obrácení aspoň něco dostal – i když by to byl dostal stejně.

Hrathen se podíval dolů na Elantris a ještě naléhavěji si přál, aby se Sarene šťastně vrátila. Začínalo to vypadat, že do měsíce dá Wyrnovi ne jeden pohanský národ, ale rovnou dva.

KAPITOLA 46

BYLY doby, kdy si Raoden přál, aby byl jeho otec raději mrtvý. Viděl utrpení lidí, za nějž byl odpovědný. Ukázalo se, že je Iadon nečestný ve svých záměrech a nemilosrdný ve svých odhodláních rozdrtit ostatní. Liboval si, když mohl sledovat, jak si jdou šlechtici po krku, a mezitím se mu rozpadalo království. Arelonu bude bez Iadona lépe.

Přesto, když přišla zpráva o otcově úmrtí, přemohl Raodena zrádný smutek. Jeho srdce chtělo zapomenout na Iadona posledních pěti let a chtělo si uchovat tatínka z Raodenova dětství. Tenkrát to byl nejúspěšnější obchodník v Arelonu, spoluobčané ho uznávali a syn ho miloval. Byl to čestný a silný člověk. Raoden zůstane v koutku duše tím chlapcem, který v tatínkovi viděl největšího hrdinu.

Dvě věci mu pomohly se s tou ztrátou vyrovnat – Sarene a aony. Když zrovna neměl jedno, měl druhé. Nová Elantris už fungovala vlastní setrvačností. Lidé si hledali stále nové možnosti, jak se zaměstnat, a málokdy došlo ke sporu, který by vyžadoval jeho pozornost. A tak chodil stále častěji do knihovny a kreslil aony, zatímco Sarene studovala.

„Tady toho je překvapivě málo o soudobém Fjordenu," stěžovala si Sarene, když listovala tak velkým svazkem, že ho bez Raodenovy pomoci málem ani neunesla.

„Třeba jste jen zatím nenašla tu správnou knihu," řekl Raoden a přitom kreslil aon Ehe. Sarene seděla u svého oblíbeného stolku, vedle židle měla stoh knih a Raoden stál zády ke zdi a zkoušel novou sadu modifikací aonů.

„Snad," řekla Sarene, ale nevyznělo to přesvědčivě. „Tady je všechno o staré říši, jenom tahle kniha o historické rekonstrukci se zmiňuje o Fjordenu tohohle století. Člověk by řekl, že Elantriané

pečlivě studovali jiná náboženství – i když jen proto, aby věděli, proti čemu vlastně stojí.“

„Jak jsem vyrozuměl, tak Elantrianům o konkurenci nešlo,“ řekl Raoden. Jak však promluvil, uhnul prstem a zničil si čáru. Aon se chvíli vznášel ve vzduchu a potom zhasl, protože Raodenova chyba narušila jeho strukturu. Vzdychl a pokračoval ve vysvětlování. „Elantriané předpokládali, že jsou natolik nadřízení všemu ostatnímu, že se o jiná náboženství prostě nestarali. Většinou jim bylo jedno i to, jestli je někdo uctívá nebo ne.“

Sarene chvíli uvažovala o jeho poznámce a potom se podívala na knihu a odstrčila talíř s dnešním přídělem. Raoden jí neřekl, že jí zvětšil porce jídla – tak to dělal všem nováčkům první týden. Zjistil, že když se porce postupně zmenšují, mysl si lépe zvykne na hlad.

Začal znovu kreslit, ale po chvíli se otevřely dveře a přišel Galladon. „Je tam ještě?“ zeptal se Raoden.

„Komo,“ odpověděl Galladon. „Ještě tam řve na toho svýho boha.“

„Chceš říct, že se modlí.“

Galladon pokrčil rameny a sedl si vedle Sarene. „Člověk by řekl, že ho bůh uslyší, i když bude mluvit potichu.“

Sarene zvedla oči od knihy. „Mluvíte o tom gyornovi?“

Raoden přikývl. „Dnes stojí už od rána nad bránou. Vypadá to, že se přimlouvá u toho svého boha, aby nás uzdravil.“

Sarene sebou trhla: „*Uzdravil* nás?“

„Něco takovýho,“ řekl Raoden. „Není ho moc slyšet.“

„Uzdravil Elantris? To je teda změna.“ V očích měla podezíravý výraz.

Raoden pokrčil rameny a kreslil dál. Galladon si vybral knihu o farmaření a začal v ní listovat. Během posledních dnů se snažil přijít na způsob zavlažování, který by fungoval v jejich podmínkách.

Po několika minutách, když už téměř dokončil aon i s modifikacemi, si Raoden uvědomil, že Sarene odložila knihu a se zájmem ho sleduje. Znervózněl a opět ucukl a aon pohasl. Sarene se stále dívala, ještě když zvedl ruku, že bude kreslit aon Ehe znovu.

„Copak?“ zeptal se nakonec. Prsty mu samy instinktivně malovaly první tři tahy – první čáru nahoře, druhou dolů po straně a tečku uprostřed, které byly základem každého aonu.

„Kreslíte pořád jeden aon – už skoro hodinu,“ poznamenala.

„Chci se ho naučit správně.“

„Ale vždyť jste ho nakreslil správně – aspoň desetkrát za sebou.“

Raoden pokrčil rameny. „Pomáhá mi to myslet.“

„Na co?“ zeptala se zvědavě, evidentně momentálně znuděná knihou o staré říši.

„Teď zrovna o Aon-Doru. V podstatě chápu tu teorii, ale nedostal jsem se nikam blíž k tomu, co vlastně Dor blokuje. Cítím, že se aony změnily, že starý vzorec je v něčem špatný, ale nemůžu přijít na to, proč.“

„Třeba se stalo něco se zemí,“ řekla Sarene bezděky a opřela se na židli, takže se zhoupla na jejích zadních nohách.

„Jak to myslíte?“

„No,“ řekla Sarene zamyšleně, „vy říkáte, že aony jsou spojené s Arelonem – a to vím dokonce i já.“

„Ano?“ usmál se Raoden a stále kreslil. „Vaše královská výchova zahrnovala i pár tajných lekcí elantrijských kouzel?“

„To ne,“ řekla Sarene a dramaticky pohodila hlavou. „Ale aony jsem se učila. Každý aon se začínal tím, že jste nakreslil obraz Arelonu. To jsem se naučila jako malá holka.“

Raoden strnul a ruka mu ztuhla uprostřed čáry. „Řekněte to ještě jednou.“

„Hmm?“ začala Sarene. „No, to je jen hloupý trik, kterým mi chtěla učitelka udržet pozornost. Vidíte? Všechny aony začínají stejně – ta čára nahoře, to je pobřeží, ta čára dolů vypadá jako Atadské hory a ta tečka uprostřed je jezero Alonoe.“

Galladon stál a díval se na Raodenův aon, který ještě svítil. „No jo, ona má pravdu, sulo. Ono to opravdu vypadá jako Arelon. To v těch knihách nebylo?“

„Ne,“ řekl Raoden udiveně. „No, píše se tam, že je spojitost mezi aony a Arelonem, ale nikdy tam nebylo, že by ty znaky vlastně tu zemi představovaly. Třeba to bylo evidentní.“

Galladon vzal knihu a vyndal cosi z její obálky – mapu Arelonu. „Tak kresli, sulo, jinak ti to zhasne.“

Raoden začal znovu kreslit. Galladon držel mapu a Sarene se přesunula k němu. Dívali se skrz tenký papír na zářící aon.

„Doloken!“ vykřikl Galladon. „Sulo, ty proporce jsou úplně stejný. Dokonce i ten sklon.“

Raoden posledním tahem dokončil aon. Postavil se k Sarene a Galladonovi, podíval se na mapu a potom na Sarene. „Ale kde je potom chyba? Ty hory jsou tam pořád, pobřeží taky a jezero stejně tak.“

Sarene pokrčila rameny. „Na mě se nedívejte. Vy jste odborník – já správně nenakreslím ani první čáru.“

Raoden se vrátil k aonu. Za pár vteřin krátce zablikal a zmizel, protože jeho potenciál blokovalo něco nevyzpytatelného. Jestli je Sarenina hypotéza správná, tak mají aony s Arelonem těsnější souvislost, než předpokládal. To, co zastavilo Aon-Dor, muselo mít vliv i na Arelon.

Otočil se a chtěl Sarene pochválit za radu. Slova mu však zamrzla v hrdle. Něco se stalo, někde je chyba. Ty tmavé skvrny na princezniné pleti měly najednou jinou barvu. Byla to modrofialová, vypadaly jako modřiny a najednou začaly mizet před očima.

„Milostivý Domi!“ vykřikl. „Galladone, podívej se na ni!“

Dula se polekaně otočil a jeho tvář postupně změnila výraz z vystrašené na udivenou.

„Co se děje?“ dožadovala se princezna se zmateným pohledem.

„Co jsi to udělal, sulo?“ zeptal se Galladon.

„Nic!“ trval na svém Raoden a díval se na místo, kde byl před chvílí jeho aon. „Uzdravilo ji něco jiného.“

Potom si to uvědomil. Sarene nikdy nešlo kreslit aony. Stěžovála si na zimu a trvala na tom, že ji rány nebolí. Raoden natáhl ruku a dotkl se Sareniny tváře. Byla teplá – příliš teplá i na Elantriana, jehož tělo ještě nevychladlo. Třesoucími se prsty jí stáhl šátek z hlavy a ucítil na lebce téměř viditelné zlaté strniště.

„Idos Domi,“ šeptal. Potom ji popadl za ruku a odtáhl z knihovny.

„SPIRITE, já to nechápu,“ protestovala, když vešli do dvorany před elantrijskou bránou.

„Vás nikdy Shaod nepostihl, Sarene," řekl Raoden. „Byl to trik – stejný trik, jako použil Hrathen, aby vypadal jako Elantrian. On nějak umí napodobit, aby člověk na chvíli vypadal jako Elantrian."

„Ale –" namítala.

„Přemýšlejte, Sarene," řekl Raoden a otočil ji, aby se mu dívala do očí. Nahoře nad nimi kázal na hradbách gyorn, jeho hlas však v dálce zanikal. „Kdybyste si byla vzala Roiala, byl by na trůně oponent Derethu. Hrathen musel té svatbě zabránit – a udělal to tak efektně, jak uměl. Vy sem nepatříte."

Opět ji zatáhl za ruku směrem k bráně. Kladla mu odpor stejnou silou. „Ne, já nejdu."

Raoden se překvapeně otočil. „Ale vy přece musíte jít – tohle je *Elantris,* Sarene. Tady nikdo *nechce* být."

„To je mi jedno," trvala na svém. „Já tu zůstanu."

„Arelon vás potřebuje."

„Arelonu bude líp beze mě. Kdybych nebyla já, tak mohl být Iadon ještě naživu a Telrii by nebyl králem."

Raoden přestal naléhat. Chtěl, aby zůstala – toužil po tom. Ale udělá, co bude v jeho silách, aby ji dostal z Elantris ven. Elantris znamená smrt.

Brána se otevřela. Gyorn poznal svou kořist.

Sarene se dívala na Raodena široce otevřenýma očima a vztáhla k němu ruku. Teď už jí skvrny zmizely docela. Byla krásná.

„Myslíte si, že si vás můžeme dovolit živit, princezno?" řekl Raoden a snažil se, aby to vyznělo nepřátelsky. „Myslíte si snad, že budeme plýtvat jídlem na někoho, kdo není jeden z nás?"

„Nefunguje to, Spirite," odsekla Sarene. „Já vám vidím v očích pravdu."

„Tak věřte téhle pravdě," řekl Raoden. „Vezměte to přísně logicky – Nová Elantris má jídlo na dva týdny. Pěstujeme obilí, ale sklizeň přijde až za spoustu měsíců. A do té doby budeme hladovět. Všichni – včetně žen a dětí. Dokud nám někdo zvenku nepřinese jídlo."

Chvilku váhala a potom ho objala a přitiskla se mu na hruď. „K čertu s vámi," sykla. „Domi vám to vrátí."

„Arelon vás potřebuje, Sarene," šeptal. „Jestli je pravda, co říkáte, a na trůně je člověk, který sympatizuje s Fjordenem, tak

Elantris možná už moc času nezbývá. Dobře víte, co by s námi derethští kněží udělali, kdyby jim nic nebránilo. Situace je pro Arelon špatná, Sarene, a vy jste jediný člověk, kterému důvěřuju, že s tím něco udělá.“

Podívala se mu do očí. „Vrátím se.“

Nahrnuli se k nim muži v hnědožlutých uniformách, oddělili je od sebe, odstrčili Raodena, až uklouzl po kluzkém bahně a upadl, a odtáhli Sarene ven. Raoden zůstal ležet na zádech a cítil pod sebou slizkou hmotu. Podíval se nahoru a spatřil postavu v rudém brnění. Gyorn stál chvíli klidně a potom následoval Sarene do města. Brána se za ní s třísknutím zavřela.

KAPITOLA 47

BRANÁ se s třísknutím zavřela. Tentokrát neuvěznila Sarene uvnitř, ale venku. Na duši se jí okamžitě jako smečka divokých vlků vrhly city a každý z nich se dral o její pozornost. Před pěti dny měla pocit, že má zničený život. Přála si, modlila se, prosila Domiho, aby ji uzdravil. A teď zjistila, že touží zůstat ve svém zatracení, pokud tam bude Spirit.

Domi se však rozhodl jinak. Spirit měl pravdu. Nemůže zůstat v Elantris, stejně jako on nemůže zůstat mimo. Jsou to dva různé světy a dva různé typy lidí.

Na její rameno dopadla čísi ruka. Sarene se otočila. Nebylo mnoho mužů, k nimž by musela zvednout hlavu, aby je viděla. Hrathen.

„Jaddeth vás spasil, princezno,“ řekl s mírným akcentem.

Sarene setřásla jeho ruku. „Nevím, jak jste to udělal, pane, ale jedno vím naprosto jistě. Vašemu bohu nevděčím vůbec za nic.“

„Váš otec je jiného mínění, princezno," řekl Hrathen s kamennou tváří.

„Na člověka, jehož víra o sobě tvrdí, že šíří pravdu, dost opovážlivě lžete."

Hrathen se pousmál. „Lžu? Tak proč si s ním o tom nepromluvíte? Ono se vlastně dá říct, že vy jste nám dala Teod. Někdy stačí obrátit krále a s ním se obrátí celé království."

„Nesmysl!" řekla Sarene, ale znejistěla. Gyornové jsou obvykle příliš prohnaní na to, aby otevřeně lhali.

„Bojovala jste moudře a rafinovaně, princezno," řekl Hrathen, udělal krok k Sarene a natáhl k ní ruku v dlouhé rukavici. „Ovšem skutečná moudrost ví, kdy už další boj přestává mít smysl. Já už mám Teod a brzy mi bude patřit i Arelon. Tak nebuďte jako pták, který si staví hnízdo z mokrého písku na pobřeží a každý příliv mu ho smete. Přijměte Dereth a nenechávejte své úsilí vyznít naprázdno."

„To radši umřu!"

„Už se stalo," podotkl gyorn. „A *já* jsem vás vrátil životu." Udělal další krok dopředu a Sarene polekaně uhnula a dala si ruce na hruď.

Na slunci se zaleskla ocel a najednou měl Hrathen na krku špičku Eondelova meče. Sarene se ocitla v silných pažích a za ní se ozval šťastný výkřik chraplavým hlasem.

„Požehnáno buď jméno Domiho!" vykřikl Kiin a zvedl ji do vzduchu.

„Požehnáno buď jméno *Jaddethovo*," řekl Hrathen i přes meč, který mu stále mířil na hrdlo. „Domi by ji nechal shnít."

„Mlčte, pane," řekl Eondel a výstražně pohnul mečem.

Hrathen se ušklíbl. Potom se pohybem rychlejším, než stačila Sarene sledovat, sklonil a vymanil z dosahu meče. Současně kopl nohou a vykopl Eondelovi meč z ruky.

Hrathen se prudce otočil, až za ním vlála šarlatová kapuce, a rukou v rudém rukávu chytil ve vzduchu meč. Ocel se zablýskla v paprscích slunce. Hrathen zlomil hrot meče o dlažbu a potom ho chvíli držel, jako drží král žezlo. Nakonec ho nechal spadnout k rukám strnulého Eondela. Udělal krok dopředu a zmateného generála přešel.

„Čas se valí jako hora, Sarene," řekl šeptem tak blízko u ní, že se brněním málem dotýkal Kiinova ochranného sevření. „Valí se tak pomalu, že si většina lidí nestačí uvědomit, že jde dopředu. Avšak ty, kdo nepůjdou s ním, nebo ještě rychleji, ty rozdrtí."

Potom se prudce otočil, ovanul kapuci Eondela i Kiina a odcházel.

Kiin nenávistně sledoval, jak jde dolů. Nakonec se otočil k Eondelovi. „Pojďte, generále. Doprovodíme Sarene domů, aby si odpočinula."

„Na odpočívání teď není čas, strýčku," řekla Sarene. „Potřebuju, aby se sešli naši příznivci. Co nejdřív."

Kiin zvedl obočí. „Na to bude dost času později, Ene. Jsi slabá _"

„Já jsem si udělala prázdniny, strýčku," řekla Sarene, „ale teď máme před sebou spoustu práce. Třeba až to bude za námi, vrátím se do Elantris. Ale teď musíme zabránit Telriimu, aby vydal naši zemi Wyrnovi. Pošli posla k Roialovi a Ahanovi. Chci se s nimi sejít, jak jen to půjde."

Kiin zůstal ohromený.

„No, *vypadá* dobře," poznamenal Eondel s úsměvem.

KUCHAŘI u Sarenina otce pochopili jednu základní věc: když chce Sarene jíst, nemá smysl jí v tom bránit.

„Měla bys zrychlit, sestřenko," podotkl Lukel, když dojedla čtvrtý talíř. „Abys ještě měla čas ochutnat to další."

Sarene si ho nevšímala a kývla na Kiina, aby přinesl další dobroty. Někde slyšela, že když člověk hladoví, žaludek se mu stáhne a potom má menší chuť k jídlu. Člověk, který tuto teorii vytvořil, by však spráskl ruce v zoufalství, kdyby viděl, jak Sarene hodovala. Seděla proti Lukelovi a Roialovi. Vévoda právě dorazil, a když spatřil Sarene, měla pocit, že v první chvíli omdlí překvapením. Místo toho se pomodlil k Domimu a beze slova si sedl proti ní.

„Tedy, musím se přiznat, že jsem ještě neviděl, aby toho žena tolik snědla," podotkl vévoda uznale. Stále měl ještě strnulý a nevěřící výraz, když se na ni díval.

„To je přece teodská obryně," řekl Lukel. „Myslím, že není fér Sarene srovnávat s normálními ženami."

„Kdybych neměla tak napilno s tou večeří," odpověděla Sarene a ukázala na něho vidličkou, „tak bych ti něco řekla." Sama si neuvědomila, jak je hladová, dokud nevstoupila do Kiinovy kuchyně, odkud se linula delikátní směsice vůní všech předchozích banketů. Až teď si Sarene uvědomila, jaká je to výhoda, mít za strýce zcestovalého kuchaře.

Kiin vstoupil s pánví kouřícího masa a zeleniny v červené omáčce. „Tak tohle je jindské Rai Damo Mai. Ten název znamená ‚maso s ohnivou kůží'. Máte štěstí, že jsem měl všechny ingredience – jindské papričky Rai Del se vloni skoro neurodily, a…" Ani nedomluvil, když viděl, jak si Sarene vrší maso na talíři. „To tě nezajímá, viď?" namítl s povzdechem. „Kdybych to byl vařil ve vodě z nádobí, tak by ti to bylo jedno."

„Já ti rozumím, strýčku," řekla Sarene, „pro umění se musí trpět."

Kiin si sedl a díval se na prázdné talíře všude po stole. „No, ten apetit je asi dědičný."

„Vždyť je to velká holka," namítl Lukel. „Takovéhle tělo potřebuje svou dávku pohonných hmot."

Sarene přestala kousat a vyčítavě se na něho podívala.

„Myslíte, že bude brzdit?" zeptal se Kiin. „Začínají mi docházet zásoby."

„No," nadhodila Sarene, „stejně už jsem si myslela, že to bude stačit. Vy si totiž neumíte představit, jaký to bylo tam, pánové. Mně se tam v podstatě líbilo, ale jídla tam moc není."

„Divím se, že je tam vůbec nějaké," řekl Lukel. „Elantriané jedí rádi."

„Ale vlastně jíst nemusejí," řekl Kiin, „takže si můžou dovolit dělat zásoby."

Sarene jedla a přitom se dívala na strýce a na bratrance. Potom se však zarazila. Jak toho o Elantrianech tolik vědí?

„Ať je to, jak chce, princezno," řekl Roial, „děkujeme Domimu, že jste šťastně zpátky."

„Ono to nebyl takový zázrak, jak to vypadá, Roiale," odpověděla Sarene. „Spočítal někdo, kolik dní byl v Elantris Hrathen?"

„Čtyři nebo pět," řekl Lukel po chvilce přemýšlení.

„Vsadila bych se, že to bylo pět dní – přesně tak dlouho jsem tam byla já, než jsem byla ‚uzdravena'."

Raoden přikývl. „V tom má prsty gyorn. Už jste mluvila s tatínkem?"

Sarene cítila, jak se jí zvedá žaludek. „Ne, já… to hned udělám."

Ozvalo se zaklepání na dveře a vešel Eondel a za ním Shuden. Byl na projížďce s Torenou.

Když vešli, baronovi se rozhostil na tváři neobvykle spokojený úsměv. „Že nás to nenapadlo, že se vrátíte, Sarene. Jestli jde někoho poslat do pekla a potom bez poskvrny vrátit, tak jedině vás."

„No, tak bez poskvrny zase ne," řekla Sarene a přejela si rukou po holé hlavě. „Našli jste něco?"

„Tady, paní," řekl Eondel a ukázal krátkou blond paruku. „Lepší jsem nenašel – ty ostatní byly většinou tak tvrdé, že byly snad z koňských žíní."

Sarene se na paruku kriticky podívala – vlasy sahaly sotva k ramenům. Ale bylo to lepší než holá hlava. Ona sama pokládala vlasy za největší ztrátu, jakou pobytem v Elantris utrpěla. Bude to trvat celé roky, než jí zase narostou do příhodné délky.

„Škoda, že někdo nesebral moje vlasy," řekla a chvíli se prala s parukou, než si ji správně nasadila.

„My jsme nečekali, že se vrátíš, sestřenko," řekl Lukel a vzal si posledních pár kousků masa z pánve. „Byly asi pořád na závoji, když jsme ho spálili."

„Spálili?"

„To je zvykem, Ene," vysvětloval Kiin. „Když někdo odejde do Elantris, jeho věci se spálí."

„Všechny?" zeptala se Sarene lítostivě.

„Obávám se, že ano," odpověděl Kiin rozpačitě.

Sarene zavřela oči a vydechla. „Nevadí," řekla, když se na ně opět podívala. „Kde je Ahan?"

„U Telriiho," odpověděl Roial.

Sarene se zamračila. „Co tam dělá?"

Kiin pokrčil rameny: „Mysleli jsme, že bychom tam měli někoho poslat, aspoň aby nového krále obhlédl. Budeme s ním muset nějak vyjít, tak ať vidíme, jak to bude vypadat."

Sarene se podívala na své společníky. Prese všechnu radost z jejího návratu jí na nich připadalo něco divného. Pocit porážky. Snažili se ze všech sil zabránit tomu, aby se dostal Telrii na trůn, ale nepodařilo se jim to. Sarene sama uvnitř cítila něco podobného. Bylo jí špatně. Jako by nevěděla, co chce – všechno bylo najednou tak složité. Ovšem musí se řídit smyslem pro povinnost. Spirit měl pravdu – Arelon je ve velkém nebezpečí. Nechtěla ani domyslet, co to Hrathen říkal o tatínkovi – uvědomovala si jen, že ať se stane cokoli, musí chránit Arelon. Kvůli Elantris.

„Vy mluvíte, jako by se s tím Telriiho nárokem na trůn už nedalo nic dělat," řekla Sarene do ztichlé místnosti.

„A co bychom mohli dělat?" namítl Lukel. „Telrii byl korunován a aristokracie ho podporuje."

„A Wyrn taky," připomněla jim Sarene. „Poslat Ahana je dobrý nápad, ale myslím, že shovívavost budete u Telriiho hledat marně – k nám i ke zbytku Arelonu. Pánové, králem měl být Raoden a já jsem jeho žena. A cítím odpovědnost za tento národ. Pod Iadonem trpěl. Ale jestli Telrii tohle království prodá Wyrnovi, tak se stane Arelon pouhou fjordenskou provincií."

„Co tím chcete říct, Sarene?" zeptal se Shuden.

„Že musíme proti Telriimu něco podniknout – cokoli."

Kolem stolu se rozhostilo ticho. „Teď je to jiné než za Iadona, Sarene. My jsme byli proti němu, ale nechtěli jsme ho odstranit. Pokud podnikneme přímou akci proti Telriimu, tak to bude vlastizrada."

„Leda tak zrada vlády, ale lidí ne," namítla Sarene. „My v Teodu uznáváme krále, protože nás chrání. To je vzájemná dohoda, docela formální smlouva. Iadon Arelon nechránil. Nevybudoval armádu, která by se mohla postavit proti Fjordenu, nevytvořil právní systém, který by zaručoval lidem, že se s nimi bude jednat spravedlivě, a neudělal nic ani pro duchovní blaho národa. A mě instinkt varuje, že Telrii bude ještě horší."

Roial vzdychl. „Já nevím, Sarene. Iadon svrhl Elantriany, aby se ujal moci, a vy nám teď navrhujete totéž. Kolikrát to národ vydrží, než se rozpadne úplně?"

„A kolik myslíte, že vydrží Hrathenova napínání?" zeptala se Sarene kousavě.

Šlechtici se dívali jeden na druhého. „Pojďme se na to vyspat, Sarene," navrhl Shuden. „Mluvíte o složitých věcech – do těch se nelze pouštět bez zralé úvahy."

„Souhlasím," řekla Sarene. Sama se těšila, že se vyspí. Poprvé skoro po týdnu jí v noci bude teplo.

Šlechtici přikývli a začali se rozcházet. Jen Roial se chvilku zdržel. „Vypadá to, že bude důvod, abychom pokračovali v zásnubách, ne, Sarene?"

„Myslím, že ne, pane. Když se teď zmocníme trůnu, bude to silou a ne politickou manipulací."

Starý pán posmutněle přikývl. „Ano, ono to i tak bylo příliš krásné na to, aby to byla pravda. Tak dobrou noc."

„Dobrou noc," řekla Sarene a usmívala se, když vévoda odcházel. Troje zásnuby a svatba žádná. Vzala to opravdu za špatný konec. S povzdechem sledovala, jak Roial zavírá dveře, a potom se otočila ke Kiinovi, který pečlivě odklízel zbytky jídla.

„Strýčku," řekla, „do paláce se nastěhoval Telrii a moje věci spálili. Já vlastně nemám kde bydlet. Mohla bych přijmout nabídku, kterou jsi mi dal před dvěma měsíci, a nastěhovat se sem?"

Kiin se rozesmál. „Moje žena by se moc zlobila, kdybys to neudělala, Ene. Poslední hodinu strávila přípravou pokoje pro tebe."

SARENE seděla na své nové posteli v tetině noční košili. Kolena měla přitisknutá k bradě a hlavu skloněnou. Byla smutná.

Ashe byl chvilku zmatený, jak se postupně měnil z podoby Sarenina otce do svého normálního tvaru. Chvíli mlčel a potom řekl: „Mrzí mě to, paní."

Sarene přikývla a třela si holou hlavu o kolena. Hrathen tedy nelhal – pouze přeháněl. Tatínek se obrátil na Dereth.

Zatím to ještě neproběhlo oficiálně, protože v Teodu nebyli derethští kněží – ale bylo jasné, že jakmile Hrathen skončí v Arelonu, odcestuje do Teodu a osobně přijme tatínkovu přísahu. Tou se Eventeo ocitne na dně derethské hierarchie a bude podléhat vrtochům i těch nejnižších derethských kněží.

S otcem nehnula ani Sarenina zuřivost, ani vysvětlování. Eventeo byl čestný člověk. Slíbil Hrathenovi, že když se Sarene v

bezpečí vrátí, obrátí se na Dereth. Na tom už nic nezmění, že Sarenina transformace byl Hrathenův podvod – král musí dostát svému slibu.

Kam půjde Eventeo, tam ho bude následovat celý Teod. Nebude to samozřejmě hned, teodský lid nejsou ovce. Až Teod zaplaví derethští kněží, začnou lidé naslouchat tomu, co dříve odsuzovali – jen proto, že budou vědět, že jejich král je Derethi. Teod už potom nikdy nebude jako dřív.

A to udělal kvůli ní. Jistě, tvrdil, že i proto, že je to nejlepší pro celou zemi. Bez ohledu na stav teodské armády holá čísla ukazovala, že fjordenská kampaň nakonec armádu porazí. Eventeo se obhajoval, že nepovede předem prohranou bitvu.

Přesto to byl týž člověk, který Sarene vždycky učil, že když jde o zásady, stojí za to bojovat. Eventeo se zapřísahal, že pravda je neměnná a že žádná bitva – ani beznadějná – není zbytečná, když obhajuje něco, co za to stojí. Bylo však zřejmé, že jeho láska je silnější než pravda. Na jednu stranu ji to těšilo, ale na druhou se toho děsila. Teod padne kvůli ní, stane se jen dalším fjordenským státem, dalším malým Wyrnovým přisluhovačem.

Eventeo naznačil, že by měla Sarene vést Arelon stejným směrem, ale z jeho hlasu poznala, že byl hrdý, když to odmítla. Sarene bude Arelon – a Elantris – chránit. Bude bojovat za přežití své víry, protože Arelon – ubohý zbídačený Arelon – je poslední svatyní Korathu. Jestliže býval Arelon národem bohů, bude teď posledním kouskem Domiho nebe.

KAPITOLA 48

HRATHEN seděl v předsálí přijímací místnosti paláce a byl stále nespokojenější. Sledoval, jak se kolem něho projevuje změna vlády. Připadalo mu zvláštní, že jeden člověk může vlastnit tolik tapiserií, rohoží a brokátů. Předsálí bylo doslova vyložené textiliemi, až měl Hrathen pocit, že se musí nejdřív prokousat horou polštářů, než si najde místo k sezení.

Posadil se blízko kamenného krbu a se zaťatými zuby pozoroval shromážděné šlechtice. Jak se dalo čekat, stal se z Telriiho náhle velmi zaneprázdněný muž. Každý šlechtic, majitel pozemků nebo ambiciózní obchodník ve městě chtěl novému králi vzdát hold. Desítky jich čekaly v předsálí, mnozí z nich ani nebyli ohlášeni. Nedařilo se jim příliš skrývat netrpělivost, ale žádný z nich nebyl tak troufalý, aby si otevřeně stěžoval na zacházení.

Nepohodlí však nebylo v tu chvíli to nejhorší. Nesnesitelná byla Hrathenova společnost. Byla to sebranka podbízivých netečných hlupáků. Za Hrathenem však stála síla Wyrnovy země a Jaddethova království – ta síla, jež poskytla Telriimu majetek, který potřeboval k tomu, aby mohl uplatnit nárok na trůn.

A přesto musel Hrathen čekat. Bylo to k zbláznění, bylo to nezdvořilé, bylo to neuvěřitelné. A přesto neměl Hrathen jinou možnost než to vystát. I když za ním stál sám Wyrn, neměl žádné vojsko ani jinou moc, kterou by mohl Telriiho k něčemu nutit. Nemohl ho otevřeně odsoudit – navzdory svému zklamání – Hrathenův politický instinkt mu to nedovoloval. Vyvinul obrovské úsilí, aby na trůn dostal potenciálního příznivce. A jen hlupák by si nechal takovou možnost vzít pro pýchu. Hrathen bude čekat, dočasně strpí neúctu, ale nakonec dosáhne svého.

Do místnosti vešel sluha v nevkusně přemrštěné hedvábné livreji Telriiho osobního personálu. Muži v místnosti zbystřili, několik jich vstalo a začali si upravovat šaty.

„Gyorn Hrathen," ohlásil sluha.

Šlechtici sklesli a Hrathen vstal a opovržlivě mezi nimi prošel. Však už bylo na čase.

Telrii čekal v sále. Hrathen zůstal u dveří a prohlížel si místnost s nelibostí. Tento sál býval Iadonovou pracovnou a byl k tomu účelně zařízen. Všechno mělo své místo a řád, nábytek byl pohodlný, ale prostý.

Telrii to však změnil. Po stranách místnosti stáli sluhové a za nimi vozíky s exotickým ovocem od obchodníků z arelonského trhu. Telrii se usadil na ohromnou horu polštářů a látek a na jeho tváři s nachovým mateřských znaménkem se rozhostil přívětivý úsměv. Podlaha byla pokryta koberci a rohožemi a na stěnách se překrývaly tapiserie.

Lidé, s nimiž jsem nucen spolupracovat… pomyslel si Hrathen a v duchu si povzdechl. Iadon měl aspoň obchodního ducha.

„Á, Hrathen," řekl Telrii. „Vítejte."

„Vaše Veličenstvo," řekl Hrathen a pečlivě zastíral své znechucení, „doufal jsem, že si budeme moci pohovořit o samotě."

Telrii vzdychl. „Dobrá," řekl a mávnutím ruky poslal sluhy pryč. Odešli a zavřeli za sebou dveře.

„Tak tedy," začal Telrii, „proč jste přišel? Zajímají vás tarify pro vaše obchodníky na arelonském trhu?"

Hrathen se zamračil. „Mám důležitější věci k projednání, Vaše Veličenstvo. Stejně jako vy. Přišel jsem vyřídit váš slib spojenectví."

„Slib, Hrathene?" zeptal se Telrii pomalu. „Já jsem nikomu nic nesliboval."

A tak začala hra. „Máte se obrátit na Dereth," řekl Hrathen. „Tak zněla dohoda."

„Já jsem žádnou takovou dohodu neuzavřel, Hrathene," namítl Telrii. „Vy jste mi nabídl peníze a já jsem je přijal. Máte za to mou vděčnost, jak jsem slíbil."

„Já se s vámi nebudu handrkovat," řekl Hrathen a přemítal, kolik bude Telrii chtít za to, aby se rozpomněl. „Nejsem žádný patolízal, kterého byste dostal na vábničku. Když neuděláte to, co

od vás Jaddeth čeká, najde si jiného. Nezapomeňte, co se stalo vašemu předchůdci.“

Telrii se ušklíbl. „Nepřipisujte si zásluhy za něco, na čem je nemáte, pane. Iadonův pád, pokud si dobře vzpomínám, měla na svědomí teodská princezna. Vy jste byl v té době v Elantris. Ale pokud si Fjorden přeje, aby měl Arelon na trůnu Derethiho, dá se to zařídit. Ale bude to něco stát.“

Konečně, pomyslel si Hrathen. Zaťal zuby, potlačil hněv a na chvíli se odmlčel. Potom vzdychl. „Dobrá. Kolik –“

„Ovšem,“ přerušil ho Telrii, „to není cena, kterou byste mohl zaplatit vy.“

Hrathen strnul. „Prosím?“

„Ano,“ řekl Telrii. „Moji cenu musí zaplatit někdo s poněkud vyšším… postavením, než máte vy. Víte, dověděl jsem se totiž, že derethští kněží nemohou jmenovat člověka do pozice na úrovni své vlastní v církevní hierarchii.“

Hrathen cítil, jak mu běhá mráz po zádech, když domýšlel důsledky Telriiho slov. „To nemyslíte vážně,“ řekl šeptem.

„Já vím víc, než si myslíte, Hrathene,“ řekl Telrii. „Vy si myslíte, že jsem hlupák, že nevím, jak to na východě chodí? Králové se klaní gyornům. Co by mi zbylo z moci, kdybych vás nechal, abyste ze mě udělal mizerného derethského sluhu? Ne, to není pro mě. Já se nehodlám klanět, kdykoli sem přijde nějaký váš kněz. Obrátím se na vaši víru, ale jedině pod podmínkou, že budu mít v církevní hierarchii post, který odpovídá mé funkci v civilu. Takže nebudu jen král Telrii, ale *gyorn* Telrii.“

Hrathen užasle zakroutil hlavou. Tenhle člověk směle tvrdí, že ví, jak to chodí na východě, a pronese něco, čemu by se tam smály i malé děti. „Můj lorde Telrii,“ řekl pobaveně, „vy nemáte představu –“

„Už jsem řekl, Hrathene,“ přerušil ho Telrii, „že mi nemáte co nabídnout. Já musím jednat s vyšší pozicí.“

Hrathenovi se vrátily obavy: „Víte, co to říkáte?“

„S Wyrnem,“ řekl Telrii se širokým úsměvem. „Poslal jsem k němu posla před pár dny a informoval jsem ho o svém požadavku. Vás už tu není potřeba Hrathene. Můžete jít.“

Hrathen stál jako opařený. Ten člověk napsal dopis samotnému Wyrnovi… Telrii si dovolil vznést požadavky vládci všeho

stvoření? „Vy jste hlupák, hlupák,“ šeptal Hrathen, když si nakonec uvědomil závažnost svých problémů. Až Wyrn tu zprávu dostane…

„Jděte!“ opakoval Telrii a ukázal ke dveřím.

Hrathen jako omráčený udělal, co Telrii přikázal.

KAPITOLA 49

ZPRVU Raoden do knihovny vůbec nechodil, protože mu připomínala Sarene. Potom ho naopak začala přitahovat, protože mu připomínala Sarene.

Místo aby myslel na to, o co přišel, zaměřil se na spojitost, kterou mu Sarene odhalila. Studoval aon za aonem a všímal si podobnosti jejich tvarů s arelonskou krajinou. Aon Eno, znak pro vodu, obsahoval vlnitou čáru přesně stejných tvarů jako meandry řeky Aeredel. Znak pro les a dřevo, aon Dii, obsahoval několik kruhů, které představovaly lesy na jihu Arelonu.

Aony byly svým způsobem mapy země a každý z nich byl vlastně trochu jiným podáním téhož obrazu. Každý měl tři základní čáry – čáru pobřeží, čáru hor a tečku jezera Alonoe. Mnoho jich mělo čáru nahoře, která představovala řeku Kalomo, oddělující Arelon od Duladelu.

Některé znaky ho však zcela mátly. Proč má aon Mea, znak pro myšlení, křížek někde uprostřed hrabství Eon? Proč má aon Rii po sobě dva tucty zdánlivě neuspořádaných teček? Odpovědi mohly být ukryté kdesi ve svazcích knihovny, zatím však žádné vysvětlení nenašel.

Dor na něho útočil teď už alespoň dvakrát denně. Každá bitva vypadala, že bude poslední, a po každé se cítil slabší, jako by jeho

energie byla studna, která má dno, a každým zápasem by se k tomu dnu dostal blíž. Otázkou nebylo, jestli podlehne nebo ne, ale jestli stačí odhalit ono tajemství, než podlehne.

RAODEN se mořil s mapami až do naprostého zoufalství. Od Sarenina odchodu uplynulo pět dní a on dosud nenašel odpověď. Začínal si myslet, že to bude trvat věčně a že stále bude mít Aon-Dor na dosah, ale přece ne v hrsti. Velká mapa, která teď visela na zdi u jeho stolu, se zachvěla, jak ji narovnal a studoval v ní linie. Okraje měla časem ošoupané a inkoust už začínal blednout. Tato mapa pamatovala slávu i pád Elantris. Kdyby tak mohla mluvit a pošeptat mu své tajemství.

Zakroutil hlavou. Seděl na Sarenině židli a nohou klepal do nových stohů knih. S povzdechem se opřel a začal kreslit – jako by hledal v aonech útěchu.

Dostal se k nové, lepší metodě pro Aon-Dor. V textech se dočetl, že aony jsou mocnější, když se věnuje při kreslení pozornost nejen délce a sklonu čar, ale i jejich šířce. I když budou fungovat při stejné šíři všech čar, jejich přesná šířka na správných místech dodá aonům zvláštní sílu a moc.

Raoden tedy postupoval podle instrukcí, malíčkem kreslil tenké čáry a palcem silnější. Používal ke kreslení čar i nástroje – třeba tyčku nebo brko. Zvykem bylo kreslit prsty, ale na metodě nezáleželo tolik jako na výsledku. Elantriané prostřednictvím Aon-Doru ryli symboly do skal a kamene a vytvářeli je z drátů, ze dřeva a ze spousty jiných materiálů.

Evidentně bylo těžké vytvářet tvary aonů z různých přírodních materiálů, přesto však měly i tyto aony stejnou sílu, ať byly namalované prstem do vzduchu nebo lité z oceli.

K ničemu to však nevedlo. Jeho aony nefungovaly, i když byly sebepropracovanější. Kreslil nehtem čáry tak tenké, že byly sotva vidět, jiné kreslil třemi prsty – přesně, jak stálo v knihách. A nic se nestalo. Veškeré jeho studium, veškerá práce byla k ničemu. Proč se tím vůbec zabývá?

V hale se ozvaly kroky. Maresh přišel s novinkou – s botami na tlusté kožené podrážce vyztužené hřeby. Raoden se podíval skrz svůj průhledný aon, když se otevřely dveře a vešel Galladon.

„Stavil se tu její seon, sulo," řekl Galladon.

„Je tu ještě?“

Galladon zavrtěl hlavou. „Hned odletěl – chtěl nám jen říct, že konečně přesvědčila lordy, aby podnikli akci proti králi Telriimu.“

Sarene je přes seona denně informovala o své činnosti – to byla služba k nezaplacení. Raoden věděl, že by měl poslouchat, co se děje venku, toužil však být v klidu a nevědět, jako dřív. Tehdy mu šlo jen o Elantris, teď si musí dělat starosti s celým Arelonem a u toho mu svíral žaludek bolestný pocit bezmoci – nemůže přitom jinak pomoci.

„Neříkal Ashe, kdy přijde další dodávka?“

„Dnes večer.“

„Výborně,“ řekl Raoden. „Neříkal, jestli přijde Sarene osobně?“

„Přesně podle dohody,“ řekl Galladon a zakroutil hlavou.

Raoden přikývl a snažil se nedat najevo melancholii. Nevěděl, jak Sarene dodávky dopravuje, ale z nějakého důvodu nesměl Raoden ani ostatní do dvorany vstoupit, dokud dodavatelé neodešli.

„Nech už toho smutku, sulo,“ zabručel Galladon. „Nesluší ti – to bys musel mít jemný smysl pro pesimismus, aby to vyznělo jako důstojná zádumčivost.“

Raoden se neubránil smíchu. „Promiň. Mně jen připadá, že když přitlačím, abych našel řešení, přitlačí to na mě stejnou silou.“

„Pořád nic?“

„Nic,“ odpověděl Raoden. „Srovnával jsem staré mapy s novými a hledal rozdíly mezi liniemi hor a pobřeží, ale nezdá se, že by se něco změnilo. Zkoušel jsem kreslit ty základní čáry s trochu jiným sklonem, ale k ničemu to není. Ty čáry se neobjeví, dokud je nenamaluju přesně – se stejným sklonem jako vždycky. Jezero je taky na stejném místě. Tak nemůžu přijít na to, co se mohlo změnit.“

„Třeba se změnila některá z těch základních čar, sulo,“ řekl Galladon. „Nebo se něco musí přidat.“

„O tom jsem taky přemýšlel, ale co? Nevím o tom, že by tu byly nějaké nové hory nebo řeka, v Arelonu určitě ne.“ Raoden dokreslil aon Ehe a nespokojeně se na něj podíval. Prohlédl si jeho střed, který představoval Arelon a jeho rysy. Nic se nezměnilo.

Vlastně… Když přišel Reod, praskala země. „Ta rokle!“ vykřikl Raoden.

„Rokle?“ zeptal se Galladon skepticky. „Tu přece způsobil Reod, sulo, a ne naopak.“

„A co když to *bylo* naopak?“ řekl Raoden vzrušeně. „Co když bylo to zemětřesení prostě *před* Reodem? Vytvořilo tu rokli tam dole a najednou byly všechny aony neplatné – protože potřebovaly novou čáru, aby fungovaly. Celý Aon-Dor a celá Elantris musely okamžitě padnout.“

Raoden se soustředil na aon nad sebou. Rozechvělou rukou udělal tah přes nakreslený aon v místech, kde asi leží rokle. Nic se nestalo. Žádná čára se neobjevila. Aon zazářil a zmizel.

„To bude ono, sulo,“ řekl Galladon.

„Ne,“ řekl Raoden a začal aon znovu. Prsty mu létaly a kroužily vzduchem. Pohyboval jimi stálou rychlostí a ani si neuvědomil, že aon překreslil během pár vteřin. Na konci se zastavil a ruka se mu chvěla dole pod třemi základními liniemi. Jako by cítil…

Udělal tečku a čáru prstem a za ním se na aonu zableskla malá linka.

Potom to přišlo. S obrovskou silou se začal drát Dor. Vybuchl přímo skrz Raodena a dral se jako divoká řeka. Raoden zalapal po dechu a chvíli se vyhříval v tom moři síly jako zvíře, které bylo dlouho zavřené v kleci. Bylo to… skoro příjemné.

Potom to najednou bylo pryč. Raoden zavrávoral a upadl na kolena.

„Sulo?“ Galladon měl starostlivý výraz.

Raoden kroutil hlavou a nebyl schopen to vysvětlit. Prst ho ještě pálil, byl stále ještě Elantrian, ale Dor byl osvobozen. Udělal něco a nevěděl co. Dor už na něho nepřijde.

Potom zaslechl zvuk – jako když hoří oheň. Jeho aon, ten, který právě dokreslil, jasně zářil. Raoden vykřikl a ukázal na Galladona, aby uhnul, když se aon dal do pohybu. Aon se přehnul napůl a potom se všechny čáry zkřivily a zkroutily, dokud aon nedostal tvar disku. V jeho středu se objevil malý červený svítící bod, ten potom vybuchl a zvuk hořícího ohně zesílil na řev. Aon se změnil na ohnivou smršť. Raoden cítil ten žár, když ustupoval dozadu. Aon vybuchl a vytryskl z něj přímo za Galladonem

vysoko do vzduchu vodorovný sloup ohně. Oheň narazil do police s knihami a s obrovským výbuchem ji zdemoloval. Knihy a hořící listy létaly vzduchem a narážely do stěn a dalších knihovniček.

Náhle ohnivý sloup zmizel, horko bylo najednou pryč a Raodenova kůže byla chladná a nepříjemně lepkavá. Na zem ještě dopadlo pár posledních hořících kousků papíru. Z police knih zbyl pouze doutnající stoh popela.

„Co to bylo?“ zeptal se Galladon.

„Myslím, že jsem právě zničil oddělení biologie,“ řekl Raoden užasle.

„PŘÍŠTĚ, sulo, prosím neexperimentuj s aonem Ehe. Komo?“ Galladon sundal stoh téměř shořelých knih. Další hodinu strávili úklidem knihovny a likvidací posledních doutnajících hromádek.

„Ano,“ souhlasil Raoden šťastně. „To byla náhoda, že jsem zkoušel zrovna ten – nebylo by to bývalo tak dramatické, kdybych tam nedal ty přídavné znaky.“

Galladon se rozhlédl po knihovně. Na místě spálené police byla černá šmouha a po místnosti leželo několik poházených ohořelých svazků.

„Zkusíme jiný?“ zeptal se Raoden.

Galladon se ušklíbl. „Jen pokud nemá nic společného s ohněm.“

Raoden přikývl a zvedl ruku, aby nakreslil aon Ashe. Nakreslil dvojitý rámec obrazce a přidal čáru rokle. Potom udělal krok dozadu a napjatě čekal.

Aon se rozzářil. Světlo vycházelo z okraje pobřeží a potom se rozhořelo celým aonem jako plameny sycené tůní oleje. Obrysy aonu zčervenaly a potom – jako kov v ohni – zářivě zbělely. Barva se ustálila a celé okolí se ocitlo v záplavě světla.

„Ono to funguje, sulo,“ šeptal Galladon. „U Dolokena – ty jsi to dokázal!“

Raoden vzrušeně přikyvoval. Váhavě se přiblížil k aonu a dal k němu ruku. Nebyl horký – přesně tak, jak to stálo v knihách. Přesto ale měl jednu chybu.

„Ale není tak jasný, jak by měl být,“ řekl.

„Jak to poznáš?“ zeptal se Galladon. „Tenhle je první, který jsi viděl v akci!“

Raoden zakroutil hlavou. „Hodně jsem o tom už přečetl. Takhle velký aon Ashe by měl osvítit celou knihovnu – asi jako lucerna.“

Natáhl ruku a poklepal na střed aonu. Světlo okamžitě pohaslo, čáry dohasínaly jedna po druhé, jako by je jakýsi neviditelný prst mazal. Potom nakreslil další aon Ashe a tentokrát využil všechno, co věděl o přídavných liniích a modifikacích. Když byl aon hotov, svítil o něco více, ale zdaleka ne tak, jak by měl.

„Ještě je tam něco špatně,“ řekl Raoden. „Tenhle aon by měl svítit tolik, že bychom se do něj nemohli dívat.“

„Myslíš, že ta čára rokle je špatně?“ zeptal se Galladon.

„To ne, to bylo evidentně jádro problému. Aon-Dor už funguje, ale je oslabený. Musí v tom být ještě něco – nějaká další čára možná.“

Galladon se podíval na ruce. I na jeho tmavé kůži byly ještě patrné elantrijské skvrny. „Zkus léčící aon, sulo.“

Raoden přikývl a namaloval ve vzduchu aon Ien. Přidal modifikace upřesňující jako cíl Galladonovo tělo a trojnásobné zvýšení síly. Ukončil aon malou linkou rokle. Aon krátce zazářil a hned zmizel.

„Cítíš něco?“ zeptal se Raoden.

Dula zavrtěl hlavou. Potom zvedl ruku a zkoumal ránu na lokti, kterou si udělal, když jednou uklouzl na poli. Byla stále stejná.

„Bolí to všechno pořád stejně, sulo,“ řekl Galladon zklamaně. „A srdce mi netluče.“

„Ten aon se nechoval, jak by měl – zmizel zrovna jako dřív, když jsme neznali tu čáru rokle. Dor nenašel cíl, na který by měl působit.“

„Tak k čemu to tedy je, sulo?“ zeptal se Galladon trpce. „Stejně tu shnijeme.“

Raoden dal ruku Galladonovi na rameno. „K něčemu to je určitě, Galladone. Máme hybnou sílu Elantris – něco asi nebude fungovat, protože ještě nejsme na konci experimentů. Přemýšlej! Tohle je ta síla, která dala Elantris její krásu, sílu a živila celý Arelon. Tak nevzdávej naději, když už jsme tak blízko.“

Galladon se na něho podíval a potom se smutně usmál. „Vedle tebe to nejde, vzdát se, sulo. Ty člověka prostě nenecháš zoufat.“

JAK zkoušeli víc aonů, bylo zřejmé, že Aon-Dor stále ještě něco blokuje. Zvedli stoh papírů, ale ne celou knihu. Změnili jednu stěnu na modro a potom zase zpátky a Raodenovi se podařilo přeměnit hromadu popela na pár zrnek obilí. Bylo to slibné, ale mnoho aonů ještě nefungovalo.

Například žádný aon, zaměřený přímo na ně, neudělal nic. Jejich oblečení byl platný cíl, ale jejich tělo ne. Raoden si ulomil kousek nehtu a chtěl ho zvednout, ale nešlo to. Vysvětlit si to dovedl jedině znovu stejným způsobem.

„Naše těla zůstala někde na polovině transformace, Galladone," vysvětloval, když se díval, jak se před ním zvedá list papíru a potom hoří. Fungovaly tedy i spojené aony. „Shaod u nás neproběhl do konce – to, co brání aonům využít plně jejich potenciál, brání nám, abychom se stali skutečnými Elantriany. Dokud nebude dokončena naše transformace, nebudou na nás asi žádné aony fungovat."

„Já ještě pořád nechápu ten první výbuch, sulo," řekl Galladon a zkoušel před sebou aon Ashe. Znal jich jen pár a jeho rukám se silnými prsty se příliš nedařily. I teď, jak promluvil, udělal chybu a aon pohasl. Zamračil se a potom dokončil řeč. „Vypadalo to tak mocně. Jak to, že se takhle nepovedlo potom to ostatní?"

„Já nevím!" odpověděl Raoden. Před chvílí se váhavě pokusil znovu nakreslit aon Ehe se stejnými modifikacemi a vytvořit stejný ohnivý sloup. Místo toho však aon neudělal víc ohně, než by stačilo tak na ohřátí čaje. Měl pocit, že ten první výbuch nějak souvisel s tím, jak se Dor dral skrz něho… byl to únik na vytouženou svobodu.

„Možná to byl důsledek nějakého nahromadění energie Dor," řekl Raoden. „Jako když se v jeskyni hromadí plyny – a ten první aon, co jsem nakreslil, tu nahromaděnou rezervu vyčerpal."

Galladon pokrčil rameny. Ještě tolika věcem nerozumějí! Raoden chvíli seděl, potom mu padl zrak na stoh knih o Aon-Doru a vybral z něj jednu velkou knihu, která obsahovala stránku za stránkou pouze diagramy aonů. Galladon, který zůstal uprostřed věty, s nevrlým výrazem přišel k němu a začal se mu dívat přes rameno.

Aon, jehož stránku si Raoden vybral, byl velký a složitý. Když ho Raoden kreslil, musel udělat několik kroků do strany, protože

modifikace a dodatečné linie zasahovaly daleko za ústřední aon. Když končil, bolela ho ruka a jeho výtvor před ním svítil jako zářící plátno. Potom se začal třpytit, rovina obrazce se zkroutila a obalila Raodena. Galladon překvapeně vyjekl, když Raodena zalilo jasné světlo.

Během několika vteřin světlo zmizelo. Raoden viděl na Galladonově užaslé tváři, že byl úspěšný.

„Sulo, ty jsi to udělal, ty ses vyléčil!“

„Obávám se, že ne,“ zakroutil hlavou Raoden. „Tohle je jen iluze. Podívej.“ Zvedl ruce. Byly stále šedé a skvrnité. Tvář však měl jinou. Podíval se na sebe do naleštěné desky na konci police s knihami.

Dívala se na něho cizí tvář – pravda, byla beze skvrn, ale jeho podobu před Shaodem nepřipomínala.

„Iluze?“ podivil se Galladon.

Raoden přikývl. „To je založené na aonu Shao, ale je k tomu přidaných tolik věcí, že sám ten aon už tam skoro nehraje roli.“

„Ale na tebe by to přece nemělo fungovat,“ namítl Galladon. „Myslel jsem, že jsme dospěli k tomu, že na Elantriany aony nefungujou.“

„Taky to na mě nefunguje,“ řekl Raoden a otočil se. „To působí na mou košili. Je to iluze, jako oblečení – jen mi to kryje kůži, nic víc. Nic to nemění.“

„Tak k čemu je to dobrý?“

Raoden se usmál. „Můžeme chodit z Elantris ven, kamaráde.“

KAPITOLA 50

„Co tě tak zdrželo?“

„Nemohl jsem najít Spirita, paní,“ vysvětloval Ashe a vklouzl oknem do Sarenina vozu. „Tak jsem musel nechat vzkaz u pana Galladona. A potom jsem šel zkontrolovat krále Telriiho.“

Sarene si nervózně klepala prstem na tvář. „A jak se mu vede?“

„Galladonovi, nebo králi, paní?“

„Králi.“

„Jeho Veličenstvo má docela napilno. Hoví si v paláci, zatímco polovina arelonské šlechty čeká venku,“ řekl seon odsuzujícím tónem. „Myslím, že si momentálně stěžuje, že mezi personálem v paláci není dost mladých dívek.“

„To jsem tady vyměnila jednoho idiota za druhého,“ řekla Sarene a zakroutila hlavou. „Jak vůbec ten člověk přišel k majetku, aby se mohl stát vévodou?“

„On k němu nepřišel, paní,“ vysvětloval Ashe. „To jeho bratr. Potom umřel a Telrii to zdědil.“

Sarene vzdychla a opřela se, když kočár nadskočil. „Je tam Hrathen?“

„Často, paní,“ odpověděl Ashe. „Evidentně krále denně navštěvuje.“

„Na co vlastně čekají?“ zeptala se Sarene úzkostně. „Proč se Telrii neobrátí?“

„To nikdo neví, paní.“

Sarene se zamračila. Hra pokračovala dál, ale ona v ní byla stále zmatenější. Vědělo se, že Telrii chodí na derethské bohoslužby, a neměl důvod předstírat, že je konzervativní Korathi. „Žádné nové zprávy o tom prohlášení, co gyorn údajně navrhl?“ zeptala se rozechvěle.

„Ne, paní," dostala kýženou odpověď. Říkalo se mezi lidmi, že Hrathen navrhl zákon, který by donutil všechny Areloňany k obrácení na Dereth pod hrozbou vězení. I když se obchodníci na arelonském trhu tvářili, jako by se nic nedělo, všichni byli velmi napjatí.

Sarene si dokázala představit budoucnost. Brzy pošle Wyrn do Arelonu konvoj kněží a hned za ním vojensky cvičené mnichy. A Telrii, nejdřív příznivec a později konvertita, nebude nic víc než pěšák v jejich rukou. A během několika let bude Arelon derethskou zemí a ve skutečnosti prodlouženou rukou Fjordenu.

Jakmile by byl Hrathenův zákon schválen, Hrathen by neváhal a nechal by Sarene a ostatní zavřít. A dřív nebo později by pravděpodobně skončili na šibenici. A Fjorden by tím ztratil posledního odpůrce. Celý civilizovaný svět by patřil Wyrnovi, čímž by se naplnil dávný sen Staré Říše.

Přesto její spojenci debatovali a hovořili. Nikdo z nich nechtěl uvěřit, že by Telrii nakonec podepsal dokument přikazující násilné obrácení – taková zvěrstva se přece v jejich světě nedějí. Arelon bylo mírumilovné království. Ani ty takzvané nepokoje před deseti lety nebyly tak destruktivní – pokud tedy člověk nebyl z Elantris. Její přátelé chtěli postupovat obezřetně. Jejich opatrnost byla pochopitelná, dokonce chvályhodná, ale jejich časové plány byly strašlivé. Bylo dobré, že měla dnes hodinu šermu. Potřebovala si vybít vztek.

Jako odpověď na její myšlenky vůz zastavil před Roialovým domem. Když se Telrii nastěhoval do královského paláce, přesunuly ženy své hodiny šermu k Roialovi na zahradu. Bylo hezky a vanul příjemný jarní vánek. Vévoda Roial je přišel přivítat.

Sarene překvapilo, že ženy chtějí v šermování pokračovat. Byly však rozhodnuté a odhodlané, a tak se scházely každý druhý den jako dříve. Sarene byla evidentně jediná z nich, kdo potřeboval mečem ventilovat svou beznaděj.

Vystoupila z kočáru ve své obvyklé kombinéze a v nové paruce. Když šla kolem domu, slyšela zvuky šermujících syrenů. Roialův altánek byl vynikajícím místem pro trénink. Poskytoval stín a měl dřevěnou podlahu. Většina žen už tu byla a Sarene zdravily úsměvy a poklonami. Žádná z nich se ještě zcela

nevyrovnala se Sareniným náhlým návratem z Elantris. Přistupovaly k ní s mnohem větším respektem i strachem než dřív. Sarene jim pokynula. Měla ty ženy ráda, i když by nikdy nechtěla být jednou z nich.

Když je však viděla, připomnělo jí to ten zvláštní pocit ztráty, který cítila po návratu z Elantris. Nebyl to jen Spirit. Elantris bylo místo, kde cítila, že ji lidé přijímají takovou, jaká je. Nebyla tu princezna, byla něco víc – členka komunity, kde záleželo na každém člověku. Cítila teplo těch skvrnitých Elantrianů, jejich chuť přijmout ji mezi sebe, do svého života, a naopak vstoupit do života jí.

Tam, uprostřed nejzatracenějšího města na světě, vytvořil Spirit společenství, které bylo ztělesněním principů Korathu. Tato církev učila o požehnání jednoty. Bylo však ironické, že jediní lidé, kteří tento ideál uvedli do života, byli ti, které zatratila.

Sarene zakroutila hlavou, popadla meč a začala se rozcvičovat. Strávila svá léta dospělosti nekonečným hledáním přijetí a lásky. Když to však konečně našla, musela odejít.

Ani si neuvědomovala, jak dlouho cvičí – jakmile se rozehřála, rychle se vrátila do formy. Její myšlenky se stále točily okolo Elantris, Domiho, emocí a nepochopitelných ironií života. Když pak byla celá zpocená, uvědomila si, že ostatní ženy už skončily.

Překvapeně se rozhlédla. Všichni se tlačili po straně altánu, něco si mezi sebou povídali a dívali se na něco, co Sarene neviděla. Zvědavě došla za nimi a díky své mimořádné výšce přes ně zahlédla objekt jejich pozornosti. Muže.

Byl oblečen v modrém a zeleném hedvábí a na hlavě měl klobouk s pérem. Měl světle hnědou pleť duladelského aristokrata. Byl světlejší než Shuden, ale tmavší než ona. Byl oblý, spokojený a vypadal jaksi žoviálně, bezstarostně. Prostě Dula. Po jeho boku kráčel tmavý sluha, velký a zavalitý jako většina neurozených Dulů. Sarene žádného z nich nikdy neviděla.

„Co se to tam děje?“ zeptala se.

„To je nějaký Kaloom, paní,“ odpověděl Ashe, který poletoval okolo ní. „Přijel před chvílí. Vypadá na duladelského republikána, který loni utekl před tím masakrem. Ukrýval se v jižním Arelonu a tam se dověděl, že král Iadon hledá někoho, kdo by se ujal majetku barona Edana.“

Sarene se zamračila. Něco jí na tom nesedělo. Ženy se najednou daly do smíchu na nějakou jeho poznámkou, jako by byl odjakživa starým známým členem dvora. Když smích utichl, Dula si všiml Sarene.

„Á," řekl Kaloom a obřadně se uklonil. „To je jistě princezna Sarene. Říká se o vás, že jste nejkrásnější žena v Opelonu."

„Neměl byste věřit všemu, co se říká, pane," odpověděla Sarene pomalu.

„Ne," přisvědčil a podíval se jí do očí. „Jen tomu, co je pravda."

I když se tomu snažila zabránit, začala se Sarene červenat. *Nemá* ráda muže, kteří tohle dělají. „Obávám se, že jste nás zastihl nepřipravené, pane," řekla Sarene s přimhouřenýma očima. „Právě jsme skončily poměrně náročný trénink, takže nejsme schopny vás přivítat tak, jak by se na dámy slušelo a patřilo."

„Omlouvám se za svůj náhlý příjezd, Vaše Výsosti," řekl Kaloom. I přes jeho zdvořilou omluvu bylo patrné, že mu nikterak nevadí, že vstoupil do uzavřené společnosti. „Když jsem přijel do tohoto překrásného města, šel jsem se nejdřív poklonit do paláce – bylo mi však řečeno, že musím aspoň týden čekat, než dostanu audienci u krále. Zapsal jsem se tedy do listiny a potom přikázal vozkům, aby mě provezli městem. Slyšel jsem o slavném vévodovi Roialovi, a tak jsem se rozhodl, že ho navštívím. Ty nádherné zahrady mě velice překvapily."

Sarene se ušklíbla, ale než mu mohla začít cokoli vyvracet, objevil se vévoda Roial. Evidentně si uvědomil, že na jeho pozemek vstoupil jakýsi toulavý Dula. Jak se vévoda přiblížil, Kaloom se opět přihlouple poklonil a máchl před sebou svým velkým měkkým kloboukem. Potom spustil na vévodu chvály o tom, jak je poctěn, že smí navštívit takového ctihodného člověka.

„Mně se nelíbí," řekla Sarene tiše Ashovi.

„Jistě, paní," přisvědčil Ashe. „Vy jste nikdy zrovna nevycházela s duladelskými aristokraty."

„V tom je ale ještě něco jiného," trvala na svém Sarene. „Něco mi na něm připadá falešné. On nemá akcent."

„Republikáni většinou mluvili aonsky velmi dobře – hlavně ti, co bydleli u hranic. Já jsem potkal několik Dulů, kteří mluvili naprosto beze stopy akcentu."

Sarene se jenom zamračila. Když toho člověka pozorovala, uvědomila si, co jí na něm vadí. On je *příliš* konvenční. On má všechno, co by měl duladelský aristokrat mít – je hloupý, nafoukaný, nabubřele oblečený, afektovaný, a když přijde k věci, je zcela lhostejný. Je jako klišé, jako živá ukázka typického ideálního představitele duladelské šlechty.

Kaloom skončil s formálním představováním a přešel k dramatickému líčení svého příjezdu. Roial se jen usmíval. S Duly udělal už spoustu obchodů a bylo mu jasné, že s nimi nejlépe pořídí, když se bude usmívat a občas přikývne.

Jedna z žen podala Dulovi šálek. Usmál se na znamení díků a jedním douškem vypil všechno víno, aniž ztratil nit hovoru, a okamžitě pokračoval v hovoru i gestikulaci. Dulové totiž nemluvili jen ústy, ale celým tělem, zvláště když vyprávěli o svých zážitcích. Když Kaloom líčil, jak ho překvapilo, že je Iadon mrtev a na trůně je nový král, peří a hedvábí na něm jen vlálo a šustilo.

„Snad by se k nám pán chtěl připojit," řekla Sarene a přerušila jeho řeč – což byla často jediná možnost, jak začít hovor s Dulou.

Kaloom překvapeně zamrkal. „Připojit k vám?" zeptal se váhavě a na chvilku přerušil proud slov. Sarene cítila ten zlom. Byla si čím dál jistější, že tenhle člověk je někdo jiný, než za koho se vydává. Naštěstí okamžitě přišla na způsob, jak ho vyzkouší.

„Samozřejmě, pane," řekla. „O lidech z Duladelu se říká, že jsou to nejlepší šermíři na světě – dokonce i lepší než v Jaadoru. Jsem si jistá, že naše dámy by velmi rády viděly šermovat skutečného mistra."

„Jsem vám povděčen za vaši nabídku, Vaše Milostivá Výsosti," začal Kaloom, „ale nejsem oblečen –"

„Jen jeden rychlý zápas, pane," řekla Sarene a vzala z vaku své dva nejlepší syreny – s nabroušeným ostřím a ne s kuličkou na konci. Jedním máchla ve vzduchu a usmála se na Dulu.

„Dobrá," řekl Kaloom a odhodil stranou klobouk. „Tak tedy rychlý zápas."

Sarene se zarazila a snažila se odhadnout, jestli to hraje, nebo myslí vážně. Ve skutečnosti s ním šermovat nechtěla. Chvilku váhala a potom pokrčila rameny a hodila mu jednu ze zbraní. Jestli

to jen hraje, tak ho uvedu do rozpaků – a možná to ještě bude bolet.

Kaloom si svlékl tyrkysový plášť a pod ním měl zmačkanou zelenou košili. Potom překvapivě zaujal bojovou pozici, pozvedl ruku za zády a vyzývavě zvedl špičku syrenu.

„Dobře," řekla Sarene. A zaútočila. Kaloom před jejím výpadem uskočil stranou a obkroužil strnulého vévodu Roiala, jak odrážel Sareniny útoky. Mezi ženami se ozvalo několik vyděšených výkřiků, protože Sarene zabrousila až mezi ně, když se Dulovi bránila. Brzy se však objevila, seskočila z dřevěného stupínku a přistála bosá na měkké trávě.

Ženy, šokované průběhem zápasu, všechno bedlivě sledovaly, aby jim neunikl jediný úder. Sarene viděla, jak je pozorují. Postupně se přesunuli až na prostranství ve středu Roialových zahrad.

Dula byl překvapivě dobrý, i když mistr to nebyl. Strávil příliš mnoho času odrážením jejích útoků, když nebyl schopen udělat nic jiného než se bránit. Jestli to byl skutečně člen duladelské aristokracie, musel být jedním z jejích horších šermířů. Sarene se setkala s několika lidmi, kteří byli horší než ona, ale v průměru ji tři ze čtyř porazili.

Kaloom vystoupil ze své apatie a soustředil se především na to, aby zabránil Sareninu meči rozpárat ho napůl. Posunovali se po celém volném prostranství, Kaloom vždycky ustoupil o krok dál než při předchozím Sarenině útoku. Vyvedlo ho z míry, když stoupl na cihlu místo na trávu, jakmile se přiblížili k fontáně uprostřed Roialovy zahrady.

Sarene zaútočila energičtěji a Kaloom musel ustoupit až na cihlovou zídku. Potom ho zatlačila ještě dále, až už byl nohama přímo u fontány. Neměl kam ustoupit – aspoň jí to tak připadalo. Zůstala však překvapená, když skočil do vody. Vykopl nohou spršku vody a vyskočil vpravo nahoru. Když se vynořil vedle fontány, píchla Sarene mečem do vody. Cítila, jak hrot zavadil o něco měkkého, a zaslechla tiché, skoro neslyšitelné vyjeknutí. Otočila se a zvedla meč, že znovu zaútočí, ale Kaloom byl na kolenou a meč měl zaražený do země. Zvedl jasně žlutou květinu.

„Tak, má paní?" pronesl dramaticky, „odhalila jste moje tajemství – nikdy jsem nebyl schopen čelit krásné dámě v bitvě.

Srdce mi vře, kolena se mi třesou a meč se odmítá bít.“ Uklonil se a podával jí květinu. Shromážděné ženy za nimi zasněně vzdychaly.

Sarene nejistě položila meč. Kde tu květinu vzal? S povzdechem ji od něho přijala. Oba věděli, že tato omluva není ničím jiným než úhybným manévrem, aby předešel rozpakům – Sarene však musí jeho vychytralost respektovat. Nejenže se vyhnul tomu, že by vypadal jako hlupák, ale ještě udělal dojem na ženy svým dvorským smyslem pro romantiku.

Sarene ho pozorovala a hledala na něm ránu. Byla si jistá, že ho zasáhla někam do tváře, když vyskakoval z fontány, ale nic nebylo vidět. Tak nakonec přece jen asi minula.

Ženy tleskaly jejich představení a začaly Dulu lákat k altánu. Kaloom odcházel a cestou se na Sarene usmál – ovšem nebyl to ten pošetilý úsměv jako předtím, ale jiný, chytrácký. A z nějakého důvodu jí připadal velmi povědomý. Znovu se uklonil a potom se nechal odvést.

KAPITOLA 51

STÁNKY na tržišti uprostřed města hrály všemi barvami. Hrathen se mezi nimi procházel a rozmrzele se díval na neprodané zboží a prázdné ulice. Mnoho obchodníků bylo z východu a utratili spoustu peněz za přepravu svého zboží do Arelonu na jarní trh. Pokud tu zboží neprodají, způsobí jim ztráta takovou finanční ránu, že se z ní už nemusejí vzpamatovat.

Většina obchodníků tmavé fjordenské pleti před ním uctivě sklonila hlavu. Hrathen byl tak dlouho venku – nejdřív v Duladelu a potom v Arelonu – že už skoro zapomněl, jaké to je, když mu

lidé vzdávají patřičnou poctu. I když skláněli hlavu, viděl Hrathen v očích těchto obchodníků něco neobvyklého. Nervozitu. Celé měsíce se chystali na tento trh, ještě dávno před Iadonovou smrtí si zaplatili cesty a zboží. Když došlo potom k tomu pozdvižení, neměli už jinou možnost než přijet a snažit se prodat, co půjde.

Za Hrathenem vlál jeho plášť a s každým krokem mu zazvonilo brnění. Nasadil masku sebedůvěry, kterou však ve skutečnosti necítil, aby dodal obchodníkům jakýsi pocit bezpečí. Ale dobře se mu nedařilo, ani trochu. Jeho spěšný vzkaz Wyrnovi přes seona přišel pozdě. Telriiho žádost dorazila dřív. Naštěstí se Wyrn jen mírně rozzlobil nad Telriiho domýšlivostí.

Čas se mu krátil. Wyrn mu naznačil, že nemá shovívavost s hlupáky a že by – samozřejmě – nikdy nejmenoval do funkce gyorna cizince. Přesto Hrathenovy následné schůzky s Telriim neprobíhaly dobře. I když se zdál o trochu rozumnější než tehdy, když Hrathena vyhodil, odmítal stále finanční vyrovnání. Jeho zdrženlivost k obrácení nebyla pro Arelon dobrým příkladem.

Prázdné tržiště bylo projevem zmatenosti arelonské šlechty. Najednou si nebyli jisti, jestli je lepší být příznivci Derethu, nebo ne – a tak se prostě schovali. Frekvence plesů a večírků klesla a lidé se zdráhali chodit na trh a místo toho čekali, co udělá panovník. Všechno viselo na Telriiho rozhodnutí.

Ono to přijde, Hrathene, říkal si. *Máš ještě celý měsíc na to, přesvědčovat, přemlouvat a hrozit. Telrii pochopí pošetilost toho, co žádal, a obrátí se.*

Přes veškeré sebepřesvědčování si Hrathen připadal jako na šikmé ploše. Hrál nebezpečnou hru. Arelonská šlechta mu ve skutečnosti ještě nepatřila. Většině šlechticů šlo zatím spíš o vnější formu než o podstatu. Kdyby přinesl Arelon Wyrnovi, přinese mu při nejlepším houf obrácených polověrců. Jestli mu to bude stačit.

Hrathen se zarazil, když zpozoroval pohyb u stanu po straně. Byl to velký modrý stan, extravagantně zdobený, s velkými křídly po stranách. Bylo tu cítit koření a kouř. Obchodník s kadidlem.

Hrathen se zamračil. Byl si jistý, že zahlédl jasně červenou barvu derethského pláště, a potom se kdosi schoulil ve stanu. Všichni kněží by měli touto dobou být na meditacích a ne na trhu. Odhodlaný odhalit, který arteth ho neuposlechl, přešel Hrathen cestu a vešel do stanu.

Uvnitř byla tma, tlusté plátno bránilo vstupu slunečních paprsků. Na jedné straně svítila lucerna, celý prostor byl však natolik zaplněn krabicemi, barely a truhlami, že Hrathen viděl jen stíny. Chvíli stál a snažil se prohlédnout ve tmě. Zdálo se, jako by tam nikdo nebyl, ani obchodník.

Udělal krok dopředu a prošel vůněmi kadidel, ostrými i sladkými. Vzduch byl prosycený vůněmi vonných bylin, mýdla a olejů a tato pestrobarevná směsice zahalovala mysl. U konce stanu vzadu našel vedle krabice popela po spáleném kadidle opuštěnou lucernu. Svlékl si rukavice a promnul jemný prášek mezi prsty.

„Jako kdyby to byl popel z vaší síly a moci, že, Hrathene?“ zeptal se čísi hlas.

Hrathen se polekaně otočil. Vzadu se vztyčila postava v derethském plášti.

„Co tam děláte?“ zeptal se Hrathen, otočil se od Dilafa, setřel si popel z rukou a navlékl rukavici.

Dilaf neodpověděl. Stál ve tmě a provokoval tím, že mu nebylo vidět do tváře.

„Dilafe?“ opakoval Hrathen a otočil se. „Na něco jsem se vás ptal.“

„Skončil jste tu, Hrathene,“ šeptal Dilaf. „Ten hlupák Telrii si s várna hraje. S váma, s derethským gyornem. Lidi by neměli klást požadavky Fjordenu, Hrathene, to by neměli.“

Hrathen cítil, jak rudne. „Co vy o takových věcech víte?“ vyštěkl. „Nechte mě na pokoji, artethe.“

Dilaf se nepohnul. „Byl jste blízko, to přiznám, ale vaše hloupost vás připravila o vítězství.“

„Bah!“ vyštěkl Hrathen a prošel okolo Dilaf a směrem k východu. „Moje bitva ještě zdaleka neskončila – já mám ještě čas.“

„Máte?“ namítl Dilaf. Koutkem oka Hrathen zahlédl, jak se Dilaf přiblížil k hromádce popela a probírá ho prsty. „Ten vám proklouzl mezi prsty, Hrathene. Moje vítězství je na pozadí té vaší prohry tak sladké.“

Hrathen se odmlčel a potom se rozesmál a podíval se na Dilafa. „Vítězství? V čem jste zvítězil? Nad kým…?“

Dilaf se usmál. V mdlém světle lucerny se objevila jeho tvář. Usmíval se. Ten výraz spolu s jeho horlivostí, ambicemi a

zanícením, které Hrathen pozoroval už dávno, hned od prvního dne, vzaly Hrathenovi řeč ze rtů. V tom mihotavém světle nevypadal Dilaf vůbec jako člověk, ale jako Svrakiss, poslaný, aby Hrathena trýznil.

Dilaf pustil hrst popela a potom přešel okolo Hrathena, otevřel stan a vyšel ven.

„Dilafe?“ ptal se Hrathen hlasem tak tichým, že ho arteth nemohl slyšet. „Jaké vítězství?“

KAPITOLA 52

„AU!“ vyjekl Raoden, když mu Galladon píchal jehlu do tváře.

„Nekňourej,“ poručil mu Dula a utáhl nit.

„Karata to umí mnohem líp,“ řekl Raoden. Seděl před zrcadlem v jejich pokoji v Roialově domě, hlavu nakloněnou na stranu, a sledoval, jak mu Galladon zašívá ránu od meče.

„No tak počkej, až se vrátíme do Elantris, sulo,“ řekl Dula mrzutě a na důraz znovu píchl Raodena do tváře.

„Ne,“ řekl Raoden s povzdechem. „Už tak jsem čekal dost dlouho – vždyť tuhle trhlinu cítím pokaždé, když se trochu usměju. Proč se mi nemohla trefit třeba do ruky?“

„Protože jsme Elantriané, sulo,“ odpověděl Galladon. „Když se nám může stát něco špatného, tak se to zaručeně stane. Měl jsi štěstí, že jsi vyvázl jen s tímhle – a vlastně, že jsi s tím tělem vůbec mohl šermovat.“

„Ono to nebylo lehký,“ řekl Raoden a držel hlavu rovně, aby na ní mohl Dula pracovat. „Proto jsem to musel tak rychle ukončit.“

„Ale stejně šermuješ líp, než jsem čekal.“

„Učil jsem se u Eondela,“ řekl Raoden. „Tenkrát, když jsem hledal cestu, jak dokázat, že otcovy zákony jsou hloupé. Eondel zvolil šermování, protože si myslel, že to pro mě bude užitečné do života, když budu politik. Nikdy v životě by mě nenapadlo, že to využiju, až se budu bránit manželce, aby mě nerozsekala na kousky.“

Galladon se pobaveně smál a znovu píchl Raodena do tváře. Raoden zaťal zuby. Všechny dveře byly pečlivě pozavírané na zástrčky a závěsy zatažené, protože Raoden musel odložit masku, aby mu mohl Galladon sešít vlastní tvář. Vévoda byl tak laskav, že je ubytoval. Roial byl zřejmě jediný z Raodenových bývalých přátel, koho Kaloom vysloveně neobtěžoval, ale spíše zajímal.

„Tak hotovo, sulo,“ řekl Galladon a utáhl poslední steh.

Raoden přikývl a podíval se na sebe do zrcadla. Už si málem začínal myslet, že ta hezká duladelská tvář mu skutečně patří. To bylo nebezpečné. Musí mít na paměti, že je stále Elantrian se všemi slabostmi a strastmi, které k tomu patří, navzdory cizí podobě, kterou na sebe vzal.

Galladon měl stále masku. Aony fungovaly dobře, pokud do nich Raoden nezasahoval. Aony, ať už nakreslené ve vzduchu nebo vyryté do bláta, mohl zrušit jedině Elantrian. V knihách stálo, že aony nakreslené do prachu fungují i potom, co se jejich obrazec ošoupe nebo vymaže.

Masky byly spojené s jejich spodním prádlem, takže si je mohli každý den znovu nasadit, aniž by museli znovu kreslit aony. Galladon měl masku neurčitého širokolícího Duly podle tváře, kterou Raoden objevil na zadní straně jedné knihy. Raodenovu tvář dalo víc práce vybrat.

„Jak působím?“ zeptal se Raoden a vyndal knihu o Aon-Doru, aby znovu vytvořil svou podobu. „Jsem přesvědčivý?“

Galladon pokrčil rameny a sedl si na Raodenovu postel. „*Já* bych tedy nevěřil, že jsi Dula, ale oni tomu snad věří. Myslím, že jsi stejně neměl na vybranou. Komo?“

Raoden kreslil a přitom přikývl. Arelonská šlechta byla příliš známá a pokus předstírat, že je z Teodu, by Sarene okamžitě prohlédla. Když chtěl mluvit aonsky, zbyl mu jedině Duladel. Z jeho nepřesvědčivých pokusů napodobit Galladonův přízvuk bylo

zřejmé, že nikdy nebude přesvědčivým duladelským rolníkem. I nad výslovností těch nejběžnějších slov jako „komo“ dostával Galladon záchvaty smíchu. Naštěstí bylo dost méně známých duladelských měšťanů – starostů malých měst nebo bezvýznamných radních – kteří mluvili výborně aonsky. Raoden jich sám mnoho poznal a napodobit je znamenalo jen mít smysl pro okázalost a lehkovážnost.

Horší to bylo s oblečením – Raoden je musel v jiném převleku koupit na arelonském trhu. Po svém oficiálním příjezdu však už sehnal lepší výbavu. Měl pocit, že Dulu hraje dobře, i když každého nepřesvědčil.

„Myslím, že Sarene má podezření,“ řekl Raoden, když dokončil aon a sledoval, jak ho obtáčí a mění mu tvář.

„Ona je skeptičtější než ostatní.“

„To je pravda,“ řekl Raoden. Měl v úmyslu jí při první příležitosti prozradit, kdo je, ale ona odmítala zůstat s Kaloomem o samotě. Odmítla dokonce i jeho dopis a vrátila mu ho neotevřený.

U ostatních to však naštěstí bylo jednodušší. Od chvíle, co Raoden přede dvěma dny odešel z Elantris – dohled nad Novou Elantris svěřil Karatě – se mu podařilo proniknout do arelonské vyšší společnosti tak snadno, že ho to až samotného překvapilo. Šlechtici byli příliš zaujatí Telriiho vládou na to, aby zkoumali Kaloomovu pravou totožnost. Ve skutečnosti se s ním velmi rychle sblížili. Bylo zřejmé, že jeho nespoutaná hloupost vnášela do jejich schůzek příležitost zasmát se a zapomenout na zmatky posledních několika týdnů. A tak se brzy stal nezbytným hostem při všech příležitostech.

Skutečnou zkouškou však bude, až se pokusí dostat na Sareniny a Roialovy tajné schůzky. Jestli má prokázat Arelonu nějakou službu, musí se do této společnosti dostat, protože v ní se rozhoduje o osudu země. Galladon samozřejmě nevěřil, že by měl Raoden šanci – protože Galladon nevěřil nikdy ničemu. Raoden se tomu smál. On vlastně s těmito schůzkami začal – a teď hledá cestu, jak se na ně dostat.

Jeho obličej už zase kryla Kaloomova tvář, oblékl si zelené rukavice, aby nebylo vidět, že má elantrijské ruce, a začal se točit

a natřásat kolem Galladona. „A neodolatelný Kaloom už je opět mezi námi.“

„Prosím, sulo, aspoň v soukromí ne. Ono mi to stačí na veřejnosti, abych měl chuť tě uškrtit.“

Raoden se rozesmál. „No, to je přece život – milován ženami a vyhledáván muži.“

Galladon se ušklíbl. „Milován všemi ženami krom jedné, chceš říct.“

„No, ale vždyť mě přece vyzvala, abych s ní šermoval, kdykoli budu chtít,“ řekl Raoden, usmál se a šel roztáhnout závěsy.

„No, to proto, aby měla další příležitost tě napíchnout,“ řekl Galladon. „Máš štěstí, že tě zasáhla do obličeje, který zakryješ maskou. Kdyby tě píchla skrz oblečení, těžko bys jí vysvětloval, proč nekrvácíš. Komo?“

Raoden otevřel dveře na balkon a vyšel do zahrady. Vzdychl, když za ním přišel Galladon. „Vysvětli mi jednu věc. Proč je Sarene pokaždé, když mě potká, tak odhodlaná mě nenávidět?“

„To bude láska,“ řekl Galladon.

Raoden se jízlivě zasmál. „No, aspoň nenávidí Kalooma a ne mě. Tohle jí asi prominu – já už ho skoro nenávidím taky.“

Ozvalo se zaklepání na dveře. Galladon se podíval na Raodena a ten přikývl. Kostýmy i masky byly kompletní. Galladon, kterému příslušela role sluhy, šel otevřít. Za dveřmi stál Roial.

„Můj pane,“ řekl Raoden a vyšel za Roialem s roztaženýma rukama a širokým úsměvem. „Doufám, že se máte tak božsky jako já!“

„To mám, příteli Kaloome,“ řekl Roial, „mohu dál?“

„Jistě, jistě,“ odpověděl Raoden. „Vždyť je to váš dům. My jsme vám tak nevyslovitelně vděčni za vaši laskavost, protože já vím, že vám ji nebudu moci nikdy oplatit.“

„To je nesmysl, pane,“ řekl Roial. „Ačkoli – když už mluvíme o splácení, jistě vás potěší, že jsem udělal dobrý obchod s těmi stojany na lampy, které jste mi dal. Uložil jsem vám peníze na účet v bance – mělo by to stačit na spokojený život na několik let, přinejmenším.“

„To je skvělé!“ prohlásil Raoden. „Okamžitě začneme hledat jiné ubytování.“

„Ne, ne," řekl vévoda a zvedl ruce. „Zůstaňte tu tak dlouho, jak budete chtít. Já mám na stará kolena tak málo návštěv, že mi i tenhle malý dům občas připadá moc veliký."

„Potom zůstaneme, dokud nás tu strpíte!" odpověděl Raoden s typicky duladelskou netaktností. Říkalo se, že jakmile pozvete Dulu, nikdy se ho nezbavíte – ani jeho rodinných příslušníků.

„Řekněte mi, pánové," řekl Roial a vyšel na balkon, „jak jste sehnali tucet zlatých stojanů na lampy?"

„Rodinné dědictví," řekl Raoden. „Tajně jsem je vynesl z našeho domu, když ho pálili."

„To muselo být hrozné," řekl Roial a opřel se o balkónové zábradlí.

„Víc než hrozné," řekl Raoden zasmušile. Potom se usmál. „Ale ty časy jsou už za námi, můj pane. Teď mám novou zemi a nové přátele. Vy budete mou novou rodinou."

Roial nepřítomně přikývl a ostražitě se podíval na Galladona.

„Vidím, že máte něco na srdci, lorde Roiale," řekl Raoden. „Neostýchejte se to vyslovit – můj dobrý Dendo mě provází od mého narození, ten zasluhuje naprostou důvěru."

Roial přikývl, otočil se a rozhlédl se po svém panství. „Já jsem se nezmínil o těžkých časech ve vaší zemi bezdůvodně, pane. Vy říkáte, že to už je pryč, ale já se obávám, že tady teror právě začíná."

„Aha, máte na mysli problémy s trůnem," řekl Raoden a hlasitě mlaskl.

„Ano, pane," přisvědčil Roial. „Telrii není silný vladař. Obávám se, že Arelon brzy potká duladelský osud. Všude tady na nás číhají fjordenští vlci, čichají krev, ale naše šlechta se tváří, že nic nevidí, než jen pár krotkých psů."

„Ach, jsou to těžké časy," řekl Raoden. „Kam má člověk jít, aby našel klid a mír?"

„Někdy si musí udělat svůj vlastní klid a mír, pane."

„Jak to myslíte?" zeptal se Raoden a snažil se skrýt své napětí.

„Pane, já doufám, že se vás nedotknu, když vám řeknu, že vás ostatní pokládají za poněkud lehkovážného."

Raoden se rozesmál. „To doufám, že mě tak vidí, pane. Nerad bych byl ze sebe dělal hlupáka nadarmo."

Roial se usmál. „Já cítím, že je ve vás vtip, který se vám nepodařilo zcela skrýt, pane. Řekněte mi, jak se vám podařilo uprchnout z Duladelu?“

„Obávám se, že tohle tajemství zatím musí zůstat neprozrazeno, můj pane,“ řekl Raoden. „Někteří lidé by mohli draze zaplatit, kdyby vyšel najevo jejich podíl na mém útěku.“

Roial přikývl. „Chápu. Důležité je, že jste přežil, i když vaši přátelé padli. Víte, kolik uprchlíků se sem při pádu Duladelu dostalo?“

„To bohužel nevím, pane,“ odpověděl Raoden. „Měl jsem tou dobou dosti napilno.“

„Ani jeden,“ řekl Roial. „Nevím ani o jediném – krom vás. Slyšel jsem, že byli republikáni příliš šokováni na to, aby se pokusili byť jen pomyslet na útěk.“

„Naší lidé reagují pomalu, pane,“ řekl Raoden se zdviženýma rukama. „V tomto případě nás naše laxnost stála svobodu. Revoluce nás převálcovala, než jste se stačili rozhodnout, co bude k večeři.“

„Ale vy jste uprchl.“

„Já jsem uprchl,“ přisvědčil Raoden.

„Takže už jste prošel tím, co nás čeká, a proto je pro nás cenná vaše rada – ať si ostatní myslí, co chtějí.“

„Je cesta, jak se duladelskému osudu vyhnout, pane,“ řekl Raoden obezřetně. „I když by mohla být nebezpečná. Znamenala by… změnit vládu.“

Roial znalecky přimhouřil oči. Něco si vzájemně sdělili – pochopení vévodovy nabídky a Raodenovy svolnosti.

„Mluvíte o nebezpečných věcech,“ varoval ho Roial.

„Dost jsem jich prožil, pane. Nebyl bych proti jistému riziku, kdyby znamenalo, že prožiju zbytek života v klidu.“

„To vám nezaručím,“ řekl Roial.

„Stejně jako já vám nezaručím, že tenhle balkon nespadne a nepošle nás na onen svět. Takže spoléháme jedině na štěstí a na svůj rozum, že nás společně ochrání.“

Roial přikývl. „Znáte dům obchodníka Kiina?“

„Znám.“

„Sejdeme se tam dnes při západu slunce.“

Raoden přikývl a vévoda se omluvil. Když se za ním zavřely dveře, Raoden mrkl na Galladona. „A ty sis myslel, že se mi to nepovede.“

„Já už si o tobě nikdy netroufnu pochybovat,“ řekl Galladon suše.

„To tajemství bylo Roial, kamaráde,“ řekl Raoden a zavřel dveře na balkon, když vešli do místnosti. „Prohlédne každou fasádu – ale na rozdíl od Sarene jeho první otázka není ‚Proč se mě ten hlupák snaží oklamat‘, ale ‚Jak využít toho, na co jsem právě přišel‘. Já jsem mu naznačil a on zareagoval.“

Galladon přikývl. „Dobře, tak jsi to rozjel. A co teď?“

„Musíme najít cestu, jak dostat na trůn Roiala místo Telriiho,“ řekl Raoden a vzal do ruky hadřík a sklenici hnědého líčidla. Trochu si ho natřel na hadřík a ten dal do kapsy.

Galladon zvedl obočí. „A co je tohle?“ zeptal se a kývl hlavou k hadříku.

„Doufám, že to nebudu muset použít.“

KAPITOLA 53

„CO tu dělá *tenhle?*“ zeptala se Sarene ve dveřích Kiinovy kuchyně. V kuchyni seděl idiot Kaloom v křiklavě červenooranžovém oblečení. Vzrušeně debatoval s Kiinem a Roialem, takže si ani nevšimli Sarenina příchodu.

Lukel za ní zavřel dveře a potom se znechuceně podíval na Dulu. Bratranec měl pověst jednoho z nejinteligentnějších a nejosobitějších mužů v Kae. Kaloom ho však k jeho velké nelibosti v té osobitosti rychle předčil.

„Roial ho z nějakýho důvodu pozval," broukl Lukel.

„On se Roial zbláznil?" namítla Sarene poněkud hlasitěji, než měla. „Co když je ten zatracenej Dula špion?"

„Špion pro koho?" zeptal se Kaloom vesele. „Myslím, že váš nabubřelý král nemá dost politické duchapřítomnosti, aby najímal špiony – a buďte ujištěna, princezno, že jestli jsem vám trnem v oku, Fjordenu jsem mnohem větším. Gyorn by si raději nechal provrtat koleno, než by si mě najal jako informátora."

Sarene se začervenala rozpaky, což Kalooma jen znovu rozesmálo.

„Myslím, Sarene, že nám názory pana Kalooma mohou pomoct," řekl Roial. „Dívá se na věci jinak než lidí v Arelonu a má nestranný pohled i na situaci v Kae. Vzpomínám si, že vy sama jste použila podobný argument, když jste mezi nás přišla poprvé. Tak nepopírejte, že by pro nás mohl být Kaloom přínosem jen proto, že je trochu víc excentrický, než se vám líbí."

Sarene se zamračila, ale nechala se pokárat bez protestu. Vévodova slova měla logiku a váhu – pohled z jiné strany by byl jistě přínosný. Roial z nějakého důvodu Kaloomovi důvěřoval. Viděla, že se vzájemně respektují. Nevrle si musela přiznat, že vévoda asi na Kaloomovi vidí něco, co ona nepostřehla. Vždyť s ním nakonec oba Dulové už několik dní bydlí.

Ahan přišel jako obvykle pozdě. Shuden s Eondelem si tiše povídali na kraji stolu a jejich tlumená konverzace byla pravým opakem Kaloomova halasného vyprávění. Kiin přinesl jednohubky – jakési sušenky s bílou polevou. I přes její naléhání, aby večeři nevařil, nemohl Kiin evidentně připustit, aby se u něho sešlo tolik lidí, aniž by je pohostil. Sarene se usmála. Pochybovala, že by se na nějakých jiných spikleneckých schůzkách takhle hodovalo.

Po chvíli se přikolébal Ahan a ani se nenamáhal zaklepat. Žuchnul na svou obvyklou židli a vrhl se na sušenky.

„Tak jsme všichni," řekla Sarene rázně, aby Kalooma přerušila. Postavila se a všichni na ni upřeli pozornost. „Věřím, že jste všichni o naší neblahé situaci hodně přemýšleli. Chcete někdo začít?"

„Já," řekl Ahan. „Třeba by se dal Telrii přesvědčit, aby se neobrátil na Dereth."

Sarene vzdychla. „Myslela jsem, že to už jsme probrali, Ahane. Telrii se nerozmýšlí, jestli se obrátit, nebo neobrátit. On čeká, kolik peněz může z Wyrna vyrazit.“

„Kdybychom tak měli větší vojsko,“ řekl Roial a zakroutil hlavou. „Tím bychom Telriiho zastrašili. Sarene, jaká je šance na pomoc z Teodu?“

„Malá,“ řekla Sarene a sedla si. „Nezapomeňte, že můj otec se sám obrátil na Dereth. Krom toho má Teod sice vynikající námořnictvo, ale pozemní jednotky ubohé. Naše země má málo obyvatel, my přežíváme díky tomu, že nepřátele stačíme potopit, ještě než na našem území přistanou.“

„Já jsem slyšel, že v Duladelu existuje odboj,“ řekl Shuden. „Občas prý přepadají karavany.“

Všechny oči se stočily na Kalooma. Ten zvedl ruce dlaněmi nahoru. „Věřte mi, přátelé, jejich pomoc opravdu nepotřebujete. To jsou většinou bývalí republikáni jako já, oni se umějí bít v soubojích, ale proti cvičeným vojákům toho syren moc nezmůže. Ti odbojáři tam zůstávají jen proto, že jsou Fjordenové líní je vyhnat z bažin.“

Shuden se zamračil. „Já jsem myslel, že se ukrývají v jeskyních duladelských stepí.“

„Ono jich je několik skupin,“ odpověděl Kaloom klidně, i když Sarene pozorovala v jeho očích náznak nejistoty. *Kdo jenom jste?* myslela si celou dobu, zatímco ostatní hovořili.

„Já myslím, že bychom měli zapojit lidi,“ navrhl Lukel. „Telrii naznačil, že chce zachovat systém plantáží. Pokud proti němu naladíme obyčejné lidi, mohli by se proti němu spontánně postavit.“

„To by možná šlo,“ řekl Eondel. „Jak tenkrát navrhla paní Sarene, abychom jim dali větší volnost a podíl na hospodaření, mí rolníci se začali cítit svobodnější a za těch pár měsíců jsou mnohem sebevědomější. Ale trvalo by to moc dlouho – lidé se nedají vycvičit k boji přes noc.“

„To je pravda,“ řekl Roial. „Než s tím budeme hotovi, bude Telrii už dávno Derethi a Hrathenovo slovo bude zákonem.“

„Mohl bych chvíli předstírat, že jsem Derethi,“ navrhl Lukel. „I když jen na dobu, než naplánujeme svržení krále.“

Sarene zakroutila hlavou. „Když dáme Derethu takovouhle možnost, usadí se tady a už se ho nikdy nezbavíme.“

„Vždyť je to jenom víra, Sarene,“ řekl Ahan. „Já myslím, že bychom se měli soustředit spíš na skutečné problémy.“

„Vám se nezdá Dereth skutečným problémem, Ahane?“ zeptala se Sarene. „Proč to tedy nevysvětlíte v Jindu a v Duladelu?“

„Ona má pravdu,“ řekl Roial. „Fjorden si vzal Dereth jako nástroj ovládání ostatních národů. Jestli jejich kněží obrátí Arelon, tak tu bude vládnout Wyrn bez ohledu na to, kdo bude sedět na trůně.“

„Takže stavět armádu rolníků nebudeme?“ vrátil se Shuden znovu k předchozímu tématu.

„Zabralo by to moc času,“ řekl Roial.

„A krom toho,“ poznamenal Kaloom, „myslím, že nechcete tuhle zemi vehnat do války. Já jsem viděl, co dokáže krvavá revoluce napáchat – zlomí lidem srdce a žene je proti sobě navzájem. Elantrijská městská stráž jsou třeba hlupáci, ale jsou to pořád vaši krajané. Měli byste na rukou jejich krev.“

Sarene při této poznámce, kterou Kaloom poprvé pronesl bez té své okázalosti, zvedla hlavu. Měla čím dál větší podezření.

„Tak co teda?“ zeptal se Lukel podrážděně. „Nemůžeme proti Telriimu bojovat a nemůžeme ani čekat, až se obrátí. Co teda uděláme?“

„Mohli bychom ho zabít,“ řekl Eondel tiše.

„No?“ čekala Sarene na reakce. Nepředpokládala, že tento návrh padne dnes večer už tak brzy.

„Má to výhody,“ souhlasil Kiin s chladnou lhostejností, jakou u něho Sarene ještě neviděla. „Zavraždit Telriiho by vyřešilo spoustu problémů.“

Místnost ztichla a Sarene cítila v ústech hořko, když pozorovala shromážděné muže. Věděli, co ví ona. Už dávno před touto schůzkou byla přesvědčená, že toto je jediná cesta.

„No, jedna smrt na záchranu království,“ šeptal Kaloom.

„Zdá se to jako jediná možnost,“ řekl Kiin a zakroutil hlavou.

„Možná,“ namítl Dula. „Ale nejsem si jistý, jestli nepodceňujeme arelonský lid.“

„O tom už jsme přece mluvili,“ řekl Lukel. „Nemáme dost času na to, abychom je vycvičili k boji.“

„Nemyslím jen rolníky, mladý pane Lukele, ale i šlechtu. Nevšiml jste si, jak se k Telriimu staví váhavě? Jak se na něj nespokojeně dívají? Král bez podpory šlechty není žádný král.“

„A co stráž?“ zeptal se Kiin důrazně.

„Divil bych se, kdybychom je nezískali na svou stranu,“ řekl Kaloom. „Určitě se nechají přesvědčit, že to, co udělali, není správné.“

Tak už ne „vy“, ale „my“. Sarene se zamyšleně zamračila. Už musí být blízko. Ta slova jí znějí nějak povědomě…

„To je zajímavý návrh,“ řekl Roial.

„Stráž a šlechta podporují Telriiho, protože nemají žádnou jinou alternativu,“ vysvětloval Kaloom. „Lord Roial se stal obětí nezdařené svatby a lady Sarene strčili do Elantris. Teď už ale alternativa je. Možná když ukážeme strážím konečný důsledek jejich rozhodnutí – okupaci z Fjordenu a zotročení našich lidí – tak si uvědomí, že podporují toho špatného. Když dáte lidem poctivou alternativu, věřím, že si vyberou dobře.“

To je ono. Sarene tohle o důvěře už od někoho slyšela – o čisté důvěře v základní dobro ve všech lidech. Když si konečně uvědomila, kde to vlastně slyšela, neovládla se a vyskočila a vykřikla.

RAODEN se zarazil a okamžitě si uvědomil, kde udělal chybu. Příliš rychle vyšel z role Kalooma a ukázal své pravé smýšlení. Ostatní si té změny nevšimli, ale Sarene – drahá podezíravá Sarene – to postřehla. Polekaně se na ni podíval s očima dokořán, a uvědomil si, na co myslí i ona. Přestože spolu strávili tak málo času, na rozdíl od jeho nejlepších přátel ho poznala.

Ach jo, pomyslel si.

„SARENE?“ ozval se Roial. „Princezno, jste v pořádku?“

Sarene se rozpačitě rozhlédla kolem sebe a postavila se. Rychle však na rozpaky zapomněla a podívala se na Kalooma.

„Ne, pane, já myslím, že ne,“ řekla. „Já myslím, že potřebujeme pauzu.“

„Vždyť to není tak dlouho, co jsme začali…“ namítl Lukel.

Sarene ho usadila rázným pohledem a nikdo jiný už si nedovolil protestovat.

„Tak je přestávka," řekl Roial pomalu.

„Výborně," řekl Kiin a vstal. „Já vzadu chladím hraggské masové závitky. Dojdu pro ně."

Sarene byla tak zmatená, že ji ani nenapadlo pokárat strýce, že připravuje jídlo, které mu už dopředu zakázala. Vrhla výmluvný pohled na Kalooma a potom odešla od stolu jako na záchod. Chvíli čekala v Kiinově pracovně, než se nešťastný podvodník přiloudal druhou stranou.

Sarene ho popadla za košili a málem ho prohodila zdí, jak se k němu přitiskla.

„*Spirite!*" vyhrkla. „Co tu u svatého Domiho děláte?"

Spirit se opatrně rozhlédl. „Ne tak nahlas, Sarene! Jak si myslíte, že by tihle lidé reagovali, kdyby se dověděli, že tu sedí s Elantrianem?"

„Ale… jak…?" zeptala se a hněv se v ní náhle změnil v rozčilení, když si uvědomila, že je to skutečně on. Sáhla mu na nos, který byl mnohem delší než jeho skutečný. Překvapilo ji, že sáhla prsty do prázdna, jako by tam nic nebylo."

„S aony jste měla pravdu, Sarene," řekl Spirit rychle. „Jsou to mapy Arelonu – takže jsem musel přidat jednu čáru a ono to zase začalo fungovat."

„Jednu čáru?"

„Tu rokli," vysvětloval Spirit. „Ta totiž způsobila Reod. Byla to tak velká změna v krajině, že ji musely aony vzít v úvahu."

„Ono to funguje!" vykřikla Sarene. Potom mu rozepnula košili a uhodila ho do hrudi. „Tak vy jste mi lhal!"

„Au," protestoval Spirit. „Prosím nešťouchat – víte přece, že se mi tělo nehojí."

Sarene zalapala po dechu. „A ono to ne…?"

„Nepřestalo, když jsme osvobodili Aon-Dor?" dokončil myšlenku Spirit. „Ne. Jsem pod touhle maskou stále Elantrian. S Aon-Dorem je ještě někde nějaký jiný problém."

Sarene odolala nutkání znovu ho uhodit do hrudi. „Proč jste mi lhal?"

Spirit se usmál. „Přece mi nechcete říct, že to takhle nebyla větší legrace!"

„No…"

Raoden se rozesmál. „Tohle byste přece jako důvod přijala jedině vy, princezno. Ve skutečnosti jsem ale neměl příležitost vám to říct. Vždycky, když jsem se k vám pokusil přiblížit, jste uhnula – poslal jsem vám dopis a ten jste ignorovala. Nemohl jsem před vás prostě skočit a odhodit masku. Včera jsem byl u Kiina v naději, že vás uvidím oknem."

„A viděl jste?" zeptala se Sarene s úsměvem.

„Zeptejte se Galladona," řekl Raoden. „Ten je teď u Roiala a vyjídá mu tam všechno jaadorské cukroví. Věděla jste, že je hrozně na sladké?"

„Vévoda, nebo Galladon?"

„Oba. Podívejte, už se budou zajímat, co nás tu tak zdrželo."

„Tak ať se starají," řekla Sarene. „Všechny ženy se neustále točí kolem Kalooma, tak já můžu taky."

Spirit se dal do smíchu, ale potom zachytil její varovný pohled a ztichl. „To byla opravdu jediná možnost, Sarene. Neměl jsem na vybranou – musel jsem vzít tu roli."

„Myslím, že jste hrál až příliš dobře," řekla. Potom se dala do smíchu. Nedovedla se zlobit.

Viděl jí to v očích a uvolnil se. „Musíte přiznat, že to byla chvílemi legrace. Netušil jsem, že jste tak dobrá šermířka."

Sarene se prohnaně usmála. „Já mám talent na různé věci, Spirite. A vy evidentně taky – já jsem zase netušila, že jste tak dobrý herec. Já jsem vás nesnášela!"

„To potěší, když člověk slyší uznání," řekl Spirit a objal ji.

Najednou si Sarene uvědomila jeho blízkost. Tělo měl chladné. Bylo to nepřirozené a znervózňovalo ji to. Neodstrčila ho však – naopak, položila mu hlavu na rameno. „Tak proč jste přišel sem? Měl byste být přece v Nové Elantris a připravovat své lidi. Proč riskujete a jdete do Kae?"

„Abych vás našel," řekl.

Usmála se. To byla ta pravá odpověď.

„A," pokračoval, „abych vám všem zabránil v tom, abyste se povraždili. Tahle země je v krizi, viďte?"

Sarene vzdychla. „A je to částečně moje chyba."

Spirit ji vzal kolem krku a otočil jí hlavu, aby se mu dívala přímo do očí. Tvář měl jinou, ale oči byly jeho. Hluboké a modré. Jak si ho mohla s někým splést?

„Nesmíte si nic vyčítat, Sarene,“ řekl. „Výčitek si dost užiju od Galladona. Vy jste tady udělala obrovský kus práce – větší, než jsem si mohl představit. Já jsem myslel, že se tihle lidi přestanou scházet, když jsem odešel.“

Sarene se zarazila a vymanila se z transu jeho pohledu. „Co jste to teď říkal? Když jste odešel…?“

Ze sousední místnosti se ozvaly hlasy a Spirit na ni mrkl a v očích mu zajiskřilo. „Musíme se vrátit. Ale… ještě bych vám chtěl něco říct. Po schůzce si promluvíme o samotě.“

Sarene napůl omámená přikývla. Spirit je v Kae a Aon-Dor funguje. Vrátila se do jídelny a sedla si ke stolu. Spirit vešel o chvilku později. Jedna židle však byla ještě prázdná.

„Kde je Ahan?“ zeptala se Sarene.

Kiin se zamračil. „Odešel,“ řekl trpce.

Lukel se rozesmál a vrhl na Sarene spiklenecký pohled. „Hrabě tvrdí, že snědl něco, co mu nesedlo. Odešel někam zemřít.“

„To není možný,“ bručel Kiin. „V těch sušenkách nemohlo být nic, co by mu nesedlo.“

„Jsem si jistá, že to ty sušenky nebyly, strýčku,“ řekla Sarene s úsměvem. „To musel sníst něco dřív.“

Lukel se souhlasně smál. „Domi je svědek, že se ten člověk tak neskutečně cpe, že je div, že mu není špatně každý den jen z pouhého zákona pravděpodobnosti.“

„Dobře, budeme pokračovat bez něho,“ řekl Roial. „Nedá se odhadnout, jak dlouho mu bude špatně.“

„Dobře,“ řekla Sarene a chystala se vzít si slovo.

Roial ji však předběhl. Pomalu vstal a jeho staré tělo vypadalo podivně slabě. Vzdychl a zakroutil hlavou. „Jestli mi prominete, rád bych něco řekl.“

Šlechtici přikývli. Cítili vážnost jeho slov.

„Řeknu vám po pravdě: nejednou jsem probíral možnost podniknout proti Telriimu nějakou akci. My jsme strávili posledních deset let jako obchodní konkurenti. Je to okázalý hýřil a bude ještě horším králem než Iadon. Jeho ochota vůbec uvažovat o Hrathenově hloupém prohlášení pro mě byla posledním důkazem, který jsem potřeboval.

Ne, já jsem nechtěl čekat s další schůzkou na to, abychom se rozhodli, jestli se zbavit Telriiho nebo ne, čekat jsem chtěl z jiného důvodu… až… tu budu mít další spojence.“

„Spojence?“ zeptala se Sarene.

„Nájemné vrahy,“ odpověděl Roial. „Muže, které jsem najal ve Fjordenu. Ani v téhle zemi nejsou všichni tak docela loajální své oficiální víře – někteří více než Boha vyznávají peníze.“

„A kde jsou?“ zeptala se Sarene.

„V hostinci, nedaleko,“ odpověděl Roial.

„Ale,“ namítla Sarene zmateně, „minulý týden jste nás varoval, že nesmíme dopustit, aby došlo ke krvavé revoltě.“

Roial sklonil hlavu. „To ze mě mluvil pocit viny, drahá Sarene, protože jsem tou dobou už pro ty muže poslal. Ale nakonec jsem změnil názor. Ten člověk z Duladelu –“

Roialova slova přerušily kroky v hale. Vrátil se Ahan. *To je zvláštní,* pomyslela si Sarene a otočila se, *neslyšela jsem, že by za sebou zavřel.*

Když se však otočila, ve dveřích nestál Ahan, ale skupina ozbrojených vojáků a v jejich čele nastrojený muž. Král Telrii.

Sarene vyskočila, její překvapený výkřik však zanikl mezi výkřiky ostatních. Telrii ustoupil stranou a do místnosti vešla desítka mužů elantrijské městské stráže. A za nimi mohutný hrabě Ahan.

„Ahane!“ řekl Roial. „Co to děláš?“

„Tak jsem tě nakonec dostal, dědousi,“ řekl hrabě škodolibě. „Říkal jsem přece, že tě dostanu. Žertovat o tom, jak jsou na tom moje zásilky do Svordenu, ty starý idiote! Uvidíme, jak na tom budou *tvoje* zásilky, až teď budeš pár let sedět za mřížema.“

Roial smutně zakroutil bílou hlavou. „Ty blázne… Nedošlo ti, že tohle už není hra? Už si nehrajeme s vozy ovoce a hedvábí.“

„To bych si taky vyprošoval,“ řekl Ahan a triumfálně pohrozil prstem. „Ale dostal jsem tě, to si musíš přiznat. Celý měsíce jsem na to čekal – Iadona jsem nikdy nepřesvědčil, aby mi věřil. Představ si, že mi tvrdil, že bys ho nikdy nemohl zradit! Že prý jste na to moc dobří přátelé.“

Roial vzdychl a podíval se na Telriiho, který se usmíval, protože se tím obratem evidentně velmi dobře bavil. „No jo, Ahane,“ řekl Roial, „ty jsi vždycky jednal tak bezhlavě…“

Sarene stála jako opařená. Nemohla se pohnout ani promluvit. Vždyť zrádci mají být zlí černoocí mrzouti! Tahle představa je s Ahanem naprosto neslučitelná. Ahan byl arogantní a povrchní, ale Sarene ho měla ráda. A jak by mohl někdo, koho má ráda, udělat něco tak hrozného?

Telrii luskl prsty a jeden z vojáků vystoupil a vrazil meč vévodovi Roialovi do břicha. Roial zalapal po dechu, zasténal, zavrávoral a upadl.

„Takhle soudí váš král," řekl Telrii.

Ahan vykřikl a vyvalil oči. „Ne! Vy jste řekl vězení!" Rozběhl se kolem Telriiho s pláčem k Roialovi a klekl si vedle něho.

„Opravdu?" zeptal se Telrii. Potom ukázal na další dva vojáky. „Vy dva, seberte pár mužů a najděte ty vrahy a…" zamyslel se, „…shoďte je z elantrijských hradeb."

Vojáci zasalutovali a vypochodovali z místnosti.

„Vy ostatní," řekl Telrii, „zabte tyhle zrádce. Začněte tady s princeznou. Ať všichni vidí, jaký je trest pro ty, kdo by chtěli uzurpovat trůn."

„Ne!" vykřikli Shuden s Eondelem současně.

Vojáci se dali do pohybu, ale Sarene mezitím obstoupili Shuden, Eondel a Lukel. Ozbrojený byl však jen Eondel a proti nim stálo deset mužů.

„To je zvláštní, že zrovna ty mluvíš o těch, kdo by chtěli uzurpovat trůn, vévodo Telrii," ozvalo se z druhé strany stolu. „Já jsem měl dojem, že trůn patří Iadonově rodině."

Sarene se otočila za zvukem. Viděla tam však jen Spirita – nebo spíše někoho, kdo měl na sobě Spiritovo oblečení. Měl však světlou aonskou pleť, pískově hnědé vlasy a pronikavé modré oči. Spiritovy oči. Ve tváři ale neměl žádná elantrijská znamení. Odhodil na stůl kus plátna a Sarene viděla po straně hnědé skvrny – jako by chtěl, aby věřili, že jen smyl líčidlo a odhalil pod ním jinou tvář.

Telrii zalapal po dechu a zavrávoral ke zdi. „Princ Raoden!" vykřikl přidušeně. „Ne! Vy jste umřel! Oni mi řekli, že jste umřel!"

Raoden. Sarene oněměla. Zírala na Spirita a přemýšlela, kdo vlastně je a jestli ho vůbec někdy znala.

Spirit se podíval na vojáky. „Troufnete si zabít pravého krále Arelonu?“ vyzval je.

Příslušníci stráže udělali krok dozadu a vypadali zmateně a vyděšeně.

„Muži, chraňte mě!“ křičel Telrii, otočil se a dral se ven. Vojáci sledovali, jak utíká, a potom se k němu chaoticky přidali.

Spirit – Raoden – přeskočil stůl a proběhl kolem Lukela. Odstrčil z cesty plačícího Ahana a klekl si vedle Kiina, který se jediný pokoušel Roiala ošetřit. Sarene je pozorovala ohromená a zcela vyvedená z míry. Bylo zřejmé, že Kiin vévodu nemá šanci zachránit. Meč mu prošel skrz tělo a zbyla po něm smrtelná rána.

„Raodene!“ zasípal vévoda. „Ty ses vrátil!“

„Buď zticha, Roiale,“ řekl Raoden a začal kreslit prstem ve vzduchu. Za jeho tahy zůstávala světelná stopa.

„Mohlo mě napadnout, že jsi to ty,“ mumlal vévoda. „Ty hloupé řeči o důvěře. Věříš, že jsem s tebou nakonec začal souhlasit? Měl jsem ty vrahy poslat do paláce v momentě, kdy se tady objevili.“

„Na to jsi příliš dobrý člověk, Roiale,“ řekl Spirit a hlas mu selhával pohnutím.

Roial přestal těkat očima a zadíval se na aon, který nad ním Spirit nakreslil. Ohromeně vzdechl. „Ty jsi nám vrátil i to nádherné město?“

Spirit neodpověděl a cele se soustředil na aon. Kreslil jinak než předtím, pohyboval prsty zručněji a rychleji. Aon ukončil malou linkou v dolní části. Nakreslený obrazec se rozzářil a zahalil Roiala do svého světla. Sarene pozorovala, jak se vévodovi stahují konce rány k sobě. Z tváře mu zmizela jizva a několik jaterních skvrn z hlavy.

Potom světlo pohaslo, ale z rány stále proudila krev s každým marným tepem vévodova umírajícího srdce.

Spirit zaklel. „Je slabý,“ řekl zoufale a začal kreslit další aon. „Já ještě neumím léčivé modifikátory! Neumím se zaměřit jen na jednu část těla.“

Roial zvedl třesoucí se ruku a chytil Spirita. Nedokončený aon pobledl a zmizel, jak vévoda odvedl Spiritovu ruku od kreslení. Spirit už znovu nezačal a sklonil hlavu. Zdálo se, že pláče.

„Neplač, chlapče,“ řekl Roial. „Tvůj návrat je požehnání. Tohle staré unavené tělo už nezachráníš, ale můžeš zachránit království. Já umřu v klidu, když vím, že jsi tady a držíš tu ochrannou ruku.“

Spirit vzal vévodovu hlavu do dlaní. „Ty jsi pro mě udělal hrozně moc, Roiale,“ šeptal a Sarene cítila, že tu překáží. „Kdybys nade mnou nebděl, byl bych skončil jako táta.“

„Ne, chlapče,“ řekl Roial. „Ty jsi byl od začátku po mamince. Ať ti Domi žehná.“

Sarene se odvrátila, když vévoda začal chroptět, tělo se mu začalo křečoviotě stahovat a na ústech se mu objevila krev. Když se potom otočila zpátky, v očích se jí leskly slzy. Raoden ještě klečel nad vévodovou mrtvolou. Nakonec se zhluboka nadechl, vstal a otočil se k ostatním se smutným – ale jistým pohledem. Sarene viděla, jak vedle ní Shuden, Eondel i Lukel klekají na kolena a uctivě sklánějí hlavu.

„Vítej doma, králi,“ řekl Eondel jménem všech.

„Vítej doma… muži,“ uvědomila si Sarene v šoku.

KAPITOLA 54

„CO ŽE udělal?“ zeptal se Hrathen udiveně.

Kněz, polekaný Hrathenovou náhlou reakcí, se zakoktal, když mu zprávu opakoval. Hrathen ho stejně v polovině zastavil.

„Vévoda z Ialské plantáže je mrtev? Na Telriiho příkaz? Co to bylo za bláznivé pohnutí mysli? Hrathen viděl poslovi ve tváři, že to není všechno, a tak pokynul, aby pokračoval. Brzy si dal Hrathen do souvislostí, že to skutečně nebylo náhlé hnutí mysli – že to byl vlastně logický krok. Hrathen nemohl uvěřit, že měl

Telrii takové štěstí. Roial měl pověst velmi ostražitého člověka. Chytit ho při zradě, to bylo skutečně obdivuhodné.

Poslova další zpráva však už byla horší. Prý se říká, že princ Raoden vstal z mrtvých.

Hrathen zůstal strnule sedět za stolem. Jak za sebou posel zavřel dveře, na zdi se rozechvěly tapiserie.

Klid, pomyslel si. S *tím si poradíš.* Řeči o Raodenově návratu jsou samozřejmě nesmysl, ale Hrathen musel přiznat, že je to mistrovský tah. Věděl o princově skvělé pověsti. Lidé ho obdivovali a přistupovali k němu s mimořádnou úctou, jaká normálně náleží jen mrtvým. Jestli Sarene někde našla dvojníka, mohla ho nazvat svým manželem a dělat si dál nárok na trůn, když je teď Roial mrtvý.

Roialova smrt Telriiho rukou však dělala Hrathenovi starost. Zabít ho bez soudu nebo vězení, to šlechtice ještě víc znepokojí. Hrathen vstal. Snad ještě není pozdě Telriiho přesvědčit, aby aspoň dodatečně vydal příkaz k popravě. Šlechtu to trochu uklidní, když budou mít dokument na očích.

TELRII Hrathena nepřijal. Hrathen znovu stanul v předsálí se založenýma rukama tváří v tvář dvěma Telriiho strážcům. Strážci se rozpačitě dívali do země. Něco Telriiho evidentně tak polekalo, že nepřijímal návštěvy.

Hrathen se nehodlal nechat odbýt. I když si nemohl vstup do sálu vynutit násilím, mohl obtěžovat tak dlouho, že Telrii ho nakonec raději pustí dovnitř. A tak se celou hodinu v předsálí každých pět minut dožadoval vstupu.

A tak znovu přišel čas vznést tutéž žádost. „Vojáku," nařídil, „zeptejte se krále, jestli mě přijme."

Voják vzdychl – asi podesáté se šel dovnitř zeptat. Po chvíli se vrátil.

Hrathenovi však zamrzla slova v hrdle. *To byl jiný voják.*

„Strážce" vytasil meč a napadl druhého příslušníka hlídky. Z králova přijímacího pokoje se ozvalo řinčení kovu o kov a výkřiky, některé divoké, jiné bolestné.

Hrathen zaklel – neměl s sebou výzbroj. Zaťal zuby, obkroužil bojující stráže a vešel dovnitř.

Tapiserie byly v plamenech a muži se zuřivě bili. U zadních dveří leželo několik mrtvých stráží. Někteří z mrtvých mužů měli hnědožluté uniformy elantrijské městské stráže. Ostatní bylo ve stříbrnomodrém – v barvách legie hraběte Eondela.

Hrathen uskočil před několika útoky – přikrčil se před úderem a vyrazil meč bojovníkovi z ruky. Musí najít krále. Telrii je příliš důležitý na to, aby –

Čas jako by se zastavil, když Hrathen spatřil krále v tlačenici mezi hořícími cáry odpadávajícími z brokátů na zdech. Telrii měl v očích divoký výraz strachu a tlačil se k otevřeným dveřím vzadu v sále. Než však stačil udělat pár kroků, dosáhl na jeho hrdlo Eondelův meč. Telriiho bezhlavé tělo se zhroutilo Eondelovi k nohám. Hrabě se na ně zasmušile podíval a potom se zhroutil sám, protože dostal zásah ze strany.

Hrathen tiše stál v té vřavě, na chvíli zapomněl na veškeré zmatky a díval se na obě mrtvá těla. *Vyhýbat se krvavé cestě k nové vládě v Arelonu právě přestalo mít smysl*, řekl si odhodlaně.

ČÁST TŘETÍ

DUCH ELANTRIS

KAPITOLA 55

BYLO tak nepřirozené dívat se na Elantris zvenčí. Raoden už patřil dovnitř do města. Připadal si, jako by stál mimo vlastní tělo a díval se na sebe z perspektivy jiného člověka. Oddělit ho od Elantris bylo jako oddělit jeho ducha od jeho těla.

Stál se Sarene nahoře na Kiinově domě v paprscích poledního slunce. Kiin projevil velkou předvídavost, když po zkušenostech s masakry před deseti lety postavil dům, který spíš připomínal hrad nebo pevnost. Byla to kompaktní krychle s rovnými kamennými zdmi a úzkými okny a stála na kopci. Střecha měla kolem okraje kamenné výčnělky připomínající cimbuří na hradbách. O jeden takový kámen se Raoden právě opíral. Sarene se tiskla k němu, ruce měla kolem jeho pasu a společně se dívali na město.

Brzy po Roialově smrti nechal Kiin zamřížovat dveře a oznámil, že má zásoby na několik let. I když Raoden pochyboval, že by takové dveře při útoku vydržely dlouho, vítal pocit jistoty, který se Kiin snažil kolem sebe šířit. Nikdo netušil, jak Telrii zareaguje na to, že se objevil Raoden. Možné bylo i to, že nebude otálet a přímo požádá o pomoc Fjorden. Elantrijská stráž se bude zdráhat na Raodena zaútočit, ale fjordenské jednotky žádné zábrany mít nebudou.

„Mohlo mi to dojít," mumlala Sarene po Raodenově boku.

„Hmm?" zeptal se Raoden a zvedl obočí. Sarene na sobě měla Daořiny šaty. Byly jí krátké, ale Raodenovi se líbilo, jak jí odhalují nohy. Na hlavě měla svou krátkou blond paruku, která ji dělala mladší. Vypadala v ní jako školačka a ne jako mladá paní.

Ano, opravil by ji Raoden, sto osmdesát centimetrů vysoká školačka.

Sarene zvedla hlavu a podívala se mu do očí. „Nemůžu pochopit, že mi to nedošlo. Já jsem měla dokonce podezření, že jsi stejně jako Raoden nezemřel. Myslela jsem, že tě král nechal zabít nebo uvěznit.“

„To by býval rád udělal,“ řekl Raoden. Několikrát se mě při různých příležitostech pokusil poslat pryč, ale já jsem se z toho vždycky nějak vykroutil.“

„To bylo přece tak jasné!“ řekla Sarene a opřela si mu hlavu

O rameno, až to žuchlo. „Ta kamufláž, ty rozpaky… teď mi to do sebe tak zapadá!“

„Ono je jednoduché pochopit odpověď, když už je hádanka vyřešená, Sarene,“ řekl Raoden. „Nepřekvapuje mě, že nikdo nehledal souvislost mezi mým zmizením a Elantris – to by žádný Areloňan nečekal. Lidi o Elantris nemluví a nechtějí ji spojovat se svými blízkými. Oni by byli radši, abych zemřel, než aby mě postihl Shaod.“

„Ale já nejsem Areloňanka,“ namítla Sarene, „já jejich předsudky nesdílím.“

„Ale žila jsi s nimi,“ řekl Raoden. „Nutně na tebe museli mít vliv. Krom toho jsi nikdy nežila vedle Elantris a nevíš, jak Shaod funguje.“

„A ty mě necháš v nevědomosti,“ hubovala Sarene tiše. „Vlastní manžel.“

„Já jsem ti naznačil,“ protestoval.

„Jo, asi pět minut předtím, než ses odhalil před všemi.“

Raoden se rozesmál a přitáhl si ji blíž. Ať se stane cokoli, byl rád, že se rozhodl odejít z Elantris. Ta krátká doba, kterou mohl strávit se Sarene, za to stála.

Po chvíli si však něco uvědomil. „Já ale nejsem.“

„Co nejsi?“

„Tvůj manžel. Přinejmenším je to pochybné. Podle předmanželské smlouvy se mělo manželství stát závazným v případě smrti jednoho z nás. Ale já jsem neumřel – já jsem odešel do Elantris.

I když je to v podstatě to samé, znění smlouvy je dost konkrétní.“

Sarene znepokojeně zvedla hlavu.

Raoden se tiše rozesmál. „Já se z toho nesnažím vykroutit, Sarene," řekl. „Já jen chci říct, že bychom měli uzavřít formálně sňatek, aby bylo všechno jasné."

Sarene chvíli přemýšlela a potom energicky přikývla. „Určitě. Já jsem byla za poslední dva měsíce dvakrát zasnoubená a ani jednou jsem se nedostala ke svatbě. Žena má přece na pořádnou svatbu nárok."

„Na královskou svatbu," přisvědčil Raoden.

Sarene vzdychla a podívala se na Kae. Vypadalo chladně a neživě, jako by nemělo žádné obyvatele. Politická nejistota likvidovala arelonskou ekonomiku se stejnou razancí, jako Iadonova vláda likvidovala arelonského ducha. Tam, kde měl proudit čilý obchodní ruch, jen tu a tam kradmo proklouzl osamělý statečný chodec. Jedinou výjimku představovalo velké náměstí se stany arelonského trhu. I když se někteří obchodníci rozhodli učinit přítrž svým ztrátám a odjeli do Teodu, aby tu prodali, co půjde, překvapivý počet jich zůstal. Co mohlo přesvědčit tolik obchodníků, aby zůstali a snažili se vnutit zboží lidem, kteří vůbec nekupují?

Jediné další místo, které vykazovalo známky života, byl palác. Celé ráno se tu rojili příslušníci elantrijské městské stráže jako obtížný hmyz. Sarene poslala svého seona na průzkum, ale zatím se nevrátil.

„Byl to takový zlatý člověk," řekla Sarene tiše.

„Roial?" zeptal se Raoden. „Ano, to byl. Byl pro mě modelem, který jsem potřeboval, když se v téhle roli neosvědčil můj otec."

Sarene se usmála. „Když mi Kiin Roiala poprvé představoval, řekl, že si není jistý, jestli jde s námi proto, aby pomohl Arelonu, nebo proto, že se nudí."

„Pro mnohé lidi byla Roialova vychytralost známkou lstivosti," řekl Raoden. „Ale mýlili se. Roial byl chytrý a dokázal intrikovat, ale byl to vlastenec. Naučil mě, že musím Arelonu věřit, i když už tolikrát klopýtl."

„Byl jako takový mazaný děda," řekla Sarene. „A málem si mě vzal za ženu."

„Tomu pořád nemůžu uvěřit," řekl Raoden. „Já jsem měl Roiala moc rád… ale že by se ženil? S tebou?"

Sarene se rozesmála. „Myslím, že my jsme tomu taky nevěřili. Což ale neznamená, že bychom to nepodnikli.“

Raoden vzdychl a hladil ji po rameni. „Kdybych byl tušil, v jak dobrých rukou Arelon nechávám! Bylo by mi to ušetřilo spoustu starostí.“

„A co Nová Elantris?“ zeptala se Sarene. „Hlídá ji Karata?“

„Nová Elantris už se hlídá sama,“ řekl Raoden. „Ale přesto jsem tam dnes ráno poslal Galladona s instrukcemi, jak začít učit lidi Aon-Dor. Kdybychom neuspěli tady, tak Elantris musí být schopná se ubránit.“

„Na to už asi nezbývá moc času.“

„Stačí to na to, aby se naučili jeden nebo dva aony,“ řekl Raoden. „Zaslouží si odhalit tajemství své moci.“

Sarene se usmála. „Já jsem stejně věděla, že jednou tu odpověď najdeš. Takové odhodlání Domi nenechá vyjít naprázdno.“

Raoden se usmál. Včera večer ho nutila kreslit několik desítek aonů, aby jí dokázal, že opravdu fungují. Zachránit Roiala samozřejmě nestačily.

Raoden cítil na srdci balvan viny. Kdyby byl znal správné modifikátory a přídavné linie, mohl Roiala zachránit. Rána do břicha člověka neusmrtila hned. Raoden mohl vyléčit každý orgán zvlášť a potom zcelit kůži. Místo toho však uměl pouze nakreslit obecný aon, který se zaměřoval na celé vévodovo tělo. Síla aonu, už tak nevelká, byla natolik rozptýlena, že nemohla stačit.

Raoden zůstal dlouho vzhůru a učil se modifikátory. Léčení Aon-Dorem bylo velmi složité, ale Raoden byl odhodlán zajistit, aby už nikdo další neumřel kvůli jeho neschopnosti. Bude mu to trvat celé měsíce, než se všechny modifikátory naučí, ale zvládne je všechny – pro každý orgán, každý sval a každou kost.

Sarene znovu přemýšlela o městě. Pevně Raodena držela kolem pasu – neměla ráda výšky, zvlášť když se neměla čeho chytit. Raoden se jí podíval na hlavu a náhle si vzpomněl, co se v noci naučil.

Zvedl ruku a stáhl jí paruku. Držela, protože byla dobře připevněná, ale nakonec se svezla dolů a obnažila rostoucí strniště vlasů. Sarene se otočila s tázavým, nechápavým pohledem, ale Raoden už kreslil.

Nebyl to složitý aon. Stačilo jen, aby zadal cíl, jak se má na cíl působit a jak dlouho má působení trvat. Když skončil, Sarene začaly růst vlasy. Pomalu postupovaly, jako když z člověka pomalu vychází výdech. Za několik minut to však bylo hotovo – zlaté vlasy jí sahaly až do půli zad.

Sarene si nevěřícně projela vlasy prsty. Potom se podívala na Raodena se slzami v očích. „Děkuju," řekla šeptem a přitiskla se k němu. „Neumíš si představit, co to pro mě znamená."

Po chvíli o krok odstoupila a zadívala se na něj svýma stříbrošedýma očima. „Ukaž se mi."

„Mou tvář?" zeptal se Raoden.

Sarene přikývla.

„Vždyť jsi ji viděla," řekl váhavě.

„Já vím, ale moc si zvykám na tuhle. Já tě chci vidět skutečného."

Její odhodlaný výraz mu nedovolil déle protestovat. S povzdechem zvedl ruku a ukazováčkem si poklepal na košili. Pro něj se nic nezměnilo, ale viděl, jak Sarene ztuhla, když iluze pominula. Náhle se zastyděl a rychle začal znovu kreslit aon, ale Sarene ho zastavila.

„Není to tak hrozné, jak se ti zdá, Raodene," řekla a přejela mu prsty po tváři. „Říká se, že vaše těla jsou jako mrtvoly, ale není to pravda. Třeba máte kůži vrásčitou a nepřirozeně zbarvenou, ale pod ní jsou pořád svaly.

Narazila prstem na ránu na tváři a vzdechla: „To jsem ti udělala já, viď?"

Raoden přikývl. „Jak jsem říkal, netušil jsem, jaká jsi dobrá šermířka."

Sarene přejela prstem po ráně. „Strašně mě zmátlo, že jsem žádnou ránu neviděla. Jak to, že maska ukáže, jak se tváříš, ale ránu skryje?"

„To je složité," řekl Raoden. „Musíš každý sval na těle spojit s jeho protějškem na masce. Já jsem sám nepřišel na to, proč to tak je – je to v jedné z mých knih."

„Ale včera jsi tu masku tak rychle změnil – z Kalooma na Raodena."

Usmál se. „Protože jsem na sobě měl dvě masky – jednu na prádle a jednu na kabátě. Jakmile jsem zrušil tu vrchní, objevila se

ta spodní. Jsem jen rád, že mi byla natolik podobná, že mě ostatní poznali. Nikde samozřejmě není návod, jak vytvořit jako masku svou vlastní tvář – to jsem musel vymyslet.“

„To se ti povedlo.“

„Vzal jsem za základ masky svou elantrijskou podobu.“ Usmál se. „Máš štěstí, mít manžela, který si může kdykoliv změnit tvář. Nebudeš se nikdy nudit.“

Sarene se ušklíbla. „Mně se líbí tahle. Ta mě měla ráda, když jsem vypadala jako Elantrianka bez titulu a bez peněz.“

„Myslíš, že si na to zvykneš?“ zeptal se Raoden.

„Raodene, minulý týden jsem si měla brát Roiala. Byl to zlatý dobrák, ale byl tak neskutečně nehezký, že vedle něj i maškara vypadala jako krasavec.“

Raoden se smál. Prese všechno zlé – Telriiho, Hrathena a chudáka Roiala – měl v srdci radost.

„Co to dělají?“ zeptala se Sarene, když se podívala dolů.

Raoden se podíval stejným směrem – a trochu tím postrčil Sarene dopředu. Sarene se křečovitě chytila Raodenova ramene a prsty se zabořila do jeho těla. „Tohle nedělej!“

„Jé!“ zvolal a dal jí ruku kolem ramen. „Zapomněl jsem, že se bojíš výšek.

„Já se jich *nebojím*,“ protestovala Sarene a držela se ho pevně za ruku. „Mně se jen dělá špatně.“

„Jistě,“ řekl Raoden a přimhouřenýma očima se díval k paláci. Sotva rozeznal skupinu vojáků. Něco dělali před budovou. Rozkládali tam nějaké pokrývky nebo plachty.

„Je to moc daleko,“ řekla Sarene. „Kde je Ashe?“

Raoden zvedl ruku a nakreslil před nimi ve vzduchu aon Nae – velký kruhový znak zvlněný jako voda, který jim přiblíží pohled na město. Raoden si dal dlaň doprostřed aonu a posouval ho tak dlouho, až byl přesně nad palácem. Zamlžený pohled se vyčistil a objevili se vojáci v takovém detailu, že jim bylo možné přečíst nápisy na uniformách.

„To je dobrý,“ poznamenala Sarene, když Raoden aon pozvedl. Vojáci skutečně rozprostírali plachty – a zdálo se, že jsou v nich zabalená mrtvá těla. Poslední dvě těla v řadě jim byla povědomá.

Sarene hrůzou zalapala po dechu, když spatřila Eondela a Telriiho.

KAPITOLA 56

„ZAÚTOČIL včera pozdě večer, paní,“ vysvětloval Ashe. Zbývající členové skupinky – Kiin, Lukel a Shuden – se dívali ze střechy Raodenovým přibližovacím aonem na hromadný pohřeb na nádvoří paláce.

Baron Shuden seděl zasmušile na kamenné střeše a nevěřícně kroutil hlavou. Sarene ho vzala za ruku a snažila se ho utěšit, protože si byla vědoma, jak bolestné a těžké pro něho musely být poslední dny. Jeho budoucí tchán se ukázal jako zrádce, Torena údajně zmizela a jeho nejlepší přítel je teď mrtev.

„Byl to statečný muž,“ řekl Kiin, který stál vedle Raodena.

„O tom nikdy nikdo nepochyboval,“ přisvědčil Raoden. „Ale udělal hloupost.“

„On to udělal jako věc cti, Raodene,“ řekla Sarene, když vstala od sklíčeného Shudena. „Telrii včera večer zavraždil velkého člověka – Eondel jednal tak, aby vévodu pomstil.“

Raoden zakroutil hlavou. „Pomsta je vždycky hloupost, Sarene. Teď jsme ztratili nejen Roiala, ale i Eondela. Lidem zemřel během pár týdnů už druhý král.“

Sarene dál nediskutovala. Raoden mluvil jako vladař, ne jako přítel. Nemohl Eondela ani po smrti ospravedlnit kvůli tomu, co svým činem způsobil.

Vojáci nemohli čekat na ceremonie. Prostě zapálili pohřební hranici a hromadně zasalutovali, jakmile těla vzplála. I když bylo možné proti strážím vznést mnoho námitek, této úlohy se zhostily se ctí.

„Podívejte,“ řekl Raoden a zaměřil aon na skupinu asi padesáti vojáků, kteří odešli od ohně a utíkali ke Kiinovu domu. Všichni měli hnědé kapuce. To byl znak důstojníků elantrijské městské stráže.

„Tak to by mohlo být zlé," řekl Kiin.

„Nebo naopak dobré," řekl Raoden.

Kiin zakroutil hlavou. „Měli bychom zbořit vjezd. Ať se snaží probourat mi dveře, když budou mít za zády tunu kamene."

„Ne," řekl Raoden. „Když se zavřeme uvnitř, nebude to k ničemu dobré. Chci se s nimi setkat."

„Dům má ještě jiné východy," řekl Kiin.

„Ale stejně, počkej na můj pokyn, než začneš bourat vjezd, Kiine," řekl Raoden. „To je rozkaz."

Kiin zaskřípal zuby a potom přikývl. „Tak dobře, Raodene, ale ne proto, že mi to přikazuješ, ale proto, že ti věřím. Můj syn ti může říkat králi, ale já ničí vládu nepřijímám."

Sarene se šokovaná podívala na strýce. Nikdy ho takhle mluvit neslyšela – většinou byl veselý – jako spokojený cirkusový medvídek. Teď však měl tvář nekompromisní a zasmušilou, s bradkou, kterou začal pěstovat ve chvíli, kdy nalezli Iadona mrtvého. Ten tam byl strohý, ale ochotný kuchař; na jeho místě stál člověk, který spíše připomínal prošedivělého admirála z tatínkova námořnictva.

„Děkuju, Kiine," řekl Raoden.

Strýc přikývl. Muži na koních přijeli rychle a obklíčili Kiinovu pevnost dokola. Když si všimli Raodena na střeše, jeden z vojáků pobídl koně blíž.

„Slyšeli jsme fámy, že lord Raoden, korunní princ Arelonu, žije," oznamoval muž. „Jestli je to pravda, ať předstoupí. Naše země potřebuje krále."

Kiinovi se viditelně ulevilo a Raoden si oddechl. Důstojníci stráže stáli v řadě na koních a Raoden jim viděl do tváří. Byly unavené, zmatené, ale byla v nich naděje.

„Musíme jednat rychle, než zareaguje gyorn," řekl Raoden přátelům. „Pošlete posly za šlechtici – do hodiny se musí konat korunovace."

RAODEN spěchal do trůnního sálu královského paláce. Vedle stupínku u trůnu stála Sarene a mladý patriarcha korathské církve. Raoden se s ním sotva setkal, ale Sarene mu ho dobře popsala. Zlaté dlouhé vlasy, úsměv, který předstíral, že ví věci, které neví,

a sebevědomí. Raoden ho však potřeboval. To, že korunovaci provede patriarcha korathské církve, vytvoří nezbytný precedens.

Když Raoden vešel, Sarene se povzbudivě usmála. Obdivoval, kolik síly umí rozdat, když uváží, co všechno prožila. Připojil se k ní a otočil se k arelonským šlechticům.

Mnoho tváří poznal. Většina šlechticů ho před jeho odchodem podporovala. Teď ale byli zmatení. Jeho příchod byl stejně náhlý jako Telriiho smrt. Mluvilo se o tom, že Raoden stojí za zavražděním Telriiho, ale lidem to většinou bylo jedno. Byli otupení šokem a projevoval se na nich vliv dlouhého napětí.

To se teď změní, sliboval jim Raoden v duchu. *Už nebudou žádné pochybnosti. Žádná nejistota. Vytvoříme jednotnou frontu s Teodem a postavíme se Fjordenu.*

„Dámy a pánové," řekl Raoden. „Lide Arelonu. Naše ubohé království za posledních deset let příliš vytrpělo. Vraťme mu zpátky stabilitu. Při této koruně slibuji –"

Strnul. Cítil… jakousi sílu. Nejdřív mu připadalo, jako by na něho znovu útočil Dor. Uvědomil si však, že tohle je něco jiného – něco, co nezná. Něco vnějšího.

Dor je v rukou někoho cizího. Pohled mu padl na malého muže v červeném plášti, skoro nerozeznatelného mezi šlechtici. Ta síla šla od něj.

Derethský kněz? Raoden nemohl uvěřit. Muž se usmíval a pod kapuci měl blond vlasy. *Cože?*

Ovzduší shromáždění se náhle změnilo. Několik lidí na místě omdlelo, většina jich však jen němě zírala. Strnule. V šoku. Přesto ne překvapeně. Dostali už tolik ran, že jen čekali, že se stane něco hrozného. Raoden cítil, že ztratil masku.

Patriarcha zalapal po dechu, upustil korunu a odpotácel se pryč. Raoden se podíval na shromážděné lidi a žaludek se mu sevřel. Už byl tak blízko…

Ze strany se ozval čísi hlas. „Podívejte se na něho, šlechtici Arelonu!" Byla to Sarene. „Podívejte se na člověka, který měl být vaším králem. Podívejte se na jeho tmavou pleť a elantrijskou tvář. A teď mi řekněte. Opravdu to vadí?"

V davu zavládlo ticho.

„Deset let vám vládl tyran, protože jste odmítali Elantris," řekla Sarene. „Vy jste byli ti privilegovaní, ti bohatí, ale svým

způsobem i ti nejutiskovanější, protože jste nikdy neměli jistotu. Stály vám vaše tituly za její ztrátu?

Tady stojí člověk, který vás miloval, zatímco se všichni ostatní jen snažili připravit vás o vaši chloubu. A já se vás ptám: Byl by tím, že je Elantrian, horší král než Iadon nebo Telrii?“

Poklekla před Raodena. „Já sama za sebe přijímám jeho vládu.“

Raoden napjatě sledoval dav. Lidé si jeden po druhém začali klekat. První byli Lukel a Shuden, kteří stáli vpředu, ale za nimi se začali přidávat ostatní. Bylo to jako vlna – někteří si klekali křečovitě, jiní odevzdaně. Někteří si dokonce dovolili nezastírat radost.

Sarene se sklonila a sebrala ze země korunu. Byla jednoduchá – jen obyčejná zlatá páska – ale znamenala mnoho. Seinalan stál strnule a Sarene se ujala jeho povinnosti a položila korunu na Raodenovu hlavu.

„Zde stojí váš král!“ vykřikla.

Někteří lidé začali provolávat slávu.

JEDEN člověk se však neradoval, ale soptil. Dilaf vypadal, jako by si chtěl prorazit cestu davem a holýma rukama Raodena rozpárat. Lidé, jejichž ovace sílily od několika izolovaných výkřiků po všeobecné veselí, ho však drželi na místě. Nenávistně se rozhlédl kolem sebe a potom se protlačil davem a zmizel za dveřmi v temném městě.

Sarene artetha ignorovala, protože byla zaujatá Raodenem. „Blahopřeji, Vaše Veličenstvo,“ řekla a políbila ho.

„Nemůžu uvěřit, že mě neodmítli,“ řekl Raoden udiveně.

„Před deseti lety Elantriany zavrhli,“ řekla Sarene, „a potom zjistili, že monstrum z člověka nedělá vzhled. Konečně jsou ochotni přijmout panovníka ne proto, že je pro ně bohem nebo má peníze, ale proto, že vědí, že bude dobrým králem.“

Raoden se usmál. „Ono taky jistě pomáhá, když má panovník manželku, která je schopná pronést bez přípravy ta správná slova v tu správnou chvíli.“

„Jistě.“

Raoden se otočil a podíval se přes dav na prchajícího Dilafa. „Kdo to byl?“

„Jen jeden z Hrathenových artethů,“ řekla Sarene přezíravě. „Dovedu si představit, že dnes zrovna nemá den. On je totiž proslulý svou nenávistí k Elantris.“

Pro Raodena však její přezíravost nebyla na místě. „Něco není v pořádku, Sarene. Proč jsem ztratil masku?“

„To nebylo schválně?“

Raoden zakroutil hlavou. „Mně… mně se zdálo, že to udělal ten kněz.“

„Cože?“

„Cítil jsem Dor chvíli předtím, než ta maska zmizela, a vycházelo to od toho kněze.“ Na chvíli se odmlčel a zaskřípal zuby. „Můžu si půjčit Asheho?“

„Jistě,“ odpověděla Sarene a kývnutím přivolala seona.

„Ashi, můžeš mi vyřídit vzkaz?“ zeptal se Raoden.

„Jistě, pane,“ odpověděl seon a poskočil.

„Najdi Galladona v Nové Elantris a řekni mu, co se stalo,“ řekl Raoden. „A varuj ho, aby byl na něco připravený.“

„Na co, pane?“

„Já nevím,“ odpověděl Raoden. „Jen mu řekni, aby byl připravený – a že mám starost.“

KAPITOLA 57

HRATHEN sledoval, jak „Raoden“ kráčí trůnním sálem. Nikdo nárok toho podvodníka nezpochybnil. Tenhle člověk – ať už je to Raoden nebo není, se brzy stane králem. Sarene udělala brilantní tah. Telrii zavražděn, podvodník na trůnu… Hrathenovy plány byly v ohrožení.

Hrathen toho muže sledoval a cítil podivnou vlnu nenávisti, když viděl, jak se na něj dívá Sarene. Viděl jí v očích lásku. Copak tahle hloupá korunovace skutečně proběhne? Kde se tu ten člověk tak najednou vzal? A jak se dostal k Sarene, která je normálně tak podezíravá?

A navíc, ona se do něj evidentně zamilovala. Hrathen si logicky uvědomoval, že žárlivost tu není na místě. Jeho vztah k Sarene byl jako mezi soupeři, ne přátelský. Tak proč by měl žárlit na jiného muže? Ne, Hrathen musí uvažovat chladnou hlavou. Zbývá ještě měsíc, než spojené derethské armády smetou Arelon z povrchu zemského a vyvraždí všechny jeho obyvatele včetně Sarene. Hrathen musí jednat rychle, chce-li najít cestu, jak království v tom krátkém zbývajícím čase obrátit na Dereth.

Hrathen ustoupil dozadu, když korunovace začala. Mnoho králů dává svým prvním dekretem uvěznit své nepřátele, nebude se tedy tomu podvodníkovi připomínat.

Byl však dost vpředu, aby viděl tu transformaci. Hrathen byl tím pohledem zmaten. Předpokládalo se, že Shaod přijde náhle, ale ne *takhle* náhle. To mu nedalo spát. Co když Raoden nezemřel? Co když se celou dobu skrýval v Elantris? Hrathen našel způsob, jak předstírat Shaod. Co když Raoden udělal totéž?

Hrathena transformace šokovala, ale ještě víc ho šokovalo, když proti tomu Areloňané nic neudělali. Sarene promluvila a lidé stáli jako omámení. Vůbec jí nebránili krále korunovat.

Hrathenovi z toho bylo špatně. Otočil se a náhodou zahlédl Dilafa, jak utíká z davu. Sledoval ho – už proto, že teď sdílí jeho znechucení. Byl udiven, že Arelonští mohou jednat tak nelogicky.

V tu chvíli si Hrathen uvědomil svůj omyl. Dilaf měl pravdu. Kdyby se byl víc zaměřil na Elantris, lidé by proti ní byli zaujatější a Raodena by nepřijali. Hrathen zanedbal svou povinnost – vštěpovat svým následovníkům smysl pro Jaddethovu svatou vůli. On k obrácení lidí využil svou popularitu, ne doktrínu. Vytvořil tím nestálé shromáždění lidí schopných vrátit se ke svým starým zvyklostem stejně rychle, jako přešli k Derethu.

To kvůli tomu zatracenému termínu! Pomyslel si Hrathen, když procházel temnými ulicemi Kae. Tři měsíce nestačí k tomu, aby člověk vytvořil pevné společenství.

Dilaf před ním zabočil do postranní ulice. Hrathen se zastavil. To nebyla cesta ke kapli – ale do centra města. Přemohla ho zvědavost. Zabočil za artethem, ale šel tak daleko za ním, aby nebylo slyšet klapání jeho okovaných bot na kamenné dlažbě. Nemusel si však dělat starosti. Arteth bezhlavě kráčel temnou ulicí s jedinou myšlenkou v hlavě a ani ho nenapadlo se ohlédnout.

Už se téměř setmělo a tržiště zahalila tma. Hrathen ve slábnoucím světle ztratil Dilafa z dohledu. Zastavil se a rozhlížel se mezi stany.

Náhle se kolem něho objevila světla.

Ve stanech zablikaly svítilny. Hrathen šel za světlem a zůstal stát s široce otevřenýma očima, když ze stanů začali vyhlížet muži a lucerny osvětlovaly jejich polonahá těla.

Hrathen hrůzou zavrávoral. Ta pokroucená těla poznal. Paže, které vypadaly jako zauzlované větve stromů. Kůži napnutou přes podivné výběžky a hrboly.

I když byla tichá noc, Hrathenovi se rozezněly v uších vzpomínky. Tak ten trh byla jen finta. Proto přišlo do Arelonu prodávat tolik Fjordenů, přestože neměli zákazníky, a proto se zdrželi, i když ostatní už dávno odcestovali. Nebyli to obchodníci, ale vojáci. Invaze do Arelonu ale přece měla začít až o měsíc později.

Wyrn poslal mnichy z kláštera v Dakhoru.

KAPITOLA 58

RAODENA probudily podivné zvuky. Chvíli se zmateně snažil zorientovat v Roialově domě. Svatba byla naplánovaná až na druhý den odpoledne, a tak se rozhodl

přespat opět v Kaloomově pokoji v Roialově domě místo v hostinském pokoji u Kiina, který obývala Sarene.

Potom se to ozvalo znovu – byly to zvuky jako v bitvě.

Raoden vyskočil z postele, otevřel dveře na balkon a vyhlédl ven přes zahrady na Kae. Viděl na noční obloze dým a po celém městě plály plameny. Bylo slyšet výkřiky a kdesi blízko řinčel kov o kov.

Raoden na sebe rychle hodil oblečení a utíkal ven. Zabočil za roh a narazil na jednotku stráží, která bojovala o holý život proti skupině… démonů.

Byli do půl těla nazí a oči jim svítily. Vypadali jako lidé, ale těla měli pokroucená a beztvará, jako by měli pod kůží kovová brnění. Jeden z Raodenových vojáků netvora zasáhl, ale meč nechal sotva stopu tam, kde by normálně lidské tělo rozdělil na dva kusy. Několik vojáků leželo na zemi ve smrtelné křeči, ale démoni byli všichni v pořádku. Ostatní vojáci se bránili s hrůzou v očích, zbraně jim však nebyly nic platné a jeden po druhém umírali.

Raoden vyděšeně couvl. Velitel démonů skočil na vojáka, neuvěřitelnou rychlostí uhnul jeho meči a potom ho nabodl na jakýsi podivný meč.

Raoden ztuhl. Velitele démonů poznal. I když měl tělo znetvořené jako všichni ostatní, ta tvář byla známá. Byl to fjordenský kněz Dilaf.

Dilaf zahlédl Raodena a usmál se. Raoden sebral zbraň jednoho z padlých vojáků, ale byl příliš pomalý. Dilaf proti němu vyrazil jako vítr a vrazil mu pěst do břicha. Raoden zalapal po dechu bolestí a upadl na zem.

„Seberte ho," nařídil démon.

„URČITĚ to musíte dopravit dnes večer," řekla Sarene, když zavřela víko poslední bedny.

Pašerák přikývl a podíval se znepokojeně na elantrijské hradby, které stály jen pár metrů od něho.

„Nemusíš se tak bát, Hoide," řekla Sarene. „Teď máte nového krále. Všechno se změní."

Hoid pokrčil rameny. Přestože byl Telrii po smrti, odmítl se se Sarene sejít ve dne. Hoidovi lidé se celých deset let báli Iadona a

jeho farem. Nebyli zvyklí vycházet bez ochranného pláště noci, i kdyby byly jejich úmysly sebečistší. Sarene by mohla o doručení zásilky požádat někoho jiného, ale Hoid a jeho lidé už věděli, kam s krabicemi. Krom toho nechtěla, aby lidé v Arelonu odhalili, co je zrovna v téhle zásilce.

„Je to těžší než minule, paní," poznamenal Hoid trefně. To, že přežil deset let v ulicích Kae, aniž by ho chytili, mělo určitě důvod.

„Do obsahu těch krabic ti nic není," odpověděla Sarene a dala mu váček mincí.

Hoid přikývl a zakryl si tvář kapucí. Sarene mu vlastně nikdy do tváře neviděla, jen z hlasu vytušila, že je to starší člověk.

Zachvěla se zimou a těšila se zpátky do Kiinova domu. Svatba se měla konat druhý den a Sarene se musela hodně snažit, aby skryla svou nedočkavost. Navzdory všem těm zkouškám, nástrahám a problémům se konečně ocitl na arelonském trůně čestný a poctivý král. A po deseti letech čekání našla Sarene konečně někoho, koho si chtěla vzít nejen z rozumu, ale i od srdce.

„Dobrou noc, paní," řekl Hoid a vydal se za skupinou pašeráků, po schodech na elantrijské hradby.

Sarene kývla na Ashe. „Jdi jim vyřídit, že je to na cestě, Ashi."

„Ano, paní," řekl Ashe, poskočil a potom se vydal za Hoidovými pašeráky.

Sarene si přitáhla šálu, nastoupila do vozu a přikázala vozkovi, aby jel domů. Galladon s Karatou snad pochopí, proč poslala bedny plné mečů a luků. Raodenovo varování ji velmi znepokojilo. Měla o Novou Elantris a o její dobromyslné a vřelé obyvatele obavy už dřív, a tak se konečně odhodlala k činu.

Sarene vzdychla, když se její vůz rozjel tichou ulicí. Ty zbraně asi moc nepomohou, lidé v Nové Elantris nejsou žádní vojáci. Ale bylo to asi lepší než nic.

Kočár se náhle zastavil. Sarene se zamračila a chtěla něco zavolat na vozku. Potom se zarazila. Jakmile utichla kola kočáru, slyšela nějaké zvuky. Znělo to skoro jako… výkřiky. A cítila kouř. Roztáhla záclonku na okně a vystrčila hlavu. To, co viděla, bylo horší než samotné peklo.

Kočár stál na křižovatce. Tři ulice byly klidné, ale přímo před nimi planul oheň. Z budov šlehaly plameny a na dlažbě ležely

mrtvoly. Po ulici utíkali křičící lidé, jiní jen stáli a v šoku přihlíželi. Mezi nimi se pohybovali polonazí bojovníci a kůže se jim ve světle plamenů leskla potem.

Bylo to hromadné vyvražďování. Ti podivní bojovníci zabíjeli bez rozmyslu, mechanickými gesty probodávali muže, ženy i děti. Sarene chvilku omráčeně zírala a potom křikla na vozku, aby obrátil. Vozka se také probral ze šoku a pobídl koně.

Sarene však zamrzl výkřik v hrdle, když si jeden z nahých válečníků všiml kočáru. Jakmile se kočár začal obracet, vyrazil za nimi. Sarene vykřikla na vozku, ale bylo pozdě. Podivný voják vyskočil, proletěl vzduchem obrovskou vzdálenost a skončil koni na hřbetě. Pružně se na něm přikrčil a Sarene si poprvé všimla jeho nelidsky pokrouceného těla a chladně planoucích očí.

Dalším skokem se muž ocitl na střeše kočáru. Kočár se zakymácel a vozka vykřikl.

Sarene otevřela dveře a vyskočila ven. Dopadla na dlažbu a cestou ztratila boty. Nahoře na ulici, kus za požárem, stál Kiinův dům. Kdyby tak mohla –

Vozkovo tělo narazilo do domu vedle ní a zřítilo se na zem. Sarene vykřikla, zavrávorala dozadu a málem upadla. Vedle ní doskočil ten podivný tvor ze střechy kočáru a plížil se pomalu k ní. I když jeho pohyby vypadaly uvolněně, byl nesmírně pružný a mrštný. Sarene pozorovala nepřirozené boule a prohlubně pod jeho kůží, jako by měl pokroucenou a zohýbanou kostru. Sarene znovu vykřikla a rozběhla se k strýcovu domu. Nebylo to však dost rychle. Netvor si s ní začal hrát jako kočka s myší. Slyšela za sebou kroky. Blížily se. Víc a víc. Už viděla nahoře světlo, ale –

Cosi ji chytilo za nohu. Sarene sebou škubla, ale mělo to obrovskou sílu, začalo jí to kroutit nohu, až upadla na zem. Převalila se na záda a zalapala po dechu hrůzou a bolestí.

Netvor se tyčil nad ní. Slyšela, jak cosi šeptá cizím jazykem. Fjordensky.

Do netvora však narazilo cosi velkého tmavého a odhodilo ho to stranou. Netvor zavyl, ale útočník křičel hlasitěji. Sarene se jako omámená zvedla na nohy a dívala se na postavy ve tmě. Za chvíli se ocitli ve světle a viděla jim do tváře. Polonahého netvora očekávala. Toho druhého ne.

„*Kiine!*“ vykřikla Sarene.

Strýc měl v ruce obrovskou sekeru, velkou jako lidská hruď. Uhodil s ní netvora do zad, když se plížil po dláždění a sahal po meči. Netvor vykřikl bolestí, i když sekera nepronikla příliš hluboko. Kiin ji vyprostil, rozpřáhl se a vrazil ji netvorovi přímo do obličeje.

Netvor chroptěl, ale nepřestal se hýbat. Kiin však také ne. Máchal sekerou a mířil na netvora znovu a znovu a přitom provolával chraplavým hlasem teodské bojové pokřiky.

Kdosi vzal Sarene za ruku. Vyjekla. Byl to Lukel. Klečel vedle ní se zvednutou lucernou. „Pojď," pobídl ji, vzal ji za ruku a zvedal ji na nohy.

Utíkali ke Kiinovu domu a za nimi burácel strýc. Proběhli dveřmi a vtrhli do kuchyně, kde šokovaná skupina čekala na jejich příchod. Lukel za sebou zabouchl dveře a Daora utíkala k manželovi.

„Lukele, zbourej vjezd," nařídil Kiin.

Lukel poslechl a zatáhl za páku, kterou Sarene vždycky omylem pokládala za stojan na lucernu. O chvíli později se ozvala obrovská rána u vchodu a okny se do kuchyně valil prach.

Sarene si hřmotně sedla a zírala po tiché místnosti. Byl tu Shuden a zahlédla i Torenu, která mu vzlykala v náruči. Daorn, Kaise a Adien se choulili v koutě s Lukelovou ženou. Nebyl tam však Raoden.

„Co… co je to zač?" zeptala se Sarene a podívala se na Lukela.

Bratranec zakroutil hlavou. „Nevím. Zaútočili před chvílí a my jsme měli starost, aby se vám něco nestalo. Čekali jsme venku – ještě že si tatínek všiml vašeho kočáru tam dole."

Sarene přikývla, ještě oněmělá.

Kiin stál, jednou rukou objímal manželku a v druhé ruce držel zkrvavenou sekeru. „Tak jsem přísahal, že už tuhle prokletou zbraň nikdy nevezmu do ruky," řekl šeptem.

Daora poklepala manžela po rameni. Sarene i přes šok, který utrpěla, sekeru poznala. Visívala v kuchyni na zdi mezi ostatními památkami z Kiinových cest. Kiin s ní vládl velmi zručně. To nemohla být jen obyčejná památka, jak si myslela. Když se na ni podívala zblízka, viděla na ostří škrábance a rýhy. A v oceli byl vyryt heraldický znak – aon Reo. Tento aon znamenal trest.

„Jak může obchodník tak dobře zacházet s tímhle?“ zeptala se spíš pro sebe.

Kiin jen zakroutil hlavou. „Obchodník nemůže.“

Sarene věděla jen o jednom člověku, který měl ve znaku aon Reo, i když to byla bytost spíš mytologická. „Říkali mu Dreok,“ řekla šeptem. „Ten pirát Hrdlořez.“

„No to je právě ta chyba,“ řekl Kiin chraplavým hlasem. „On se ve skutečnosti vlastně jmenoval ne Hrdlořez, ale Hrdlostřez.“

„Pokusil se připravit mého otce v Teodu o trůn,“ řekla Sarene a podívala se Kiinovi do očí.

„Ne,“ řekl Kiin a otočil se jinam. „Dreok chtěl jen to, co mu patřilo. Chtěl zpátky trůn, o který ho připravil jeho mladší bratr Eventeo – ukradl mu ho přímo před nosem, když Dreok hloupě mrhal čas cestováním.“

DILAF vstoupil do kaple a oči mu zářily štěstím. Jeden z jeho mnichů pustil Raodena na zem. Byl v bezvědomí.

„Takhle, můj drahý Hrathene, se zachází s kacíři.“

Hrathen se konsternován obrátil od okna. „Vy masakrujete celé město, Dilafe! Co to má za smysl? Kde v tomhle vidíte Jaddethovu slávu?“

„Nezpovídejte mě!“ vykřikl Dilaf s planoucíma očima. Konečně mohl ventilovat svou vášeň.

Hrathen se otočil. Ze všech hodností v hierarchii derethské církve jen dvě převyšovaly gyorna: Wyrn a gradget, představený kláštera. Gradgeti se většinou nebrali v úvahu, protože obvykle nepobývali mimo své kláštery. Jak však bylo vidět, teď se to změnilo.

Hrathen přejel očima po Dilafově nahé hrudi a prohlížel si ty pokroucené tvary, které Dilaf vždycky skrýval pod artethským pláštěm. Hrathenovi se při pohledu na ty linie pod Dilafovou kůží, které připomínaly křečové žíly, zvedl žaludek. Byly to kosti, to Hrathen věděl – tvrdé nepoddajné kosti. Dilaf nebyl jen mnich a nebyl jen gradget – byl to mnich a gradget toho nejhůře proslaveného kláštera ve Fjodrenu. Dakhoru.

Modlitby a zaříkadla, kterými se z obyčejných mnichů stávali dakhorští mniši, byly tajné. Neznali je ani gyornové. Několik měsíců potom, co byl chlapec uveden do dakhorského řádu, mu

začaly růst kosti, začaly se kroutit a dostávaly podivné tvary. Každý z těchto tvarů však svému nositeli přinesl nové schopnosti jako neobyčejnou rychlost a sílu.

Hrathenovi proběhly myslí hrozné obrazy. Obrazy kněží, kteří nad ním stojí a zaříkávají ho. Vzpomínky na tu hroznou bolest uvnitř, když se mu měnily kosti. Bylo toho příliš – tma, výkřiky, utrpení. Po pár měsících odešel Hrathen do jiného kláštera.

Vzpomínky a zlé sny mu však zůstaly. Na Dakhor se tak snadno nezapomíná.

„Takže vy nejste Areloňan, ale Fjorden!“ řekl Hrathen šeptem.

„Nikdy jste mě nepodezíral, že ne?“ zeptal se Dilaf s úsměvem. „To vám mohlo dojít. Je mnohem jednodušší napodobit Areloňana mluvícího fjordensky, než aby se skutečný Areloňan naučil tak dobře svatou řeč.“

Hrathen sklonil hlavu. Jeho povinnost je jasná, Dilaf má vyšší postavení. Neví, jak dlouho je Dilaf v Arelonu – dakhorští mniši mají většinou dlouhý život – ale je zřejmé, že plánoval zničit Kae už dlouho.

„Hrathene,“ zasmál se Dilaf, „vy jste svoje poslání nikdy nepochopil, že ne? Wyrn vás neposlal, abyste obrátil Arelon.

Já znám vaše instrukce, gyorne,“ pokračoval. „Někdy si je přečtěte znovu. Wyrn vás neposlal do Arelonu, abyste lidi obrátil, ale abyste je informoval, že je čeká zkáza. Vy jste byl nastrčený jako kulisa pro lidi jako Eventeo, aby se měli na co zaměřit, zatímco já všechno připravím na invazi do města. Tuhle roli jste splnil perfektně.“

„Kulisa…?“ nevěřil Hrathen. „Ale lidi…“

„Ty nikdo zachraňovat neměl, Hrathene,“ řekl Dilaf. „Wyrn měl vždycky v úmyslu Arelon zničit. On potřebuje takové vítězství, které mu zajistí moc nad ostatními zeměmi – i přes vaši snahu je naše vláda v Duladelu slabá. Svět potřebuje vidět, co se stane s těmi, kdo se rouhají Jaddethovi.“

„Tihle lidi se Jaddethovi nerouhají,“ řekl Hrathen a cítil, jak dostává vztek. „Oni o něm ani nevědí. Jak od nich můžeme chtít, aby byli spravedliví, když jim ani nedáme šanci se obrátit?“

Dilaf natáhl ruku a uhodil Hrathena do tváře. Hrathen zavrávoral. Tvář ho od rány tak silnou rukou s nepřirozeně tvrdými kostmi pálila.

„Zapomínáte, s kým mluvíte, gyorne,“ vyštěkl Dilaf. „Tenhle národ je nečistý. Jen Areloňané a Teové se mohou stát Elantriany. Když je zničíme, zničíme navěky dědictví Elantris!“

Hrathen nedbal na bolavou tvář. S rostoucím šokem si uvědomoval, jak hluboko sahá Dilafova nenávist. „Vy je vyvraždíte všechny? Vyvraždíte celý národ?“

„To je jediná možnost, jak získat jistotu,“ odpověděl Dilaf s úsměvem.

KAPITOLA 59

RAODEN se probral a necítil nic než bolest. Nejhorší byla hlava, ale nebylo to jen to – po celém těle měl oděrky, šrámy, modřiny a řezné rány. Na chvíli ho to zcela zmohlo. Každá rána bolela jako čerstvá, bolest nikdy neodezněla, nikdy se nezmírnila. Naštěstí měl za sebou týdny útoků Doru. Jim se žádná bolest – i sebesilnější – vyrovnat nemohla. Bylo až ironické, že síla, která ho málem zničila, ho teď držela ještě před hranicí šílenství.

I když byl omámený, cítil, že ho někdo zvedá a hází na něco tvrdého – sedlo. Na koni ztratil pojem o čase, jen bojoval proti temnotě šílenství. Kolem sebe slyšel hlasy, ale všechny mluvily fjordensky. Nerozuměl jim.

Kůň se zastavil. Raoden zasténal a otevřel oči, když ho nějaké ruce zvedly z koně a posadily na zem.

„Probuď se, Elantriane,“ řekl hlas aonsky.

Raoden zvedl hlavu a zamžoural zmatenýma očima. Byla ještě noc a cítil zápach kouře. Byli pod kopcem – pod kopcem, na němž

stál Kiinův dům. Byl jen pár metrů daleko, ale Raoden ho téměř neviděl. Před očima se mu všechno míhalo, viděl jako v mlhách.

Milosrdný Domi, pomyslel si, *ochraňuj Sarene.*

„Já vím, že mě slyšíte, princezno," ječel Dilaf. „Podívejte, koho tu mám. Dohodneme se?"

„Ne!" snažil se Raoden vykřiknout, ale z úst se mu vydral jen skřek. Rána do hlavy mu asi zasáhla mozek. Sotva se držel při vědomí, natož aby mohl mluvit.

Nemůže se uzdravit – jakmile na něho přijdou mrákoty, už se neprobudí.

„UVĚDOM si, že se s ním dohodnout nedá," řekl Kiin tiše. Sledovali Dilafa a vrávorajícího Raodena malým okénkem v Kiinově domě.

Sarene tiše přikývla a po zádech jí přeběhl mráz. Raoden vypadal špatně. Neudržel se na nohou a vypadal ve světle plamenů dezorientované. „Milosrdný Domi! Co mu to udělali?"

„Nedívej se, Ene," řekl Kiin a odvrátil se od okna. Obrovskou sekeru – sekeru piráta Dreoka – měl připravenou v koutě.

„Já se tam musím dívat," šeptala Sarene. „Já s ním musím aspoň mluvit – aspoň se s ním rozloučit."

Kiin vzdychl a potom přikývl. „Dobře. Tak pojď na střechu. Jakmile se ale něco začne dít, zabarikádujeme se tady."

Sarene smutně přikývla a vyšla s Kiinem po schodech na střechu. Postavila se až na kraj a dívala se dolů na Dilafa a na Raodena. Kdyby tak toho kněze mohla přesvědčit, aby si místo něho vzal ji, hned by to udělala. Měla však podezření, že by Dilaf chtěl celou rodinu a s tím by Sarene nemohla souhlasit. Daora a děti se krčily pod Lukelovou ochranou v přízemí. Sarene by je nikdy nemohla zradit, bez ohledu na to, koho má Dilaf jako rukojmí.

Chtěla promluvit, protože věděla, že její slova budou asi poslední, co Raoden uslyší.

„JDĚTE!" nařídil Dilaf.

Hrathen zděšeně pozoroval, jak Sarene padla Dilafovi do pasti. Z úkrytů kolem domu vyskákali dakhorští mniši, vyšplhali nahoru a odřízli Sarene cestu zpátky.

Hrathen slyšel vyděšený křik, když si Sarene se svým společníkem uvědomili, co je čeká. Bylo však pozdě. O chvilku později seskočil jeden z mnichů ze střechy se zmítající se princeznou v ruce.

„Hrathene, půjčte mi seona," nařídil Dilaf.

Hrathen poslechl, otevřel kovovou krabičku a vypustil světelnou kouli na svobodu. Hrathena v tu chvíli nezajímalo, jak se Dilaf o seonovi dověděl. Dakhorští mniši byli Wyrnovou oblíbenou armádou, takže jejich velitel asi bude do mnoha tajemství zasvěcen.

„Seone, chci mluvit s králem Eventeem," řekl Dilaf.

Seon poslechl. Po chvilce se jeho světelná koule přeměnila do tvaru velké hlavy s hrdým výrazem ve tváři.

„Já vás neznám," řekl Eventeo. „Kdo mě to volá uprostřed noci?"

„Já mám vaši dceru, králi," řekl Dilaf a postrčil Sarene k seonovi. Princezna bezděky vyjekla.

Eventeo pootočil hlavu, jako by hledal zdroj zvuku, viděl však jen Dilafa. „Kdo jste?"

„Jsem Dilaf, gradget Dakhorského kláštera."

„Milostivý Domi…" řekl Eventeo šeptem.

Dilaf přimhouřil oči a lstivě se smál. „Myslel jsem, že jste se obrátil, Eventeo. No, nevadí. Probuďte vojáky a posaďte je do lodí. Do hodiny jsem v Teodu, a jestli mi nepodáte písemnou kapitulaci, tak tu holku zabiju."

„Tati, ne!" křičela Sarene. „Nevěř mu!"

„Sarene?" oslovil ji Eventeo s obavami.

„Tak za hodinu, Eventeo," řekl Dilaf. Potom pohrdavě máchl rukou. Králova zmatená tvář zmizela v hladkém sférickém povrchu seona.

„Vy chcete zabít i obyvatele Teodu!" řekl Hrathen fjordensky.

„Ne," odpověděl Dilaf. „Popravy povedou jiní. Já zabiju jen krále a spálím teodské lodě s vojáky. Jakmile bude po nich, může se Wyrn vylodit s armádou na břehu a udělat si z té země bitevní pole na důkaz své moci."

„Vždyť to ale není nutné," namítl Hrathen a cítil, jak se mu dělá špatně. „Já už jsem ho měl – Eventeo byl můj."

„Možná by se byl obrátil, Hrathene," řekl Dilaf, „ale jste naivní, když si myslíte, že by nechal na svém území přistát naše lodě."

„Vy jste netvor," řekl Hrathen tiše. „Vy jste paranoidní, vyvraždit dvě království jen tak. Co se vám stalo, že tak nenávidíte Elantriany?"

„*Dost!*" vykřikl Dilaf. „Nemyslete si, že se budu rozpakovat vás zabít, gyorne. Dakhor je pod zákonem!" Mnich se díval na Hrathena zlostnýma očima. Potom se pomalu uklidnil a hluboce se nadechl, když se podíval na své rukojmí.

Stále ještě dezorientovaný Raoden se potácel ke své ženě, kterou držel mnich. Natáhl k ní třesoucí se ruku.

„Ale!" zvolal Dilaf a vytasil meč. „Na vás jsem zapomněl. Usmál se a probodl Raodenovi mečem břicho.

BOLEST Raodena pohltila jako náhlá vlna světla. Ani neviděl meč.

Jen jej cítil. Zasténal a padl na kolena. Zachvátila ho agónie – naprosto nepředstavitelná i pro člověka, který žil s trvalou bolestí už dva měsíce. Třesoucíma se rukama se držel za břicho. Cítil Dor. Cítil ho… blízko.

Bylo to příliš. Žena, kterou miloval, byla v nebezpečí a on nemohl nic dělat. Bolest, Dor, selhání… Raodenova duše pod jejich společným tlakem rezignovala.

Přestal cítit bolest a přestal cítit sebe sama. Necítil nic.

SARENE vykřikla, když Raoden upadl. Viděla mu na tváři, jak trpí, a cítila meč, jako by ho měla v břiše sama. Roztřásla se a dala se do pláče, když viděla, jak Raoden ještě bojuje a zmítá se na zemi. Potom náhle… přestal.

„Prohrál jsem…" šeptal Raoden svou mantru Hoeda. „Prohrál jsem lásku. Prohrál jsem…"

„Přiveďte ji," řekl Dilaf. Sarene jeho slova ve fjordenštině sotva zaregistrovala.

„A ostatní?" zeptal se mnich.

„Seberte všechny lidi z tohohle prokletého města a odveďte je do Elantris," řekl Dilaf. „Elantriané jsou blízko centra města na takovém čistším místě."

„Už jsme je našli, gradgete,“ řekl mnich. „Naši muži už zahájili útok.“

„No, výborně,“ pochvaloval si spokojeně Dilaf. „Tak potom seberte jejich těla – Elantriané neumírají tak snadno jako normální lidi, tak pozor, aby vám neutekli.“

„Ano, gradgete.“

„Až je budete mít na jednom místě – všechna těla, Elantriany i budoucí Elantriany, vykonejte očistný rituál. A potom je všechny spalte.“

„Ano, gradgete,“ řekl mnich a sklonil hlavu.

„Pojďte, Hrathene,“ řekl Dilaf, „doprovodíte mě do Teodu.“

Sarene byla stále v šoku, jako by tomu všemu nevěřila. Když ji táhli pryč, sledovala Raodenovo tělo, dokud jí nezmizelo z dohledu.

KAPITOLA 60

GALLADON se skrýval ve stínu a ani se nehnul, dokud gyorn a jeho podivní polonazí společníci neodešli. Potom kývl na Karatu a připlížili se k Raodenovu tělu. „Sulo?“

Raoden se nehýbal.

„Doloken, sulo!“ řekl Galladon a hlas mu zadrhával obavami. „Tohle mi nedělej!“

Z Raodenových úst se vydral zvuk a Galladon se k němu naklonil a poslouchal.

„Prohrál jsem…“ šeptal Raoden. „Prohrál jsem lásku…“ Byla to mantra padlých. Raoden se stal Hoedem.

Galladon klesl na tvrdou dlažbu, roztřásl se a dal se do pláče. Byl to pláč bez slz. Poslední hodina byla horší než horor. Galladon

s Karatou byli v knihovně a studovali plány, jak odvést lidi z Elantris. Slyšeli i na tu dálku křik, a když přišli do Nové Elantris, nebyl tam už nikdo, jen Hoedi. Galladon a Karata byli jediní Elantriané, kteří zůstali při vědomí.

Karata mu položila ruku na rameno. „Galladone, měli bychom jít. Tady není bezpečno."

„Ne," řekl Galladon a postavil se. „Já jsem dal slib a musím ho splnit." Podíval se nahoru směrem ke Kae a na svah s jezerem. Potom uvázal svou košili Raodenovi kolem rány a vzal ho na ramena.

„Raoden chtěl, abych mu slíbil, že mu poskytnu mír," řekl Galladon. „Až to udělám, tak udělám totéž i sám sobě. Jsme poslední, Karato, pro nás už na tomhle světě není místo."

Karata přikývla a pomohla mu vzít Raodena. Společně se vydali na pouť, která pro ně skončí vysvobozením.

LUKEL se nebránil. Nemělo to smysl. Jeho otec to však viděl jinak. Svázat a naložit na koně ho museli tři Fjordenové – a i potom se mu podařilo vyprostit a kopat. Nakonec ho jeden z vojáků uhodil kamenem do hlavy a Kiin se přestal hýbat.

Lukel se snažil cestou do Elantris držet poblíž matky a manželky. Bylo to dlouhé procesí – šlechtici ze všech koutů Kae, neupravení a otrhaní. Vojáci je hlídali, kdyby se náhodou někdo odvážil pokusit o útěk. Většina lidí se ale cestou ani nerozhlížela.

Kaise a Daorn se vyděšeně drželi Lukela. Těch bylo Lukelovi nejvíc líto – pro jejich mládí. Adien šel netečně za nimi a přitom pomalu počítal kroky. „Tři sta padesát sedm, tři sta padesát osm, tři sta padesát devět…"

Lukel věděl, že jdou na popravu. Viděl po ulicích mrtvá těla a pochopil, že těmhle lidem nejde o to vládnout. Jde jim jen o vraždění, o totální vyhlazení, po němž nezbude jediný živý člověk.

Uvažoval, že by se bránil, a v jakémsi beznadějném záchvatu hrdinství popadl meč. Nakonec však šel s ostatními. Věděl, že stejně zemře, a věděl, že to už nic nezastaví. Není žádný válečník. Jedinou útěchou je vidina rychlého konce.

HRATHEN stál vedle Dilafa a podle jeho pokynů nic nedělal. Stáli v kruhu – padesát dakhorských, Sarene a Hrathen a jeden

osamocený mnich uprostřed. Mnich zvedl ruce a muži z každé strany mu dali ruce na rameno. Srdce mu začalo bušit a mniši začali žhnout, až jim zářily záhyby kostí pod kůží. Všechno se kolem nich rozechvělo a Kae zmizelo.

Ocitli se v neznámém městě. Domy podél ulice byly vysoké a všechny propojené, ne oddělené a přikrčené jako v Kae. Byli v Teodu.

Skupina stále ještě stála v kruhové formaci, Hrathen si však všiml, že muž uprostřed zmizel. Otřásl se a znovu se mu vrátily vzpomínky z dětství. Mnich uprostřed pro ně byl pohonem a přesunem se spálil. To byla oběť za rychlou přepravu do Teodu.

Dilaf vystoupil dopředu a vedl muže po ulici. Pokud to Hrathen dobře pochopil, vzal Dilaf většinu mnichů s sebou a v Arelonu nechal jen pár běžných fjordenských vojáků a několik dakhorských hlídačů. Arelon a Elantris byly poraženy. Dalším objektem je Teod. Hrathen viděl Dilafovi na očích, že nebude mít klid, dokud bude naživu jediný člověk aonské národnosti.

Dilaf si vyhlédl dům s rovnou střechou a vybídl mnichy, aby vylezli nahoru. Bylo to pro ně snadné, mimořádná síla a mrštnost jim umožňovaly skákat a šplhat na místa, kam se normální člověk nedostane. Hrathen cítil, jak ho někdo zvedl a posadil jednomu mnichovi na ramena a už se bez jakékoli námahy navzdory svému brnění vznášel nahoru po zdi. Dakhorští mniši byli nepřirozená monstra, ale člověka neustále udivovaly jejich schopnosti.

Mnich Hrathena bez ceremonií shodil na střechu, až mu brnění břinklo o kámen. Když se Hrathen postavil na nohy, setkal se očima se Sarenině pohledem. Byla v něm bouřlivá nenávist. Dávala mu samozřejmě za všechno vinu. Neuvědomovala si, že Hrathen je svým způsobem stejný vězeň jako ona.

Dilaf stál na kraji střechy a prohlížel si město. Do obrovského teodského zálivu připlouvala flotila.

„Jsme tu brzy," řekl Dilaf a dřepl si. „Budeme čekat."

GALLADON si téměř dokázal představit, že ve městě je klid. Stál na velkém balvanu a sledoval, jak nad Kae svítá – jako by neviditelná ruka rozhrnovala temnou záclonu. Téměř by uvěřil, že ten kouř stoupá z komínů a ne z ohořelých zřícenin domů. Téměř si dokázal představit, že ty viditelné skvrny na ulicích nejsou

lidská těla, ale keře nebo bedny a že kaluže krve jsou jen odlesky paprsků ranního slunce.

Galladon se odvrátil od města. Kae bylo klidné, ale byl to klid posmrtný, ne slavnostní. A snít, že je to jinak, už nikomu nepomůže. Možná kdyby k tomu snění neměl sklon, nebyl by se nikdy nechal Raodenem vytáhnout z elantrijských stok. Nedovolil by, aby mu optimismus toho muže nahlodal mysl, nezačal by nikdy věřit, že život v Elantris nemusí být jen samá bolest. Nebyl by si dovolil doufat.

Bohužel poslechl. Jako sula se poddal Raodenovým snům, hnal se za nimi, i když věděl, že je to pouhý přelud. Neměl se nechat. Bez nadějí není zklamání.

„Doloken, sulo," mumlal Galladon nad bezvládným Raodenem, „ty jsi mě obrátil vzhůru nohama."

A nejhorší na tom bylo, že tu naději stále ještě měl. To světlo, které Raoden zažehl, v Galladonově duši stále ještě doutnalo, i když se ho snažil zašlapat. V paměti měl stále ještě zkázu Nové Elantris – Mareshe s obrovskou dírou v hrudi, tichého sochaře Taana s tváří rozmačkanou pod kamenem a prsty ještě bojujícími, starého Kahara, který prakticky sám vyčistil celou Novou Elantris, s utrženou rukou a oběma nohama.

Galladon stál uprostřed toho masakru a křičel na Raodena, že se na ně vykašlal, že je opustil a zradil kvůli Sarene.

A přesto stále doufal.

Bylo to, jako by měl uvnitř malého hlodavce, který se choulí v koutku duše vyděšený strachy, únavou a zoufalstvím. A přesto, kdykoli se ho snaží polapit, přeskočí na jiné místo v srdci. Tahle naděje ho hnala pryč od mrtvých z Elantris hledat Raodena, v iracionální víře, že princ to všechno nějak zařídí.

Ty jsi hlupák, Galladone, ne Raoden, říkal si Galladon trpce. *On nemohl překročit svůj stín, ale ty jsi to věděl.*

A přesto ještě doufal. Něco v něm stále věřilo, že Raoden s tím ještě něco udělá. To byla kletba, kterou na něho Raoden uvalil, to semínko optimismu, které se nechtělo nechat vykořenit. Galladon stále věřil a asi bude až do chvíle, než sám skočí do jezera.

Galladon tiše kývl na Karatu. Společně Raodena zvedli a vydali se na poslední úsek cesty k jezeru. Za chvíli se zbaví jak naděje, tak zoufalství.

ELANTRIS byla tmavá, i když svítalo. Vysoké hradby vrhaly stín a nepustily dovnitř světlo, na chvíli prodloužily noc. A tam na velkém vstupním prostranství vojáci nechali Lukela a ostatní šlechtice. Druhá skupina Fjordenů stavěla obrovskou hranici ze dřeva z domů a nábytku.

Démonických bojovníků tu bylo překvapivě málo. Veškeré práce řídili jen tři. Ostatní byli normální vojáci v brnění a červených kabátech, takže vypadali jako derethští mniši. Pracovali rychle a příliš si nevšímali svých zajatců a evidentně se snažili nemyslet moc na to, k čemu hranici chystají.

Lukel se této myšlence také vyhýbal.

Jalla se k němu tiskla a celá se chvěla. Lukel se ji snažil přesvědčit, aby požádala o milost, protože má svordenskou krev, ale ona nechtěla. Byla tichá a neprůbojná, některým lidem připadala až slabá, ale když viděli, jak dobrovolně zůstává s manželem a čeká po jeho boku na jistou smrt, uvědomili si, jak se mýlili. Ze všech těch obchodů, které Lukel kdy uzavřel, a z veškerého uznání, jehož si vydobyl, byla Jalla tím největším pokladem, který získal.

K Lukelovi se tiskli i sourozenci, Daora a děti, protože už se neměli na koho obrátit, když byl Kiin v bezvědomí. Jen Adien stál opodál a díval se na hromadu dřeva. Mumlal si jakási čísla.

Lukel se díval na šlechtice a snažil se je úsměvem povzbuzovat, i když sám neměl odvahy nazbyt. Elantris bude jejich hrobem. Jak se rozhlížel, spatřil vzadu v davu postavu schovanou mezi ostatními. Pohybovala se pomalu a mávala před sebou rukama.

„Shuden?“ pomyslel si Lukel. Shuden měl zavřené oči a plynule pohyboval rukama v určitém schématu. Lukel přítele zmateně pozoroval a přemýšlel, jestli už ho také neopustila zdravá mysl. Potom si však vzpomněl na onen podivný tanec, který Shuden předváděl na Sarenině první hodině šermu, Chay-Shan.

Shuden pohyboval rukama pomalu a jen velmi opatrně naznačoval, jakou sílu v nich skrývá. Lukel ho stále odhodlaněji sledoval a měl pocit, že mu rozumí. Shuden nebyl žádný bojovník. Trénoval tuto soustavu jen cvičně, ne jako přípravu do boje. Přesto byl odhodlaný nenechat své blízké povraždit jen tak bez žádného

odporu. Raději zemře v sebeobraně, než aby seděl a čekal v naději, že mu osud pošle nějaký zázrak.

Lukel se zastyděl a vzdychl. Rozhlédl se kolem sebe a našel očima nohu od stolu, kterou tu odhodil jeden z vojáků. Až přijde čas, Shuden nebude bojovat sám.

RAODEN nevnímal čas ani nic kolem sebe. On sám jako by byl ztělesněním času. Chvilkami jako by se vynořil blíž k hladině vědomí, ale jakmile se k ní přiblížil, znovu cítil tu bolest a vrátil se zpátky do hlubin bezvědomí. Ta agónie byla jako hladina jezera. Jakmile se dostal nad ni, vrátila se bolest a celého ho pohltila.

Jakmile se však vrátil blíž k bolesti, vyvstávaly mu v mysli vidiny. Vidiny, které mohly být skutečné, ale spíše to byly jen reflexe jeho paměti. Viděl Galladonovu tvář, ustaranou a zároveň rozzlobenou. Viděl Karatu se zoufalýma očima. Viděl krajinu s horami pokrytou křovinami a skalami.

A všechno to bylo zcela nehmotné.

„KDYBY ji jen byli nechali zemřít!“

Hrathen zvedl hlavu. Dilaf mluvil jakoby sám k sobě. Oči však měl upřené na Hrathena.

„Cože?“ zeptal se Hrathen váhavě.

„Kdyby ji radši nechali zemřít…“ vzdychl Dilaf tiše. Seděl na kraji střechy, sledoval lodě dole pod nimi a ve tváři mu bylo vidět, že vzpomíná. Vždycky byl citově labilní. Žádný člověk by v sobě nevydržel nosit takovou vášeň jako Dilaf tak dlouhou dobu, aniž by utrpěl psychickou újmu. Za pár let bude Dilaf patrně úplný blázen.

„Tenkrát mi bylo padesát, Hrathene,“ řekl Dilaf. „Věděl jste to? Mně je už skoro sedmdesát let, i když moje tělo nevypadá starší než tak na dvacet. Ona mě pokládala za nejhezčího muže, jakého kdy potkala, i když bylo moje tělo na arelonské poměry pokroucené a zdeformované.

Hrathen byl zticha. Slyšel o tom, že dakhorská zaříkadla mohou změnit i vzhled člověka. Musel to být nepochybně velmi bolestivý proces.

„Když onemocněla, vzal jsem ji do Elantris,“ mumlal Dilaf a pevně tiskl nohy k bradě. „Věděl jsem, že Elantris je pohanská, že

je kacířská, ale ani čtyřicet let v Dakhoru mě neodradilo… když jsem si myslel, že by jí tam mohli pomoct. Elantris umí léčit, říkali, ale Dakhor ne. Tak jsem ji tam vzal.“

Dilaf už se na Hrathena nedíval. Pohled měl rozostřený. „Oni ji změnili,“ šeptal. „Řekli, že se kouzlo nepovedlo, ale já vím pravdu. Oni mě znali a nenáviděli mě. Ale proč se museli pomstít na Seale? Kůže jí zčernala, vlasy vypadaly a začala umírat. V noci křičela, že ji ničí bolest. Nakonec skočila z hradeb.“

Dilafův hlas byl najednou truchlivý. „Našel jsem ji dole a nebyla mrtvá. I přes ten pád ještě žila. Spálil jsem ji. Nikdy nepřestala křičet. Pořád ještě křičí. Já ji slyším. A bude křičet, dokud Elantris nezmizí.“

DOŠLI ke skalnímu převisu před jezerem a Galladon Raodena položil. Princ se bezvládně svalil na kameny. Hlava mu visela přes hranu útesu a zamlžený zrak měl otočený ke Kae. Galladon se opřel o skálu vedle tunelu, který vedl do Elantris. Karata vyčerpaně klesla vedle něho. Ještě chvilku a dočkají se míru.

JAKMILE byla hranice hotová, začali vojáci stavět další – tentokrát z těl. Prohledali celé město a posbírali těla zavražděných Elantrianů. Lukel sledoval, jak se vrší hromada, a uvědomil si jednu věc. Ti lidé nejsou mrtví. Většinou skutečně mrtví nebyli.

Většinou měli tak velké rány, že se Lukelovi dělalo špatně, když se na ně podíval, ale přesto škubali rukama i nohama a pohybovali rty. *Elantriané*, pomyslel si Lukel v údivu, *mrtví, jejichž mysl žije dál.*

Hromada těl byla větší a větší. Byly jich stovky, byli to všichni Elantriané, kteří se tu nashromáždili za deset let. Žádný z nich nekladl odpor. Nechali se hodit na hromadu a v očích měli lhostejný výraz. Hromada těl byla postupně větší než hromada dřeva.

„Dvacet sedm kroků k mrtvolám,“ zašeptal náhle Adien a poodešel od davu šlechticů. Lukel za bratrem natáhl ruku, ale bylo pozdě.

Jakýsi voják na Adiena vykřikl, ať se vrátí k ostatním. Adien nereagoval. Voják se po něm vztekle ohnal mečem a rozřízl mu hrudník. Adien zavrávoral, ale šel dál. Z rány netekla žádná krev.

Voják zůstal stát s vyvalenýma očima a potom uskočil a pokřižoval se znamením proti zlu. Adien došel k hromadě Elantrianů, upadl do ní a zůstal ležet.

Konečně bylo vyzrazeno Adienovo tajemství přísně držené celých pět let. Připojil se ke svým.

„JÁ si na vás vzpomínám, Hrathene," řekl Dilaf a usmál se svým zlověstným démonickým šklebem.

„Vzpomínám si na vás jako na chlapce, když jste k nám přišel. To bylo těsně předtím, než jsem odešel do Arelonu. Byl jste tenkrát stejně vyplašený, jako jste teď. Utekl jste od nás a já byl rád. Vy jste se do Dakhoru nikdy nehodil – jste slaboch."

Hrathena zamrazilo. „Vy jste tam byl?"

„Byl jsem už tenkrát gradget, Hrathene," řekl Dilaf. „Pamatujete se na mě?"

Hrathen se mu podíval do očí a vyjasnilo se mu. Vzpomněl si na tenhle zlý pohled vysokého nemilosrdného muže. Vzpomněl si na zaříkadla. Na ohně. Na křik – na svůj vlastní křik – a na tvář visící nad ním. Byly to tytéž oči.

„Vy!" zachroptěl Hrathen.

„Tak jste si vzpomněl."

„Vzpomněl," odpověděl Hrathen s mrazením v zádech. „Vy jste mě přesvědčil, abych odešel. Když jsem tam byl třetí měsíc, chtěl jste, aby vás jeden mnich kouzlem dopravil do Wyrnova paláce. Mnich poslechl a položil život za to, aby vás dopravil na vzdálenost, kterou byste ušel za patnáct minut pěšky."

„Absolutní poslušnost je nezbytná, Hrathene," šeptal Dilaf. „Občasné zkoušky posilují u ostatních loajalitu." Potom se odmlčel a podíval se do zálivu. Flotila byla v docích, jakoby na Dilafův příkaz. Hrathen přehlédl obzor a viděl několik tmavých skvrn – byly to stožáry lodí. Blížila se Wyrnova armáda.

„Pojďte," řekl Dilaf a vstal. „Máme štěstí – teodská armáda je v docích. Nebudou naší flotile bránit v přistání. Teď už mám jen jednu povinnost – zabít Eventea."

RAODENOVU lhostejnou mysl přepadla vize. Snažil se ji ignorovat. Přesto z jakéhosi důvodu nechtěla odejít. Viděl ji přes mlhu své bolesti – jako prostý obraz.

Byl to aon Rao. Velký čtverec se čtyřmi kruhy a liniemi, které je spojovaly se středem. Byl to často užívaný aon – hlavně mezi stoupenci korathské víry – a měl konkrétní význam. Duše. Duch.

Raodenova mysl, plovoucí v bílém nekonečnu, se snažila rozlišit obrazec aonu Rao. Bylo to cosi z jeho dřívější existence, cosi nepodstatného a zapomenutého. Už to nepotřebuje. A přesto, i když se snažil ten obrazec zapudit, vyskakoval mu před očima znovu a znovu.

Aon Rao. Elantris. Čtyři zdi, které tvoří čtverec. Čtyři města kolem ní s kruhovými hradbami – a přímá cesta z každého z nich do Elantris.

Milosrdný Domi!

VOJÁCI otevřeli několik sudů oleje a Lukel zhnuseně sledoval, jak ho vylévají na hromadu těl. Po stranách stáli tři polonazí netvoři a pronášeli jakési zaříkadlo v cizím jazyce, který zněl i na fjordenštinu příliš hrubě a cize. *A teď jsme na řadě my,* uvědomil si Lukel.

„Nedívejte se," nařídil rodině a sám se otočil, když se vojáci chystali Elantris podpálit.

KRÁL Eventeo stál kousek od malé ochranky. Když se přiblížil Dilaf, sklonil hlavu. Mnich se usmál a vytasil nůž. Eventeo si myslel, že připravuje svou zem ke kapitulaci – neuvědomil si, že ji nabízí jako oběť.

Hrathen šel vedle Dilafa a přemýšlel o nutnosti a povinnosti. Lidé zemřou, ano, ale jejich oběť nebude bez významu. Celá fjordenská říše vítězstvím nad Teodem zesílí. Lidé ještě více otevřou svá srdce víře. Je to vlastně totéž, co Hrathen sám udělal v Arelonu. Snažil se obrátit lidi z politických důvodů, využíval politiky a popularity. Podplatil Telriiho, aby se obrátil, a nedbal na jeho duši. To je totéž. Jakou cenu má národ bezvěrců proti zocelenému národu Derethi?

Přesto, když si to uvědomil, se mu udělalo špatně.

Já jsem ale byl poslán, abych ty lidi spasil, ne abych je vyvraždil!

Dilaf držel princeznu Sarene za krk. V ústech měla roubík. Eventeo se na ně usmál, když se blížili. Nůž v Dilafově ruce neviděl.

„Na tohle jsem čekal," šeptal Dilaf. Hrathen si zprvu myslel, že má na mysli zničení Teodu. Ale Dilaf se na krále nedíval. Díval se na Sarene a špičku nože jí držel u zad.

„Vy jste jako nemoc, princezno," šeptal jí Dilaf do ucha tak, že to Hrathen sotva slyšel. „Než jste přišla do Kae, nenáviděli Elantriany i Areloňané. Kvůli vám svou nenávist odhodili. Vy jste se spojila s nečistými, klesla jste na jejich úroveň. Jste horší než oni – vy sama nejste zatracená, ale chcete být. Uvažoval jsem o tom, že nejdřív zabiju vašeho otce a nechám vás, abyste se na to dívala, ale teď vidím, že to udělám spíš obráceně. Představte si starého Eventea, jak se dívá, jak umíráte, princezno. Jak sleduje, jak vás posílám do Jaddethova věčného zatracení."

Sarene plakala a slzy jí smáčely roubík.

RAODEN bojoval o vědomí. Náhle ho začala drtit bolest jako obrovský balvan a on se znovu ponořil do agónie. Znovu s ní bojoval a znovu ho zmohlo utrpení. Pomalu se probojovával tou nepřekonatelnou hladinou a pracně nabýval vědomí vnějšího světa.

Chtěl křičet, stále znovu a znovu. Ta bolest byla nesnesitelná.

Avšak spolu s bolestí cítil ještě něco jiného. Své tělo. Cítil, jak se pohybuje, jak ho kdosi táhne po zemi. Opustily ho vidiny a rozjasnil se mu zrak. Táhnou ho k něčemu oválnému a modrému. K jezeru. *NE!* hnalo se mu zoufale hlavou. *Ještě ne! Já už znám odpověď!*

RAODEN náhle vykřikl a začal sebou škubat. Galladon byl tak překvapený, že ho pustil.

Raoden se snažil postavit na nohy a jít, ale upadl rovnou do jezera.

KAPITOLA 61

DILAF objal princeznu, aby jí dosáhl nožem na krk. Eventeo na něho jen v šoku zíral.

Hrathen sledoval, jak dýka začíná Sarene párat kůži. Vzpomněl si na Fjorden. Na práci, kterou udělal, a na lidi, které zachránil. Vzpomněl si na malého chlapce dychtivého prokázat svou víru tím, že vstoupí do kněžského stavu. Jednota.

„*Ne!*“ Hrathen se otočil a udeřil Dilafa pěstí do tváře.

Dilaf zavrávoral a ruka se zbraní mu překvapeně klesla dolů. Potom rozzuřeně zvedl hlavu a vrazil dýku Hrathenovi do hrudi.

Nůž však sjel po Hrathenově brnění a bezmocně zaskřípal na barevném plechu. Dilaf se ohromeně podíval na Hrathenův kovový krunýř. „Ale, tohle brnění je jen na efekt…“

„Už byste to mohl vědět, Dilafe,“ řekl Hrathen a udeřil jej obrněnou pěstí do obličeje. I když Dilafovy znetvořené kosti nárazu odolaly, aspoň pod úderem žalostně zaskřípěly. „Já nikdy nedělám *nic* na efekt.“

Dilaf upadl a Hrathen mu vytáhl meč z pochvy.

„Vypusť lodě, Eventeo!“ křičel Hrathen. „Fjordenská armáda sem nepřišla vládnout, přišla vás vyvraždit! Dělej, jestli chceš zachránit své lidi!“

„Ksakru!“ zaklel Eventeo a začal svolávat generály. Potom se zastavil. „A moje dcera –“

„Já jí pomůžu!“ vyštěkl Hrathen. „Zachraň si království, ty hlupáku!“

I když byla dakhorská těla extrémně rychlá, mysl se vzpamatovávala ze šoku stejně rychle jako u normálních lidí. Překvapení poskytlo Hrathenovi pár cenných vteřin. Vzal meč a ukázal Sarene směrem k aleji. Otočil se a bránil přístup k ní.

VODA držela Raodena v chladném objetí. Byla živá – slyšel, jak ho volá. *Pojď,* říkala, *já jsem tvá úleva.* Byla jako laskavá konejšící matka. Chtěla smýt jeho bolest a všechna utrpení, jako to kdysi dělávala maminka.

Pojď, zvala ho. *Už to můžeš konečně vzdát.*

Ne, běželo mu však hlavou. *Ještě ne.*

FJORDENOVÉ polili všechna elantrijská těla olejem a potom připravili pochodně. Celou tu dobu pokračoval Shuden ve cvičení. Opisoval pažemi kruhy, stále stejně rychle jako tenkrát na Sarenině hodině šermu. Lukel začal přemýšlet o tom, že Shuden žádný útok neplánuje, že se jen připravuje na nevyhnutelný osud.

Potom se dal Shuden do pohybu. Skočil dopředu, otočil se jako tanečník a vrazil pěstí do hrudi zaříkajícího mnicha. Ozvalo se slyšitelné zapraskání, Shuden se znovu otočil a uhodil mnicha do tváře. Démonova hlava se otočila dokola, vyvalily se mu oči a jeho vyztužená šíje praskla.

Shuden dělal všechno se zavřenýma očima. Lukel si nebyl jistý, ale měl pocit, že se okolo Shudenových pohybů v šeru rozlévá jakási tlumená záře.

Lukel vykřikl – spíš aby sám sebe motivoval, než aby vyděsil protivníky – popadl ulomenou nohu od stolu a vší silou s ní uhodil nejbližšího vojáka. Rána se odrazila od jeho helmy, stačila ho však omráčit. Lukel k ní okamžitě přidal další ránu do tváře. Voják upadl a Lukel mu sebral zbraň.

Teď držel v ruce meč. A přál si umět s ním zacházet.

DAKHORŠTÍ byli silnější, rychlejší a drsnější, ale Hrathen byl odhodlanější. Poprvé po letech byly jeho srdce a mysl zajedno. Cítil sílu – stejnou, jako když přišel první den do Arelonu a věřil si, že všechny jeho obyvatele obrátí na derethskou víru.

Zadržel je, byť s vypětím sil. Hrathen se nemohl stát dakhorským mnichem, ale byl výborný šermíř. Co mu chybělo v síle a rychlosti, dokázal vyrovnat mečem. Rozmáchl se a vrazil meč do dakhorské hrudi přesně mezi dva výčnělky kostí. Čepel projela okolo zvětšených žeber přímo do srdce. Mnich zalapal po dechu a upadl, když Hrathen vyprostil meč. Ostatní mniši ho však

zahnali na ústup do aleje. Cítil, jak za ním klopýtá Sarene a vyndává si roubík z úst. „Je jich moc!“ křičela. „Neporazíte je!“

Měla pravdu. Naštěstí se skupina vojáků rozmělnila a z druhé strany se ozvaly zvuky bitvy. Na pomoc přišla Eventeova čestná stráž.

„Pojďte,“ řekla Sarene a táhla Hrathena za rameno. Hrathen se otočil. Princezna ukazovala na pootevřené dveře v blízkém domě. Hrathen přikývl, odrazil další útok a dal se do běhu.

RAODEN se vynořil z vody a reflexivně lapal po dechu. Galladon a Karata polekaně uskočili. Raoden cítil, jak mu po tvářích stéká chladivá modrá voda. Nebyla to voda, bylo to něco jiného. Hustšího. Nevěnoval tomu však pozornost a plazil se z jezera pryč.

„Sulo!“ překvapeně šeptal Galladon.

Raoden zakroutil hlavou, neschopen odpovědět. Čekali, že se ve vodě rozplyne – nepochopili, že ho jezero nepřijme proti jeho vůli.

„Jdeme,“ zasípal nakonec a namáhavě se postavil na nohy.

KROMĚ Lukelova výpadu a Shudenova protiútoku ostatní lidé z města jen stáli a v němém úžasu přihlíželi. Lukel zoufale bojoval sám proti třem nepřátelům. Pomoc nakonec přišla ze zcela nečekaného zdroje – od žen.

Několik Sareniných šermířek popadlo kusy dřeva nebo spadlé meče a postavily se za Lukela s větší jistotou a se schopnostmi, o nichž by se Lukelovi ani nesnilo. Efekt jejich náhlého útoku ještě zesílil moment překvapení a na chvíli se Lukelovi zdálo, že se skutečně osvobodí.

Potom Shuden upadl a vykřikl, když se mu meč zapíchl do ruky. Jakmile se nesoustředil, ztratil schopnost obrany a další rána do hlavy ho vyřadila z boje. Jako druhá padla královna Eshen, které meč propíchl hruď. Její výkřik a pohled na krev, jak jí stéká po šatech, ostatní ženy vyvedl z míry. Vzdaly se a pustily meče. Lukel utržil dlouhou ránu na stehně, když jeden z jeho soupeřů zjistil, že neumí s mečem zacházet.

Lukel vykřikl bolestí, držel se za nohu a upadl na dlažbu. Soupeř se ani nepokusil ho zabít.

RAODEN utíkal z kopce dolů, jak nejrychleji mohl. Skákal a klopýtal, jako by ani nebyl ještě před pár minutami v komatu. V této rychlosti stačil jediný chybný krok, jediné uklouznutí a byl by se kutálel dolů až na úpatí hory.

„Doloken!“ křičel za ním Galladon a ze všech sil se mu snažil stačit. Touto rychlostí budou v Kae za pár minut.

SARENE se schovala za svého překvapivého zachránce a ani nedutala. Hrathen se podíval nahoru dírami v podlaze. To on zahlédl tyto dveře do sklepa, otevřel je a odvedl ji tam. Dole našli vyděšenou rodinu schoulenou ve tmě. Všichni čekali tiše a napjatě, když se dakhorští prohnali domem a předním východem vyběhli ven.

Nakonec Hrathen kývl. „Jdeme,“ řekl a sáhl po padacích dveřích.

„Zůstaňte tady,“ řekla Sarene rodině. „Nechoďte nahoru, dokud vysloveně nebudete muset.“

Gyornovi cinkalo brnění, když stoupal po schodech a nahlížel opatrně ven. Kývl na Sarene, aby šla za ním, a přesunul se do malé kuchyňky vzadu v domě. Začal si svlékat brnění a odkládal jeho díly na zem. I když neřekl ani slovo na vysvětlenou, Sarene chápala. Rudé brnění bylo příliš nápadné, než aby mu poskytlo ochranu.

Když ho Sarene sledovala, překvapilo ji, jak je brnění těžké.

„To vy tu chodíte v brnění pořád? Není to moc těžké?“

„To je břemeno mého poslání,“ odpověděl Hrathen a odložil poslední část brnění. Jeho rudý nátěr byl teď poškrábaný a pomačkaný. „Poslání, které už nezasluhuji.“ Brnění s třesknutím dopadlo na zem.

Chvíli se na ně díval, potom zavrtěl hlavou a svlékl si mohutnou spodní vrstvu, která sloužila jako pružná výplň brnění. Stál do půli těla nahý a na sobě měl jen tenké kalhoty ke kolenům a dlouhý pás látky na pravé ruce, který vypadal jako rukáv.

Proč má zakrytou ruku? přemýšlela Sarene. *Že by to patřilo k derethskému vybavení?* jiné otázky však byly v tu chvíli naléhavější.

„Proč jste to udělal, Hrathene?“ zeptala se. „Proč jste se postavil proti vlastním lidem?“

Hrathen se zastavil. Potom odvrátil pohled. „Dilaf jedná krutě.“

„Ale vaše víra…“

„Moje víra je Jaddeth, Bůh, který žádá oddanost lidí. Ale masakr k tomu nepomůže.“

„Wyrn si ale asi myslí něco jiného.“

Hrathen neodpověděl. Místo toho si vybral v nejbližší skříni oblečení. Jedno jí podal, druhé si vzal sám. „Jdeme.“

RAODEN měl chodidla samou modřinu a ránu, takže už je ani necítil jako část svého těla. Byly to prostě dva bolestivé balvany na konci jeho nohou.

Běžel však dál. Věděl, že kdyby se teď zastavil, znovu by ho přemohla bolest. Cítil nesvobodu – mysl se mu vrátila jen na čas, má ji vypůjčenou tam z té prázdnoty, jen aby splnil jediný úkol. Až ho splní, znovu ho pohltí ona bílá nicota, znovu upadne do bezvědomí.

Klopýtal ke Kae a cestu nejen viděl, ale i cítil.

LUKEL ležel omámený a Jalla ho odtáhla zpátky do davu vyděšených obyvatel Kae. Noha ho pálila a cítil, jak mu slábne tělo tím, jak mu v něm dlouhou trhlinou ubývá krev. Jalla mu ránu ošetřila, jak to za daných podmínek šlo, Lukel však věděl, že je to marné. I kdyby krvácení zastavila, zabili by je o pár minut později vojáci.

Zoufale sledoval, jak jeden z polonahých ďáblů hodil na hromadu Elantrianů pochodeň. Naolejovaná těla prudce vzplanula.

Démon kývl na několik vojáků. Ti zvedli zbraně a vyrazili proti davu lidí z Kae.

„CO to dělá?“ ptala se Karata, když doběhli z kopce dolů. Raoden byl stále před nimi a nejistým krokem utíkal ke kaeským hradbám.

„Já nevím,“ odpověděl Galladon. Raoden před ním sebral ze země dlouhou tyč, a jak běžel, táhl ji za sebou.

Co to má znamenat, sulo? přemítal Galladon. A znovu cítil tu neodbytnou naději. „Ať je to, co je to, Karato, je to asi důležité. Musíme zajistit, že to dokončí.“ Běžel stále Raodenovi v patách.

Po několika minutách Karata ukázala před sebe. „Tamhle!“ Kae procházela fjordenská hlídka a prohledávala město, jestli v něm ještě někdo nezbyl. Velitel hlídky zpozoroval Raodena a zvedl ruku.

„Utíkej,“ křičel Galladon a spěchal Raodenovi v patách s novou silou. „Nesmíme připustit, aby ho někdo zastavil!“

RAODEN skoro nevnímal, že se blíží vojáci, a málem si ani nebyl vědom Galladona a Karaty, kteří běželi za ním a zoufale se vrhli proti vojákům. Raodenovi přátelé byli neozbrojení. Zezadu jen zaregistroval hlas, volající, že mu mnoho času nezískají.

Raoden běžel dál a ve ztuhlých prstech svíral hůl. Nevěděl, jak se ocitl na správném místě, jen cítil, že to správné místo je.

Ještě kousek. Ještě malý kousek.

Popadla ho jakási ruka a něčí hlas na něho křičel fjordensky. Raoden klopýtl a upadl na zem – hůl však držel rovně a nehnul s ní ani o kousek. Po chvilce se ozvalo zachroptění a ruka ho pustila.

Ještě malý kousek!

Kolem něho se rozpoutala bitva, Galladon a Karata se snažili vojáky zadržet a odvést jejich pozornost. Z Raodena se vydral zoufalý vzlyk a plazil se jako nemluvně, aby pokračoval v čáře na zemi. Kousek od jeho ruky se přehnaly čísi boty a málem mu rozdrtily prsty. Raoden se však plazil dál.

Když se blížil k cíli, podíval se nahoru. Ruka jakéhosi vojáka se rozmáchla a oddělila Karatě hlavu od těla. Galladon upadl na zem se dvěma meči v břiše. Voják namířil na Raodena.

Raoden zaťal zuby a dokončil čáru v prachu na zemi.

Galladonovo obrovské tělo se svalilo na zem. Karatina hlava se odkutálela a narazila na kamennou zeď. Voják udělal krok dopředu.

Ze země najednou vytrysklo světlo.

Vytrysklo z prachu jako stříbrný pramen a prýštilo do vzduchu po čáře, kterou Raoden nakreslil. Celého ho zahalilo – nebylo to

však jen světlo. Byla to zhmotněná čistota. Dor. Pohltil ho a zahalil jako teplá koupel.

A poprvé po dvou měsících odešla bolest.

SVĚTLO postupovalo dál po Raodenově čáře napojené na kaeské hradby. Postupovalo po hradbách, až zcela obstoupilo celé Kae. Vyrazilo krátkou cestou mezi Kae a Elantris a obstoupilo i elantrijské hradby. Z Elantris postupovalo dál do tří přilehlých měst, jejichž ruiny upadly během těch deseti let od Reodu téměř v zapomnění. Brzy bylo všech pět měst zahaleno světlem – jako pět zářivých sloupů energie.

Komplex těchto měst totiž tvořil jeden obrovský aon – ohnisko síly Elantris. K tomu, aby začal znovu fungovat, mu chyběla jen linie rokle.

Jeden čtverec, čtyři kruhy. Aon Rao. Duch Elantris.

RAODEN stál v proudu světla a šaty mu vlály, jako by je záře nadnášela. Cítil, jak se mu vrací síla, jak bolest odchází jako bezvýznamná vzpomínka a rány se celí. Ani nepotřeboval vidět, jak mu na hlavě rostou bílé vlasy a jeho pleť se zbavuje nemocně šedavé barvy a získává novou, stříbřitou.

A potom prožil to nejkrásnější na světě, co mohl. Jako když kapela bicích spustí virbl, začalo mu v hrudi bít srdce. Shaod konečně dokončil transformaci.

S povzdechem Raoden vystoupil ze světla a vstoupil do normálního života jako nová osobnost. Strnulý Galladon se pomalu vzpamatoval a vstal ze země. Jeho kůže měla tmavě stříbřitou kovovou barvu.

Ohromení vojáci začali couvat. Několik se jich pokřižovalo a začali se modlit ke svému bohu.

„Máte jednu hodinu," řekl Raoden a ukázal prstem k přístavu. „Jděte!"

LUKEL pevně objal svou ženu a díval se, jak oheň pohlcuje palivo z lidských těl. Naposled jí vyznal lásku a čekal, až se vojáci chopí své příšerné práce. Vzadu za Lukelem šeptal Otec Omin tichou modlitbu Domimu za jejich duše i za duše jejich vrahů.

A potom – jako by najednou zažehli lucernu, Elantris vzplanula ohromujícím světlem. Celé město se otřáslo, jeho pobořené zdi jako by se nějakou obrovskou silou narovnaly. Lidé uvnitř se ocitli v jakémsi víru energie a městem se ozývaly podivné zvuky.

Potom všechno ztichlo. Lidé stáli jako uprostřed obrovské bouře a ze světelné stěny, která obklíčila celé město, prýštila energie. Lidé z Kae křičeli strachy a vojáci kleli a zmateně pozorovali zářící zdi. Lukel se však na zdi nedíval. S ústy otevřenými v údivu sledoval hromadu hořících těl – a stíny, které se v ní začaly pohybovat.

Těla postupně začínala zářit jasnějším a silnějším světlem, než byly plameny ohně, a z hořící hranice začali vystupovat Elantriané, nedotčení jejím žárem.

Lidé z Kae zůstali ohromeni bez hnutí. Pohybu byli schopni jen oba démonští mniši. Jeden z nich začal křičet cosi o zatracení a vrhl se na vystupující Elantriany s namířeným mečem.

Dvoranou však proletěl světelný paprsek, zasáhl mnicha do hrudi a sežehl ho. Jeho meč dopadl s třesknutím na dlažbu a za ním se sesypaly ohořelé kosti a doutnající maso.

Lukel se celý bez sebe podíval na zdroj, odkud paprsek vyšel. V otevřené bráně Elantris stál Raoden se zvednutou rukou. Král zářil jako přelud, který právě vystoupil z hrobu, kůži měl stříbřitou a vlasy bílé. Jeho tvář zářila triumfem.

Druhý démon na něho vychrlil jakousi nadávku ve fjordenštině a označil ho za Svrakiss. Raoden zvedl ruku a klidně cosi kreslil ve vzduchu. Za jeho prsty zůstávala světelná čára – a zářila stejnou silou jako hradby kolem Elantris.

Raoden skončil a ruku měl zdviženou vedle zářícího obrazce – aonu Daa, aonu síly. Podíval se skrz zářící symbol na osamělého derethského bojovníka.

Mnich znovu zaklel a potom pomalu složil zbraň.

„Seberte své muže, mnichu," rozkázal Raoden, „sedněte na lodě a jeďte. Jestli bude přesně za hodinu v téhle zemi cokoli derethského, člověk, plavidlo, cokoli, stane se to terčem mého hněvu. Varuji vás, nic tu nenechávejte!"

Vojáci už utíkali kolem Raodena do města. Jejich velitel se krčil za nimi. Vedle Raodenovy majestátnosti vzbuzovalo mnichovo pokroucené tělo spíš lítost než strach.

Raoden sledoval, jak odcházejí, a potom se otočil k Lukelovi a ostatním. „Lide Arelonu! Elantris se vrátila ke své síle a moci!“

Lukel mžoural. Na chvilku si myslel, že to celé je jen vidina jeho zesláblé mysli. Když mu však k uším začaly doléhat radostné výkřiky, uvěřil, že je to skutečnost. Jsou zachráněni.

„To bylo tak nečekané,“ řekl a začal omdlívat díky velké ztrátě krve.

DILAF si opatrně sáhl na poraněný nos a ovládl se, aby nevykřikl bolestí. Dakhorští čekali vedle něho. Královy stráže porazili snadno, ale v bojové vřavě ztratili nejen krále Eventea a princeznu, ale i zrádce Hrathena.

„Najděte je!“ křičel Dilaf a vstal. Zmítala jím vášeň a vztek a do uší mu bil hlas jeho zemřelé manželky svou žádost o pomstu. Musí ji mít. Eventeo nestihne včas připravit lodě. Krom toho v jeho hlavním městě už chodí padesát dakhorských mnichů. Ti sami jsou silní jako armáda – každý za sto normálních mužů.

Dobudou Teod.

KAPITOLA 62

SARENE s Hrathenem klopýtali po ulicích v těsně utaženém nenápadném oblečení. Hrathen měl na hlavě kapuci, aby skryl své tmavé vlasy. Obyvatelé Teodu se shromáždili v ulicích, protože chtěli vědět, proč král svolal do zálivu armádu. Mnozí šli směrem k dokům a mezi ně se vmísili i Sarene s Hrathenem a ze všech sil se snažili vypadat jako obyčejní Teové.

„Až dojdeme do přístavu, pokusíme se uprchnout na obchodní lodi,“ řekl Hrathen tiše. „Ty se budou snažit z Teodu zmizet,

jakmile nastoupí armáda. Je několik míst v Hrovellu, kde se celé měsíce neobjeví derethský kněz. Tam se můžeme schovat.“

„Vy mluvíte, jako by měl Teod padnout,“ odpověděla Sarene šeptem. „Vy jděte, pane, ale já svůj domov neopustím.“

„Jestliže si ceníte bezpečnosti, tak ho opustíte,“ odsekl Hrathen. „Já Dilafa znám – je to posedlý člověk. Dokud zůstanete v Teodu, zůstane tu taky. Když odjedete, půjde možná za vámi.“

Sarene zaskřípala zuby. Zdálo se, že gyornova slova dávají smysl, ale možná jen chce docílit toho, aby jela s ním. Zachraňovat ji přece nemá důvod. Byla vždycky jeho zapřísáhlou odpůrkyní.

Šli pomalu, protože se nechtěli vzdálit davu. „Vy jste mi předtím neodpověděl, pane,“ šeptala Sarene. „Obrátil jste se proti svým lidem. Proč?“

Hrathen šel chvíli tiše. „Já… já nevím, děvče. Od svého dětství vyznávám Dereth – vždycky mě oslovovala ta jeho přísná organizace a formálnost. Stal jsem se knězem. Já… myslel jsem, že v sobě mám víru. Ale ukázalo se, že to, čemu jsem věřil, není Dereth. Já nevím, co to je.“

„Korath?“

Hrathen zakroutil hlavou. „To je moc zjednodušené. Víra není prostě Dereth nebo Korath. Já pořád věřím tomu, co Dereth učí. Problém pro mě není Bůh, ale Wyrn.“

HRATHEN se vyděsil, jak byl k té dívce upřímný a jak před ní odhalil svou slabost, a zatvrdil se vůči dalším otázkám. Ano, zradil Dereth, je zrádce. Z jakéhosi důvodu však byl teď, když se rozhodl, klidný. Způsobil krveprolití a smrt v Duladelu. Nedopustí, aby se to stalo znovu. Sám sebe přesvědčil, že pád republiky v Duladelu byla nezbytná tragédie. Teď se mu však tato vize rozplynula před očima. V Duladelu si nepočínal o nic etičtěji než Dilaf tady v Teodu. Ovšem tím, že se Hrathen otevřel pravdě, si zároveň uvědomil vinu za všechny krutosti, kterých se v minulosti dopustil.

Cítil však jednu věc, která mu bránila propadnout zoufalství, bylo to vědomí toho, že ať se mu stane cokoli a ať dělal v minulosti cokoli, šel za pravdou, kterou cítil v srdci. Může zemřít a se ctí se postavit před Jaddetha.

Když mu však tato myšlenka proběhla hlavou, vzápětí ucítil prudkou bolest v boku. Překvapeně se ohlédl a zasténal, když zvedl ruku. Prsty měl potřísněné krví. Cítil, jak mu slábnou nohy, a navzdory Sareninu vyděšenému křiku se sesunul podél zdi domu. Zmateně se ohlédl do davu a spočinul očima na tváři vraha. Znal ho. Jmenoval se Fjon – byl to kněz, kterého Hrathen poslal z Kae domů první den, když tam přijel. To bylo před dvěma měsíci. Jak ho mohl Fjon najít? Jak…? To není možné.

Fjon se usmál a potom zmizel v davu lidí.

Když se snesla tma, Hrathen hodil všechny problémy za hlavu. Vnímal jen Sareninu starostlivou tvář. Žena, která ho zničila. Kvůli ní nakonec zavrhl všechny lži, kterým celý život věřil.

A ona se nikdy nedoví, že si ji zamiloval.

Sbohem, moje princezno, pomyslel si. *Jaddethe, buď milostiv mé duši. Dělal jsem, co jsem pokládal za správné.*

SARENE sledovala, jak se Hrathenovi z očí vytrácí světlo.

„Ne!“ vykřikla a dala mu ruku na ránu, jako by chtěla zastavit krvácení. „Hrathene, přece mě tu nemůžete nechat samotnou!“

Neodpověděl. Bojovala s ním o osud dvou zemí, ale nikdy se nedověděla, jaký vlastně byl. A už se to nedoví.

Vyděšený křik vrátil Sarene do reality. Shromáždili se kolem ní lidé zděšení pohledem na člověka umírajícího na ulici. Sarene si ohromena uvědomila, že se stala středem pozornosti. Zvedla ruku, jako by se chtěla schovat, ale bylo pozdě. Z aleje se vynořilo několik polonahých netvorů, aby zjistili, co se děje. Jeden z nich měl obličej od krve a potlučený nos.

FJON vyklouzl z davu a jásal, jak snadné pro něho bylo poprvé zabít. Říkali mu, že to nebude těžké. Stačí zabít nožem jednoho člověka a potom bude přijat do kláštera Rathborne a stane se cvičeným vrahem.

Měl jsi pravdu, Hrathene, pomyslel si. *Oni mi skutečně dali novou možnost sloužit Jaddethovu království – důležitou.*

Jak ironické, že člověk, kterého dostal rozkaz zabít, byl nakonec sám Hrathen. Jak věděl Wyrn, že tu Fjon Hrathena najde, zrovna v Teodu? To se Fjon nejspíš nikdy nedoví. Cesty Pána

Jaddetha jsou nevyzpytatelné. Fjon však tuto svou povinnost splnil. Stadium pokání má za sebou.

Radostně se vrátil do hostince a objednal si snídani.

„NECH mě," řekl Lukel bolestně. „Jsem skoro mrtvý – věnuj se ostatním."

„Přestaň kňourat," nařídil Raoden a nakreslil ve vzduchu nad zraněným Lukelem aon Ien. Přes něj doplnil linii rokle a Lukelova noha se okamžitě zacelila. Tentokrát Raoden znal správné modifikátory, ale hlavně už jeho aony za sebou měly sílu Elantris. Se vzkříšením města i Aon-Dor nabyl své legendární moci.

Lukel se podíval dolů a cvičně nohou zahýbal a hmatal na místo, kde byla rána. Potom se zamračil. „Víš, ale mohl jsi mi tam nechat aspoň jizvu. Musel jsem si dost vytrpět, když jsem k té ráně přišel. To jsi měl vidět, jak jsem byl statečný. Až budu mít vnoučata, tak budou zklamaná, že ani nemám žádné jizvy, abych jim je ukázal."

„Oni to přežijou," řekl Raoden a odešel.

„Co je s tebou?" volal za ním Lukel. „Já jsem myslel, že jsme *vyhráli!*"

Vyhráli jsme, pomyslel si Raoden, *ale já jsem prohrál.* Prohledali celé město, ale nikde nebylo ani stopy po Sarene, Dilafovi a Hrathenovi. Raoden zajal zbloudilého derethského vojáka a vyzvídal, kde jsou, ale muž tvrdil, že nic neví. Raoden ho znechuceně propustil.

Zamyšleně sledoval, jak lidé oslavují. I přes tolik smrtí, i přes kompletně zničené město Kae oslavovali. Fjordenští byli vyhnáni a Elantris se vrátila její síla. S ní se vrátili jejich bohové. Raoden se však všeobecného veselí nemohl zúčastnit. Bez Sarene ne.

Pomalu k němu přišel Galladon, který se odpojil od skupinky Elantrianů. Noví, stříbřitě zářící Elantriané byli většinou zmatení. Většina jich byla po mnoho let Hoedy a nevěděla nic o tom, co se za poslední dobu udalo.

„Oni budou –" začal.

„Pane Raodene!" přerušil je jakýsi hlas – hlas, který Raoden poznal.

„Ashi?" zavolal dychtivě a pohledem hledal seona.

„Vaše Veličenstvo!“ volal Ashe a kličkoval přes dvoranu. „Právě jsem mluvil s nějakým seonem. Princezna! Je v Teodu, pane! Na naše království taky zaútočili!“

„V Teodu?“ opakoval Raoden zmateně. „Jak se tam pro Domino *dostala?*“

SARENE couvala a zoufale hledala zbraň. Lidé si všimli Dilafa a podivných znetvořených těl Fjordenů se zlýma očima a zděšeně se rozutekli. Sarene by se k nim byla reflexivně připojila, ale tím by se byla rovnou vrhla Dilafovi do rukou. Malí mniši se rychle rozestavěli tak, aby Sarene odřízli cestu ven.

Přišel k nim Dilaf s tváří poskvrněnou zasychající krví a zpoceným holým tělem. Na hrudníku a na rukou měl vyboulené pokřivené kosti a na tváři zlověstný úsměv. V tu chvíli Sarene cítila, že tenhle člověk je tím nejodpornějším monstrem, jaké kdy v životě potkala.

RAODEN utíkal nahoru na hradby, schody bral po dvou – jeho nové elantrijské tělo bylo mnohem rychlejší a mělo daleko větší výdrž než jeho lidské tělo před Saodem.

„Sulo!“ volal na něho znepokojeně Galladon a vrhl se za ním.

Raoden neodpovídal. Vyšplhal nahoru a prodíral si cestu davy lidí, kteří se tu dívali na to, co zůstalo z Kae. Když si uvědomili, kdo Raoden je, někteří poklekli a mumlali „Vaše Veličenstvo“. V očích měli respekt. Raoden pro ně znamenal návrat starých časů – naději na život v dostatku a hojnosti. Na život, na který po deseti letech tyranie už málem zapomněli.

Raoden jim však nevěnoval pozornost a běžel dál až na severní věž, která čněla nad velkým Fjordenským mořem. Za ním leží Teod. A tam je Sarene.

„Seone,“ řekl Raoden, „ukaž mi přesný směr odtud do hlavního města Teodu.“

Ashe se chvíli vznášel a potom se posunul přímo před Raodena a ukázal bod na obzoru. „Kdybyste chtěl do Teodu plout, pane, musel byste tímto směrem. Raoden začal kreslit. Neklidnými prsty nakreslil bezmyšlenkovitě aon Tia, který se učil s tím, že mu stejně nikdy k ničemu nebude. Teď však, když za aony stála síla Elantris, se jeho linie nejen objevily, ale přímo explodovaly ve

vzduchu. Z aonu vytrysklo světlo, jako by prsty namaloval díry v přehradě, kudy pustí jen část zadržené vody.

„Sulo!“ řekl Galladon, když ho konečně dohnal. „Sulo, co se děje?“ Potom, když aon poznal, zaklel: „Doloken, Raodene, ty nevíš, co děláš!“

„Potřebuju do Teodu,“ řekl Raoden a kreslil dál.

„Ale sulo,“ protestoval Galladon, „ty jsi sám říkal, jak nebezpečný může být aon Tia. Co jsi to říkal? Že když neznáš přesnou vzdálenost, tak se můžeš zabít. Nemůžeš do toho jít takhle naslepo. Komo?“

„Ale to je jediná možnost, Galladone,“ namítl Raoden. „Musím to aspoň zkusit.“

Galladon zakroutil hlavou a dal Raodenovi ruku na rameno. „Sulo, takový nesmyslný pokus nic nezmůže, jen se ukážeš jako hlupák. Tušíš aspoň, jak je to daleko do Teodu?“

Raodenovi pomalu sjela ruka ke Galladonovi. Není žádný geograf. Ví, že do Teodu to trvá asi čtyři dny lodí, ale netuší, kolik je to mil nebo kilometrů. Musí do aonu Tia zadat úhel pohledu a nějakou míru, aby věděl, kam ho má dopravit.

Galladon přikývl a poplácal Raodena po rameni. „Připravte loď,“ nařídil skupině vojáků – poslednímu pozůstatku elantrijské městské stráže.

To už bude později pomyslel si Raoden s lítostí. *K čemu je moc, k čemu je Elantris, když nemůžu zachránit tu, kterou miluju?*

„Milion tři sta dvacet sedm tisíc čtyřicet dva,“ ozvalo se za Raodenem.

Raoden se překvapeně otočil. Kousek za ním stál Adien s elantrijskou stříbřitou pletí. V očích už neměl ani stopy po mentální retardaci, která ho trápila už od dětství – naopak, měl jasný pohled.

„Adiene,“ řekl Raoden překvapeně. „Ty jsi…“

Mladý muž, poté co byl uzdraven nápadně podobný Lukelovi, přišel k Raodenovi blíž. „Já… připadám si, jako by celý můj dosavadní život byl jen sen, Raodene. Pamatuju si všechno, co se stalo. Ale nemohl jsem komunikovat – nemohl jsem nic říct. Moje mysl… já jsem byl vždycky přes čísla…“

„Kroků,“ šeptal Raoden.

„Milion tři sta dvacet sedm tisíc čtyřicet dva," opakoval Adien. „Změřte mi krok a použijte to jako vzdálenost."

„Rychle, pane!" vykřikl Ashe s obavami. „Je v nebezpečí. Mai – ji hlídá. Ale říkal, že je obklíčená. Ach Domi, honem!"

„Kde, seone?" vyhrkl Raoden, klekl si a měřil kusem látky Adienovi krok.

„U přístavu, pane," odpověděl Ashe. „Stojí na hlavní ulici, která vede k dokům!"

„Adiene!" řekl Raoden a kreslil přitom do aonu čáru, která zdvojnásobí délku Adienova kroku.

„Milion tři sta dvacet šest tisíc osm set pět," řekl Adien. „To je k dokům." Podíval se nahoru a zamračil se. „Ale já… já nevím, odkud to vím. Byl jsem tam jako dítě, ale…"

To musí stačit, pomyslel si Raoden. Zvedl ruku a nakreslil vedle aonu modifikátor s informací, že ho má odnést na vzdálenost milion tři sta dvacet šest tisíc osm set pětkrát větší, než je délka čáry.

„Sulo, to je bláznovství!" namítl Galladon.

Raoden se na něho podíval, souhlasně přikývl a potom mohutným tahem nakreslil linii rokle.

„Máš na starosti Arelon, dokud se nevrátím, kamaráde," řekl Raoden, když se aon Tia začal chvět a chrlit před sebe světlo. Zvedl ruku a uchopil střed chvějícího se aonu. Prsty jej sevřely, jako by byl pevný.

Idos Domi, modlil se, *jestli jsi někdy vyslyšel mé modlitby, prosím, veď moje kroky.* A potom v naději, že Ashe udal správný směr, cítil, jak mu aon objímá tělo, a po chvilce se kolem něho ztratil svět.

SARENE se tiskla zády na tvrdou cihlovou zeď. Dilaf se k ní blížil se škodolibým šklebem. Plížil se dopředu a kruh mnichů se uzavíral.

Bylo pozdě. Nebylo kam utéct.

Náhle do jednoho z mnichů narazil paprsek světla a vymrštil ho do vzduchu. Sarene ohromeně sledovala, jak jeho tělo vylétlo obloukem do výše a potom žuchlo na zem. Ostatní mniši se udiveně zastavili.

Mezi překvapenými mnichy se prohnala postava a zastavila se u Sarene. Měla stříbřitou kůži, zářivě bílé vlasy a tvář…

„Raodene?“ vykřikla Sarene v šoku.

Dilaf zavrčel a Sarene sebou škubla, když se na Raodena abnormální rychlostí vrhl jeden z mnichů. Raoden však reagoval stejně rychle, otočil se a uhnul před Dilafovým útokem. Vymrštil ruku a nakreslil ve vzduchu aon.

Z aonu vytrysklo světlo a vlnilo se a kroutilo kolem něj. Dilafa zasáhl jeho blesk do hrudi, explodoval a odhodil mnicha dozadu. Dilaf narazil do zdi domu a upadl na zem. Potom však zasténal a vstal.

Raoden zaklel. Vrhl se na Sarene a popadl ji. „Drž se,“ řekl jí a volnou rukou nakreslil jiný aon. Obrazce, které dokresloval k aonu Tia, byly složité, Raoden si však počínal obratně. Dokončil aon právě ve chvíli, kdy se na ně vrhli Dilafovi mniši.

Sarenino tělo se zachvělo, stejně jako když je Dilaf odnesl do Teodu. Obklopilo je světlo, chvělo se kolem nich a pulsovalo. O vteřinu později se však vrátil normální svět. Sarene dezorientovaná zavrávorala a upadla na známou teodskou dlažbu.

Překvapeně zvedla oči. O několik metrů dál viděla holá těla Dilafových mnichů stojících zmateně v kruhu. Jeden z nich zvedl ruku a ukázal na ně.

„Idos Domi!“ vykřikl Raoden. „Já jsem zapomněl, co bylo v té knize. Čím je člověk dál od Elantris, tím více aony slábnou.“

„Tak nás nemůžeš odnést domů?“ zeptala se Sarene, když vstala.

„Ne, aonem ne,“ řekl Raoden. Potom ji popadl za ruku a rozběhl se.

Myslí se jí hnalo tolik věcí současně, že jí najednou celý svět připadal jako jeden velký blázinec. Co se stalo s Raodenem? Jak se uzdravil z toho, co mu způsobil Dilaf? Snažila se v tuto chvíli všechno zaplašit. Stačí, že Raoden přišel.

RAODEN horečně hledal úkryt. Možná by sám Dilafovým lidem utekl, ale se Sarene to nešlo. Běželi prázdnou ulicí k dokům, odkud se těžkopádně sunuly velké teodské válečné lodě proti flotile s fjordenskou vlajkou. Vzadu u doků stál muž v zeleném a

mluvil se skupinou adjunktů. Byl to král Eventeo – Sarenin otec. Neviděl je, otočil se a pospíchal k postranní ulici.

„Tati," volala Sarene, ale byla příliš daleko.

Raoden slyšel blížící se kroky. Otočil se a strčil Sarene za sebe, zvedl ruce a oběma rukama kreslil dva aony Daa. Byly v Teodu slabší, ale úplně neúčinné ne.

Dilaf zvedl ruku a zastavil mnichy. Raoden se také zastavil, protože nechtěl vstupovat do závěrečné bitvy, pokud nebude muset. Na co Dilaf čeká?

Ze všech okolních ulic se vyvalili polonazí mniši. Dilaf se usmál; čekal, až se mu démoni shromáždí. Během pár minut se jeho skupina rozšířila z dvanácti na padesát mužů a Raodenovy vyhlídky klesly ze špatných na beznadějné.

„Tady se neschováme," řekla Sarene, vystoupila a postavila se vedle Raodena. Ten se jen pohrdavě díval na skupinu monster.

Její odbojná ironie vyloudila Raodenovi na rtech úsměv. „Příště si taky vezmu armádu."

DILAFOVI mniši zaútočili. Raoden dokončil dvojité aony a vyslal proti nim blesky a výbuchy energie a hned začal kreslit znovu. Sarene, která se ho pevně držela za pas, však viděla, že je nestihne dokončit.

Doky se otřásly obrovskou silou. Dřevo praskalo a kameny pukaly. Kolem Sarene projel obrovský větrný vír. Pevně se držela stabilnějšího Raodena, aby neupadla na zem. Když si konečně troufla otevřít oči, byli obklopeni stovkami stříbřitých postav.

„Aon Daa!" vykřikl Galladon hromovým hlasem.

Dvě stě rukou se zvedlo do vzduchu a kreslilo aony. Polovina jich udělala chybu a jejich aony pohasly. Dost jich však stačilo obrazec dokončit a vyslat ničivou sílu oproti Dilafovým mnichům. Byla tak mocná, že prvních několik mnichů zcela roztrhala.

Jejich těla padala na zem a ostatní byli odmrštěni dál. Zbývající mniši se zastavili a zírali na Elantriany.

Potom se Dakhor znovu pokusil o útok, obrátili se od Raodena a Sarene k novému nepříteli.

JEDINÝ Dilaf se přikrčil a uhnul náporu tlakové vlny. Ostatní, arogantně si vědomi své síly, se prostě nechali zasáhnout.

Hlupáci! Myslel si Dilaf a kutálel se pryč. Každý dakhorský mnich měl jiné specifické schopnosti. Všichni měli obrovskou sílu a téměř nezničitelné kosti, ale jediný Dilaf měl schopnost odolávat útoku Dor – vytvořit u někoho tuto schopnost vyžadovalo smrt padesáti jiných lidí. Cítil, spíše než viděl, že jeho muže elantrijský útok roztrhal.

Ostatní mniši byli v menšině. Útočili statečně a snažili se zabít co nejvíc zlých Elantrianů. Výcvik na to měli dobrý. Zemřou v boji. Dilaf si přál se k nim připojit.

Neudělal to však. Sarene si o něm myslela, že je blázen, on však nebyl žádný hlupák. Toužil po pomstě a pořád mu ještě jedna možnost zbývala. Jedna možnost, jak se pomstít na teodské princezně a jejích Elantrianech. Jedna možnost, jak splnit Wyrnův příkaz. Jedna možnost, jak tuhle bitvu zvrátit.

Dilaf lezl po čtyřech pryč a klopýtal, jak mu blesk narážel na záda. Silné kosti mu držely pohromadě a útok mu neublížil.

Když před pár minutami vstoupil do doků, viděl, jak král Eventeo odchází do boční ulice. Vydal se tedy za ním.

Kořist se na to určitě chytí.

„RAODENE," křičela Sarene a ukazovala na prchajícího Dilafa.

„Nech ho," odpověděl Raoden. „Ten už nikomu neublíží."

„Ale tam šel můj otec!" naléhala Sarene a táhla Raodena k uličce.

Má pravdu, pomyslel si Raoden a zaklel. Vydal se za Dilafem. Sarene na něho mávala, ale on ji nechal za sebou, protože jeho nové elantrijské nohy dokázaly vyvinout obrovskou rychlost. Ostatní Elantriané neviděli, že odchází, dál bojovali s mnichy.

Raoden vešel do ulice a vzápětí ho Dilaf napadl. Jeho mohutné tělo vystoupilo ze stínu a odhodilo Raodena na stěnu domu.

Raoden vykřikl a cítil, jak mu praskají žebra. Dilaf ustoupil a s úsměvem vytáhl z pochvy meč. Ohnal se po Raodenovi a ten jen taktak stihl uskočit, aby nedostal zásah. Dilaf však přece stačil mečem rozříznout Raodenovi levé předloktí. Objevila se na něm stříbřitě bílá elantrijská krev.

Raoden zasténal, když mu celou paží projela prudká bolest. Avšak s tím, co zažil v Elantris dřív, se nedala srovnat. Rychle na

ni zapomněl a znovu uhnul, když se ho Dilaf snažil zasáhnout do srdce. Kdyby mu teď znovu srdce přestalo bít, zemřel by. Elantriané byli silní a snadno se hojili, ale nebyli nesmrtelní.

Zatímco kličkoval, probíral Raoden v paměti aony. Převalil se a vyskočil na nohy a rychle před sebou nakreslil aon Edo. Byl jednoduchý a stačilo šest čar, aby ho dokončil, než Dilaf zaútočí potřetí. Aon krátce zazářil a potom se mezi Dilafem a Raodenem vytvořila tenká světelná opona.

Dilaf ji váhavě vyzkoušel špičkou meče, ale opona odolávala. Čím víc na ni tlačil, tím více síly dostávala a tlačila zpět. Dilaf k Raodenovi nemohl.

Nakonec však Dilaf s naprostým klidem zvedl ruku a dotkl se opony holou rukou. Dlaň mu krátce zazářila a opona se rozbila – úlomky světla se rozlétly do vzduchu.

Raoden si vyčítal svou hloupost – vždyť tohle je člověk, který mu zrušil aon včera při korunovaci. Dilaf měl nějakou schopnost rušit aony. Raoden uskočil, ale Dilafův meč byl rychlejší. Jeho konec nezasáhl Raodena do srdce, ale do ruky a prošel mu pravou dlaní. Jak se za ni chtěl chytit druhou rukou, znovu ho začala bolet rána na předloktí. Obě ruce měl zraněné a nemohl dál kreslit aony. Dalším Dilafovým tahem byl silný výkop a Raodenovi praskala další žebra. Vykřikl a klesl na kolena.

Dilaf se dal do smíchu a klepal Raodena do tváře špičkou meče. „Tak je to pravda. Elantriané nejsou nezničitelní.“

Raoden neodpověděl.

„Já stejně vyhraju, Elantriane,“ řekl Dilaf rozhorleně. „Až Wyrnova flotila porazí teodskou armádu, seberu své jednotky a vyrazíme na Elantris.“

„Teodskou armádu nikdo neporazí, pane,“ ozval se ženský hlas a ostří meče vyrazilo proti Dilafově hlavě.

Dilaf vykřikl a sotva stačil vytáhnout svůj meč, aby se bránil Sarenině útoku. Sarene našla někde meč a zaútočila tak rychle, že to Raoden ani nestačil postřehnout. Usmál se, když viděl, jak to Dilafa vyvedlo z míry, a vzpomněl si, jak snadno princezna porazila jeho. Měla silnější meč než syren, ale přesto s ním zacházela obdivuhodně zručně.

Dilaf však nebyl obyčejný člověk. Když odrážel Sarenin útok, pokroucené kosti mu začaly zářit a tělo nabylo novou, daleko větší

rychlost. Sarene brzy přestala útočit a musela se začít bránit. Dilaf ukončil bitvu tím, že jí propíchl mečem rameno. Sarenin meč s třesknutím upadl na dlažbu a Sarene zavrávorala a klesla vedle Raodena.

„Je mi to líto," řekla šeptem.

Raoden zakroutil hlavou. Čekat, že vyhraje bitvu s takovým netvorem jako Dilaf, nemůže od nikoho.

„A konečně začíná má pomsta," šeptal Dilaf posvátně a zvedl meč. „Už nemusíš křičet, má lásko."

Raoden popadl Sarene zraněnou rukou. Potom ji však pustil. Za Dilafem se cosi pohnulo – jakási postava ve stínu v uličce.

Dilaf se zamračil a sledoval Raodenův pohled. Ze tmy se vypotácela postava a držela se bolestivě za bok. Byl to vyšší muž se širokou hrudí, tmavými vlasy a odhodlaným pohledem. I když už na sobě neměl brnění, Raoden ho poznal. Byl to gyorn Hrathen.

Dilafa kupodivu nepotěšilo, že svého společníka vidí. Otočil se a zvedl meč a v očích se mu zablýsklo hněvem. Vyskočil, vykřikl cosi fjordensky a máchl mečem proti evidentně oslabenému gyornovi.

Hrathen se zastavil a potom vymrštil proti Dilafovi ruku. Dilafův meč ho zasáhl do předloktí.

A zastavil se.

Sarene vedle Raodena užasle vydechla: „On k nim patří!"

Bylo to tak. Dilafův meč přejel po Hrathenově paži, roztrhl rukáv a odhalil kůži pod ním. Nebyla to ruka normálního člověka. Pod kůží měla pokroucené kosti s různými výběžky, typický znak dakhorského mnicha.

Dilafa to odhalení také překvapilo. Zůstal strnule stát, až se Hrathenova ruka znovu vymrštila a popadla ho za krk.

Dilaf začal klít a škubal sebou v Hrathenově sevření. Hrathen však svíral stále pevněji. Pod pláštěm měl holou hruď a Raoden viděl, že už nikde jinde na kůži dakhorské znaky nemá, i když byl celý od krve z rány na boku. Ty podivné kosti měl jen na jedné ruce. Proč ta částečná přeměna?

Hrathen stál a nevšímal si Dilafa, který se mu snažil do ruky vrazit meč. Meč se však od ní odrážel, a tak začal Dilaf útočit jinam. Meč se zabodl hluboko do Hrathenova těla, ale gyorn

nevydal ani hlásku. Jen přitlačil na Dilafův krk, až malý mnich zasípal a meč pustil.

Hrathenova ruka začala zářit.

Podivné pokroucené kosti pod Hrathenovým pláštěm obklopila strašidelná záře a gyorn zvedl Dilafa ze země. Dilaf sebou škubal a kroutil a dýchal přerývaně. Snažil se vyprostit, šťouchal Hrathena do prstů, ale ten nepovolil.

Hrathen držel Dilafa nad zemí, jako by ho chtěl zvednout k nebi. Díval se na oblohu a oči měl podivně zamlžené, jako by Dilafa ponížen odevzdával jako oběť. Tak tam dlouho stál bez hnutí, jen paže mu zářila. Dilaf byl stále zuřivější.

Potom cosi prasklo. Dilaf se přestal bránit. Hrathen dal pomalu tělo dolů a odhodil je stranou. Záře v jeho paži pohasla. Podíval se na Raodena a Sarene, chvíli stál beze slova a potom upadl.

KDYŽ po chvíli dorazil Galladon, Raoden se neúspěšně snažil zraněnýma rukama vyléčit Sarene rameno. Dula se chopil situace, kývl na několik Elantrianů, aby se podívali na Dilafa a Hrathena. Galladon si sedl na zem a nechal si od Raodena vysvětlit, jak se kreslí aon Ien. Po chvíli už měl Raoden zahojená žebra i ruce a šel na pomoc Sarene.

Seděla tiše. I přes své zranění se šla podívat na Hrathena. Byl mrtvý. Vlastně už měl být dávno mrtvý po ranách, které měl na bocích. Díky nějaké své dakhorské vlastnosti však zůstal naživu déle. Raoden zakroutil hlavou a nakreslil léčivý aon Sarene nad ramenem. Stále ještě nechápal, proč je gyorn zachránil, tiše mu však za to žehnal.

„A armáda?“ zeptala se Sarene dychtivě, když Raoden kreslil.

„Vypadá to, že si vede dobře,“ řekl Galladon a pokrčil rameny. „Tatínek vás hledá – přišel do doků, jakmile jsme se tam objevili.“

Raoden dokreslil linii rokle a rána na Sarenině rameni zmizela.

„Teda musím přiznat, sulo,“ řekl Galladon, „že máš od Dolokena štěstí. Skočit sem naslepo, to byla tedy ta největší bláznivina, jakou jsem kdy viděl někoho udělat.“

Raoden pokrčil rameny a přitiskl se k Sarene. „Ale stálo to za to. A mimochodem, ty jsi skákal hned za mnou, ne?“

Galladon se ušklíbl. „My jsme napřed poslali Ashe, aby se podíval, jestli jste dopadli dobře. My totiž nejsme kayana, na rozdíl od našeho krále.“

„Tak dost,“ řekla Sarene rozhodně, „už mi to konečně začněte někdo vysvětlovat!“

KAPITOLA 63

SARENE Raodenovi narovnala sako, potom udělala krok dozadu a klepajíc si prstem na tvář si ho zamyšleně prohlížela. Byla by si raději vybrala bílý oblek než zlatý, ale bílá u jeho stříbřité pleti vypadala vybledle a neživě.

„No?“ zeptal se Raoden a natáhl ruce.

„No, musí to stačit,“ zhodnotila zvesela.

Usmál se a šel ji políbit. „Neměla bys být náhodou sama v kapli, modlit se a připravovat na svatbu? Co se to stalo s tradicí?“

„Tohle už jsem jednou vyzkoušela,“ odpověděla a otočila se, aby se podívala, jestli jí nesetřel make-up. „Tentokrát si na to dohlédnu osobně. Oni totiž mí potenciální manželé mají takovou nějakou divnou tendenci mizet.“

„Třeba to o tobě něco vypovídá, legbalová tyčko,“ škádlil ji Raoden. Smál se, když mu její tatínek tuhle přezdívku vysvětloval, a od té doby ji užíval při každé příležitosti.

Nepřítomně se po něm ohlédla a narovnala si závoj.

„Pane, paní,“ ozvalo se za nimi. Do místnosti vplul Raodenův seon Ien. „Je čas.“

Sarene se do Raodena pevně zavěsila. „Jdeme,“ přikázala a kývla směrem ke dveřím. Tentokrát neodejde, dokud je někdo neoddá.

RAODEN se snažil být při obřadu pozorný, ovšem korathské svatební obřady byly zdlouhavé a často nudné. Otec Omin si byl vědom, že vytváří precedens obřadu, kdy korathského kněze žádá Elantrian, aby ho oddal, a připravil si pro tuto příležitost speciální řeč. Jako obvykle však jeho oči nabyly skelný výraz a kněz odbočil od tématu, jako by zapomněl, že není v kapli sám.

A tak i Raoden na chvíli popustil uzdu vzpomínkám. Nemohl zapomenout na rozhovor, který měl ten den s Galladonem nad kostí jednoho mrtvého fjordenského mnicha. Byla pokroucená a zdeformovaná – a přesto byla spíše krásná než ošklivá. Připomínala sloupek vyřezávané slonoviny nebo skroucené vyřezávané dřevěné pruty. Zvláštní bylo, že Raoden tvrdil, že v tom vzorci rozluští povědomé symboly, které si pamatuje ze studií jako staré fjordenské znaky.

Derethští mniši vynalezli vlastní verzi Aon-Doru.

Tato obava se mu tak silně vryla do paměti, že mu odvedla pozornost i uprostřed svatebního obřadu. Po celá staletí bránila Fjordenu v pokusu zmocnit se vlády v západních zemích právě jen Elantris. Kdyby Wyrn získal přístup k Doru… Raoden vzpomínal na Dilafa a jeho zvláštní schopnost odolávat a vydržet – a dokonce rušit aony. Kdyby takovou moc mělo více mnichů, mohla bitva dopadnout úplně jinak.

Vedle Raodena poletovala Ienova světelná koule. Seonův návrat Raodenovi téměř nahradil ztrátu jeho drahých přátel, o které přišel v bitvě o Elantris. Karata i ostatní mu budou chybět. Ien tvrdil, že si ze svého šílenství nic nepamatuje, ale přesto se v něčem změnil. Byl tišší než obvykle, snad i zamyšlenější. Jakmile bude mít Raoden trochu času, vyzpovídá ostatní Elantriany v naději, že objeví něco o vzniku seonů. Mrzelo ho, že během celého toho studia, četby a učení nikdy nenarazil na to, jak přesně seoni vznikali nebo jak se tvořili – jestli vůbec jsou výtvorem Aon-Doru.

To však nebylo jediné, co mu dělalo starost. Byl tu také ten Shudenův podivný tanec Chay-Shan. Svědci včetně Lukela tvrdili, že Shuden sám porazil jednoho z Dilafových mnichů – se zavřenýma očima. Raoden měl stále větší podezření, že k Doru nevede jen jedna cesta, ale mnohem víc. A jedna je bohužel v

rukou nejbrutálnějšího vládnoucího tyrana v Opelonu, Wyrna Wulfdena Čtvrtého, vladaře všeho stvoření.

Sarene si všimla, že Raoden nedává pozor, a šťouchla ho loktem, když se zdálo, že Omin bude končit řeč. Jako správná politička byla vždy připravená a ve střehu.

A navíc ještě krásná.

Absolvovali tedy obřad a vyměnili si přívěsky s korathským symbolem, aonem Omi, a přísahali si věrnost na celý život. Přívěsek, který dal Raoden Sarene, byl vyřezán z čistého nefritu a vyložen zlatými páskami, které ladily s jejími vlasy. Vyrobil ho Taan. Sarenin dárek nebyl tak zvláštní, ale byl také krásný. Sarene někde objevila těžký černý kámen, který se leskl jako kov. Jeho temná lesklá plocha se hodila k Raodenově stříbřité pleti.

Potom Omin prohlásil k celému Arelonu, že jejich král je ženat. Začaly ovace a Sarene si klekla a Raodena políbila.

„Tak splnilo ti to očekávání?“ zeptal se Raoden. „Říkala jsi, že jsi na tuhle chvíli čekala celý život.“

„Bylo to nádherné,“ odpověděla Sarene. „Ale ještě na jednu věc se těším víc než na celou svatbu.“

Raoden zvedl obočí.

Sarene se lišácky usmála. „Na svatební noc.“

Raoden se rozesmál a přemýšlel, co to vlastně sobě i celému Arelonu způsobil, když do Arelonu přivedl Sarene.

EPILOG

BYL jasný teplý den, pravý opak toho, jak bylo na Iadonův pohřeb. Sarene stála za Kae a dívala se na hrob předchozího krále. Všechno, za co Iadon bojoval, bylo svrženo. Elantris byla oživena a otroctví postaveno mimo zákon. Jen jeho syn zůstal na trůnu – i když trůn byl teď opět v Elantris.

Od královské svatby uplynul pouze týden, udalo se však velmi mnoho. Raoden nakonec povolil šlechticům ponechat si tituly, i když chtěl původně celý ten systém zrušit. Lidé by to však nedopustili. Připadalo by jim nepřirozené, kdyby neměli svá hrabata, barony a lordy. Tak Raoden nakonec systém jen přizpůsobil svým představám. Každý šlechtic byl z Elantris pověřen odpovědností za lidi v odlehlých částech země. Šlechta se tak změnila z klasické aristokracie spíše na správce a distributory potravin – a tak to vlastně mělo být.

Sarene se dívala, jak Raoden hovoří se Shudenem a Lukelem. Pleť mu stříbrně zářila ve slunečních paprscích. Kněží, kteří tvrdili, že pád Elantris jen odhalil pravou podobu jejích obyvatel, neznali Raodena. Až v nové Elantris se projevilo jeho pravé já, jeho zářící maják, mocný zdroj síly a naděje. I kdyby byla jeho pleť sebezářivější, nikdy z ní nemohlo vyzařovat tolik jako z jeho duše.

Vedle Raodena tiše stál Galladon. I on zářil, i když jinak. Byl tmavší, pleť měl jako leštěnou ocel. To bylo jeho duladelské dědictví. Jen hlavu měl stále holou. Sarene to překvapilo, protože všem ostatním Elantrianům narostly bílé vlasy. Když se ho na to

zeptala, prostě svým charakteristickým způsobem pokrčil rameny a řekl: „Já myslím, že to tak má být. Já jsem měl pleš už předtím, od třiceti. Komo?“

Za Raodenem a Lukelem si všimla stříbřité postavy Adiena, Daořina druhého syna. Podle Lukela ho postihl Shaod před pěti lety, ale rodina se rozhodla to utajit, aby nemusel do Elantris.

Adienovo pravé já však nebylo o nic překvapivější než Kiinovo. Kiin nechtěl příliš vysvětlovat, Sarene však viděla v jeho očích, že se nemýlí. Před deseti lety obrátil své lodě proti Sareninu otci, aby získal trůn. Sarene začínala věřit tomu, že na něj měl právo. Pokud je pravda, že je Kiin starší bratr, měl ho zdědit on a ne Evanteo. Ten o tom nechtěl mluvit, ale Sarene si vzala do hlavy, že na to časem stejně přijde.

Zatímco přemýšlela, zastavil u hrobu kočár. Otevřely se dveře a vystoupila Torena a její obézní otec, hrabě Ahan. Ahan se po Roialově smrti změnil. Mluvil unaveným hlasem, jako by ho život nebavil, a velmi zhubl. Ostatní mu neodpustili zradu na Roialovi, ale jejich pohrdání asi nikdy nedosáhlo té míry, do jaké sebou pohrdal sám.

Raoden zachytil Sarenin pohled a kývl. Už byl čas. Sarene prošla kolem Iadonova hrobu a potom kolem čtyř dalších, v nichž leželi Roial, Eondel, Karata a jakýsi Saolin. Poslední hrob byl prázdný, Raoden ho však nechal vykopat vedle ostatních.

Toto místo se mělo stát památníkem bojovníků za Arelon – a toho, kdo jej chtěl pokořit. Každá věc má dvě stránky. Je důležité připomenout si nejen Roialovu oběť, ale i Iadonovu nenasytnost.

Sarene pomalu došla k poslednímu hrobu. Byl navršený vysoko jako ostatní. Jednou na jeho mohyle vyroste tráva. Teď však byl holý, jenom čerstvě navršená hlína. Sarene se nemusela příliš přimlouvat za jeho zřízení. Všichni si uvědomovali, co dluží člověku, který v něm leží. Hrathen z Fjordenu, vysoký kněz a svatý gyorn derethské církve. Tento pohřeb nechali až na konec.

Sarene se obrátila ke shromážděným lidem. V jejich čele stál Raoden. „Nebudu mluvit dlouho,“ řekla, „protože ačkoli jsem byla s tímto mužem Hrathenem vícekrát v kontaktu než většina z vás, vlastně ho neznám. Vždycky jsem si myslela, že mu porozumím tím, že budu jeho oponentem. A skutečně jsem si myslela, že ho

chápu – jeho smysl pro povinnost, jeho obrovskou vůli a jeho odhodlání spasit nás před námi samými.

Neviděla jsem ale jeho vnitřní konflikt. Nemohla jsem poznat toho člověka, kterého dovedlo srdce až k odmítnutí všeho, v čem byl vychován, ve jménu toho, o čem byl přesvědčen. Nikdy jsem dobře nepoznala Hrathena, který postavil životy druhých před své vlastní ambice. Tyto věci mi zůstaly skryty, ale nakonec se ukázalo, že pro něho byly právě nejdůležitější.

Až budete na tohoto člověka vzpomínat, nevzpomínejte na něho jako na nepřítele. Myslete na něho jako na člověka, který toužil spasit Arelon a jeho lid. Jako na člověka, který se stal hrdinou, který zachránil našeho krále. Manžela i mě by byl ten ďábel Dilaf zabil, kdyby nám Hrathen nepřišel na pomoc.

A co je nejdůležitější, vzpomínejte na Hrathena jako na člověka, který dal zásadní varování Teodu. Kdyby byla jeho armáda kapitulovala, věřte, že Teod by netrpěl sám. Wyrnova armáda by byla napadla Arelon. A bez ohledu na Elantris byste teď vy všichni bojovali o svůj holý život – tedy pokud byste ho ještě měli.“

Sarene se odmlčela a spočinula očima na hrobě. V záhlaví měl naaranžované rudé brnění. Meč byl zapíchnutý do měkké země a na jeho konci byl pověšen Hrathenův plášť. Vítr si pohrával s rudou kapuci.

„Ne,“ řekla Sarene. „Až budete mluvit o tomto muži, uvědomte si, že padl na naši obranu. Přiznejme, že po tom všem nakonec Hrathen, gyorn derethské církve, nebyl naším nepřítelem, ale skutečně se stal naším spasitelem.“

GLOSÁŘ

Tento slovníček nejběžnějších aonů použitých v textu není v žádném případě vyčerpávající. V závorce jsou uvedeny příklady jmen a pojmů, které příslušný aon obsahují.

AAN:
pravda, skutečnost
(Aanden, Taan)

ALA:
krása, půvab
(Meala, Seinalan)

ARE:
jednota, soudržnost
(Arelon, Aredel, Maare, Waren)

ATA:
elegance, uhlazenost
(Karata, Atadské pohoří, Atara)

DAO:
stabilita, jistota
(Daora, Daorn)

AHA:
dech, vzduch
(Ahan, Dahad, Kahar)

AON:
prvotní, jazyk
(aonský aonština)

ASHE:
světlo, osvětlení
(seon Ashe, Dashe)

DAA:
síla, energie

DEO:
zlato, kov
(Deos, Plantáže Deo)

EDA:
nadřazený, vznosný
(Edan)

EHE:
oheň, teplo

EON:
síla vůle, vytrvalost
(Eondel, Eonic)

ENE:
vtip, chytrost
(Sarene)

IAD:
důvěra, spolehlivost
(Iadon)

IEN:
moudrost
(seon Ien, Adien)

IDO:
milosrdenství, odpuštění
(Idos Domi)

EDO:
ochrana, bezpečí

ELA:
střed, ohnisko
(Elantris, Elao)

ENA:
laskavost
(Torena)

ESHE:
dar
(Eshen, Maresh)

IAL:
pomoc, ochota
(Roial)

IRE:
čas, věk
(Diren)

KAI:
klid, vážnost
(Kaise)

KAE:
směr na východ
(město Kae)

NAE:
zrak, jasnost

OPA:
Květina
(seon Opa, Opais, Opelon)

REO:
trest, odplata
(Dreok Hrdlořez, Reod)

TEO:
královský, majestátný
(Eventeo, Teod, Teois, Teorn)

MEA:
ohleduplnost, pozornost
(Meala)

SEA:
zdrženlivost, věrnost
(Seaden, Seala)

KII:
Spravedlnost
(Kiin)

OMI:
láska
(Domi, Omin)

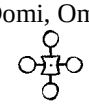

RAO:
duch, podstata
(Raoden, Tenrao)

RII:
bohatství, nadbytek
(Telrii, Sorii)

MAI:
čest

SAO:
inteligence, učení
(Saolin)

SEO:
oddanost, služba
(seon, Seor)

SHAO:
změnit, přetvořit
(Shaod, Shaor)

SHEO:
smrt

TIA:
cesta, transport

Brandon Sanderson
ELANTRIS

Z anglického originálu Elantris,
vydaného nakladatelstvím Tom Doherty Associates Book
v roce 2006, přeložila Milena Poláčková.
Obálka: Jan Patrik Krásný.
Korektury: Ivana Milotová.
Vydalo nakladatelství TALPRESS, spol. s r. o.,
Jungmannova 14, 110 00 Praha 1,
jako svou 412. publikaci.
Sazba: SF SOFT. Tisk: S-TISK Vimperk.

První vydání, Praha 2006.